

כללי הש"ס

מפתח	להרחיק אדם מן העבירה	ברכות ב:א
	וכל הנאכלים ליום אחד מצוותן עד שיעלה עמוד השחר אם כן למה אמרו חכמים עד חצות כדי להרחיק אדם מן העבירה	
מפתח	אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר	ברכות ב:ב
	חכמים אומרים משעה שהכהנים זכאין לאכול בתרומתן סימן לדבר צאת הכוכבים ואף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר ואנחנו עושים במלאכה וחצים מחזיקים ברמחים מעלות השחר עד צאת הכוכבים	
מפתח	יחיד ורבים הלכה כרבים	ברכות ט:א
	מעשה שבאו בניו וכו' ועד השתא לא שמייע להו הא דר"ג הכי קאמרי ליה רבנן פליגי עילוך יחיד ורבים הלכה כרבים	
מפתח	כדי להרחיק אדם מן העבירה	ברכות ט:א
	אמר להו רבנן כוותי סבירא להו וחייבין אתם והאי דקאמרי עד חצות כדי להרחיק אדם מן העבירה	
מפתח	ברכות אין מעכבות זו את זו	ברכות יא:ב
	אמר ר' שמעון בן לקיש זאת אומרת ברכות אין מעכבות זו את זו אי אמרת בשלמא יוצר אור הוה אמרי היינו דברכות אין מעכבות זו את זו	
מפתח	כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה	ברכות יב:א
	כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה	
מפתח	הכל הולך אחר החתום	ברכות יב:א
	פתח במעריב ערבים וסיים ביוצר אור וסיים במעריב ערבים יצא כללו של דבר הכל הולך אחר החתום	
מפתח	כל ברכה שאין בה מלכות אינה ברכה	ברכות יב:א
	אלא לר' יוחנן דאמר כל ברכה שאין בה מלכות אינה ברכה מאי איכא למימר	
מפתח	מצות צריכות כוונה	ברכות יג:א
	מצות צריכות כוונה	
מפתח	שב ואל תעשה	ברכות כ:א
	שב ואל תעשה	
מפתח	וכל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן	ברכות כ:ב
	וכל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן	
מפתח	הרהור לאו כדבור דמי	ברכות כ:ב
	ורב חסדא אמר הרהור לאו כדבור דמי דאי סלקא דעתך הרהור כדבור דמי יוציא בשפתיו	
מפתח	כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות	ברכות כ:ב
	ק"ש פשיטא מצות עשה שהזמן גרמא הוא וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות	
מפתח	אין דברי תורה מקבלין טומאה	ברכות כב:א
	אין דברי תורה מקבלין טומאה	
מפתח	עבר יומו בטל קרבנו	ברכות כו:א
	דעבר יומו בטל קרבנו	

מעוֹת לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות	מפתח ברכות כז:א
מיתבי (קהלת א, טו) מעוֹת לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות מעוֹת לא יוכל לתקון זה שבטל ק"ש של ערבית וק"ש של שחרית או תפלה של ערבית או תפלה של שחרית וחסרון לא יוכל להמנות זה שנמנו חביריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם	מפתח ברכות כח:א
מעלין בקדש ואין מורידין	מפתח ברכות כח:א
כל דפריש מרובא פריש	מפתח ברכות כח:א
א"ל ר' יהושע מותר אתה לבא בקהל א"ל ר"ג והלא כבר נאמר (דברי הימים ב כג, יט) לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' א"ל ר' יהושע וכי עמוני ומואב במקומן הן יושבין כבר עלה סנחריב מלך אשור ובלבל את כל האומות שנאמר (ישעיהו י, יג) ואסיר גבולות עמים ועתידותיהם שוסתי ואוריד כאביר יושבים וכל דפריש מרובא פריש	מפתח ברכות לג:א
ברכה שאינה צריכה	מפתח ברכות לד:ב
המבדיל בתפלה משובח יותר ממי שיבדיל על הכוס אלמא תפלה לחודה סגי והדר תני אם הבדיל בזו ובזו ינוחו לו ברכות על ראשו וכיון דנפיק ליה בחדא אפטר והויא ברכה שאינה צריכה	מפתח ברכות לו:א
שלוחו של אדם כמותו	מפתח ברכות לז:א
המתפלל וטעה סימן רע לו ואם שליח צבור הוא סימן רע לשולחיו מפני ששלוחו של אדם כמותו	מפתח ברכות לז:א
כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחוצה לארץ אבל בארץ לא	מפתח ברכות לז:א
כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחוצה לארץ אבל בארץ לא	מפתח ברכות לז:א
יחיד ורבים הלכה כרבים	מפתח ברכות לז:א
אמר ליה רבן גמליאל עקיבא עד מתי אתה מכניס ראשך בין המחלוקת א"ל רבינו אע"פ שאתה אומר כן וחבריך אומרים כן למדתנו רבינו יחיד ורבים הלכה כרבים	מפתח ברכות לז:א
צריך שתכלה ברכה עם הפת	מפתח ברכות מ:ב
דאמר ר' חייא צריך שתכלה ברכה עם הפת	מפתח ברכות מ:ב
כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בברכות לא יצא ידי חובתו	מפתח ברכות מ:ב
ראה פת ואמר כמה נאה פת זו ברוך המקום שבראה יצא ראה תאנה ואמר כמה נאה תאנה זו ברוך המקום שבראה יצא דברי ר' מאיר ר' יוסי אומר כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בברכות לא יצא ידי חובתו	מפתח ברכות מ:ב
כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה	מפתח ברכות מ:ב
והאמר רב כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה	מפתח ברכות מ:ב
אין לך דבר שטעון ברכה לפניו ואין טעון ברכה לאחריו	מפתח ברכות מ:ב
שאיין לך דבר שטעון ברכה לפניו ואין טעון ברכה לאחריו אלא פת הבאה בכסנין בלבד	מפתח ברכות מ:ב
דברים הבאים מחמת הסעודה בתוך הסעודה אין טעונים ברכה לא לפניהם ולא לאחריהם	מפתח ברכות מ:ב
אמר רב פפא הלכתא דברים הבאים מחמת הסעודה בתוך הסעודה אין טעונים ברכה לא לפניהם ולא לאחריהם ושלא מחמת הסעודה בתוך הסעודה טעונים ברכה לפניהם ואין טעונים ברכה לאחריהם לאחר הסעודה טעונים ברכה בין לפניהם בין לאחריהם	מפתח ברכות מ:ב
איכא דעות	מפתח ברכות מ:ב
ת"ש נשים מזמנות לעצמן ועבדים מזמנים לעצמן נשים ועבדים וקטנים אם רצו לזמן אין מזמנין (והא נשים אפילו מאה) והא מאה נשי כתרי גברי דמיין וקתני נשים מזמנות לעצמן ועבדים מזמנין לעצמן שאני התם דאיכא דעות	מפתח ברכות מ:ב
משום פריצותא	מפתח ברכות מ:ב
א"ה אימא סיפא נשים ועבדים אם רצו לזמן אין מזמנין אמאי לא והא איכא דעות שאני התם משום פריצותא	מפתח ברכות מ:ב

<p>מפתח כל הברכות כולן פותח בהן בברוך</p>	<p>ברכות מו:א</p>
<p>כל הברכות כולן פותח בהן בברוך וחותרם בהן בברוך חוץ מברכת הפירות וברכת המצות וברכה הסמוכה לחברתה וברכה אחרונה שמע יש מהן שפותח בהן בברוך ואין חותרם בברוך</p>	
<p>מפתח מצוה הבאה בעבירה</p>	<p>ברכות מז:ב</p>
<p>מעשה ברבי אליעזר שנכנס לבית הכנסת ולא מצא עשרה ושחרר עבדו והשלימו לעשרה שחרר אין לא שחרר לא תרי אצטריכו שחרר חד ונפיק בחד והיכי עביד הכי והאמר רב יהודה כל המשחרר עבדו עובר בעשה שנאמר (ויקרא כה, מו) לעולם בהם תעבודו לדבר מצוה שאני מצוה הבאה בעבירה היא מצוה דרבים</p>	
<p>מפתח אין עושין מצות חבילות חבילות</p>	<p>ברכות מט:א</p>
<p>וטעמא מאי אין חותמין בשתיים לפי שאין עושין מצות חבילות חבילות</p>	
<p>מפתח כל ברכה שאין בה מלכות לא שמה ברכה</p>	<p>ברכות מט:א</p>
<p>כל ברכה שאין בה מלכות לא שמה ברכה</p>	
<p>מפתח תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם</p>	<p>ברכות נא:ב</p>
<p>ברכת היין תדירה וברכת היום אינה תדירה תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם</p>	
<p>מפתח אין קטיגור נעשה סניגור</p>	<p>ברכות נט:א</p>
<p>שבשעה שהקב"ה בקש להביא מבול לעולם נטל שני כוכבים מכימה והביא מבול לעולם וכשבקש לסתמה נטל שני כוכבים מעיש וסתמה וליהדר לה אין הבור מתמלא מחוליתו אי נמי אין קטיגור נעשה סניגור וליברי לה תרי ככבי אחריני (קהלת א, ט) אין כל חדש תחת השמש</p>	
<p>מפתח כח דהתירא עדיף</p>	<p>ברכות ס:א</p>
<p>כח דהתירא עדיף</p>	
<p>מפתח בא להרגך השכם להרגו</p>	<p>ברכות סב:ב</p>
<p>אמר לו דוד לשאול מן התורה בן הריגה אתה שהרי רודף אתה והתורה אמרה בא להרגך השכם להרגו</p>	
<p>מפתח כל פטורי דשבת פטור אבל אסור</p>	<p>שבת ג:א</p>
<p>והאמר שמואל כל פטורי דשבת פטור אבל אסור</p>	
<p>מפתח ידו של אדם חשובה לו כד' על ד</p>	<p>שבת ה:א</p>
<p>ידו של אדם חשובה לו כד' על ד</p>	
<p>מפתח כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות</p>	<p>שבת ה:ב</p>
<p>ורבי היא דאמר כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות</p>	
<p>מפתח הלכה ואין מורין כן</p>	<p>שבת יב:ב</p>
<p>אמר רב הלכה ואין מורין כן ורבי ירמיה בר אבא אמר הלכה ומורין</p>	
<p>מפתח מפני הרגל עבירה</p>	<p>שבת יג:א</p>
<p>לא יאכל הזב עם הזבה מפני הרגל עבירה</p>	
<p>מפתח אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר</p>	<p>שבת כ:א</p>
<p>רבי יהודה בן בתירא אומר כדי שתאחז האש משני צדדין ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר (יחזקאל טו, ד) את שני קצותיו אכלה האש ותוכו נחר היצלח למלאכה</p>	
<p>מפתח כל שהוא כמאכל בן דרוסאי אין בו משום בישולי נכרים</p>	<p>שבת כ:א</p>
<p>אמר רב אסי א"ר יוחנן כל שהוא כמאכל בן דרוסאי אין בו משום בישולי נכרים</p>	

מפתח	כל שהוא כמאכל בן דרוסאי מותר להשהותו ע"ג כירה	שבת כ:א
	תניא חנניא אומר כל שהוא כמאכל בן דרוסאי מותר להשהותו ע"ג כירה ואע"פ שאין גרופה וקטומה	
מפתח	מעלין בקדש ואין מורדין	שבת כ:ב
	וב"ה אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך אמר עולא פליגי בה תרי אמוראי במערבא ר' יוסי בר אבין ור' יוסי בר זבידא חד אמר טעמא דב"ש כנגד ימים הנכנסין וטעמא דב"ה כנגד ימים היוצאין וחד אמר טעמא דב"ש כנגד פרי החג וטעמא דבית הלל דמעלין בקדש ואין מורדין	
מפתח	שלא יהו מצות בזויות עליו	שבת כ:א
	אמר רב יהודה אמר רב אסי (אמר רב) אסור להרצות מעות כנגד נר חנוכה כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי וכי נר קדושה יש בה מתקיף לה רב יוסף וכי דם קדושה יש בו דתניא (ויקרא יז, יג) ושפך וכסה במה ששפך יכסה שלא יכסנו ברגל שלא יהו מצות בזויות עליו ה"נ שלא יהו מצות בזויות עליו	
מפתח	הדלקה עושה מצוה	שבת כ:ב
	ת"ש דאמר רבא הדליקה בפנים והוציאה לא עשה כלום אא"ב הדלקה עושה מצוה הדלקה במקומו בעינן משום הכי לא עשה כלום	
מפתח	הדלקה עושה מצוה	שבת כ:א
	עשית שהיתה דולקת והולכת כל היום כולו למוצ"ש מכבה ומדליקה אי אמרת בשלמא הדלקה עושה מצוה שפיר	
מפתח	שאף הן היו באותו הנס	שבת כ:א
	דא"ר יהושע בן לוי נשים חייבות בנר חנוכה שאף הן היו באותו הנס	
מפתח	משום פרסומי ניסא	שבת כ:ב
	בעי רבא נר חנוכה וקידוש היום מהו קידוש היום עדיף דתדיר או דילמא נר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא בתר דאבעיא הדר פשטה נר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא	
מפתח	אין עשה דוחה את לא תעשה ועשה	שבת כ:א
	עשה ולא תעשה ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה	
מפתח	מצטמק ויפה לו אסור מצטמק ורע לו מותר	שבת לז:ב
	אמר רב נחמן מצטמק ויפה לו אסור מצטמק ורע לו מותר כללא דמלתא כל דאית ביה מיחא מצטמק ורע לו	
מפתח	כל מקום שאתה מוצא שנים חלוקין ואחד מכריע	שבת לט:ב
	כל מקום שאתה מוצא שנים חלוקין ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע חוץ מקולי מטלניות שאף על פי שרבי אליעזר מחמיר ורבי יהושע מיקל ור' עקיבא מכריע אין הלכה כדברי המכריע חדא דרבי עקיבא תלמיד הוא	
מפתח	יד סולדת בו אסור	שבת מ:ב
	יד סולדת בו אסור אין יד סולדת בו מותר	
מפתח	מלאכה שאינה צריכה	שבת מ:א
	במלאכה שאינה צריכה לגופה	
מפתח	מיגו דאתקצאי לבין השמשות אתקצאי לכולי יומא	שבת מג:א
	כל בין השמשות מיגו דאיתקצאי לבין השמשות איתקצאי לכולי יומא	
מפתח	אדם בהול על מתו	שבת מג:ב
	שאדם בהול על מתו	
מפתח	מוקצה מחמת מיאוס	שבת מד:א
	מוקצה מחמת מיאוס אית ליה מוקצה מחמת איסור לית ליה	

מפתח	הואיל והוקצה למצותו הוקצה לאיסורו	שבת מה:א
	הואיל והוקצה למצותו הוקצה לאיסורו	
מפתח	הלכה כסתם משנה	שבת מו:א
	א"ר יוחנן הכי והאמר ר' יוחנן הלכה כסתם משנה	
מפתח	דבר שאין מתכוין	שבת מו:ב
	דבר שאין מתכוין מותר דתניא ר' שמעון אומר גורר אדם כסא מטה וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ כל היכא דכי מיכוין איכא איסורא דאורייתא כי לא מיכוין גזר ר"ש מדרבנן כל היכא דכי מיכוין איכא איסורא דרבנן כי לא מיכוין שרי ר"ש לכתחילה	
מפתח	בסיס לדבר האסור	שבת מז:א
	אלא אמר רבא הנח לנר שמן ופתילה הואיל דנעשה בסיס לדבר האסור א"ר זירא א"ר אסי א"ר יוחנן אמר ר' חנינא אמר רבי רומנוס לי התיר רבי לטלטל מחתה באפרה	
מפתח	אין חייבין אלא על מלאכה שכיוצא בה היתה במשכן	שבת מט:ב
	דתניא אין חייבין אלא על מלאכה שכיוצא בה היתה במשכן הם זרעו ואתם לא תזרעו הם קצרו ואתם לא תקצרו הם העלו את הקרשים מקרקע לעגלה ואתם לא תכניסו מרה"ר לרה"י הם הורידו את הקרשים מעגלה לקרקע ואתם לא תוציאו מרה"י לרה"ר	
מפתח	כל שהוא נאכל כמות שהוא חי אין בו משום	שבת נא:א
	כל שהוא נאכל כמות שהוא חי אין בו משום בשולי נכרים	
מפתח	כל הכלים יורדין לידי טומאתן	שבת נב:ב
	כל הכלים יורדין לידי טומאתן במחשבה ואין עולין מטומאתן אלא בשינוי מעשה	
מפתח	אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד	שבת ס:ב
	אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד	
מפתח	יחיד ורבים הלכה כרבים	שבת ס:ב
	אמר רב מתנה אין הלכה כר' אלעזר בר' שמעון פשיטא יחיד ורבים הלכה כרבים	
מפתח	כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות	שבת סב:א
	וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות	
מפתח	כל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות	שבת סב:א
	וכל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות	
מפתח	הלכה למשה מסיני	שבת סב:א
	ואמר אביי י"ד של תפילין הלכה למשה מסיני	
מפתח	אין מקרא יוצא מידי פשוטו	שבת סג:א
	ואמרי לה אביי לרב יוסף מ"ט דר"א דאמר תכשיטין הן לו דכתיב (תהלים מה, ז) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך א"ל רב כהנא למר בריה דרב הונא האי בדברי תורה כתיב א"ל אין מקרא יוצא מידי פשוטו	
מפתח	כל שאסרו חכמים לצאת בו לרה"ר אסור לצאת בו לחצר חוץ מכבול ופאה נכרית	שבת סד:ב
	אמר רב כל שאסרו חכמים לצאת בו לרה"ר אסור לצאת בו לחצר חוץ מכבול ופאה נכרית	
מפתח	כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור	שבת סד:ב
	אמר רב כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור	

מפתח	משום דרכי האמורי	שבת זא: א
	יוצאין בביצת החרגול ובשן שועל ובמסמר מן הצלוב משום רפואה דברי ר"מ וחכמים אוסרין אף בחול משום דרכי האמורי	
מפתח	כל דבר שיש בו משום רפואה אין בו משום דרכי האמורי	שבת זא: א
	אביי ורבא דאמרי תרוייהו כל דבר שיש בו משום רפואה אין בו משום דרכי האמורי	
מפתח	כלל גדול אמרו בשבת כל השוכח עיקר שבת	שבת זב: ב
	כלל גדול אמרו בשבת כל השוכח עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה אינו חייב אלא חטאת אחת	
מפתח	היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה	שבת זב: ב
	היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת	
מפתח	היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה	שבת זב: ב
	היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל	
מפתח	גדול עונשו של מעשר יותר משל פיאה	שבת סח: א
	ולבר קפרא דתני כלל גדול במעשר גדול עונשו של מעשר יותר משל פיאה דאילו מעשר איתא בתאנה וירק ואילו פיאה ליתא בתאנה וירק	
מפתח	כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ ולקיטתו כאחת ומכניסו לקיום חייב בפיאה	שבת סח: א
	כלל אמרו בפיאה כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ ולקיטתו כאחת ומכניסו לקיום חייב בפיאה אוכל למעוטי ספיחי סטיס וקוצה ונשמר למעוטי הפקר וגידולו מן הארץ למעוטי כמיהין ופטריות ולקיטתו כאחת למעוטי תאנה ומכניסו לקיום למעוטי ירק	
מפתח	כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ חייב במעשר	שבת סח: א
	כלל אמרו במעשר כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ חייב במעשר ואילו לקיטתו כאחת ומכניסו לקיום לא תנן	
מפתח	היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת	שבת סח: א
	היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת	
מפתח	היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל מלאכה ומלאכה	שבת סח: ב
	היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל מלאכה ומלאכה	
מפתח	חומר שבת משאר מצות וחומר שאר מצות משבת	שבת עב: ב
	חומר שבת משאר מצות וחומר שאר מצות משבת חומר שבת משאר מצות שהשבת עשה שתיים בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת מה שאין כן בשאר מצות וחומר שאר מצות משבת שבשאר מצות שגג בלא מתכוין חייב מה שאין כן בשבת	
מפתח	מלאכה שאינה צריכה	שבת עג: ב
	ואפילו לרבי יהודה דאמר מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה	
מפתח	פסיק רישא ולא ימות	שבת עה: א
	פסיק רישא ולא ימות	
מפתח	כל מידי דאית ביה גמר מלאכה חייב משום מכה בפטיש	שבת עה: ב
	רבה ור' זירא דאמרי תרוייהו כל מידי דאית ביה גמר מלאכה חייב משום מכה בפטיש	
מפתח	כל מילתא דשכיחא ולא שכיחא	שבת עה: א
	כל מילתא דשכיחא ולא שכיחא אזור רבנן בתר דשכיחא לקולא ושכיחא אזור רבנן בתר דשכיחא לחומרא	

מפתח	הלכה למשה מסיני
שבת ט:ב	הלכה למשה מסיני תפילין על הקלף ומזוזה על דוכסוסטוס
מפתח	אין מורידין מקדושה חמורה לקדושה קלה
שבת ט:ב	תפילין שבלו וספר תורה שבלה אין עושין מהן מזוזה לפי שאין מורידין מקדושה חמורה לקדושה קלה
מפתח	אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר
שבת פב:א	חרס כדי ליתן בין פצים לחברו דברי רבי יהודה רבי מאיר אומר כדי לחתות בו את האור רבי יוסי אומר כדי לקבל בו רביעית אמר רבי מאיר אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר (ישעיהו ל, יד) לא ימצא במכיתתו חרש לחתות אש מיקוד
מפתח	כל העושה על דעת ראשונה הוא עושה
שבת צא:א	כל העושה על דעת ראשונה הוא עושה
מפתח	כל שאינו כשר להצניע ואין מצניעין כמוהו
שבת צא:א	כל שאינו כשר להצניע ואין מצניעין כמוהו והוכשר לזה והצניעו ובא אחר והוציא נתחייב זה במחשבתו של זה
מפתח	חי נושא את עצמו
שבת צד:א	אמר רבא אפילו תימא רבנן ע"כ לא פליגי רבנן עליה דרבי נתן אלא בבהמה חיה ועוף דמשרבטי נפשייהו אבל אדם חי דנושא את עצמו אפילו רבנן מודו
מפתח	כל פחות מג' כלבוד דמי
שבת צז:א	דאמור רבנן כל פחות מג' כלבוד דמי אמר ליה לפי שאי אפשר לה לרשות הרבים שתילקט במלקט וברהיטני אי הכי ג' נמי ותו הא דתנן. המשלשל דפנות מלמעלה למטה אם הן גבוהין מן הארץ שלשה טפחים פסולה הא פחות מג' כשרה
מפתח	דרך רה"ר שש עשרה אמה
שבת צט:א	דקי"ל דרך רה"ר שש עשרה אמה
מפתח	אין נביא רשאי לחדש דבר מעתה
שבת קד:א	ויקרא כז, לד אלה המצות שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה
מפתח	אין מביאין ראייה מן השוטים
שבת קד:ב	תניא אמר להן רבי אליעזר לחכמים והלא בן סטודא הוציא כשפים ממצרים בסריטה שעל בשרו אמרו לו שוטה היה ואין מביאין ראייה מן השוטים
מפתח	מלאכה שאין צריכה לגופה חייב עליה
שבת קה:ב	ר' יהודה דאמר מלאכה שאין צריכה לגופה חייב עליה
מפתח	כל פטורי דשבת פטור אבל אסור
שבת קז:א	אמר שמואל כל פטורי דשבת פטור אבל אסור לבר מהני תלת דפטור ומותר
מפתח	מלאכה שאין צריכה לגופה פטור
שבת קז:ב	מלאכה שאין צריכה לגופה פטור עליה איכא דמתני לה אהא המפיס מורסא בשבת אם לעשות לה פה חייב אם להוציא ממנה לחה פטור
מפתח	הלכה למשה מסיני
שבת קח:א	הלכה למשה מסיני שהתפילין נכרכות בשערן ונתפרות בגידן
מפתח	חפצין אסורים חפצי שמים מותרין
שבת קיג:א	ממצוא חפצן חפצין אסורין חפצי שמים מותרין

מפתח	כל קשר שאינו של קיימא אין חייבין עליו	שבת קי"ג:א
	כלל אמר רבי יהודה כל קשר שאינו של קיימא אין חייבין עליו	
מפתח	דבור אסור הרהור מותר	שבת קי"ג:ב
	ודבר דבר שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול דבור אסור הרהור מותר	
מפתח	בסיס לדבר המותר	שבת קי"ז:א
	נעשה בסיס לדבר המותר הכא נעשה בסיס לדבר האסור אלא הכי קאמרי ליה אם מצילין תיק של ספר עם הספר ואע"פ שיש בתוכו מעות לא נטלטל עור אגב בשר מי דמי התם נעשה בסיס לדבר האסור ולדבר המותר	
מפתח	בסיס לדבר האסור	שבת קי"ז:א
	נעשה בסיס לדבר המותר הכא נעשה בסיס לדבר האסור אלא הכי קאמרי ליה אם מצילין תיק של ספר עם הספר ואע"פ שיש בתוכו מעות לא נטלטל עור אגב בשר מי דמי התם נעשה בסיס לדבר האסור ולדבר המותר	
מפתח	צער בעלי חיים	שבת קי"ז:ב
	קאמר רבי יהושע התם משום דאיכא צער בעלי חיים אבל הכא דליכא צער בעלי חיים לא	
מפתח	פסיק רישא ולא ימות	שבת קכ"ב
	מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות	
מפתח	אדם בהול על ממונו	שבת קכ"ב
	מתוך שאדם בהול על ממונו אי שרית ליה אתי לכבווי	
מפתח	בסיס לדבר האסור	שבת קכ"ב
	ת"ר נר שעל גבי טבלא מנער את הטבלא והיא נופלת ואם כבתה אמרי דבי רבי ינאי לא שנו אלא בשוכח אבל במניח נעשה בסיס לדבר האסור	
מפתח	מפני ששבתתו עליהן	שבת קכ"א:א
	נכרי שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה: אבל קטן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששבתתו עליהן	
מפתח	מפני ששבתתו עליהן	שבת קכ"א:א
	נכרי שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה מפני שאין שבתתו עליהן אבל קטן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששבתתו עליהן	
מפתח	מלאכה שאין צריכה לגופה חייב עליה	שבת קכ"א:ב
	אילימא ר' יהודה הא אמר מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה	
מפתח	דבר שמלאכתו לאיסור	שבת קכ"ב:ב
	אמר רב יהודה קורנס של אגוזין לפצע בו את האגוזין אבל של נפחין לא קסבר דבר שמלאכתו לאיסור אפילו לצורך גופו אסור	
מפתח	טלטול מן הצד לא שמיה טלטול	שבת קכ"ג:א
	אמר רב נחמן הלכה כר"א בן תדאי למימרא דסבר רב נחמן טלטול מן הצד לא שמיה טלטול	
מפתח	דבר שמלאכתו להיתר	שבת קכ"ג:ב
	התירו וחזרו והתירו וחזרו והתירו עד שאמרו כל הכלים ניטלין בשבת חוץ מן מסר הגדול ויתד של מחרישה מאי התירו וחזרו והתירו וחזרו והתירו אמר אביי התירו דבר שמלאכתו להיתר לצורך גופו וחזרו והתירו דבר שמלאכתו להיתר לצורך מקומו וחזרו והתירו דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו אין לצורך מקומו לא	
מפתח	אין בין יו"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד	שבת קכ"ד:א
	אין בין יו"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד	

<p>מפתח דבר שמלאכתו להיתר</p>	<p>שבת קכד:א</p>
<p>אמר רבה לצורך דבר שמלאכתו להיתר לצורך גופו שלא לצורך דבר שמלאכתו להיתר לצורך מקומו ודבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו אין לצורך מקומו לא</p>	
<p>מפתח דבר שמלאכתו לאיסור</p>	<p>שבת קכד:א</p>
<p>אמר רבה לצורך דבר שמלאכתו להיתר לצורך גופו שלא לצורך דבר שמלאכתו להיתר לצורך מקומו ודבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו אין לצורך מקומו לא</p>	
<p>מפתח ספק נפשות להקל</p>	<p>שבת קכט:א</p>
<p>א"ל רבינא למרימר מר זוטרא מתני לקולא ורב אשי מתני לחומרא הלכתא כמאן א"ל הלכה כמר זוטרא ספק נפשות להקל</p>	
<p>מפתח דבר שאין בו סכנה אומר לנכרי ועושה</p>	<p>שבת קכט:א</p>
<p>רב המנונא דבר שאין בו סכנה אומר לנכרי ועושה</p>	
<p>מפתח משום חבובי מצוה</p>	<p>שבת קלא:א</p>
<p>רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי מע"ש מביאו בשבת מגולה ובסכנה מכסהו ע"פ עדים ועוד אמר ר"א כורתים עצים לעשות פחמין לעשות (כלי) ברזל (כלל) אמר ר"ע כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת (ומילה) שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת: גמ' איבעיא להו טעמא דר"א משום חבובי מצוה או דילמא משום חשדא למאי נפקא מינה לאתוויי מכוסה ע"פ עדים אי אמרת משום חבובי מצוה מגולה אין מכוסה לא אלא אי אמרת משום חשדא אפי' מכוסה שפיר דמי</p>	
<p>מפתח משום חשדא</p>	<p>שבת קלא:א</p>
<p>רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי מע"ש מביאו בשבת מגולה ובסכנה מכסהו ע"פ עדים ועוד אמר ר"א כורתים עצים לעשות פחמין לעשות (כלי) ברזל (כלל) אמר ר"ע כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת (ומילה) שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת: גמ' איבעיא להו טעמא דר"א משום חבובי מצוה או דילמא משום חשדא למאי נפקא מינה לאתוויי מכוסה ע"פ עדים אי אמרת משום חבובי מצוה מגולה אין מכוסה לא אלא אי אמרת משום חשדא אפי' מכוסה שפיר דמי</p>	
<p>מפתח יחיד ורבים הלכה כרבים</p>	<p>שבת קלב:ב</p>
<p>יחיד ורבים הלכה כרבים</p>	
<p>מפתח מכשירי מצוה דוחין את השבת</p>	<p>שבת קלא:א</p>
<p>מכשירי מצוה דוחין את השבת שהרי שתי הלחם חובת היום הן ולא למדן ר"א אלא מגזירה שוה דתניא ר' אליעזר אומר מניין למכשירי שתי הלחם שדוחין את השבת נאמרה הבאה בעומר ונאמרה הבאה בשתי הלחם מה הבאה האמורה בעומר מכשירין דוחין את השבת אף הבאה האמורה בשתי הלחם מכשירין דוחין את השבת</p>	
<p>מפתח אין דנין ק"ו מהלכה</p>	<p>שבת קלב:א</p>
<p>והתניא אמר לו רבי אלעזר (בן עזריה) עקיבא עצם כשעורה מטמא הלכה ורביעית דם קל וחומר ואין דנין קל וחומר מהלכה</p>	
<p>מפתח אתי עשה ודחי לא תעשה</p>	<p>שבת קלב:ב</p>
<p>מ"ט דאתי עשה ודחי לא תעשה</p>	
<p>מפתח אין עשה דוחה לא תעשה ועשה</p>	<p>שבת קלג:א</p>
<p>ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה</p>	
<p>מפתח כל מלאכה שאפשר לה לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת</p>	<p>שבת קלג:א</p>
<p>כלל אמר ר"ע כל מלאכה שאפשר לה לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת שחיטה שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת</p>	
<p>מפתח כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה לא תעשה</p>	<p>שבת קלג:א</p>
<p>דאמר ר"ש בן לקיש כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה לא תעשה דליכא אחר</p>	
<p>מפתח אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר</p>	<p>שבת קלד:ב</p>
<p>ואע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים</p>	

מפתיח	מפני הסכנה	שבת קל"א: א
	ספק בן ז' ספק בן ח' אין מחללין עליו את השבת בן שמונה הרי הוא כאבן ואסור לטלטלו אבל אמו שוחה ומניקתו מפני הסכנה	
מפתיח	אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד	שבת קל"ב: ב
	שר"א אומר אין מוסיפין ב"ט ואין צ"ל בשבת וחכ"א מוסיפין בשבת ואין צ"ל ביום טוב ר"א סבר לה כרבי יהודה דתניא אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד רבי יהודה מתיר אף מכשירי אוכל נפש אימר דשמעינן ליה לר' יהודה במכשירין שאי אפשר לעשותם מערב יום טוב במכשירין שאפשר לעשותם מערב יו"ט	
מפתיח	כל המיקל בארץ הלכה כמותו	שבת קל"ט: א
	כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל	
מפתיח	טלטול מן הצד לא שמיה טלטול	שבת קמ"א: א
	הקש שע"ג המטה לא ינענעו בידו אבל מנענעו בגופו ואם היה מאכל בהמה או שהיה עליו כר או סדין מנענעו בידו ש"מ טלטול מן הצד לא שמיה טלטול	
מפתיח	חי נושא את עצמו	שבת קמ"ב: ב
	סבירא ליה דאמר חי נושא את עצמו וליבטל כיס לגבי תינוק מי לא תנן את החי במטה פטור	
מפתיח	דבר שמלאכתו לאיסור	שבת קמ"ב: ב
	הניחא לרבא דאמר דבר שמלאכתו לאיסור בין לצורך גופו בין לצורך מקומו מותר	
מפתיח	דבר שמלאכתו לאיסור	שבת קמ"ב: ב
	לאביי דאמר דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו מותר לצורך מקומו אסור שפיר	
מפתיח	בסיס לדבר האסור	שבת קמ"ב: ב
	אמר רב הונא אמר רב לא שנו אלא בשוכח אבל במניח נעשה בסיס לדבר האסור	
מפתיח	דכל היכא דאיכא איסורא והיתרא	שבת קמ"ב: ב
	דכל היכא דאיכא איסורא והיתרא בהיתרא טרחינן באיסורא לא טרחינן	
מפתיח	כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין	שבת קמ"ב: ב
	אמר רב כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור תנן שוטחן בחמה אבל לא כנגד העם תנאי היא דתניא שוטחן בחמה אבל לא כנגד העם ר"א ור"ש אוסרין	
מפתיח	הלכה כסתם משנה	שבת קמ"ז: ב
	והא"ר יוחנן הלכה כסתם משנה ותנן ונסתפג אפילו בעשר אלונטיות לא יביאם בידו	
מפתיח	מוטב שיהו שוגגין ואל יהו מזידין	שבת קמ"ח: ב
	מוטב שיהו שוגגין ואל יהו מזידין	
מפתיח	הרהור לאו כדבור דמי	שבת קנ"א: א
	ישעיהו נח, יג ממצוא חפצך ודבר דבר דיבור אסור הרהור מותר רמי ליה רב אחא בר רב הונא לרבא מי אמר ר' יוחנן דיבור אסור הרהור מותר אלמא הרהור לאו כדיבור דמי	
מפתיח	חפצך אסורים חפצי שמים מותרין	שבת קנ"א: א
	משדכין על התינוקות ליארס בשבת ועל התינוק ללמדו ספר וללמדו אומנות אמר קרא ממצוא חפצך ודבר דבר חפצך אסורים חפצי שמים מותרין	
מפתיח	דיבור אסור הרהור מותר	שבת קנ"א: א
	ממצוא חפצך ודבר דבר דיבור אסור הרהור מותר	

<p>תינוק בן יומו חי מחללין עליו את השבת</p>	<p>מפתח</p>
<p>חי מחללין עליו את השבת אמרה תורה חלל עליו שבת אחד כדי שישמור שבתות הרבה דוד מלך ישראל מת אין מחללין עליו כיון שמת אדם בטל מן המצוות והיינו דא"ר יוחנן (תהלים פח, ו) במתים חפשי כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצוות</p>	<p>שבת קנא:ב</p>
<p>הלכה כסתם משנה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתנן בהמה שמתה לא יזיזנה ממקומה ותרגמא זעירי בבהמת קדשים אבל בחולין שפיר דמי ואף רבי יוחנן אמר הלכה כר"ש ומי א"ר יוחנן הכי הוא א"ר יוחנן הלכה כסתם משנה</p>	<p>שבת קנ"ב:ב</p>
<p>מוקצה מחמת מיאוס</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר נחמן אנו אין לנו אלא ב"ש כרבי יהודה וב"ה כר"ש פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר בכל השבת כולה הלכה כר"ש לבר ממוקצה מחמת מיאוס ומאי ניהו נר ישן וחד אמר במוקצה מחמת מיאוס נמי הלכה כר"ש לבר ממוקצה מחמת איסור ומאי ניהו נר שהדליקו בה באותה שבת אבל מוקצה מחמת חסרון כיס אפילו ר"ש מודה דתנן כל הכלים ניטלין בשבת חוץ ממסר הגדול ויתד של מחרישה</p>	<p>שבת קנ"ז:א</p>
<p>הלכה למשה מסיני</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' חייא בר אשי אמר רב שיעורין חציצין ומחיצין הלכה למשה מסיני</p>	<p>עירובין ד:א</p>
<p>חזקה אין אדם מניח פתח גדול</p>	<p>מפתח</p>
<p>חזקה אין אדם מניח פתח גדול ונכנס בפתח קטן</p>	<p>עירובין י"ב</p>
<p>כל לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין אין לוקין עליו</p>	<p>מפתח</p>
<p>וכל לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין אין לוקין עליו</p>	<p>עירובין י"ב</p>
<p>כל מצות עשה שהזמן גרמא אנשים</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל מצות עשה שהזמן גרמא אנשים חייבין ונשים פטורות ושלא הזמן גרמא אחד נשים ואחד אנשים חייבין</p>	<p>עירובין כ"ז:א</p>
<p>אין למידין מן הכללות</p>	<p>מפתח</p>
<p>וכל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות הרי תלמוד תורה פריה ורביה ופדין הבן דמצות עשה שלא הזמן גרמא ונשים פטורות אלא אמר רבי יוחנן אין למידין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו חוץ</p>	<p>עירובין כ"ז:א</p>
<p>כל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות</p>	<p>מפתח</p>
<p>וכל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות</p>	<p>עירובין כ"ז:א</p>
<p>כל דבר שהוא משום שבות גזרו עליו בין השמשות</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל דבר שהוא משום שבות גזרו עליו בין השמשות</p>	<p>עירובין ל"ב</p>
<p>מצות לאו ליהנות ניתנו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מצות לאו ליהנות ניתנו</p>	<p>עירובין לא:א</p>
<p>חזקה שליח עושה שליחותו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב יחיאל חזקה שליח עושה שליחותו</p>	<p>עירובין לא:ב</p>
<p>חזקה אין ב"ד של כהנים עומדים משם עד שיכלו כל מעות שבשופר</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתניא האשה שיש עליה לידה או זיבה מביאה מעות ונותנת בשופר וטובלת ואוכלת בקדשים לערב מאי טעמא לאו משום דאמרינן חזקה שליח עושה שליחותו ורב נחמן התם כדרב שמעיה דאמר רב שמעיה חזקה אין ב"ד של כהנים עומדים משם עד שיכלו כל מעות שבשופר</p>	<p>עירובין לא:א</p>
<p>חזקה שליח עושה שליחותו</p>	<p>מפתח</p>
<p>דת אמר רבי נראין דברי מדברי אבא מוטב שיחשדו חברים לתרום שלא מן המוקף ולא יאכילו לעמי הארץ טבלים עד כאן לא פליגי אלא דמר סבר נחשדו ומר סבר לא נחשדו אבל כולי עלמא חזקה שליח עושה שליחותו</p>	<p>עירובין לא:ב</p>

<p>חזקה הוא על חבר שאינו מוציא דבר שאינו מתוקן מתחת ידו</p> <p>ורב נחמן התם כדרב חנינא חוזאה דאמר רב חנינא חוזאה חזקה הוא על חבר שאינו מוציא דבר שאינו מתוקן מתחת ידו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין לב:א</p>
<p>כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות</p> <p>ורבי היא דאמר כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין לב:ב</p>
<p>כל דבר שהוא משום שבות גזרו עליו בין השמשות</p> <p>כל דבר שהוא משום שבות גזרו עליו בין השמשות</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין לב:ב</p>
<p>זה הכלל ניסט מחמת כחו טמא מחמת רעדה טהור</p> <p>אמר אביי ותיסברא והתניא אהל וניסט טמא כלי ואינו ניסט טהור וקתני סיפא ואם היו ניסוטיין טמאים זה הכלל ניסט מחמת כחו טמא מחמת רעדה טהור</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין לה:א</p>
<p>חול מכין לשבת וחול מכין ליו"ט</p> <p>והא איתמר שבת ויו"ט רב אמר נולדה בזה אסורה בזה אמר רבה התם משום הכנה דתניא (שמות טז, ה) והיה ביום הששי והכינו חול מכין לשבת וחול מכין ליו"ט ואין ליו"ט מכין לשבת ואין שבת מכינה ליום טוב</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין לה:ב</p>
<p>כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל ורבים מחמירין...</p> <p>כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל ורבים מחמירין הלכה כדברי המחמירין המרובים חוץ מזו שאע"פ שרבי עקיבא מיקל וחכמים מחמירין הלכה כדברי רבי עקיבא</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מא:א</p>
<p>זכין לאדם שלא בפניו</p> <p>במה דברים אמורים בעירוני תחומין אבל בעירוני חצירות מערבין בין לדעת ובין שלא לדעת שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם אלא בפניו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מב:ב</p>
<p>אין חבין לאדם אלא בפניו</p> <p>במה דברים אמורים בעירוני תחומין אבל בעירוני חצירות מערבין בין לדעת ובין שלא לדעת שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם אלא בפניו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מב:ב</p>
<p>ר' מאיר ור' יהודה הלכה כרבי יהודה</p> <p>אמר ר' יוחנן ר' מאיר ור' יהודה הלכה כרבי יהודה רבי יהודה ורבי יוסי הלכה כרבי יוסי ואצ"ל ר"מ ור' יוסי הלכה כרבי יוסי</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מב:ב</p>
<p>רבי יהודה ורבי שמעון הלכה כר' יהודה</p> <p>אמר רבי יוחנן רבי יהודה ורבי שמעון הלכה כר' יהודה</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מב:ב</p>
<p>ר"מ ורבי יוסי הלכה כר' יוסי</p> <p>והא אמרת ר"מ ורבי יוסי הלכה כר' יוסי</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מז:א</p>
<p>שמואל ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן</p> <p>שמואל ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מז:א</p>
<p>כופין על מדת סדום</p> <p>מר שמואל אם עירבה רגילה לעצמו וזה שאינה רגילה בו לא עירב והיא עצמה לא עירבה דוחין אותה אצל שאינה רגילה בו וכגון זה כופין על מדת סדום</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מט:א</p>
<p>כל מקום שיש בו חילול השם אין חולקין כבוד לרב</p> <p>אמר ליה (משלי כא, ל) אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה' כל מקום שיש בו חילול השם אין חולקין כבוד לרב</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין סא:א</p>
<p>אמירה לנכרי שבות</p> <p>מה הזאה שבות ואינה דוחה את השבת אף אמירה לנכרי שבות ואינה דוחה את השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין סא:ח</p>

<p>איזהו ישראל מומר זה המחלל שבתות בפרהסיא</p> <p>אמר רב הונא איזהו ישראל מומר זה המחלל שבתות בפרהסיא</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין טא:ט</p>
<p>כל שמותר למקצת שבת הותר לכל השבת</p> <p>כל שמותר למקצת שבת הותר לכל השבת וכל שנאסר למקצת שבת נאסר לכל השבת חוץ ממבטל רשות כל שהותר למקצת שבת מותר לכל השבת כגון עירב דרך הפתח ונסתם הפתח עירב דרך חלון ונסתם חלון</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין עב:ב</p>
<p>כח דהיתרא עדיף</p> <p>אמר לך רב נחמן פליגי במחיצה והוא הדין במסיפס והאי דקא מיפליגי במחיצה להודיעך כחן דבית הלל וליפליגי במסיפס להודיעך כחן דב"ש כח דהיתרא עדיף</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין עב:ב</p>
<p>שמא יחזור דבר לקלולו</p> <p>אמר רבי יוסי בן שאול אמר רבי משום איבה אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי עירבו כולן בפרוסות מהו א"ל שמא יחזור דבר לקלולו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין פא:א</p>
<p>אין מערבין לאדם אלא מדעתו</p> <p>מודים בשאר כל האדם שזכו לו מעותיו שאין מערבין לאדם אלא מדעתו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין פא:ב</p>
<p>זכין לאדם שלא בפניו</p> <p>אמר רבי יהודה במה דברים אמורים בעירוני תחומין אבל בעירוני חצירות מערבין לדעתו ושלא לדעתו לפי שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם שלא בפניו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין פא:ב</p>
<p>דבר תורה מעות קונות</p> <p>דאמר רבי יוחנן דבר תורה מעות קונות ומפני מה אמרו משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו נשרפו חיטיך בעלייה</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין פא:ב</p>
<p>אין שעת הסכנה ראייה</p> <p>כשהיינו לומדים תורה אצל ר"ש בתקוע היינו מעלין שמן ואלונטית מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף ומחצר לקרפף אחר עד שהיינו מגיעין אצל המעיין שהיינו רוחצין בו אמר רבי יהודה מעשה בשעת הסכנה והיינו מעלין ס"ת מחצר לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף לקרות בו אמרו לו אין שעת הסכנה ראייה</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין פא:א</p>
<p>הלכה כסתם משנה</p> <p>הלכה כסתם משנה</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צב:א</p>
<p>זכין לאדם שלא בפניו</p> <p>אבל בעירוני חצירות מערבין בין לדעת בין שלא לדעת לפי שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין שלא בפניו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צה:א</p>
<p>כל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות</p> <p>המוצא תפילין מכניסן זוג זוג אחד האיש ואחד האשה אחד חדשות ואחד ישנות דברי ר"מ ר' יהודה אוסר בחדשות ומתיר בישנות ע"כ לא פליגי אלא בחדשות וישנות אבל באשה לא פליגי שמע מינה מצות עשה שלא הזמן גרמא הוא וכל מצות עשה שאין הזמן גרמא נשים חייבות ודילמא סבר לה כר' יוסי דאמר נשים סומכות רשות</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צו:ב</p>
<p>נשים סומכות רשות</p> <p>המוצא תפילין מכניסן זוג זוג אחד האיש ואחד האשה אחד חדשות ואחד ישנות דברי ר"מ ר' יהודה אוסר בחדשות ומתיר בישנות ע"כ לא פליגי אלא בחדשות וישנות אבל באשה לא פליגי שמע מינה מצות עשה שלא הזמן גרמא הוא וכל מצות עשה שאין הזמן גרמא נשים חייבות ודילמא סבר לה כר' יוסי דאמר נשים סומכות רשות</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צו:ב</p>
<p>הלכה למשה מסיני</p> <p>והאמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב קשר של תפילין הלכה למשה מסיני</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צא:א</p>
<p>אין לך דבר משום שבות עומד בפני</p> <p>אין לך דבר משום שבות עומד בפני כתבי הקודש</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צז:ב</p>

<p>מפתח כל דבר שהוא משום שבות אינו עומד בפני כתבי הקודש</p>	<p>עירובין צח:א</p> <p>כל דבר שהוא משום שבות אינו עומד בפני כתבי הקודש</p>
<p>מפתח שב ואל תעשה עדיף</p>	<p>עירובין א:ק</p> <p>שב ואל תעשה עדיף</p>
<p>מפתח קום עשה עדיף</p>	<p>עירובין א:ק</p> <p>קום עשה עדיף</p>
<p>מפתח זריזין מקדימין למצות</p>	<p>פסחים א:ד</p> <p>חמץ אינו אסור אלא משש שעות ולמעלה ונבדוק בשית וכי תימא זריזין מקדימין למצות נבדוק מצפרא דכתיב (ויקרא יב, ג) וביום השמיני ימול בשר ערלתו ותניא כל היום כולו כשר למילה אלא שזריזין מקדימין למצות</p>
<p>מפתח אין מוקדם ומאוחר בתורה</p>	<p>פסחים יב:ב</p> <p>זאת אומרת אין מוקדם ומאוחר בתורה אמר רב פפא לא אמרן אלא בתרי ענייני אבל בחד עניינא מאי דמוקדם מוקדם ומאי דמאוחר מאוחר דאי לא תימא הכי כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט דילמא פרט וכלל הוא ותו פרט וכלל נעשה כלל מוסף על הפרט</p>
<p>מפתח שני דברים אינן ברשותו של אדם</p>	<p>פסחים יב:ב</p> <p>שני דברים אינן ברשותו של אדם ועשאן הכתוב כאילו ברשותו ואלו הן בור ברשות הרבים וחמץ משש שעות ולמעלה</p>
<p>מפתח כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט</p>	<p>פסחים יב:ב</p> <p>כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט</p>
<p>מפתח כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן</p>	<p>פסחים יב:ז</p> <p>כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן</p>
<p>מפתח אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר</p>	<p>פסחים יב:ז</p> <p>תנא דבי ר' ישמעאל לילי י"ד בודקים את החמץ לאור הנר אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר שבעת ימים שאור לא ימצא ואומר ויחפש בגדול החל ובקטן כלה ואומר בעת ההיא אחפש את ירושלים בנרות ואומר נר (אלהים) [ה'] נשמת אדם</p>
<p>מפתח אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר</p>	<p>פסחים א:ח</p> <p>מפני שאור הנר יפה לבדיקה ואע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר (שמות יב, ט) שבעת ימים שאור לא ימצא בבתים ואומר (בראשית מד, יב) ויחפש בגדול החל ואומר (צפניה א, יב) בעת ההיא אחפש את ירושלים בנרות ואומר (משלי כ, כז) נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן</p>
<p>מפתח חזקה על חבר שאין מוציא מתחת ידו</p>	<p>פסחים ט:א</p> <p>דא"ר חנינא חזאה חזקה על חבר שאין מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן</p>
<p>מפתח אין לדבר סוף</p>	<p>פסחים ט:א</p> <p>אין חוששין שמא גיררה חולדה מבית לבית וממקום למקום דא"כ מחצר לחצר ומעיר לעיר אין לדבר סוף</p>
<p>מפתח אין ספק מוציא מידי ודאי</p>	<p>פסחים ט:א</p> <p>ואם תמצא לומר הוה אימור אכלתיה אבל הכא דודאי דחזינא דשקל מי יימר דאכלתיה הוי ספק וודאי ואין ספק מוציא מידי ודאי ואין ספק מוציא מידי ודאי</p>
<p>מפתח כל דבר שבחזקת טומאה לעולם הוא בטומאתו</p>	<p>פסחים יא:י</p> <p>דתנן היה ר"מ אומר כל דבר שבחזקת טומאה לעולם הוא בטומאתו עד שיודע לך הטומאה היכן היא וחכמים אומרים בודק עד שמגיע לסלע או לקרקע בתולה</p>
<p>מפתח אדם בהול על ממונו</p>	<p>פסחים יא:ב</p> <p>על ממונו אמרינן אי שרית ליה במקום שאין עושין בו מום אתי למעבד במקום שעושין בו מום ורבנן כל שכן דאי לא שרית ליה כלל אתי למעבד ומי אמרינן לרבי יהודה אדם בהול על ממונו</p>

<p>מפתח אדם בהול על ממונו</p> <p>התם דאי שביק לי' מיית אמרינן אדם בהול על ממונו הכא אי שביק לי' צערא בעלמא הוא לא אמרי' אדם בהול על ממונו</p>	<p>פסחים יא:ב</p>
<p>מפתח עדות שאי אתה יכול להזימה</p> <p>מאי שנא חקירות ומאי שנא בדיקות ואמרינן חקירות אמר אחד מהן איני יודע עדותן בטילה דהויא לה עדות שאי אתה יכול להזימה בדיקות עדות שאתה יכול להזימה</p>	<p>פסחים יג:א</p>
<p>מפתח משום חשדא</p> <p>משום חשדא דתניא גבאי צדקה שאין להם עניים לחלק פורטין לאחריים ואין פורטין לעצמן גבאי תמחוי שאין להם עניים לחלק מוכרין לאחריים ואין מוכרין לעצמן משום שנאמר (במדבר לב, כב) והייתם נקיים מה' ומישראל</p>	<p>פסחים יג:א</p>
<p>מפתח כל ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור</p> <p>וכל ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור</p>	<p>פסחים יט:ב</p>
<p>מפתח כל דבר שאין בו דעת</p> <p>האי מחט דבר שאין בו דעת לישאל הוא וכל דבר שאין בו דעת לישאל בין ברה"ר בין ברה"י ספיקו טהור משום דהוי ספק טומאה הבאה בידי אדם</p>	<p>פסחים יט:ב</p>
<p>מפתח שרץ מטמא את המשקין</p> <p>שרץ מטמא את המשקין ומשקין מטמאין את הכלי וכלי מטמא את האוכלין והאוכלין מטמאין את המשקין</p>	<p>פסחים כא:ב</p>
<p>מפתח להפסד מרובה חששו להפסד מועט לא חששו</p> <p>א"ל אביי להפסד מרובה חששו להפסד מועט לא חששו ומנא תימרא דלהפסד מרובה חששו ולהפסד מועט לא חששו דתניא חבית של שמן תרומה שנשברה בגת העליונה ובתחתונה חולין טמאין מודה ר' אליעזר לר' יהושע שאם יכול להציל ממנה רביעית בטהרה יציל</p>	<p>פסחים כב:ב</p>
<p>מפתח כל איסורים שבתורה מנא ליה דאסורין בהנאה</p> <p>לרבי יהודה דאמר לדברים ככתבן הוא דאתא הא כל איסורים שבתורה מנא ליה דאסורין בהנאה נפקא ליה (שמות כב, ז) מלכלב תשליכון אותו אותו אתה משליך לכלב ואי אתה משליך לכלב כל איסורין שבתורה</p>	<p>פסחים כא:ב</p>
<p>מפתח כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל לא תאכלו אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה</p> <p>כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל לא תאכלו אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה</p>	<p>פסחים כא:ב</p>
<p>מפתח אין לוקין על לאו שבכללות</p> <p>אין לוקין על לאו שבכללות</p>	<p>פסחים כד:א</p>
<p>מפתח אין מזהירין מן הדין</p> <p>אין מזהירין מן הדין</p>	<p>פסחים כד:א</p>
<p>מפתח כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך אכילתן</p> <p>א"ר יוחנן כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך אכילתן למעוטי מאי אמר רב שימי בר אשי למעוטי שאם אכל חלב חי שפטור</p>	<p>פסחים כד:ב</p>
<p>מפתח כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך הנאתן</p> <p>איכא דאמרי א"ר אבהו אמר ר' יוחנן כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך הנאתן למעוטי מאי אמר רב שימי בר אשי למעוטי שאם הניח חלב של שור הנסקל על גבי מכתו שהוא פטור וכל שכן אוכל חלב חי שהוא פטור</p>	<p>פסחים כד:ב</p>
<p>מפתח בכל מתרפאין חוץ מע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים</p> <p>אמר רבי יוחנן בכל מתרפאין חוץ מע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים</p>	<p>פסחים כה:א</p>
<p>מפתח קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה</p> <p>אמר ריב"ל משום בר קפרא קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה</p>	<p>פסחים כו:א</p>

<p>כל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין</p> <p>משום דהוו תרומת הדשן ובגדי כהונה שני כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים כ:א</p>
<p>כל דין שאתה דן תחלתו להחמיר וסופו להקל אינו דין</p> <p>כל דין שאתה דן תחלתו להחמיר וסופו להקל אינו דין</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים כז:ב</p>
<p>כל איסורין שבתורה בין במינן בין שלא במינן</p> <p>דרב ושמואל דאמרי תרויהו כל איסורין שבתורה במינו במשהו שלא במינו בנותן טעם</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים כט:ב</p>
<p>כל איסורין שבתורה בין במינן בין שלא במינן בנותן טעם שלא בזמנו בין במינו מותרין</p> <p>דר' יוחנן וריש לקיש דאמרי תרויהו כל איסורין שבתורה בין במינן בין שלא במינן בנותן טעם שלא בזמנו בין במינו בין שלא במינו מותרין</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים כט:ב</p>
<p>בולעו כך פולטו</p> <p>אמר רב הונא בריה דרב יהושע עץ פרור מגעילו ברותחין ובכלי ראשון קסבר בולעו כך פולטו</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים לב:ב</p>
<p>מפני הרגל עבירה</p> <p>והתניא אין לשין את העיסה בחלב ואם לש כל הפת אסורה מפני הרגל עבירה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים לו:א</p>
<p>אין לוקין על לאו שבכללות</p> <p>אביי אמר אין לוקין על לאו שבכללות</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מא:ב</p>
<p>כל לאו הבא מכלל עשה</p> <p>מה נא בלאו אף צלי בלאו בשלמא נא כתיב אל תאכלו ממנו נא אלא צלי מנלן דכתיב (שמות יב, ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה בלילה אין ביום לא האי לאו הבא מכלל עשה הוא וכל לאו הבא מכלל עשה עשה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מא:ב</p>
<p>כל שהוא ממין דגן הרי זה עובר בפסח הרי אלו באזהרה ואין בהן משום כרת</p> <p>ואלו עוברין בפסח כותח הבבלי ושכר המדי וחומץ האדומי וזיתום המצרי וזומן של צבעים ועמילן של טבחים וקולן של סופרים ר"א אומר אף תכשיטי נשים זה הכלל כל שהוא ממין דגן הרי זה עובר בפסח הרי אלו באזהרה ואין בהן משום כרת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מא:א</p>
<p>השוה הכתוב איש לאשה לכל עונשין שבתורה</p> <p>וכן תנא דבי ר' ישמעאל אמר קרא (במדבר ה, ו) איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם השוה הכתוב איש לאשה לכל עונשין שבתורה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מג:א</p>
<p>כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור</p> <p>כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חוץ מאיסורי נזיר שהרי אמרה תורה (במדבר ו, ג) משרת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מג:ב</p>
<p>כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור</p> <p>אמר ליה אביי לרב דימי וכל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מד:א</p>
<p>כל נותן טעם לפגם מותר</p> <p>ור"ע נמי בשר בחלב ודאי חידוש הוא אלא יליף מגיעולי נכרים גיעולי נכרים לאו טעמא בעלמא הוא ואסור הכא נמי ל"ש ורבנן גיעולי נכרים נמי חידוש הוא דהא כל נותן טעם לפגם מותר דגמרינן מנבילה והכא אסור</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מד:ב</p>
<p>שני כתובין הבאין כאחד ואין מלמדין</p> <p>משום דהוה נזיר וחטאת שני כתובין הבאין כאחד ואין מלמדין נזיר הא דאמרן חטאת מאי היא דתניא (ויקרא ו, כ) כל אשר יגע בבשרה יקדש וגו' יכול אפילו לא בלעה ת"ל בבשרה (יקדש) עד שיבלע בבשר יקדש להיות כמוה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מה:א</p>
<p>טובת הנאה אינה ממון</p> <p>ור' יהושע סבר טובת הנאה אינה ממון לא דכולי עלמא סברי טובת הנאה אינה ממון והכא בהואיל קמיפלגי</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מו:ב</p>

<p>שבות קרובה התירו שבות רחוקה לא התירו</p> <p>חל יום טוב להיות בע"ש נאכל לשבת לעשרה שני ימים טובים של ראש השנה נאכל לשבת לאחד עשר לפי שאינו דוחה לא את השבת ולא את ה"ט ואי אמרת צורכי שבת נעשין ב"ט אמאי לא דחי "ט א"ל שבות קרובה התירו שבות רחוקה לא התירו</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מז:א</p>
<p>דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור</p> <p>דברים המותרים ואחרים נהגו אי אתה רשאי להתירן בפניהם</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ב</p>
<p>דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור</p> <p>דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור אי אתה רשאי להתירן בפניהן</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נא:א</p>
<p>אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר</p> <p>רבן שמעון בן גמליאל אומר סימן להרים מילין סימן לעמקים דקלים סימן לנחלים קנים סימן לשפלה שקמה ואף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר (מלכים א' י, כז) ויתן המלך את הכסף בירושלים כאבנים ואת הארזים נתן כשקמים אשר בשפלה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים גז:א</p>
<p>כל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו</p> <p>וכל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים סג:ב</p>
<p>אין מעבירין על המצות</p> <p>אין מעבירין על המצות</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים סד:ב</p>
<p>אין שבות במקדש</p> <p>דאי רבנן הא אמרי שבות הוא אין שבות במקדש מאי היא דתניא אחד החולב והמחבץ והמגבן כגרוגרות המכבד והמרבץ והרודה חלות דבש בשוגג בשבת חייב חטאת הזיד ביום טוב לוקה את הארבעים דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים אחד זה ואחד זה אינו אלא משום שבות</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים סה:א</p>
<p>כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת</p> <p>כלל אמר רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת אינה דוחה את השבת שחיטה שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים סו:א</p>
<p>כל מלאכה שאפשר לה לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת</p> <p>א"ר עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת מילה שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים טו:ב</p>
<p>כבולעו כך פולטו</p> <p>אמר רבה האי מולייתא שריא א"ל אביי והא קא בלע דמא א"ל כבולעה כך פולטה נימא מסייע ליה נותן את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו מ"ט לאו משום דאמרין כבולעו כך פולטו אמרי שאני התם כיון דאיכא בית השחיטה דמחלחל</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים עד:א</p>
<p>אין דנין ק"ו מהלכה</p> <p>ואין דנין ק"ו מהלכה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים פא:ב</p>
<p>אין עשה דוחה לא תעשה ועשה</p> <p>ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים פד:א</p>
<p>לאו שאין בו מעשה ואין לוקין עליו</p> <p>בא הכתוב ליתן עשה אחר לא תעשה לומר שאין לוקה דברי רבי יהודה רבי יעקב אומר לא מן השם הוא זה אלא משום דהוה ליה לאו שאין בו מעשה ואין לוקין עליו אלא שובר בטמא</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים פד:א</p>
<p>יש אם למסורת</p> <p>יכול יהא נאכל בשתי חבורות ת"ל בבית אחד יאכל במאי קמיפלגי רבי יהודה סבר יש אם למסורת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים פז:ב</p>
<p>יש אם למקרא</p> <p>ור' שמעון סבר יש אם למקרא</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים פז:ב</p>

מפני תיקון העולם	מפתח
תקנתם את רבו ואת עצמו לא תקנתם לישא שפחה אינו יכול שכבר חציו בן חורין לישא בת חורין אינו יכול שעדיין חציו עבד יבטל והלא לא נברא העולם אלא לפריה ורביה שנאמר (ישעיהו מה, יח) לא תוהו ברא לשבת יצרה אלא מפני תיקון העולם כופין את רבו ועושה אותו בן חורין	פסחים פח:ב
מה שקנה עבד קנה רבו	מפתח
שכח מה שאמר לו רבו וכו':שלי מה שקנה עבד קנה רבו אמר	פסחים פח:ב
אין אדם אוסר דבר שאינו שלו	מפתח
אלא טעמא דכתב רחמנא נדר הא לאו הכי הוה אמינא מוקדשים חל איסור אתנן עליהן והא אין אדם אוסר דבר שאינו שלו	פסחים צא:א
איש זוכה ואין קטן זוכה	מפתח
איש דקאמר ר"ש אי נימא (שמות יב, ג) ויקחו להם איש שה לבית אבות וגו' ההוא מיבעי ליה לכדרכי יצחק דאמר איש זוכה ואין קטן זוכה	פסחים צא:ב
אין קידוש אלא במקום סעודה	מפתח
אין קידוש אלא במקום סעודה	פסחים קא:א
אין עושין מצות חבילות חבילות	מפתח
אמר רב ששת אין אומרים שתי קדושות על כוס אחד מאי טעמא אמר רב נחמן בר יצחק לפי שאין עושין מצות חבילות חבילות	פסחים קב:ב
כל הברכות כולן פותח בהן בברוך	מפתח
כל הברכות כולן פותח בברוך וחותרם בהן בברוך חוץ מברכת מצות וברכת הפירות וברכה הסמוכה לחבירתה וברכה אחרונה שבקריית שמע שיש מהן פותח (בהן) בברוך ואין חותרם בברוך ויש מהן שחותם בברוך ואין פותח בברוך והטוב והמטיב פותח בברוך ואינו חותרם בברוך	פסחים קד:ב
כל הברכות כולן בפה"ג אמרי ברישא	מפתח
כל הברכות כולן בפה"ג אמרי ברישא	פסחים קו:א
אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר	מפתח
ר' יצחק מטביל בירקי תניא נמי הכי השמש מטביל בבני מעיין ונותנן לפני האורחים ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר (ירמיהו ד, ג) נירו לכם ניר ואל תזרעו אל קוצים	פסחים קז:ב
הלכה למשה מסיני	מפתח
אתא רב דימי אמר שתי ביצים ושתי אגוזין שתי קישואין ודבר אחר הלכה למשה מסיני	פסחים קז:ב
מפני הסכנה	מפתח
לא ישתה אדם מים לא מן הנהרות ולא מן האגמים בלילה ואם שתה דמו בראשו מפני הסכנה	פסחים קז:ב
תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם	מפתח
וב"ה אומרים מברך על היין ואח"כ מברך על היום מפני שהיין גורם לקידוש שתאמר דבר אחר ברכת היין תדירה וברכת היום אינה תדירה תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם	פסחים קיד:א
אין משגיחין בבת קול	מפתח
אין משגיחין בבת קול	פסחים קיד:א
מצות צריכות כוונה	מפתח
מצות צריכות כוונה	פסחים קיד:ב

<p>מצות אין צריכות כוונה</p> <p>ממאי דילמא לעולם מצות אין צריכות כוונה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים קיד:ב</p>
<p>מצות אין מבטלות זו את זו</p> <p>מצות אין מבטלות זו את זו</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים קטו:א</p>
<p>כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן</p> <p>כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן מאי משמע דהאי עובר לישנא דאקדומי הוא א"ר נחמן בר יצחק דכתיב (שמואל ב יח, כג) וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבור את הכושי אביי אמר מהכא (בראשית לג, ג) והוא עבר לפניהם איכא דאמרי מהכא (מיכה ב, יג) ויעבור מלכם לפנייהם וה' בראשם</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים קט"ב</p>
<p>דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד</p> <p>דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא אף לילה הראשון רשות תלמוד לומר על מצות ומרורים יאכלוהו אין לי אלא בזמן שבית המקדש קיים בזמן שאין בית המקדש קיים מנין ת"ל בערב תאכלו מצות הכתוב קבעו חובה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים קכ:א</p>
<p>תפשת מרובה לא תפשת תפשת</p> <p>דתנן מי שלא חג יום טוב הראשון של חג חוגג את כל הרגל ויום טוב האחרון של חג תפשת מרובה לא תפשת תפשת מועט תפשת</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>כופין אותו עד שיאמר רוצה אני</p> <p>דתניא (ויקרא א, ג) יקריב אותו מלמד שכופין אותו יכול בעל כרחו ת"ל (ויקרא א, ג) לרצונו הא כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>מוסיפין מחול על קדש</p> <p>ודמוסיפין מחול על קדש מנלן דתניא (שמות לד, כא) בחריש ובקציר תשבות ר"ע אומר אינו צריך לומר חריש וקציר של שביעית שהרי כבר נאמר (ויקרא כה, ד) שדך לא תזרע וגו' אלא חריש של ערב שביעית הנכנס לשביעית וקציר של שביעית היוצא למוצאי שביעית</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>כל מקום שיש בו שבות מוסיפין מחול על קדש</p> <p>כל מקום שיש בו שבות מוסיפין מחול על קדש</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>אין דברי תורה צריכין חיזוק</p> <p>דתניא הימים האלה הכתובין במגילת תענית אסורין בין לפנייהם בין לאחריהם שבתות וימים טובים הם אסורים לפנייהן ולאחריהן מותרין מה הפרש בין זה לזה הללו דברי תורה ואין דברי תורה צריכין חיזוק הללו דברי סופרים ודברי סופרים צריכין חיזוק</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>דברי סופרים צריכין חיזוק</p> <p>דתניא הימים האלה הכתובין במגילת תענית אסורין בין לפנייהם בין לאחריהם שבתות וימים טובים הם אסורים לפנייהן ולאחריהן מותרין מה הפרש בין זה לזה הללו דברי תורה ואין דברי תורה צריכין חיזוק הללו דברי סופרים ודברי סופרים צריכין חיזוק</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>דברי קבלה כדברי תורה</p> <p>גדליה בן אחיקם דברי קבלה הוא ודברי קבלה כדברי תורה</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>אין היחיד נאמן על ידי עצמו</p> <p>ראוהו שלשה והן בית דין יעמדו השנים ויושיבו מחביריהם אצל היחיד ויעידו בפניהם ויאמרו מקודש מקודש שאיין היחיד נאמן על ידי עצמו</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>דיני ממונות בשלשה</p> <p>וכי תימא ה"נ כגון שראוהו בלילה היינו הך סיפא איצטריכא ליה דאין היחיד נאמן על ידי עצמו דסלקא דעתך אמינא הואיל ותנן דיני ממונות בשלשה ואם היה מומחה לרבים דן אפילו ביחיד הכא נמי ניקדשיה ביחדי קמ"ל</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>

<p>עד נעשה דיין</p> <p>ראש השנה</p> <p>אין לך מומחה לרבים בישראל יותר ממשה רבינו וקאמר ליה הקב"ה עד דאיכא אהרן בהדך דכתיב (שמות יב, א) ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר החדש הזה לכם למימרא עד נעשה דיין</p>	<p>מפתח</p>
<p>אין עד נעשה דיין</p> <p>ראש השנה</p> <p>מקצתן נעשו עדים ומקצתן נעשו דיין דברי רבי טרפון רבי עקיבא אומר כולן נעשין עדים אין עד נעשה דיין אפילו תימא רבי עקיבא עד כאן לא קאמר רבי עקיבא התם אלא בדיני נפשות דרחמנא אמר (במדבר לה, כד) ושפטו העדה והצילו העדה וכיון דחזוהו דקטל נפשא לא מצו חזו ליה זכותא אבל הכא אפילו ר' עקיבא מודה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אין קטיגור נעשה סניגור</p> <p>ראש השנה</p> <p>דאמר רב חסדא מפני מה אין כהן גדול נכנס בבגדי זהב לפני ולפנים לעבוד עבודה לפי שאין קטיגור נעשה סניגור</p>	<p>מפתח</p>
<p>מצות אין צריכות כוונה</p> <p>ראש השנה</p> <p>אבל הכא (ויקרא כג, כד) זכרון תרועה כתיב והאי מתעסק בעלמא הוא קמ"ל אלמא קסבר רבא מצות אין צריכות כוונה איתיביה היה קורא בתורה והגיע זמן המקרא אם כוון לבו יצא ואם לאו לא יצא</p>	<p>מפתח</p>
<p>בל תוסיף</p> <p>ראש השנה</p> <p>דתנן הניתנין במתנה אחת שנתערבו בניתנין מתנה אחת ינתנו מתנה אחת מתן ד' במתן ד' ינתנו במתן ד' מתן ד' במתן אחת ר"א אומר ינתנו במתן ד' רבי יהושע אומר ינתנו במתן אחת אמר לו ר"א הרי הוא עובר על בל תגרע אמר לו ר' יהושע הרי הוא עובר על בל תוסיף</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל הברכות כולן אע"פ שיצא מוציא</p> <p>ראש השנה</p> <p>כל הברכות כולן אע"פ שיצא מוציא חוץ מברכת הלחם וברכת היין שאם לא יצא מוציא ואם יצא אינו מוציא</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות</p> <p>ראש השנה</p> <p>מאי איש וביתו אילימא איש ואשתו איתתא מי מיחייבא והא מצות עשה שהזמן גרמא היא כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות</p>	<p>מפתח</p>
<p>לכל מקום שנאמר בו זכרונות יהיו מלכיות עמהן</p> <p>ראש השנה</p> <p>מנין שאומרים מלכיות תניא רבי אומר (ויקרא כג, כב) אני ה' אלהיכם ובחדש השביעי זו מלכות רבי יוסי בר יהודה אומר אינו צריך הרי הוא אומר (במדבר י, ז) והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם שאין תלמוד לומר אני ה' אלהיכם ומה תלמוד לומר אני ה' אלהיכם זה בנה אב לכל מקום שנאמר בו זכרונות יהיו מלכיות עמהן והיכן אומרה לקדושת היום</p>	<p>מפתח</p>
<p>זריזין מקדימין למצות</p> <p>ראש השנה</p> <p>אלא מאי שנא הלל דבראשון משום זריזין מקדימין למצות תקיעה נמי נעביד בראשון משום דזריזין מקדימין למצות</p>	<p>מפתח</p>
<p>אין עשה דוחה לא תעשה ועשה</p> <p>ראש השנה</p> <p>ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אין לדבר סוף</p> <p>יומא ב:א</p> <p>ר' יהודה אומר אף אשה אחרת מתקינין לו שמא תמות אשתו שנאמר (ויקרא טז, ו) וכפר בעדו ובעד ביתו ביתו זו אשתו אמרו לו אם כן אין לדבר סוף</p>	<p>מפתח</p>
<p>זה בנה אב שכל הנכנס במחנה שכינה טעון פרישת</p> <p>יומא ג:ב</p> <p>דכתיב (שמות כד, טז) וישכון כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מכדי כתיב ויקרא אל משה ביום השביעי מאי ששת ימים זה בנה אב שכל הנכנס במחנה שכינה טעון פרישת</p>	<p>מפתח</p>
<p>טומאה דחוייה היא בציבור</p> <p>יומא ז:ב</p> <p>אמר לו ר' יהודה הנח לכהן גדול ביה"כ שטומאה הותרה לו בציבור מכלל דר"ש סבר טומאה דחוייה היא בציבור</p>	<p>מפתח</p>
<p>טבילה בזמנה מצוה</p> <p>יומא ח:א</p> <p>ר"מ סבר אמרינן טבילה בזמנה מצוה ורבי יוסי סבר לא אמרינן טבילה בזמנה מצוה</p>	<p>מפתח</p>

המוציא מחבירו עליו הראיה	מפתח יומא י:א ט:א
לפי ששלח בכל גבולי ישראל וראה שאין מפרישין אלא תרומה גדולה בלבד מעשר ראשון ומעשר עני נמי לא המוציא מחבירו עליו הראיה אלא מעשר שני נפרשו ונסקו וניכלוהו בירושלם	מפתח יומא י:א
כל בית שאינו עשוי לימות החמה ולימות הגשמים אמר ר' יהודה והלא כמה לשכות היו במקדש שהיה להן בית דירה ולא היה להן מזוזה אלא לשכת פרהדרין גזירה היתה מ"ט דר' יהודה אמר (רבא) קסבר רבי יהודה כל בית שאינו עשוי לימות החמה ולימות הגשמים אינו בית	מפתח יומא י:ב
מעלין בקדש ואין מורדין ואמרו חכמים ראשון חוזר לעבודתו שני אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט כ"ג משום איבה כהן הדיוט משום מעלין בקדש ולא מורדין	מפתח יומא כ:ב
מעלין בקדש ולא מורדין מעלין בקדש ולא מורדין	מפתח יומא כ:ב
זריזין מקדימין למצות דתניא (ויקרא יב, ג) וביום השמיני ימול בשר ערלתו מלמד שכל היום כשר למילה אלא שהזריזין מקדימין למצות	מפתח יומא כח:ב
הרהורי עבירה קשים מעבירה הרהורי עבירה קשו מעבירה	מפתח יומא כט:א
יחיד ורבים הלכה כרבים אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע בשעה שישראל חוטאין לפניך ועושין תשובה עשה להם זדונות כשגגות אמר רבה בר שמואל אמר רב הלכה כדברי חכמים פשיטא יחיד ורבים הלכה כרבים	מפתח יומא לר:ב
כל השחיטות כשירות בזר חוץ משל פרה כל השחיטות כשירות בזר חוץ משל פרה	מפתח יומא מג:ב
מוטב יבא זכאי וכפר על החייב מ"ש בוידוי ראשון דלא אמר ובני אהרן עם קדושך ומ"ש בוידוי שני דאמר ובני אהרן עם קדושך תנא דבי ר' ישמעאל כך היא מדת הדין נותנת מוטב יבא זכאי וכפר על החייב ואל יבא חייב וכפר על החייב	מפתח יומא נ:ב
התורה חסה על ממונן של ישראל בכל יום היה חותה בשל כסף וכו': מ"ט התורה חסה על ממונן של ישראל	מפתח יומא מד:ב
קרבן צבור דוחה את השבת ואת הטומאה קרבן צבור דוחה את השבת ואת הטומאה וקרבן יחיד אינו דוחה לא את השבת ולא את הטומאה	מפתח יומא נ:א
כל שזמנו קבוע דוחה את השבת ואת הטומאה כל שזמנו קבוע דוחה את השבת ואת הטומאה אפילו ביחיד וכל שאין זמנו קבוע אינו דוחה לא את השבת ולא את הטומאה ואפילו בצבור	מפתח יומא נ:א
זה בנה אב כל מקום שנאמר פני אינו אלא קדים דתנא דבי רבי אליעזר בן יעקב (ויקרא טז, יד) על פני הכפורת קדמה זה בנה אב כל מקום שנאמר פני אינו אלא קדים	מפתח יומא נה:א
אין מעבירין על המצות דאמר ריש לקיש אין מעבירין על המצות ואמאי לא עביד משום דכתיב ויצא אל המזבח עד דנפיק מכוליה מזבח וכיון דיהיב בההוא קרן הדר אתי לההוא קרן דאיחייב למיתב ברישא	מפתח יומא נח:ב

<p>כל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין</p>	<p>מפתח</p>
<p>משום דהוי תרומת הדשן ובגדי כהונה שני כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין הניחא לרבנן דאמרי והניחם שם מלמד שטעונין גניזה אלא לרבי דוסא דאמר בגדי כהונה ראויין הן לכהן הדיוט מאי איכא למימר משום דהוי תרומת הדשן ועגלה ערופה שני כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין</p>	<p>יומא ע:א</p>
<p>מפני כבוד ציבור</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב ששת לפי שאין גוללין ספר תורה בציבור מפני כבוד ציבור</p>	<p>יומא ע:א</p>
<p>משום פגמו של ראשון</p>	<p>מפתח</p>
<p>רב הונא בר יהודה אמר משום פגמו של ראשון</p>	<p>יומא ע:א</p>
<p>ברכה שאינה צריכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>וריש לקיש אמר משום ברכה שאינה צריכה</p>	<p>יומא ע:א</p>
<p>אין מעבירין על המצות</p>	<p>מפתח</p>
<p>הרואה כהן גדול כו' לא מפני שאינו רשאי:פשיטא מהו דתימא כדריש לקיש דאמר ריש לקיש אין מעבירין על המצות ומאי מצוה (משלי יד, כח) ברב עם הדרת מלך קמ"ל</p>	<p>יומא ע:א</p>
<p>מעלין בקדש ולא מורדין</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעלין בקדש ולא מורדין</p>	<p>יומא ע:ג</p>
<p>אדם אוסר עצמו בכל שהוא</p>	<p>מפתח</p>
<p>אדם אוסר עצמו בכל שהוא</p>	<p>יומא ע:ד</p>
<p>כל שישנו בעונש ישנו באזהרה</p>	<p>מפתח</p>
<p>רבי יוחנן אמר אסור מן התורה כיון דחזי לאיצטרופי איסורא קא אכיל ריש לקיש אמר מותר מן התורה אכילה אמר רחמנא וליכא איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש אין לי אלא כל שישנו בעונש ישנו באזהרה</p>	<p>יומא ע:ד</p>
<p>אסמכתא בעלמא</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ל (ויקרא ז, ג) כל חלב מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך דאורייתא כוי ספיקא הוא איצטריך קרא לאתויי ספיקא אי משום הא לא איריא קסברי</p>	<p>יומא ע:ד</p>
<p>שב ואל תעשה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מה מלאכה שב ואל תעשה אף ענוי נפש שב ואל תעשה</p>	<p>יומא ע:ד</p>
<p>לישנא מעליא נקט</p>	<p>מפתח</p>
<p>ולמאן דאמר עריות הא כתיב נאכל לישנא מעליא נקט דכתיב (משלי ל, כ) אכלה ומחתה פיה</p>	<p>יומא ע:ה</p>
<p>אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר</p>	<p>מפתח</p>
<p>(תהלים קט, יח) ותבא כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו ואימא כשתיה דומיא דשמן מה שמן מאבראי אף מים מאבראי והא תנא איפכא קא נסיב לה דתנן מנין לסיכה שהיא כשתיה ביום הכפורים אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר ותבא כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו</p>	<p>יומא ע:ב</p>
<p>כל השיעורין כולן בכזית חוץ מטומאת אוכלין</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא רבי אומר כל השיעורין כולן בכזית חוץ מטומאת אוכלין ששינה הכתוב במשמען ושינו חכמים בשיעורין וראיה לדבר יוה"כ מאי שינה הכתוב במשמעו (ויקרא כג, כט) מלא תעונה ומאי שינו חכמים בשיעוריה ככותבת ומאי ראייה לדבר יוה"כ דאי מהתם הוה אמינא אורחא דקרא הוא</p>	<p>יומא ע:פ</p>
<p>תפשת מרובה לא תפשת</p>	<p>מפתח</p>
<p>(ויקרא יא, לד) מכל האוכל אשר יאכל אוכל הבא מחמת אוכל ואיזה זה ביצת תרנגולת ואימא גדי מחוסר שחיטה ואימא בן פקועה טעון קריעה ואימא ביצת בר יוכני תפסת מרובה לא תפסת</p>	<p>יומא ע:פ</p>

<p>מפתח אין בית הבליעה מחזיק יותר מביצת תרנגולת</p> <p>מכל האוכל אשר יאכל אוכל שאתה אוכלו בבת אחת ושיערו חכמים אין בית הבליעה מחזיק יותר מביצת תרנגולת</p>	<p>יומא א:פ</p>
<p>מפתח הלכה למשה מסיני</p> <p>א"ר יוחנן שיעורין ועונשין הלכה למשה מסיני</p>	<p>יומא א:פ</p>
<p>מפתח אין נביא רשאי לחדש דבר מעתה</p> <p>שיעורין של עונשין הלכה למשה מסיני אחרים אומרים בית דינו של יעבץ תיקנום והכתיב ויקרא כז, לד אלה המצות שאינ נביא רשאי לחדש דבר מעתה אלא שכחום וחזרו ויסדום</p>	<p>יומא א:פ</p>
<p>מפתח שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה</p> <p>שיעורין של עונשין הלכה למשה מסיני אחרים אומרים בית דינו של יעבץ תיקנום והכתיב ויקרא כז, לד אלה המצות שאינ נביא רשאי לחדש דבר מעתה אלא שכחום וחזרו ויסדום</p>	<p>יומא א:פ</p>
<p>מפתח מלא לוגמיו</p> <p>תנן מלא לוגמיו אימא כמלא לוגמיו מיתבי כמה ישתה ויהא חייב בש"א רביעית ובה"א מלא לוגמיו רבי יהודה אומר משום ר"א כמלא לוגמיו רבי יהודה בן בתירא אומר כדי גמיעה</p>	<p>יומא א:פ</p>
<p>מפתח בכדי אכילת פרס</p> <p>בכדי אכילת פרס</p>	<p>יומא פ:ב</p>
<p>מפתח מוסיפין מחול על הקודש</p> <p>לכדתניא ויקרא כג, לב (ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש יכול יתחיל ויתענה בתשעה ת"ל בערב אי בערב יכול משתחשך ת"ל בתשעה הא כיצד מתחיל ומתענה מבעוד יום מכאן שמוסיפין מחול על הקודש</p>	<p>יומא פא:ב</p>
<p>מפתח אין לך דבר שעומד בפני פיקוח נפש חוץ מע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים</p> <p>ת"ר עוברת שהריחה בשר קודש או בשר חזיר תוחבין לה כוש ברוטב ומניחין לה על פיה אם נתיישרה דעתה מוטב ואם לאו מאכילין אותה רוטב עצמה ואם נתיישרה דעתה מוטב ואם לאו מאכילין אותה שומן עצמו שאינ לך דבר שעומד בפני פיקוח נפש חוץ מע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים</p>	<p>יומא א:פ</p>
<p>מפתח ספק נפשות להקל</p> <p>מאכילין אותו ע"פ בקיאיין פשיטא ספק נפשות הוא ספק נפשות להקל לא צריכא דאיכא תרי אחריני בהדיה דאמרי לא צריך</p>	<p>יומא א:ג</p>
<p>מפתח תרי כמאה ומאה כתרי</p> <p>דאמר רב ספרא תרי כמאה ומאה כתרי ה"מ לענין עדות אבל לענין אומדנא בתר דעות אזלינן</p>	<p>יומא א:ג</p>
<p>מפתח כל ספק נפשות דוחה את השבת</p> <p>החושש בגרונו מטילין לו סם בתוך פיו בשבת מפני שהוא ספק נפשות וכל ספק נפשות דוחה את השבת</p>	<p>יומא א:ג</p>
<p>מפתח אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר</p> <p>וכל מיני מתיקה מאירין מאור עיניו של אדם ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר (שמואל א יד, כט) ראו נא כי אורו עיני כי טעמתי מעט דבש הזה</p>	<p>יומא ב:ג</p>
<p>מפתח ספק נפשות דוחה את השבת</p> <p>ואין אומרים נמתין לו שמא יבריא אלא מחמין לו מיד מפני ספק נפשות דוחה את השבת ולא ספק שבת זו אלא אפי' ספק שבת אחרת ואין עושין דברים הללו לא ע"י נכרים ולא ע"י כותיים אלא ע"י גדולי ישראל</p>	<p>יומא ב:ד</p>
<p>מפתח מפקחין פקוח נפש בשבת</p> <p>מפקחין פקוח נפש בשבת והזריז ה"ז משובח ואין צריך ליטול רשות מב"ד הא כיצד ראה תינוק שנפל לים פורש מצודה ומעלהו והזריז ה"ז משובח ואין צריך ליטול רשות מב"ד</p>	<p>יומא ב:ד</p>

מפתח	כל קבוע כמחצה על מחצה דמי	יומא פד:ב
	ספק נפשות להקל אלא דאיכא תשעה כותיים וישראל אחד הא נמי פשיטא דהוה ליה קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי לא צריכא דפרוש לחצר אחרת מהו דתימא כל דפריש מרובא פריש קמ"ל דלא הלכו בפקוח נפש אחר הרוב	
מפתח	כל דפריש מרובא פריש	יומא פד:ב
	ספק נפשות להקל אלא דאיכא תשעה כותיים וישראל אחד הא נמי פשיטא דהוה ליה קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי לא צריכא דפרוש לחצר אחרת מהו דתימא כל דפריש מרובא פריש קמ"ל דלא הלכו בפקוח נפש אחר הרוב	
מפתח	והזריז ה"ז משובח	יומא פד:ב
	ראה תינוק שנפל לבור עוקר חוליא ומעלהו והזריז ה"ז משובח ואין צריך ליטול רשות מב"ד אע"ג דמתקן דרגא ראה שננעלה דלת בפני תינוק שוברת ומוציאו והזריז ה"ז משובח ואין צריך ליטול רשות מב"ד	
מפתח	אדם בהול על מתו	יומא פד:א
	אמר רבי יהודה בן לקיש שמעתי שמצילין את המת מפני הדליקה ואפילו רבי יהודה בן לקיש לא קאמר אלא מתוך שאדם בהול על מתו אי לא שרית ליה אתי לכבווי	
מפתח	חזקה אין אדם מעמיד עצמו על ממונו	יומא פד:ב
	דילמא כדרבא דאמר רבא מאי טעמא דמחתרת חזקה אין אדם מעמיד עצמו על ממונו והאי מידע ידע דקאי לאפיה ואמר אי קאי לאפאי קטילנא ליה והתורה אמרה בא להרגך השכם להרגו ואשכחן ודאי ספק	
מפתח	בא להרגך השכם להרגו	יומא פד:ב
	דילמא כדרבא דאמר רבא מאי טעמא דמחתרת חזקה אין אדם מעמיד עצמו על ממונו והאי מידע ידע דקאי לאפיה ואמר אי קאי לאפאי קטילנא ליה והתורה אמרה בא להרגך השכם להרגו ואשכחן ודאי ספק	
מפתח	תפשת מרובה לא תפשת	סוכה ה:ב
	דכתיב (בראשית לג, י) כראות פני אלהים ותרצני תפשת מרובה לא תפשת תפשת מועט תפשת	
מפתח	הלכה למשה מסיני	סוכה ה:ב
	דאמר ר' חייא בר אשי אמר רב שיעורין חציצין ומחיצין הלכה למשה מסיני	
מפתח	אסמכתא בעלמא	סוכה ו:א
	אסמכתא בעלמא הוא חציצין דאורייתא ניהו דכתיב (ויקרא יד, ט) ורחץ (את בשרו) במים שלא יהא דבר חוצץ בינו לבין המים	
מפתח	יש אם למסורת	סוכה ו:ב
	במאי קמיפלגי רבנן סברי יש אם למסורת	
מפתח	יש אם למקרא	סוכה ו:ב
	ור' שמעון סבר יש אם למקרא	
מפתח	תעשה ולא מן העשוי	סוכה יא:ב
	ועוד תניא גבי סוכה (דברים טז, יג) תעשה ולא מן העשוי מכאן אמרו הדלה עליה את הגפן ואת הדלעת ואת הקיסוס וסיכך על גבן פסולה היכי דמי אילימא בשלא קצצן מאי איריא משום תעשה ולא מן העשוי תיפוק ליה דמחוברין ניהו אלא בשקצצן וקתני פסולה וש"מ דלא אמרינן קציצתן זו היא עשייתן	
מפתח	קציצתן זו היא עשייתן	סוכה יא:ב
	בהא קא מיפלגי דמאן דמכשיר סבר אמרינן גבי סוכה קציצתן זו היא עשייתן וגבי לולב נמי אמרינן לקיטתן זו היא עשייתן	
מפתח	לקיטתן זו היא עשייתן	סוכה יא:ב
	וגבי לולב נמי אמרינן לקיטתן זו היא עשייתן ומאן דפסיל סבר לא אמרינן גבי סוכה קציצתן זו היא עשייתן וגבי לולב נמי לא אמרינן לקיטתן זו היא עשייתן	

מפתח	תעשה ולא מן העשוי	סוכה יב:א
	אמר ר' יוחנן מפני מה אמרו חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדין אין מסככין בהן פעמים שאדם בא מן השדה בערב וחבילתו על כתפו ומעלה ומניחה על גבי סוכתו כדי ליבשה ונמלך עליה לסיכוך והתורה אמרה תעשה ולא מן העשוי	
מפתח	מעשה מוציא מיד מעשה	סוכה יד:א
	מעשה מוציא מיד מעשה ומיד מחשבה	
מפתח	מחשבה אינה מוציאה לא מיד מעשה	סוכה יד:א
	מחשבה אינה מוציאה לא מיד מעשה ולא מיד מחשבה	
מפתח	אין שעת הסכנה ראייה	סוכה יד:ב
	א"ר יהודה מעשה בשעת הסכנה שהביאנו נסרים שהיו בהן ארבעה וסיככנו על גבי מרפסת וישבנו תחתיהן אמרו לו משם ראייה אין שעת הסכנה ראייה	
מפתח	תעשה ולא מן העשוי	סוכה טו:א
	בשלמא ב"ה טעמייהו משום תעשה ולא מן העשוי אי מפקפק עביד ליה מעשה אי נוטל אחת מבינתים עבד בה מעשה	
מפתח	כל פחות משלשה כלבוד דמי	סוכה טז:ב
	וכל פחות משלשה כלבוד דמי	
מפתח	כל אהל שאינו עשוי בידי אדם אינו אהל	סוכה כ:ב
	רבי יהודה אומר כל אהל שאינו עשוי בידי אדם אינו אהל	
מפתח	כל שינטל האילן ויכולה לעמוד בפני עצמה כשרה ועולין לה ביום טוב	סוכה כג:א
	העושה סוכתו בראש העגלה או בראש הספינה כשרה ועולין לה ביום טוב בראש האילן או על גבי גמל כשרה ואין עולין לה ב"ט שתיים באילן ואחת בידי אדם או שתיים בידי אדם ואחת באילן כשרה ואין עולין לה ביום טוב שלש בידי אדם ואחת באילן כשרה ועולין לה ב"ט זה הכלל כל שינטל האילן ויכולה לעמוד בפני עצמה כשרה ועולין לה ביום טוב	
מפתח	כל מחיצה שאינה עשויה	סוכה כד:א
	רבי מאיר כל מחיצה שאינה עשויה בידי אדם אינה מחיצה	
מפתח	כל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה	סוכה כד:ב
	אמר רב אחא בר יעקב כל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה אינה מחיצה	
מפתח	העוסק במצוה פטור מן המצוה	סוכה כה:א
	העוסק במצוה פטור מן המצוה מהכא נפקא מהתם נפקא דתניא (במדבר ט, ו) ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם וגו' אותם אנשים מי היו נושאי ארונו של יוסף היו דברי ר' יוסי הגלילי	
מפתח	אין שמחה אלא במקום סעודה	סוכה כה:ב
	אין שמחה אלא במקום סעודה	
מפתח	תשבו כעין תדורו	סוכה כו:א
	שומרי גנות ופרדסים פטורין בין ביום ובין בלילה וליעבדי סוכה התם וליתבו אביי אמר תשבו כעין תדורו רבא אמר פרצה קוראה לגנב מאי בינייהו איכא בינייהו דקא מנטר כריא דפירי	
מפתח	פרצה קוראה לגנב	סוכה כו:א
	שומרי גנות ופרדסים פטורין בין ביום ובין בלילה וליעבדי סוכה התם וליתבו אביי אמר תשבו כעין תדורו רבא אמר פרצה קוראה לגנב מאי בינייהו איכא בינייהו דקא מנטר כריא דפירי	
מפתח	מעות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות	סוכה כז:א
	ועוד אמר ר' אליעזר מי שלא אכל [לילי] יום טוב הראשון ישלים לילי י"ט האחרון של חג וחכמים אומרים אין לדבר תשלומין ועל זה נאמר (קהלת א, טו) מעות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות	

כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות	מפתח סוכה כח:א
אמר רבה הלכתא נינהו ואסמכינהו רבנן אקראי הי קרא והי הלכתא ותו קרא למה לי הלכתא למה לי הא סוכה מצות עשה שהזמן גרמא וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות	מפתח סוכה כח:ב
תשבו כעין תדורו ס"ד אמינא תשבו כעין תדורו מה דירה איש ואשתו אף סוכה איש ואשתו קמ"ל	מפתח סוכה לא:א
מצוה הבאה בעבירה משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה שנאמר (מלאכי א, יג) והבאתם גזול ואת הפסח ואת החולה גזול דומיא דפסח מה פסח לית ליה תקנתא אף גזול לית ליה תקנתא	מפתח סוכה לא:א
יש דחוי אצל מצות בהא קמיפלגי דמאן דפסיל סבר אמרינן יש דחוי אצל מצות ומאן דמכשיר סבר לא אמרינן יש דחוי אצל מצות לא דכ"ע לא אמרינן יש דחוי אצל מצות	מפתח סוכה לא:ב
פסיק רישא ולא ימות ת"ר אין ממעטין ביום טוב משום ר' אליעזר בר' שמעון אמרו ממעטין והא קא מתקן מנא ביר"ט אמר רב אשי כגון שלקטן לאכילה ור' אליעזר בר' שמעון סבר לה כאבוה דאמר דבר שאין מתכוין מותר והא אביי ורבא דאמרי תרוייהו מודה ר"ש בפסיק רישיה ולא ימות	מפתח סוכה לא:ב
הלכה למשה מסיני אבא שאול אומר ערבי שתיים אחת ללולב ואחת למקדש ורבנן למקדש מנא להו הלכתא גמירי להו דא"ר אסי א"ר יוחנן עשר נטיעות ערבה וניסוך המים הלכה למשה מסיני	מפתח סוכה לא:ב
כל דין שאתה דן תחלתו להחמיר כל דין שאתה דן תחלתו להחמיר וסופו להקל אינו דין	מפתח סוכה לא:ב
שומע כעונה אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא מנין לשומע כעונה דכתיב (מלכים ב כג, טז) את (הדברים) אשר קרא (יאשיהו) וכי יאשיהו קראן והלא שפן קראן דכתיב ויקראהו שפן (את כל הדברים האלה) לפני המלך אלא מכאן לשומע כעונה	מפתח סוכה לא:ב
כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן כל המצות כולן מברך עליהן עובר לעשייתן ומאי משמע דהאי עובר לישנא דאקדומי הוא דאמר רב נחמן בר יצחק דכתיב (שמואל ב יח, כג) וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבור את הכושי אביי אמר מהכא (בראשית לג, ג) והוא עבר לפניהם ואיבעית אימא מהכא (מיכה ב, יג) ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם	מפתח סוכה לא:ב
מתנה על מנת להחזיר שמה מתנה נטלו ר"ע ויצא בו והחזירו לרבן גמליאל למה לי למימר החזירו מלתא אגב אורחיה קא משמע לן מתנה על מנת	מפתח סוכה לא:ב
לקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה רבא הוא דאמר לקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה הני מילי דרך כבוד אבל דרך בזיון	מפתח סוכה לא:ב
הלכה למשה מסיני ערבה וניסוך המים הלכה למשה מסיני	מפתח סוכה לא:ב
כל המצות כולן אין אדם יוצא בהן אלא דרך גדילתן א"ר ירמיה משום רשב"י כל המצות כולן אין אדם יוצא בהן אלא דרך גדילתן שנאמר (שמות כו, טו) עצי שטים עומדים	מפתח סוכה לא:ב
מיגו דאתקצאי לבין השמשות אתקצאי לכולי יומא ומיגו דאתקצאי לבין השמשות אתקצאי לכולי יומא דשמיני אתרוג דלא חזי לבין השמשות לא אתקצאי לבין השמשות ולא אתקצאי לכולי יומא דשמיני	מפתח סוכה לא:ב

<p>מפתח כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט</p> <p>סוכה ג:ב כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש של מתכת אף כל של מתכת ר' יוסי בר יהודה דריש ריבוי ומיעוטי ועשית מנורת ריבה זהב טהור מיעט מקשה תעשה המנורה חזר וריבה ריבה ומיעט וריבה ריבה</p>	
<p>מפתח תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם</p> <p>סוכה ג:ב תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם</p>	
<p>מפתח תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם</p> <p>סוכה ג:א בית שמאי אומרים מברך על היום ואח"כ מברך על היין שהיום גורם ליין שיבא וכבר קידש היום ועדיין יין לא בא ובית הלל אומרים מברך על היין ואחר כך מברך על היום שהיין גורם לקידושא שתאמר ד"א ברכת היין תדירה וברכת היום אינה תדירה תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם</p>	
<p>מפתח חול מכין לשבת וחול מכין ליום טוב</p> <p>ביצה ג:ב ורבה לטעמיה דאמר רבה מאי דכתיב: (שמות טז, ה) והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו חול מכין לשבת וחול מכין ליום טוב ואין יום טוב מכין לשבת ואין שבת מכינה ליום טוב</p>	
<p>מפתח מילתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן</p> <p>ביצה ג:ב אמר ליה ביצים גמורות במעי אמן מילתא דלא שכיחא היא ומילתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן</p>	
<p>מפתח כח דהתירא עדיף</p> <p>ביצה ג:ב כי תימא כח דהתירא עדיף ונפלוג בתרווייהו תרנגולת העומדת לגדל ביצים היא וביצתה בית שמאי אומרים תאכל ובית הלל אומרים לא תאכל</p>	
<p>מפתח ספיקא דאורייתא לחומרא</p> <p>ביצה ג:ב וספיקא אסורה ואם נתערבה באלף כולן אסורות בשלמא לרבה דאמר משום הכנה הוי ספיקא דאורייתא וכל ספיקא דאורייתא לחומרא</p>	
<p>מפתח ספיקא דרבנן לקולא</p> <p>ביצה ג:ב אלא לרב יוסף ולרבי יצחק דאמרי משום גזרה ספיקא דרבנן היא וכל ספיקא דרבנן לקולא</p>	
<p>מפתח כל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל</p> <p>ביצה ג:ב אי אמרת בשלמא ספק יו"ט ספק חול הוי דבר שיש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל</p>	
<p>מפתח כל דבר שיש לו מתירין אפילו בדרבנן לא בטיל</p> <p>ביצה ג:א רב אשי אמר לעולם ספק יום טוב ספק חול הוי דבר שיש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין אפילו בדרבנן לא בטיל</p>	
<p>מפתח אין מבטלין איסור לכתחילה</p> <p>ביצה ג:ב ותנן אין מבטלין איסור לכתחילה הני מילי בדאורייתא אבל בדרבנן מבטלין</p>	
<p>מפתח כל דבר שיש לו מתירין אפילו בדרבנן לא בטיל</p> <p>ביצה ג:ב כל דבר שיש לו מתירין אפילו בדרבנן לא בטיל</p>	
<p>מפתח מנהג אבותיכם בידיכם</p> <p>ביצה ג:ב מאי טעמא עבדינן תרי יומי משום דשלחו מתם הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם זמנין דגזרו המלכות גזרה ואתי לאקלקולי אתמר שני ימים טובים של ראש השנה</p>	
<p>מפתח כל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו</p> <p>ביצה ג:א ורב יוסף אמר אף מתקנת רבן יוחנן בן זכאי ואילך ביצה אסורה מ"ט הוי דבר שבמנין וכל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו אמר רב יוסף מנא אמינא לה דכתיב (דברים ה, כו) לך אמור להם שובו לכם לאהליכם</p>	
<p>מפתח כל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו</p> <p>ביצה ג:ב רבן יוחנן בן זכאי טעמא דנמנו הא לא נמנו לא מאי ואומר ה"ק מכדי כתיב (שמות יט, טו) היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה (דברים ה, כו) לך אמור להם שובו לכם לאהליכם למה לי שמע מינה כל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו</p>	

<p>מפתח אין עשה דוחה לא תעשה ועשה</p> <p>סוף סוף יום טוב עשה ולא תעשה הוא ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה</p>	<p>ביצה ח:ב</p>
<p>מפתח כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין</p> <p>אמר רב יהודה אמר רב כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור</p>	<p>ביצה ט:א</p>
<p>מפתח גזרינן דלמא אתי לאמלוכי</p> <p>דבית שמאי סברי גזרינן דלמא אתי לאמלוכי ובית הלל סברי לא גזרינן</p>	<p>ביצה י:א</p>
<p>מפתח יחיד ורבים הלכה כרבים</p> <p>אמר רב מתנה אין הלכה כר' יהושע בשלמא למאן דאמר הלכה כר' יהושע אצטריך סד"א יחיד ורבים הלכה כרבים קמ"ל הלכה כיחיד</p>	<p>ביצה יא:א</p>
<p>מפתח רוב וקרוב הלך אחר הרוב</p> <p>דאמר ר' חנינא רוב וקרוב הלך אחר הרוב</p>	<p>ביצה יא:א</p>
<p>מפתח דבר שמלאכתו לאיסור</p> <p>תנן מהו דתימא הוא הדין דאפילו תברא גרמי נמי והאי דקתני עלי להודיעך כחן דבית הלל דאפילו דבר שמלאכתו לאיסור נמי שרו</p>	<p>ביצה יא:א</p>
<p>מפתח אין בנין בכלים ואין סתירה בכלים</p> <p>מהו דתימא טעמייהו דבית הלל משום דאין בנין בכלים ואין סתירה בכלים ואפילו דבתים נמי קמ"ל</p>	<p>ביצה יא:ב</p>
<p>מפתח ערוב הוצאה לשבת ואין ערוב הוצאה ליום טוב</p> <p>מר סבר ערוב הוצאה לשבת וערוב הוצאה ליום טוב ומר סבר ערוב הוצאה לשבת ואין ערוב הוצאה ליום טוב כדכתיב (ירמיהו ז. כב) ולא תוציאו משא מבתיכם ביום השבת בשבת אין ביום טוב לא</p>	<p>ביצה יא:ב</p>
<p>מפתח מלתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן</p> <p>טומאה ביום טוב מלתא דלא שכיחא היא ומלתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן</p>	<p>ביצה יא:ח</p>
<p>מפתח יש בנין בכלים</p> <p>מאי קא עביד אמר רב חנינא בר ביסנא הכא במנורה של חליות עסקינן דמחזי כבונה דב"ש סברי יש בנין בכלים וב"ה סברי אין בנין בכלים</p>	<p>ביצה כב:א</p>
<p>מפתח כל צרכי חולה עושין ע"י נכרי בשבת</p> <p>דאמר עולא בריה דרב עילאי כל צרכי חולה עושין ע"י נכרי בשבת</p>	<p>ביצה כב:א</p>
<p>מפתח כל דבר שאין בו סכנה אומר לנכרי ועושה</p> <p>ואמר רב המנונא כל דבר שאין בו סכנה אומר לנכרי ועושה</p>	<p>ביצה כב:א</p>
<p>מפתח דבר שאין מתכוין אסור</p> <p>ר' יהודה היא דאמר דבר שאין מתכוין אסור דאי ר' שמעון האמר דבר שאין מתכוין מותר (דתנן) רבי שמעון אומר גורר אדם מטה כסא וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ</p>	<p>ביצה כג:ב</p>
<p>מפתח כל המחוסר צידה אסור ושאינו מחוסר צידה מותר</p> <p>כל המחוסר צידה אסור ושאינו מחוסר צידה מותר</p>	<p>ביצה כד:א</p>
<p>מפתח אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד</p> <p>אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד ר' יהודה מתיר אף מכשירי אוכל נפש</p>	<p>ביצה כח:א</p>

<p>מפתח אין בין יר"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתניא אין בין יר"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד ר' יהודה מתיר אף מכשירי אוכל נפש מ"ט דת"ק אמר קרא (שמות יב, טז) הוא לבדו יעשה לכם הוא ולא מכשיריו ור' יהודה אמר קרא לכם לכם לכל צרכיכם ות"ק הא כתיב לכם אמר לך ההוא לכם ולא לנכרים</p>	<p>ביצה כח:ב</p>
<p>מפתח הלכה ואין מורין כן</p>	<p>מפתח</p>
<p>וקסבר הלכה ואין מורין כן</p>	<p>ביצה כח:ב</p>
<p>מפתח מוטב שיהו שוגגין ואל יהו מזידין</p>	<p>מפתח</p>
<p>אין מטפחין ואין מספקין ואין מרקדין והאידינא דקא חזינן דעבדן הכי ולא אמרינן להו ולא מידי אמר ליה ולטעמך הא דאמר (רבא) לא ליתבי איניש אפומא דלחיא דלמא מגנדר ליה חפץ ואתי לאתווי (ד' אמות ברה"ר) והא הני נשי דשקלן חצבייהו ואזלן ויתבן אפומא דמבואה ולא אמרינן להו ולא מידי אלא הנח להם לישראל מוטב שיהיו שוגגין ואל יהיו מזידין</p>	<p>ביצה לא:א</p>
<p>מפתח כלי חרס מאימתי מקבל טומאה משנגמרה מלאכתו</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתניא כלי חרס מאימתי מקבל טומאה משנגמרה מלאכתו דברי ר' מאיר ר' יהושע אומר משיצרפו בכבשן</p>	<p>ביצה לא:א</p>
<p>מפתח בנין קבע אסרה תורה בנין עראי לא אסרה תורה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ל רבה זוטא לרב אשי אלא מעתה בנה אצטבא ביר"ט דלא עביד אהלא הכי נמי דשרי א"ל התם בנין קבע אסרה תורה בנין עראי לא אסרה תורה וגזרו רבנן על בנין עראי משום בנין קבע והכא משום כבודו לא גזרו ביה רבנן</p>	<p>ביצה לב:ב</p>
<p>מפתח כל שחייבין עליו משום שבות משום רשות</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל שחייבין עליו משום שבות משום רשות מצוה בשבת חייבין עליו ביר"ט ואלו הן משום שבות לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטיין על פני המים ולא מטפחין ולא מספקין ולא מרקדין ואלו הן משום רשות לא דנין ולא מקדשין ולא חולצין ולא מיבמין ואלו הן משום מצוה לא מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין ולא מגביהין תרומה ומעשר כל אלו ביר"ט אמרו קל וחומר בשבת אין בין יר"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד</p>	<p>ביצה לו:ב</p>
<p>מפתח אין בין יר"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל שחייבין עליו משום שבות משום רשות מצוה בשבת חייבין עליו ביר"ט ואלו הן משום שבות לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטיין על פני המים ולא מטפחין ולא מספקין ולא מרקדין ואלו הן משום רשות לא דנין ולא מקדשין ולא חולצין ולא מיבמין ואלו הן משום מצוה לא מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין ולא מגביהין תרומה ומעשר כל אלו ביר"ט אמרו קל וחומר בשבת אין בין יר"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד</p>	<p>ביצה לו:ב</p>
<p>מפתח כל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל</p>	<p>מפתח</p>
<p>ורב אשי אמר משום דהוי ליה דבר שיש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל</p>	<p>ביצה לט:א</p>
<p>מפתח הלכה למשה מסיני</p>	<p>מפתח</p>
<p>עשר נטיעות ערבה וניסוך המים הלכה למשה מסיני</p>	<p>תענית גא:א</p>
<p>מפתח כל תענית שלא שקעה עליו חמה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רב חסדא כל תענית שלא שקעה עליו חמה לאו שמיה תענית</p>	<p>תענית יב:א</p>
<p>מפתח כל תענית שלא קיבל עליו מבעוד יום לאו שמיה תענית</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר שמואל כל תענית שלא קיבל עליו מבעוד יום לאו שמיה תענית</p>	<p>תענית יב:א</p>
<p>מפתח מפני כבוד השבת</p>	<p>מפתח</p>
<p>ונועלין את החנויות בשני מטין עם חשיכה ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת</p>	<p>תענית יב:ב</p>
<p>מפתח מפני כבוד השבת</p>	<p>מפתח</p>
<p>אנשי משמר ואנשי מעמד אסורין מלספר ומלכבס ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת</p>	<p>תענית טו:ב</p>
<p>מפתח דברי תורה אין צריכין חיזוק</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתניא הימים האלה הכתובין במגילת תענית לפנייהם ולאחרייהם אסורין שבתות וימים טובים הן אסורין לפנייהן ולאחרייהן מותרין ומה הפרש בין זה לזה הללו דברי תורה ודברי תורה אין צריכין חיזוק הללו דברי סופרים ודברי סופרים צריכין חיזוק</p>	<p>תענית יז:ב</p>

<p>מפני כבוד השבת</p> <p>ובערב שבת לא היו מתעניין מפני כבוד השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>ת"ר כל מצות הנוהגות באבל נוהגות בט' באב</p> <p>ת"ר כל מצות הנוהגות באבל נוהגות בט' באב אסור באכילה ובשתיה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה ואסור לקרות בתורה ובנביאים ובכתובים ולשנות במשנה בתלמוד ובמדרש ובהלכות ובאגדות אבל קורא הוא במקום שאינו רגיל לקרות ושונה במקום שאינו רגיל לשנות וקורא בקינות באיוב ובדברים הרעים שבירמיה ותינוקות של בית רבן בטלין משום שנאמר (תהלים יט, ט) פקודי ה' ישרים משמחי לב</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית לא</p>
<p>אין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד חבירו אלא א"כ גדול הימנו בחכמה ובמנין</p> <p>מגילה נקראת ב"א מנלן מנלן כדבעינן למימר לקמן חכמים הקילו על הכפרים להיות מקדימין ליום הכניסה כדי שיספקו מים ומזון לאחיהם שבכרכים אגון הכי קאמרינן מכדי כולהו אנשי כנה"ג תקנינהו דאי ס"ד אנשי כנה"ג י"ד וט"ו תקון אתו רבנן ועקרי תקנתא דתקינן אנשי כנה"ג והתנן אין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד חבירו אלא כגדול ממנו בחכמה ובמנין</p>	<p>מפתח</p> <p>מגילה ב:א</p>
<p>אין נביא רשאי לחדש דבר מעתה</p> <p>איתמא רבי חייא בר אבא מנצפ"ך צופים אמרום ותסברא והכתיב (ויקרא כז, לד) אלה המצות שאינן נביא רשאי לחדש דבר מעתה</p>	<p>מפתח</p> <p>מגילה ב:ב</p>
<p>שאף הן היו באותו הנס</p> <p>נשים חייבות במקרא מגילה שאף הן היו באותו הנס</p>	<p>מפתח</p> <p>מגילה א:ד</p>
<p>אין מעבירין על המצות</p> <p>אין מעבירין על המצות</p>	<p>מפתח</p> <p>מגילה ו:ב</p>
<p>כל חייבי כריתות שלקו נפטרו מידי כריתתן</p> <p>כל חייבי כריתות שלקו נפטרו מידי כריתתן שנאמר (דברים כה, ג) ונקלה אחיך לעיניך כיון שלקה הרי הוא כאחיך דברי רבי חנניה בן גמליאל</p>	<p>מפתח</p> <p>מגילה ב:ז</p>
<p>אין בין יוה"כ לשבת אלא שזה זדונו</p> <p>אין בין יוה"כ לשבת אלא שזה זדונו בידי אדם וזה זדונו בהיכרת</p>	<p>מפתח</p> <p>מגילה ז:ב</p>
<p>מעלין בקדש ואין מורידין</p> <p>מעשה ברבי יוסף בן אולם מציפורי שאירע בו פסול בכהן גדול ומינוהו תחתיו ובא מעשה לפני חכמים ואמרו ראשון חוזר לעבודתו שני אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט כהן גדול משום איבה כהן הדיוט משום מעלין בקדש ולא מורידין</p>	<p>מפתח</p> <p>מגילה ט:ב</p>
<p>שעת הדחק שאני</p> <p>אמרו חכמים אסור לכתוב אות אחת שלא מן הכתב מדקאמר כל התורה כולה ראויה שתיכתב על פיך מכלל דמיושרין הן אצלו והא רבי מאיר כתב שעת הדחק שאני</p>	<p>מפתח</p> <p>מגילה יח:ב</p>
<p>הלכה למשה מסיני</p> <p>א"ר יוחנן שיעור התפר הלכה למשה מסיני</p>	<p>מפתח</p> <p>מגילה ט:ב</p>
<p>אין מביאין ראיה מן הקטן</p> <p>אין מביאין ראיה מן הקטן</p>	<p>מפתח</p> <p>מגילה כ:א</p>

<p>מפתח כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן</p>	<p>מגילה כא:ב</p>
<p>כל המצות כולן מברך עליהן עובר לעשייתן מאי משמע דהאי עובר לישנא דאקדומי הוא אמר רב נחמן בר יצחק אמר קרא (שמואל ב יח, כג) וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבר את הכושי אביי אמר מהכא (בראשית לג, ג) והוא עבר לפניהם</p>	
<p>מפתח מעלין בקדש ולא מורדין</p>	<p>מגילה כא:ב</p>
<p>מעלין בקדש ולא מורדין</p>	
<p>מפתח תדיר ושאינו תדיר קודם</p>	<p>מגילה כט:ב</p>
<p>א"ר יצחק קרו תלתא בר"ח וחד בחנוכה ורב דימי דמן חיפא אמר קרו תלתא בחנוכה וחד בר"ח אמר ר' מני כוותיה דרבי יצחק נפחא מסתברא דתדיר ושאינו תדיר תדיר קודם</p>	
<p>מפתח במקום פסידא שרו רבנן</p>	<p>מועד קטן ב:ב</p>
<p>בשלמא מועד משום טירחא הוא ובמקום פסידא שרו רבנן אלא שביעית בין למאן דאמר משום זורע ובין למאן דאמר משום חורש זריעה וחרישה בשביעית מי שרי</p>	
<p>מפתח כל מקום שנאמר כלל בעשה ופרט בלא תעשה</p>	<p>מועד קטן ג:א</p>
<p>כל מקום שנאמר כלל בעשה ופרט בלא תעשה אין דנין אותו בכלל ופרט וכלל</p>	
<p>מפתח מכלל ופרט וכלל</p>	<p>מועד קטן ג:ב</p>
<p>מכלל ופרט וכלל</p>	
<p>מפתח אין ב"ד יכול לבטל דברי בית דין חבירו אלא אם כן גדול ממנו בחכמה ובמנין</p>	<p>מועד קטן ג:ב</p>
<p>הא תנן אין ב"ד יכול לבטל דברי בית דין חבירו אלא אם כן גדול ממנו בחכמה ובמנין</p>	
<p>מפתח הלכה למשה מסיני</p>	<p>מועד קטן ג:ב</p>
<p>עשר נטיעות ערבה וניסוך המים הלכה למשה מסיני</p>	
<p>מפתח אין מערבין שמחה בשמחה</p>	<p>מועד קטן ח:ב</p>
<p>וכי שמחה היא לו מאי הוי אמר רב יהודה אמר רב שמואל וכן אמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא ואמרי לה אמר ר' אלעזר אמר ר' חנינא לפי שאין מערבין שמחה בשמחה</p>	
<p>מפתח אין מערבין שמחה בשמחה</p>	<p>מועד קטן ט:א</p>
<p>ודאין מערבין שמחה בשמחה מנלן דכתיב (מלכים א ת, סה) ויעש שלמה בעת ההיא את החג וכל ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת עד נחל מצרים [לפני ה' אלהינו] שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום ואם איתא דמערבין שמחה בשמחה איבעי ליה למינטר עד החג ומיעבד שבעה להכא ולהכא</p>	
<p>מפתח דבר התלוש מן הקרקע אפילו מקצתו אבוד מותר והמחובר לקרקע אפי' כולו אבוד</p>	<p>מועד קטן יב:ב</p>
<p>כלל אמר רבן שמעון בן גמליאל משום ר' יוסי דבר התלוש מן הקרקע אפילו מקצתו אבוד מותר והמחובר לקרקע אפי' כולו אבוד אסור</p>	
<p>מפתח כל שנאכל כמות שהוא חי אין בו משום בישולי נכרים</p>	<p>מועד קטן יב:ב</p>
<p>כל שנאכל כמות שהוא חי אין בו משום בישולי נכרים</p>	
<p>מפתח כל אלו שאמרו מותר לגלח במועד</p>	<p>מועד קטן יד:א</p>
<p>כל אלו שאמרו מותר לגלח במועד מותר לגלח בימי אבלו הא אסור לגלח במועד אסור לגלח בימי אבלו</p>	

<p>מפתח אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר</p> <p>ת"ר אין נידוי פחות מל' יום ואין נזיפה פחות מז' ימים ואף על פי שאיין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר (במדבר יב, יד) ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים</p>	<p>מועד קטן</p>
<p>מפתח שמה יקדמנו אחר</p> <p>אמר שמואל מותר לארס אשה בחולו של מועד שמה יקדמנו אחר</p>	<p>מועד קטן</p>
<p>מפתח כל מקום שאתה מוצא יחיד מקיל ורבים מחמירין</p> <p>א"ר יוחנן כל מקום שאתה מוצא יחיד מקיל ורבים מחמירין הלכה כרבים חוץ מזו שאע"פ שרבי עקיבא מקיל וחכמים מחמירין הלכה כרבי עקיבא</p>	<p>מועד קטן כ:א</p>
<p>מפתח אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר</p> <p>עד היכן קורע עד טיבורו ויש אומרים עד לבו אע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר (יואל ב, יג) וקרעו לבבכם ואל בגדיכם</p>	<p>מועד קטן כ:ב</p>
<p>מפתח מפני תיקון העולם</p> <p>אמרו להם בית שמאי תקנתם את רבו ואת עצמו לא תקנתם לישא שפחה אינו יכול בת חורין אינו יכול ליבטיל והלא לא נברא העולם אלא לפריה ורביה שנאמר (ישעיהו מה, יח) לא תהו בראה לשבת יצרה אלא מפני תיקון העולם כופין את רבו ועושה אותו בן חורין וכותב לו שטר על חצי דמיו וחזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי</p>	<p>חגיגה ב:ב</p>
<p>מפתח הלכה למשה מסיני</p> <p>הלכתא למשה מסיני עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית</p>	<p>חגיגה ג:ב</p>
<p>מפתח כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות</p> <p>מצות עשה שהזמן גרמא הוא וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות</p>	<p>חגיגה א:ד</p>
<p>מפתח כל מצוה שהאשה חייבת בה עבד חייב בה</p> <p>כל מצוה שהאשה חייבת בה עבד חייב בה כל מצוה שאין האשה חייבת בה אין העבד חייב בה</p>	<p>חגיגה א:ד</p>
<p>מפתח מעוה לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות</p> <p>מי שלא חג ביל"ט הראשון של חג חוגג את כל הרגל וי"ט האחרון של חג עבר הרגל ולא חג אינו חייב באחריותו על זה נאמר (קהלת א, ט) מעוה לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות</p>	<p>חגיגה א:ט</p>
<p>מפתח שלוחו של אדם כמותו</p> <p>השליח שעשה שליחותו בעל הבית מעל לא עשה שליחותו שליח מעל וכי עשה שליחותו אמאי מעל וכי זה חוטא וזה מתחייב היינו כהררין התלוין בשערה אמר רבא ומאי קושיא דלמא שאני מעילה דילפא חטא חטא מתרומה מה התם שלוחו של אדם כמותו אף כאן שלוחו של אדם כמותו</p>	<p>חגיגה י:ב</p>
<p>מפתח תפשת מרובה לא תפשת</p> <p>תפשת מרובה לא תפשת</p>	<p>חגיגה יז:א</p>
<p>מפתח אתי עשה ודחי לא תעשה</p> <p>אמר קרא (ויקרא ית, כט) כי כל (איש) אשר יעשה מכל התועבות וגו' טעמא דכתב רחמנא עליה הא לאו הכי ה"א אחות אשה מייבמת מאי טעמא דאמרין אתי עשה ודחי לא תעשה</p>	<p>יבמות ג:ב</p>
<p>מפתח דאתי עשה ודחי ל"ת</p> <p>טעמא דכתב רחמנא את שבתותי תשמורו הא לאו הכי דחי לא לאו דמחמר ואפילו הכי לא דחי ואלא דקיימא לן דאתי עשה ודחי ל"ת</p>	<p>יבמות א:א</p>

דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש	מפתח
ויצא לידון בדבר החדש שאי אתה יכול להחזירו לכלול עד שיחזירנו לך הכתוב בפירוש דתניא דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש אי אתה רשאי להחזירו לכלול עד שיחזירנו לך הכתוב בפירוש	יבמות א:ז
אין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת	מפתח
רבא אמר ערוה לא צריכא קרא דאין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת	יבמות ח:א
לישנא מעליא נקט	מפתח
וחכ"א אחת זו ואחת זו אסורה אלא מה אני מקיים אחרי הוטמאה לרבות סוטה שנסתרה ומאי נסתרה נבעלה ואמאי קרי ליה נסתרה לישנא מעליא נקט	יבמות יא:ב
אין איסור חל על איסור	מפתח
רבא אמר טעמייהו דבית שמאי דאין איסור חל על איסור תינח היכא דנשא מת ואחר כך נשא חי לא אתי איסור אחות אשה וחייל אאיסור אשת אח אלא נשא חי ואחר כך נשא מת אחות אשה קדים כיון דלא אתי איסור אשת אח וחייל אאיסור אחות אשה הויא לה צרת ערוה שלא במקום מצוה ושריא	יבמות יג:ב
אין משגיחין בבת קול	מפתח
אין משגיחין בבת קול	יבמות יד:א
כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת	מפתח
תניא כלל אמר רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אין דוחה את השבת	יבמות יד:א
כל דפריש מרובא פריש	מפתח
א"ר אסי עובד כוכבים שקידש בזמן הזה חוששין לקדושין שמא מעשרת השבטים הוא והא כל דפריש מרובא פריש בדוכתא דקביעי	יבמות טז:ב
אסור לבטל מצות יבמין	מפתח
דאסור לבטל מצות יבמין	יבמות יז:ב
כל שהלידה קודמת לנשואין לא חולצת ולא מתייבמת נשואין קודם ללידה או חולצת או מתייבמת	מפתח
כלל אר"ש כל שהלידה קודמת לנשואין לא חולצת ולא מתייבמת נשואין קודם ללידה או חולצת או מתייבמת	יבמות ט:א
אין ספק מוציא מידי ודאי	מפתח
אילימא אנוולד לו אח ואח"כ עשה בה מאמר הא אמרת בנוולד ולבסוף ייבם לא פליג ר"ש אלא אעשה בה מאמר ואח"כ נולד לו אח חלץ לבעלת מאמר לא נפטרה צרה מ"ט משום דהואי צרה ודאי ובעלת מאמר ספק ואין ספק מוציא מידי ודאי	יבמות יב:ב
כל שהיא איסור ערוה לא חולצת	מפתח
כלל אמרו ביבמה כל שהיא איסור ערוה לא חולצת ולא מתייבמת	יבמות כ:א

<p>איסור מצוה ואיסור קדושה חולצת ולא מתייבמת</p>	<p>מפתח</p>
<p>איסור מצוה ואיסור קדושה חולצת ולא מתייבמת</p>	<p>יבמות כ:א</p>
<p>אין עשה דוחה לא תעשה ועשה</p> <p>ותני לא שנא מן הנשואין ולא שנא מן האירוסין בשלמא מן הנשואין עשה ולא תעשה ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה אלא מן האירוסין לא תעשה גרידא הוא יבא עשה וידחה לא תעשה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כ:א</p>
<p>כל העולה לייבום עולה לחליצה</p> <p>כל העולה לייבום עולה לחליצה וכל שאין עולה לייבום אינו עולה לחליצה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כ:א</p>
<p>חייבי לאוין תפסי בהו קדושין</p> <p>תפסי בהו קדושין חייבי כריתות לא תפסי בהו קדושין</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כ:ב</p>
<p>כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה</p> <p>כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה את לא תעשה הכא נמי אפשר בחליצה דמקיים עשה ולא תעשה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כ:ב</p>
<p>אין עשה דוחה לא תעשה ועשה</p> <p>באלמנה מן הנשואין כולי עלמא לא פליגי דלא פטרה דאין עשה דוחה לא תעשה ועשה כי פליגי באלמנה מן הארוסין מ"ד פוטרת אתי עשה ודחי את לא תעשה ומאן דאמר אינה פוטרת לא אתי עשה ודחי את לא תעשה כיון דאפשר בחליצה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כ:א</p>
<p>גר שנתגייר כקטן שנוולד דמי</p> <p>וגר שנתגייר כקטן שנוולד דמי</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כ:ב</p>
<p>אין מקרא יוצא מידי פשוטו</p> <p>נאמר כאן יקום על שם אחיו ונאמר להלן (בראשית מח, ו) על שם אחיהם יקראו בנחלתם מה שם האמור להלן נחלה אף שם האמור כאן לנחלה ולא ימחה שמו פרט לסריס ששמו מחוי אמר רבא אע"ג דבכל התורה כולה אין מקרא יוצא מידי פשוטו הכא אתאי גזרה שוה אפיקתיה מפשטיה לגמרי ואי לאו גזרה שוה הוה אמינא שם שם ממש</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כ:א</p>
<p>אדם קרוב אצל עצמו</p> <p>אדם קרוב אצל עצמו</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כה:ב</p>
<p>אין אדם משים עצמו רשע</p> <p>ואין אדם משים עצמו רשע</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כה:ב</p>
<p>אסור לבטל מצות יבמין</p> <p>ומשום דקסבר אסור לבטל מצות יבמין דלמא אדמייבם חד מיית אידך וקמבטל מצות יבמין אי הכי תלתא נמי לא מיבעיא קאמרינן לא מיבעיא תלתא דודאי בטלה מצות יבמין אבל ד' למיתה לא חיישינן קמ"ל</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כ:א</p>
<p>אסור לבטל מצות יבמין</p> <p>הכא כלל ולימא ליה גזירה שמא ימות ואסור לבטל מצות יבמין</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כ:א</p>

<p>מפתח כל יבמה שאין אני קורא בה בשעת נפילה</p>	<p>יבמות ל:א</p>
<p>אמר רב יהודה אמר רב כל יבמה שאין אני קורא בה בשעת נפילה (דברים כה, ה) יבמה יבא עליה הרי היא כאשת אח שיש לה בנים ואסורה מאי קמ"ל תנינא הרי זו אסורה עליו עולמית הואיל ונאסרה עליו שעה אחת</p>	
<p>מפתח כל העולה ליבום עולה לחליצה</p>	<p>יבמות ל:א</p>
<p>מר ליה רבא מה נפשך אי ביאת מעוברת שמה ביאה חליצת מעוברת שמה חליצה ואי ביאת מעוברת לא שמה ביאה חליצת מעוברת נמי לא שמה חליצה דהא קי"ל דכל העולה ליבום עולה לחליצה וכל שאין עולה ליבום אינו עולה לחליצה</p>	
<p>מפתח חליצת מעוברת לא שמה חליצה</p>	<p>יבמות ל:א</p>
<p>וחליצת מעוברת לא שמה חליצה וביאת מעוברת לא שמה ביאה</p>	
<p>מפתח ממון המוטל בספק חולקין</p>	<p>יבמות ל:ב</p>
<p>הוי ממון המוטל בספק וממון המוטל בספק חולקין</p>	
<p>מפתח אין ספק מוציא מידי ודאי</p>	<p>יבמות ל:ב</p>
<p>אמר רבה אידי ואידי דנפלה כשהיא נשואה וזיקת נשואה עושה ספק נשואה רישא דאיהי קיימא הוה לה איהי ודאי ואינהו ספק ואין ספק מוציא מידי ודאי</p>	
<p>מפתח קסברי ב"ש שטר העומד לגבות כגבוי דמי</p>	<p>יבמות ל:ב</p>
<p>והא הכא יורשי האב ודאי וב"ח ספק וקאתי ספק ומוציא מידי ודאי קסברי ב"ש שטר העומד לגבות כגבוי דמי</p>	
<p>מפתח בראשונה שהיו מתכוונין לשם מצוה מצות יבום קודמת למצות חליצה</p>	<p>יבמות ל:ב</p>
<p>בראשונה שהיו מתכוונין לשם מצוה מצות יבום קודמת למצות חליצה ועכשיו שאין מתכוונין לשם מצוה אמרו מצות חליצה קודמת למצות יבום</p>	
<p>מפתח יחיד ורבים הלכה כרבים</p>	<p>יבמות מ:א</p>
<p>אין הלכה כר' יהודה א"ל אלא כמאן כרבנן פשיטא יחיד ורבים הלכה כרבים</p>	
<p>מפתח כל העולה ליבום עולה לחליצה</p>	<p>יבמות מ:ב</p>
<p>מקרא זה (דברים כה, ז) אם לא יחפוץ הא אם חפץ יבם כל העולה לייבום עולה לחליצה</p>	
<p>מפתח הלכה כסתם משנה</p>	<p>יבמות מ:ב</p>
<p>אמר רבי יוחנן הלכה כרבי יוסי והאמר ר' יוחנן הלכה כסתם משנה ותנן כל הנשים לא ינשאו ולא יתארסו עד שיהו להם שלשה חדשים אחת בתולות ואחת בעולות</p>	
<p>מפתח כל העולה ליבום עולה לחליצה</p>	<p>יבמות מ:א</p>
<p>אמר קרא (דברים כה, ז) אם לא יחפוץ הא חפץ ייבם כל העולה ליבום עולה לחליצה כל שאין עולה לייבום אין עולה לחליצה</p>	
<p>מפתח אין ממזר מחייבי לאוין</p>	<p>יבמות מ:ב</p>
<p>דאמר שמעון התימני אין ממזר מחייבי לאוין נהי דממזר לא הוי פגום מיהא הוי מק"ו מאלמנה ומה אלמנה לכ"ג שאין איסורה שוה בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל אינו דין שבנה פגום</p>	
<p>מפתח אין ממזר מחייבי כריתות</p>	<p>יבמות מ:ב</p>
<p>דאמר ר' יהושע אין ממזר מחייבי כריתות</p>	

<p>מפתח אין ממזר אלא ממי שאיסורו איסור ערוה</p> <p>רבי שמעון בן יהודה אומר אין ממזר אלא ממי שאיסורו איסור ערוה וענוש כרת</p>	<p>יבמות מה:א</p>
<p>מפתח לעולם אין גר עד שימול ויטבול</p> <p>לעולם אין גר עד שימול ויטבול וכיון דלא טביל עובד כוכבים הוא</p>	<p>יבמות מו:א</p>
<p>מפתח כל הנאכל כמות שהוא חי</p> <p>והאמר רב שמואל בר רב יצחק משמ' דרב כל הנאכל כמות שהוא חי אין בו משום בשולי עובדי כוכבים</p>	<p>יבמות מו:א</p>
<p>מפתח כל שאין עולה על שולחן מלכים</p> <p>דאמר רב שמואל בר רב יצחק משמ' דרב כל שאין עולה על שולחן מלכים לאכול בו את הפת אין בו משום בשולי עובדי כוכבים</p>	<p>יבמות מו:א</p>
<p>מפתח יחיד ורבים הלכה כרבים</p> <p>יחיד ורבים הלכה כרבים</p>	<p>יבמות מו:ב</p>
<p>מפתח יחיד ורבים הלכה כרבים</p> <p>אמר ר' יוחנן הלכה בין בארץ בין בח"ל צריך להביא ראיה פשיטא יחיד ורבים הלכה כרבים</p>	<p>יבמות מו:א</p>
<p>מפתח גר שנתגייר כקטן שנולד דמי</p> <p>גר שנתגייר כקטן שנולד דמי</p>	<p>יבמות מח:ב</p>
<p>מפתח איזהו ממזר</p> <p>איזהו ממזר כל שאר בשר שהוא בלא יבא דברי ר"ע שמעון התימני אומר כל שחייבים עליו כרת בידי שמים והלכה כדבריו ורבי יהושע אומר כל שחייבין עליו מיתת בית דין</p>	<p>יבמות מז:א</p>
<p>מפתח יש גט אחר גט</p> <p>רבן גמליאל אומר אין גט אחר גט ולא מאמר אחר מאמר ולא בעילה אחר בעילה ולא חליצה אחר חליצה וחכמים אומרים יש גט אחר גט ויש מאמר אחר מאמר</p>	<p>יבמות נז:א</p>
<p>מפתח חכמים אומרים יש גט אחר גט ויש מאמר אחר מאמר</p> <p>רבן גמליאל אומר אין גט אחר גט ולא מאמר אחר מאמר ולא בעילה אחר בעילה ולא חליצה אחר חליצה וחכמים אומרים יש גט אחר גט ויש מאמר אחר מאמר</p>	<p>יבמות נז:א</p>
<p>מפתח אר"ג אין גט אחר גט</p> <p>ת"ר כיצד אר"ג אין גט אחר גט שתי יבמות שנפלו לפני יבם אחד ונתן גט לזו וגט לזו ר"ג אומר חולץ לראשונה ואסור בקרובותיה ומותר בקרובות שניה וחכמים אומרים נתן גט לזו וגט לזו אסור בקרובות שתייהן וחליצה לאחת מהן</p>	<p>יבמות נז:א</p>
<p>מפתח אר"ג אין מאמר אחר מאמר</p> <p>כן אתה אומר בשני יבמים ויבמה אחת כיצד אמר ר"ג אין מאמר אחר מאמר שתי יבמות שנפלו לפני יבם אחד ועשה מאמר בזו ומאמר בזו רבן גמליאל אומר נתן גט לראשונה וחולץ לה ואסור בקרובותיה ומותר בקרובות שניה וחכמים אומרים נתן גט לשתייהן ואסור בקרובות שתייהן וחליצה לאחת מהן</p>	<p>יבמות נז:א</p>
<p>מפתח אין קדושין תופסין בחייבי לאוין</p> <p>בשלמא לרבי יוחנן דאמר כולה ביתא בלאו קאי איצטריך לאשמועינן דאין קדושין תופסין בחייבי לאוין</p>	<p>יבמות נג:א</p>

<p>מפתח אין קדושין תופסין בחייבי כריתות</p> <p>אלא לר"ל דאמר כולה ביתא בכרת קאי איצטריך לאשמועינן דאין קדושין תופסין בחייבי כריתות</p>	<p>יבמות נג:א</p>
<p>מפתח אין קדושין תופסין באשת איש</p> <p>מר לך ר"ל וליטעמיק סיפא דקתני בעל ועשה מאמר איצטריך לאשמועינן דאין קדושין תופסין באשת איש</p>	<p>יבמות נג:א</p>
<p>מפתח ולאו הבא מכלל עשה עשה</p> <p>ודלמא לאחר מיתת בעלה מצוה בחיי בעלה רשות אי נמי לאחר מיתת בעלה אין בחיי בעלה לא ולאו הבא מכלל עשה עשה</p>	<p>יבמות נד:ב</p>
<p>מפתח כל לאו הבא מכלל עשה</p> <p>דלמא אין לה בנים אסורה לעלמא ושריא ליבם יש לה בנים שריא לעלמא ושריא ליבם אי נמי אין לה בנים מצוה יש לה בנים רשות אי נמי אין לה בנים אין יש לה בנים לא ולאו הבא מכלל עשה עשה כתב קרא אחרינא (ויקרא כ, כא) ערות אחיו גלה ואימא אשת אח מן האם כאשת אח מן האב מה אשת אח מן האב לאחר מיתת בעלה שריא אף אשת אח מן האם לאחר מיתת בעלה שריא</p>	<p>יבמות נה:א</p>
<p>מפתח ולאו הבא מכלל עשה עשה</p> <p>מתלב רבי זירא (במדבר ה, יג) והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שנתפשה אסורה ואי זו זו אשת כהן ולאו הבא מכלל עשה עשה</p>	<p>יבמות נו:ב</p>
<p>מפתח אין עשה דוחה לא תעשה ועשה</p> <p>קא פסיק ותני לא שניא מן האירוסין ולא שניא מן הנשואין בשלמא מן הנשואין עשה ולא תעשה הוא ואין עשה דוחה ל"ת ועשה אלא מן האירוסין יבא עשה וידחה את לא תעשה זזירה ביאה ראשונה אטו ביאה שניה</p>	<p>יבמות סא:א</p>
<p>מפתח כל ביאה שאין בה פירצה אינה אלא בעילת זנות</p> <p>דכתיב (הושע ד, י) אכלו ולא ישבעו הזנו ולא יפרוצו כל ביאה שאין בה פירצה אינה אלא בעילת זנות</p>	<p>יבמות סא:ב</p>
<p>מפתח גר שנתגייר כקטן שנוולד דמי</p> <p>איתמר היו לו בנים בהיותו עובד כוכבים ונתגייר ר' יוחנן אמר קיים פריה ורביה וריש לקיש אמר לא קיים פריה ורביה רבי יוחנן אמר קיים פריה ורביה דהא הווי ליה וריש לקיש אמר לא קיים פריה ורביה גר שנתגייר כקטן שנוולד דמי</p>	<p>יבמות סב:א</p>
<p>מפתח דא"כ מה כח ב"ד יפה</p> <p>אמר שמואל יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם ב"ד מעמידן להם אפוטרופוס ובורר להם חלק יפה הגדילו יכולין למחות ורב נחמן דידיה אומר הגדילו אין יכולין למחות דא"כ מה כח ב"ד יפה</p>	<p>יבמות סז:ב</p>
<p>מפתח כל שזרעו פסול פוסל כל שאין זרעו פסול אינו פוסל</p> <p>רבי יוסי אומר כל שזרעו פסול פוסל כל שאין זרעו פסול אינו פוסל</p>	<p>יבמות סח:א</p>
<p>מפתח כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו</p> <p>רשב"ג אומר כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל שאין אתה נושא בתו אי אתה נושא אלמנתו</p>	<p>יבמות סח:א</p>
<p>מפתח לאו הבא מכלל עשה עשה</p> <p>אי מההיא הוה אמינא לאו הבא מכלל עשה עשה כתב רחמנא האי ללאו לאו ויקרא כב, י מוכל זר לא יאכל קדש נפקא</p>	<p>יבמות סח:א</p>
<p>מפתח אין קדושין תופסין בחייבי לאוין</p> <p>ולרבי עקיבא דאמר אין קדושין תופסין בחייבי לאוין</p>	<p>יבמות סט:א</p>

<p>עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית</p> <p>דאמר מר עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות טא:</p>
<p>כל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל</p> <p>הא רבה הוא דאמר כל בדאורייתא לא שניא איסור לאו ולא שניא איסור כרת קשיא רב אשי אמר סיפא משום דהוי ליה דבר שיש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פבא:</p>
<p>לא אתי עשה ודחי לא תעשה</p> <p>מאי איריא דתני נשא ליתני קידש וכו' טעמא דנשא דהוה ליה עשה ולא תעשה אבל קידש אתי עשה ודוחה לא תעשה והא כולה פירקין עשה ולא תעשה הוא ולא אתי עשה ודחי לא תעשה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פדא:</p>
<p>דברי תורה אין צריכין חיזוק</p> <p>ומפני מה אמרו שניות מדברי סופרים אין להן כתובה מפני שהוא כשר והיא כשרה וכל מקום שהוא כשר והיא כשרה קנסו אותה כתובה רבי אומר הללו דברי תורה ודברי תורה אין צריכין חיזוק והללו דברי סופרים ודברי סופרים צריכין חיזוק</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פהב:</p>
<p>שתיקה כהודאה דמיא</p> <p>הכי דמי אילימא דאתו תרי ולא קא מכחיש להו קרא למה לי אלא לאו חד וכי לא קא מכחיש ליה מהימן ש"מ עד אחד נאמן וממאי דמשום דמהימן דלמא משום דקא שתיק ושתיקה כהודאה דמיא</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פזב:</p>
<p>שתיקה כהודאה</p> <p>מ"ט קא מחייבי רבנן אילימא משום דמהימן והא תרי בעלמא דאע"ג דקא מכחיש להו אינהו מהימני וקא פטרי רבנן אלא לאו משום דאישתיק ושתיקה כהודאה דמיא</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פחא:</p>
<p>איתחזק איסורא</p> <p>אלא סברא היא מידי דהוה אחתיכה ספק של חלב ספק של שומן ואתא עד אחד ואמר ברי לי דשומן הוא דמהימן מי דמי התם לא איתחזק איסורא הכא איתחזק איסורא דאשת איש ואין דבר שבערוה פחות משנים</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פחא:</p>
<p>אין דבר שבערוה פחות משנים</p> <p>אלא סברא היא מידי דהוה אחתיכה ספק של חלב ספק של שומן ואתא עד אחד ואמר ברי לי דשומן הוא דמהימן מי דמי התם לא איתחזק איסורא הכא איתחזק איסורא דאשת איש ואין דבר שבערוה פחות משנים</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פחא:</p>
<p>כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות</p> <p>כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הרי כאן שנים ואין דבריו של אחד במקום שנים</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פחב:</p>
<p>כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות</p> <p>ר' נחמיה אומר כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות ועשו שתי נשים באשה אחת כשני אנשים באיש אחד אבל שתי נשים באיש אחד כפלגא ופלגא דמי</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פחב:</p>
<p>הפקר ב"ד היה הפקר</p> <p>מנין שהפקר ב"ד היה הפקר שנא' (עזרא י, ח) כל אשר לא יבא לשלשת הימים בעצת השרים והזקנים יחרם כל רכושו והוא יבדל מקהל הגולה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פטב:</p>
<p>איזהו מת מצוה כל שאין לו קוברין</p> <p>אי זהו מת מצוה כל שאין לו קוברין</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות פטב:</p>
<p>מאן דמקדש אדעתא דרבנן מקדש</p> <p>ת"ש בטלו מבוטל דברי רבי רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו יכול לא לבטלו ולא להוסיף על תנאו א"כ מה כח ב"ד יפה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות צב:</p>

<p>מאן דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושין</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאן דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושין</p>	<p>יבמות צ:ב</p>
<p>כל עריות שבתורה אין צריכות הימנו גט חוץ מאשת איש שניסת על פי ב"ד</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל עריות שבתורה אין צריכות הימנו גט חוץ מאשת איש שניסת על פי ב"ד</p>	<p>יבמות צ:א</p>
<p>אין קדושין תופסין בחייבי לאוין</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר זו דברי ר"ע שהיה אומר אין קדושין תופסין בחייבי לאוין אבל חכמים אומרים אין ממזר מיבמה</p>	<p>יבמות צ:א</p>
<p>אדם מקנה דבר שלא בא לעולם</p>	<p>מפתח</p>
<p>דהא שמעינן ליה לרבי עקיבא דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם</p>	<p>יבמות צ:ב</p>
<p>כל עריות שבתורה אין צריכות הימנו גט</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל עריות שבתורה אין צריכות הימנו גט חוץ מאשת איש שנשאת על פי ב"ד ור"ע מוסיף אף אשת אח ואחות אשה</p>	<p>יבמות צ:ב</p>
<p>אין מאמר אחר מאמר</p>	<p>מפתח</p>
<p>כר"ג דאמר אין מאמר אחר מאמר</p>	<p>יבמות צ:א</p>
<p>יש גט אחר גט</p>	<p>מפתח</p>
<p>לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול וקטן אחר קטן אבל גדול אחר קטן מהני לרבנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקטן אחר קטן אבל קטן אחר גדול לא מהני</p>	<p>יבמות צ:א</p>
<p>אין גט אחר גט</p>	<p>מפתח</p>
<p>לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול וקטן אחר קטן אבל גדול אחר קטן מהני לרבנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקטן אחר קטן אבל קטן אחר גדול לא מהני</p>	<p>יבמות צ:א</p>
<p>יש מאמר אחר מאמר בשני יבמין ויבמה אחת ואין מאמר אחר מאמר בשתי יבמות ויבם אחד</p>	<p>מפתח</p>
<p>בן עזאי אומר יש מאמר אחר מאמר בשני יבמין ויבמה אחת ואין מאמר אחר מאמר בשתי יבמות ויבם אחד</p>	<p>יבמות צ:ב</p>
<p>גר שנתגייר כקטן שנולד דמי</p>	<p>מפתח</p>
<p>ומ"ט גר שנתגייר כקטן שנולד דמי תנן הגיורת שנתגיירו בניה עמה לא חולצין ולא מייבמין</p>	<p>יבמות צ:ב</p>
<p>כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא אם קודם מעשה אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב הונא אמר רב כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא אם קודם מעשה אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו</p>	<p>יבמות צ:א</p>
<p>כופין אותו עד שיאמר רוצה אני</p>	<p>מפתח</p>
<p>חליצה מעושיית וגט מעושה זימנין כשר זימנין פסול הא דאמר רוצה אני הא דלא אמר רוצה אני דתניא (ויקרא כב, יח) יקריב אותו מלמד שכופין אותו יכול בעל כרחו ת"ל לרצונו הא כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני וכן אתה מוצא בגיטי נשים כופין אותו עד שיאמר רוצה אני</p>	<p>יבמות ק:א</p>
<p>אין בנות ישראל הפקר</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו להם ב"ה לבית שמאי ממאנת והיא קטנה אפילו ד' וה' פעמים אמרו להם ב"ש אין בנות ישראל הפקר אלא ממאנת וממתנת עד שתגדיל ותמאן ותנשא</p>	<p>יבמות ק:א</p>

מפתח	מפתח
<p>אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות</p> <p>לא פלוג רבנן ובית הלל מידע ידעי דנישואי קטנה דרבנן ניהו רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו טעמא דבית שמאי לפי שאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות</p>	<p>יבמות קז:א</p>
מפתח	מפתח
<p>אין אדם טורח בסעודה ומפסידה</p> <p>שאין אדם טורח בסעודה ומפסידה</p>	<p>יבמות קז:א</p>
מפתח	מפתח
<p>כל שיצתה הימנו בגט אסורה לחזור לו במיאון</p> <p>זה הכלל כל שיצתה הימנו בגט אסורה לחזור לו במיאון</p>	<p>יבמות קח:ב</p>
מפתח	מפתח
<p>כל הבועל על דעת קדושין הראשונים הוא בועל</p> <p>כל הבועל על דעת קדושין הראשונים הוא בועל</p>	<p>יבמות קי:א</p>
מפתח	מפתח
<p>יותר משהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא</p> <p>יותר משהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא</p>	<p>יבמות קיג:א</p>
מפתח	מפתח
<p>אינו דומה האיש המגרש לאשה המתגרשת</p> <p>אינו דומה האיש המגרש לאשה המתגרשת שהאשה יוצאת לרצונה ושלא לרצונה והאיש אינו מוציא אלא לרצונו</p>	<p>יבמות קיג:ב</p>
מפתח	מפתח
<p>מפני ששביתתו עליהן</p> <p>ת"ש עובד כוכבים שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה מפני שאין שביתתו עליהם קטן הבא לכבות אומרים לו אל תכבה שביתתו עליהם</p>	<p>יבמות קיד:א</p>
מפתח	מפתח
<p>אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה</p> <p>דאמר רב המנונא אשה שאמרה לבעלה גירשתני נאמנת חזקה אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה באומרת גירשתני בפני פלוני ופלוני ושאלנא ואמרו לא היו דברים מעולם</p>	<p>יבמות קטז:א</p>
מפתח	מפתח
<p>כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות</p> <p>כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות</p>	<p>יבמות קיז:ב</p>
מפתח	מפתח
<p>זכין לאדם שלא בפניו</p> <p>בעא מיניה רבא מרב נחמן המזכה גט לאשתו במקום יבם מהו כיון דסניא ליה זכות הוא לה זכין לאדם שלא בפניו או דלמא כיון דזימנין דרחמא ליה חוב הוא לה זכין חבין לאדם שלא בפניו</p>	<p>יבמות קיח:ב</p>
מפתח	מפתח
<p>אין חבין לאדם אלא בפניו</p> <p>בעא מיניה רבא מרב נחמן המזכה גט לאשתו במקום יבם מהו כיון דסניא ליה זכות הוא לה זכין לאדם שלא בפניו או דלמא כיון דזימנין דרחמא ליה חוב הוא לה זכין חבין לאדם שלא בפניו</p>	<p>יבמות קיח:ב</p>
מפתח	מפתח
<p>טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו</p> <p>תא שמע דאמר ריש לקיש טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו</p>	<p>יבמות קיח:ב</p>

<p>הלך אחר רוב נשים ורוב נשים מתעברות ויולדות</p>	<p>מפתח</p>
<p>הלך אחר רוב נשים ורוב נשים מתעברות ויולדות</p>	<p>יבמות קט:א</p>
<p>אדם אינו מטמא עד שתצא נפשו אפילו מגוייד ואפי' גוסס</p>	<p>מפתח</p>
<p>אדם אינו מטמא עד שתצא נפשו אפילו מגוייד ואפי' גוסס</p>	<p>יבמות קכ:ב</p>
<p>מסיח לפי תומו</p>	<p>מפתח</p>
<p>היכי משכחת לה במסיח לפי תומו</p>	<p>יבמות קכא:ב</p>
<p>מסיח לפי תומו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב כהנא פונדקית עובדת כוכבים היתה ומסיחה לפי תומה היתה זה מקלו וזה תרמילו וזה קבר שקברתיו בו</p>	<p>יבמות קכב:ב</p>
<p>אין גט לאחר מיתה</p>	<p>מפתח</p>
<p>קמ"ל דאין גט לאחר מיתה</p>	<p>כתובות ב:ב</p>
<p>כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושי מיניה</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושי מיניה</p>	<p>כתובות ג:א</p>
<p>דבר שאין מתכוין מותר</p>	<p>מפתח</p>
<p>הלכה כר"ש דאמר דבר שאין מתכוין מותר או הלכה כרבי יהודה דאמר דבר שאין מתכוין אסור</p>	<p>כתובות ה:ב</p>
<p>חזקה אין אדם טורח בסעודה ומפסידה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבא חזקה אין אדם טורח בסעודה ומפסידה</p>	<p>כתובות יא:א</p>
<p>זכין לאדם שלא בפניו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב הונא גר קטן מטבילין אותו על דעת בית דין מאי קמ"ל דזכות הוא לו זכין לאדם שלא בפניו</p>	<p>כתובות יא:א</p>
<p>ברי ושמא ברי עדיף</p>	<p>מפתח</p>
<p>אתמר מנה לי בידך והלה אומר איני יודע רב יהודה ורב הונא אמרי חייב ורב נחמן ורבי יוחנן אמרי פטור רב הונא ורב יהודה אמרי חייב ברי ושמא ברי עדיף רב נחמן ורבי יוחנן אמרי פטור אוקי ממונא בחזקת מריה</p>	<p>כתובות יב:ב</p>
<p>רוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות הם</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו לו רוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות הם אמר להן אין אפטרופוס לעריות בד"א בעדות אשה בגופה אבל עדות אשה בבתה דברי הכל הולד שתוקי</p>	<p>כתובות יג:ב</p>
<p>אין אפטרופוס לעריות</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו לו רוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות הם אמר להן אין אפטרופוס לעריות בד"א בעדות אשה בגופה אבל עדות אשה בבתה דברי הכל הולד שתוקי</p>	<p>כתובות יג:ב</p>
<p>איזוהי אלמנת עיסה כל שאין בה לא משום ממזרות</p>	<p>מפתח</p>
<p>איזוהי אלמנת עיסה כל שאין בה לא משום ממזרות ולא משום נתינות ולא משום עבדי מלכים</p>	<p>כתובות יד:א</p>
<p>כל דפריש מרובא פריש</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל דפריש מרובא פריש</p>	<p>כתובות טו:א</p>

מפתח	כל קבוע כמחצה על מחצה דמי	כתובות טו:א
	כל קבוע כמחצה על מחצה דמי	
מפתח	ובנמצא הלך אחר הרוב	כתובות טו:א
	ובנמצא הלך אחר הרוב	
מפתח	ספק נפשות להקל	כתובות טו:א
	ספק נפשות להקל	
מפתח	אין הולכין בפיקוח נפש אחר הרוב	כתובות טו:ב
	אין הולכין בפיקוח נפש אחר הרוב	
מפתח	הפה שאסור הוא הפה שהתיר	כתובות טו:א
	ומודה רבי יהושע באומר לחבירו שדה זו של אביך היתה ולקחתיה הימנו שהוא נאמן שהפה שאסור הוא הפה שהתיר ואם יש עדים שהיא של אביו והוא אומר לקחתיה הימנו אינו נאמן	
מפתח	רוב נשים בתולות נישאות	כתובות טז:א
	רוב נשים בתולות נישאות	
מפתח	חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו	כתובות יח:א
	דאמר רבה מפני מה אמרה תורה מודה מקצת הטענה ישבע חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו	
מפתח	עדים החתומים על השטר נעשה כמי	כתובות יח:ב
	והא אמר ריש לקיש עדים החתומים על השטר נעשה כמי שנחקרה עדותן בב"ד	
מפתח	הפה שאסור הוא הפה שהתיר	כתובות יח:ב
	אין אדם משים עצמו רשע	
מפתח	הפה שאסור הוא הפה שהתיר	כתובות יח:ב
	שהפה שאסור הוא הפה שהתיר	
מפתח	חזקה אין העדים חותמין על השטר אא"כ נעשה בגדול	כתובות יט:א
	חזקה אין העדים חותמין על השטר אא"כ נעשה בגדול	
מפתח	אין לך דבר שעומד בפני פיקוח נפש	כתובות יט:א
	אין לך דבר שעומד בפני פיקוח נפש אלא עבודת כוכבים וגלוי עריות ושפיכות דמים בלבד	
מפתח	יחיד ורבים הלכה כרבים	כתובות כא:א
	א"ר יהודה אמר שמואל הלכה כדברי חכמים פשיטא יחיד ורבים הלכה כרבים	
מפתח	עד נעשה דיין	כתובות כא:ב
	להא שמעתא דעד נעשה דיין איתיביה רב ספרא לרבי אבא ראוהו שלשה והן בית דין יעמדו שנים ויושיבו מחבריהם אצל היחיד ויעידו בפניהם ויאמרו מקודש החדש שאין היחיד נאמן על ידי עצמו ואי סלקא דעתך דעד נעשה דיין למה לי כולי האי ליתבו בדוכתייהו וליקדשי	

<p>הפה שאסר הוא הפה שהתיר</p>	<p>מפתח</p>
<p>האשה שאמרה אשת איש הייתי וגרושה אני נאמנת שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש עדים שהיתה אשת איש והיא אומרת גרושה אני אינה נאמנת</p>	<p>כתובות כב:א</p>
<p>הפה שאסר הוא הפה שהתיר</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרה נשביתי וטהורה אני נאמנת שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש עדים שנשבית והיא אומרת טהורה אני אינה נאמנת ואם משנשאת באו עדים הרי זו לא תצא</p>	<p>כתובות כב:א</p>
<p>חזקה אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה</p>	<p>מפתח</p>
<p>רב המנונא האשה שאמרה לבעלה גרשתי נאמנת חזקה אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה הני מילי היכא דליכא עדים דקא מסייעי לה אבל היכא דאיכא עדים דקא מסייעי לה מעיזה ומעיזה</p>	<p>כתובות כב:ב</p>
<p>דררא דממונא</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל הני למה לי צריכי דאי תנא מודה רבי יהושע משום דאיכא דררא דממונא אבל עדים דליכא דררא דממונא אימא לא</p>	<p>כתובות כג:ב</p>
<p>מסיח לפי תומו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באדם אחד שהיה מסיח לפי תומו ואמר זכורני כשאני תינוק ומורכב על כתיפו של אבא והוציאוני מבית הספר והפשיטוני את כותנתי והטבילוני לאכול בתרומה לערב ור' חייא מסיים בה וחבירי בדילין ממני והיו קורין אותי יוחנן אוכל חלות והעלהו רבי לכהונה על פיו</p>	<p>כתובות כז:א</p>
<p>אין ערער פחות משנים</p>	<p>מפתח</p>
<p>רשב"ג היינו רבי אליעזר וכי תימא ערער חד איכא בנייהו דרבי אליעזר סבר ערער חד ורשב"ג סבר ערער תרי האמר רבי יוחנן דברי הכל אין ערער פחות משנים</p>	<p>כתובות כז:א</p>
<p>חיישינן לזילותא דבי דינא</p>	<p>מפתח</p>
<p>חיישינן לזילותא דבי דינא ורשב"ג סבר אנן אחתינן ליה ואנן מסקינן ליה ולזילותא דבי דינא לא חיישינן</p>	<p>כתובות כז:ב</p>
<p>המוציא מחבירו עליו הראיה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דכתיב (בראשית מב, ח) ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו מלמד שיצא בלא חתימת זקן ובה בחתימת זקן א"ל זיל אייתי סהדי דאחוה את א"ל אית לי סהדי ומסתפינו מיניה דגברא אלמא הוא א"ל לדידיה זיל אייתינהו את דלאו אחוך הוא א"ל דינא הכי המוציא מחבירו עליו הראיה</p>	<p>כתובות כז:ב</p>
<p>מסיח לפי תומו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בא לפני רבי באדם אחד שהיה מסיח לפי תומו ואמר אני ואמי נשבינו לבין העובדי כוכבים יצאתי לשאוב מים דעתי על אמי ללקט עצים דעתי על אמי והשיאה ר לכהונה על פיו</p>	<p>כתובות כז:ב</p>
<p>אין אדם מעיד על עצמו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אין אדם מעיד על עצמו</p>	<p>כתובות כז:ב</p>
<p>רוב נשים בתולות נישאות</p>	<p>מפתח</p>
<p>זכור הייתי בפלונית שיצאה בהינומא וראשה פרוע:מאי טעמא כיון דרוב נשים בתולות נישאות גלוי מלתא בעלמא הוא</p>	<p>כתובות כז:א</p>
<p>אין קדושין תופסין בחיבי לאוין</p>	<p>מפתח</p>
<p>ולרבי עקיבא דאמר אין קידושין תופסין בחיבי לאוין מאי בנייהו איכא בנייהו אלמנה לכהן גדול</p>	<p>כתובות כט:ב</p>

מפתח	כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר	כתובות ל:א
	כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר	
מפתח	מיום שחרב בית המקדש אף על פי שבטלו סנהדרין	כתובות ל:א
	מיום שחרב בית המקדש אף על פי שבטלו סנהדרין ארבע מיתות לא בטלו	
מפתח	ידו של אדם חשובה לו כארבעה על ארבעה	כתובות ל:ב
	ידו של אדם חשובה לו כארבעה על ארבעה	
מפתח	כל המתחייב בנפשו אין משלם ממון	כתובות ל:ב
	וכל המתחייב בנפשו אין משלם ממון שנאמר (שמות כא, כב) ואם לא יהיה אסון ענוש יענוש	
מפתח	כל שתחלתה באונס וסוף ברצו	כתובות נא:ב
	דאמר רבא כל שתחלתה באונס וסוף ברצון אפי' היא אומרת הניחו לו שאלמלא (לא) נזקק לה היא שוכרתו מותרת מ"ט יצר אלבשה	
מפתח	מפני תיקון העולם	כתובות נב:ב
	אין פודין את השבוין יותר על כדי דמיהם מפני תיקון העולם הא בכדי דמיהן פודין	
מפתח	כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל	כתובות נו:ב
	כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל הא בדרבנן תנאו קיים קסבר ר' מאיר כתובה דאורייתא	
מפתח	אין אדם מוציא דבריו לבטלה	כתובות נח:ב
	אין אדם מוציא דבריו לבטלה נעשה כאומר לה יקדשו ידיך לעושיהם	
מפתח	אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם	כתובות נח:ב
	וסבר רבי מאיר אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם	
מפתח	אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם	כתובות נא:א
	מתוך שאדם אוסר פירות חבירו עליו אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם	
מפתח	הבטלה מביאה לידי זימה	כתובות נט:ב
	רבי אליעזר אומר אפי' הכניסה לו מאה שפחות כופה לעשות בצמר שהבטלה מביאה לידי זימה	
מפתח	הבטלה מביאה לידי שיעמום	כתובות נט:ב
	רשב"ג אומר אף המדיר את אשתו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובה שהבטלה מביאה לידי שיעמום	
מפתח	במקום צערא לא גזרו רבנ	כתובות ס:א
	תניא רבי מרינוס אומר גונח יונק חלב בשבת מאי טעמא יונק מפרק כלאחר יד ובמקום צערא לא גזרו רבנן	
מפתח	במקום פסידא לא גזרו בה רבנ	כתובות ס:א
	תניא נחום איש גליא אומר צינור שעלו בו קשקשין ממעכן ברגלו בצנעא בשבת ואינו חושש מאי טעמא מתקן כלאחר יד הוא ובמקום פסידא לא גזרו בה רבנן	

מפתח	דברה תורה כלשון בני אדם
כתובות סז:ב	דברה תורה כלשון בני אדם
מפתח	פרנסה אינה כתנאי כתובה
כתובות סח:ב	פרנסה אינה כתנאי כתובה לכדתניא האומר אל יזוננו בנותיו מנכסיו אין שומעין לו אל יתפרנסו בנותיו מנכסיו שומעין לו שהפרנסה אינה כתנאי כתובה
מפתח	אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות
כתובות עג:א	שאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות
מפתח	אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין
כתובות עד:ב	ר"מ דאמר אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין
מפתח	אין אדם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד
כתובות עד:ב	ר"א דאמר אין אדם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד
מפתח	טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו
כתובות עה:א	טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו
מפתח	אין אדם שותה בכוס א"כ בודקו
כתובות עה:ב	חזקה אין אדם שותה בכוס א"כ בודקו
מפתח	חזקה אין אדם מיפייס במומין
כתובות עה:ב	חזקה אין אדם מיפייס במומין
מפתח	המוציא מחבירו עליו הראיה
כתובות עו:ב	המוציא מחבירו עליו הראיה
מפתח	כל שנולד ספק ברשותו עליו הראיה
כתובות עו:ב	אמר שמואל כל שנולד ספק ברשותו עליו הראיה
מפתח	כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל
כתובות פג:א	רשב"ג אומר אם מתה י"רשנה מפני שמתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל
מפתח	כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל
כתובות פד:א	הלכה כרבן שמעון בן גמליאל דאמר המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל
מפתח	וכל המודה במקצת הטענה ישבע
כתובות פז:ב	וכל המודה במקצת הטענה ישבע
מפתח	כל הנשבעין שבתורה נשבעין ולא משלמין
כתובות פז:ב	דכל הנשבעין שבתורה נשבעין ולא משלמין

<p>מפתח אין נשבעין על כפירת שעבוד קרקעות</p>	<p>כתובות ב:זב</p>
<p>מפתח אין נשבעין על כפירת שעבוד קרקעות</p>	<p>כתובות ב:זב</p>
<p>מפתח נועל דלת בפני לווין</p> <p>מעשה בא לפני רבי יצחק באנטוכיא ואמר לא שנו אלא לכתובת אשה משום חינא אבל בעל חוב לא ורבא אמר רב נחמן אפי' בעל חוב שלא יהא כל אחד ואחד נוטל מעותיו של חברו והולך ויושב במדינת הים ואתה נועל דלת בפני לווין</p>	<p>כתובות פ:א</p>
<p>מפתח בעל חוב מאוחר שקדם וגבה מה שגבה לא גבה לעולם</p> <p>אם קדמה שניה ותפסה אין מוציאין מידה מכלל דאי קדמה שניה ותפסה מפקינן מינה שמע מינה בעל חוב מאוחר שקדם וגבה מה שגבה לא גבה לעולם אימא לך מה שגבה גבה אידי דתנא שניה ויורשיה קודמין ליורשי הראשונה</p>	<p>כתובות א:צ</p>
<p>מפתח עדי חתימה כרתי</p> <p>רב דאמר כר"מ דאמר עדי חתימה כרתי</p>	<p>כתובות א:צד</p>
<p>מפתח עדי מסירה כרתי</p> <p>ושמואל דאמר כרבי אלעזר דאמר עדי מסירה כרתי</p>	<p>כתובות ב:צד</p>
<p>מפתח אין נפרעין מנכסים משועבדים</p> <p>אין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש נכסים בני חורין</p>	<p>כתובות א:צה</p>
<p>מפתח לפנים משורת הדין</p> <p>לפנים משורת הדין</p>	<p>כתובות א:צא</p>
<p>מפתח אין אדם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד</p> <p>לפי שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין</p>	<p>כתובות ב:צב</p>
<p>מפתח כל מקום שאמרו מגורשת ואינה מגורשת בעל חייב במזונותיה</p> <p>דאמר ר' זירא כל מקום שאמרו מגורשת ואינה מגורשת בעל חייב במזונותיה</p>	<p>כתובות ב:צב</p>
<p>מפתח אין אונאה לקרקעות</p> <p>אין אונאה לקרקעות</p>	<p>כתובות ב:צט</p>
<p>מפתח אם כן מה כח בית דין יפה</p> <p>שום הדיינין שפחתו שתות או הוסיפו שתות מכרן בטל רשב"ג אומר מכרן קיים אם כן מה כח בית דין יפה אבל אם עשו אגרת בקורת ביניהן אפילו מכרו שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה מכרן קיים</p>	<p>כתובות ב:צט</p>
<p>מפתח אין נפרעין מנכסי יתומים אלא מזיבורית</p> <p>אין נפרעין מנכסי יתומים אלא מזיבורית</p>	<p>כתובות א:ק</p>
<p>מפתח דברה תורה כלשון בני אדם</p> <p>היקישא למה לי אי כתב נדר לנדור כדכתב נזיר להזיר כדקאמרת לא צריך היקישא השתא דכתיב לנדור נדר דברה תורה כלשון בני אדם</p>	<p>נדרים ג:א</p>
<p>מפתח אין נזירות חל על נזירות</p> <p>אין נזירות חל על נזירות</p>	<p>נדרים ג:ב</p>

<p>ידים שאין מוכיחות אביי אמר הוויין ידים</p>	<p>מפתח</p>
<p>ידים שאין מוכיחות אביי אמר הוויין ידים ורבא אמר לא הוויין ידים</p>	<p>נדרימ ה:ב</p>
<p>אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין</p>	<p>מפתח</p>
<p>אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין</p>	<p>נדרימ ז:ב</p>
<p>מכלל לאו אתה שומע הן</p>	<p>מפתח</p>
<p>מכלל לאו אתה שומע הן</p>	<p>נדרימ יד:א</p>
<p>דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור</p>	<p>מפתח</p>
<p>דברים המותרין ואחרים נהגו בהן איסור אי אתה רשאי להתירן בפניהם שנאמר לא יחל דברו</p>	<p>נדרימ טו:א</p>
<p>אין מאכילין לו לאדם דבר האסור לו</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר רב כהנא תשמישי עליך כופין אותה ומשמשותו דשעבודי משעבדת ליה הנאת תשמישך עלי אסור שאין מאכילין לו לאדם דבר האסור לו</p>	<p>נדרימ טו:ב</p>
<p>אין נשבעין לעבור על המצות</p>	<p>מפתח</p>
<p>אביי הא דאמר הנאת סוכה עלי הא דאמר שבועה שלא אהנה מן הסוכה אמר רבא וכי מצות ליהנות ניתנו אלא אמר רבא הא דאמר ישיבת סוכה עלי והא דאמר שבועה שלא אשב בסוכה שאין נשבעין לעבור על המצות</p>	<p>נדרימ טז:ב</p>
<p>ספק נזירות להקל</p>	<p>מפתח</p>
<p>ספק נזירות להקל</p>	<p>נדרימ יח:ב</p>
<p>נדר שהותר מקצתו הותר כלו</p>	<p>מפתח</p>
<p>תנן התם פותחין בשבתות וב"ט בראשונה היו אומרים אותן הימים מותרים ושאר כל הימים אסורים עד שבא רבי עקיבא ולימד דנדר שהותר מקצתו הותר כלו</p>	<p>נדרימ כה:ב</p>
<p>דינא דמלכותא דינא</p>	<p>מפתח</p>
<p>דינא דמלכותא דינא</p>	<p>נדרימ כה:א</p>
<p>דברים שבלב אינם דברים</p>	<p>מפתח</p>
<p>באומר היום אי דאמר היום לא מקבל מיניה מוכס באומר בלבו היום ומוציא בשפתיו סתם ואע"ג דסבירא לן דברים שבלב אינן דברים לגבי אונסין שאני</p>	<p>נדרימ כה:א</p>
<p>אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט</p>	<p>נדרימ כט:ב</p>
<p>מידה כנגד מידה</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל המנחש לו נחש שנאמר כי לא נחש ביעקב (במדבר כג כג) והא בלמ"ד אל"ף כתיב אלא משום מידה כנגד מידה</p>	<p>נדרימ לב:א</p>
<p>הכל צריכין דעת חוץ ממחוסרי כפרה</p>	<p>מפתח</p>
<p>הכל צריכין דעת חוץ ממחוסרי כפרה</p>	<p>נדרימ לה:ב</p>

	<p>מפתח כל שלא יצאה לרשות עצמה שעה אחת אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה</p> <p>זה הכלל כל שלא יצאה לרשות עצמה שעה אחת אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה</p>	<p>נדריים עא:א</p>
	<p>מפתח שלוחו של אדם כמותו</p> <p>תא שמע האומר לאפוטרופוס כל נדרים שנודרת אשתי מכאן ועד שאבא ממקום פלוני הפר והפר לה יכול יהו מופרין תלמוד לומר (במדבר ל, יד) אישה יקימנו ואישה יפרנו דברי רבי יאשיה אמר לו רבי יונתן מצינו בכל התורה כולה שלוחו של אדם כמותו ואפילו רבי יאשיה לא קאמר אלא משום דגזירת הכתוב הוא אישה יקימנו ואישה יפרנו אבל דכולי עלמא שלוחו של אדם כמותו</p>	<p>נדריים עב:ב</p>
	<p>מפתח כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת</p> <p>כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת</p>	<p>נדריים עג:ב</p>
	<p>מפתח דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור</p> <p>דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור אי אתה רשאי לנהוג בהם היתר כדי לבטלן משום שנאמר לא יחל דברו</p>	<p>נדריים פא:ב</p>
	<p>מפתח טובת הנאה ממון</p> <p>דברי סבר טובת הנאה ממון ורבי יוסי בר רבי יהודה סבר טובת הנאה אינה ממון</p>	<p>נדריים פא:א</p>
	<p>מפתח אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם</p> <p>דקסבר שמואל אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם</p>	<p>נדריים פא:א</p>
	<p>מפתח אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם</p> <p>ואמר שמואל הלכה כר' יוחנן הסנדלר אלמא אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם</p>	<p>נדריים פב:ב</p>
	<p>מפתח תוך כדי דבור כדבור דמי</p> <p>תוך כדי דבור כדבור דמי</p>	<p>נדריים זא:א</p>
	<p>מפתח אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה</p> <p>דחזקה אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה</p>	<p>נדריים זא:א</p>
	<p>מפתח אין איסור חל על איסור</p> <p>ולאפוקי מדר' יהודה דתניא ר' יהודה אומר אכל דבילה קעילית ושתה דבש וחלב ונכנס למקדש חייב איבעית אימא ר"ש לית ליה איסור חל על איסור דתניא ר"ש אומר האוכל נבילה ביום הכפורים פטור ולרבנן נמי הכתיב (במדבר ו, ד) מכל אשר יעשה מגפן היין אמרי לך רבנן התם לימד על איסורי נזיר שמצטרפים זה עם זה ור"ש לית ליה צירוף דתניא ר"ש אומר כל שהו למכות לא אמרו כזית אלא לענין קרבן</p>	<p>נזיר ד:א</p>
	<p>מפתח לא אמרינן מקצת היום ככולו</p> <p>רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים יום ואי סלקא דעתך סבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו נסתור שבעה ואי לא סבר מקצת היום ככולו ליסתור כולהו לעולם לא אמרינן מקצת היום ככולו אי הכי ליסתור כולהו</p>	<p>נזיר ו:ב</p>
	<p>מפתח אדם מכניס את עצמו לדבר שספיקו חמור מודאי</p> <p>ור"ש היא דאמר אדם מכניס את עצמו לדבר שספיקו חמור מודאי דתניא הריני נזיר ע"מ שיהא בכרי זה מאה כור והלך ומצאו שנגנב או שאבד ר"ש אוסר שספק נזירות להחמיר ר' יהודה מתיר שספק נזירות להקל</p>	<p>נזיר ח:א</p>
	<p>מפתח ספק נזירות להקל</p> <p>ור"ש היא דאמר אדם מכניס את עצמו לדבר שספיקו חמור מודאי דתניא הריני נזיר ע"מ שיהא בכרי זה מאה כור והלך ומצאו שנגנב או שאבד ר"ש אוסר שספק נזירות להחמיר ר' יהודה מתיר שספק נזירות להקל</p>	<p>נזיר ח:א</p>

<p>מפתח אין אדם מוציא דבריו לבטלה</p> <p>הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה ב"ש אומרים נזיר ואמאי (במדבר ו, ד) מכל אשר יעשה מגפן היין אמר רחמנא ב"ש סברי לה כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה</p>	<p>נזיר ט:א</p>
<p>מפתח אין שאלה בהקדש</p> <p>וב"ש לטעמייהו דאמרי אין שאלה בהקדש וכיון דאין שאלה בהקדש אין שאלה בניירות</p>	<p>נזיר ט:א</p>
<p>מפתח אין שאלה בניירות</p> <p>וב"ש לטעמייהו דאמרי אין שאלה בהקדש וכיון דאין שאלה בהקדש אין שאלה בניירות</p>	<p>נזיר ט:א</p>
<p>מפתח אין אדם מוציא דבריו לבטלה</p> <p>ב"ש סברי לה כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וב"ה סברי לה כרבי יוסי דאמר בגמר דבריו אדם נתפס</p>	<p>נזיר ט:א</p>
<p>מפתח כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל</p> <p>כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל</p>	<p>נזיר יא:א</p>
<p>מפתח חזקה שליח עושה שליחותו</p> <p>צא וקדש לי אשה סתם אסור בכל הנשים שבעולם חזקה שליח עושה שליחותו</p>	<p>נזיר יב:א</p>
<p>מפתח שלוחו של אדם כמותו</p> <p>ת"ש האומר לאפוטרופוס שלו כל נדרים שתדור אשתי מכאן עד שאבוא ממקום פלוני הפר לה והפר לה יכול יהו מופרין ת"ל (במדבר ל, יד) אישה יקימנו ואישה יפירונו דברי ר' יאשיה ור' יונתן אומר מצינו בכל מקום ששלוחו של אדם כמותו טעמא דאמר רחמנא אישה יקימנו ואישה יפירונו הא לאו הכי אפוטרופוס מיפר ואילו גבי דידיה תניא האומר לאשתו כל נדרים שתדורי מכאן ועד שאבא ממקום פלוני יהו קיימין לא אמר כלום הרי הן מופרין</p>	<p>נזיר יב:ב</p>
<p>מפתח מקצת היום ככולו</p> <p>מקצת היום ככולו</p>	<p>נזיר טו:ב</p>
<p>מפתח תוך כדי דיבור</p> <p>יתב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתב וקאמר והוא שהתפיסו כולן בתוך כדי דיבור וכמה תוך כדי דיבור כדי שאלת שלום וכמה כדי שאלת שלום כדי שאומר שלום תלמיד לרב</p>	<p>נזיר כ:ב</p>
<p>מפתח דבר שהנשמה תלויה בו ה"ז נזיר</p> <p>ידי נזירה ורגלי נזירה לא אמר כלום ראשי נזירה כבדי נזירה ה"ז נזיר זה הכלל דבר שהנשמה תלויה בו ה"ז נזיר</p>	<p>נזיר כא:ב</p>
<p>מפתח מה שקנתה אשה קנה בעלה</p> <p>מה שקנתה אשה קנה בעלה</p>	<p>נזיר כד:ב</p>
<p>מפתח ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט</p> <p>רבי אלעזר אומר אפילו עלין ולולבין במשמע במאי קמיפלגי ר"א דריש ריבוי ומיעוטי רבנן דרשי כללי ופרטי רבי אלעזר דריש רבוי ומיעוטי (במדבר ו, ג) מיין ושכר יזיר מיעט מכל אשר יעשה מגפן היין ריבה מיעט וריבה הכל מאי ריבה כל מילי מאי מיעט מיעט שבישתא ורבנן דרשי כללי ופרטי מיין ושכר יזיר פרט מכל אשר יעשה מגפן היין כלל מחרצנים ועד זג חזר ופרט פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש פרי ופסולת פרי אף כל פרי ופסולת פרי אי מה הפרט מפורש פרי גמור אף כל פרי גמור</p>	<p>נזיר לד:ב</p>
<p>מפתח כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור</p> <p>א"ר אבהו אמר רבי יוחנן כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חוץ מאיסורי נזיר שהרי אמרה תורה (במדבר ו, ג) משרת</p>	<p>נזיר לה:ב</p>

מפתח כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט	
<p>דתניא (דברים יד, כו) ונתת הכסף בכל אשר תאוה נפשך כלל בבקר ובצאן וביין ובשכר פרט ובכל אשר תשאלך נפשך חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש פרי מפרי וגידולי קרקע אף כל פרי מפרי וגידולי קרקע</p>	<p>נזיר לה:ב</p>
מפתח נותן טעם לפגם מותר	
<p>בכל התורה כולה נותן טעם לפגם מותר וגבי גיעולי עובדי כוכבים אסור</p>	<p>נזיר לז:ב</p>
מפתח כל ב' כתובין הבאין כאחד אין מלמדין	
<p>וכל ב' כתובין הבאין כאחד אין מלמדין נזיר הא דאמרן חטאת מאי היא דתניא (ויקרא ו, כ) כל אשר יגע בבשרה יקדש יכול אפי' שלא בלע ת"ל בבשרה עד שיבלע בבשרה יקדש להיות כמוה שאם פסולה היא יפסל ואם כשרה תאכל כחמור שבה ורבנן צריכי דאי כתב רחמנא גבי חטאת ה"א נזיר לא אתי מינה משום דנזיר מקדשים לא ילפינן ואי כתב רחמנא גבי נזיר הוה אמינא מנזיר לא ילפינן משום דחמיר איסוריה דאפי' חרצן אסיר ליה הלכך לא אתיא מיניה</p>	<p>נזיר לז:ב</p>
מפתח כל רביעיות שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור	
<p>א"ר אלעזר כל רביעיות שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חוץ מרביעית שבנזיר שהרי אמרה תורה משרת מאי איכא בין ר' יוחנן לר' אלעזר איכא בינייהו דר' יוחנן מרבי אפי' אוכלין ור"א משקיין אין מידי אחרינא לא</p>	<p>נזיר לה:א</p>
מפתח אין דנין קל מחמור להחמיר עליו	
<p>שאיין דנין קל מחמור להחמיר עליו</p>	<p>נזיר מ:ב</p>
מפתח כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה	
<p>כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה את לא תעשה</p>	<p>נזיר מא:א</p>
מפתח אתי עשה ודחי לא תעשה	
<p>ור"א דאתי עשה ודחי את לא תעשה מנליה יליף מגדילים דתניא (דברים כב, יא) לא תלבש שעטנז</p>	<p>נזיר מא:ב</p>
מפתח איזהו מת מצוה כל שאין לו קוברין	
<p>איזהו מת מצוה כל שאין לו קוברין קורא ואחרים עונין אותו אין זה מת מצוה והא אית ליה ברא כיון דקאזיל באורחא כמי שאין לו קוברים דמי מיתבי (ויקרא כא, ג) לה יטמא לה הוא מטמא ואינו מטמא לאיבריה לפי שאינו מטמא לאבר מן החי של אביו</p>	<p>נזיר מה:ב</p>
מפתח הלכה למשה מסיני	
<p>אמר נחום הבלר כך מקובלני מרבי מיאשא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני בזורע שבת וחרדל בשנים ושלושה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב לא קחשיב ש"מ</p>	<p>נזיר נו:ב</p>
מפתח אין דנין ק"ו מהלכה	
<p>ואין דנין קל וחומר מהלכה</p>	<p>נזיר נז:א</p>
מפתח כל ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור	
<p>וכל ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור</p>	<p>נזיר נז:א</p>
מפתח כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה	
<p>והאמר ריש לקיש כל מקום שאתה מוצא עשה ול"ת אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את ל"ת</p>	<p>נזיר נח:א</p>
מפתח אתי עשה ודחי לא תעשה	
<p>והאי תנא דמפיק לראשו ללאו גרידא דאתי עשה ודחי את לא תעשה ועשה מנלן נפקא ליה מזקנו דתניא זקנו מה ת"ל לפי שנא' (ויקרא כא, ה) ופאת זקנם לא יגלחו יכול אף כהן מצורע כן ת"ל זקנו ומאן דמפיק ליה לראשו לעשה ולא תעשה לילף מזקנו וליטעמיק דקיימא לן בעלמא</p>	<p>נזיר נח:א</p>
מפתח כל מצוה שהאשה חייבת בה עבד חייב בה	
<p>ואמרת אליהם לרבות את העבדים למה לי קרא האמרת כל מצוה שהאשה חייבת בה עבד חייב בה אמר רבא שאני הכא דאמר קרא (במדבר ל, ג) לאסור איסור על נפשו במי שנפשו קנויה לו יצא עבד שאין נפשו קנויה לו הואיל ואין נפשו קנויה לו אימא גבי נזיר נמי לא קמשמע לן</p>	<p>נזיר סא:א</p>

<p>מפתח בנה אב כל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים</p>	<p>סוטה ב:ב</p>
<p>ממשמע שנאמר לא יקום עד באיש איני יודע שהוא אחד מה ת"ל אחד זה בנה אב כל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים עד שיפרוט לך הכתוב אחד ואמר רחמנא תרי לית בה אלא חד (במדבר ה, יג) והיא לא נתפשה אסורה אלא טעמא דכתיב לא יקום עד אחד באיש הא לאו הכי הוה אמינא עד דסוטה חד הוא</p>	
<p>מפתח אין לדבר סוף</p>	<p>סוטה ב:ב</p>
<p>דתניא רבי יוסי ברבי יהודה אומר משום ר' אליעזר המקנא לאשתו מקנא ע"פ עד אחד או ע"פ עצמו ומשקה לה על פי שנים השיבו חכמים לדברי רבי יוסי ברבי יהודה אין לדבר סוף</p>	
<p>מפתח כל פרשה שנאמרה ונישנית לא נישנית אלא בשביל</p>	<p>סוטה ג:א</p>
<p>כל פרשה שנאמרה ונישנית לא נישנית אלא בשביל דבר שנתחדש בה</p>	
<p>מפתח כל פרשה שנאמרה ונישנית לא נישנית אלא בשביל דבר שנתחדש בה</p>	<p>סוטה ג:ב</p>
<p>דתנא דבי ר' ישמעאל כל פרשה שנאמרה ונישנית לא נישנית אלא בשביל דבר שנתחדש בה</p>	
<p>מפתח אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר</p>	<p>סוטה א:ד</p>
<p>אע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר (משלי ו, כו) כי בעד אשה זונה עד ככר לחם</p>	
<p>מפתח אין עושין מצות חבילות חבילות</p>	<p>סוטה א:ח</p>
<p>מאי בינייהו איכא בינייהו ורתתת ורותתת מי משקין והא אין עושין מצות חבילות חבילות דתנן אין משקין שתי סוטות כאחת ואין מטהרין שני מצורעין כאחת ואין רוצעין שני עבדים כאחת ואין עורפין שתי עגלות כאחת לפי שאין עושין מצות חבילות חבילות</p>	
<p>מפתח כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט</p>	<p>סוטה א:טז</p>
<p>היה ביום השביעי יגלח את כל שערו כלל את ראשו ואת זקנו ואת גבות עיניו פרט ואת כל שערו יגלח חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט</p>	
<p>מפתח מכלל לאו אתה שומע הן</p>	<p>סוטה יז:א</p>
<p>לר"מ מכלל לאו אתה שומע הן</p>	
<p>מפתח אין קדושין תופסין בחייבי לאוין</p>	<p>סוטה יח:ב</p>
<p>הא מני ר"ע היא דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין</p>	
<p>מפתח אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר</p>	<p>סוטה כ:ב</p>
<p>רבי ישמעאל אומר שנים עשר חדש ואע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר דכתיב (דניאל ד, כד) להן מלכא מלכי ישפר עליך וחטיך בצדקה פרוק ועויתך במיחן ענין</p>	
<p>מפתח רוב בעילות אחר הבעל</p>	<p>סוטה כז:א</p>
<p>אשה מזנה בניה כשרין רוב בעילות אחר הבעל</p>	
<p>מפתח זה בנה אב כל מקום שנאמר עד</p>	<p>סוטה לא:ב</p>
<p>טעמא דקא מכחיש ליה הא לא קא מכחיש ליה עד אחד מהימן מנהני מילי דתנו רבנן (במדבר ה, יג) ועד אין בה בשנים הכתוב מדבר אתה אומר בשנים או אינו אלא באחד תלמוד לומר (דברים יט, טו) לא יקום עד אחד באיש וגו' ממשמע שנאמר לא יקום עד איני יודע שהוא אחד מה תלמוד לומר אחד זה בנה אב כל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים עד שיפרוט לך הכתוב אחד</p>	
<p>מפתח כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות</p>	<p>סוטה לא:ב</p>
<p>כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות</p>	
<p>מפתח משום פגמו של ראשון</p>	<p>סוטה מא:א</p>
<p>לפי שאין גוללין ס"ת בצבור וליתי ס"ת אחרינא וליקרי רב הונא בר יהודה אמר משום פגמו של ראשון</p>	

<p>ברכה שאינה צריכה</p> <p>שאינן גוללין ס"ת בצבור וליתיה ס"ת אחרינא וליקרי רב הונא בר יהודה אמר משום פגמו של ראשון ר"ש בן לקיש אמר לפי שאין מברכין ברכה שאינה צריכה</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה מא:א</p>
<p>פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט</p> <p>ואימא אשר לא עלה עליה כלל עול פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה מו:א</p>
<p>כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הרי כאן שנים</p> <p>רבי עקיבא אומר מנין לסנהדרין שראו אחד שהרג את הנפש ואין מכירין אותו שלא היו עורפין ת"ל (דברים כא, ז) ועינינו לא ראו והלא ראו השתא דאמרת עד אחד מהימן איך חד היכי מצי מכחיש ליה והאמר עולא כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הרי כאן שנים</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה מז:ב</p>
<p>כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות</p> <p>כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה מז:ב</p>
<p>עד אחד נאמן באיסורין</p> <p>לרבה דאמר לפי שאין בקיאין לשמה ליבעי תרי מידי דהוה אכל עדיות שבתורה עד אחד נאמן באיסורין</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ב:ב</p>
<p>איתחזק איסורא</p> <p>דאמרינן עד אחד נאמן באיסורין כגון חתיכה ספק של חלב ספק של שומן דלא איתחזק איסורא אבל הכא דאיתחזק איסורא דאשת איש הוי דבר שבערוה ואין דבר שבערוה פחות משנים</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ב:ב</p>
<p>אין דבר שבערוה פחות משנים</p> <p>דאמרינן עד אחד נאמן באיסורין כגון חתיכה ספק של חלב ספק של שומן דלא איתחזק איסורא אבל הכא דאיתחזק איסורא דאשת איש הוי דבר שבערוה ואין דבר שבערוה פחות משנים</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ב:ב</p>
<p>עדים החתומים על השטר נעשה כמי שנחקרה עדותן בב"ד</p> <p>דאמר ר"ל עדים החתומים על השטר נעשו כמי שנחקרה עדותן בב"ד</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ג:א</p>
<p>מפני תיקון העולם</p> <p>שאינן העדים חותמים על הגט אלא מפני תיקון העולם</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ג:ב</p>
<p>מילתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן</p> <p>פקח ונתחרש מילתא דלא שכיחא ומילתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ה:א</p>
<p>עד נעשה דיין</p> <p>דכ"ע בעינן עדים מצויין לקיימו והכא בשליח נעשה עד ועד נעשה דיין קמיפלאי מ"ד בפני שנים קסבר שליח נעשה עד ועד נעשה דיין ומאן דאמר בפני ג' קסבר שליח נעשה עד ואין עד נעשה דיין</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ה:ב</p>
<p>כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגיטין</p> <p>היה ר"מ כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגיטין יוציא והולד ממזר</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ה:ב</p>
<p>אמירה לעובד כוכבים שבות</p> <p>והקונה שדה בסוריא כקונה בפרוארי ירושלי' למאי הילכתא אמר רב ששת לומר שכותבין עליו אונו ואפילו בשבת בשבת ס"ד כדאמר רבא אומר לעובד כוכבים ועושה ה"נ אומר לעובד כוכבים ועושה ואע"ג דאמירה לעובד כוכבים שבות משום ישוב א"י לא גזרו רבנן</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ה:ב</p>
<p>אין שטר לאחר מיתה</p> <p>לא קתני דשלח רבין משמיה דר' אבהו הווי יודעין ששלח ר"א לגולה משום רבינו שכיב מרע שאמר כתבו ותנו מנה לפלוני ומת אין כותבין ונותנין שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ט:ב</p>

<p>דינא דמלכותא דינא</p> <p>קא פסיק ותני לא שניא מכר ל"ש מתנה בשלמא מכר מכי יהיב זוזי קמייהו הוא דקנה ושטרא ראייה בעלמא הוא דאי לא יהיב זוזי קמייהו לא הוה מרעי נפשייהו וכתבין ליה שטרא אלא מתנה במאי קא קני לאו בהאי שטרא והאי שטרא חספא בעלמא הוא אמר שמואל דינא דמלכותא דינא</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין י"ב</p>
<p>זכין לאדם שלא בפניו</p> <p>האומר תן גט זה לאשתי ושטר שחרור זה לעבדי אם רצה לחזור בשניהן יחזור דברי ר"מ וחכ"א בגיטי נשים אבל לא בשחרורי עבדים לפי שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לו אלא בפניו</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין י"א:ב</p>
<p>דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו</p> <p>דדברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין י"א:א</p>
<p>אדם מקנה דבר שלא בא לעולם</p> <p>א"ל רב אשי לאמימר אלא מעתה הקנה לנולדים דלא הוה בשעת מתן מעות הכי נמי דלא קנו דאפילו לר"מ דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם ה"מ לדבר שישנו בעולם אבל לדבר שאינו בעולם לא</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין י"ב:ב</p>
<p>מצוה לקיים דברי המת</p> <p>מצוה לקיים דברי המת</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ט"א:א</p>
<p>מסיח לפי תומו</p> <p>רב פפא כי הוה אתי לקמיה שטרא פרסאה דעביד בערכאות של כותים מקרי להו לשני כותים זה שלא בפני זה במסיח לפי תומו ומגבי ביה ממשעבדי</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין י"ט:ב</p>
<p>זה הכלל כל שתחילתו וסופו בדעת כשר</p> <p>זה הכלל כל שתחילתו וסופו בדעת כשר</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין כ"ג:א</p>
<p>מסיח לפי תומו</p> <p>קיימא לן דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין כ"ח:ב</p>
<p>מפני תיקון העולם</p> <p>השולח גט לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גט שנתתי לך בטל הוא הרי זה בטל קידם אצל אשתו או ששלח אצלה שליח ואמר לה גט ששלחתי לך בטל הוא הרי זה בטל אם משהגיע גט לידה שוב אינו יכול לבטלו בראשונה היה עושה ב"ד ממקום אחר ומבטלו התקין רבן גמליאל הזקן שלא יהו עושין כן מפני תיקון העולם</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ל"ב:א</p>
<p>אתי דיבור ומבטל דיבור</p> <p>אתי דיבור ומבטל דיבור</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ל"ב:ב</p>
<p>דאם כן מה כח בית דין יפה</p> <p>ת"ר בטלו מבוטל דברי רבי רשב"ג אומר אינו יכול לא לבטלו ולא להוסיף על תנאו שי"כ מה כח ב"ד יפה</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ל"ג:א</p>
<p>כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושין מיניה</p> <p>ומי איכא מידי דמדאורייתא בטל גיטא ומשום מה כח ב"ד יפה שרינן אשת איש לעלמא אין כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושין מיניה</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ל"ג:א</p>
<p>עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה</p> <p>רשב"ג סבר עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ל"ג:ב</p>
<p>מלתא דמתעבדא באפי עשרה</p> <p>מלתא דמתעבדא באפי עשרה צריכא בי עשרה למישלפה</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ל"ג:ב</p>
<p>דאם כן מה כח בית דין יפה</p> <p>אתא רב דימי אמר מעשה ועשה רבי כדברי חכמים אמר לפניו רבי פרטא בנו של רבי אלעזר בן פרטא בן בנו של ר' פרטא הגדול אם כן מה כח בית דין יפה וחזר רבי ועשה כרבן שמעון בן גמליאל</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין ל"ג:ב</p>

מפתח דאם כן מה כח בית דין יפה	גיטין לד:א
מפני תיקון העולם יתומין שבאו לחלוק בנכסי אביהן בית דין מעמידין להן אפוטרופוס ובוררים להן חלק יפה הגדילו יכולין למחות ורב נחמן דידיה אמר הגדילו אין יכולין למחות דאם כן מה כח בית דין יפה	גיטין לד:ב
מפני תיקון העולם בראשונה היה משנה שמו ושמה שם עירו ושם עירה התקין ר"ג הזקן שיהא כותב איש פלוני וכל שום שיש לו אשה פלונית וכל שום שיש לה מפני תיקון העולם	גיטין לד:ב
הפקר ב"ד היה הפקר אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומים אלא בשבועה נמנעו מלהשביעה התקין ר"ג הזקן שתהא נודרת ליתומים כל מה שירצו וגובה כתובתה העדים חותמין על הגט מפני תיקון העולם והלל התקין פרוזבול מפני תיקון העולם	גיטין לד:ב
הפקר ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד חברו הוא רבא אמר הפקר ב"ד היה הפקר דאמר ר' יצחק מנין שהפקר ב"ד היה הפקר שנאמר (עזרא ג. ח.) וכל אשר לא יבוא לשלשת הימים כעצת השרים והזקנים יחרם כל רכושו והוא יבדל מקהל הגולה	גיטין לד:ב
אין בית דין יכול לבטל דברי ב"ד חברו אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חברו אלא א"כ גדול הימנו בחכמה ובמנין	גיטין לד:ב
שטר העומד לגבות כגבוי דמי בית שמאי היא דאמרי שטר העומד לגבות כגבוי דמי	גיטין לד:א
אין אדם מוציא דבריו לבטלה ר"מ היא דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה	גיטין לט:א
מצוה לקיים דברי המת מי שאמר בשעת מיתתו פלונית שפחתי קורת רוח עשתה לי יעשה לה קורת רוח כופין את היורשין ועושין לה קורת רוח מ"ט מצוה לקיים דברי המת	גיטין מ:א
מפני תיקון העולם עבד שעשאו רבו אפותיקי לאחרים ושיחררו שורת הדין אין העבד חייב כלום אלא מפני תיקון העולם כופין את רבו ועושה אותו בן חורין וכותב שטר על דמיו רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו כותב אלא משחרר	גיטין מ:ב
ומלתא דלא שכיחא לא גזרי בה רבנן ומלתא דלא שכיחא לא גזרי בה רבנן	גיטין מד:א
מפני תיקון העולם אין פודין את השבוין יתר על כדי דמיהן מפני תיקון העולם ואין מבריחין את השבוין מפני תיקון העולם רשב"ג אומר מפני תקנת השבוין	גיטין מה:א
מפני תיקון העולם ואין לוקחין ספרים תפילין ומזוזות מן העובדי כוכבים יותר על כדי דמיהן מפני תיקון העולם	גיטין מה:א
מפני תיקון העולם המוכר את שדהו לעובד כוכבים לוקח ומביא ממנו בכורים מפני תיקון העולם	גיטין מז:א
מפני תיקון העולם ת"ש המוכר שדהו לעובד כוכבים לוקח ומביא ביכורים מפני תיקון העולם מפני תיקון העולם אין מדאורייתא לא	גיטין מז:ב

<p>מפני תיקון העולם</p> <p>אין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש נכסי בני חורין ואפילו הן זיבורית אין נפרעין מנכסי יתומין אלא מן הזיבורית אין מוציאין לאכילת פירות ולשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות מנכסים משועבדין מפני תיקון העולם והמוצא מציאה לא ישבע מפני תיקון העולם</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין מח:ב</p>
<p>המוציא מחברו עליו הראיה</p> <p>הכא במאי עסקינן כגון שאכלה ערוגה בין הערוגות ולא ידעינן אי כחושה אכל אי שמנה אכל דמשלם ליה ממיטב אמר רבא אילו ידעינן דכחושה אכל משלם כחושה השתא דלא ידעינן משלם שמנה המוציא מחברו עליו הראיה</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין מח:ב</p>
<p>מפני תיקון העולם</p> <p>והמוצא מציאה לא ישבע מפני תיקון העולם</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין מח:ב</p>
<p>יותר ממה שהאיש רוצה לישא האשה רוצה לינשא</p> <p>כתובת אשה בזיבורית שיותר ממה שהאיש רוצה לישא האשה רוצה לינשא</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין מט:ב</p>
<p>שלא תנעול דלת בפני לוי</p> <p>א"ל רבא הכי השתא בעל חוב דיניה מדאורייתא בזיבורית כדעולא דאמר עולא דבר תורה בעל חוב בזיבורית שנאמר (דברים כד, יא) בחוץ תעמוד והאיש וגו' מה דרכו של איש להוציא פחות שבכלים ומה טעם אמרו בע"ח בבינונית כדי שלא תנעול דלת בפני לוי</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין נ:א</p>
<p>מפני תיקון העולם</p> <p>אין מוציאין לאכילת פירות ולשבח קרקעות ולמזון אשה והבנות מנכסים משועבדים מפני תיקון העולם</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין נא:א</p>
<p>אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו</p> <p>דאמר רבה מפני מה אמרה תורה מודה מקצת הטענה ישבע חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין נא:ב</p>
<p>מפני דרכי שלום</p> <p>אלו דברים אמרו מפני דרכי שלום כהן קורא ראשון ואחריו לוי ואחריו ישראל מפני דרכי שלום מערבין בבית ישן מפני דרכי שלום בור שהוא קרוב לאמה מתמלא ראשון מפני דרכי שלום מצודות חיה ועופות ודגים יש בהן משום גזל מפני דרכי שלום ר' יוסי אומר גזל גמור מציאת חרש שוטה וקטן יש בהן משום גזל מפני דרכי שלום ר' יוסי אומר גזל גמור עני המנקף בראש הזית מה שתחתיו גזל מפני דרכי שלום ר' יוסי אומר גזל גמור אין ממחין ביד עניי עובדי כוכבים בלקט שכחה ופאה מפני דרכי שלום</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין נט:א</p>
<p>הודאת בעל דין כמאה עדים דמי</p> <p>מתלב ר' אבא הודאת בעל דין כמאה עדים דמי ושליש נאמן משניהם כיצד זה אומר כך וזה אומר כך שלישי נאמן שאני ממון דאיתיהיב למחילה</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין סד:א</p>
<p>אין דבר שבערוה פחות משנים</p> <p>בעל בעל אמר לגירושין ושליש אומר לגירושין והיא אומרת נתן לי ואבד אמר רבי יוחנן הוה דבר שבערוה ואין דבר שבערוה פחות משנים</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין סד:א</p>
<p>חזקה שליח עושה שליחותו</p> <p>האומר לשלוחו צא וקדש לי אשה סתם ומת שלוחו אסור בכל הנשים שבעולם חזקה שליח עושה שליחותו</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין סד:א</p>
<p>חזקה אין האשה מעיזה פניה בפני בעלה</p> <p>דאמר רב המנונא האשה שאמרה לבעלה גירשתני נאמנת חזקה אין האשה מעיזה פניה בפני בעלה ה"מ היכא דליכא דקא מסייע לה אבל היכא דמסייע לה מעיזה ומעיזה</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין סד:ב</p>
<p>כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושין מיניה</p> <p>דאמר רבי אלעזר משמיה דרב שכיב מרע שניתק מחולי לחולי מתנתו רבה ורבא לא סבירא להו הא דרב הונא גזירה שמא יאמרו יש גט לאחר מיתה ומי איכא מידי דמדאורייתא לא הוי גיטא ומשום גזירה שרינן אשת איש לעלמא אין כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקדושין מיניה א"ל רבינא לרב אשי תינח דקדיש בכספא קדיש בביאה מאי איכא למימר א"ל שויהו רבנן לבעילתו בעילת זנות</p>	<p>מפתח</p> <p>גיטין עג:א</p>

<p>מפתח אין גט לאחר מיתה</p> <p>תנא ובלבד שימות ולכי מיית הוי גיטא והא קיימא לן דאין גט לאחר מיתה אמר רבה באומר מעת שאני בעולם</p>	<p>גיטין עג:ב</p>
<p>מפתח כח דהיתרא עדיף</p> <p>ולרב יהודה דאמר בעל מנת פליגי אדמיפלאגי במהיום ולאחר מיתה ליפלאגי בעל מנת להודיעך כחו דרבי וליפלאגי בעל מנת ולהודיעך כחן דרבנן כח דהיתרא עדיף ליה</p>	<p>גיטין עד:ב</p>
<p>מפתח כל שני כתובים הבאין כאחד אין מלמדי</p> <p>ואיכא דאמרי לרבנן קאמר להו איכא דאמרי לר' מאיר קאמר ליה והכי קאמר ליה אין לך תנאי בכתובים שאינו כפול והווי להו שני כתובים הבאין כאחד וכל שני כתובים הבאין כאחד אין מלמדין</p>	<p>גיטין עד:א</p>
<p>מפתח כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגיטין הולד ממזר</p> <p>דא"ר המנונא משמיה דעולא אומר היה ר"מ כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגיטין הולד ממזר</p>	<p>גיטין פא:פ</p>
<p>מפתח אין משיבין את הארי לאחר מיתה</p> <p>אמר להן רבי יהושע אין משיבין את הארי לאחר מיתה</p>	<p>גיטין פג:א</p>
<p>מפתח כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת</p> <p>כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת</p>	<p>גיטין פג:ב</p>
<p>מפתח כל תנאי שאי אפשר לו לקיימו בסופו והתנה עליו מתחילתו אינו אלא כמפליגה בדברים וכשר</p> <p>אמר ר' יהודה בן תימא כל תנאי שאי אפשר לו לקיימו בסופו והתנה עליו מתחילתו אינו אלא כמפליגה בדברים וכשר</p>	<p>גיטין פד:א</p>
<p>מפתח כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל</p> <p>הרי זה גיטך ע"מ שתאכלי בשר חזיר ואם היתה זרה על מנת שתאכלי בתרומה ואם היתה נזירה ע"מ שתשתי יין נתקיים התנאי הרי זה גט ואם לאו אינו גט לרבא ניחא לאביי קשיא אמר לך אביי מי סברת ד"ה היא הא מני רבנן היא ותיפוק ליה דמתנה על מה שכתוב בתורה הוא וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל</p>	<p>גיטין פד:ב</p>
<p>מפתח מפני תיקון העולם</p> <p>שלשה גיטין פסולין ואם נשאת הוולד כשר כתב בכתב ידו ואין עליו עדים יש עליו עדים ואין בו זמן יש בו זמן ואין בו אלא עד אחד הרי אלו שלשה גיטין פסולין ואם נשאת הולד כשר רבי אליעזר אומר אע"פ שאין עליו עדים אלא שנתנו לה בפני עדים כשר וגובה מנכסים משועבדים שאין העדים חותמים על הגט אלא מפני תיקון העולם</p>	<p>גיטין פז:א</p>
<p>מפתח אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה</p> <p>דאמר רב המנונא האשה שאמרה לבעלה גירשתני נאמנת חזקה אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה</p>	<p>גיטין פז:ב</p>
<p>מפתח כל האומר ע"מ כאומר מעכשיו דמי</p> <p>אמר רבי אלעזר התקדשי לי במנה ונתן לה דינר הרי זו מקודשת וישלים מאי טעמא כיון דאמר לה מנה ויהב לה דינר כמאן דאמר לה על מנת דמי ואמר רב הונא אמר רב כל האומר ע"מ כאומר מעכשיו דמי</p>	<p>קידושין ח:א</p>
<p>מפתח תפשת מרובה לא תפשת</p> <p>ונילף נתינה נתינה מערכין מה להלן חמשים אף כאן חמשים חדא דתפשתה מרובה לא תפשתה תפשתה מועט תפשתה</p>	<p>קידושין יז:א</p>
<p>מפתח אין רוח חכמים נוחה הימנו</p> <p>תניא נמי הכי במה דברים אמורים כשירשו אבל כשנשתתפו אסור עובד כוכבים את הגר וגר את הגר אינו לא מדברי תורה ולא מדברי סופרים דתנן לוח מעות מן הגר שנתגייירו בניו עמו לא יחזיר לבניו ואם החזיר אין רוח חכמים נוחה הימנו והתניא רוח חכמים נוחה הימנו לא קשיא כאן שהורתו ולידתו שלא בקדושה וכאן שהורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה</p>	<p>קידושין יז:ב</p>
<p>מפתח כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל</p> <p>וחכ"א אם רצה לייעד מייעד מפני שהתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל</p>	<p>קידושין יז:ב</p>

<p>זכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לו אלא בפניו</p> <p>וחכמים אומרים בכסף ע"י עצמו: בכסף ע"י עצמו אין ע"י אחרים לא אמאי נהי נמי דשלא מדעתו מכדי שמענא להו לרבנן דאמרי זכות הוא שיצא מתחת יד רבו לחירות ותנינא זכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לו אלא בפניו</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כג:א</p>
<p>כל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין</p> <p>תנא יוצא בשן ועין וראשי אברים שאינן חוזרים בשלמא שן ועין כתיבי אלא ראשי אברים מנלן דומיא דשן ועין מה שן ועין מומין שבגלוי ואינן חוזרין אף כל מומין שבגלוי ואינן חוזרין ואימא ניהו שן ועין כשני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כד:א</p>
<p>פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט</p> <p>ואי כתב רחמנא עין ה"א מה עין שנברא עמו אף כל שנברא עמו אבל שן לא צריכא ואימא (שמות כא, ט) כי יכה כלל שן ועין פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט שן ועין אין מידי אחרינא לא (שמות כא, ט) לחפשי ישלחנו חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש מום שבגלוי ואינן חוזרים אף כל מומין שבגלוי ואינן חוזרין אי מה הפרט מפורש מומין שבגלוי ובטל ממלאכתו ואינו חוזר אף כל מומין שבגלוי ואינו חוזר ובטל ממלאכתו</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כד:ב</p>
<p>מילתא דלא שכיח לא גזרו בה רבנן</p> <p>ומה טעם אמרו משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו נשרפו חיטיך בעלייה מילתא דשכיח גזרו בה רבנן מילתא דלא שכיח לא גזרו בה רבנן</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כח:ב</p>
<p>כל מצות הבן על האב אנשים חייבין ונשים פטורות</p> <p>כל מצות הבן על האב אנשים חייבין ונשים פטורות וכל מצות האב על הבן אחד אנשים ואחד נשים חייבין</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כט:א</p>
<p>כל מצות עשה שהזמן גרמא אנשים חייבין ונשים פטורות</p> <p>וכל מצות עשה שהזמן גרמא אנשים חייבין ונשים פטורות וכל מצות עשה שלא הזמן גרמא אחד הנשים ואחד הנשים חייבין</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כט:א</p>
<p>כל מצות לא תעשה בין שהזמן גרמא בין שלא הזמן גרמא אחד הנשים חייבין חוץ</p> <p>וכל מצות לא תעשה בין שהזמן גרמא בין שלא הזמן גרמא אחד הנשים חייבין חוץ מבל תקיף ובל תשחית ובל תטמא למתים</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כט:א</p>
<p>כל שמצווה לפדות את עצמו מצווה לפדות את אחרים</p> <p>כל שמצווה לפדות את עצמו מצווה לפדות את אחרים וכל שאינו מצווה לפדות את עצמו אינו מצווה לפדות אחרים</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כט:א</p>
<p>כל שאחרים מצווים לפדותו מצווה לפדות את עצמו</p> <p>ואיהי מנלן דלא מיחייבא למיפרק נפשה דכתיב תפדה תפדה כל שאחרים מצווים לפדותו מצווה לפדות את עצמו וכל שאין אחרים מצווים לפדותו אין מצווה לפדות את עצמו</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כט:א</p>
<p>כל שמצווה ללמוד מצווה ללמד וכל שאינו מצווה ללמוד אינו מצווה ללמד</p> <p>איהי מנלן דלא מיחייבא דכתיב ולימדתם ולמדתם כל שמצווה ללמוד מצווה ללמד וכל שאינו מצווה ללמוד אינו מצווה ללמד</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כט:ב</p>
<p>כל שאחרים מצווין ללמדו מצווה ללמד את עצמו</p> <p>ואיהי מנלן דלא מיחייבה למילף נפשה דכתיב ולימדתם ולמדתם כל שאחרים מצווין ללמדו מצווה ללמד את עצמו וכל שאין אחרים מצווין ללמדו אין מצווה ללמד את עצמו</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין כט:ב</p>
<p>גדול מצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה</p> <p>וא"ר חנינא ומה מי שאינו מצווה ועושה כן מצווה ועושה עאכ"כ דא"ר ח גדול מצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין לא:א</p>
<p>אין למדין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו חוץ</p> <p>אמר רבי יוחנן אין למדין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו חוץ דתנן בכל מערבין ומשתתפין חוץ מן המים ומלח ותו ליכא והאיכא כמהין ופטוריות אלא אין למדין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו חוץ</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין לא:א</p>
<p>מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות</p> <p>מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות: מנלן גמר מתפילין מה תפילין נשים פטורות אף כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות ותפילין גמר לה מתלמוד תורה מה תלמוד תורה נשים פטורות אף תפילין נשים פטורות ונקיש תפילין למזוזה תפילין לתלמוד תורה</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין לד:א</p>

<p>כל שני כתובים הבאין כאחד אין מלמדים ונילף מהקהל משום דהוה מצה והקהל שני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאין כאחד אין מלמדים</p>	<p>מפתח קידושין לד:ב</p>
<p>כל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות מנלן דיליף ממורא מה מורא נשים חייבות אף כל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות ונילף מתלמוד תורה משום דהוה ליה תלמוד תורה ופריה ורביה שני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים</p>	<p>מפתח קידושין לד:ב</p>
<p>כל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין איכא למימר משום דהוה ת"ת ופדין הבן שני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין</p>	<p>מפתח קידושין לה:א</p>
<p>כל מצוה שהיא חובת הגוף נוהגת בין בארץ בין בח"ל חובת קרקע אינה נוהגת אלא בארץ מר רב יהודה ה"ק כל מצוה שהיא חובת הגוף נוהגת בין בארץ בין בח"ל חובת קרקע אינה נוהגת אלא בארץ</p>	<p>מפתח קידושין לה:א</p>
<p>כל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין תנא דבי ר' ישמעאל דתנא דבי ר' ישמעאל הואיל ונאמרו ביאות בתורה סתם ופרט לך הכתוב באחד מהן לאחר ירושה וישיבה אף כל לאחר ירושה וישיבה ואידך משום דהוה מלך וביכורים שני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין</p>	<p>מפתח קידושין לה:ב</p>
<p>כל מצוה שנצטוו ישראל קודם כניסתן לארץ נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ רבי אלעזר ברבי שמעון אומי כל מצוה שנצטוו ישראל קודם כניסתן לארץ נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ לאחר כניסתן לארץ אינה נוהגת אלא בארץ חוץ מן השמטת כספים ושילוח עבדים שאע"פ שנצטוו עליהם לאחר כניסתן לארץ נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ</p>	<p>מפתח קידושין לה:ב</p>
<p>הלכה למשה מסיני תנן התם החדש אסור מן התורה בכל מקום ערלה הלכה והכלאים מדברי סופרים מאי הלכה אמר רב יהודה אמר שמואל הלכתא מדינה עולא אמר רבי יוחנן הלכה למשה מסיני</p>	<p>מפתח קידושין לה:ב</p>
<p>הלכה למשה מסיני אמר רבי אסי אמר ר' יוחנן ערלה בח"ל הלכה למשה מסיני</p>	<p>מפתח קידושין לט:א</p>
<p>מצוה בו יותר מבשלוחו האיש מקדש בו ובשלוחו האשה מתקדשת בה ובשלוחה האיש מקדש את בתו כשהיא נערה בו ובשלוחו: גמ' השתא בשלוחו מקדש בו מיבעיא אמר רב יוסף מצוה בו יותר מבשלוחו</p>	<p>מפתח קידושין מא:א</p>
<p>טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו כד"ל דאמר ר"ל טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו</p>	<p>מפתח קידושין מא:א</p>
<p>שלוחו של אדם כמותו דא"ר יהושע בן קרחה מנין ששלוחו של אדם כמותו שנאמר (שמות יב, ו) ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים וכי כל הקהל כולן שוחטין והלא אינו שוחט אלא אחד אלא מכאן ששלוחו של אדם כמותו</p>	<p>מפתח קידושין מא:ב</p>
<p>זכין לאדם שלא בפניו מר רב גידל אמר רב מנין שזכין לאדם שלא בפניו שנאמר ונשיא אחד נשיא אחד</p>	<p>מפתח קידושין מב:א</p>
<p>דאם כן מה בית דין יפה א"ר נחמן אמר שמואל יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם בית דין מעמידים להם אפוטרופוס ובוררים להם חלק יפה ואם הגדילו יכולים למחות ורב נחמן דידיה אמר אם הגדילו אינם יכולים למחות דא"כ מה כח בית דין יפה</p>	<p>מפתח קידושין מב:א</p>
<p>אין אונאה לקרקעות דתנן שום הדיינים שפחתו שתות או הותירו שתות מוכן בטל רשב"ג אומר מוכן קיים והא דאמרן שתות קנה ומחזיר אונאה לא אמרן אלא במטלטלי אבל במקרקעי אין אונאה לקרקעות</p>	<p>מפתח קידושין מב:ב</p>

<p>מפתח</p> <p>קידושין מב:ב</p>	<p>כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפילו פחות מכדי אונאה נמי חוזר</p> <p>דאמר רבה כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפילו פחות מכדי אונאה נמי חוזר</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין מב:ב</p>	<p>אין שליח לדבר עבירה</p> <p>דתנן השולח את הבעירה ביד חרש שוטה וקטן פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים שילח ביד פיקח פיקח חייב ואמאי נימא שלוחו של אדם כמותו שאני התם דין שליח לדבר עבירה דאמרין דברי הרב ודברי תלמיד דברי מי שומעים</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין מג:א</p>	<p>שלא מצינו בכל התורה כולה זה נהנה וזה מתחייב</p> <p>אמר רבא את"ל סבר שמאי שני כתובים הבאים כאחד מלמדין והוא הוא לא דריש מודה באומר לשלוחו צא בעול את הערוה ואכול את החלב שהוא חייב ושולחיו פטור שלא מצינו בכל התורה כולה זה נהנה וזה מתחייב</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין מג:א</p>	<p>אין שליח נעשה עד</p> <p>איתמר רב אמר שליח נעשה עד דבי רבי שילא אמרי אין שליח נעשה עד</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין מה:ב</p>	<p>חזקה אין אדם טורח בסעודה ומפסידה</p> <p>ההוא דאמר לקריבאי והיא אמרה לקריבה כפתיה עד דאמר לה תיהוי לקריבה אדאכלי ושתי אתא קריביה באיגרא וקדשה אמר אביי כתיב (צפניה ג, יג) שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב רבא אמר חזקה אין אדם טורח בסעודה ומפסידה מאי בינייהו איכא בינייהו דלא טרח</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין מט:ב</p>	<p>דברים שבלב אינם דברים</p> <p>ההוא גברא דזבין לנכסיה אדעתא למיסק לארץ ישראל ובעידנא דזבין לא אמר ולא מידי אמר רבא הוי דברים שבלב ודברים שבלב אינם דברים</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין נ:א</p>	<p>כופין אותו עד שיאמר רוצה אני</p> <p>דתנן (ויקרא א, ג) יקריב אותו מלמד שכופין אותו יכול בעל כרחו תלמוד לומר לרצונו הא כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין נ:א</p>	<p>דברים שבלב אינם דברים</p> <p>המקדש את האשה ואמר כסבור הייתי שהיא כהנת והרי היא לוייה ונמצאת כהנת ענייה והרי היא עשירה עשירה והרי היא ענייה מקודשת מפני שלא הטעתו ואמאי הא קאמר כסבור הייתי אלא משום דאמרין דברים שבלב אינם דברים</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין נד:א</p>	<p>לפי שלא ניתנה תורה למלאכי השרת</p> <p>ת"ש מועלים בחדתין ואין מועלים בעתיקים דברי ר' יהודה רבי מאיר אומר מועלין אף בעתיקים שהיה ר"מ אומר מועלין בשירי הלשכה ואמאי נימא הואיל וניתנו ליהנות לפי שלא ניתנה תורה למלאכי השרת</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין נח:א</p>	<p>כל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדי</p> <p>מכרן וקידש בדמיהן מקודשת:מנלן מדגלי רחמנא בעבודת כוכבים (דברים ז, כו) והיית חרם כמוהו כל שאתה מהייה הימנה הרי הוא כמוהו מכלל דכל איסורים שבתורה שרו ונילף מינה משום דהוה עבודת כוכבים ושביעית שני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין סב:ב</p>	<p>אדם מקנה דבר שלא בא לעולם</p> <p>האומר לחבירו אם ילדה אשתך נקבה מקודשת לי לא אמר כלום ואמר רבי חנינא לא שנו אלא שאין אשתו מעוברת אבל אשתו מעוברת דבריו קיימים כמאן כשהוכר עוברה ודברי הכל אמר אביי רבי אליעזר בן יעקב ורבי רבי מאיר כולהו סבירא להו אדם מקנה דשלב"ל</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין סד:א</p>	<p>אין קדושין תופסין בחייבי לאוין</p> <p>כרבי עקיבא דאמר אין קדושין תופסין בחייבי לאוין הרי בידו להשיאה אלמנה לכהן גדול</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין סה:ב</p>	<p>הודאת בעל דין כמאה עדים דמי</p> <p>מה להלן הודאת בעל דין כמאה עדים דמי אף כאן הודאת בעל דין כמאה עדים דמי</p>
<p>מפתח</p> <p>קידושין סז:א</p>	<p>אין דבר שבערוה פחות משנים</p> <p>יבעיא להו אשתו זינתה בעד אחד ושותק מהו אמר אביי נאמן רבא אמר אינו נאמן הוי דבר שבערוה ואין דבר שבערוה פחות משנים</p>

מפתח	כל מקום שיש קידושין ואין עבירה הולך אחר הזכר	קידושין סו:ב
מפתח	כל מקום שיש קידושין ואין עבירה הולך אחר הזכר ואיזה זו זו כהנת לוי וישראלית שנשאו לכהן לוי וישראל	קידושין סו:ב
מפתח	כל מקום שיש קידושין ויש עבירה הולך אחר הפגום	קידושין סו:ב
מפתח	וכל מקום שיש קידושין ויש עבירה הולך אחר הפגום ואיזה זו זו אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתניה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין	קידושין סו:ב
מפתח	כל מי שאין לה עליו קידושין אבל יש לה על אחרים קידושין הולך ממזר	קידושין סו:ב
מפתח	כל מי שאין לה עליו קידושין אבל יש לה על אחרים קידושין הולך ממזר ואיזה זה זה הבא על אחת מכל העריות שבתורה	קידושין סו:ב
מפתח	כל מי שאין לה לא עליו ולא על אחרים קידושין	קידושין סו:ב
מפתח	וכל מי שאין לה לא עליו ולא על אחרים קידושין הולך כמותה ואיזה זה זה ולד שפחה ונכרית	קידושין סו:ב
מפתח	כל דפריש מרובא פריש	קידושין עג:א
מפתח	לו הן שתוקי כל שמכיר: אמר רבא דבר תורה שתוקי כשר מאי טעמא רוב כשרים אצלה ומיעוט פסולין אצלה ואי אזלי אינהו לגבה כל דפריש מרובא פריש	קידושין עג:א
מפתח	קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי	קידושין עג:א
מפתח	מאי אמרת דילמא אזלה איהי לגבייהו הוה ליה קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי והתורה אמרה (דברים כג, ג) לא יבא ממזר ממזר ודאי הוא דלא יבא הא ממזר ספק יבא בקהל	קידושין עג:א
מפתח	ספק ספיקא לקולא	קידושין עג:א
מפתח	דתנן העיד רבי יהושע ור' יהודה בן בתירא על אלמנת עיסה שכשירה לכהונה מאי טעמא הוי ספק ספיקא וספק ספיקא לקולא	קידושין עג:א
מפתח	איזו היא חללה כל שנולדה מן פסולי כהונה	קידושין עג:א
מפתח	איזו היא חללה שעיקרה מדברי תורה ואין צריכין לפרש מדברי סופרים כל שנולדה מן פסולי כהונה	קידושין עג:א
מפתח	איסור חל על איסור	קידושין עג:ב
מפתח	גופים מוחלקים בעינן וליכא (ויקרא כא, יד) אלמנה וגרושה וחללה זונה האי תנא מאי קסבר אי קסבר איסור חל על איסור איפכא נמי ואי קסבר אין איסור חל על איסור אפילו כסדר הזה נמי לא	קידושין עג:ב
מפתח	אין איסור חל על איסור	קידושין עג:ב
מפתח	ר' שמעון היא דאמר אין איסור חל על איסור דתניא רבי שמעון אומר האוכל נבילה ביום הכפורים פטור	קידושין עג:ב
מפתח	אין חללה אלא מאיסור כהונה	קידושין עג:ב
מפתח	דאמור רבנן אין חללה אלא מאיסור כהונה	קידושין עג:ב
מפתח	אדם מקנה דבר שלא בא לעולם	קידושין עח:ב
מפתח	אמר ליה רב נחמן בר יצחק לרבא בשלמא לרבי יהודה היינו דכתיב יכיר אלא לרבנן יכיר למה לי בצריך הכירא למאי הלכתא (דברים כא, יז) לתת לו פי שנים פשיטא למה לי קרא מגו דאי בעי מיתבא ליה מתנה מי לא יהבי ליה בנכסים שנפלו לאחר מיכן ולרבי מאיר דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם יכיר למה לי שנפלו לו כשהוא גוסס	קידושין עח:ב

אמרות חז"ל

מפתח	וכל העובר על דברי חכמים חייב מיתה	ברכות ד:ב
	וכל העובר על דברי חכמים חייב מיתה	
מפתח	איזהו בן העוה"ב זהו הסומך גאולה לתפלה של ערבית	ברכות ד:ב
	דאמר ר' יוחנן איזהו בן העולם הבא זה הסומך גאולה לתפלה של ערבית	
מפתח	כל האומר תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים מובטח לו שהוא בן העולם הבא	ברכות ד:ב
	אמר רבי אלעזר א"ר אבינא כל האומר (תהלים קמה, א) תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים מובטח לו שהוא בן העולם הבא	
מפתח	כל העוסק בתורה יסורין בדילין הימנו	ברכות ה:א
	אמר רבי שמעון בן לקיש כל העוסק בתורה יסורין בדילין הימנו שנאמר ובני רשף יגביהו עוף ואין עוף אלא תורה שנאמר התעייף עיניך בו ואיננו ואין רשף אלא יסורין שנאמר מזי רעב ולחומי רשף	
מפתח	שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מוכר חפץ לחבירו מוכר עצב ולוקח שמח	ברכות ה:א
	אמר רבי זירא ואיתימא רבי חנינא בר פפא בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מוכר חפץ לחבירו מוכר עצב ולוקח שמח אבל הקב"ה אינו כן נתן להם תורה לישראל ושמח שנא' כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו	
מפתח	שלוש מתנות טובות נתן הקדוש ברוך הוא לישראל וכולן לא נתנן אלא ע"י יסורין	ברכות ה:א
	תניא רבי שמעון בן יוחאי אומר שלוש מתנות טובות נתן הקדוש ברוך הוא לישראל וכולן לא נתנן אלא ע"י יסורין אלו הן תורה וארץ ישראל והעולם הבא	
מפתח	כל הקורא קריאת שמע על מטתו מזיקין בדילין הימנו	ברכות ה:א
	א"ר יצחק כל הקורא קריאת שמע על מטתו מזיקין בדילין הימנו שנאמר (איוב ה, ז) ובני רשף יגביהו עוף ואין עוף אלא תורה שנאמר (משלי כג, ה) התעייף עיניך בו ואיננו ואין רשף אלא מזיקין שנאמר (דברים לב, כד) מזי רעב ולחומי רשף וקטב מירי	
מפתח	כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים וקובר את בניו מוחלין לו על כל עונותיו	ברכות ה:א
	אמר רבי שמעון בן לקיש כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים וקובר את בניו מוחלין לו על כל עונותיו	
מפתח	כל הקורא ק"ש על מטתו כאלו אוחז חרב של שתי פיות בידו	ברכות ה:א
	א"ר יצחק כל הקורא ק"ש על מטתו כאלו אוחז חרב של שתי פיות בידו שנאמר (תהלים קמט, ו) רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות בידם	
מפתח	אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין	ברכות ה:ב
	אמר ליה חביבין עליך יסורין א"ל לא הן ולא שכרן א"ל הן לי ידך יחב ליה ידיה ואוקמיה אמאי לוקים ר' יוחנן לנפשיה אמרי אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים	
מפתח	בשעה שהקב"ה בא בבית הכנסת ולא מצא בה עשרה מיד הוא כועס	ברכות ו:ב
	אמר ר' יוחנן בשעה שהקב"ה בא בבית הכנסת ולא מצא בה עשרה מיד הוא כועס שנא' (ישעיהו נ, ב) מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה	
מפתח	כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בחמשה קולות	ברכות ו:ב
	אמר רב הונא כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בחמשה קולות שנאמר (ירמיהו לג, יא) קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרים הודו את ה' צבאות	
מפתח	כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעין	ברכות ו:ב
	אמר רב הונא כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעין שנאמר (קהלת יב, ג) סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא וגו'	
מפתח	כל המתפלל אחורי בית הכנסת נקרא רשע	ברכות ו:ב
	אמר רב הונא כל המתפלל אחורי בית הכנסת נקרא רשע שנאמר (תהלים יב, ט) סביב רשעים יתהלכון	

<p>שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך</p>	<p>ברכות ז:א</p>
<p>טובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר מכמה מלקיות</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר יוחנן משום רבי יוסי טובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר מכמה מלקיות שנא' (הושע ב, ט) ורדפה את מאהביה וגו' ואמרה אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה</p>	<p>ברכות ז:א</p>
<p>קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג שנאמר (תהלים ג, א) מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו וכתוב בתריה (תהלים ג, ב) השם מה רבו צרי רבים קמים עלי ואילו גבי מלחמת גוג ומגוג כתיב (תהלים ב, א) למה רגשו גוים ולאומים יהגו ריק ואילו מה רבו צרי לא כתיב</p>	<p>ברכות ז:ב</p>
<p>גדולה שמושה של תורה יותר מלמודה</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי גדולה שמושה של תורה יותר מלמודה שנא' (מלכים ב, ג, יא) פה אלישע בן שפט אשר יצק מים על ידי אליהו למד לא נאמר אלא יצק מלמד שגדולה שמושה יותר מלמודה</p>	<p>ברכות ז:ב</p>
<p>מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר רבי חייא בר אמי משמיה דעולא מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד</p>	<p>ברכות ח:א</p>
<p>לעולם יכנס אדם שני פתחים בבית הכנסת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאי קרא (משלי ח, לד) אשרי אדם שומע לי לשקד על דלתותי יום יום לשמור מזוזת פתחי וכתוב בתריה כי מוצאי מצא חיים אמר רב חסדא לעולם יכנס אדם שני פתחים בבית הכנסת שני פתחים סלקא דעתך אלא אימא שיעור שני פתחים ואחר כך יתפלל</p>	<p>ברכות ח:א</p>
<p>גדול הנהנה מיגיעו יותר מירא שמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי חייא בר אמי משמיה דעולא גדול הנהנה מיגיעו יותר מירא שמים דאילו גבי ירא שמים כתיב (תהלים קיב, א) אשרי איש ירא את ה' ואילו גבי הנהנה מיגיעו כתיב (תהלים קכח, ב) יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא ולגבי ירא שמים וטוב לך לא כתיב ביה</p>	<p>ברכות ח:א</p>
<p>לעולם ידור אדם במקום רבו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי חייא בר אמי משמיה דעולא לעולם ידור אדם במקום רבו שכל זמן ששמעי בן גרא קיים לא נשא שלמה את בת פרעה</p>	<p>ברכות ח:א</p>
<p>כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הצבור מעלה אני עליו כאילו פדאני</p>	<p>מפתח</p>
<p>מנין שאין הקב"ה מואס בתפלתן של רבים שנאמר הן אל כביר ולא ימאס וכתוב פדה בשלום נפשי מקרב לי וגו' אמר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הצבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין אומות העולם</p>	<p>ברכות ח:א</p>
<p>כל הסומך גאולה לתפלה אינו נזוק</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל הסומך גאולה לתפלה אינו נזוק</p>	<p>ברכות ט:ב</p>
<p>איזהו בן העוה"ב זהו הסומך גאולה של ערבית לתפלה של ערבית</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יוחנן איזהו בן העוה"ב זהו הסומך גאולה של ערבית לתפלה של ערבית</p>	<p>ברכות ט:ב</p>
<p>אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>רבי יוחנן ורבי (אליעזר) דאמרי תרוייהו אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים</p>	<p>ברכות י:א</p>
<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם צר צורה על גבי הכותל ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה</p>	<p>מפתח</p>
<p>בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם מדת בשר ודם צר צורה על גבי הכותל ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והקב"ה אינו כן צר צורה בתוך צורה ומטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והיינו דאמרה חנה (שמואל א, ב) אין קדוש כה' כי אין בלתיך ואין צור כאלהינו</p>	<p>ברכות י:א</p>
<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם מעשה ידיו מבלין אותו והקב"ה מבלה מעשיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם מדת בשר ודם מעשה ידיו מבלין אותו והקב"ה מבלה מעשיו</p>	<p>ברכות י:א</p>

<p>חמשה ברכי נפשי כנגד מי אמרן דוד</p>	<p>מפתח</p>
<p>חמשה ברכי נפשי כנגד מי אמרן דוד לא אמרן אלא כנגד הקב"ה וכנגד נשמה מה הקב"ה מלא כל העולם אף נשמה מלאה את כל הגוף מה הקדוש ברוך הוא רואה ואינו נראה אף נשמה רואה ואינה נראית מה הקב"ה זן את כל העולם כלו אף נשמה זנה את כל הגוף מה הקב"ה טהור אף נשמה טהורה מה הקב"ה יושב בחדרי חדרים אף נשמה יושבת בחדרי חדרים יבא מי שיש בו חמשה דברים הללו וישבח למי שיש בו חמשה דברים הללו</p>	<p>ברכות י:א</p>
<p>וכל התולה בזכות אחרים תולין לו בזכות עצמו</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן משום ר' יוסי בן זמרא כל התולה בזכות עצמו תולין לו בזכות אחרים וכל התולה בזכות אחרים תולין לו בזכות עצמו משה תלה בזכות אחרים שנא' (שמות לב, יג) זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך תלו לו בזכות עצמו שנאמר (תהלים קנ, כג) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית חזקיהו תלה בזכות עצמו דכתיב זכר נא את אשר התהלכתי לפניך תלו לו בזכות אחרים שנא' (מלכים ב יט, לד) וגנותי אל העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל התולה בזכות עצמו תולין לו בזכות אחרים</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן משום ר' יוסי בן זמרא כל התולה בזכות עצמו תולין לו בזכות אחרים</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומהנהו מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאילו מקר</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוסי בר רבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומהנהו מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאילו מקריב תמידין</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>אפילו בעל החלומות אומר לו לאדם למחר הוא מת אל ימנע עצמו מן הרחמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר חנן אפילו בעל החלומות אומר לו לאדם למחר הוא מת אל ימנע עצמו מן הרחמים שנאמר (קהלת ה, ו) כי ברוב חלומות והבלים ודברים הרבה כי את האלהים ירא</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל האוכל ושותה ואח"כ מתפלל עליו הכתוב אומר ואותי השלכת אחרי גויך</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוסי בר' חנינא משום רב"י כל האוכל ושותה ואח"כ מתפלל עליו הכתוב אומר (מלכים א יד, ט) ואותי השלכת אחרי גויך אל תקרי גויך אלא גאיך אמר הקב"ה לאחר שנתגאה זה קבל עליו מלכות שמים</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>גדול הקורא ק"ש בעונתה יותר מהעוסק בתורה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר מני גדול הקורא ק"ש בעונתה יותר מהעוסק בתורה מדקתני הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה מכלל דקורא בעונתה עדיף</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו מוחלין לו על כל עונותיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבה בר חנינא סבא משמיה דרב כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו מוחלין לו על כל עונותיו</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל שאפשר לו לבקש רחמים על חבירו ואינו מבקש נקרא חוטא</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבה בר חנינא סבא משמיה דרב כל שאפשר לו לבקש רחמים על חבירו ואינו מבקש נקרא חוטא</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>סומכוס אומר כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו</p>	<p>ברכות י:ג</p>
<p>כל הנותן שלום לחבירו קודם שיתפלל כאלו עשאו במה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב כל הנותן שלום לחבירו קודם שיתפלל כאלו עשאו במה</p>	<p>ברכות י:ד</p>
<p>כל המתפלל ואח"כ יוצא לדרך הקב"ה עושה לו חפציו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב יצחק בר אשיאן כל המתפלל ואח"כ יוצא לדרך הקב"ה עושה לו חפציו</p>	<p>ברכות י:ד</p>
<p>כל המשביע עצמו מדברי תורה ולן אין מבשרין אותו בשורות רעות</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר חייא א"ר יוחנן כל המשביע עצמו מדברי תורה ולן אין מבשרין אותו בשורות רעות</p>	<p>ברכות י:ד</p>
<p>כל הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו מעיד עדות שקר בעצמו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר עולא כל הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו מעיד עדות שקר בעצמו</p>	<p>ברכות י:ב</p>

<p>כל הקורא ק"ש ומדקדק באותיותיה מצננין לו גיהנם</p> <p>אמר עולא כל הקורא ק"ש ומדקדק באותיותיה מצננין לו גיהנם</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות טו:ב</p>
<p>סוף אדם למות וסוף בהמה לשחיטה והכל למיתה הם עומדים</p> <p>ר' יוחנן כי הוה מסיים ספרא דאיוב אמר הכי סוף אדם למות וסוף בהמה לשחיטה והכל למיתה הם עומדים</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות יז:א</p>
<p>אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו וגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב מן העולם</p> <p>אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו וגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב מן העולם ועליו אמר שלמה (קהלת ז, א) טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות יז:א</p>
<p>צדיקים במיתתן קרואים חיים</p> <p>קהלת ט, ה) כי החיים יודעים שימותו אלו צדיקים שבמיתתן נקראו חיים</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות יח:א</p>
<p>אם ראית תלמיד חכם שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה</p> <p>תנא דבי ר' ישמעאל אם ראית תלמיד חכם שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות יט:א</p>
<p>לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן</p> <p>תנא משמיה דרבי יוסי לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן ואמר רב יוסף מאי קראה שנאמר (ישעיהו א, ט) כמעט כסדום היינו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות יט:א</p>
<p>כל המלמד לבנו תורה מעלה עליו הכתוב כאלו קבלה מהר חורב</p> <p>דאמר ריב"ל כל המלמד לבנו תורה מעלה עליו הכתוב כאלו קבלה מהר חורב שנאמר (דברים ז, ט) והודעתם לבניך ולבני בניך וכתוב בתורה יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כא:ב</p>
<p>המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה</p> <p>המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כד:ב</p>
<p>ואין פגיעה אלא תפלה</p> <p>תפלת ערבית שנאמר (בראשית כח, יא) ויפגע במקום וילן שם ואין פגיעה אלא תפלה שנאמר (ירמיהו ז, טז) ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כו:ב</p>
<p>המתפלל אחורי רבו והנותן שלום לרבו והנותן שלום לרבו והמחזיר שלום לרבו והחולק על ישיבתו של רבו...</p> <p>רבי אליעזר אומר המתפלל אחורי רבו והנותן שלום לרבו והמחזיר שלום לרבו והחולק על ישיבתו של רבו והאומר דבר שלא שמע מפי רבו גורם לשכינה שתסתלק מישאל</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כז:ב</p>
<p>כל המתפלל תפלה של מוספין לאחר שבע שעות...</p> <p>אריב"ל כל המתפלל תפלה של מוספין לאחר שבע שעות לר' יהודה עליו הכתוב אומר (צפניה ג, יח) נוגי ממועד אספתי ממך היו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כא:כ</p>
<p>כל המתפלל תפלה של שחרית לאחר ארבע שעות</p> <p>א"ר אלעזר כל המתפלל תפלה של שחרית לאחר ארבע שעות לר' יהודה עליו הכתוב אומר נוגי ממועד אספתי ממך היו מאי משמע דהאי נוגי לישנא דצערא הוא דכתיב (תהלים קיט, כח) דלפה נפשי מתוגה רב נחמן בר יצחק אמר מהכא (איכה א, ד) בתולותיה נוגות והיא מר לה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כא:כ</p>
<p>יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם</p> <p>יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כח:ב</p>
<p>וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה</p> <p>וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לא:ב</p>
<p>כל היושב בתענית בשבת קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה</p> <p>ואמר רבי אלעזר משום רבי יוסי בן זמרא כל היושב בתענית בשבת קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה ואף על פי כן חוזרין ונפרעין ממנו דין עונג שבת</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לא:ב</p>

<p>מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שקראו להקב"ה צבאות עד שבאתה חנה וקראתו צבאות</p> <p>אמר רבי אלעזר מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שקראו להקב"ה צבאות עד שבאתה חנה וקראתו צבאות</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לא:ב</p>
<p>גדולה תענית יותר מן הצדקה</p> <p>וא"ר אלעזר גדולה תענית יותר מן הצדקה מאי טעמא זה בגופו וזה בממונו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>גדולה תפלה יותר ממעשים טובים</p> <p>וא"ר אלעזר גדולה תפלה יותר ממעשים טובים שאין לך גדול במעשים טובים יותר ממשה רבינו אעפ"כ לא נענה אלא בתפלה שנאמר (דברים ג, כו) אל תוסף דבר אלי וסמיק ליה עלה ראש הפסגה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>גדולה תפלה יותר מן הקרבנות</p> <p>וא"ר אלעזר גדולה תפלה יותר מן הקרבנות שנא' (ישעיהו א, יא) למה לי רוב זבחיכם וכתוב ובפרשכם כפיכם</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>מיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפלה</p> <p>א"ר אלעזר מיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפלה שנאמר (איכה ג, ח) גם כי אזעק ואשוע שתם תפלתי</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>מיום שחרב בית המקדש נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים</p> <p>א"ר אלעזר מיום שחרב בית המקדש נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים שנא' (יחזקאל ד, ג) ואתה קח לך מחבת ברזל ונתתה אותה קיר ברזל בינך ובין העיר</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>כל המאריך בתפלתו אין תפלתו חוזרת ריקם</p> <p>א"ר חנין א"ר חנינא כל המאריך בתפלתו אין תפלתו חוזרת ריקם מנא לן ממשה רבינו שנא' (דברים ט, כו) ואתפלל אל ה' וכתוב בתריה וישמע ה' אלי גם בפעם ההיא</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>כל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו</p> <p>וכל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו שנאמר (ישעיהו כז, יא) כי לא עם בינות הוא על כן לא ירחמנו עושהו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לג:א</p>
<p>הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים</p> <p>אמר רבי חנינא הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שנאמר (דברים י, יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לג:ב</p>
<p>אין לו להקב"ה בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים</p> <p>א"ר חנינא משום ר' שמעון בן יוחי אין לו להקב"ה בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים שנאמר (ישעיהו לג, ו) יראת ה' היא אוצרו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לג:ב</p>
<p>אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות בלבד</p> <p>דאמר שמואל אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות בלבד שנאמר (דברים טו, יא) כי לא יחדל אביון מקרב הארץ</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לד:ב</p>
<p>מקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין</p> <p>דא"ר אבהו מקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין שנאמר (ישעיהו נז, ט) שלום שלום לרחוק ולקרוב לרחוק ברישא והדר לקרוב</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לד:ב</p>
<p>בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י אחרים</p> <p>בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י אחרים שנא' (ישעיהו סא, ה) ועמדו זרים ורעו צאנכם וגומר</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לה:ב</p>
<p>בזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י עצמן</p> <p>ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י עצמן שנא' (דברים יא, יד) ואספת דגנך ולא עוד אלא שמלאכת אחרים נעשית על ידן שנא' (דברים כח, מח) ועבדת את אויביך וגומר</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לה:ב</p>
<p>תבשיל של תרדין יפה ללב וטוב לעינים</p> <p>אמר רב חסדא תבשיל של תרדין יפה ללב וטוב לעינים וכ"ש לבני מעים</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לט:א</p>

<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר זירא ואיתימא ר' חנינא בר פפא בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם כלי ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק אבל הקב"ה אינו כן מלא מחזיק ריקן אינו מחזיק שנאמר (שמות טו, כו) ויאמר אם שמוע תשמע אם שמוע תשמע ולא לאו לא תשמע ד"א אם שמוע בישן תשמע בחדש ואם יפנה לבבך שוב לא תשמע</p>	<p>ברכות מ:א</p>
<p>הרגיל בדגים קטנים אינו בא לידי חולי מעים</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב חייא בר אשי אמר רב הרגיל בדגים קטנים אינו בא לידי חולי מעים ולא עוד אלא שדגים קטנים מפרין ומרביץ ומברין כל גופו של אדם</p>	<p>ברכות מ:א</p>
<p>שלוש תכיפות הן תכף לסמיכה שחיטה תכף לגאולה תפלה תכף לנטילת ידים ברכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב שלוש תכיפות הן תכף לסמיכה שחיטה תכף לגאולה תפלה תכף לנטילת ידים ברכה</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>עתידים בחורי ישראל שיתנו ריח טוב כלבנון</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב עתידים בחורי ישראל שיתנו ריח טוב כלבנון שנאמר (הושע יד, ז) ילכו יונקותיו ויהי כזית הודו וריח לו כלבנון</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>ששה דברים גנאי לו לתלמיד חכם...</p>	<p>מפתח</p>
<p>ששה דברים גנאי לו לתלמיד חכם אל יצא כשהוא מבושם לשוק ואל יצא יחידי בלילה ואל יצא במנעלים המטולאים ואל יספר עם אשה בשוק ואל יסב בחבורה של עמי הארץ ואל יכנס באחרונה לבית המדרש ויש אומרים אף לא יפסיע פסיעה גסה ואל יהלך בקומה זקופה</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים מנלן מתמר שנאמר (בראשית לח, כה) היא מוצאת וגומר</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>המהלך בקומה זקופה אפילו ארבע אמות כאילו דוחק רגלי שכינה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר מר המהלך בקומה זקופה אפילו ארבע אמות כאילו דוחק רגלי שכינה דכתיב (ישעיהו נ, ג) מלא כל הארץ כבודו</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>כל סעודה שאין בה מלח אינה סעודה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב כל סעודה שאין בה מלח אינה סעודה אמר רבי חייא בר אבא</p>	<p>ברכות מד:א</p>
<p>כל סעודה שאין בה שריף אינה סעודה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן כל סעודה שאין בה שריף אינה סעודה</p>	<p>ברכות מד:א</p>
<p>כל האוכל ירק קודם ארבע שעות אסור לספר הימנו</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר יצחק כל האוכל ירק קודם ארבע שעות אסור לספר הימנו</p>	<p>ברכות מד:ב</p>
<p>כל המאריך באמן מאריכין לו ימיו ושנותיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל העונה אמן יתומה יהיו בניו יתומים חטופה יתחטפו ימיו קטופה יתקטפו ימיו וכל המאריך באמן מאריכין לו ימיו ושנותיו</p>	<p>ברכות מ:א</p>
<p>כל מצוה שהחזיקו בה כותים הרבה מדקדקין בה יותר מישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר מר כל מצוה שהחזיקו בה כותים הרבה מדקדקין בה יותר מישראל</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>אין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא</p>	<p>מפתח</p>
<p>ורבי יוחנן אמר לפי שאין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>חייב לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ר"מ אומר ומנין שכשם שמברך על הטובה כך מברך על הרעה</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>מברכותיו של אדם ניכר אם ת"ח הוא אם לאו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ומברכותיו של אדם ניכר אם ת"ח הוא אם לאו כיצד רבי אומר ובטובו הרי זה ת"ח ומטובו ה"ז בור</p>	<p>ברכות נ:א</p>

<p>ד' דברים נאמרו בפת אין מניחין בשר חי על הפת ואין מעבירין כוס מלא על הפת ואין זורקין את הפת...</p> <p>ת"ר ד' דברים נאמרו בפת אין מניחין בשר חי על הפת ואין מעבירין כוס מלא על הפת ואין זורקין את הפת ואין סומכין את הקערה בפת</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נב:</p>
<p>כל המברך על כוס מלא נותנין לו נחלה בלי מצרים</p> <p>א"ר יוחנן כל המברך על כוס מלא נותנין לו נחלה בלי מצרים שנאמר (דברים לג, כג) ומלא ברכת ה' ים ודרום ירשה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נא:</p>
<p>גדול העונה אמן יותר מן המברך</p> <p>והתניא ר' יוסי אומר גדול העונה אמן יותר מן המברך</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נגב:</p>
<p>חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה</p> <p>חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה שנאמר (דברים ו, ה) ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך וגו' בכל לבבך בשני יצריך ביצר טוב וביצר הרע ובכל נפשך אפילו הוא נוטל את נפשך ובכל מאדך בכל ממונך</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נדא:</p>
<p>כל המאריך בתפלתו ומעיין בה סוף בא לידי כאב לב</p> <p>כל המאריך בתפלתו ומעיין בה סוף בא לידי כאב לב שנאמר (משלי יג, יב) תוחלת ממושכה מחלה לב</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו</p> <p>ר' יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרוייהו כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>שלושה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם...</p> <p>ואמר רב יהודה שלושה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם מי שנותנין לו ס"ת לקרות ואינו קורא כוס של ברכה לברך ואינו מברך והמנהיג עצמו ברבנות ס"ת לקרות ואינו קורא דכתיב (דברים ל, כ) כי הוא חייך ואורך ימך</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>שלושה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלום טוב</p> <p>אמר רב יהודה אמר רב שלושה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלום טוב דכתיב (משלי כא, א) פלגי מים לב מלך ביד השם</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>שלושה דברים מכריז עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב</p> <p>אמר רבי יוחנן שלושה דברים מכריז עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב דכתיב (מלכים ב ח, א) כי קרא ה' לרעב וגו' שובע דכתיב (יחזקאל לז, כט) וקראתי אל הדגן והרביתי אותו פרנס טוב דכתיב (שמות לא, ב) ויאמר ה' אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>אין מעמידין פרנס על הצבור אלא אם כן נמלכים בצבור</p> <p>אמר רבי יצחק אין מעמידין פרנס על הצבור אלא אם כן נמלכים בצבור שנא' (שמות לה, ל) ראו קרא ה' בשם בצלאל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה הגון עליך בצלאל אמר לו רבונו של עולם אם לפניך הגון לפני לא כל שכן אמר לו אף על פי כן לך אמור להם הלך ואמר להם לישראל הגון עליכם בצלאל אמרו לו אם לפני הקדוש ברוך הוא ולפניך הוא הגון לפנינו לא כל שכן</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים</p> <p>אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים אמר ר' ברכיה חלום אף על פי שמקצתו מתקיים כולו אינו מתקיים מנא לן מיוסף דכתיב (בראשית לז, ט) והנה השמש והירח וגומר</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>לעולם יצפה אדם לחלום טוב עד כ"ב שנה</p> <p>א"ר לוי לעולם יצפה אדם לחלום טוב עד כ"ב שנה מנלן מיוסף דכתיב (בראשית לז, ב) אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה וגו' וכתיב (בראשית מא, מו) ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה וגו' מן שבסרי עד תלתין כמה הוי תלת סרי ושב דשבעא ותרתין דכפנא הא כ"ב</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהב:</p>
<p>לאדם טוב אין מראין לו חלום טוב ואין מראין לו חלום רע</p> <p>אמר רב הונא לאדם טוב אין מראין לו חלום טוב ולאדם רע אין מראין לו חלום רע תניא נמי הכי כל שנותיו של דוד לא ראה חלום טוב וכל שנותיו של אחיתופל לא ראה חלום רע</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהב:</p>
<p>העונה יהא שמיה רבא מברך מובטח לו שהוא בן העולם הבא</p> <p>העונה יהא שמיה רבא מברך מובטח לו שהוא בן העולם הבא</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נזא:</p>

מפתח	כל מיני משקין יפין לחלום חוץ מן היין	ברכות ז:א
	תנא קמיה דרבי יוחנן כל מיני משקין יפין לחלום חוץ מן היין יש שותהו וטוב לו ויש שותהו ורע לו יש שותהו וטוב לו שנאמר (תהלים קד, טו) ויין ישמח לבב אנוש ויש שותהו ורע לו שנאמר (משלי לא, ו) תנו שכר לאובד ויין למרי נפש	
מפתח	שלשה משיבין דעתו של אדם אלו הן קול ומראה וריח	ברכות ז:ב
	שלשה משיבין דעתו של אדם אלו הן קול ומראה וריח	
מפתח	שלשה מרחיבין דעתו של אדם אלו הן דירה נאה ואשה נאה וכלים נאים	ברכות ז:ב
	שלשה מרחיבין דעתו של אדם אלו הן דירה נאה ואשה נאה וכלים נאים	
מפתח	לעולם ישתדל אדם לרוץ לקראת מלכי ישראל	ברכות ז:א
	א"ר יוחנן לעולם ישתדל אדם לרוץ לקראת מלכי ישראל ולא לקראת מלכי ישראל בלבד אלא אפי' לקראת מלכי עובדי כוכבים שאם יזכה יבחין בין מלכי ישראל למלכי עובדי כוכבים	
מפתח	מיום שחרב בהמ"ק לא נראית רקיע בטהרתה	ברכות ז:ט
	א"ר חסדא מיום שחרב בהמ"ק לא נראית רקיע בטהרתה שנאמר (ישעיהו נ, ג) אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם	
מפתח	חייב לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה	ברכות ז:ט
	חייב לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה	
מפתח	לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד	ברכות ז:ט
	אמר רב משום רבי מאיר וכן תנא משמיה דר' עקיב לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד	
מפתח	המרצה מעות לאשה מידו לידה כדי להסתכל בה אפילו יש בידו תורה ומעשים טובים כמשה רבינו לא ינקה מדינה ש	ברכות ז:א
	המרצה מעות לאשה מידו לידה כדי להסתכל בה אפילו יש בידו תורה ומעשים טובים כמשה רבינו לא ינקה מדינה של גיהנם שנאמר (משלי יא, כא) יד ליד לא ינקה רע לא ינקה מדינה של גיהנם	
מפתח	שתי כליות יש בו באדם אחת יועצתו לטובה ואחת יועצתו לרעה	ברכות ז:א
	שתי כליות יש בו באדם אחת יועצתו לטובה ואחת יועצתו לרעה ומסתברא דטובה לימינו ורעה לשמאלו דכתיב (קהלת י, ב) לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו	
מפתח	בגדולה מתחילין מן הגדול ובקללה מתחילין מן הקטן	ברכות ז:א
	רבי אומר בגדולה מתחילין מן הגדול ובקללה מתחילין מן הקטן בגדולה מתחילין מן הגדול דכתיב (ויקרא י, יב) וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר בניו הנותרים קחו וגו' בקללה מתחילין מן הקטן בתחלה נתקלל נחש ולבסוף נתקללה חוה ולבסוף נתקלל אדם	
מפתח	כל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא	ברכות ז:א
	וכל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא	
מפתח	כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין	ברכות ז:א
	ר' אומר למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין	
מפתח	כל שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו	ברכות ז:א
	אמר רבי יוחנן למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות לומר לך כל שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו שנאמר (במדבר ה, ז) ואיש את קדשיו לו יהיו וסמך ליה איש איש כי תשטה אשתו	
מפתח	כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו	ברכות ז:א
	א"ר הונא בר ברכיה משום רבי אלעזר הקפ"ר כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו שנאמר (איוב כב, כה) והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך	
מפתח	כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה	ברכות ז:א
	א"ר טבי א"ר יאשיה כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה שנאמר (משלי כד, ז) התרפית ביום צרה	

<p>מפתח אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה</p> <p>ברכות סג:ב דאמר ריש לקיש מנין שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר (במדבר יט, יד) זאת התורה אדם כי ימות באהל</p>	
<p>מפתח כל תלמיד שכוּעס עליו רבו פעם ראשונה ושותק וכה להבחין בין דם טמא לדם טהור</p> <p>ברכות סג:ב כל תלמיד שכוּעס עליו רבו פעם ראשונה ושותק וכה להבחין בין דם טמא לדם טהור</p>	
<p>מפתח כל תלמיד שכוּעס עליו רבו פעם ראשונה ושניה ושותק וכה להבחין בין דיני ממונות לדיני נפשות</p> <p>ברכות סג:ב כל תלמיד שכוּעס עליו רבו פעם ראשונה ושניה ושותק וכה להבחין בין דיני ממונות לדיני נפשות</p>	
<p>מפתח כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה</p> <p>ברכות סד:א ואמר רבי אבין הלוי כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה שנאמר (שמות יח, יב) ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלהים וכי לפני אלהים אכלו והלא לפני משה אכלו אלא לומר לך כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה</p>	
<p>מפתח היוצא מבית הכנסת ונכנס לבית המדרש ועוסק בתורה זוכה ומקבל פני שכינה</p> <p>ברכות סד:א אמר רבי לוי בר חיאי היוצא מבית הכנסת ונכנס לבית המדרש ועוסק בתורה זוכה ומקבל פני שכינה שנאמר (תהלים פד, ח) ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון</p>	
<p>מפתח תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם</p> <p>ברכות סד:א אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר (ישעיהו נד, ג) וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך</p>	
<p>מפתח כל דיין שדן דין אמת לאמיתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בר</p> <p>שבת יא:א כל דיין שדן דין אמת לאמיתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית כתיב הכא ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב וכתב התם (בראשית א, ה) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד</p>	
<p>מפתח מניחין חיי עולם ועוסקים בחיי שעה</p> <p>שבת יא:א רבא חזייה לרב המנונא דקא מאריך בצלותיה אמר מניחין חיי עולם ועוסקים בחיי שעה והוא סבר זמן תפלה לחוד וזמן תורה לחוד</p>	
<p>מפתח לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים</p> <p>שבת יב:ב אמר רב חמא בר גוריא אמר רב לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים</p>	
<p>מפתח לעולם יחזר אדם וישב בעיר ששיבתה קרובה שמתוך ששיבתה קרובה עונותיה מועטין</p> <p>שבת יב:ב אמר רב חמא בר גוריא אמר רב לעולם יחזר אדם וישב בעיר ששיבתה קרובה שמתוך ששיבתה קרובה עונותיה מועטין שנאמר (בראשית יט, כ) הנה נא העיר הזאת קרובה לנוס שמה והיא מצער</p>	
<p>מפתח יפה תענית לחלום כאש לנעורת</p> <p>שבת יא:א אמר רב יפה תענית לחלום כאש לנעורת</p>	
<p>מפתח כל השואל צרכיו בלשון ארמי אין מלאכי השרת נזקקין לו</p> <p>שבת יב:ב ואמר רבי יוחנן כל השואל צרכיו בלשון ארמי אין מלאכי השרת נזקקין לו שאין מלאכי השרת מכירין בלשון ארמי</p>	
<p>מפתח האוחז ס"ת ערום נקבר ערום</p> <p>שבת יד:א א"ר יוחנן האוחז ס"ת ערום נקבר ערום ערום ס"ד אלא א"ר זירא ערום בלא מצות בלא מצות ס"ד אלא אימא ערום בלא אותה מצוה הי גזור ברישא אילימא הא גזור ברישא</p>	
<p>מפתח הרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי חכמים</p> <p>שבת כג:ב אמר רב הונא הרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי חכמים</p>	
<p>מפתח הזהיר במזוזה זוכה לדירה נאה</p> <p>שבת כג:ב הזהיר במזוזה זוכה לדירה נאה</p>	

מפתח	הזהיר בציצית זוכה לטלית נאה
שבת כג:ב	הזהיר בציצית זוכה לטלית נאה
מפתח	הזהיר בקידוש היום זוכה וממלא גרבי יין
שבת כג:ב	הזהיר בקידוש היום זוכה וממלא גרבי יין
מפתח	איזה עשיר כל שיש לו נחת רוח בעשרו
שבת כה:ב	איזה עשיר כל שיש לו נחת רוח בעשרו דברי רבי מאיר
מפתח	לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות קודם שימות שכיון שמת בטל מן התורה ומן המצות ואין להקב"ה שבח בו
שבת לא:א	לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות קודם שימות שכיון שמת בטל מן התורה ומן המצות ואין להקב"ה שבח בו
מפתח	לעולם יהא אדם ענוותן כהלל ואל יהא קפדן כשמאי
שבת ל:ב	ת"ר לעולם יהא אדם ענוותן כהלל ואל יהא קפדן כשמאי מעשה בשני בני אדם
מפתח	לא ברא הקב"ה את עולמו אלא כדי שייראו מלפניו
שבת לא:ב	אמר רב יהודה לא ברא הקב"ה את עולמו אלא כדי שייראו מלפניו שנאמר (קהלת ג, יד) והאלהים עשה שייראו מלפניו
מפתח	אין לו להקב"ה בעולמו אלא יראת שמים בלבד
שבת לא:ב	דא"ר יוחנן משום ר' אלעזר אין לו להקב"ה בעולמו אלא יראת שמים בלבד שנאמר (דברים י, יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה וגו'
מפתח	לא דיין לרשעים שאינן חרדין ועצבין מיום המיתה אלא שלבם בריא להן כאולם
שבת לא:ב	אמר הקב"ה לא דיין לרשעים שאינן חרדין ועצבין מיום המיתה אלא שלבם בריא להן כאולם והיינו דאמר רבה מאי דכתיב (תהלים מט, יד) זה דרכם כסל למו יודעין רשעים שדרכם למיתה ויש להם חלב על כסלם
מפתח	לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה לומר שעושין לו נס שמא אין עושים לו נס
שבת לב:א	ר' ינאי לטעמיה דאמר לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה לומר שעושין לו נס שמא אין עושים לו נס ואם עושין לו נס מנכין לו מזכיותיו
מפתח	מגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב
שבת לב:א	מאי קראה (דברים כב, ח) כי יפול הנופל ממנו להביא ראיה תנא דבי רבי ישמעאל כי יפול הנופל ממנו (ממנו) ראוי זה ליפול מששת ימי בראשית שהרי לא נפל והכתוב קראו נופל אלא שמגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב
מפתח	לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה שאם יחלה אומרים לו הבא זכות והפטר
שבת לב:א	אמר ר' יצחק בריה דרב יהודה לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה שאם יחלה אומרים לו הבא זכות והפטר
מפתח	בעון נדרים מתה אשה של אדם
שבת לב:ב	רבי נתן אומר בעון נדרים מתה אשה של אדם שנאמר (משלי כב, כז) אם אין לך לשלם למה יקח משכבך מתחתידך
מפתח	בעון נדרים בנינים מתים כשהן קטנים
שבת לב:ב	רבי אומר בעון נדרים בנינים מתים כשהן קטנים שנאמר (קהלת ה, ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך ואל תאמר לפני המלאך כי שגגה היא למה יקצוף האלהים על קולך וחבל את מעשה ידך
מפתח	בעון שנאת חנם מריבה רבה בתוך ביתו של אדם
שבת לב:ב	ר' נחמיה אומר בעון שנאת חנם מריבה רבה בתוך ביתו של אדם ואשתו מפלת נפלים ובניו ובנותיו של אדם מתים כשהן קטנים
מפתח	בעון חלה אין ברכה במכונס ומארה משתלחת בשערים וזורעין זרעים ואחרים אוכלין
שבת לב:ב	ר' אלעזר בר' יהודה אומר בעון חלה אין ברכה במכונס ומארה משתלחת בשערים וזורעין זרעים ואחרים אוכלין שנאמר (ויקרא כג, טז) אף אני אעשה זאת לכם והפקדתי עליכם בהלה את השחפת ואת הקדחת מכלות עינים ומדיבות נפש וזרעתם לריק זרעכם ואכלוהו אויביכם אל תקרי בהלה אלא בחלה

<p>מפתח בעון ביטול תרומות ומעשרות שמים נעצרין</p>	<p>שבת לב:ב</p>
<p>בעון ביטול תרומות ומעשרות שמים נעצרין מלהוריד טל ומטר והיוקר הוה והשכר אבד ובני אדם רצין אחר פרנסתן ואין מגיעין</p>	
<p>מפתח כל המנבל את פיו מעמיקין לו גיהנם</p>	
<p>אמר רב חסדא כל המנבל את פיו מעמיקין לו גיהנם שנאמר (משלי כב, יד) שוחה עמוקה פי זרות</p>	<p>שבת לא:א</p>
<p>מפתח בעון עינוי הדין ועיוות הדין וקלקול הדין וביטול תורה חרב וביזה רבה ודבר ובצורת בא</p>	
<p>בעון עינוי הדין ועיוות הדין וקלקול הדין וביטול תורה חרב וביזה רבה ודבר ובצורת בא ובני אדם אוכלין ואינן שבעין ואוכלין לחמם במשקל דכתיב (ויקרא כו, כה) והבאתי עליכם חרב נוקמת נקם ברית וגו' ואין ברית אלא תורה שנאמר (ירמיהו לג, כה) אם לא בריתי יומם ולילה חרב</p>	<p>שבת לא:א</p>
<p>מפתח בעון שבועת שוא ושבועת שקר וחילול השם וחילול שבת חיה רעה רבה ובהמה כלה ובני אדם מתמעטין</p>	
<p>בעון שבועת שוא ושבועת שקר וחילול השם וחילול שבת חיה רעה רבה ובהמה כלה ובני אדם מתמעטין והדרכים משתוממין שנא' (ויקרא כו, כג) ואם באלה לא תוסרו לי אל תקרי באלה אלא באלה וכתוב והשלחתי בכם את חית השדה וגו' וכתוב שבועת שקר (ויקרא יט, יב) ולא תשבעו בשמי לשקר וחללת את שם אלהיך ובחלול השם כתיב (ויקרא כב, לב) ולא תחללו את שם קדשי ובחלול שבת כתיב (שמות לא, יד) מחלליה מות יומת ויליף חילול חילול משבועת שקר</p>	<p>שבת לא:א</p>
<p>מפתח בעון שפיכות דמים בית המקדש חרב ושכינה מסתלקת מישראל</p>	
<p>בעון שפיכות דמים בית המקדש חרב ושכינה מסתלקת מישראל שנאמר (במדבר לה, לג) ולא תחניפו וגו' ולא תטמא את הארץ אשר אתם יושבים בה אשר אני שוכן בתוכה הא אתם מטמאים אותה אינכם יושבים בה ואיני שוכן בתוכה</p>	<p>שבת לא:א</p>
<p>מפתח בעון גלוי עריות ועבודת כוכבים והשמטת שמיטין ויובלות גלות בא לעולם</p>	
<p>בעון גלוי עריות ועבודת כוכבים והשמטת שמיטין ויובלות גלות בא לעולם ומגלין אותן ובאין אחרים ויושבין במקומן שנאמר (ויקרא יח, כז) כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ וגו' וכתוב ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה וגו' וכתוב (ויקרא יח, כח) ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אותה ובעבודת כוכבים כתיב (ויקרא כו, ל) ונתתי את פגריכם וגו' וכתוב והשמותי את מקדשיכם וגו' ואתכם אזרה בגוים בשמיטין ויובלות כתיב (ויקרא כו, לד) אז תרצה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה ואתם בארץ אויביכם וגו' וכתוב (ויקרא כו, לד) כל ימי השמה תשבות</p>	<p>שבת לא:א</p>
<p>מפתח בעון נבלות פה צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות ובחורי שונאי ישראל מתים</p>	
<p>בעון נבלות פה צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות ובחורי שונאי ישראל מתים יתומים ואלמנות צועקין ואינן נענין שנא' (ישעיהו ט, טז) על כן על בחוריו לא ישמח ה' ואת יתומיו [ואת] (ו) אלמנותיו לא ירחם כי כלו חנף ומרע וכל פה דובר נבלה בכל זאת לא שב אפו ועוד ידו נטויה</p>	<p>שבת לא:א</p>
<p>מפתח פתח ר' יהודה ואמר כמה נאים מעשיהן</p>	
<p>פתח ר' יהודה ואמר כמה נאים מעשיהן של אומה זו תקנו שווקים תקנו גשרים תקנו מרחצאות ר' יוסי שתק נענה רשב"י ואמר כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמן תקנו שווקין להושיב בהן זונות מרחצאות לעדן בהן עצמן גשרים ליטול מהן מכס הלך יהודה בן גרים וסיפר דבריהם ונשמעו למלכות אמרו יהודה שעילה יתעלה יוסי ששתק יגלה לציפורי שמעון שגינה יהרג</p>	<p>שבת לב:ב</p>
<p>מפתח נפקו חזו אינשי דקא כרבי זרעי</p>	
<p>נפקו חזו אינשי דקא כרבי זרעי אמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה כל מקום שנותנין עיניהן מיד נשרף יצתה בת קול ואמרה להם להחריב עולמי יצאתם חזרו למערתכם הדור אזול איתבו תריסר ירחי שתא אמרי משפט רשעים בגיהנם י"ב חדש יצתה בת קול ואמרה צאו ממערתכם נפקו כל היכא דהוה מחי ר' אלעזר הוה מסי ר"ש</p>	<p>שבת לב:ב</p>
<p>מפתח כל האוחז באמה ומשתין כאילו מביא מבול לעולם</p>	
<p>דתניא ר' אליעזר אומר כל האוחז באמה ומשתין כאילו מביא מבול לעולם</p>	<p>שבת מא:א</p>
<p>מפתח כל המניח ידיו כנגד פניו של מטה כאילו כופר בבריתו של אברהם אבינו</p>	
<p>אמר רב הונא אמר רב כל המניח ידיו כנגד פניו של מטה כאילו כופר בבריתו של אברהם אבינו</p>	<p>שבת מא:א</p>
<p>מפתח כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו</p>	
<p>מעייל רבי יונתן כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו באנשי עירו נתפס על אנשי עירו בכל העולם כולו נתפס על כל העולם כולו</p>	<p>שבת נד:ב</p>

	<p>מפתח אין יסורין בלא עון</p>	<p>שבת נה:א</p>
	<p>אין יסורין בלא עון דכתיב (תהלים פט, לג) ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם</p>	
	<p>מעולם לא יצתה מדה טובה מפי הקב"ה וחזר בה</p>	<p>שבת נה:א</p>
	<p>דא"ר אחא בר' חנינא מעולם לא יצתה מדה טובה מפי הקב"ה וחזר בה לרעה חוץ מדבר זה דכתיב (יחזקאל ט, ד) ויאמר ה' אליו עבור בתוך העיר בתוך ירושלים והתוית תיו על מצחות האנשים והנאנחים והנאנקים על כל התועבות הנעשות בתוכה</p>	
	<p>אל תקרי מקדשי אלא מקודשי אלו בני אדם שקיימו את התורה כולה מאלף ועד תיו</p>	<p>שבת נה:א</p>
	<p>והיינו דכתיב (יחזקאל ט, ו) זקן בחור ובתולה טף ונשים תהרגו למשחית ועל כל איש אשר עליו התיו אל תגשו וממקדשי תחלו וכתוב ויחלו באנשים הזקנים אשר לפני הבית תני רב יוסף אל תקרי מקדשי אלא מקודשי אלו בני אדם שקיימו את התורה כולה מאלף ועד תיו</p>	
	<p>אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא עון</p>	<p>שבת נה:א</p>
	<p>אמר רב אמר אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא עון אין מיתה בלא חטא דכתיב (יחזקאל יח, כ) הנפש החוטאת היא תמות בן לא ישא בעון האב ואב לא ישא בעון הבן צדקת הצדיק עליו תהיה ורשעת הרשע עליו תהיה</p>	
	<p>ג' דברים מביאין את האדם לידי עניות</p>	<p>שבת סב:ב</p>
	<p>ג' דברים מביאין את האדם לידי עניות ואלו הן המשתין מים בפני מטתו ערום ומזלזל בנטילת ידים ושאשתו מקללתו בפניו</p>	
	<p>אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שיעבוד גליות בלבד</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>דאמר שמואל אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד גליות בלבד שנאמר (דברים טו, יא) כי לא יחדל אביון מקרב הארץ</p>	
	<p>שני תלמידי חכמים המחדדין זה לזה בהלכה הקב"ה מצליח להם</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>א"ר אלעזר שני תלמידי חכמים המחדדין זה לזה בהלכה הקב"ה מצליח להם שנאמר (תהלים מה, ה) והדרך צלח אל תקרי והדרך אלא וחדך</p>	
	<p>שני תלמידי חכמים הנוחין זה לזה בהלכה הקדוש ברוך הוא מקשיב להן</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>אמר ר' שמעון בן לקיש שני תלמידי חכמים הנוחין זה לזה בהלכה הקדוש ברוך הוא מקשיב להן שנאמר (מלאכי ג, טז) אז נדברו יראי ה' וגו'</p>	
	<p>חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>א"ר אמר אפילו חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה</p>	
	<p>כל העושה מצוה כמאמרה אין מבשרין אותו בשורות רעות</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>א"ר חנינא בר אבדי כל העושה מצוה כמאמרה אין מבשרין אותו בשורות רעות שנאמר (קהלת ח, ה) שומר מצוה לא ידע דבר רע</p>	
	<p>שני תלמידי חכמים המקשיבים זה לזה בהלכה הקדוש ב"ה שומע לקולן</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>אמר רבי אבא אמר רבי שמעון בן לקיש שני תלמידי חכמים המקשיבים זה לזה בהלכה הקדוש ב"ה שומע לקולן שנאמר (שיר השירים ח, יג) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני</p>	
	<p>שני ת"ח המדגילים זה לזה בהלכה הקדוש ברוך הוא אוהבן</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>אמר רבי שמעון בן לקיש שני ת"ח המדגילים זה לזה בהלכה הקדוש ברוך הוא אוהבן שנאמר (שיר השירים ב, ד) ודגלו עלי אהבה</p>	
	<p>גדול המלוה יותר מן העושה צדקה</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>א"ר שמעון בן לקיש גדול המלוה יותר מן העושה צדקה</p>	
	<p>כל המגדל כלב רע בתוך ביתו מונע חסד מתוך ביתו</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>א"ר שמעון בן לקיש כל המגדל כלב רע בתוך ביתו מונע חסד מתוך ביתו שנאמר (איוב ו, יד) למס מרעהו חסד שכן בלשון יונית קורין לכלב למס</p>	

	כל היודע לחשב בתקופות ומזלות ואינו חושב עליו הכתוב אומר...	מפתח
	א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא כל היודע לחשב בתקופות ומזלות ואינו חושב עליו הכתוב אומר (ישעיהו ה, יב) ואת פועל ה' לא יביטו ומעשה ידיו לא ראו	שבת עה:א
	כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא דבר אחד לבטלה	מפתח
	אמר רב יהודה אמר רב כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא דבר אחד לבטלה ברא שבלול לכתית ברא זבוב לצירעה יתוש לנחש ונחש לחפפית וסממית לעקרב	שבת עז:ב
	לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ואפי' שעה אחת	מפתח
	אמר רבי יונתן לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ואפי' שעה אחת שהרי כמה שנים נשנית משנה זו בבית המדרש ולא נתגלה טעמה עד שבא רבי חנינא בן עקביא ופירשה	שבת פג:ב
	לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ומדברי תורה ואפי' בשעת מיתה	מפתח
	אמר רבי יונתן לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ומדברי תורה ואפי' בשעת מיתה שנא' (במדבר יט, יד) זאת התורה אדם כי ימות באהל אפי' בשעת מיתה תהא עוסק בתורה	שבת פג:ב
	אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה	מפתח
	אמר ר"ל אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באהל	שבת פג:ב
	החושד בכשרים לוקה בגופו	מפתח
	אמר ריש לקיש החושד בכשרים לוקה בגופו דכתיב (שמות ד, א) והן לא יאמינו לי וגו'	שבת אז:א
	מדה טובה ממהרת לבא ממדת פורענות	מפתח
	אמר רבא ואיתימא רבי יוסי בר' חנינא מדה טובה ממהרת לבא ממדת פורענות דאילו במדת פורענות כתיב (שמות ד, ו) ויוציאה והנה ידו מצורעת כשלג ואילו במדה טובה כתיב ויוציאה מחיקו והנה שבה כבשרו מחיקו הוא דשבה כבשרו	שבת אז:א
	איזהו אל זר שיש בגופו של אדם הוי אומר זה יצר הרע	מפתח
	תהלים פא, י לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר איזהו אל זר שיש בגופו של אדם הוי אומר זה יצר הרע	שבת קה:ב
	כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו	מפתח
	א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו שנאמר (תהלים נו, ט) נודי ספרתה אתה שימה דמעתי בנאדך הלא בספרתך	שבת קה:ב
	כל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקוברו בחייו	מפתח
	א"ר יהודה אמר רב כל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקוברו בחייו שנאמר (יהושע כז, ל) ויקברו אותו בגבול נחלתו בתמנת סרח אשר בהר אפרים מצפון להר געש	שבת קה:ב
	כל המתעצל בהספדו של חכם אינו מאריך ימים	מפתח
	א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן כל המתעצל בהספדו של חכם אינו מאריך ימים מדה כנגד מדה שנאמר (ישעיהו כז, ח) בסאסאה בשלחה תריבנה	שבת קה:ב
	כל הבוכה על אדם כשר מוחלין לו על כל עונותיו	מפתח
	שכל הבוכה על אדם כשר מוחלין לו על כל עונותיו	שבת קה:ב
	המקרע בגדיו בחמתו והמשבר כליו בחמתו והמפזר מעותיו בחמתו יהא בעיניך כעובד ע"ז	מפתח
	והתניא ר"ש בן אלעזר אומר משום חילפא בר אגרא שאמר משום ר' יוחנן בן נורי המקרע בגדיו בחמתו והמשבר כליו בחמתו והמפזר מעותיו בחמתו יהא בעיניך כעובד ע"ז שכך אומנתו של יצה"ר היום אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו עשה כך עד שאומר לו עבוד ע"ז והולך ועובד	שבת קה:ב
	יושב הקב"ה וזן מקרני ראמים ועד ביצי כינים	מפתח
	והאמר מר יושב הקב"ה וזן מקרני ראמים ועד ביצי כינים	שבת קז:ב

<p>אם ראשונים בני מלאכים או בני אנשים ואם ראשונים בני אנשים או כחמורים</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבא בר זימונא אם ראשונים בני מלאכים או בני אנשים ואם ראשונים בני אנשים או כחמורים ולא כחמורו של ר' חנינא בן דוסא ושל רבי פנחס בן יאיר אלא כשאר חמורים</p>	<p>שבת קי"ב:</p>
<p>כל תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו חייב מיתה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי חייא בר אבא אמר ר' יוחנן כל תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו חייב מיתה שנאמר (משלי ת, לו) כל משנאי אהבו מות אל תקרי משנאי אלא משנאי</p>	<p>שבת קיד"א:</p>
<p>איזהו ת"ח שממנין אותו פרנס על הציבור זה ששואלין אותו דבר הלכה בכל מקום ואומר ואפי' במסכת כלה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי יוחנן איזהו ת"ח שממנין אותו פרנס על הציבור זה ששואלין אותו דבר הלכה בכל מקום ואומר ואפי' במסכת כלה</p>	<p>שבת קיד"א:</p>
<p>איזהו ת"ח שבני עירו מצווין לעשות לו מלאכתו זה שמניח חפצו ועוסק בחפצי שמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי יוחנן איזהו ת"ח שבני עירו מצווין לעשות לו מלאכתו זה שמניח חפצו ועוסק בחפצי שמים</p>	<p>שבת קיד"א:</p>
<p>איזהו תלמיד חכם כל ששואלין אותו הלכה בכל מקום ואומרה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי יוחנן איזהו תלמיד חכם כל ששואלין אותו הלכה בכל מקום ואומרה</p>	<p>שבת קיד"א:</p>
<p>איזהו תלמיד חכם שמחזירין לו אבידה בטביעות העין זה המקפיד על חלוקו להופכו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי יוחנן איזהו תלמיד חכם שמחזירין לו אבידה בטביעות העין זה המקפיד על חלוקו להופכו</p>	<p>שבת קיד"א:</p>
<p>עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p>	<p>מפתח</p>
<p>לא הא מני רבי עקיבא היא דאמר עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p>	<p>שבת קי"ח:</p>
<p>כל המקיים שלש סעודות בשבת ניצול משלש פורעניות</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא כל המקיים שלש סעודות בשבת ניצול משלש פורעניות מחבלו של משיח ומדינה של גיהנם וממלחמת גוג ומגוג מחבלו של משיח</p>	<p>שבת קי"ח:</p>
<p>כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן משום רבי יוסי כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים שנאמר (ישעיהו נ"ד, יד) אז תתענג על ה' והרכבתך על במתי ארץ והאכלתך</p>	<p>שבת קי"ח:</p>
<p>כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו שנאמר (תהלים לו, ד) והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך</p>	<p>שבת קי"ח:</p>
<p>כל המשמר שבת כהלכתו אפי' עובד ע"ז כדור אנוש מוחלין לו</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן כל המשמר שבת כהלכתו אפי' עובד ע"ז [כדור] אנוש מוחלין לו שנאמר (ישעיהו נ"ב, ב) אשרי אנוש יעשה זאת וגו' מחללו אל תקרי מחללו</p>	<p>שבת קי"ח:</p>
<p>אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים שנא' (ישעיהו נ"ג, ד) כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וכתיב בתריה והביאותים אל הר קדשי וגו'</p>	<p>שבת קי"ח:</p>
<p>כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב המנונא כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית שנאמר ויכולו אל תקרי ויכולו</p>	<p>שבת קי"ט:</p>
<p>כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו שני מלאכי השרת המלוין לו לאדם מניחין ידיהן על ראשו...</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב חסדא אמר מר עוקבא כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו שני מלאכי השרת המלוין לו לאדם מניחין ידיהן על ראשו ואומרים לו (ישעיהו נ, ז) וסר עונך וחסאתך תכופר</p>	<p>שבת קי"ט:</p>

	כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו קורעין לו גזר דינו	מפתח
שבת ק"ט:ב	אריב"ל כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו קורעין לו גזר דינו שנאמר (שופטים ה, ב) בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה' מ"ט בפרוע פרעות משום דברכו השם	
	כל העונה אמן בכל כחו פותחין לו שערי ג"ע	מפתח
שבת ק"ט:ב	אמר ריש לקיש כל העונה אמן בכל כחו פותחין לו שערי ג"ע שנאמר (ישעיהו כו, ב) פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים אל תיקרי שומר אמונים אלא שאומרים אמן	
	אין הדליקה מצויה אלא במקום שיש חילול שבת	מפתח
שבת ק"ט:ב	א"ר יהודה בריה דרב שמואל משמיה דרב אין הדליקה מצויה אלא במקום שיש חילול שבת שנאמר (ירמיהו יז, כז) ואם לא תשמעו אלי לקדש את יום השבת ולבלתי שאת משא וגו' והצתי אש בשעריה ואכלה ארמנות ירושלים ולא תכבה	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחללו בה את השבת	מפתח
שבת ק"ט:ב	אמר אביי לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחללו בה את השבת שנאמר (יחזקאל כב, כו) ומשבתותי העלימו עיניהם ואחל בתוכם	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו ק"ש שחרית וערבית	מפתח
שבת ק"ט:ב	אמר ר' אבהו לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו ק"ש שחרית וערבית שנאמר (ישעיהו ה, יא) הוי משכימי בבקר שכר ירדפו וגו' וכתוב (ישעיהו ה, יב) והיה כנור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם ואת פועל ה' לא יביטו וכתוב (ישעיהו ה, יג) לכן גלה עמי מבלי דעת	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו בה תינוקות של בית רבן	מפתח
שבת ק"ט:ב	אמר רב המנונא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו בה תינוקות של בית רבן שנאמר (ירמיהו ו, יא) שפוך על עולל בחוץ וגו' מה טעם שפוך משום דעולל בחוץ	
	לא חרבה ירושלים אלא מפני שלא היה להם בושת פנים זה מזה	מפתח
שבת ק"ט:ב	אמר עולא לא חרבה ירושלים אלא מפני שלא היה להם בושת פנים זה מזה שנאמר (ירמיהו ו, טו) הובישו כי תועבה עשו גם בוש לא יבושו וגו'	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה	מפתח
שבת ק"ט:ב	א"ר חנינא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה שנאמר (איכה א, ו) היו שריה כאילים לא מצאו מרעה מה איל זה ראשו של זה בצד זנבו של זה אף ישראל שבאותו הדור כבשו פניהם בקרקע ולא הוכיחו זה את זה	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביזו בה ת"ח	מפתח
שבת ק"ט:ב	א"ר יהודה לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביזו בה ת"ח שנאמר (דברי הימים ב לו, טז) ויהיו מלעיבים במלאכי האלהים ובזים דבריו ומתעתעים בנביאיו עד עלות חמת ה' בעמו עד [ל] אין מרפא	
	כל המבזה ת"ח אין לו רפואה למכתו	מפתח
שבת ק"ט:ב	אמר רב יהודה אמר רב כל המבזה ת"ח אין לו רפואה למכתו אמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב (דברי הימים א טז, כב) אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו אל תגעו במשיחי אלו תינוקות של בית רבן ובנביאי אל תרעו אלו ת"ח	
	אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן	מפתח
שבת ק"ט:ב	אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן	
	אין מבטלין תינוקות של בית רבן אפי' לבנין בית המקדש	מפתח
שבת ק"ט:ב	אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה אין מבטלין תינוקות של בית רבן אפי' לבנין בית המקדש	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שפסקו ממנה אנשי אמנה	מפתח
שבת ק"ט:ב	ואמר רבא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שפסקו ממנה אנשי אמנה שנאמר (ירמיהו ה, א) שוטטו בחוצות ירושלים וראו נא [ודעו ובקשו ברחובותיה אם תמצאו איש] (אם יש איש) עושה משפט מבקש אמונה ואסלח לה	
	לעולם יסדר אדם שלחנו בע"ש אע"פ שאינו צריך אלא לכזית	מפתח
שבת ק"ט:ב	אמר ר' אלעזר לעולם יסדר אדם שלחנו בע"ש אע"פ שאינו צריך אלא לכזית	

	<p>לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת אע"פ שאינו צריך אלא לכזית</p>	<p>מפתח</p>
	<p>ואמר ר' חנינא לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת אע"פ שאינו צריך אלא לכזית</p>	<p>שבת קט"ב</p>
	<p>גדולה הכנסת אורחין כהשכמת בית המדרש</p>	<p>מפתח</p>
	<p>א"ר יוחנן גדולה הכנסת אורחין כהשכמת בית המדרש דקתני מפני האורחין ומפני בטול בית המדרש</p>	<p>שבת קכ"א</p>
	<p>גדולה הכנסת אורחין מהקבלת פני שכינה</p>	<p>מפתח</p>
	<p>אמר רב יהודה אמר רב גדולה הכנסת אורחין מהקבלת פני שכינה דכתיב (בראשית יח. ג.) ויאמר (ה') אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור וגו'</p>	<p>שבת קכ"א</p>
	<p>ששה דברים אדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקין קיימת לו לעולם הבא...</p>	<p>מפתח</p>
	<p>ששה דברים אדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקין קיימת לו לעולם הבא ואלו הן הכנסת אורחין וביקור חולים ועיון תפלה והשכמת בית המדרש והמגדל בניו לתלמוד תורה והדן את חברו לכף זכות</p>	<p>שבת קכ"א</p>
	<p>אלו דברים שאדם עושה אותם ואוכל פירותיהן והקין קיימת לו לעולם הבא...</p>	<p>מפתח</p>
	<p>אלו דברים שאדם עושה אותם ואוכל פירותיהן בעולם הזה והקין קיימת לו לעולם הבא ואלו הן כיבוד אב ואם וגמילות חסדים והבאת שלום שבין אדם לחברו ות"ת כנגד כולם</p>	<p>שבת קכ"א</p>
	<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם ב"ו אין קטן יכול לומר לגדול המתן עד שאבא אצלך...</p>	<p>מפתח</p>
	<p>א"ר יוחנן שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת ב"ו אין קטן יכול לומר לגדול המתן עד שאבא אצלך ואילו בהקדוש ברוך הוא כתיב ויאמר (ה') אם נא מצאתי וגו'</p>	<p>שבת קכ"א</p>
	<p>הדן חבירו לכף זכות דנין אותו לזכות</p>	<p>מפתח</p>
	<p>הדן חבירו לכף זכות דנין אותו לזכות</p>	<p>שבת קכ"ב</p>
	<p>לעולם ימכור אדם קורות ביתו ויקח מנעלים לרגליו ויספיק מהן צרכי סעודה</p>	<p>מפתח</p>
	<p>אמר רב לעולם ימכור אדם קורות ביתו ויקח מנעלים לרגליו הקיז דם ואין לו מה יאכל ימכור מנעלים שברגליו ויספיק מהן צרכי סעודה מאי צרכי סעודה רב אמר בשר ושמואל אמר יין</p>	<p>שבת קכ"א</p>
	<p>כל המקיל בסעודת הקזת דם מקילין לו מזונותיו מן השמים</p>	<p>מפתח</p>
	<p>כל המקיל בסעודת הקזת דם מקילין לו מזונותיו מן השמים ואומרים הוא על חייו לא חס אני אחוס עליו</p>	<p>שבת קכ"א</p>
	<p>כל מצוה שמסרו ישראל עצמן עליהם למיתה בשעת גזרת המלכות...</p>	<p>מפתח</p>
	<p>ר"ש בן אלעזר אומר כל מצוה שמסרו ישראל עצמן עליהם למיתה בשעת גזרת המלכות כגון עבודת כוכבים ומילה עדיין היא מוחזקת בידם וכל מצוה שלא מסרו ישראל עצמן עליה למיתה בשעת גזרת המלכות כגון תפילין עדיין היא מרופה בידם</p>	<p>שבת קל"א</p>
	<p>אין ירושלים נפדה אלא בצדקה</p>	<p>מפתח</p>
	<p>אמר עולא אין ירושלים נפדה אלא בצדקה שנאמר (ישעיהו א. כז.) ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה</p>	<p>שבת קל"א</p>
	<p>כל שחבירו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה</p>	<p>מפתח</p>
	<p>א"ר יעקב בריה דבת יעקב כל שחבירו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה</p>	<p>שבת קמ"ב</p>
	<p>אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד</p>	<p>מפתח</p>
	<p>דאמר שמואל אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד שנא' (דברים טו. יא.) כי לא יחדל אביון מקרב</p>	<p>שבת קנ"א</p>
	<p>כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים וכל שאינו מרחם על הבריות אין מרחמין עליו מן השמים</p>	<p>מפתח</p>
	<p>כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים וכל שאינו מרחם על הבריות אין מרחמין עליו מן השמים</p>	<p>שבת קנ"א</p>
	<p>גלגל הוא שחוזר בעולם</p>	<p>מפתח</p>
	<p>ותנא דבי ר' ישמעאל גלגל הוא שחוזר בעולם</p>	<p>שבת קנ"א</p>

מפתח	וכל השטוף בזמה זקנה קופצת עליו	שבת קנב:א
	וכל השטוף בזמה זקנה קופצת עליו	
מפתח	תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם	שבת קנב:א
	רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם שנאמר (איוב יב, יב) בישישים חכמה ואורך ימים תבונה	
מפתח	ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן	שבת קנב:א
	ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן שנאמר (איוב יב, כ) מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח	
מפתח	קשה רימה למת כמחט בבשר החי	שבת קנב:א
	ואמר רבי יצחק קשה רימה למת כמחט בבשר החי שנאמר (איוב יד, כב) אך בשרו עליו יכאב	
מפתח	כל י"ב חדש גופו קיים ונשמתו עולה ויורדת לאחר י"ב חדש הגוף בטל	שבת קנב:ב
	כל י"ב חדש גופו קיים ונשמתו עולה ויורדת לאחר י"ב חדש הגוף בטל	
מפתח	שוב יום אחד לפני מיתתך	שבת קנב:א
	רבי אליעזר אומר שוב יום אחד לפני מיתתך שאלו תלמידיו את ר"א וכי אדם יודע איזהו יום ימות אמר להן וכל שכן ישוב היום שמא ימות למחר ונמצא כל ימיו בתשובה	
מפתח	כל המשפיל עצמו הקב"ה מגביהו	עירובין יג:ב
	כל המשפיל עצמו הקב"ה מגביהו	
מפתח	כל המחזר על הגדולה גדולה בורחת ממנו	עירובין יג:ב
	כל המחזר על הגדולה גדולה בורחת ממנו	
מפתח	כל הבורח מן הגדולה גדולה מחזרת אחריו	עירובין יג:ב
	וכל הבורח מן הגדולה גדולה מחזרת אחריו	
מפתח	כל הדוחק את השעה שעה דוחקתו	עירובין יג:ב
	וכל הדוחק את השעה שעה דוחקתו	
מפתח	כל הנדחה מפני שעה שעה עומדת לו	עירובין יג:ב
	וכל הנדחה מפני שעה שעה עומדת לו	
מפתח	כל המגביה עצמו הקב"ה משפילו	עירובין יג:ב
	וכל המגביה עצמו הקב"ה משפילו	
מפתח	נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא עכשיו שנברא יפשפש במעשיו	עירובין יג:ב
	וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא עכשיו שנברא יפשפש במעשיו	
מפתח	כל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא	עירובין יח:ב
	דתניא לא יהלך אדם אחורי אשה בדרך ואפי' היא אשתו נזדמנה על הגשר יסלקנה לצדדין וכל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא	
מפתח	המרצה מעות לאשה מידו לידה או מידה לידו בשביל שיסתכל בה אפילו דומה למשה רבינו לא ינקה מדינה של גיהנום	עירובין יח:ב
	תנו רבנן המרצה מעות לאשה מידו לידה או מידה לידו בשביל שיסתכל בה אפילו דומה למשה רבינו שקיבל תורה מהר סיני לא ינקה מדינה של גיהנום	

מקצת שבחו של אדם אומרים בפניו וכולו שלא בפניו	מפתח
ואמר רבי ירמיה בן אלעזר מקצת שבחו של אדם אומרים בפניו וכולו שלא בפניו מקצת שבחו בפניו דכתיב (בראשית ז, א) כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה כולו שלא בפניו דכתיב (בראשית ו, ט) נח איש צדיק תמים היה בדורותיו	עירובין יח:ב
כל בית שנשמעין בו דברי תורה בלילה שוב אינו נחרב	מפתח
וא"ר ירמיה בן אלעזר כל בית שנשמעין בו דברי תורה בלילה שוב אינו נחרב שנאמר (איוב לה, ז) ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה	עירובין יח:ב
מיום שחרב בית המקדש דיו לעולם שישתמש בשתי אותיות	מפתח
אמר רבי ירמיה בן אלעזר מיום שחרב בית המקדש דיו לעולם שישתמש בשתי אותיות שנאמר (תהלים קנ, ו) כל הנשמה תהלל יה הללויה	עירובין יח:ב
גיהנם לרשעים גן עדן לצדיקים	מפתח
גיהנם לרשעים גן עדן לצדיקים איני והאמר רבי שמעון בן לקיש רשעים אפילו על פתחו של גיהנם אינם חוזרין בתשובה שנאמר (ישעיהו סו, כד) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי וגו' שפשעו לא נאמר אלא הפושעים שפושעים והולכין לעולם	עירובין יט:א
פושעי ישראל אין אור גיהנם שולטת בהן ק"ו ממזבח הזהב מה מזבח הזהב שאין עליו אלא כעובי דינר זהב עמד כמה שנים ולא שלטה בו האור פושעי ישראל שמליאין מצות כרמון שנאמר (שיר השירים ו, ז) כפלח הרמון רקתך ואמר ר"ש בן לקיש אל תיקרי רקתך אלא ריקתך שאפי' ריקנין שבך מליאין מצות כרמון	מפתח
פושעי ישראל אין אור גיהנם שולטת בהן ק"ו ממזבח הזהב מה מזבח הזהב שאין עליו אלא כעובי דינר זהב עמד כמה שנים ולא שלטה בו האור פושעי ישראל שמליאין מצות כרמון שנאמר (שיר השירים ו, ז) כפלח הרמון רקתך ואמר ר"ש בן לקיש אל תיקרי רקתך אלא ריקתך שאפי' ריקנין שבך מליאין מצות כרמון	עירובין יט:א
שלושה פתחים יש לגיהנם אחד במדבר ואחד בים ואחד בירושלים	מפתח
ואמר רבי ירמיה בר אלעזר שלושה פתחים יש לגיהנם אחד במדבר ואחד בים ואחד בירושלים במדבר דכתיב (במדבר טז, לג) וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה בים דכתיב (יונה ב, ג) מבטן שאול שועתי שמעת קולי בירושלים דכתיב (ישעיהו לא, ט) נאם ה' אשר אור לו בציון ותנור לו בירושלים	עירובין יט:א
ז' שמות יש לגיהנם ואלו הן שאול ואבדון ובאר שחת ובור שאון וטיט היון וצלמות וארץ התחתית	מפתח
א"ר יהושע בן לוי ז' שמות יש לגיהנם ואלו הן שאול ואבדון ובאר שחת ובור שאון וטיט היון וצלמות וארץ התחתית שאול דכתיב (יונה ב, ג) מבטן שאול שועתי שמעת קולי	עירובין יט:א
שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם מתחייב אדם הריגה למלכות מטילין לו חכה לתוך פיו כדי שלא יקל	מפתח
שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם מתחייב אדם הריגה למלכות מטילין לו חכה לתוך פיו כדי שלא יקלל את המלך מדת הקב"ה אדם מתחייב הריגה למקום שותק שנאמר (תהלים סה, ב) לך דומיה תהלה	עירובין יט:א
קינים זו פורענותן של צדיקים בעולם הזה	מפתח
קינים זו פורענותן של צדיקים בעולם הזה	עירובין כא:א
ג' דברים מעבירין את האדם על דעתו ועל דעת קונו אלו הן עובדי כוכבים ורוח רעה ודקדוקי עניות	מפתח
ג' דברים מעבירין את האדם על דעתו ועל דעת קונו אלו הן עובדי כוכבים ורוח רעה ודקדוקי עניות	עירובין מא:ב
ג' אין רואין פני גיהנם אלו הן דקדוקי עניות וחולי מעיין והרשות ויש אומרים אף מי שיש לו אשה רעה	מפתח
ג' אין רואין פני גיהנם אלו הן דקדוקי עניות וחולי מעיין והרשות ויש אומרים אף מי שיש לו אשה רעה	עירובין מא:ב
גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה	מפתח
גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה	עירובין מא:ב
כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח	מפתח
כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח	עירובין מג:ב
שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם נותן סם לחבירו לזה יפה ולזה קשה..	מפתח
שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם נותן סם לחבירו לזה יפה ולזה קשה אבל הקב"ה אינו כן נתן תורה לישראל סם חיים לכל גופו שנאמר ולכל בשרו מרפא	עירובין נד:א

מפתח	חש בראשו יעסוק בתורה	עירובין נד:א
	חש בראשו יעסוק בתורה שנאמר כי לוי'ת חן הם לראשך חש בגרונו יעסוק בתורה שנאמר וענקים לגרורותיך חש במעיו יעסוק בתורה שנאמר רפאות תהי לשרך חש בעצמותיו יעסוק בתורה שנאמר ושקוי לעצמותיך	
מפתח	אין תורה נקנית אלא בסימנין	עירובין נד:ב
	אמר רב חסדא אין תורה נקנית אלא בסימנין שנאמר שימה בפייהם אל תקרי שימה אלא סימנה	
מפתח	כל עיר שאין בה ירק אין תלמיד חכם	עירובין נה:ב
	אמר רב הונא כל עיר שאין בה ירק אין תלמיד חכם רשאי לדור בה	
מפתח	כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה	עירובין סג:א
	כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה	
מפתח	גדול תלמוד תורה יותר מהקרבת תמידין	עירובין סג:ב
	א"ר שמואל בר אינאי משמיה דרב גדול תלמוד תורה יותר מהקרבת תמידין	
מפתח	כל הישן בקילעא שאיש ואשתו שרויין בה עליו הכתוב אומר...	עירובין סג:ב
	אמר רב כל הישן בקילעא שאיש ואשתו שרויין בה עליו הכתוב אומר (מיכה ב, ט) נשי עמי תגרשון מבית תענוגיה	
מפתח	כל האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה מאבד הונה של תורה	עירובין סד:א
	אמר מר הכי האמר ר' אחא בר חנינא מאי דכתיב (משלי כט, ג) ורועה זונות יאבד הון כל האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה מאבד הונה של תורה	
מפתח	כל המפיק מגן בשעת גאווה סוגרין וחותרין צרות בעדו	עירובין סה:א
	א"ר חנינא כל המפיק מגן בשעת גאווה סוגרין וחותרין צרות בעדו שנאמר (איוב מא, ז) גאווה אפיקי מגנים סגור חותם צר	
מפתח	כל המתפתה ביינו יש בו מדעת קונו	עירובין סה:א
	א"ר חנינא כל המתפתה ביינו יש בו מדעת קונו שנאמר (בראשית ת, כא) וירח ה' את ריח הניחוח	
מפתח	כל המתיישב ביינו יש בו דעת ע' זקנים	עירובין סה:א
	אמר ר' חייא כל המתיישב ביינו יש בו דעת ע' זקנים יין ניתן בע' אותיות וסוד ניתן בע' אותיות נכנס יין יצא סוד	
מפתח	לא נברא יין אלא לנחם אבלים ולשלם שכר לרשעים	עירובין סה:א
	א"ר חנין לא נברא יין אלא לנחם אבלים ולשלם שכר לרשעים שנא' (משלי לא, ו) תנו שכר לאובד וגו'	
מפתח	כל שאין יין נשפך בתוך ביתו כמים אינו בכלל ברכה	עירובין סה:א
	א"ר חנין בר פפא כל שאין יין נשפך בתוך ביתו כמים אינו בכלל ברכה שנא' (שמות כג, כה) וברך את לחמך ואת מימך מה לחם שניקח בכסף מעשר אף מים שניקח בכסף מעשר ומאי ניהו יין וקא קרי ליה מים	
מפתח	בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו ובכיסו ובכעסו	עירובין סה:ב
	א"ר אילעאי בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו ובכיסו ובכעסו ואמרי ליה אף בשחקו	
מפתח	כל הכופה אשתו לדבר מצוה הווין לו בנים שאינן מהוגנין	עירובין קב:ב
	וא"ר יהושע בן לוי כל הכופה אשתו לדבר מצוה הווין לו בנים שאינן מהוגנין	
מפתח	כל אשה שתובעת בעלה לדבר מצוה הווין לה בנים שאפילו בדורו של משה לא היו כמותן	עירובין קב:ב
	א"ר יוחנן כל אשה שתובעת בעלה לדבר מצוה הווין לה בנים שאפילו בדורו של משה לא היו כמותן דאילו בדורו של משה	

<p>לעולם אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר ר' יהושע בן לוי לעולם אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו שהרי עקם הכתוב שמונה אותיות ולא הוציא דבר מגונה מפיו שנאמר (בראשית ז, ח) מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהורה</p>	<p>פסחים ג:א</p>
<p>לעולם יספר אדם בלשון נקיה שהרי בזב קראו מרכב ובאשה קראו מושב</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא דבי רבי ישמעאל לעולם יספר אדם בלשון נקיה שהרי בזב קראו מרכב ובאשה קראו מושב</p>	<p>פסחים ג:א</p>
<p>לעולם ישנה אדם לתלמידו דרך קצרה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב משום ר' מ' לעולם ישנה אדם לתלמידו דרך קצרה</p>	<p>פסחים ג:ב</p>
<p>ניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בגופיה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בגופיה</p>	<p>פסחים ג:ב</p>
<p>ניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בממוניה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בממוניה</p>	<p>פסחים ג:ב</p>
<p>בשכר שלשה ראשון זכו לשלשה ראשון להכרית זרעו של עשו לבנין בית המקדש ולשמו של משיח</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתנא דבי ר' ישמעאל בשכר שלשה ראשון זכו לשלשה ראשון להכרית זרעו של עשו לבנין בית המקדש ולשמו של משיח</p>	<p>פסחים ה:א</p>
<p>למה צדיקים דומין בפני שכינה כנר בפני האבוקה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאי דכתיב (חבקוק ג, ד) ונוגה כאור תהיה קרנים מידו לו ושם חביון עוזו למה צדיקים דומין בפני שכינה כנר בפני האבוקה ואמר רבא אבוקה להבדלה מצוה מן המובחר</p>	<p>פסחים ח:א</p>
<p>שלוחי מצוה אינן ניזוקין</p>	<p>מפתח</p>
<p>והא אמר ר' אלעזר שלוחי מצוה אינן ניזוקין</p>	<p>פסחים ח:א</p>
<p>שלוחי מצוה אינן ניזוקין</p>	<p>מפתח</p>
<p>והאמר רבי אלעזר שלוחי מצוה אינן ניזוקין היכא דשכיח היזיקא שאני שנאמר (שמואל א טז, ב) ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני ויאמר ה' עגלת בקר תקח בידך</p>	<p>פסחים ח:ב</p>
<p>שלוחי מצוה אינן ניזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר אלעזר שלוחי מצוה אינן ניזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן כמאן כי האי תנא דתניא איסי בן יהודה אומר כלפי שאמרה תורה (שמות לד, כד) ולא יחמוד איש את ארצך מלמד שתהא פרתך רועה באפר ואין חיה מזיקתה תרנגולתך מנקרת באשפה ואין חולדה מזיקתה</p>	<p>פסחים ח:ב</p>
<p>מפני מה אין פירות גינוסר בירושלים...</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יצחק מפני מה אין פירות גינוסר בירושלים כדי שלא יהו עולי רגלים אומרים אלמלא לא עלינו אלא לאכול פירות גינוסר בירושלים דיינו נמצאת עליה שלא לשמה</p>	<p>פסחים ח:ב</p>
<p>מפני מה אין חמי טבריא בירושלים...</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' דוסתאי בר' ינאי מפני מה אין חמי טבריא בירושלים כדי שלא יהו עולי רגלים אומרים אלמלא לא עלינו אלא לרחוץ בחמי טבריא דיינו ונמצאת עליה שלא לשמה</p>	<p>פסחים ח:ב</p>
<p>כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח</p>	<p>מפתח</p>
<p>כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח</p>	<p>פסחים יג:א</p>
<p>שלשה דברים ממעטין את הזבל וזוקפין את הקומה ומאירין את העינים אלו הן פת נקייה בשר שמן ויין ישן</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלשה דברים ממעטין את הזבל וזוקפין את הקומה ומאירין את העינים אלו הן פת נקייה בשר שמן ויין ישן</p>	<p>פסחים מב:א</p>
<p>שלשה דברים נאמרים בכותח הבבלי מטמטם את הלב ומסמא את העינים ומכחיש את הגו</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלשה דברים נאמרים בכותח הבבלי מטמטם את הלב ומסמא את העינים ומכחיש את הגו</p>	<p>פסחים מב:א</p>

<p>כל סעודה שאינה של מצוה אין תלמיד חכם רשאי להנות ממנה</p>	<p>מפתח</p>
<p>רבי שמעון אומר כל סעודה שאינה של מצוה אין תלמיד חכם רשאי להנות ממנה כגון מאי א"ר יוחנן כגון בת כהן לישראל ובת תלמיד חכם לעם הארץ דא"ר יוחנן בת כהן לישראל אין זווגן עולה יפה</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>הרוצה שיתעשר ידבק בזרעו של אהרן</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן הרוצה שיתעשר ידבק בזרעו של אהרן כל שכן שתורה וכהונה מעשרתן לא קשיא הא בת"ח הא בעם הארץ</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>כל הנהנה מסעודת הרשות לסוף גולה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יצחק כל הנהנה מסעודת הרשות לסוף גולה שנא' (עמוס ו, ד) ואוכלים כרים מצאן ועגלים מתוך מרבק וכתוב לכן עתה יגלו בראש גולים</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>כל ת"ח המרבה סעודתו בכל מקום</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר כל ת"ח המרבה סעודתו בכל מקום סוף מחריב את ביתו ומאלמן את אשתו ומייתם את גוזליו ותלמודו משתכח ממנו ומחלוקות רבות עליו ודבריו אינם נשמעים ומחלל שם שמים ושם רבו ושם אביו וגורם שם רע לו ולבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח שאם מת או גולה מובטח לו שבניו ת"ח ואל ישא בת ע"ה שאם מת או גולה בניו ע"ה</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח וישא בתו לת"ח</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח וישא בתו לת"ח משל לענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל ולא ישא בת עם הארץ משל לענבי הגפן בענבי הסנה דבר כעור</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמיד חכם לא מצא בת תלמיד חכם ישא בת גדולי הדור</p>	<p>מפתח</p>
<p>תנו רבנן לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמיד חכם לא מצא בת תלמיד חכם ישא בת גדולי הדור לא מצא בת גדולי הדור ישא בת ראשי כנסיות לא מצא בת ראשי כנסיות ישא בת גבאי צדקה לא מצא בת גבאי צדקה ישא בת מלמדי תינוקות ולא ישא בת עמי הארץ מפני שהן שקץ ונשותיהן שרץ</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>כל העוסק בתורה מותר לאכול בשר בהמה ועוף וכל שאינו עוסק בתורה אסור לאכול בשר בהמה ועוף</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל העוסק בתורה מותר לאכול בשר בהמה ועוף וכל שאינו עוסק בתורה אסור לאכול בשר בהמה ועוף</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא אמר רבי עקיבא כשהייתי עם הארץ אמרתי מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור אמרו לו תלמידיו רבי אמור ככלב אמר להן זה נושך ושובר עצם וזה נושך ואינו שובר עצם</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>כל המשיא בתו לעם הארץ כאילו כופתה ומניחה לפני ארי</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא היה רבי מאיר אומר כל המשיא בתו לעם הארץ כאילו כופתה ומניחה לפני ארי מה ארי דורס ואוכל ואין לו בושת פנים אף עם הארץ מכה ובוטל ואין לו בושת פנים</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>כל העוסק בתורה לפני עם הארץ כאילו בועל ארוסתו בפניו</p>	<p>מפתח</p>
<p>תנא רבי חייא כל העוסק בתורה לפני עם הארץ כאילו בועל ארוסתו בפניו שנאמר (דברים לג, ד) תורה צוה לנו משה מורשה אל תקרי מורשה אלא מאורסה</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>גדולה שנאה ששונאין עמי הארץ לתלמיד חכם יותר משנאה ששונאין עובדי כוכבים את ישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>גדולה שנאה ששונאין עמי הארץ לתלמיד חכם יותר משנאה ששונאין עובדי כוכבים את ישראל ונשותיהן יותר מהן</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים עד שהסוס רץ ומציל</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים עד שהסוס רץ ומציל</p>	<p>פסחים נא:</p>
<p>הרוגי מלכות אין אדם יכול לעמוד במחיצתן</p>	<p>מפתח</p>
<p>הרוגי מלכות אין אדם יכול לעמוד במחיצתן</p>	<p>פסחים נא:</p>

<p>לא כעולם הזה העולם הבא...</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי אחא בר חנינא לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה על בשורות טובות אומר ברוך הטוב והמטיב ועל בשורות רעות אומר ברוך דיין האמת לעולם הבא כולו הטוב והמטיב</p>	<p>פסחים נ:א</p>
<p>לא כעולם הזה העולם הבא...</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר נחמן בר יצחק לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה נכתב ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת אבל לעולם הבא כולו אחד נקרא ביו"ד ה"י ונכתב ביו"ד ה"י סבר רבא למדרשה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם כתיב ר' אבינא רמי כתיב (שמות ג, טו) זה שמי לעלם וזה זכרי לדור דור אמר הקב"ה לא כשאני נכתב אני נקרא ונכתב אני ביו"ד ה"א ונקרא אני באל"ף דל"ת</p>	<p>פסחים נ:א</p>
<p>העושה מלאכה בערבי שבתות וימים טובים מן המנחה ולמעלה אינו רואה סימן ברכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>העושה מלאכה בערבי שבתות וימים טובים מן המנחה ולמעלה אינו רואה סימן ברכה</p>	<p>פסחים נ:ב</p>
<p>העושה מלאכה בערבי שבתות...</p>	<p>מפתח</p>
<p>העושה מלאכה בערבי שבתות ובערבי ימים טובים מן המנחה ולמעלה ובמוצאי שבת ובמוצאי יו"ט ובמוצאי יום הכפורים ובכל מקום שיש שם גידנוד עבירה לאתווי תענית ציבור אינו רואה סימן ברכה</p>	<p>פסחים נ:ב</p>
<p>המצפה לשכר אשתו וריחים אינו רואה סימן ברכה לעולם</p>	<p>מפתח</p>
<p>תנו רבנן המצפה לשכר אשתו וריחים אינו רואה סימן ברכה לעולם שכר אשתו מתקולתא ריחייא אגרתא אבל עבדה ומזבנה אישתבוחי משתבח בה קרא דכתיב (משלי לא, כד) סדין עשתה ותמכור</p>	<p>פסחים נ:ב</p>
<p>המשתכר בקנים ובקנקנים אינו רואה סימן ברכה לעולם</p>	<p>מפתח</p>
<p>המשתכר בקנים ובקנקנים אינו רואה סימן ברכה לעולם מאי טעמא כיון דנפיש אפחזייהו שלטא בהו עינא</p>	<p>פסחים נ:ב</p>
<p>תגרי סימטא ומגדלי בהמה דקה וקוצצי אילנות טובות ונותנין עיניהן בחלק יפה אינו רואה סימן ברכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>תגרי סימטא ומגדלי בהמה דקה וקוצצי אילנות טובות ונותנין עיניהן בחלק יפה אינו רואה סימן ברכה</p>	<p>פסחים נ:ב</p>
<p>ד' פרוטות אין בהן סימן ברכה לעולם שכר כותבין ושכר מתורגמנין ושכר יתומים ומעות הבאות ממדינת הים</p>	<p>מפתח</p>
<p>ד' פרוטות אין בהן סימן ברכה לעולם שכר כותבין ושכר מתורגמנין ושכר יתומים ומעות הבאות ממדינת הים</p>	<p>פסחים נ:ב</p>
<p>כותבי ספרים תפילין ומזוזות הן ותגריהן ותגרי תגריהן וכל העוסקין במלאכת שמים...</p>	<p>מפתח</p>
<p>כותבי ספרים תפילין ומזוזות הן ותגריהן ותגרי תגריהן וכל העוסקין במלאכת שמים לאיתווי מוכרי תכלת אינן רואין סימן ברכה לעולם ואם עוסקין לשמה רואין</p>	<p>פסחים נ:ב</p>
<p>לעולם יעסוק אדם בתורה ומצות אף על פי שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ומצות אף על פי שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה</p>	<p>פסחים נ:ב</p>
<p>כל המטיל מלאי לכיס תלמידי חכמים זוכה ויושב בישיבה של מעלה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יוחנן כל המטיל מלאי לכיס תלמידי חכמים זוכה ויושב בישיבה של מעלה שנא' (קהלת ז, יב) כי בצל החכמה בצל הכסף</p>	<p>פסחים נ:ג</p>
<p>אין בין תשעה באב לתענית ציבור אלא שזה אסור בעשיית מלאכה וזה מותר בעשיית מלאכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אין בין תשעה באב לתענית ציבור אלא שזה אסור בעשיית מלאכה וזה מותר בעשיית מלאכה</p>	<p>פסחים נ:ד</p>
<p>מיום שנגזז ספר יוחסין תשש כחן של חכמים וכהה מאור עיניהם</p>	<p>מפתח</p>
<p>מיום שנגזז ספר יוחסין תשש כחן של חכמי' וכהה מאור עיניהם</p>	<p>פסחים ס:ב</p>
<p>אי אפשר לעולם בלא בסם ובלא בורסי</p>	<p>מפתח</p>
<p>רבי אומר אי אפשר לעולם בלא בסם ובלא בורסי אשרי מי שאומנתו בסם אוי לו מי שאומנתו בורסי</p>	<p>פסחים ס:א</p>
<p>אי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות אשרי מי שבניו זכרים אוי לו מי שבניו נקבות</p>	<p>פסחים ס:א</p>

<p>מפתח כל המתיהר אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו</p> <p>פסחים סו:ב אמר רב כל המתיהר אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו אם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו</p>	<p>מפתח אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד</p> <p>פסחים סח:א ולשמואל דאמר אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד מאי איכא למימר אידי ואידי לעולם הבא ולא קשיא כאן במחנה שכינה כאן במחנה צדיקים</p>
<p>מפתח כל האוכל ושותה בתשעה בו מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי</p> <p>פסחים סח:ב ויקרא כג, לב ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש וכי בתשעה (תם) מתענין והלא בעשירי מתענין אלא לומר לך כל האוכל ושותה בתשעה בו מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי</p>	<p>מפתח ברור לו מיתה יפה</p> <p>פסחים עה:א ונעביד לה חמי האור משום דר"נ דאמר ר"נ אמר קרא (ויקרא יט, יח) ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה</p>
<p>מפתח אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים</p> <p>פסחים פה:ב דא"ר יהושע בן לוי אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים</p>	<p>מפתח מפני מה לא נתקדשו שערי ירושלים מפני שמצורעין מגינין תחתיהן בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים</p> <p>פסחים פה:ב דאמר רבי שמואל בר רב יצחק מפני מה לא נתקדשו שערי ירושלים מפני שמצורעין מגינין תחתיהן בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים</p>
<p>מפתח גדול קבוצ גליות כיום שנבראו בו שמים וארץ</p> <p>פסחים פה:א א"ר יוחנן גדול קבוצ גליות כיום שנבראו בו שמים וארץ שנאמר (הושע ב, ב) ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדו ושמו להם ראש אחד ועלו מן הארץ כי גדול יום זירעאל וכתוב (בראשית א, ה) ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד</p>	<p>מפתח יפה שתיקה לחכמים קל וחומר לטפשים</p> <p>פסחים צט:א מכאן אמרו חכמים יפה שתיקה לחכמים קל וחומר לטפשים שנאמר (משלי יז, כח) אויל מחריש חכם יחשב</p>
<p>מפתח כל החותם מקדש ישראל והמבדיל בין קודש לחול מאריכין לו ימיו ושנותיו</p> <p>פסחים קד:א רב יוסף אהא דרב תנא משמיה דרבי יהושע בן חנניא כל החותם מקדש ישראל והמבדיל בין קודש לחול מאריכין לו ימיו ושנותיו</p>	<p>מפתח ארבעה דברים העושה אותן דמו בראשו ומתחייב בנפשו אלו הן...</p> <p>פסחים קיא:א אמר ריש לקיש ארבעה דברים העושה אותן דמו בראשו ומתחייב בנפשו אלו הן הנפנה בין דקל לכותל והעובר בין שני דקלים והשותה מים שאולין והעובר על מים שפוכין</p>
<p>מפתח שלשה אין ממצעין ולא מתמצעין ואלו הן הכלב והדקל והאשה</p> <p>פסחים קיא:א ת"ר שלשה אין ממצעין ולא מתמצעין ואלו הן הכלב והדקל והאשה ו"א אף החזיר ו"א אף הנחש</p>	<p>מפתח עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p> <p>פסחים קיב:א ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p>
<p>מפתח יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק</p> <p>פסחים קיב:א חמשה דברים צוה ר"ע את רבי שמעון בן יוחי כשהיה חבוש בבית האסורין אמר לו רבי למדני תורה אמר איני מלמדך אמר לו אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות אמר לו בני יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק</p>	<p>מפתח הוי עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים</p> <p>פסחים קיב:א ר' יהודה בן תימא אומר הוי עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים</p>
<p>מפתח שלשה מכריז עליהן הקב"ה בכל יום...</p> <p>פסחים קיג:א א"ר יוחנן שלשה מכריז עליהן הקב"ה בכל יום על רווק הדר בכרך ואינו חוטא ועל עני המחזיר אבידה לבעליה ועל עשיר המעשר פירותיו בצינעה</p>	

<p>עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p>	<p>מפתח</p>
<p>ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p>	<p>פסחים קיג:א</p>
<p>שלשה הקדוש ברוך הוא אוהבן מי שאינו כועס ומי שאינו משתכר ומי שאינו מעמיד על מדותיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלשה הקדוש ברוך הוא אוהבן מי שאינו כועס ומי שאינו משתכר ומי שאינו מעמיד על מדותיו</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>שלשה הקדוש ברוך הוא שונאן...</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלשה הקדוש ברוך הוא שונאן המדבר א' בפה ואחד בלב והיודע עדות בחבירו ואינו מעיד לו והרואה דבר ערוה בחבירו ומעיד בו יחידי</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>שלשה חיהן אינם חיים הרחמנין והרתחנין ואניני הדעת</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלשה חיהן אינם חיים הרחמנין והרתחנין ואניני הדעת</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>ארבעה אין הדעת סובלתן אלו הן דל גאה ועשיר מכחש וזקן מנאף ופרנס מתגאה על הציבור בחנם</p>	<p>מפתח</p>
<p>ארבעה אין הדעת סובלתן אלו הן דל גאה ועשיר מכחש וזקן מנאף ופרנס מתגאה על הציבור בחנם ויש אומרים אף המגרש את אשתו פעם ראשונה ושניה ומחזירה</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>חמשה דברים צוה כנען את בניו אהבו זה את זה ואהבו את הגזל ואהבו את הזמה ושנאו את אדוניכם ואל תדברו או</p>	<p>מפתח</p>
<p>חמשה דברים צוה כנען את בניו אהבו זה את זה ואהבו את הגזל ואהבו את הזמה ושנאו את אדוניכם ואל תדברו אמת</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>ששה דברים נאמרים בסוס...</p>	<p>מפתח</p>
<p>ששה דברים נאמרים בסוס אוהב את הזנות ואוהב את המלחמה ורוחו גסה ומואס את השינה ואוכל הרבה ומוציא קמעה ו"א אף מבקש להרוג בעליו במלחמה</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>שבעה מנודין לשמים אלו הן הן</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבעה מנודין לשמים אלו הן יהודי שאין לו אשה ושיש לו אשה ואין לו בנים ומי שיש לו בנים ואין מגדלן לתלמוד תורה ומי שאין לו תפילין בראשו ותפילין בזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו והמונע מנעלים מרגליו ו"א אף מי שאין מיסב בחבורה של מצוה</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>אין השכינה שורה לא מתוך עצלות ולא מתוך עצבות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך דברים בטלים</p>	<p>מפתח</p>
<p>שארן השכינה שורה לא מתוך עצלות ולא מתוך עצבות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך דברים בטלים אלא מתוך דבר שמחה של מצוה שנאמר (מלכים ב ג, טו) ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד השם</p>	<p>פסחים קיג:א</p>
<p>כל ת"ח היושב לפני רבו ואין שפתותיו נוטפות מר תכוונה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב כל ת"ח היושב לפני רבו ואין שפתותיו נוטפות מר תכוונה שנאמר (שיר השירים ה, ג) שפתותיו שושנים נוטפות מור עובר אל תקרי שושנים אלא שושנים אל תקרי מור עובר אלא מר עבר</p>	<p>פסחים קיג:א</p>
<p>קשין מזונותיו של אדם כפליים כולדה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן קשין מזונותיו של אדם כפליים כולדה דאילו בולדה כתי' (בראשית ג, טז) בעצב ובמזונות כתי' (בראשית ג, יז) בעצבון</p>	<p>פסחים קיג:א</p>
<p>קשין מזונותיו של אדם יותר מן הגאולה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן קשין מזונותיו של אדם יותר מן הגאולה דאילו בגאולה כתיב (בראשית מח, טז) המלאך הגואל אותי מכל רע מלאך בעלמא ואילו במזונות כתיב (בראשית מח, טו) האלהים הרועה אותי</p>	<p>פסחים קיג:א</p>
<p>קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב שיזבי משמיה דרבי אלעזר בן עזריה קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף דכתיב (תהלים קלו, כה) נותן לחם לכל בשר וסמך ליה לגוזר ים סוף לגזרים</p>	<p>פסחים קיג:א</p>
<p>קשין נקביו של אדם כיום המיתה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר"א בן עזריה קשין נקביו של אדם כיום המיתה וכקריעת ים סוף שנאמר (ישעיהו נא, יד) מהר צועה להפתח וכתוב בתרי' רוגע הים ויהמו גליו</p>	<p>פסחים קיג:א</p>

<p>מפתח כל המבזה את המועדות כאילו עובד ע"ז</p> <p>ואמר רב ששת משום ר"א בן עזריה כל המבזה את המועדות כאילו עובד ע"ז שנאמר (שמות לד, יז) אלהי מסכה לא תעשה לך וכתיב בתריה את חג המצות תשמור</p>	<p>פסחים קי"ח:א</p>
<p>מפתח כל המספר לשון הרע וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר בחבירו ראוי להשליכו לכלבים</p> <p>ר"א בן עזריה כל המספר לשון הרע וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר בחבירו ראוי להשליכו לכלבים שנאמר (שמות כב, ל) לכלב תשליכון אותו וכתיב בתריה (שמות כג, א) לא תשא שמע שוא</p>	<p>פסחים קי"ח:א</p>
<p>מפתח שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מנצחין אותו ועצב אבל הקב"ה נוצחין אותו ושמח</p> <p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מנצחין אותו ועצב אבל הקב"ה נוצחין אותו ושמח שנאמר (תהלים קו, כג) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו</p>	<p>פסחים קי"ט:א</p>
<p>מפתח כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי</p> <p>דנני חייא בר רב מדפתי ועניתם את נפשותיכם בתשעה וכי בתשעה מתענין והלא בעשירי מתענין אלא לומר לך כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל</p> <p>בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל</p> <p>ר' יהושע אומר בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל מנלן אמר קרא (שמות יב, מב) ליל שמורים ליל המשומר ובא מששת ימי בראשית</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח יפה צעקה לאדם בין קודם גזר דין בין לאחר גזר דין</p> <p>דא"ר יצחק יפה צעקה לאדם בין קודם גזר דין בין לאחר גזר דין</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח ד' דברים מקרעין גזר דינו של אדם אלו הן צדקה צעקה שינוי השם ושינוי מעשה</p> <p>וא"ר יצחק ד' דברים מקרעין גזר דינו של אדם אלו הן צדקה צעקה שינוי השם ושינוי מעשה</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח חייב אדם להקביל פני רבו ברגל</p> <p>וא"ר יצחק חייב אדם להקביל פני רבו ברגל שנאמר (מלכים ב ד, כג) מדוע את הולכת אליו היום לא חדש ולא שבת מכלל בדחדש ושבת איבעי לה למיזל</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח שלשה ספרים נפתחין בר"ה אחד של רשעים גמורין ואחד של צדיקים גמורין ואחד של בינוניים</p> <p>א"ר יוחנן שלשה ספרים נפתחין בר"ה אחד של רשעים גמורין ואחד של צדיקים גמורין ואחד של בינוניים צדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים רשעים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר למיתה בינוניים תלויין ועומדין מר"ה ועד יו"כ זכו נכתבין לחיים לא זכו נכתבין למיתה</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח חייב אדם לטהר את עצמו ברגל</p> <p>וא"ר יצחק חייב אדם לטהר את עצמו ברגל שנאמר (ויקרא יא, ח) ובנבלתם לא תגעו תניא נמי הכי ובנבלתם לא תגעו יכול יהו ישראל מוזהרין על מגע נבילה תלמוד לומר (ויקרא כא, א) אמור אל הכהנים בני אהרן בני אהרן מוזהרין בני ישראל אין מוזהרין</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח כל פרנס המטיל אימה יתירה על הצבור שלא לשם שמים אינו רואה בן תלמיד חכם</p> <p>אמר רב כל פרנס המטיל אימה יתירה על הצבור שלא לשם שמים אינו רואה בן תלמיד חכם שנאמר (איוב לו, כד) לכן יראוהו אנשים לא יראה כל חכמי לב</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו</p> <p>רבי אמר כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו שנאמר נושא עון ועובר על פשע למי נושא עון למי שעובר על פשע</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח גדולה תשובה שמקרעת גזר דינו של אדם</p> <p>אמר ר' יוחנן גדולה תשובה שמקרעת גזר דינו של אדם שנא' (ישעיהו נ, י) השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע פן יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושב ורפא לו א"ל רב פפא לאביי ודלמא לפני גזר דין א"ל ורפא לו כתיב איזהו דבר שצריך רפואה הוי אומר זה גזר דין</p>	<p>ראש השנה</p>

<p>מפתח יפה צעקה לאדם בין קודם גזר דין בין לאחר גזר דין</p> <p>ראש השנה</p> <p>רבי יצחק אמר יפה צעקה לאדם בין קודם גזר דין בין לאחר גזר דין וגזר דין דצבור מי מיקרע והא כתוב אחד אומר (ירמיהו ד, יד) כבסי מרעה לבך וכתוב (ירמיהו ב, כב) כי אם תכבסי בנתר ותרבי לך בורית נכתם עונך לפני מאי לאו כאן קודם גזר דין כאן לאחר גזר דין</p>	
<p>מפתח שקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלהינו</p> <p>ראש השנה</p> <p>צום השביעי זה ג' בתשרי שבו נהרג גדליה בן אחיקם ומי הרגו ישמעאל בן נתניה הרגו ללמדך ששקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלהינו</p>	
<p>מפתח כל שיטה ושיטה שנטלו נכרים מירושלים עתיד הקב"ה להחזירן לה</p> <p>ראש השנה</p> <p>א"ר יוחנן כל שיטה ושיטה שנטלו נכרים מירושלים עתיד הקב"ה להחזירן לה שנאמר (ישעיהו מא, יט) אתן במדבר ארז שטה</p>	
<p>מפתח כל הלומד תורה ואינו מלמדה דומה להדס במדבר</p> <p>ראש השנה</p> <p>ואמר רבי יוחנן כל הלומד תורה ואינו מלמדה דומה להדס במדבר</p>	
<p>מפתח כל הלומד תורה ומלמדה במקום שאין ת"ח דומה להדס במדבר דחביב</p> <p>ראש השנה</p> <p>איכא דאמרי כל הלומד תורה ומלמדה במקום שאין ת"ח דומה להדס במדבר דחביב</p>	
<p>מפתח מעולם לא ראתה חמה פגימתה של לבנה ולא פגימתה של קשת פגימתה של לבנה דחלשה דעתה פגימתה של קשת דלא לימרו עובדי החמה גירי קא משדייא</p> <p>ראש השנה</p> <p>מעולם לא ראתה חמה פגימתה של לבנה ולא פגימתה של קשת פגימתה של לבנה דחלשה דעתה פגימתה של קשת דלא לימרו עובדי החמה גירי קא משדייא</p>	
<p>מפתח אשרי הדור שהגדולים נשמעים לקטנים</p> <p>ראש השנה</p> <p>אשרי הדור שהגדולים נשמעים לקטנים קל וחומר קטנים לגדולים קל וחומר חיובא הוא אלא מתוך שהגדולים נשמעים לקטנים נושאים קטנים קל וחומר בעצמן</p>	
<p>מפתח שקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות ע"ז גלוי עריות ושפיכות דמים</p> <p>יומא ט"ב</p> <p>אבל מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצות וגמילות חסדים מפני מה חרב מפני שהיתה בו שנאת חנם ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות ע"ז גלוי עריות ושפיכות דמים</p>	
<p>מפתח משמתו נביאים האחרונים חגי זכריה ומלאכי נסתלקה רוח הקדש מישראל ועדיין היו משתמשין בבת קול</p> <p>יומא ט"ב</p> <p>משמתו נביאים האחרונים חגי זכריה ומלאכי נסתלקה רוח הקדש מישראל ועדיין היו משתמשין בבת קול</p>	
<p>מפתח טובה צפורן של ראשונים מכריסו של אחרונים</p> <p>יומא ט"ב</p> <p>אמר רבי יוחנן טובה צפורן של ראשונים מכריסו של אחרונים א"ל ריש לקיש אדרבה אחרונים עדיפי אף על גב דאיכא שעבוד מלכיות קא עסקי בתורה</p>	
<p>מפתח עתידה רומי שתפול ביד פרס</p> <p>יומא י"א</p> <p>אמר רבי עתידה רומי שתפול ביד פרס שנאמר (ירמיהו מט, כ) לכן שמעו עצת ה' אשר יעץ (על) אדום ומחשבותיו אשר חשב (על) יושבי תימן אם לא יסחבום צעירי הצאן אם לא ישים עליהם נוהם</p>	
<p>מפתח עתידה רומי שתפול ביד פרס</p> <p>יומא י"א</p> <p>אמר רבי יוחנן משום ר' יהודה ברבי אלעאי עתידה רומי שתפול ביד פרס קל וחומר ומה מקדש ראשון שבנאוהו בני שם והחריבוהו כשדיים נפלו כשדיים ביד פרסיים מקדש שני שבנאוהו פרסיים והחריבוהו רומיים אינו דין שיפלו רומיים ביד פרסיים</p>	
<p>מפתח עתידה פרס שתפול ביד רומי</p> <p>יומא י"א</p> <p>אמר רב עתידה פרס שתפול ביד רומי</p>	
<p>מפתח אין בן דוד בא עד שתפשוט מלכות רומי הרשעה בכל העולם כולו תשעה חדשים</p> <p>יומא י"א</p> <p>אמר רב אין בן דוד בא עד שתפשוט מלכות רומי הרשעה בכל העולם כולו תשעה חדשים שנאמר (מלכה ה, ב) לכן יתנם עד עת יולדה ילדה ויתר אחיו ישובון על בני ישראל</p>	

שלוחי מצוה אינן ניזוקין	מפתח
והאמר ר' אלעזר שלוחי מצוה אינן ניזוקין היכא דקביע היזקא שאני דכתיב (שמואל א טז, ב) ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני ויאמר ה' עגלת בקר תקח בידך ואמרת לזבוח לה' באתי	יומא יא:א
מי שמייחד ביתו לו שאינו רוצה להשאיל כליו ואומר שאין לו הקב"ה מפרסמו כשמפנה את ביתו פרט למשאיל כליו	מפתח
ואימא ה"נ אמר קרא (ויקרא יד, לד) בבית ארץ אחוזתכם אלא לו למה לי מי שמייחד ביתו לו שאינו רוצה להשאיל כליו ואומר שאין לו הקב"ה מפרסמו כשמפנה את ביתו פרט למשאיל כליו לאחרים	יומא יא:ב
החושד בכשרים לוקה בגופו	מפתח
הוא פורש ובוכה והן פורשין ובוכין וכו':הוא פורש ובוכה שחשדוהו צדוקי והם פורשין ובוכין דא"ר יהושע בן לוי כל החושד בכשרים לוקה בגופו	יומא יט:ב
השח שיחת חולין עובר בעשה	מפתח
אמר רבא השח שיחת חולין עובר בעשה שנאמר ודברת בם בם ולא בדברים אחרים	יומא יט:ב
בשעה שישראל עולין לרגל עומדין צפופין ומשתחויים רווחים	מפתח
אמר רב בשעה שישראל עולין לרגל עומדין צפופין ומשתחויים רווחים	יומא כא:א
מעולם לא כבו גשמים אש של עצי המערכה ועשן המערכה	מפתח
מעולם לא כבו גשמים אש של עצי המערכה ועשן המערכה אפי' כל הרוחות שבעולם באות ומנשבות בו אין מזיזות אותו ממקומו	יומא כא:א
חמשה דברים נאמרו באש של מערכה רבוצה כארי וברה כחמה ויש בה ממש ואוכלת לחין כיבשין ואינה מעלה עשן	מפתח
חמשה דברים נאמרו באש של מערכה רבוצה כארי וברה כחמה ויש בה ממש ואוכלת לחין כיבשין ואינה מעלה עשן	יומא כא:ב
כל המונה את ישראל עובר בלאו	מפתח
אמר רבי אלעזר כל המונה את ישראל עובר בלאו שנאמר (הושע ב, א) והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד רב נחמן בר יצחק אמר עובר בשני לאוין שנאמר לא ימד ולא יספר	יומא כב:ב
אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו	מפתח
דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו שאם תזוז דעתו עליו אומרין לו חזור לאחורין	יומא כב:ב
כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם	מפתח
ואמר רבי יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם והכתיב (ויקרא יט, יח) לא תקום ולא תטור	יומא כב:ב
כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו	מפתח
האמר רבא כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו	יומא כג:א
שלשה שהיו מהלכין בדרך הרב באמצע גדול בימינו וקטן משמאלו	מפתח
שלשה שהיו מהלכין בדרך הרב באמצע גדול בימינו וקטן משמאלו	יומא לז:א
המהלך כנגד רבו הרי זה בור אחורי רבו הרי זה מגסי הרוח	מפתח
המהלך כנגד רבו הרי זה בור אחורי רבו הרי זה מגסי הרוח	יומא לז:א
אין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא	מפתח
ואין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא	יומא לח:ב
בשביל צדיק אחד עולם נברא עולם נברא	מפתח
אמר רבי אלעזר אפילו בשביל צדיק אחד עולם נברא שנאמר (בראשית א, ד) וירא אלהים את האור כי טוב ואין טוב אלא צדיק שנאמר (ישעיהו ג, י) אמרו צדיק כי טוב	יומא לח:ב

<p>מפתח כל המשכח דבר מתלמודו גורם גלות לבניו</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>אמר רבי אלעזר כל המשכח דבר מתלמודו גורם גלות לבניו שנאמר ותשכח תורת אלהיך אשכח בניך גם אני ר' אבהו אמר מורידין אותו מגדולתו שנאמר כי אתה הדעת מאסת ואמאסך מכהן לי</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>מפתח אין צדיק נפטר מן העולם עד שנברא צדיק כמותו</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>אמר ר' יוחנן אין צדיק נפטר מן העולם עד שנברא צדיק כמותו שנאמר (קהלת א, ה) וזרח השמש ובא השמש עד שלא כבתה שמשו של עלי זרחה שמשו של שמואל הרמתי</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>מפתח אפי' בשביל צדיק אחד העולם מתקיים</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>אבא א"ר יוחנן אפי' בשביל צדיק אחד העולם מתקיים שנאמר (משלי י, כה) וצדיק יסוד עולם</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>מפתח כיון שיצאו רוב שנותיו של אדם ולא חטא שוב אינו חוטא</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>אמר ר' יוחנן כיון שיצאו רוב שנותיו של אדם ולא חטא שוב אינו חוטא שנאמר רגלי חסידיו ישמור</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>מפתח כיון שבאה לידו דבר עבירה פעם ראשונה ושניה ואינו חוטא שוב אינו חוטא</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>דבי ר' שילא אמרי כיון שבאה לידו דבר עבירה פעם ראשונה ושניה ואינו חוטא שוב אינו חוטא שנאמר רגלי חסידיו ישמור</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>מפתח בא לטמא פותחין לו בא לטהר מסייעין אותו</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>אמר ריש לקיש מאי דכתיב (משלי ג, לד) אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן בא לטמא פותחין לו בא לטהר מסייעין אותו</p>	<p>יומא לח:ב</p>
<p>מפתח אדם מטמא עצמו מעט מטמאין אותו הרבה מלמטה מטמאין אותו מלמעלה בעולם הזה מטמאין אותו לעולם הבא</p>	<p>יומא לח:א</p>
<p>תנו רבנן (אל) תטמאו בהם ונטמתם במ אדם מטמא עצמו מעט מטמאין אותו הרבה מלמטה מטמאין אותו מלמעלה בעולם הזה מטמאין אותו לעולם הבא</p>	<p>יומא לח:א</p>
<p>מפתח אדם מקדש עצמו מעט מקדשין אותו הרבה מלמטה מקדשין אותו מלמעלה בעולם הזה מקדשין אותו לעולם הבא</p>	<p>יומא לח:א</p>
<p>תנו רבנן (ויקרא יא, מד) והתקדשתם והייתם קדושים אדם מקדש עצמו מעט מקדשין אותו הרבה מלמטה מקדשין אותו מלמעלה בעולם הזה מקדשין אותו לעולם הבא</p>	<p>יומא לח:א</p>
<p>מפתח עבירה מטממת לבו של אדם</p>	<p>יומא לח:א</p>
<p>תנא דבי רבי ישמעאל עבירה מטממת לבו של אדם שנאמר (ויקרא יא, מג) ולא תטמאו בהם ונטמתם במ אל תקרי ונטמאתם אלא ונטמטם</p>	<p>יומא לח:א</p>
<p>מפתח מה קטורת מכפרת על לשון הרע יבא דבר שבחשאי וכפר על מעשה חשאי</p>	<p>יומא מד:א</p>
<p>ותנא דבי ר' ישמעאל על מה קטורת מכפרת על לשון הרע יבא דבר שבחשאי וכפר על מעשה חשאי</p>	<p>יומא מד:א</p>
<p>מפתח אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו</p>	<p>יומא סז:א</p>
<p>על כל סוכה וסוכה אומרים לו הרי מזון והרי מים:תנא מעולם לא הוצרך אדם לכך אלא שאינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו</p>	<p>יומא סז:א</p>
<p>מפתח החזירו עטרה ליושנה</p>	<p>יומא סט:ב</p>
<p>דאמר רבי יהושע בן לוי למה נקרא שמן אנשי כנסת הגדולה שהחזירו עטרה ליושנה</p>	<p>יומא סט:ב</p>
<p>מפתח הרוצה לנסך יין על גבי המזבח ימלא גרונו של תלמידי חכמים יין</p>	<p>יומא עא:א</p>
<p>ואמר רבי ברכיה הרוצה לנסך יין על גבי המזבח ימלא גרונו של תלמידי חכמים יין שנאמר אליכם אישים אקרא</p>	<p>יומא עא:א</p>
<p>מפתח אם רואה אדם שתורה פוסקת מזרעו ישא בת תלמיד חכם</p>	<p>יומא עא:א</p>
<p>ואמר רבי ברכיה אם רואה אדם שתורה פוסקת מזרעו ישא בת תלמיד חכם שנאמר (איוב יד, ח) אם יזקין בארץ שרשו ובעפר ימות גזעו</p>	<p>יומא עא:א</p>
<p>מפתח כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אינו תלמיד חכם</p>	<p>יומא עב:ב</p>
<p>מפתח כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אינו תלמיד חכם</p>	<p>יומא עב:ב</p>

	מפתח אוי להם לשונאיהן של תלמידי חכמים שעוסקין בתורה ואין בהן יראת שמים	
	אוי להם לשונאיהן של תלמידי חכמים שעוסקין בתורה ואין בהן יראת שמים	יומא עב:ב
	מפתח זכה נעשית לו סם חיים לא זכה נעשית לו סם מיתה	
	אמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב (דברים ז, מד) וזאת התורה אשר שם משה זכה נעשית לו סם חיים לא זכה נעשית לו סם מיתה	יומא עב:ב
	מפתח זכה משמחתו לא זכה צורפתו	
	רבי יונתן רמי כתיב (תהלים יט, ט) פקודי ה' ישרים משמחי לב וכתיב (תהלים יח, לא) אמרת ה' צרופה זכה משמחתו לא זכה צורפתו	יומא עב:ב
	מפתח זכה צורפתו לחיים לא זכה צורפתו למיתה	
	ריש לקיש אמר מגופיה דקרא נפקא זכה צורפתו לחיים לא זכה צורפתו למיתה	יומא עב:ב
	מפתח הלומד תורה בטהרה מאי היא נושא אשה ואחר כך לומד תורה	
	אמר רבי חנינא זה הלומד תורה בטהרה מאי היא נושא אשה ואחר כך לומד תורה	יומא עב:ב
	מפתח גזירת נביא חוזרת גזירת אורים ותומים אינה חוזרת	
	ואף על פי שגזירת נביא חוזרת גזירת אורים ותומים אינה חוזרת שנאמר (במדבר כז, כא) במשפט האורים למה נקרא שמן אורים ותומים אורים שמאירין את דבריהן תומים שמשלימין את דבריהן	יומא עב:ב
	מפתח אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו	
	דברים ת, טז המאכילך מן במדבר למען ענותך רבי אמי ורבי אסי חד אמר אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו וחד אמר אינו דומה מי שרואה ואוכל למי שאינו רואה ואוכל	יומא עב:ב
	מפתח אינו דומה מי שרואה ואוכל למי שאינו רואה ואוכל	
	דברים ת, טז המאכילך מן במדבר למען ענותך רבי אמי ורבי אסי חד אמר אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו וחד אמר אינו דומה מי שרואה ואוכל למי שאינו רואה ואוכל	יומא עב:ב
	מפתח כל הנותן עינו בכוסו עריות כולן דומות עליו כמישור	
	כל הנותן עינו בכוסו עריות כולן דומות עליו כמישור	יומא עב:א
	מפתח כל הנותן עינו בכוסו כל העולם כולו דומה עליו כמישור	
	כל הנותן עינו בכוסו כל העולם כולו דומה עליו כמישור	יומא עב:א
	מפתח שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מקניט את חבריו יורד עמו לחייו...	
	אמר רבי יוסי בוא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם מקניט את חבריו יורד עמו לחייו אבל הקב"ה אינו כן קלל את הנחש עולה לגג מזונותיו עמו יורד למטה מזונותיו עמו קלל את כנען אוכל מה שרבו אוכל ושותה מה שרבו שותה קלל את האשה הכל רצין אחריה קלל את האדמה הכל ניזונין הימנה	יומא עב:א
	מפתח כתיב תירש וקרין תירוש זכה נעשה ראש לא זכה נעשה רש	
	רב כהנא רמי כתיב תירש וקרין תירוש זכה נעשה ראש לא זכה נעשה רש	יומא עב:ב
	מפתח ההולך להקביל פני אביו או פני רבו או פני מי שגדול ממנו עובר עד צוארו במים ואינו חושש	
	ההולך להקביל פני אביו או פני רבו או פני מי שגדול ממנו עובר עד צוארו במים ואינו חושש	יומא עב:ב
	מפתח כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי	
	דתני חייה בר רב מדיפתי ועניתם את נפשותיכם בתשעה וכי בתשעה מתענין והלא בעשור מתענין אלא לומר לך כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי	יומא פא:ב
	מפתח כל מיני מתיקה מאירין מאור עיניו של אדם	
	וכל מיני מתיקה מאירין מאור עיניו של אדם	יומא פג:ב

	האומר אחטא ואשוב ואחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה	מפתח
יומא פה:ב	האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה אחטא ויוה"כ מכפר אין יוה"כ מכפר עבירות שבין אדם למקום יוה"כ מכפר עבירות שבין אדם לחבירו אין יוה"כ מכפר עד שירצה את חבירו	
	גדולה תשובה שמביאה רפאות לעולם	מפתח
יומא פה:א	א"ר חמא בר חנינא גדולה תשובה שמביאה רפאות לעולם שנא' (הושע יד, ה) ארפא משובתם אוהבם נדבה	
	גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד	מפתח
יומא פה:א	אמר רבי לוי גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד שנא' (הושע יד, ב) שובה ישראל עד ה' אלהיך	
	גדולה תשובה שמקרבת את הגאולה	מפתח
יומא פה:ב	א"ר יונתן גדולה תשובה שמקרבת את הגאולה שנאמר (ישעיהו נט, כ) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב מה טעם ובא לציון גואל משום דשבי פשע ביעקב	
	גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כשגגות	מפתח
יומא פה:ב	אמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כשגגות שנאמר (הושע יד, ב) שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך הא עון מזיד הוא וקא קרי ליה מכשול	
	גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכויות	מפתח
יומא פה:ב	איני והאמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכויות שנאמר (יחזקאל לג, יט) ובשוב רשע מרשעתו ועשה משפט וצדקה עליהם (חיה) יחיה לא קשיא כאן מאהבה כאן מיראה	
	גדולה תשובה שמארכת שנותיו של אדם	מפתח
יומא פה:ב	אמר ר' יונתן גדולה תשובה שמארכת שנותיו של אדם שנאמר (יחזקאל יח, כז) ובשוב רשע מרשעתו (חיו) יחיה	
	שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מקניט את חבירו בדברים...	מפתח
יומא פה:ב	שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם מדת בשר ודם מקניט את חבירו בדברים ספק מתפייס הימנו ספק אין מתפייס הימנו וא"ת מתפייס הימנו ספק מתפייס בדברים ספק אין מתפייס בדברים אבל הקב"ה אדם עובר עבירה בסתר מתפייס ממנו בדברים שנאמר (הושע יד, ג) קחו עמכם דברים ושובו אל השם	
	גדולה תשובה שבשביל יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם	מפתח
יומא פה:ב	תניא היה ר"מ אומר גדולה תשובה שבשביל יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם כולו שנא' ארפא משובתם אוהבם נדבה כי שב אפי ממנו מהם לא נאמר אלא ממנו	
	טוב להם לצדיקים שאין נושאים להם פנים בעוה"ז	מפתח
יומא פה:א	טוב להם לצדיקים שאין נושאים להם פנים בעוה"ז	
	אוי להם לרשעים לא דיין שמחייבין עצמן אלא שמחייבין לבניהם ולבני בניהם עד סוף כל הדורות	מפתח
יומא פה:א	אוי להם לרשעים לא דיין שמחייבין עצמן אלא שמחייבין לבניהם ולבני בניהם עד סוף כל הדורות	
	כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו	מפתח
יומא פה:א	כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו	
	וכל המחטיא את הרבים כמעט אין מספיקין בידו לעשות תשובה	מפתח
יומא פה:א	וכל המחטיא את הרבים כמעט אין מספיקין בידו לעשות תשובה	
	כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו	מפתח
יומא פה:א	כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו מ"ט כדי שלא יהא הוא בגיהנם ותלמידיו בגן עדן שנאמר (תהלים טז, י) כי לא תעזוב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת	
	כל המחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה	מפתח
יומא פה:א	כל המחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה שלא יהא הוא בגן עדן ותלמידיו בגיהנם שנאמר (משלי כח, יז) אדם עשוק בדם נפש עד בור ינוס אל יתמכו בו	

מפתח	כל המקניט את חברו אפילו בדברים צריך לפייסו	יומא א:זא
	אמר ר' יצחק כל המקניט את חברו אפילו בדברים צריך לפייסו	
מפתח	כל המבקש מטו מחבירו אל יבקש ממנו יותר משלש פעמים	יומא א:זא
	ר' יוסי בר חנינא כל המבקש מטו מחבירו אל יבקש ממנו יותר משלש פעמים שנאמר (בראשית ג, יז) אנה שא נא ועתה שא נא	
מפתח	כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו	יומא ב:זב
	והאמר רבא כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו	
מפתח	למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר...	סוכה ד:א
	א"ר אליעזר למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר לומר לך מה עתר זה מהפך את התבואה בגורן ממקום למקום אף תפלתן של צדיקים מהפכת דעתו של הקב"ה ממדת אכזריות למדת רחמנות	
מפתח	אפי' שיחת תלמידי חכמים צריכה לימוד	סוכה כא:ב
	אמר רב המנונא אמר רב מנין שאפי' שיחת תלמידי חכמים צריכה לימוד שנאמר (תהלים א, ג) ועלהו לא יבול	
מפתח	חייב אדם להקביל פני רבו ברגל	סוכה כז:ב
	והאמר ר' יצחק מניין שחייב אדם להקביל פני רבו ברגל שנא' (מלכים ב ד, כג) מדוע את הולכת אליו היום לא חדש ולא שבת מכלל דבחדש ושבת מיחייב איניש לאקבולי אפי רביה לא קשיא הא דאזיל ואתי ביומיה הא דאזיל ולא אתי ביומיה	
מפתח	בזמן שהחמה לוקה סימן רע לכל העולם כולו	סוכה כט:א
	ת"ר בזמן שהחמה לוקה סימן רע לכל העולם כולו משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שעשה סעודה לעבדיו והניח פנס לפניהם כעס עליהם ואמר לעבדו טול פנס מפניהם והושיבם בחושך	
מפתח	בזמן שהחמה לוקה סימן רע לעובדי כוכבים לבנה לוקה סימן רע לשונאיהם של ישראל	סוכה כט:א
	בזמן שהחמה לוקה סימן רע לעובדי כוכבים לבנה לוקה סימן רע לשונאיהם של ישראל מפני שישראל מונין ללבנה ועובדי כוכבים לחמה	
מפתח	כל הנוטל לולב באגודו והדס בעבותו מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן	סוכה מה:א
	אמר ר"א כל הנוטל לולב באגודו והדס בעבותו מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן שנאמר אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח	
מפתח	כל המשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם	סוכה מה:ב
	כל המשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם שנאמר (שמות כב, יט) בלתי לה' לבדו	
מפתח	כל העושה איסור לחג באכילה ושתייה מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן	סוכה מה:ב
	משום ר' יוחנן המכותי כל העושה איסור לחג באכילה ושתייה מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן שנא' אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח	
מפתח	שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם כלי ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק...	סוכה מו:א
	ר' חנינא בר פפא בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם כלי ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק אבל מדת הקב"ה מלא מחזיק ריקן אינו מחזיק שנא' (דברים כה, א) והיה אם שמוע תשמע וגו' אם שמוע תשמע ואם לאו לא תשמע	
מפתח	גדול העושה צדקה יותר מכל הקרבנות	סוכה מט:ב
	א"ר אלעזר גדול העושה צדקה יותר מכל הקרבנות שנאמר (משלי כא, ג) עשה צדקה ומשפט נבחר לה' מזבח	
מפתח	גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה	סוכה מט:ב
	וא"ר אלעזר גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה שנאמר (הושע י, יב) זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד אם אדם זורע ספק אוכל ספק אינו אוכל אדם קוצר ודאי אוכל	
מפתח	אין צדקה משתלמת אלא לפי חסד שבה	סוכה מט:ב
	וא"ר אלעזר אין צדקה משתלמת אלא לפי חסד שבה שנאמר זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד	

	בשלשה דברים גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה	מפתח
	ת"ר בשלשה דברים גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה צדקה בממונו גמילות חסדים בין בגופו בין בממונו צדקה לעניים גמילות חסדים בין לעניים בין לעשירים צדקה לחיים גמילות חסדים בין לחיים בין למתים	סוכה מט:ב
	כל העושה צדקה ומשפט כאילו מילא כל העולם כולו חסד	מפתח
	וא"ר אלעזר כל העושה צדקה ומשפט כאילו מילא כל העולם כולו חסד שנאמר (תהלים לג, ה) אוהב צדקה ומשפט חסד ה' מלאה הארץ	סוכה מט:ב
	כל אדם שיש עליו חן בידוע שהוא ירא שמים	מפתח
	א"ר חמא בר פפא כל אדם שיש עליו חן בידוע שהוא ירא שמים שנא' חסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו	סוכה מט:ב
	תורה לשמה זו היא תורה של חסד שלא לשמה זו היא תורה שאינה של חסד	מפתח
	מאי דכתיב (משלי לא, כו) פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה וכי יש תורה של חסד ויש תורה שאינה של חסד אלא תורה לשמה זו היא תורה של חסד שלא לשמה זו היא תורה שאינה של חסד	סוכה מט:ב
	מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו	מפתח
	מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו	סוכה נא:א
	מי שלא ראה ירושלים בתפארתה לא ראה כרך נחמד מעולם	מפתח
	מי שלא ראה ירושלים בתפארתה לא ראה כרך נחמד מעולם	סוכה נא:ב
	מי שלא ראה בהמ"ק בבנינו לא ראה בנין מפואר מעולם	מפתח
	מי שלא ראה בהמ"ק בבנינו לא ראה בנין מפואר מעולם	סוכה נא:ב
	מי שלא ראה דיופלוסטון של אלכסנדריא של מצרים לא ראה בכבודן של ישראל	מפתח
	רבי יהודה אומר מי שלא ראה דיופלוסטון של אלכסנדריא של מצרים לא ראה בכבודן של ישראל	סוכה נא:ב
	לעתיד לבא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים...	מפתח
	כדרש רבי יהודה לעתיד לבא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים צדיקים נדמה להם כהר גבוה ורשעים נדמה להם כחוט השערה הללו בוכין והללו בוכין צדיקים בוכין ואומרים היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה ורשעים בוכין ואומרים היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה	סוכה נב:א
	יצה"ר בתחילה דומה לחוט של בוכיא ולבסוף דומה כעבותות העגלה	מפתח
	א"ר אסי יצה"ר בתחילה דומה לחוט של בוכיא ולבסוף דומה כעבותות העגלה שנאמר (ישעיהו ה, יח) הוי מושכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה	סוכה נב:א
	ואת הצפוני ארחיק מעליכם זה יצה"ר שצפון ועומד בלבו של אדם	מפתח
	ת"ר ואת הצפוני ארחיק מעליכם זה יצה"ר שצפון ועומד בלבו של אדם והדחתיו אל ארץ ציה ושממה למקום שאין בני אדם מצויין להתגרות בהן את פניו אל הים הקדמוני שנתן עיניו במקדש ראשון והחריבו והרג תלמידי חכמים שבו וסופו אל הים האחרון שנתן עיניו במקדש שני והחריבו והרג תלמידי חכמים שבו	סוכה נב:א
	יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום	מפתח
	אמר רבי יצחק יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום שנאמר (בראשית ו, ה) רק רע כל היום	סוכה נב:א
	יצר הרע מסיתו לאדם בעוה"ז ומעיד עליו לעולם הבא	מפתח
	א"ר יונתן יצר הרע מסיתו לאדם בעוה"ז ומעיד עליו לעולם הבא	סוכה נב:ב
	אבר קטן יש לו לאדם מרעיבו שבע משביעו רעב	מפתח
	אמר רבי יוחנן אבר קטן יש לו לאדם מרעיבו שבע משביעו רעב שנאמר (הושע יג, ו) כמרעיתם וישבעו וגו'	סוכה נב:ב
	ארבעה מתחרט עליהן הקב"ה שבראם ואלו הן גלות כשדים וישמעאלים ויצר הרע	מפתח
	אמר רב חנא בר אחא אמרי בי רב ארבעה מתחרט עליהן הקב"ה שבראם ואלו הן גלות כשדים וישמעאלים ויצר הרע גלות דכתיב (ישעיהו נב, ה) ועתה מה לי פה נאם ה' כי לקח עמי חנם וגו'	סוכה נב:ב

<p>מעלה אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה</p>	<p>מפתח</p>
<p>והאמר רבי אלעזר לעולם אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה שהרי אדם גדול הטיח דברים כלפי מעלה</p>	<p>טוכה נג:א</p>
<p>עליו להם לעובדי כוכבים שאבדו ואין יודעין מה שאבדו בזמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר עליהן ועכשיו מי מכפר עלי</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן אוי להם לעובדי כוכבים שאבדו ואין יודעין מה שאבדו בזמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר עליהן ועכשיו מי מכפר עליהן</p>	<p>טוכה נה:ב</p>
<p>טוב לרשע אוי לשכינו טוב לצדיק טוב לשכינו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר אביי אוי לרשע אוי לשכינו טוב לצדיק טוב לשכינו שנאמר (ישעיהו ג, ז) אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו</p>	<p>טוכה נו:ב</p>
<p>דתה מעשה במרים בת בילגה שהמירה דתה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה במרים בת בילגה שהמירה דתה והלכה ונשאת לסרדיוט אחד ממלכי יוונים כשנכנסו יוונים להיכל היתה מבעטת בסנדלה על גבי המזבח ואמרה לוקוס לוקוס עד מתי אתה מכלה ממונן של ישראל ואי אתה עומד עליהם בשעת הדחק וכששמעו חכמים בדבר קבעו את טבעתה וסתמו את חלונה</p>	<p>טוכה נו:ב</p>
<p>שעה מניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר הללו בעלי חביות כת שלישיית אמר הללו בעלי כדין כת רביעיית אמר הללו בעלי לגינן כת חמישיית אמר הללו בעלי כוסות התחילו כת ששית לצאת אמר הללו בעלי מארה נתן עיניו בתלמידים התחילו פניהם משתנין אמר להם בני לא לכם אני אומר אלא להללו שיצאו שמניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה בשעת פטירתן אמר להם (נחמיה ח, ז) לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדונינו ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>אין לו לאדם ביום טוב אלא או אוכל ושותה או יושב ושונה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתיא רבי אליעזר אומר אין לו לאדם ביום טוב אלא או אוכל ושותה או יושב ושונה רבי יהושע אומר חלקהו חציו לה' וחציו לכם אמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו כתוב אחד אומר (דברים טז, ח) עצרת לה' אלהיך וכתוב אחד אומר (במדבר כט, לה) עצרת תהיה לכם הא כיצד רבי אליעזר סבר או כולו לה' או כולו לכם ורבי יהושע סבר חלקהו חציו לה' וחציו לכם</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל בני לוו עלי וקדשו קדושת היום והאמינו בי ואני פורע</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יוחנן משום רבי אליעזר בר' שמעון אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל בני לוו עלי וקדשו קדושת היום והאמינו בי ואני פורע</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יוחנן משום רבי אליעזר בר' שמעון הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר שנאמר (תהלים צג, ד) אדיר במרום השם</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכפורים ..</p>	<p>מפתח</p>
<p>תני רב תחליפא אחוה דרבנאי חוזאה כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכפורים חוץ מהוצאת שבתות והוצאת י"ט והוצאת בניו לתלמוד תורה שאם פחת פוחתין לו ואם הוסיף מוסיפין לו</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>הנותן מתנה לחברו אין צריך להודיעו</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר חמא ברבי חנינא הנותן מתנה לחברו אין צריך להודיעו שנאמר (שמות לד, כט) ומשה לא ידע כי קרן עור פניו</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>כל מצות שנתן להם הקב"ה לישראל נתן להם בפרהסיא חוץ משבת שנתן להם בצנעא</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כל מצות שנתן להם הקב"ה לישראל נתן להם בפרהסיא חוץ משבת שנתן להם בצנעא שנאמר (שמות לא, יז) ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>נשמה יתירה נותן הקב"ה באדם ערב שבת ולמוצאי שבת נוטלין אותה הימנו</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר ר' שמעון בן לקיש נשמה יתירה נותן הקב"ה באדם ערב שבת ולמוצאי שבת נוטלין אותה הימנו שנאמר (שמות לא, יז) שבת וינפש כיון ששבת ווי אבדה נפש</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>השונה כוסו בבת אחת ה"ז גרגרן שנים דרך ארץ שלשה מגסי הרוח</p>	<p>מפתח</p>
<p>השונה כוסו בבת אחת ה"ז גרגרן שנים דרך ארץ שלשה מגסי הרוח</p>	<p>ביצה כה:ב</p>
<p>מפני מה נתנה תורה לישראל מפני שהן עזין</p>	<p>מפתח</p>
<p>תנא משמיה דר"מ מפני מה נתנה תורה לישראל מפני שהן עזין תנא דבי ר' ישמעאל (דברים לג, ב) מימינו אש דת למו אמר הקב"ה ראויין הללו שתנתן להם דת אש איכא דאמרי דתיהם של אלו אש שאלמלא (לא) נתנה תורה לישראל אין כל אומה ולשון יכולין לעמוד בפניהם</p>	<p>ביצה כה:ב</p>

<p>מפתח כל המרחם על הבריות בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו</p> <p>דכתיב (דברים יג, יח) ונתן לך רחמים ורחמך כל המרחם על הבריות בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו וכל מי שאינו מרחם על הבריות בידוע שאינו מזרעו של אברהם אבינו</p>	<p>ביצה לב:ב</p>
<p>מפתח כל המצפה על שלחן אחרים עולם חשך בעדו</p> <p>אמר רב כל המצפה על שלחן אחרים עולם חשך בעדו שנאמר (איוב טו, כג) נודד הוא ללחם איה ידע כי נכון בידו יום חשך רב חסדא אמר אף חייו אינן חיים</p>	<p>ביצה לב:ב</p>
<p>מפתח ג' חייהן אינם חיים ואלו הן...</p> <p>ת"ר ג' חייהן אינם חיים ואלו הן המצפה לשלחן חבירו ומי שאשתו מושלת עליו ומי שיסורין מושלין בגופו ויש אומרים אף מי שאין לו אלא חלוק אחד</p>	<p>ביצה לב:ב</p>
<p>מפתח ג מפתחות בידו של הקב"ה</p> <p>אמר ר' יוחנן ג מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח ואלו הן מפתח של גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצך בעתו (דברים כח, יב)</p>	<p>תענית א:א</p>
<p>מפתח כל ת"ח שאינו קשה כברזל אינו ת"ח</p> <p>ואמר רב אשי כל ת"ח שאינו קשה כברזל אינו ת"ח שנא' (ירמיהו כג, כט) וכפטיש יפוצץ סלע</p>	<p>תענית א:ד</p>
<p>מפתח שלשה שאלו שלא כהוגן לשנים השיבוהו כהוגן</p> <p>אמר רבי יונתן שלשה שאלו שלא כהוגן לשנים השיבוהו כהוגן לאחד השיבוהו שלא כהוגן ואלו הן אליעזר עבד אברהם ושאלו בן קיש ויפתח הגלעדי אליעזר עבד אברהם דכתיב (בראשית כד, יד) והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך וגו' יכול אפי' חיגרת אפי' סומא השיבו כהוגן ונזדמנה לו רבקה</p>	<p>תענית א:א</p>
<p>מפתח אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא</p> <p>ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא</p>	<p>תענית ה:ב</p>
<p>מפתח גדול יום הגשמים מתחיית המתים</p> <p>אמר ר' אבהו גדול יום הגשמים מתחיית המתים דאילו תחיית המתים לצדיקים ואילו גשמים בין לצדיקים בין לרשעים</p>	<p>תענית א:א</p>
<p>מפתח גדול יום הגשמים כיום שניתנה בו תורה</p> <p>אמר רב יהודה גדול יום הגשמים כיום שניתנה בו תורה שנא' (דברים לב, ב) יערף כמטר לקחי ואין לקח אלא תורהאמר רב יהודה</p>	<p>תענית א:א</p>
<p>מפתח וכל העוסק בתורה שלא לשמה נעשית לו סם המות</p> <p>וכל העוסק בתורה שלא לשמה נעשית לו סם המות שנאמר יערף כמטר לקחי ואין עריפה אלא הריגה שנאמר (דברים כא, ז) וערפו שם את העגלה בנחל</p>	<p>תענית א:א</p>
<p>מפתח שני תלמידי חכמים המחדדין זה לזה בהלכה</p> <p>אמר רבי חמא (אמר רבי) חנינא מאי דכתיב (משלי כז, יז) ברזל בברזל יחד לומר לך מה ברזל זה אחד מחדד את חבירו אף שני תלמידי חכמים מחדדין זה את זה בהלכה</p>	<p>תענית א:א</p>
<p>מפתח הרבה למדתי מרבתי ומחבירי יותר מרבתי ומתלמידי יותר מכולן</p> <p>דאמר ר' חנינא הרבה למדתי מרבתי ומחבירי יותר מרבתי ומתלמידי יותר מכולן</p>	<p>תענית א:א</p>
<p>מפתח למה נמשלו דברי תורה למים...</p> <p>ואמר רבי חנינא בר אידי למה נמשלו דברי תורה למים דכתיב הוי כל צמא לכו למים לומר לך מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה</p>	<p>תענית א:א</p>
<p>מפתח גדול יום הגשמים כיום שנבראו שמים וארץ</p> <p>אמר רבי חמא בר' חנינא גדול יום הגשמים כיום שנבראו שמים וארץ שנאמר (ישעיהו מה, ח) הרעיפו שמים ממעל ושחקים יזלו צדק תפתח ארץ ויפרו ישע וצדקה תצמיח יחד אני ה' בראתי בראתים לא נאמר אלא בראתי</p>	<p>תענית ב:ב</p>

<p>גדול יום הגשמים שאפי' ישועה פרה ורבה בו</p> <p>אמר רב אושעיא גדול יום הגשמים שאפי' ישועה פרה ורבה בו שנאמר תפתח ארץ ויפרו ישע</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>אין הגשמים יורדים אלא א"כ נמחלו עונותיהן של ישראל</p> <p>אמר רבי תנחום בר חנילאי אין הגשמים יורדים אלא א"כ נמחלו עונותיהן של ישראל שנאמר (תהלים פה, ב) רצית ה' ארצך שבת שבות יעקב נשאת עון עמך כסית כל חטאתם סלה</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>אין הגשמים נעצרין אא"כ נתחייבו שונאיהן של ישראל כליה</p> <p>אמר ר' תנחום בריה דרבי חייא איש כפר עכו אין הגשמים נעצרין אא"כ נתחייבו שונאיהן של ישראל כליה שנאמר (איוב כד, יט) ציה גם חום יגזלו מימי שלג שאול חטאו</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>אין הגשמים נעצרין אלא בשביל ביטול תרומות ומעשרות</p> <p>אמר רב חסדא אין הגשמים נעצרין אלא בשביל ביטול תרומות ומעשרות</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>אין הגשמים נעצרין אלא בשביל מספרי לשון הרע</p> <p>אמר רבי שמעון בן פזי אין הגשמים נעצרין אלא בשביל מספרי לשון הרע שנאמר (משלי כה, כג) רוח צפון תחולל גשם ופנים נזעמים לשון סתר</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>אין הגשמים נעצרין אלא בשביל עזי פנים</p> <p>אמר רב המנונא אין הגשמים נעצרין אלא בשביל עזי פנים</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>כל אדם שיש לו עזות פנים סוף נכשל בעבירה</p> <p>אמר רב המנונא כל אדם שיש לו עזות פנים סוף נכשל בעבירה שנאמר ומצח אשה זונה היה לך רב נחמן אמר בידוע שנכשל בעבירה שנאמר היה לך ולא נאמר יהיה לך</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>כל אדם שיש לו עזות פנים מותר לקרותו רשע</p> <p>אמר רב המנונא כל אדם שיש לו עזות פנים מותר לקרותו רשע שנאמר (משלי כא, כט) העז איש רשע בפניו רב נחמן בר יצחק אמר מותר לשנאותו שנאמר (קהלת ח, א) ועז פניו ישונא אל תקרי ישונא אלא ישנא</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>אין הגשמים נעצרין אלא בשביל ביטול תורה</p> <p>אמר רב קטינא אין הגשמים נעצרין אלא בשביל ביטול תורה שנאמר (קהלת י, יח) בעצלתים ימך המקרה בשביל עצלות שהיה בישראל שלא עסקו בתורה</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>אין הגשמים נעצרין אלא בעון גזל</p> <p>אמר ר' אמי אין הגשמים נעצרין אלא בעון גזל שנאמר (איוב לו, לב) על כפים כסה אור בעון כפים כסה אור</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>ואין פגיעה אלא תפלה</p> <p>מאי תקנתיה ירבה בתפלה שנאמר (איוב לו, לב) ויצו עליה במפגיע ואין פגיעה אלא תפלה שנאמר (ירמיהו ז, טז) ואתה אל תתפלל בעד העם הזה [וגו'] ואל תפגע בי</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית ז:ב</p>
<p>אם ראית תלמיד שלמודו קשה עליו כברזל..</p> <p>רבא אמר אם ראית תלמיד שלמודו קשה עליו כברזל בשביל רבו שאינו מסביר לו פנים שנאמר והוא לא פנים קלקל מאי תקנתיה ירבה עליו רעים שנאמר וחילים יגבר ויתרון הכשיר חכמה כ"ש אם הוכשרו מעשיו בפני רבו מעיקרא</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית א:ח</p>
<p>שני ת"ח שיושבין בעיר אחת ואין נוחין זה לזה בהלכה מתקנאין באף ומעלין אותו</p> <p>רבא אמר שני ת"ח שיושבין בעיר אחת ואין נוחין זה לזה בהלכה מתקנאין באף ומעלין אותו שנאמר מקנה אף על עולה אמר ר"ל מאי דכתיב אם ישוך הנחש בלא לחש ואין יתרון לבעל הלשון לעתיד לבא מתקבצות ובאות כל החיות אצל הנחש ואומרים לו ארי דורס ואוכל זאב טורף ואוכל אתה מה הנאה יש לך אמר להם ואין יתרון לבעל הלשון</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית א:ח</p>
<p>אין תפלתו של אדם נשמעת אלא אם כן משים נפשו בכפו</p> <p>אמר רבי אמי אין תפלתו של אדם נשמעת אלא אם כן משים נפשו בכפו שנאמר (איכה ג, מא) נשא לבבנו אל כפים</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית א:ח</p>

<p>מפתח כל המצדיק את עצמו מלמטה מצדיקין עליו הדין מלמעלה</p> <p>אמר רבי יוחנן כל המצדיק את עצמו מלמטה מצדיקין עליו הדין מלמעלה שנאמר אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף רבי חייא בר אבין אמר רב הונא מהכא (תהלים צ, יא) וכיראתך עברתך</p>	<p>תענית ח:א</p>
<p>מפתח כל השמח ביסורין שבאין עליו מביא ישועה לעולם</p> <p>אמר ריב"ל כל השמח ביסורין שבאין עליו מביא ישועה לעולם שנאמר בהם עולם ונושע אמר ריש לקיש מאי דכתיב (דברים יא, ז) ועצר את השמים בשעה שהשמים נעצרין מלהוריד (טל ומטר) דומה לאשה שמחבלת ואינה יולדת</p>	<p>תענית ח:א</p>
<p>מפתח שמש בשבת צדקה לעניים</p> <p>ואמר רבי יצחק שמש בשבת צדקה לעניים שנאמר (מלאכי ג, כ) וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא</p>	<p>תענית ח:ב</p>
<p>מפתח גדול יום הגשמים שאפילו פרוטה פרוטה שבכיס מתברכת בו</p> <p>אמר רבי יצחק גדול יום הגשמים שאפילו פרוטה פרוטה שבכיס מתברכת בו שנאמר (דברים כח, יב) לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה ידיך</p>	<p>תענית ח:ב</p>
<p>מפתח אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין</p> <p>ואמר רבי יצחק אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין שנאמר (דברים כח, ח) יצו ה' אתך את הברכה באסמך</p>	<p>תענית ח:ב</p>
<p>מפתח אין הברכה מצויה אלא בדבר שאין העין שולטת בו</p> <p>תנא דבי ר' ישמעאל אין הברכה מצויה אלא בדבר שאין העין שולטת בו שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך</p>	<p>תענית ח:ב</p>
<p>מפתח אין הברכה מצויה לא בדבר השקול ולא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי אלא בדבר הסמוי מן העין</p> <p>ת"ר הנכנס למוד את גרנו אומר יר"מ ה' אלהינו שתשלח ברכה במעשה ידינו התחיל למוד אומר ברוך השולח ברכה בכרי הזה מדד ואח"כ בירך הרי זו תפלת שוא לפי שאיין הברכה מצויה לא בדבר השקול ולא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי אלא בדבר הסמוי מן העין</p>	<p>תענית ח:ב</p>
<p>מפתח גדול יום הגשמים כיום קבוץ גליות</p> <p>ואמר רבי יוחנן גדול יום הגשמים כיום קבוץ גליות שנאמר (תהלים קכז, ד) שובה ה' את שביתנו כאפיקים בנגב ואין אפיקים אלא מטר שנאמר (שמואל ב כב, טז) ויראו אפיקי ים</p>	<p>תענית ח:ב</p>
<p>מפתח גדול יום הגשמים שאפילו גייסות פוסקות בו</p> <p>ואמר רבי יוחנן גדול יום הגשמים שאפילו גייסות פוסקות בו שנאמר (תהלים סה, יא) תלמיה רוח נחת גדודיה</p>	<p>תענית ח:ב</p>
<p>מפתח אין הגשמים נעצרין אלא בשביל פוסקי צדקה ברבים ואין נותנין</p> <p>ואמר רבי יוחנן אין הגשמים נעצרין אלא בשביל פוסקי צדקה ברבים ואין נותנין שנאמר (משלי כה, יד) נשיאים ורוח וגשם אין איש מתהלל במתת שקר</p>	<p>תענית ח:ב</p>
<p>מפתח עשר בשביל שתתעשר</p> <p>וא"ר יוחנן מאי דכתיב (דברים יד, כב) עשר תעשר עשר בשביל שתתעשר אשכחיה ר' יוחנן לינוקא דריש לקיש אמר ליה אימא לי פסוקיך א"ל עשר תעשר א"ל ומאי עשר תעשר א"ל עשר בשביל שתתעשר</p>	<p>תענית ח:א</p>
<p>מפתח שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל אלו הן משה ואהרן ומרים</p> <p>ר' יוסי בר' יהודה אומר שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל אלו הן משה ואהרן ומרים וג' מתנות טובות ניתנו על ידם ואלו הן באר וענן ומן באר בזכות מרים עמוד ענן בזכות אהרן מן בזכות משה</p>	<p>תענית ח:א</p>
<p>מפתח כל העולם כולו ממימי אוקיינוס הוא שותה</p> <p>תניא ר' אליעזר אומר כל העולם כולו ממימי אוקיינוס הוא שותה שנאמר (בראשית ב, ו) ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה</p>	<p>תענית ח:ב</p>
<p>מפתח כל העולם כולו ממים העליונים הוא שותה</p> <p>ר' יהושע אומר כל העולם כולו ממים העליונים הוא שותה שנאמר (דברים יא, יא) למטר השמים תשתה מים אלא מה אני מקיים ואד יעלה מן הארץ מלמד שהעננים מתגברים ועולים לרקיע ופותחין פיהן כנוד ומקבלין מי מטר שנאמר (איוב לו, כז) יזקו מטר לאדו ומנוקבות הן ככברה ובאות</p>	<p>תענית ח:ב</p>

<p>גדול יום הגשמים כיום שנבראו בו שמים וארץ</p> <p>ללמדך שגדול יום הגשמים כיום שנבראו בו שמים וארץ שנאמר (איוב ט, י) עושה גדולות עד אין חקר וכתוב (איוב ה, י) הנותן מטר על פני ארץ וכתוב להלן (ישעיהו מ, כח) הלא ידעת אם לא שמעת אלהי עולם ה' אין חקר לתבונתו</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:ב</p>
<p>א"י נבראת תחילה וכל העולם כולו נברא לבסוף</p> <p>ת"ר א"י נבראת תחילה וכל העולם כולו נברא לבסוף שנאמר (משלי ח, כו) עד לא עשה ארץ וחוצות א"י משקה אותה הקב"ה בעצמו</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:א</p>
<p>מים העליונים במאמר הם תלויים ופירותיהן מי גשמים</p> <p>מים העליונים במאמר הם תלויים ופירותיהן מי גשמים שנאמר (תהלים קד, יג) מפרי מעשיך תשבע הארץ כמאן כר' יהושע ור' אליעזר ההוא במעשה ידיו של הקב"ה הוא דכתיב אריב"ל כל העולם כולו מתמצית גן עדן הוא שותה שנאמר (בראשית ב, י) ונהר יוצא מעדן וגו'</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:א</p>
<p>כל העולם כולו מתמצית גן עדן הוא שותה</p> <p>דכתיב אריב"ל כל העולם כולו מתמצית גן עדן הוא שותה שנאמר (בראשית ב, י) ונהר יוצא מעדן וגומר</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:א</p>
<p>אי זהו יחיד ואיזהו תלמיד יחיד כל שראוי למנותו פרנס על הצבור..</p> <p>אי זהו יחיד ואיזהו תלמיד יחיד כל שראוי למנותו פרנס על הצבור תלמיד כל ששואלין אותו דבר הלכה בלמודו ואומר ואפילו במסכת דכלה</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:ב</p>
<p>שני תלמידי חכמים שמהלכים בדרך ואין ביניהן דברי תורה ראויין לישרף</p> <p>והאמר ר' אלעאי בר ברכיה שני תלמידי חכמים שמהלכים בדרך ואין ביניהן דברי תורה ראויין לישרף שנאמר (מלכים ב, יא) ויהי המה הולכים (הולך) ודבר והנה רכב אש וסוסי אש ויפרידו בין שניהם</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:ב</p>
<p>פסיעה גסה נוטלת אחד מחמש מאות ממאור עינו של אדם</p> <p>תנא אל תפסיעו פסיעה גסה והכניסו חמה לעיר אל תפסיעו פסיעה גסה דאמר מר פסיעה גסה נוטלת אחד מחמש מאות ממאור עינו של אדם</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:ב</p>
<p>לעולם יצא אדם בכי טוב ויכנס בכי טוב</p> <p>אמר רב לעולם יצא אדם בכי טוב ויכנס בכי טוב שנאמר (בראשית מד, ג) הבקר אור והאנשים שלחו</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:ב</p>
<p>המהלך בדרך אל יאכל יותר משני רעבון</p> <p>אמר רבי חייא המהלך בדרך אל יאכל יותר משני רעבון מאי טעמא הכא תרגימו משום מעיינא במערבא אמרי משום מזוני</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:ב</p>
<p>כל המרעיב עצמו בשני רעבון ניצל ממיתה משונה</p> <p>אמר רב כל המרעיב עצמו בשני רעבון ניצל ממיתה משונה שנאמר (איוב ה, כ) ברעב פדך ממות מרעב מיבעי ליה אלא הכי קאמר בשכר שמרעיב עצמו בשני רעבון ניצול ממיתה משונה</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:א:א</p>
<p>פלוגי זה שפירש מן הצבור אל יראה בנחמת צבור</p> <p>בזמן שישראל שרויין בצער ופירש אחד מהן באין שני מלאכי השרת שמלוין לו לאדם ומניחין לו ידיהן על ראשו ואומרים פלוגי זה שפירש מן הצבור אל יראה בנחמת צבור</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:א:א</p>
<p>וכל המצער עצמו עם הצבור זוכה ורואה בנחמת צבור</p> <p>יצער אדם עם הצבור שכן מצינו במשה רבינו שציער עצמו עם הצבור שנאמר (שמות יז, יב) וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה וכי לא היה לו למשה כר אחת או כסת אחת לישב עליה אלא כך אמר משה הואיל וישראל שרויין בצער אף אני אהיה עמהם בצער וכל המצער עצמו עם הצבור זוכה ורואה בנחמת צבור</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:א:א</p>
<p>כשם שמשלמין שכר לצדיקים לעולם הבא אפילו על מצוה קלה שעושין כך משלמין שכר לרשעים בעולם הזה</p> <p>כשם שמשלמין שכר לצדיקים לעולם הבא אפילו על מצוה קלה שעושין כך משלמין שכר לרשעים בעולם הזה אפילו על מצוה קלה שעושין</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:א:א</p>
<p>לעולם ימוד אדם עצמו כאילו קדוש שרוי בתוך מעיו</p> <p>והאמר ר' אלעזר לעולם ימוד אדם עצמו כאילו קדוש שרוי בתוך מעיו שנאמר (הושע יא, ט) בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית י:א:א</p>

<p>מפתח יפה תענית לחלום כאש לנעורת</p>	<p>תענית יב:ב</p>
<p>יפה תענית לחלום כאש לנעורת</p>	<p>תענית יב:ב</p>
<p>מפתח אין אדם חשוב רשאי ליפול על פניו אלא אם כן נענה כיהושע בן נון</p>	<p>תענית יד:ב</p>
<p>אמר ר' אלעזר אין אדם חשוב רשאי ליפול על פניו אלא אם כן נענה כיהושע בן נון שנאמר (יהושע ז, ו) ויאמר ה' אל יהושע קום לך למה זה אתה נופל על פניך</p>	<p>תענית יד:ב</p>
<p>מפתח אין אדם חשוב רשאי לחגור שק אלא אם כן נענה כיהורם בן אחאב</p>	<p>תענית יד:ב</p>
<p>אמר ר' אלעזר אין אדם חשוב רשאי לחגור שק אלא אם כן נענה כיהורם בן אחאב שנאמר (מלכים ב, ו, ל) ויהי כשמוע המלך את דברי האשה ויקרע את בגדיו והוא עובר על החומה וירא העם והנה השק על בשרו וגו'</p>	<p>תענית יד:ב</p>
<p>מפתח בגדולה מתחילין מן הגדול ובקללה מתחילין מן הקטן</p>	<p>תענית טו:ב</p>
<p>רבי אומר בגדולה מתחילין מן הגדול ובקללה מתחילין מן הקטן בגדולה מתחילין מן הגדול שנאמר (ויקרא י, י) ויאמר משה אל אהרן ולא אלעזר ולאימתמר ובקללה מתחילין מן הקטן (דאמר מר) בתחלה נתקלל נחש ואחר כך נתקללה חוה ואח"כ נתקלל אדם הא חשיבות</p>	<p>תענית טו:ב</p>
<p>מפתח אינו דומה מתבייש מעצמו למתבייש מאחרים</p>	<p>תענית טו:ב</p>
<p>אמר רבי אבא דמן קסרי אינו דומה מתבייש מעצמו למתבייש מאחרים</p>	<p>תענית טו:ב</p>
<p>מפתח אדם שיש בידו עבירה ומתודה ואינו חוזר בה למה הוא דומה לאדם שתופס שרץ בידו...</p>	<p>תענית טז:א</p>
<p>אמר רב אדא בר אבהו אדם שיש בידו עבירה ומתודה ואינו חוזר בה למה הוא דומה לאדם שתופס שרץ בידו שאפי' טובל בכל מימות שבעולם לא עלתה לו טבילה זרקו מידו כיון שטבל בארבעים סאה מיד עלתה לו טבילה שנאמר (משלי כח, יג) ומודה ועוזב ירוחם ואומר (איכה ג, מא) נשא לבבינו אל כפים אל אל בשמים</p>	<p>תענית טז:א</p>
<p>מפתח שלשה נקדמה להם חמה בעבורן משה ויהושע ונקדימון בן גוריון</p>	<p>תענית טז:א</p>
<p>תנו רבנן שלשה נקדמה להם חמה בעבורן משה ויהושע ונקדימון בן גוריון בשלמא נקדימון בן גוריון גמרא יהושע נמי קרא דכתיב (יהושע י, יג) וידם השמש וירח עמד וגו'</p>	<p>תענית טז:א</p>
<p>מפתח לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז</p>	<p>תענית טז:א</p>
<p>תנו רבנן לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז</p>	<p>תענית טז:א</p>
<p>מפתח לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז</p>	<p>תענית טז:ב</p>
<p>נכנס רבי אלעזר בן רבי שמעון ודרש לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז ולפיכך זכה קנה ליטול הימנה קולמוס לכתוב בו ספר תורה תפילין ומזוזות</p>	<p>תענית טז:ב</p>
<p>מפתח לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה ויאמר עושין לי נס שמא אין עושין לו נס</p>	<p>תענית טז:ב</p>
<p>דאמר רבי ינאי לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה ויאמר עושין לי נס שמא אין עושין לו נס ואם תימצא לומר עושין לו נס מנכין לו מזכיותיו</p>	<p>תענית טז:ב</p>
<p>מפתח אין היחיד רשאי לסגף את עצמו בתענית שמא יצטרך לבריות ואין הבריות מרחמות עליו</p>	<p>תענית טז:ב</p>
<p>רבי יוסי אומר אין היחיד רשאי לסגף את עצמו בתענית שמא יצטרך לבריות ואין הבריות מרחמות עליו אמר רב יהודה אמר רב מ"ט דרבי יוסי דכתיב (בראשית ב, ז) ויהי האדם לנפש חיה נשמה שנתתי בך החייה</p>	<p>תענית טז:ב</p>
<p>מפתח לעולם אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה</p>	<p>תענית טז:א</p>
<p>אמר רבי אלעזר לעולם אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה שהרי אדם גדול הטיח דברים כלפי מעלה ואיטלע ומנו לוי והא גרמא ליה והא לוי אחוי קידה קמיה דרבי ואיטלע הא והא גרמא ליה</p>	<p>תענית טז:א</p>
<p>מפתח לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיוה"כ</p>	<p>תענית טז:ב</p>
<p>אמר רבן שמעון בן גמליאל לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיוה"כ שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין שלא לבייש את מי שאין לו כל הכלים טעונין טבילה ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים ומה היו אומרות בחור שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך אל תתן עיניך בנוי תן עיניך במשפחה (משלי לא, ל) שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל ואומר (משלי לא, לא) תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה וכן הוא אומר (שיר השירים ג, יא) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו ביום חתונתו זה מתן תורה וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו</p>	<p>תענית טז:ב</p>

זכר צדיק לברכה	מפתח תענית כח:א
ושם רשעים ירקב	מפתח תענית כח:א
אתם בכיתם בכיה של חנם ואני קובע לכם בכיה לדורות	מפתח תענית כט:א
מגלגלין זכות ליום זכאי וחובה ליום חייב	מפתח תענית כט:א
משנכנס אב ממעטין בשמחה	מפתח תענית כט:א
לעולם יעשה אדם עצמו כתלמיד חכם כדי שיתענה	מפתח תענית ל:ב
כל האוכל ושותה בט' באב כאילו אוכל ושותה ביוה"כ	מפתח תענית ל:ב
כל העושה מלאכה בתשעה באב אינו רואה סימן ברכה לעולם	מפתח תענית ל:ב
כל העושה מלאכה בט' באב ואינו מתאבל על ירושלים אינו רואה בשמחתה	מפתח תענית ל:ב
כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה	מפתח תענית ל:ב
לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיוה"כ	מפתח תענית ל:ב
עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם בגן עדן	מפתח תענית לא:א
גדול תלמוד תורה יותר מהקרבת תמידין	מפתח מגילה ג:ב
אין מועד בפני תלמיד חכם	מפתח מגילה ג:ב

גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה	מפתח מגילה ג:ב
אילו היה עיר גדולה כל שיש בה עשרה בטלנין	מפתח מגילה ג:ב
אי זו היא עיר גדולה כל שיש בה עשרה בטלנין	מפתח מגילה ה:א
יגעתי ומצאתי תאמן	מפתח מגילה ו:ב
אם ראית רשע שהשעה משחקת לו אל תתגר בו	מפתח מגילה ו:ב
מותר להתגרות ברשעים בעולם הזה	מפתח מגילה ו:ב
אל תתחר במרעים ואל תקנא בעושי עולה	מפתח מגילה ו:ב
כל כלה שהיא צנועה בבית חמיה זוכה ויוצאין ממנה מלכים ונביאים	מפתח מגילה י:ב
בשביל עצלות שהיה להם לישראל שלא עסקו בתורה נעשה שונאו של הקב"ה מך	מפתח מגילה יא:א
כשהקב"ה פוסק גדולה לאדם פוסק לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות	מפתח מגילה יג:ב
אין הקב"ה מכה את ישראל אא"כ בורא להם רפואה תחילה	מפתח מגילה יג:ב
גדולה הסרת טבעת יותר מארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות שנתנבאו להן לישראל	מפתח מגילה יד:א
שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם דת בשר ודם מעשה ידיו מבלין אותו אבל הקדוש ברוך הוא מבלה מעשה ידיו	מפתח מגילה יד:א

מפתח אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך

מגילה טו:א
אמר ר' חנינא לעולם אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך שהרי שני גדולי הדור ברכום שני הדיוטות ונתקיימה בהן ואלו הן דוד ודניאל דוד דברכיה

מפתח אל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך

מגילה טו:א
אמר ר' חנינא אל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך שהרי אבימלך קלל את שרה (בראשית כ. טז) הנה הוא לך כסות עינים ונתקיים בזרעה (בראשית כז. א) ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו

מפתח שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם שופת קדרה ואח"כ נותן לתוכה מים

מגילה טו:א
אמר ר' חנינא בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם שופת קדרה ואח"כ נותן לתוכה מים אבל הקב"ה נותן מים ואחר כך שופת הקדרה לקיים מה שנאמר (ירמיהו י. יג) לקול תתו המון מים בשמים

מפתח כל האומר דבר בשם אומר מביא גאולה לעולם

מגילה טו:א
אמר רבי חנינא כל האומר דבר בשם אומר מביא גאולה לעולם שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי

מפתח עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק

מגילה טו:ב
אמר רבי חנינא עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק שנאמר (ישעיהו כח. ה) ביום ההוא יהיה ה' צבאות לעט עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק שנאמר (ישעיהו כח. ה) ביום ההוא יהיה ה' צבאות לעטרת צבי [וגו'] מאי לעטרת צבי ולצפירת תפארה לעושין צביונו ולמצפין תפארתו יכול לכל ת"ל לשאר עמו למי שמשים עצמו כשירים ולרוח משפט זה הדין את יצרו וליושב על המשפט זה הדין אמת לאמתו ולגבורה זה המתגבר על יצרו משיבי מלחמה שנושאים ונותנים במלחמתה של תורה שערה [אלו ת"ח] שמשכימין ומעריבין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות

מפתח כל האומר דבר חכמה אפילו באומות העולם נקרא חכם

מגילה טו:א
אמר רבי יוחנן כל האומר דבר חכמה אפילו באומות העולם נקרא חכם

מפתח גדול ת"ת יותר מהצלת נפשות

מגילה טו:ב
אמר רב יוסף גדול ת"ת יותר מהצלת נפשות

מפתח גדול תלמוד תורה יותר מבנין בית המקדש

מגילה טו:ב
רב שמואל בר מרתא גדול תלמוד תורה יותר מבנין בית המקדש שכל זמן שברוך בן נריה קיים לא הניחו עזרא ועלה

מפתח גדול תלמוד תורה יותר מכבוד אב ואם

מגילה טו:ב
אמר רב יצחק בר שמואל בר מרתא גדול תלמוד תורה יותר מכבוד אב ואם שכל אותן שנים שהיה יעקב אבינו בבית עבר לא נענש דאמר מר למה נמנו שנותיו של ישמעאל כדי ליחס בהן שנותיו של יעקב

מפתח אין אדם חשוב רשאי ליפול על פניו

מגילה טו:ב
אמר רבי אלעזר אין אדם חשוב רשאי ליפול על פניו

מפתח הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים

מגילה טו:א
אמר רבי חנינא הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שנאמר (דברים י. יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה

	<p>מפתח כל תלמיד חכם שמברך לפניו אפילו כ"ג עם הארץ אותו ת"ח חייב מיתה</p> <p>מגילה כח:א ולא ברכתני לפני כהן למימרא דמעליותא היא והא א"ר יוחנן כל תלמיד חכם שמברך לפניו אפילו כ"ג עם הארץ אותו ת"ח חייב מיתה שנאמר (משלי ח, לו) כל משנאי אהבו מות אל תקרי משנאי אלא משנאי</p>	
	<p>מפתח כל המעביר על מדותיו מעבירין ממנו כל פשעיו</p> <p>מגילה כח:א אמר רבא כל המעביר על מדותיו מעבירין ממנו כל פשעיו שנאמר (מיכה ז, יח) נושא עון ועובר על פשע למי נושא עון למי שעובר על פשע</p>	
	<p>מפתח לעולם אל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך</p> <p>מגילה כח:א והאמר ר' יצחק לעולם אל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך שהרי אבימלך קלל את שרה ונתקיים בזרעה שנאמר (בראשית כ, טז) הנה הוא לך כסות עינים אל תקרי כסות אלא כסיית עינים</p>	
	<p>מפתח כל השונה הלכות מובטח לו שהוא בן עולם הבא</p> <p>מגילה כח:ב כל השונה הלכות מובטח לו שהוא בן עולם הבא שנאמר (חבקוק ג, ו) הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות</p>	
	<p>מפתח עתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בא"י</p> <p>מגילה כט:א ר"א הקפר אומר עתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בא"י שנאמר (ירמיהו מו, יח) כי כתבור בהרים וככרמל ביים יבא והלא דברים ק"ו ומה תבור וכרמל שלא באו אלא לפי שעה ללמוד תורה נקבעים בארץ ישראל בתי כנסיות ובתי מדרשות שקורין ומרביצין בהן תורה עאכ"ו</p>	
	<p>מפתח כל הקורא בלא נעימה ושונה בלא זמרה עליו הכתוב אומר..</p> <p>מגילה כט:א אמר ר' יוחנן כל הקורא בלא נעימה ושונה בלא זמרה עליו הכתוב אומר (יחזקאל כ, כה) וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים</p>	
	<p>מפתח שני ת"ח שיושבין בעיר אחת ואין נוחין זה את זה בהלכה עליהם הכתוב אומר..</p> <p>מגילה כט:א כדרב משרשיא דאמר שני תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואין נוחין זה את זה בהלכה עליהם הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם</p>	
	<p>מפתח כל האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום</p> <p>מגילה כט:א אמר ר' יוחנן כל האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום ערום סלקא דעתך אלא אימא נקבר ערום בלא מצות בלא מצות סלקא דעתך אלא אמר אביי נקבר ערום בלא אותה מצוה</p>	
	<p>מפתח אין שמחה בלא אכילה ושתייה</p> <p>מועד קטן ט:א אלא אמאי היו דואגים התם צורך גבוה הכא צורך הדיוט הכא נמי מיעבד ליעבדו מיכל לא ניכלו ולא לישתו אין שמחה בלא אכילה ושתייה</p>	
	<p>מפתח כל העוסק בתורה מבפנים תורתו מכרזת עליו מבחוץ</p> <p>מועד קטן ט:א חכמות בחוץ תרונה כדרבא דאמר רבא כל העוסק בתורה מבפנים תורתו מכרזת עליו מבחוץ והא כתיב (ישעיהו מח, טז) לא מראש בסתר דברתי ההוא ביומי דכלה</p>	
	<p>מפתח אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורים ויתעטף שחורים...</p> <p>מועד קטן יז:א ר' אילעאי אומר אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורים ויתעטף שחורים ויעשה מה שלבו חפץ ואל יחלל שם שמים בפרהסיא</p>	
	<p>מפתח בכל יום ויום בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני</p> <p>מועד קטן יז:א אמר שמואל בכל יום ויום בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני</p>	

מפתח	אין אדם נחשד בדבר אלא א"כ עשאו
מועד קטן	א"ר ראובן בן אצטרובילי אין אדם נחשד בדבר אלא א"כ עשאו ואם לא עשה כולו עשה מקצתו ואם לא עשה מקצתו הרהר בלבו לעשותו ואם לא הרהר בלבו לעשותו ראה אחרים שעשו ושמח
מפתח	כל הבוכה ומתאבל על אדם כשר מוחלין לו על כל עונותיו
מועד קטן	שכל הבוכה ומתאבל על אדם כשר מוחלין לו על כל עונותיו
מפתח	העומד על המת בשעת יציאת נשמה חייב לקרוע
מועד קטן	רבי שמעון בן אלעזר אומר העומד על המת בשעת יציאת נשמה חייב לקרוע למה זה דומה לספר תורה שנשרף שחייב לקרוע
מפתח	כל המתקשה על מתו יותר מדאי על מת אחר הוא בוכה
מועד קטן כזב:	אמר רב כל המתקשה על מתו יותר מדאי על מת אחר הוא בוכה
מפתח	כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר
מועד קטן כזב:	דאמר רב הונא כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו הותרה לו סלקא דעתך אלא אימא נעשית לו כהיתר
מפתח	אבל שלשה ימים הראשונים יראה את עצמו כאילו חרב מונחת לו בין שתי יריכותיו
מועד קטן כזב:	אמר רבי לוי אבל שלשה ימים הראשונים יראה את עצמו כאילו חרב מונחת לו בין שתי (יריכותיו) משלשה עד שבעה כאילו מונחת לו כנגדו בקרן זוית מכאן ואילך כאילו עוברת כנגדו בשוק
מפתח	למה נסמכה מיתת מרים לפרשת פרה אדומה לומר לך מה פרה אדומה מכפרת אף מיתתן של צדיקים מכפרת
מועד קטן	א"ר אמי למה נסמכה מיתת מרים לפרשת פרה אדומה לומר לך מה פרה אדומה מכפרת אף מיתתן של צדיקים מכפרת
מפתח	למה נסמכה מיתת אהרן לבגדי כהונה מה בגדי כהונה מכפרין אף מיתתן של צדיקים מכפרת
מועד קטן	א"ר אלעזר למה נסמכה מיתת אהרן לבגדי כהונה מה בגדי כהונה מכפרין אף מיתתן של צדיקים מכפרת
מפתח	קשה יציאת נשמה מן הגוף כציפורי בפי הוושט
מועד קטן	א"ר חנינא קשה יציאת נשמה מן הגוף כציפורי בפי הוושט רבי יוחנן אמר כפטירי בפי וושט
מפתח	כל היוצא מבית הכנסת לבית המדרש ומבית המדרש לבית הכנסת זוכה ומקבל פני שכינה
מועד קטן	ואמר רבי לוי כל היוצא מבית הכנסת לבית המדרש ומבית המדרש לבית הכנסת זוכה ומקבל פני שכינה שנאמר (תהלים פד, ח) ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון אמר רב חייא בר אשי אמר רב תלמידי חכמים אין להם מנוחה אפילו לעולם הבא שנאמר ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון
מפתח	איזהו שוטה היוצא יחידי בלילה והלן בבית הקברות והמקרע את כסותו
חגיגה גב:	איזהו שוטה היוצא יחידי בלילה והלן בבית הקברות והמקרע את כסותו
מפתח	אי זהו שוטה זה המאבד כל מה שנותנים לו
חגיגה א:ד	אי זהו שוטה זה המאבד כל מה שנותנים לו
מפתח	כל העושה דבר ומתחרט בו מוחלין לו מיד
חגיגה א:ה	א"ר חנינא בר פפא כל העושה דבר ומתחרט בו מוחלין לו מיד שנאמר (מלאכי ג, ה) ולא יראוני הא יראוני מוחלין להם מיד
מפתח	אפילו שיחה יתירה שבין איש לאשתו מגידים לו לאדם בשעת מיתה
חגיגה ה:ב	אמר רב אפילו שיחה יתירה שבין איש לאשתו מגידים לו לאדם בשעת מיתה

שלושה הקב"ה בוכה עליהן בכל יום על שאפשר לעסוק בתורה ואינו עוסק	מפתח
שלושה הקב"ה בוכה עליהן בכל יום על שאפשר לעסוק בתורה ואינו עוסק ועל שאי אפשר לעסוק בתורה ועוסק ועל פרנס המתגאה על הצבור	חגיגה ה:ב
כל העוסק בתורה אפי' יום אחד בשנה מעלה עליו הכתוב כאילו עסק כל השנה כולה	מפתח
ר' יוחנן לבי מדרשא ודרש (ישעיהו נח, ב) ואותי יום יום ידרשון ודעת דרכי יחפצון וכי ביום דורשין אותו ובלילה אין דורשין אותו אלא לומר לך כל העוסק בתורה אפי' יום אחד בשנה מעלה עליו הכתוב כאילו עסק כל השנה כולה	חגיגה ה:ב
כל העובר עבירה אפי' יום אחד בשנה מעלה עליו הכתוב כאילו עבר כל השנה כולה	מפתח
וכן במדת פורענות דכתיב (במדבר יד, לד) במספר הימים אשר תרתם את הארץ וכי ארבעים שנה חטאו והלא ארבעים יום חטאו אלא לומר לך כל העובר עבירה אפי' יום אחד בשנה מעלה עליו הכתוב כאילו עבר כל השנה כולה	חגיגה ה:ב
אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד	מפתח
ואינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד	חגיגה ט:ב
כל המסתכל בארבעה דברים ראוי לו כאילו לא בא לעולם מה למעלה מה למטה מה לפניו ומה לאחור	מפתח
כל המסתכל בארבעה דברים ראוי לו כאילו לא בא לעולם מה למעלה מה למטה מה לפניו ומה לאחור	חגיגה יא:ב
כל שלא חס על כבוד קונו ראוי לו שלא בא לעולם	מפתח
על כבוד קונו ראוי לו שלא בא לעולם	חגיגה יא:ב
כל העוסק בתורה בלילה הקב"ה מושך עליו חוט של חסד ביום	מפתח
אמר ר"ל כל העוסק בתורה בלילה הקב"ה מושך עליו חוט של חסד ביום שנאמר יומם יצוה ה' חסדו ומה טעם יומם יצוה ה' חסדו משום ובלילה שירה עמי	חגיגה יב:ב
כל העוסק בתורה בעוה"ז שהוא דומה ללילה הקב"ה מושך עליו חוט של חסד לעוה"ב שהוא דומה ליום	מפתח
אמר ר"ל כל העוסק בתורה בעוה"ז שהוא דומה ללילה הקב"ה מושך עליו חוט של חסד לעוה"ב שהוא דומה ליום שנאמר יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי	חגיגה יב:ב
כל הפוסק מדברי תורה ועוסק בדברי שיחה מאכילין אותו גחלי רתמים	מפתח
א"ר לוי כל הפוסק מדברי תורה ועוסק בדברי שיחה מאכילין אותו גחלי רתמים שנאמר (איוב ל, ד) הקוטפים מלוח עלי שיח ושרש רתמים לחמם	חגיגה יב:ב
כל דיבור ודיבור שיוצא מפי הקב"ה נברא ממנו מלאך אחד	מפתח
אמר ר' יונתן כל דיבור ודיבור שיוצא מפי הקב"ה נברא ממנו מלאך אחד שנאמר (תהלים לג, ו) בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם	חגיגה יד:א
לא חרבה ירושלים עד שפסקו ממנה בעלי אמנה	מפתח
האמר רבא לא חרבה ירושלים עד שפסקו ממנה בעלי אמנה שנאמר (ירמיהו ה, א) שוטטו בחוצות ירושלים וראו נא ודעו ובקשו ברחובותיה אם תמצאו איש אם יש עושה משפט מבקש אמונה ואסלח לה	חגיגה יד:א
כל העובר עבירה בסתר כאילו דוחק רגלי שכונה	מפתח
דאמר רבי יצחק כל העובר עבירה בסתר כאילו דוחק רגלי שכונה שנא' (ישעיהו סו, א) כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי	חגיגה יז:א

אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורין ויתעטף שחורין...	מפתח
והאמר ר' אלעאי הזקן אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורין ויתעטף שחורין ויעשה מה שלבו חפץ ואל יחלל שם שמים בפרהסיא	חגיגה ז:א
כל המסתכל בג' דברים עיניו כהות בקשת ובנשיא ובכהנים	מפתח
דריש לקיש כל המסתכל בג' דברים עיניו כהות בקשת ובנשיא ובכהנים בקשת דכתיב כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם הוא מראה דמות כבוד ה' בנשיא דכתיב (במדבר כז, כ) ונתת מהוודך עליו המסתכל בכהנים בזמן שבהמ"ק קיים שהיו עומדין על דוכנן ומברכין את ישראל בשם המפורש	חגיגה ז:א
בזמן שבית המקדש קיים מזבח מכפר על אדם עכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו	מפתח
רבי יוחנן וריש לקיש דאמרי תרוייהו בזמן שבית המקדש קיים מזבח מכפר על אדם עכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו	חגיגה ז:א
ת"ח אין אור של גיהנם שולטת בהן	מפתח
אמר ר"א ת"ח אין אור של גיהנם שולטת בהן ק"ו מסלמנדרא ומה סלמנדרא שתולדת אש היא הסך מדמה אין אור שולטת בו ת"ח שכל גופן אש דכתיב (ירמיהו כג, כט) הלא כה דברי כאש נאם ה' על אחת כמה וכמה	חגיגה ז:א
אין אור של גיהנם שולטת בפושיי ישראל	מפתח
אמר ריש לקיש אין אור של גיהנם שולטת בפושיי ישראל קל וחומר ממזבח הזהב מה מזבח הזהב שאין עליו אלא כעובי דינר זהב כמה שנים אין האור שולטת בו פושיי ישראל שמלאין מצות כרמון דכתיב (שיר השירים ד, ג) כפלח הרמון רקתך אל תקרי רקתך אלא רקנין שבך על אחת כמה וכמה	חגיגה ז:א
אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו	מפתח
דאמר מר אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו	יבמות לז:ב
כל אדם שאין לו אשה שרוי בלא שמחה בלא ברכה בלא טובה	מפתח
א"ר חנילאי כל אדם שאין לו אשה שרוי בלא שמחה בלא ברכה בלא טובה בלא שמחה דכתיב (דברים יד, כו) ושמחת אתה וביתך בלא ברכה דכתיב (יחזקאל מד, ל) להניח ברכה אל ביתך בלא טובה דכתיב (בראשית ב, יח) לא טוב היות האדם לבדו	יבמות סב:ב
כל היודע באשתו שהיא יראת שמים ואינו פוקדה נקרא חוטא	מפתח
אמר ריב"ל כל היודע באשתו שהיא יראת שמים ואינו פוקדה נקרא חוטא שנאמר וידעת כי שלום אהלך	יבמות סב:ב
האובה את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו..	מפתח
כגופו והמכבדה יותר מגופו והמדריך בניו ובנותיו בדרך ישרה והמשיאן סמוך לפירקן עליו הכתוב אומר וידעת כי שלום אהלך האובה את אשתו	יבמות סב:ב
האובה את שכיניו והמקרב את קרוביו והנושא את בת אחותו	מפתח
ה אובה את שכיניו והמקרב את קרוביו והנושא את בת אחותו והמלוה סלע לעני בשעת דחקו עליו הכתוב אומר (ישעיהו נח, ט) אז תקרא וה' יענה תשוע ויאמר הנני	יבמות סב:ב
כל אדם שאין לו אשה אינו אדם	מפתח
א"ר אלעזר כל אדם שאין לו אשה אינו אדם שנאמר (בראשית ה, ב) זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם	יבמות סג:א
אעשה לו עזר כנגדו זכה עוזרתו לא זכה כנגדו	מפתח
מאי דכתיב (בראשית ב, יח) אעשה לו עזר כנגדו זכה עוזרתו לא זכה כנגדו	יבמות סג:א

<p>מפתח אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל</p>	<p>יבמות סג:א</p>
<p>א"ר אלעזר בר אבינא אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל שנאמר (צפניה ג, ו) הכרתי גוים נשמו פנותם החרבתי חוצותם</p>	
<p>מפתח כל אדם שאין לו קרקע אינו אדם</p>	<p>יבמות סג:א</p>
<p>ואמר רבי אלעזר כל אדם שאין לו קרקע אינו אדם שנא' (תהלים קטו, טז) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם</p>	
<p>מפתח נאה דורש ונאה מקיים</p>	<p>יבמות סג:ב</p>
<p>אמרו לו לבן עזאי יש נאה דורש ונאה מקיים נאה מקיים ואין נאה דורש ואתה נאה דורש ואין נאה מקיים</p>	
<p>מפתח כל מי שאין עוסק בפריה ורביה כאילו שופך דמים</p>	<p>יבמות סג:ב</p>
<p>רבי אליעזר כל מי שאין עוסק בפריה ורביה כאילו שופך דמים שנאמר (בראשית ט, ו) שופך דם האדם באדם דמו ישפך וכתוב בתורה ואתם פרו ורבו</p>	
<p>מפתח אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף</p>	<p>יבמות סג:ב</p>
<p>אמר רבי אסי אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף שנאמר (ישעיהו נז, טז) כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי</p>	
<p>מפתח אינו דומה תפלת צדיק בן צדיק לתפלת צדיק בן רשע</p>	<p>יבמות סד:א</p>
<p>שנאמר (בראשית כה, כא) ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו על אשתו לא נאמר אלא לנוכח מלמד ששניהם עקורים היו א"ה ויעתר לו ויעתר להם מביעי ליה לפי שאינו דומה תפלת צדיק בן צדיק לתפלת צדיק בן רשע</p>	
<p>מפתח הקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים</p>	<p>יבמות סד:א</p>
<p>מפני מה היו אבותינו עקורים מפני שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים</p>	
<p>מפתח כשם שמצוה על אדם לומר דבר הנשמע כך מצוה על אדם שלא לומר דבר שאינו נשמע</p>	<p>יבמות סג:ב</p>
<p>ואמר רבי אילעא משום ר' אלעזר בר' שמעון כשם שמצוה על אדם לומר דבר הנשמע כך מצוה על אדם שלא לומר דבר שאינו נשמע</p>	
<p>מפתח שלשה סימנים יש באומה זו הרחמנים והביישנים וגומלי חסדים</p>	<p>יבמות עט:א</p>
<p>שלשה סימנים יש באומה זו הרחמנים והביישנים וגומלי חסדים</p>	
<p>מפתח מוטב שתעקר אות אחת מן התורה ואל יתחלל שם שמים בפרהסיא</p>	<p>יבמות עט:א</p>
<p>אמר רבי יוחנן מוטב שתעקר אות אחת מן התורה ואל יתחלל שם שמים בפרהסיא</p>	
<p>מפתח מוטב שתעקר אות אחת מן התורה ויתקדש שם שמים בפרהסיא</p>	<p>יבמות עט:א</p>
<p>אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק מוטב שתעקר אות אחת מן התורה ויתקדש שם שמים בפרהסיא</p>	
<p>מפתח כל ת"ח שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר</p>	<p>יבמות צז:א</p>
<p>דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי כל ת"ח שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר</p>	
<p>מפתח כל טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים</p>	<p>יבמות קג:א</p>
<p>אמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחי כל טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים שנא' (בראשית לא, כד) השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע</p>	

<p>הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו הקריב עליה קרבן</p>	<p>מפתח</p>	<p>יבמות קט:ב</p>
<p>רבי נתן אומר הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו הקריב עליה קרבן</p>		
<p>לעולם יראה דיין עצמו כאילו חרב מונחת לו בין יריכותיו וגיהנם פתוחה לו מתחתיו</p>	<p>מפתח</p>	<p>יבמות קט:ב</p>
<p>אמר רבי יונתן לעולם יראה דיין עצמו כאילו חרב מונחת לו בין יריכותיו וגיהנם פתוחה לו מתחתיו שנאמר (שיר השירים ג, ז) הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל וגו' מפחד בלילות מפחד של גיהנם שדומה ללילה</p>		
<p>קשים גרים לישראל כספחת בעור</p>	<p>מפתח</p>	<p>יבמות קט:ב</p>
<p>דאמר ר' חלבו קשים גרים לישראל כספחת בעור</p>		
<p>כל שאינו בעשיה אינו בלמידה</p>	<p>מפתח</p>	<p>יבמות קט:ב</p>
<p>כל שאינו בעשיה אינו בלמידה</p>		
<p>כל האומר אין לו אלא תורה אין לו אלא תורה</p>	<p>מפתח</p>	<p>יבמות קט:ב</p>
<p>כל האומר אין לו אלא תורה אין לו אלא תורה</p>		
<p>כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם</p>	<p>מפתח</p>	<p>יבמות ק"ז:א</p>
<p>כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם</p>		
<p>גדולים מעשה צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ</p>	<p>מפתח</p>	<p>כתובות ה:א</p>
<p>דרש בר קפרא גדולים מעשה צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ דאילו במעשה שמים וארץ כתיב (ישעיהו מח, יג) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים ואילו במעשה ידיהם של צדיקים כתיב (שמות טו, יז) מכון לשבתך פעלת ה' מקדש אדני כוננו ידיך</p>		
<p>מפני מה אוזן כולה קשה והאליה רכה שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יכוף אליה לתוכה</p>	<p>מפתח</p>	<p>כתובות ה:ב</p>
<p>תנא דבי רבי ישמעאל מפני מה אוזן כולה קשה והאליה רכה שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יכוף אליה לתוכה</p>		
<p>כל המנבל פיו ומוציא דבר נבלה מפיו אפילו נחתם לו גזר דינו של שבעים שנה לטובה נהפך עליו לרעה</p>	<p>מפתח</p>	<p>כתובות ח:ב</p>
<p>כל המנבל פיו ומוציא דבר נבלה מפיו אפילו נחתם לו גזר דינו של שבעים שנה לטובה נהפך עליו לרעה</p>		
<p>לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן</p>	<p>מפתח</p>	<p>כתובות ח:ב</p>
<p>תנא משמיה דר' יוסי לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן</p>		
<p>כשם שהשאור יפה לעיסה כך דמים יפים לאשה</p>	<p>מפתח</p>	<p>כתובות י:ב</p>
<p>דתני רבי חייא כשם שהשאור יפה לעיסה כך דמים יפים לאשה</p>		
<p>כל אשה שדמיה מרובין בניה מרובים</p>	<p>מפתח</p>	<p>כתובות י:ב</p>
<p>ותנא משום רבי מאיר כל אשה שדמיה מרובין בניה מרובים</p>		
<p>תמרים שחרית וערבית יפות במנחה רעות בצהרים</p>	<p>מפתח</p>	<p>כתובות י:ב</p>
<p>תמרים שחרית וערבית יפות במנחה רעות בצהרים אין כמותן ומבטלות שלשה דברים מחשבה רעה וחולי מעים ותחתוניות</p>		
<p>לעולם תהא דעתו של אדם מעורבת עם הבריות</p>	<p>מפתח</p>	<p>כתובות י"ז:א</p>
<p>ובית הלל אומרים כלה נאה וחסודה אמרו להן ב"ש לב"ה הרי שהיתה חוגרת או סומא אומרי' לה כלה נאה וחסודה והתורה אמרה (שמות כג, ז) מדבר שקר תרחק אמרו להם ב"ה לב"ש לדבריכם מי שלקח מקח רע מן השוק ישבחנו בעיניו או יגננו בעיניו הוי אומר ישבחנו בעיניו מכאן אמרו חכמים לעולם תהא דעתו של אדם מעורבת עם הבריות</p>		

<p>הכל בידי שמים חוץ מצינים פחים</p> <p>הכל בידי שמים חוץ מצינים פחים שנאמר (משלי כב, ה) צינים פחים בדרך עיקש שומר נפשו ירחק מהם</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות ל:א</p>
<p>אל יהרהר אדם ביום ויבא לידי טומאה בלילה</p> <p>אמר ר' פנחס בן יאיר אל יהרהר אדם ביום ויבא לידי טומאה בלילה</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות מו:א</p>
<p>המבזבז אל יבזבז יותר מחומש שמא יצטרך לבריות</p> <p>המבזבז אל יבזבז יותר מחומש שמא יצטרך לבריות</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות נ:א</p>
<p>כל המכניס את בנו פחות מבן שש רץ אחריו ואינו מגיעו</p> <p>אמר רב קטינא כל המכניס את בנו פחות מבן שש רץ אחריו ואינו מגיעו</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות נ:א</p>
<p>אנחה שוברת חצי גופו של אדם</p> <p>אמר רב אנחה שוברת חצי גופו של אדם שנאמר (יחזקאל כא, יא) ואתה בן אדם האנח בשברון מתנים ובמרירות תאנח</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות ס:א</p>
<p>אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו</p> <p>אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות ס:ב</p>
<p>אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו</p> <p>אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות ס:ג</p>
<p>אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו</p> <p>רבותינו חזרו ונמנו שיהו מכריזין עליה ארבע שבתות זו אחר זו ושולחין לה ב"ד הוי יודעת שאפי' כתובתיך מאה מנה הפסדת אחת לי ארוסה ונשואה אפילו נדה אפי' חולה ואפי' שומרת יבם אמר ליה ר' חייא בר יוסף לשמואל נדה בת תשמיש היא אמר ליה אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות ס:ג</p>
<p>נוח לו לאדם שימסור עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים</p> <p>א"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי נוח לו לאדם שימסור עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות ס:ב</p>
<p>כל המעלים עיניו מן הצדקה כאילו עובד עבודת כוכבים</p> <p>רבי יהושע בן קרחה אומר כל המעלים עיניו מן הצדקה כאילו עובד עבודת כוכבים כתיב הכא (דברים טו, ט) השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל וגו' וכתוב התם (דברים יג, יד) יצאו אנשים בני בליעל מה להלן עבודת כוכבים אף כאן עבודת כוכבים</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות ס:א</p>
<p>המסמא את עינו והמצבה את בטנו והמקפח את שוקו אינו נפטר מן העולם עד שיבא לידי כך</p> <p>המסמא את עינו והמצבה את בטנו והמקפח את שוקו אינו נפטר מן העולם עד שיבא לידי כך</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות ס:א</p>
<p>המקבל צדקה ואין צריך לכך סופו אינו נפטר מן העולם עד שיבא לידי כך</p> <p>המקבל צדקה ואין צריך לכך סופו אינו נפטר מן העולם עד שיבא לידי כך</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות ס:א</p>
<p>אין אדם דר עם נחש בכפיפה</p> <p>אין אדם דר עם נחש בכפיפה</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות עז:א</p>
<p>יותר ממה שהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא</p> <p>יותר ממה שהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות פו:א</p>

<p>מפתח אין אדם דר עם נחש בכפיפה</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>ת"ש אמרו לו לרבי אליעזר אין אדם דר עם נחש בכפיפה</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח כל המונע תלמידו מלשמשו כאילו מונע ממנו חסד</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>אמר רבי יוחנן כל המונע תלמידו מלשמשו כאילו מונע ממנו חסד שנא' (איוב ו, יד) למס מרעהו חסד</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח כל המביא דורון לתלמיד חכם כאילו מקריב בכורים</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>כל המביא דורון לתלמיד חכם כאילו מקריב בכורים</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח לעולם ידור אדם בא"י אפי' בעיר שרובה עובדי כוכבים ואל ידור בחו"ל ואפילו בעיר שרובה ישראל</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>לעולם ידור אדם בא"י אפי' בעיר שרובה עובדי כוכבים ואל ידור בחו"ל ואפילו בעיר שרובה ישראל</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה וכל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>שכל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה וכל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח כל הדר בארץ ישראל שרוי בלא עון</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>אמר רבי אלעזר כל הדר בארץ ישראל שרוי בלא עון שנאמר (ישעיהו לג, כד) ובל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשוא עון</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח כל הקבור בארץ ישראל כאילו קבור תחת המזבח</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>אמר רב ענן כל הקבור בארץ ישראל כאילו קבור תחת המזבח כתיב הכא (שמות כ, כד) מזבח אדמה תעשה לי וכתוב התם (דברים לב, מג) וכפר אדמתו עמו</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח כל הארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>והאמר מר כל הארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח כל הדר בבבל כאילו דר בארץ ישראל</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>אמר רב יהודה כל הדר בבבל כאילו דר בארץ ישראל שנאמר (זכריה ב, יא) הוי ציון המלטי יושבת בת בבל</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח אפילו שפחה כנענית שבא"י מובטח לה שהיא בת העולם הבא</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>אמר ר' אבהו אפילו שפחה כנענית שבא"י מובטח לה שהיא בת העולם הבא כתיב הכא לעם עליה וכתוב התם (בראשית כב, ה) שבו לכם פה עם החמור</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל מובטח לו שהוא בן העולם</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>א"ר יוחנן כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל מובטח לו שהוא בן העולם</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח כל המשיא בתו לתלמיד חכם מעלה עליו הכתוב כאילו מדבק בשכינה</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>כל המשיא בתו לתלמיד חכם והעושה פרקמטיא לתלמידי חכמים והמהנה תלמידי חכמים מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאילו מדבק בשכינה</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>מפתח עתידין צדיקים שמבצבצין ועולין בירושלים</p>	<p>כתובות פו:ב</p>
<p>א"ר חייא בר יוסף עתידין צדיקים שמבצבצין ועולין בירושלים שנאמר (תהלים עב, טז) ויציצו מעיר כעשב הארץ ואין עיר אלא ירושלים שנאמר (מלכים ב, יט, לד) וגנתי אל העיר הזאת</p>	<p>כתובות פו:ב</p>

עתידיים צדיקים שיעמדו במלבושיהן	מפתח
א"ר חייא בר יוסף עתידיים צדיקים שיעמדו במלבושיהן ק"ו מחטה מה חטה שנקברה ערומה יוצאה בכמה לבושין צדיקים שנקברו בלבושיהן על אחת כמה וכמה	כתובות קיא:ב
טוב המלבין שינים לחבירו יותר ממשקהו חלב	מפתח
דאמר ר' יוחנן טוב המלבין שינים לחבירו יותר ממשקהו חלב שנאמר ולבן שינים מחלב	כתובות קיא:ב
דור שבן דוד בא קטיגוריא בתלמידי חכמים	מפתח
מר רבי זירא אמר רבי ירמיה בר אבא דור שבן דוד בא קטיגוריא בתלמידי חכמים כי אמריתה קמיה דשמואל אמר צירוף אחר צירוף שנאמר (ישעיהו נ, יג) ועוד בה עשיריה ושבה והיתה לבער	כתובות קיב:ב
עתידין כל אילני סרק שבארץ ישראל שיטענו פירות	מפתח
אמר רב עתידין כל אילני סרק שבארץ ישראל שיטענו פירות שנאמר (יואל ב, כב) כי עץ נשא פרוי תאנה וגפן נתנו חילם	כתובות קיב:ב
כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים	מפתח
כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים	נדריים ח:א
כל היושב בתענית נקרא חוטא	מפתח
הלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה מכאן כל היושב בתענית נקרא חוטא והדין קרא בנזיר טמא כתיב משום דשנה בחטא הוא	נדריים יא:א
לעולם אל תהי רגיל בנדריים שסופך למעול בשבועות	מפתח
לעולם אל תהי רגיל בנדריים שסופך למעול בשבועות	נדריים כא:א
אל תהי רגיל אצל עם הארץ שסופך להאכילך טבלים	מפתח
ואל תהי רגיל אצל עם הארץ שסופך להאכילך טבלים	נדריים כא:א
אל תהי רגיל אצל כהן עם הארץ שסופך להאכילך תרומה	מפתח
אל תהי רגיל אצל כהן עם הארץ שסופך להאכילך תרומה	נדריים כא:א
אל תרבה שיחה עם האשה שסופך לבא לידי ניאוף	מפתח
ואל תרבה שיחה עם האשה שסופך לבא לידי ניאוף	נדריים כא:א
כל הצופה בנשים סופו בא לידי עבירה	מפתח
רבי אחא ברבי יאשיה אומר כל הצופה בנשים סופו בא לידי עבירה	נדריים כא:א
כל המסתכל בעקבה של אשה הויין לו בנים שאינן מהוגנין	מפתח
וכל המסתכל בעקבה של אשה הויין לו בנים שאינן מהוגנין	נדריים כא:א

<p>הבושה מביאה לידי יראת חטא</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא שמות כ: טז בעבור תהיה יראתו על פניכם זו בושה לבלתי תחטאו מלמד שהבושה מביאה לידי יראת חטא</p>	<p>נדרימ כ:א</p>
<p>כל אדם המתבייש לא במהרה הוא חוטא</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל אדם המתבייש לא במהרה הוא חוטא</p>	<p>נדרימ כ:א</p>
<p>מי שאין לו בושת פנים בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני</p>	<p>מפתח</p>
<p>ומי שאין לו בושת פנים בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני</p>	<p>נדרימ כ:א</p>
<p>כל אדם שאשתו תובעתו הויין לו בנים שאפילו בדורו של משה רבינו לא היו כמותם</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יונתן כל אדם שאשתו תובעתו הויין לו בנים שאפילו בדורו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר דברים א:יג הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וכתוב ואקח את ראשי שבטיכם ולא כתיב נבונים</p>	<p>נדרימ כ:ב</p>
<p>צדיקים אומרים מעט ועושין הרבה</p>	<p>מפתח</p>
<p>צדיקים אומרים מעט ועושין הרבה</p>	<p>נדרימ כ:א</p>
<p>הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו הקריב עליה קרבן</p>	<p>מפתח</p>
<p>ר' נתן אומר הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו מקריב עליו קרבן</p>	<p>נדרימ כ:א</p>
<p>כל הכועס כל מיני גיהנם שולטין בו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יונתן כל הכועס כל מיני גיהנם שולטין בו שנאמר קוהלת יא והסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך</p>	<p>נדרימ כ:א</p>
<p>אין רעה אלא גיהנם</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואין רעה אלא גיהנם שנאמר משלי טז:ד כל פעל ה' למענהו וגם רשע ליום רעה</p>	<p>נדרימ כ:א</p>
<p>כל הכועס אפי' שכינה אינה חשובה כנגדו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבה בר רב הונא כל הכועס אפילו שכינה אינה חשובה כנגדו שנאמר תהילים י:ד רשע כגובה אפו בל ידרוש אין אלהים כל מזמותיו</p>	<p>נדרימ כ:ב</p>
<p>איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם</p>	<p>מפתח</p>
<p>רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם</p>	<p>נדרימ כ:ב</p>
<p>שקולה מצות ציצית כנגד כל מצות שבתורה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר מר שקולה מצות ציצית כנגד כל מצות שבתורה</p>	<p>נדרימ כ:א</p>
<p>חמורה עבודת כוכבים שכל הכופר בה כאילו מודה בתורה כולה</p>	<p>מפתח</p>
<p>חמורה עבודת כוכבים שכל הכופר בה כאילו מודה בתורה כולה</p>	<p>נדרימ כ:א</p>
<p>גדולה מילה שנכרתו עליה שלש עשרה בריתות</p>	<p>מפתח</p>
<p>רבי ישמעאל אומר גדולה מילה שנכרתו עליה שלש עשרה בריתות</p>	<p>נדרימ לא:ב</p>

<p>מפתח דולה מילה שדוחה את השבת חמורה</p>	<p>נדרים לא:ב</p>
<p>רבי יוסי אומר גדולה מילה שדוחה את השבת חמורה</p>	
<p>מפתח גדולה מילה שלא נתלה לו למשה הצדיק עליה מלא שעה</p>	<p>נדרים לא:ב</p>
<p>רבי יהושע בן קרחה אומר גדולה מילה שלא נתלה לו למשה הצדיק עליה מלא שעה</p>	
<p>מפתח גדולה מילה שדוחה את הנגעים</p>	<p>נדרים לא:ב</p>
<p>רבי נחמיה אומר גדולה מילה שדוחה את הנגעים</p>	
<p>מפתח גדולה מילה שכל המצות שעשה אברהם אבינו</p>	<p>נדרים לא:ב</p>
<p>רבי אומר גדולה מילה שכל המצות שעשה אברהם אבינו לא נקרא שלם עד שמל שנאמר בראשית יז:א התהלך לפני והיה תמים</p>	
<p>מפתח גדולה מילה שאלמלא היא לא ברא הקב"ה את עולמו</p>	<p>נדרים לא:ב</p>
<p>גדולה מילה שאלמלא היא לא ברא הקב"ה את עולמו שנאמר ירמיהו לג:כה כה אמר ה' אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי</p>	
<p>מפתח גדולה מילה שכל זכיות שעשה משה רבינו לא עמדו לו כשנתרשל מן המילה</p>	<p>נדרים לא:ב</p>
<p>ר' יהושע בן קרחה אומר גדולה מילה שכל זכיות שעשה משה רבינו לא עמדו לו כשנתרשל מן המילה שנאמר שמות ד:כד ויפגשו ה' ויבקש המיתו</p>	
<p>מפתח גדולה מילה שאין לך מי שנתעסק במצוות כאברהם אבינו ולא נקרא תמים אלא על שם מילה</p>	<p>נדרים לא:א</p>
<p>רבי אומר גדולה מילה שאין לך מי שנתעסק במצוות כאברהם אבינו ולא נקרא תמים אלא על שם מילה שנאמר התהלך לפני והיה תמים (בראשית יז א) וכתוב ואתנה בריתי ביני ובינך (שם פסוק ב)</p>	
<p>מפתח גדולה מילה ששקולה כנגד כל המצוות שבתורה</p>	<p>נדרים לא:א</p>
<p>גדולה מילה ששקולה כנגד כל המצוות שבתורה שנאמר כי על פי הדברים האלה וגו' (שמות לד כז)</p>	
<p>מפתח כל המתמים עצמו שעה עומדת לו</p>	<p>נדרים לא:א</p>
<p>אמר רבי הושעיא כל המתמים עצמו שעה עומדת לו שנאמר התהלך לפני והיה תמים (בראשית יז א) וכתוב והיית לאב המון גוים (בראשית יז ד)</p>	
<p>מפתח כל המנחש לו נחש</p>	<p>נדרים לא:א</p>
<p>אמר רבי כל המנחש לו נחש שנאמר כי לא נחש ביעקב (במדבר כג כג) והא בלמ"ד אל"ף כתיב אלא משום מידה כנגד מידה</p>	
<p>מפתח כל אדם שאינו מנחש מכניסין אותו במחיצה שאפילו מלאכי השרת אין יכולין ליכנס בתוכה</p>	<p>נדרים לא:א</p>
<p>אהבה בריה דרבי זירא כל אדם שאינו מנחש מכניסין אותו במחיצה שאפילו מלאכי השרת אין יכולין ליכנס בתוכה שנאמר כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל</p>	
<p>מפתח אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על גבור ועשיר וחכם ועניו</p>	<p>נדרים לא:א</p>
<p>אמר ר' יוחנן אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על גבור ועשיר וחכם ועניו</p>	
<p>מפתח כל המבקר את החולה ניצול מדינה של גיהנם</p>	<p>נדרים מ:א</p>
<p>כל המבקר את החולה ניצול מדינה של גיהנם שנאמר תהילים מא:ב אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו י"י אין דל אלא חולה שנאמר ישעיהו לח:גב מדלה יבצעני</p>	

מפתח אין רעה אלא גיהנם	נדרימ מא:א
מפתח אין רעה אלא גיהנם שנאמר משלי טז:ד כל פעל י"י למענהו וגם רשע ליום רעה	נדרימ מא:א
מפתח אין החולה עומד מחליו עד שמוחלין לו אמר ר' חייא בר אבא אין החולה עומד מחליו עד שמוחלין לו על כל עונותיו שנאמר (תהלים קג, ג): הסולח לכל עוניכי הרופא לכל תחלואיכי	נדרימ מא:א
מפתח גדול נס שנעשה לחולה יותר מן הנס שנעשה לחנניה מישאל ועזריה אמר ר' חייא בר אבא גדול נס שנעשה לחולה יותר מן הנס שנעשה לחנניה מישאל ועזריה של חנניה מישאל ועזריה אש של הדיוט והכל יכולים לכבותה וזו של חולה של שמים היא ומי יכול לכבותה	נדרימ מא:א
מפתח כיון שהגיע קיצו של אדם הכל מושלים בו אמר ר' יהושע בן לוי כיון שהגיע קיצו של אדם הכל מושלים בו שנאמר (בראשית ד, יד): והיה כל מוצאי יהרגני רב אמר מן הדין קרא (תהלים קיט, צא) למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך	נדרימ מא:א
מפתח גדולה מלאכה שמכבדת את בעליה גדולה מלאכה שמכבדת את בעליה	נדרימ מט:ב
מפתח כל הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו מקטיר עליה תרומה דאמר רבי נתן כל הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו מקטיר עליה תרומה	נדרימ מט:א
מפתח כל הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו מקטיר עליה כל הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו מקטיר עליה	נדרימ ס:ב
מפתח כל המשתמש בכתרה של תורה נעקר מן העולם אמר ר' יוחנן כל המשתמש בכתרה של תורה נעקר מן העולם קל וחומר ומה בלשצר שנשתמש בכלי קודש שנעשו כלי חול שנאמר (יחזקאל ז, כב) ובאו בה פריצים וחיללוה כיון שפרצום נעשו חול נעקר מן העולם דכתיב (דניאל ה, ל) בה בליליא קטיל בלשצר המשתמש בכתרה של תורה שהוא חי וקיים לעולם על אחת כמה וכמה	נדרימ סב:א
מפתח מותר לאדם להודיע על עצמו (שהוא תלמיד חכם) במקום שלא מכירים אותו אמר רבא שרי ליה לאיניש לאודועי נפשיה באתרא דלא ידעי ליה דכתיב (מלכים א ית, יב) ועבדך ירא את ה' מנעוריו אלא קשיא דר' טרפון דעשר גדול היה והוה ליה לפייסיה בדמים רבא רמי כתיב ועבדך ירא את ה' מנעוריו וכתב (משלי כז, ב) יהלך זר ולא פיך הא באתרא דידיעי ליה הא באתרא דלא ידעי ליה	נדרימ סב:א
מפתח מותר לתלמיד חכם לאמר תלמיד חכם אני הקדימו לדון את דיני אמר רבא שרי ליה לצורבא מרבנן למימר צורבא מרבנן אנא שרו לי תיגראי ברישא דכתיב (שמואל ב ה, יח) ובני דוד כהנים היו מה כהן נוטל בראש אף תלמיד חכם נוטל בראש וכהן מנא לן דכתיב (ויקרא כא, ח) וקדשתו כי את לחם (ה') אלהיך הוא מקריב ותנא דבי רבי ישמעאל וקדשתו לכל דבר שבקדושה	נדרימ סב:א
מפתח מותר לתלמיד חכם לאמר איני משלם מס אמר רבא שרי ליה לצורבא מרבנן למימר לא יהיבנא אכרגא דכתיב (עזרא ז, כד) מנדה בלו והלך לא שליט למירמא עליהון	נדרימ סב:ב
מפתח כל אדם שאין לו בנים חשוב כמת הוא אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כל מקום שנאמר נצים ונצבים אינן אלא דתן ואבירם אלא אמר ר"ל שירדו מנכסיהן אריב"ל כל אדם שאין לו בנים חשוב כמת שנאמר (בראשית ל, א) הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי	נדרימ סד:ב

<p>מפתח ארבעה חשובין כמת עני ומצורע וסומא ומי שאין לו בנים</p>	
<p>נדרים עז:ב ארבעה חשובין כמת עני ומצורע וסומא ומי שאין לו בנים עני דכתיב כי מתו כל האנשים מצורע דכתיב (במדבר יב, יב) אל נא תהי כמת וסומא דכתיב (איכה ג, ו) במחשכים הושיבני כמתי עולם ומי שאין לו בנים דכתיב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי</p>	
<p>מפתח כל הנודר אע"פ שהוא מקיימו נקרא חוטא</p>	
<p>נדרים עז:ב דתני רב דימי אחוה דרב ספרא כל הנודר אע"פ שהוא מקיימו נקרא חוטא אמר רב זביד מאי קרא (דברים כג, כג) וכי תחדל לנודר לא יהיה בך חטא הא לא חדלת איכא חטא</p>	
<p>מפתח הזהרו בבני עניים שמהן תצא תורה</p>	
<p>נדרים פא:א הזהרו בבני עניים שמהן תצא תורה שנאמר (במדבר כד, ז) יזל מים מדליו שמהן תצא תורה ומפני מה אין מצויין ת"ח לצאת ת"ח מבניהן אמר רב יוסף שלא יאמרו תורה ירושה היא להם</p>	
<p>מפתח כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין</p>	
<p>נזיר ב:א מכדי תנא בסדר נשים קאי מאי טעמא תני נזיר תנא אקרא קאי (דברים כד, א) והיה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וה"ק מי גרם לה לעבירה יין וקאמר כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין</p>	
<p>מפתח גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה</p>	
<p>נזיר כג:ב אמר עולא תמר זינתה זמרי זינה תמר זינתה יצאו ממנה מלכים ונביאים זמרי זינה נפלו עליו כמה רבבות מישראל אמר ר"נ בר יצחק גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה</p>	
<p>מפתח לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שמתוך שלא לשמן בא לשמן</p>	
<p>נזיר כג:ב אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שמתוך שלא לשמן בא לשמן</p>	
<p>מפתח כל טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים</p>	
<p>נזיר כג:ב א"ר יוחנן כל טובתן של רשעים אינה אלא רעה אצל צדיקים שנאמר (בראשית לא, כט) השמר לך מדבר עם יעקב מטוב ועד רע בשלמא רע שפיר אלא טוב אמאי לא אלא לאו ש"מ טובתו רעה היא ש"מ</p>	
<p>מפתח לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שמתוך שלא לשמן בא לשמן</p>	
<p>נזיר כג:ב אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שמתוך שלא לשמן בא לשמן שבשכר מ"ב קרבנות שהקריב בלק הרשע זכה ויצאה ממנו רות</p>	
<p>מפתח מנין שאין הקב"ה מקפח אפי' שכר שיחה נאה</p>	
<p>נזיר כג:ב מנין שאין הקב"ה מקפח אפי' שכר שיחה נאה דאילו בכירה דקריתיה מואב א"ל רחמנא (דברים ב, ט) אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה מלחמה הוא דלא אבל צעורי צערינן ואילו צעירה דקריתיה בן עמי אמר ליה (דברים ב, יט) אל תצורם ואל תתגר בם אפילו צעורי לא תצערינן</p>	
<p>מפתח לעולם יקדים אדם לדבר מצוה...</p>	
<p>נזיר כג:ב אמר רב לעולם יקדים אדם לדבר מצוה שבשכר לילה אחת שקדמתה בכירה לצעירה זכתה וקדמה ארבעה דורות בישראל למלכות</p>	
<p>מפתח גדול העונה אמן יותר מן המברך</p>	
<p>נזיר סו:ב והתניא ר' יוסי אומר גדול העונה אמן יותר מן המברך</p>	
<p>מפתח כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין</p>	
<p>סוטה ב:א למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין</p>	
<p>מפתח אין מזווגין לו לאדם אשה אלא לפי מעשיו</p>	
<p>סוטה ב:א אין מזווגין לו לאדם אשה אלא לפי מעשיו שנא' (תהלים קכה, ג) כי לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים</p>	

<p>מפתח ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני</p> <p>סוטה ג:א אמר רב ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני שדה פלוני לפלוני</p>	
<p>מפתח אדם עובר עבירה בסתר והקב"ה מכריז עליו בגלוי</p> <p>סוטה ג:א היה רבי מאיר אומר אדם עובר עבירה בסתר והקב"ה מכריז עליו בגלוי שנאמר (במדבר ה, יד) ועבר עליו רוח קנאה ואין עבירה אלא לשון הכרזה שנאמר (שמות לו, י) ויצו משה ויעבירו קול במחנה</p>	
<p>מפתח אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות</p> <p>סוטה ג:א ריש לקיש אמר אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות שנא' (במדבר ה, יב) איש איש כי תשטה אשתו תשטה כתיב</p>	
<p>מפתח אין אדם מקנא לאשתו אא"כ נכנסה בו רוח</p> <p>סוטה ג:א תנא דבי רבי ישמעאל אין אדם מקנא לאשתו אא"כ נכנסה בו רוח שנאמר ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו מאי רוח רבנן אמרי רוח טומאה רב אשי אמר רוח טהרה</p>	
<p>מפתח כל העושה מצוה אחת בעוה"ז ממקדמתו והולכת לפניו לעוה"ב</p> <p>סוטה ג:ב א"ר יונתן כל העושה מצוה אחת בעוה"ז ממקדמתו והולכת לפניו לעוה"ב שנאמר (ישעיהו נח, ח) והלך לפניך צדקך</p>	
<p>מפתח כל העובר עבירה אחת בעוה"ז מלפפתו והולכת לפניו ליום הדין</p> <p>סוטה ג:ב וכל העובר עבירה אחת בעוה"ז מלפפתו והולכת לפניו ליום הדין שנאמר (איוב ו, יח) ילפתו ארחות דרכם</p>	
<p>מפתח כל האוכל לחם בלא נטילת ידים כאילו בא על אשה זונה</p> <p>סוטה ג:ב אמר לה משמיה דרבי אסי כל האוכל לחם בלא נטילת ידים כאילו בא על אשה זונה שנאמר (משלי ו, כו) כי בעד אשה זונה עד ככר לחם אמר רבא האי בעד אשה זונה עד ככר לחם בעד ככר לחם עד אשה זונה מיבעי ליה</p>	
<p>מפתח כל המזלזל בנטילת ידים נעקר מן העולם</p> <p>סוטה ג:ד אמר ר"א כל המזלזל בנטילת ידים נעקר מן העולם</p>	
<p>מפתח כל האוכל פת בלא ניגוב ידים כאילו אוכל לחם טמא</p> <p>סוטה ג:ד אמר רבי אבהו כל האוכל פת בלא ניגוב ידים כאילו אוכל לחם טמא שנאמר (יחזקאל ד, יג) ויאמר ה' ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא</p>	
<p>מפתח כל אדם שיש בו גסות רוח לבסוף נכשל באשת איש</p> <p>סוטה ג:ד ומאי (משלי ו, כו) ואשת איש נפש יקרה תצוד אמר רבי חייא בר אבא א"ר יוחנן כל אדם שיש בו גסות הרוח לבסוף נכשל באשת איש שנא' ואשת איש נפש יקרה תצוד</p>	
<p>מפתח כל הבא על אשת איש אפילו למד תורה היא תצודנו לדינה של גיהנם</p> <p>סוטה ג:ד ואשת איש נפש יקרה תצוד אמר רבא האי נפש יקרה נפש גבוהה מיבעי ליה ועוד היא תצוד מיבעי ליה אלא אמר רבא כל הבא על אשת איש אפילו למד תורה דכתיב בה (משלי ג, טו) יקרה היא מפנינים מכה גדול שנכנס לפני ולפנים היא תצודנו לדינה של גיהנם</p>	
<p>מפתח כל אדם שיש בו גסות הרוח כאילו עובד עבודת כוכבים</p> <p>סוטה ג:ד א"ר יוחנן כל אדם שיש בו גסות הרוח כאילו עובד עבודת כוכבים כתי' הכא (משלי טז, ה) תועבת השם כל גבה לב וכתוב התם (דברים ז, כו) ולא תביא תועבה אל ביתך</p>	
<p>מפתח כל הבא על אשת איש אפי' הקנהו להקב"ה שמים וארץ כאברהם אבינו לא ינקה מדינה של גיהנם</p> <p>סוטה ג:ד מאי יד ליד לא ינקה אמר רב כל הבא על אשת איש אפי' הקנהו להקב"ה שמים וארץ כאברהם אבינו דכתיב ביה (בראשית יד, כב) הרימותי ידי אל ה' אל עליון קונה שמים וארץ לא ינקה מדינה של גיהנם</p>	
<p>מפתח כל הבא על אשה זונה לסוף מבקש ככר לחם</p> <p>סוטה ג:ד אמר רבא כל הבא על אשה זונה לסוף מבקש ככר לחם</p>	
<p>מפתח כל אדם שיש בו גסות הרוח לסוף מתמעט</p> <p>סוטה ג:א אמר לה משמיה דרב אמי כל אדם שיש בו גסות הרוח לסוף מתמעט שנאמר (איוב כד, כד) רומו מעט</p>	

<p>לעולם ילמד אדם מדעת קונו שהרי הקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני</p> <p>א"ר יוסף לעולם ילמד אדם מדעת קונו שהרי הקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני והניח כל אילנות טובות והשרה שכינתו בסנה</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>כל אדם שיש בו גסות הרוח ראוי לגדעו כאשירה</p> <p>א"ר אלעזר כל אדם שיש בו גסות הרוח ראוי לגדעו כאשירה כתיב הכא (ישעיהו י, לג) ורמי הקומה גדועים וכתוב התם (דברים ז, ה) ואשיריהם תגדעון</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>כל אדם שיש בו גסות הרוח אין עפרו ננער</p> <p>וא"ר אלעזר כל אדם שיש בו גסות הרוח אין עפרו ננער שנא' (ישעיהו כו, יט) הקיצו ורננו שכני עפר שכני בעפר לא נאמר אלא שכני עפר מי שנעשה שכן לעפר</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם גבוה רואה את הגבוה ואין גבוה רואה את השפל</p> <p>ואיתימא רבי אלעזר בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם גבוה רואה את הגבוה ואין גבוה רואה את השפל אבל מדת הקב"ה אינו כן הוא גבוה ורואה את השפל שנא' (תהלים קלח, ו) כי רם ה' ושפל יראה</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>כל אדם שיש בו גסות הרוח אמר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם</p> <p>ואיתימא מר עוקבא כל אדם שיש בו גסות הרוח אמר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם שנא' (תהלים קא, ה) מלשני בסתר רעהו אותו אצמית גבה עינים ורחב לבב אותו לא אוכל אל תקרי אותו אלא אתו לא אוכל</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>כל אדם שיש בו גסות הרוח אפילו רוח קימעא עוכרת</p> <p>כל אדם שיש בו גסות הרוח אפילו רוח קימעא עוכרתו שנאמר (ישעיהו נז, כ) והרשעים כים נגרש ומה ים שיש בו כמה רביעיות רוח קימעא עוכרתו אדם שאין בו אלא רביעית אחת עאכ"ו</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>אין תפלתו של אדם נשמעת אא"כ משים לבו כבשר</p> <p>אמר חזקיה אין תפלתו של אדם נשמעת אא"כ משים לבו כבשר שנא' (ישעיהו סו, כג) והיה מדי חדש בחדשו [וגו'] יבא כל בשר להשתחוות וגו'</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>כל השם אורחותיו בעולם הזה זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה</p> <p>ואמר ריב"ל כל השם אורחותיו בעולם הזה זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה שנאמר (תהלים נ, כג) ושם דרך אראנו בישע אלהים אל תקרי ושם אלא ושם דרך</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:ב</p>
<p>אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות</p> <p>האיש נסקל ערום ואין האשה נסקלת ערומה אמר רבה הכא טעמא מאי שמא תצא מב"ד זכאית ויתגרו בה פרחי כהונה התם הא מסתלקא וכי תימא אתי לאיגרוויי באחרניית' האמר רבא גמירי דאין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>מדה שאדם מודד בה מודדין לו...</p> <p>במדה שאדם מודד בה מודדין לו היא קשטה את עצמה לעבירה המקום נוולה היא גלתה את עצמה לעבירה המקום גלה עליה בירך התחילה בעבירה תחילה ואחר כך הבטן לפיכך תלקה הירך תחילה ואחר כך הבטן</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:ב</p>
<p>מיום שחרב בהמ"ק אע"פ שבטלה סנהדרין ארבע מיתות לא בטלו</p> <p>תני ר' חייא מיום שחרב בהמ"ק אע"פ שבטלה סנהדרי ארבע מיתות לא בטלו</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:ב</p>
<p>אין הקב"ה נפרע מן האומה עד שעת שילוחה</p> <p>(ישעיהו כז, ח) בסאסאה בשלחה תריבנה למה לי לכדרב חננא בר פפא דא"ר חננא בר פפא אין הקב"ה נפרע מן האומה עד שעת שילוחה שנאמר בסאסאה בשלחה וגו'</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>אין הקב"ה נפרע מן המלך עד שעת שילוחו</p> <p>א"ר חננא בר פפא אין הקב"ה נפרע מן המלך עד שעת שילוחו שנאמר בסאסאה בשלחה תריבנה</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>
<p>אין הקב"ה נפרע מן האדם עד שתתמלא סאתו</p> <p>אמר רב המנונא אין הקב"ה נפרע מן האדם עד שתתמלא סאתו שנאמר (איוב כ, כב) במלאות ספקו יצר לו וגו'</p>	<p>מפתח</p> <p>סוטה ה:א</p>

<p>מפתח כל הנותן עיניו במה שאינו שלו מה שמבקש אין נותנין לו ומה שבידו נוטלין הימנו</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>סוטה נתנה עיניה במי שאינו ראוי לה מה שביקשה לא ניתן לה ומה שבידה נטלוהו ממנה שכל הנותן עיניו במה שאינו שלו מה שמבקש אין נותנין לו ומה שבידו נוטלין הימנו</p>	<p>סוטה יב:ב</p>
<p>מפתח נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים</p>	<p>סוטה יב:ב</p>
<p>אמר רבי יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים מנלן מתמר (בראשית לח, כה) הכר נא</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>מפתח כל השורף תבואתו של חברו אינו מניח בן ליורשו</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>כל השורף תבואתו של חברו אינו מניח בן ליורשו ואיהו קלייה לדיואב דכתיב (שמואל ב יד, ל) ויאמר אל עבדיו ראו חלקת יואב אל ידי ולו שם שעורים לכו והציתוה באש ויציתו עבדי אבשלום את החלקה באש</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>מפתח לעולם מדה טובה מרובה ממדת פורענות</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>לעולם מדה טובה מרובה ממדת פורענות (שמות ב, ד) ותתצב אחותו מרחוק א"ר יצחק פסוק זה כולו על שם שכינה</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>מפתח כל העוסק בבנין מתמסכן</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>דאמר מר כל העוסק בבנין מתמסכן (שמות א, יא) את פיתום ואת רעמסס רב ושמואל חד אמר פיתום שמה ולמה נקרא שמה רעמסס שראשון ראשון מתרוסס וחד אמר רעמסס שמה ולמה נקרא שמה פיתום שראשון ראשון פי תהום בולעו</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>מפתח בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים</p>	<p>סוטה יא:ב</p>
<p>בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים</p>	<p>סוטה יא:ב</p>
<p>מפתח כל הנושא אשה לשם שמים מעלה עליו הכתוב כאילו ילדה יריעות</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>א"ר יוחנן כל הנושא אשה לשם שמים מעלה עליו הכתוב כאילו ילדה יריעות שהיו פניה דומין ליריעות</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>מפתח כל העושה דבר ולא גמרו ובא אחר וגמרו מעלה עליו הכתוב על שגמרו כאילו עשאו</p>	<p>סוטה יא:ב</p>
<p>אמר ר' חמא בר' חנינא משכמם גנבוהו ולשכמם נחזיר אבידתו קשו קראי אהדדי כתיב (שמות יג, יט) ויקח משה את עצמות יוסף עמו וכתוב ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל וגו' א"ר חמא בר' חנינא כל העושה דבר ולא גמרו ובא אחר וגמרו מעלה עליו הכתוב על שגמרו כאילו עשאו</p>	<p>סוטה יא:ב</p>
<p>מפתח זכו שכינה ביניהן לא זכו אש אוכלתן</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>דריש ר"ע איש ואשה זכו שכינה ביניהן לא זכו אש אוכלתן</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>מפתח כל המלמד בתו תורה כאילו מלמדה תפלות</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>ר"א אומר כל המלמד בתו תורה (כאילו) לומדה תפלות</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>מפתח חסיד שוטה ורשע ערום ואשה פרושה ומכות פרושין הרי אלו מבלי עולם</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>הוא היה אומר חסיד שוטה ורשע ערום ואשה פרושה ומכות פרושין הרי אלו מבלי עולם</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>מפתח עבירה מכבה מצוה ואין עבירה מכבה תורה</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>עבירה מכבה מצוה ואין עבירה מכבה תורה שנאמר (שיר השירים ח, ז) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה</p>	<p>סוטה יא:א</p>
<p>מפתח כל המלמד את בתו תורה מלמדה תפלות</p>	<p>סוטה יא:ב</p>
<p>ר' אליעזר אומר כל המלמד את בתו תורה מלמדה תפלות</p>	<p>סוטה יא:ב</p>
<p>מפתח אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמעמיד עצמו ערום עליהן</p>	<p>סוטה יא:ב</p>
<p>א"ר יוסי בר' חנינא אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמעמיד עצמו ערום עליהן</p>	<p>סוטה יא:ב</p>
<p>מפתח אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשים עצמו כמי שאינו</p>	<p>סוטה יא:ב</p>
<p>א"ר יוחנן אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשים עצמו כמי שאינו שנאמר (איוב כח, יב) והחכמה מאין תמצא</p>	<p>סוטה יא:ב</p>

<p>איזהו ע"ה כל שאינו קורא ק"ש שחרית וערבית</p>	<p>מפתח</p>
<p>איזהו ע"ה כל שאינו קורא ק"ש שחרית וערבית בברכותיה דברי ר' מאיר וחכ"א כל שאינו מניח תפילין בן עזאי אומר כל שאין לו ציצית בבגדו ר' יונתן בן יוסף אמר כל שיש לו בנים ואינו מגדלן ללמוד תורה אחרים אומרים אפילו קורא ושונה ולא שימש ת"ח זהו ע"ה</p>	<p>סוטה כב:א</p>
<p>כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשת לו בהיתר</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר רב הונא כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו קמ"ל תנא התנאים מבלי עולם מבלי עולם ס"ד אמר רבינא שמורין הלכה מתוך משנתן תניא נמי הכי א"ר יהושע וכי מבלי עולם הן והלא מיישבי עולם הן שנאמר (חבקוק ג, ו) הליכות עולם לו אלא שמורין הלכה מתוך משנתן</p>	<p>סוטה כב:א</p>
<p>לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שמתוך שלא לשמה בא לשמה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה</p>	<p>סוטה כב:ב</p>
<p>גדול העושה מאהבה יותר מן העושה מיראה</p>	<p>מפתח</p>
<p>רבי שמעון בן אלעזר אומר גדול העושה מאהבה יותר מן העושה מיראה שזה תלוי לאלף דור וזה תלוי לאלפים דור הכא כתיב (שמות כ, ה) לאלפים לאהבי ולשומרי מצותי והתם כתיב (דברים ז, ט) ולשומרי מצותי לאלף דור</p>	<p>סוטה לא:א</p>
<p>אין נותנין כוס של ברכה לברך אלא לטוב עין</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר ריב"ל אין נותנין כוס של ברכה לברך אלא לטוב עין שנאמר (משלי כב, ט) טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל אל תיקרי יבורך אלא יברך</p>	<p>סוטה לח:ב</p>
<p>כל הנהנה מצרי העין עובר בלאו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי יהושע בן לוי כל הנהנה מצרי העין עובר בלאו שנאמר (משלי כג, ו) אל תלחם את לחם רע עין וגו' כי כמו שער בנפשו כן הוא אכול ושתה יאמר לך וגו'</p>	<p>סוטה לח:ב</p>
<p>אין עגלה ערופה באה אלא בשביל צרי העין</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר יהושע בן לוי אין עגלה ערופה באה אלא בשביל צרי העין שנאמר (דברים כא, ז) וענו ואמרו ידינו לא שפכו את הדם הזה וכי על לבנו עלתה שזקני ב"ד שופכי דמים הם אלא לא בא לידינו ופטרנוהו ולא ראינוהו והנחנוהו לא בא לידינו ופטרנוהו בלא מזונות לא ראינוהו והנחנוהו בלא לוייה</p>	<p>סוטה לח:ב</p>
<p>אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר יהושע בן לוי אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים</p>	<p>סוטה לח:ב</p>
<p>לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה</p>	<p>סוטה מא:א</p>
<p>כל אדם שיש בו חנופה מביא אף לעולם</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי אלעזר כל אדם שיש בו חנופה מביא אף לעולם שנא' (איוב לו, יג) וחנפי לב ישימו אף ולא עוד אלא שאין תפלתו נשמעת שנאמר (איוב לו, יג) לא ישועו כי אסרם</p>	<p>סוטה מא:ב</p>
<p>כל אדם שיש בו חנופה אפילו עוברין שבמעי אמן מקללין אותו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי אלעזר כל אדם שיש בו חנופה אפילו עוברין שבמעי אמן מקללין אותו שנא' (משלי כד, כד) אומר לרשע צדיק אתה יקבוהו עמים יזעמוהו לאומים ואין קוב אלא קללה שנא' (במדבר כג, ח) לא קבה אל ואין לאום אלא עוברין שנא' (בראשית כה, כג) ולאום מלאום יאמץ</p>	<p>סוטה מא:ב</p>
<p>כל אדם שיש בו חנופה נופל בגיהנם</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי אלעזר כל אדם שיש בו חנופה נופל בגיהנם שנא' (ישעיהו ה, כ) הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע וגו' מה כתיב אחריו לכן כאכל קש לשון אש וחשש להבה ירפה</p>	<p>סוטה מא:ב</p>
<p>כל המחניף לחבירו סוף נופל בידו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי אלעזר כל המחניף לחבירו סוף נופל בידו ואם אינו נופל בידו נופל ביד בניו ואם אינו נופל ביד בניו נופל ביד בן בנו שנא' (ירמיהו כה, ה) ויאמר ירמיה לחנניה אמן כן יעשה ה' יקם ה' את דברך וכתבי ירמיהו לו, יג) ויהי הוא בשער בנימן ושם בעל פקידות ושמו יראה בן שלמיה בן חנניה ויתפש את ירמיהו הנביא לאמר אל הכשדים אתה נופל ויאמר (לו) ירמיה שקר אינני נופל אל הכשדים וגו' וכתבי ויתפש ירמיהו ויביאהו אל השרים</p>	<p>סוטה מא:ב</p>

<p>מפתח כל עדה שיש בה חנופה מאוסה כנדה</p> <p>וא"ר אלעזר כל עדה שיש בה חנופה מאוסה כנדה שנאמר (איוב טו, לד) כי עדת חנף גלמוד שכן בכרכי הים קורין לנדה גלמודה מאי גלמודה גמולה מבעלה</p>	<p>סטוטה מב:א</p>
<p>מפתח כל עדה שיש בה חנופה לסוף גולה</p> <p>ואמר ר' אלעזר כל עדה שיש בה חנופה לסוף גולה כתיב הכא כי עדת חנף גלמוד וכתנ' התם (ישעיהו מט, כא) ואמרת בלבבך מי ילד לי את אלה ואני שכולה וגלמודה גולה וסורה וגו</p>	<p>סטוטה מב:א</p>
<p>מפתח ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה כת ליצים וכת חניפים וכת שקרים וכת מספרי לשון הרע</p> <p>א"ר ירמיה בר אבא ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה כת ליצים וכת חניפים וכת שקרים וכת מספרי לשון הרע כת ליצים דכתיב (הושע ז, ה) משך ידו את לוצצים כת חניפים דכתיב (איוב יג, טז) כי לא לפניו חנף יבא כת שקרים דכתיב (תהלים קא, ז) דובר שקרים לא יכון לנגד עיני כת מספרי לשון הרע דכתיב (תהלים ה, ה) כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע צדיק אתה ה' לא יגור במגורך רע</p>	<p>סטוטה מב:א</p>
<p>מפתח כל המלוה את חבירו ארבע אמות בעיר אינו ניזוק</p> <p>אמר רב כל המלוה את חבירו ארבע אמות בעיר אינו ניזוק</p>	<p>סטוטה מז:ב</p>
<p>מפתח כל שאינו מלוה ומתלוה כאילו שופך דמים</p> <p>אמר רבי יוחנן משום רבי מאיר כל שאינו מלוה ומתלוה כאילו שופך דמים שאילמלי ליווהו אנשי יריחו לאלישע לא גירה דובים לתינוקות שנאמר (מלכים ב ב, כג) ויעל משם בית אל והוא עלה בדרך ונערים קטנים יצאו מן העיר ויתקלסו בו ויאמרו לו עלה קרח עלה קרח אמרו לו עלה שהקרחת עלינו את המקום מאי ונערים קטנים אמר ר' אלעזר שמנוערים מן המצות קטנים שהיו מקטני אמנה תנא נערים היו ובזבזו עצמן כקטנים</p>	<p>סטוטה מז:ב</p>
<p>מפתח לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שמתוך שלא לשמה בא לשמה</p> <p>אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות ואע"פ שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה</p>	<p>סטוטה מז:א</p>
<p>מפתח לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת...</p> <p>לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת לא כאלישע שדחפו לגחזי בשתי ידיו ולא כיהושע בן פרחיה שדחפו לאחד מתלמידיו בשתי ידיו</p>	<p>סטוטה מז:א</p>
<p>מפתח כל מי שחטא והחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה</p> <p>מלכים ב ח, ז וילך אלישע דמשק למה הלך אמר ר' יוחנן שהלך להחזירו לגחזי בתשובה ולא חזר אמר לו חזור בך אמר לו כך מקובלני ממך כל מי שחטא והחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה</p>	<p>סטוטה מז:א</p>
<p>מפתח כל מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר אינו אלא מקטני אמנה</p> <p>רבי אליעזר הגדול אומר כל מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר אינו אלא מקטני אמנה והיינו דאמר ר' אלעזר מאי דכתיב (זכריה ד, ז) כי מי בז ליום קטנות מי גרם לצדיקים שיתבזבו שולחנן לעתיד לבא קטנות שהיה בהן שלא האמינו בהקב"ה</p>	<p>סטוטה מז:ב</p>
<p>מפתח שני תלמידי חכמים המהלכין בדרך ואין ביניהן דברי תורה ראוין לישרף באש</p> <p>ואמר ר' אילעא בר יברכיה שני תלמידי חכמים המהלכין בדרך ואין ביניהן דברי תורה ראוין לישרף באש שנאמר (מלכים ב ב, יא) ויהי המה הולכים הלוך ודבר והנה רכב אש וגו' טעמא דאיכא דיבור הא ליכא דיבור ראוין לישרף</p>	<p>סטוטה מז:א</p>
<p>מפתח שני ת"ח הדרין בעיר אחת ואין נוחין זה לזה בהלכה אחד מת ואחד גולה</p> <p>וא"ר אילעא בר יברכיה שני ת"ח הדרין בעיר אחת ואין נוחין זה לזה בהלכה אחד מת ואחד גולה שנאמר (דברים ד, מב) לנוס שמה רוצח אשר ירצח את רעהו בבלי דעת ואין דעת אלא תורה שנאמר (הושע ד, ו) נדמו עמי מבלי הדעת</p>	<p>סטוטה מז:א</p>
<p>מפתח כל ת"ח העוסק בתורה מתוך הדחק תפלתו נשמעת</p> <p>אמר ר' יהודה בריה דר' חייא כל ת"ח העוסק בתורה מתוך הדחק תפלתו נשמעת שנאמר (ישעיהו ל, יט) כי עם בציון ישב בירושלים בכה לא תבכה חנון יחנך לקול זעקך כשמעתו ענך וכתביב בתריה (ישעיהו ל, ב) ונתן השם לכם לחם צר ומים לחץ ר' אבהו אומר משביעין אותו מזיו שכינה שנאמר (ישעיהו ל, ב) והיו עיניך רואות את מורדך ר' אחא בר חנינא אמר אף אין הפרגוד: ננעל בפניו שנאמר (ישעיהו ל, ב) ולא יכנף עוד מורדך</p>	<p>סטוטה מז:א</p>
<p>מפתח כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו סוף הוא בא לידי שלש עבירות גילוי עריות ושפיכות דמים וחילול שבת</p> <p>אמר רב כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו סוף הוא בא לידי שלש עבירות גילוי עריות ושפיכות דמים וחילול שבת</p>	<p>גיטין ו:ב</p>

<p>מפתח בהמתן של צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידם</p> <p>לעולם אל יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו שהרי אדם גדול הטיל אימה יתירה בתוך ביתו והאכילוהו דבר גדול ומנו ר' חנינא בן גמליאל האכילוהו ס"ד השתא בהמתן של צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידם צדיקים עצמן לא כ"ש אלא בקשו להאכילו דבר גדול ומאי ניהו אבר מן החי שלח ליה</p>	<p>גיטין ז:א</p>
<p>מפתח כל שיש לו קנאה על חבירו ודומם שוכן עדי עד עושה לו דין</p> <p>כל שיש לו קנאה על חבירו ודומם שוכן עדי עד עושה לו דין</p>	<p>גיטין ז:א</p>
<p>מפתח כל מי שיש לו צעקת לגימא על חבירו ודומם שוכן בסנה עושה לו דין</p> <p>כל מי שיש לו צעקת לגימא על חבירו ודומם שוכן בסנה עושה לו דין</p>	<p>גיטין ז:א</p>
<p>מפתח כל הגוזז מנכסיו ועושה מהן צדקה ניצל מדינה של גיהנם</p> <p>תנא דבי ר' ישמעאל כל הגוזז מנכסיו ועושה מהן צדקה ניצל מדינה של גיהנם משל לשתי רחילות שהיו עוברות במים אחת גזוזה ואחת אינה גזוזה גזוזה עברה ושאינה גזוזה לא עברה</p>	<p>גיטין ז:א</p>
<p>מפתח כל מצוה שהחזיקו בה כותים הרבה מדקדקין בה יותר מישראל</p> <p>רבן שמעון בן גמליאל דתניא מצת כותי מותרת ואדם יוצא בה ידי חובתו בפסח רבי אלעזר אוסר לפי שאין בקיאין בדקדוקי מצות רשב"ג אומר כל מצוה שהחזיקו בה כותים הרבה מדקדקין בה יותר מישראל</p>	<p>גיטין י:א</p>
<p>מפתח הנודר כאילו בנה במה והמקימו כאילו הקריב עליה קרבן</p> <p>ר' נתן אומר הנודר כאילו בנה במה והמקימו כאילו הקריב עליה קרבן</p>	<p>גיטין מו:ב</p>
<p>מפתח כל המלעיג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת</p> <p>דאמר מר כל המלעיג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת</p>	<p>גיטין נז:א</p>
<p>מפתח גדולה מלאכה שמחממת את בעליה</p> <p>רב ששת איעסק בכשורי אמר גדולה מלאכה שמחממת את בעליה</p>	<p>גיטין סז:ב</p>
<p>מפתח שלושה דברים מכחישים כחו של אדם ואלו הן פחד דרך ועון</p> <p>שלושה דברים מכחישים כחו של אדם ואלו הן פחד דרך ועון פחד דכתיב (תהלים לת, יא) לבי סחרחר עזבני כחי דרך דכתיב (תהלים קב, כז) ענה בדרך כחי עון דכתיב (תהלים לא, יא) כשל בעוני כחי</p>	<p>גיטין ע:א</p>
<p>מפתח כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו</p> <p>כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו</p>	<p>קידושין כ:א</p>
<p>מפתח כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר</p> <p>דאמר רב הונא כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו הותרה לו סלקא דעתך אלא נעשית לו כהיתר</p>	<p>קידושין כ:א</p>
<p>מפתח כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו</p> <p>כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו</p>	<p>קידושין כב:א</p>
<p>מפתח כל שאינו מלמד את בנו אומנות מלמדו ליסטות</p> <p>רבי יהודה אומר כל שאינו מלמד את בנו אומנות מלמדו ליסטות ליסטות ס"ד אלא כאילו מלמדו ליסטות</p>	<p>קידושין כט:א</p>
<p>מפתח בן עשרים שנה ולא נשא אשה כל ימיו בעבירה</p> <p>רב הונא לטעמיה דאמר בן עשרים שנה ולא נשא אשה כל ימיו בעבירה בעבירה סלקא דעתך אלא אימא כל ימיו בהרהור עבירה</p>	<p>קידושין כט:ב</p>
<p>מפתח עד כ' שנה יושב הקב"ה ומצפה לאדם מתי ישא אשה כיון שהגיע כ' ולא נשא אומר תיפח עצמותיו</p> <p>תנא דבי ר' ישמעאל עד כ' שנה יושב הקב"ה ומצפה לאדם מתי ישא אשה כיון שהגיע כ' ולא נשא אומר תיפח עצמותיו</p>	<p>קידושין כט:ב</p>

<p>שלשה שותפין הן באדם הקב"ה ואביו ואמו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר שלשה שותפין הן באדם הקב"ה ואביו ואמו בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו אמר הקב"ה מעלה אני עליהם כאילו דרתי ביניהם וכבדוני</p>	<p>קידושין ל:ב</p>
<p>כל העובר עבירה בסתר כאילו דוחק רגלי שכינה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יצחק כל העובר עבירה בסתר כאילו דוחק רגלי שכינה שנאמר (ישעיהו סו, א) כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי</p>	<p>קידושין לא:א</p>
<p>ל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין לו ימיו ונוחל את הארץ</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין לו ימיו ונוחל את הארץ וכל שאינו עושה מצוה אחת אין מטיבין לו ואין מאריכין לו ימיו ואינו נוחל את הארץ</p>	<p>קידושין לט:ב</p>
<p>אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא אלו הן...</p>	<p>מפתח</p>
<p>אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא אלו הן כבוד אב ואם וגמילות חסדים והכנסת אורחים והבאת שלום בין אדם לחבירו ותלמוד תורה כנגד כולם</p>	<p>קידושין לט:ב</p>
<p>שלוחי מצוה אינן נזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי אלעזר שלוחי מצוה אינן נזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן</p>	<p>קידושין לט:ב</p>
<p>מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מחשבה טובה מצרפה למעשה שנאמר (מלאכי ג, טז) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו מאי ולחושבי שמו אמר רב אסי אפילו חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>מחשבה רעה אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מחשבה רעה אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה שנאמר (תהלים סו, יח) און אם ראיתי בלבי לא ישמע השם</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>חמורה עבודת כוכבים שכל הכופר בה כמודה בכל התורה כולה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר מר חמורה עבודת כוכבים שכל הכופר בה כמודה בכל התורה כולה</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר רב הונא כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו הותרה לו סלקא דעתך אלא נעשית לו כהיתר</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>נוח לו לאדם שיעבור עבירה בסתר ואל יחלל שם שמים בפרהסיא</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי אבהו משום רבי חנינא נוח לו לאדם שיעבור עבירה בסתר ואל יחלל שם שמים בפרהסיא שנאמר (יחזקאל כ, לט) ואתם בית ישראל כה אמר ה' איש גילוליו לכו עבדו [ואחר] אם אינכם שומעים אלי ואת שם קדשי לא תחללו</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>רואה אדם שיצרו מתגבר עליו ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורים ויתכסה שחורים...</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי אלעאי הזקן אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורים ויתכסה שחורים ויעשה כמו שלבו חפץ ואל יחלל שם שמים בפרהסיא</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>כל שלא חס על כבוד קונו ראוי לו שלא בא לעולם</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל שלא חס על כבוד קונו ראוי לו שלא בא לעולם מה היא רבה אומר זה המסתכל בקשת רב יוסף אומר זה העובר עבירה בסתר לא קשיא הא דמצי כייף ליצריה והא דלא מצי כייף ליצריה</p>	<p>קידושין מ:א</p>
<p>לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו חייב וחציו זכאי</p>	<p>מפתח</p>
<p>לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו חייב וחציו זכאי עשה מצוה אחת אשריו שהכריע עצמו לכף זכות עבר עבירה אחת אוי לו שהכריע את עצמו לכף חובה שנאמר (קהלת ט, יח) וחוטא אחד יאבד טובה הרבה בשביל חטא יחידי שחטא אובד ממנו טובות</p>	<p>קידושין מ:ב</p>
<p>לפי שהעולם נידון אחר רובו והיחיד נידון אחר רובו עשה מצוה אחת אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף</p>	<p>מפתח</p>
<p>ר' אלעזר בר' שמעון אומר לפי שהעולם נידון אחר רובו והיחיד נידון אחר רובו עשה מצוה אחת אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות עבר עבירה אחת אוי לו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה שנאמר וחוטא אחד כו' בשביל חטא יחידי שעשה זה אבד ממנו ומכל העולם טובה הרבה</p>	<p>קידושין מ:ב</p>

<p>צדיק גמור כל ימיו ומרד באחרונה איבד את הראשונות</p> <p>ר"ש בן יוחי אומר אפילו צדיק גמור כל ימיו ומרד באחרונה איבד את הראשונות שנאמר (יחזקאל לג, יב) צדקת הצדיק לא תצילנו ביום פשעו</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין מ:ב</p>
<p>אפילו רשע גמור כל ימיו ועשה תשובה באחרונה אין מזכירים לו שוב רשעו</p> <p>ואפילו רשע גמור כל ימיו ועשה תשובה באחרונה אין מזכירים לו שוב רשעו שנאמר (יחזקאל לג, יב) ורשעת הרשע לא יכשל בה ביום שובו מרשעו</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין מ:ב</p>
<p>כל שישנו במקרא ובמשנה ובדרך ארץ לא במהרה הוא חוטא</p> <p>כל שישנו במקרא ובמשנה ובדרך ארץ לא במהרה הוא חוטא שנאמר (קהלת ד, יב) והחוט המשולש לא במהרה ינתק וכל שאינו לא במקרא ולא במשנה ולא בדרך ארץ אינו מן היישוב</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין מ:ב</p>
<p>למה צדיקים נמשלים בעולם הזה לאילן שכולו עומד במקום טהרה ונופו נוטה למקום טומאה..</p> <p>אמר רבי אלעזר ברבי צדוק למה צדיקים נמשלים בעולם הזה לאילן שכולו עומד במקום טהרה ונופו נוטה למקום טומאה נקצץ נופו כולו עומד במקום טהרה כך הקב"ה מביא יסורים על צדיקים בעולם הזה כדי שיירשו העולם הבא שנאמר (איוב ח, ז) והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין מ:ב</p>
<p>למה רשעים דומים בעולם הזה לאילן שכולו עומד במקום טומאה ונופו נוטה למקום טהרה...</p> <p>למה רשעים דומים בעולם הזה לאילן שכולו עומד במקום טומאה ונופו נוטה למקום טהרה נקצץ נופו כולו עומד במקום טומאה כך הקב"ה משפיע להן טובה לרשעים בעולם הזה כדי לטורדן ולהורישן למדריגה התחתונה שנאמר (משלי יד, יב) יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין מ:ב</p>
<p>האוכל בשוק הרי זה דומה לכלב ויש אומרים פסול לעדות</p> <p>האוכל בשוק הרי זה דומה לכלב ויש אומרים פסול לעדות</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין מ:ב</p>
<p>כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו מעלה עליו הכתוב כאילו חרשו לכל העולם כולו וזרעו מלח</p> <p>אמר רבה בר בר חנה כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו מעלה עליו הכתוב כאילו חרשו לכל העולם כולו וזרעו מלח שנאמר (נחמיה ז, טא) ואלה העולים מתל מלח תל חרשא</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין ע:א</p>
<p>כל הנושא אשה לשום ממון הויין לו בנים שאינן מהוגנים</p> <p>אמר רב כל הנושא אשה לשום ממון הויין לו בנים שאינן מהוגנים שנאמר (הושע ה, ז) בהשם בגדו כי בנים זרים ילדו</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין ע:א</p>
<p>כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו אליהו כופתו והקב"ה רוצעו</p> <p>אמר רב המנונא כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו אליהו כופתו והקב"ה רוצעו</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין ע:א</p>
<p>כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו כשהקב"ה משרה שכינתו מעיד על כל השבטים ואין מעיד עליו</p> <p>אמר רב כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו כשהקב"ה משרה שכינתו מעיד על כל השבטים ואין מעיד עליו שנאמר (תהלים קכב, ז) שבטי יה עדות לישראל אימתי הוי עדות לישראל בזמן שהשבטים שבטי יה</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין ע:ב</p>
<p>אם ראית כהן בעזות מצח אל תהרהר אחריו</p> <p>דאמר ר' אלעזר אם ראית כהן בעזות מצח אל תהרהר אחריו שנא' (הושע ד, ז) ועמך כמריבי כהן</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין ע:ב</p>
<p>כשהקב"ה משרה שכינתו אין משרה אלא על משפחות מיוחסות שבישראל</p> <p>אמר ר' חמא ברבי חנינא כשהקב"ה משרה שכינתו אין משרה אלא על משפחות מיוחסות שבישראל שנא' (ירמיהו לא, א) בעת ההיא נאם ה' אהיה לאלהים לכל משפחות ישראל לכל ישראל לא נאמר אלא לכל משפחות [והמה] יהיו לי לעם</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין ע:ב</p>
<p>זו מעלה יתירה יש בין ישראל לגרים...</p> <p>אמר רבה בר רב הונא זו מעלה יתירה יש בין ישראל לגרים דאילו בישראל כתיב בהו (יחזקאל לז, כז) והייתי להם לאלהים [והמה] יהיו לי לעם ואילו בגרים כתיב (ירמיהו ל, כא) מי הוא זה ערב את לבו לגשת אלי נאם ה' והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין ע:ב</p>
<p>קשים גרים לישראל כספחת</p> <p>אמר רבי חלבו קשים גרים לישראל כספחת שנאמר (ישעיהו יד, א) ונלוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב כתיב הכא ונספחו וכתוב התם (ויקרא יד, נו) לשאת ולספחת</p>	<p>מפתח</p> <p>קידושין ע:ב</p>

מפתח כשהקדוש ברוך הוא מטהר שבטים שבטו של לוי מטהר תחילה

מפתח

כשהקדוש ברוך הוא מטהר שבטים שבטו של לוי מטהר תחילה שנא' (מלאכי ג, ג) וישב מצרף ומטהר כסף וטיהר את בני לוי וזיקק אותם כזהב וככסף והיו ל"י מגישי מנחה בצדקה אמר רבי יהושע בן לוי כסף מטהר ממזרים שנאמר וישב מצרף ומטהר כסף

קידושין
עא:א

מפתח לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה ויתפלל למי שהעושר והנכסים שלו

מפתח

רבי מאיר אומר לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה ויתפלל למי שהעושר והנכסים שלו

קידושין
פב:א

מפתח אי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות

מפתח

אי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות אשרי מי שבניו זכרים ואוי לו למי שבניו נקיבות

קידושין
פב:ב

גזירות חז"ל

מפתח	גזרה שמא יטמאו משקין שבידים מחמת הכוס
ברכות נב:א	ובה"א מוזגין את הכוס ואחר כך נוטלין לידים שאם אתה אומר נוטלין לידים תחלה גזרה שמא יטמאו משקין שבידים מחמת הכוס ויחזרו ויטמאו את הידים וניטמי כוס לידים
מפתח	גזרה משום ניצוצות
ברכות נב:ב	ב"ש סברי אסור להשתמש בכלי שנטמאו אחוריו במשקין גזרה משום ניצוצות וליכא למגזר שמא יטמאו המשקין שבידים בכוס
מפתח	גזרה שמא יטמאו משקין שבמפה מחמת הכסת
ברכות נב:ב	גזרה שמא יטמאו משקין שבמפה מחמת הכסת ויחזרו ויטמאו את הידים ונטמייה כסת למפה אין כלי מטמא כלי ונטמייה כסת לגברא גופיה אין כלי מטמא אדם
מפתח	גזרה שמא יטמאו משקים שבמפה מחמת השלחן
ברכות נב:ב	ובה"א על הכסת שאם אתה אומר על השלחן גזרה שמא יטמאו משקים שבמפה מחמת השלחן ויחזרו ויטמאו את האוכלין ולטמא שלחן לאוכלין שבתוכו
מפתח	גזרה משום אוכלי תרומה
ברכות נב:ב	ב"ש סברי אסור להשתמש בשלחן שני גזרה משום אוכלי תרומה וב"ה סברי מותר להשתמש בשלחן שני אוכלי תרומה זריזין הם
מפתח	גזירה שמא ישבר הזוג
שבת ט:ט	רב אחא בר יעקב אמר לעולם בתספורת דידן לכתחלה אמאי לא ישב גזירה שמא ישבר הזוג
מפתח	גזירה שמא יתעלפה
שבת ט:ט	ולא למרחץ להזיע בעלמא לכתחלה אמאי לא גזירה שמא יתעלפה
מפתח	ואין קורין לאור הנר
שבת יא:א	ואין קורין לאור הנר אלו מן ההלכות שאמרו בעליית חנניה בן חזקיה בן גרון ש"מ דתרוייהו שמא יטה
מפתח	גזירה שמא יאכילנו דברים שאינן מתוקנין
שבת יא:א	לא יאכל זב פרוש עם זב עם הארץ שמא ירגילנו אצלו וכי מרגילו אצלו מאי הוי אלא אימא שמא יאכילנו דברים טמאין אטו זב פרוש לאו דברים טמאין אכיל אמר אביי גזירה שמא יאכילנו דברים שאינן מתוקנין
מפתח	וגזירה משום משקין הבאין מחמת שרץ
שבת יד:ב	אילימא במשקין הבאין מחמת שרץ דאורי' ניהו דכתיב (ויקרא יא, לד) וכל משקה אשר ישתה אלא במשקין הבאין מחמת ידים וגזירה משום משקין הבאין מחמת שרץ
מפתח	וגזירה משום משקין דזב וידים
שבת יד:ב	אלא במשקין הבאין מחמת שרץ וגזירה משום משקין דזב וידים
מפתח	וגזר טומאה על כלי מתכות
שבת יד:ב	וגזר טומאה על כלי מתכות
מפתח	עד שלא חרב הבית גזרו טומאה על ארץ העמים
שבת טו:א	עד שלא חרב הבית גזרו טומאה על ארץ העמים
מפתח	גזירה שמא לא יקבנו בכדי טהרתו
שבת טז:ב	אמר אביי גזירה שמא לא יקבנו בכדי טהרתו רבא אמר גזירה שמא יאמרו טבילה בת יומא עולה לה מאי בינייהו א"ב דרצפינהו מרצף

<p>גזירה שמא יבצרנו בקופות מזופפות</p>	<p>מפתח</p>
<p>גזירה שמא יבצרנו בקופות טמאות</p>	<p>שבת יז:א</p>
<p>גזירה משום תרומה טהורה ביד ישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר שמואל אף גידולי תרומה תרומה בו ביום גזרו מ"ט א"ר חנינא משום תרומה טהורה ביד ישראל</p>	<p>שבת יז:ב</p>
<p>גזרו על פתן משום שמנן ועל שמנן משום יינן</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יצחק גזרו על פתן משום שמנן ועל שמנן משום יינן</p>	<p>שבת יז:ב</p>
<p>ועל יינן משום בנותיהן</p>	<p>מפתח</p>
<p>ועל יינן משום בנותיהן</p>	<p>שבת יז:ב</p>
<p>גזרו על תינוק נכרי שמטמא בזיבה</p>	<p>מפתח</p>
<p>גזרו על תינוק נכרי שמטמא בזיבה שלא יהא תינוק ישראל רגיל אצלו במשכב זכור</p>	<p>שבת יז:ב</p>
<p>גזירה שמא יחתה בגחלים</p>	<p>מפתח</p>
<p>לא ימלא נחתום חבית של מים ויניח לתוך התנור ע"ש עם חשכה ואם עשה כן למוצאי שבת אסורין בכדי שיעשו לימא ב"ש היא ולא ב"ה אפילו תימא ב"ה גזירה שמא יחתה בגחלים</p>	<p>שבת יח:ב</p>
<p>גזרו רבנן על חלב מהותך משום חלב שאינו מהותך ועל קרבי דגים שנמוחו משום קרבי דגים שלא נמוחו</p>	<p>מפתח</p>
<p>גזרו רבנן על חלב מהותך משום חלב שאינו מהותך ועל קרבי דגים שנמוחו משום קרבי דגים שלא נמוחו</p>	<p>שבת כא:א</p>
<p>גזירה שמא לא יכוין משקלותיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשר שני אין שוקלין כנגדו דנרי זהב ואפילו לחלל עליו מעשר שני אחר אי אמרת בשלמא כי פליגי רב ושמואל מנר לנר אבל בקינסא אסר שמואל הא לא תהוי תיובתא אלא אי אמרת בקינסא נמי שרי הא תהוי תיובתא אמר רבה גזירה שמא לא יכוין משקלותיו</p>	<p>שבת כב:ב</p>
<p>גזרה שמא יטה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ולא בשמן שריפה וכו':מאי שמן שריפה אמר רבה שמן של תרומה שנטמאה ואמאי קרו לה שמן שריפה הואיל ולשריפה עומד ובשבת מ"ט לא מתוך שמצוה עליו לבערו גזרה שמא יטה</p>	<p>שבת כג:ב</p>
<p>גזירה י"ט אטו שבת</p>	<p>מפתח</p>
<p>אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ט גזרה י"ט אטו שבת</p>	<p>שבת כג:ב</p>
<p>גזירה שמא יטמין ברמץ שיש בה גחלת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מפני מה אמרו אין טומנין בדבר המוסיף הבל ואפילו מבעוד יום גזירה שמא יטמין ברמץ שיש בה גחלת</p>	<p>שבת לד:ב</p>
<p>חזרו וקנסו על השוכח</p>	<p>מפתח</p>
<p>בתחילה היו אומרים המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל וה"ה לשוכח משרבו משהין במזיד ואומרים שכחים אנו חזרו וקנסו על השוכח</p>	<p>שבת לח:א</p>
<p>גזרינן תולדות החמה אטו תולדות האור</p>	<p>מפתח</p>
<p>בתולדות האור כ"ע לא פליגי דאסיר כי פליגי בתולדות החמה מר סבר גזרינן תולדות החמה אטו תולדות האור ומר סבר לא גזרינן</p>	<p>שבת לט:א</p>
<p>גזרה שמא יטמין ברמץ</p>	<p>מפתח</p>
<p>ולא יטמיננה בחול:ולפלוג נמי ר' יוסי בהא רבה אמר גזרה שמא יטמין ברמץ רב יוסף אמר מפני שמזיז עפר ממקומו</p>	<p>שבת לט:א</p>
<p>אסרו את החמין והתירו את הזיעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ריב"ל משום בר קפרא בתחלה היו רוחצין בחמין שהוחמו מע"ש התחילו הבלנים להחם בשבת ואומרים מערב שבת הוחמו אסרו את החמין והתירו את הזיעה</p>	<p>שבת מא:א</p>

<p>גזרו רבנן על טומאה שלא בשעת מלאכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>על טומאה שלא בשעת מלאכה משום טומאה שבשעת מלאכה ועל הזאה שבשעת מלאכה משום הזאה שלא בשעת מלאכה</p>	<p>שבת מט:א</p>
<p>גזירה משום שחיקת סממנין</p>	<p>מפתח</p>
<p>מר עולא גזירה משום שחיקת סממנין אי הכי אדם נמי אדם נראה כמיקר</p>	<p>שבת נג:ב</p>
<p>בסנדל גזרו ביה רבנן במנעל לא גזרו ביה רבנן</p>	<p>מפתח</p>
<p>מ"ט כיון דתפרו מבפנים הוי ליה מנעל בסנדל גזרו ביה רבנן במנעל לא גזרו ביה רבנן</p>	<p>שבת ס:ב</p>
<p>גזרינן חבל דגרדי אטו חבל דעלמא</p>	<p>מפתח</p>
<p>חבל דמאי אי לימא חבל דעלמא רבי יהודה מתיר קשר של קיימא הוא אלא חבל דגרדי למימרא דרבנן סברי גזרינן חבל דגרדי אטו חבל דעלמא ורבי יהודה סבר לא גזרינן</p>	<p>שבת קי:א</p>
<p>גזירה שמא יביא כלי דרך רה"ר</p>	<p>מפתח</p>
<p>נשברה לו חבית בראש גגו מביא כלי ומניח תחתיה ובלבד שלא יביא כלי אחר ויקלוט כלי אחר ויצרף התם מאי גזירה איכא ה"נ גזירה שמא יביא כלי דרך רה"ר</p>	<p>שבת קז:ב</p>
<p>גזירה יו"ט אטו שבת</p>	<p>מפתח</p>
<p>הוא דתנן אין סומכין את הקדירה בבקעת וכן בדלת והא בקעת דביום טוב דבר שמלאכתו להיתר הוא אלמא דבר שמלאכתו להיתר בין לצורך גופו בין לצורך מקומו אסור התם מאי טעמא כיון דבשבת דבר שמלאכתו לאיסור הוא גזירה יו"ט אטו שבת וכי תימא שבת גופיה תישתרי דהא דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו ולצורך מקומו שרי</p>	<p>שבת קכד:א</p>
<p>גזירה שמא יקטום</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב ששת אפי' תימא רשב"ג הכא במאי עסקינן במחוברת באביה אי הכי קא משתמש במחובר לקרקע למטה מג' רב אשי אמר אפי' תימא בתלושה גזירה שמא יקטום</p>	<p>שבת קכה:ב</p>
<p>כירה שנשמטה אחת מירכותיה מותר לטלטלה שתים אסור רב אמר אפילו חד נמי אסור גזירה שמא יתקע</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתניא כירה שנשמטה אחת מירכותיה מותר לטלטלה שתים אסור רב אמר אפילו חד נמי אסור גזירה שמא יתקע</p>	<p>שבת קלח:ב</p>
<p>גזירה שמא ימחוק</p>	<p>מפתח</p>
<p>מ"ט רב ביבי אמר גזירה שמא ימחוק אביי אמר גזירה שמא יקרא בשטרי הדיוטות מאי בינייהו א"ב דכתב אכותל ומידלי למ"ד שמא ימחוק לא חיישינן ולמ"ד שמא יקרא חיישינן ולמ"ד שמא ימחוק ניחוש שמא יקרא ותו לשמא ימחוק לא חיישינן</p>	<p>שבת קמט:א</p>
<p>גזירה שמא יקרא בשטרי הדיוטות</p>	<p>מפתח</p>
<p>מ"ט רב ביבי אמר גזירה שמא ימחוק אביי אמר גזירה שמא יקרא בשטרי הדיוטות מאי בינייהו א"ב דכתב אכותל ומידלי למ"ד שמא ימחוק לא חיישינן ולמ"ד שמא יקרא חיישינן ולמ"ד שמא ימחוק ניחוש שמא יקרא ותו לשמא ימחוק לא חיישינן</p>	<p>שבת קמט:א</p>
<p>גזירה שמא יאמרו עירוב מועיל לבין הפסין</p>	<p>מפתח</p>
<p>בעא מיניה אביי מרבה חצר שראשה נכנס לבין הפסין מהו לטלטל מתוכה לבין הפסין ומבין הפסין לתוכה א"ל מותר שתים מאי אמר ליה אסור אמר רב הונא שתים אסורין ואפילו עירבו גזירה שמא יאמרו עירוב מועיל לבין הפסין</p>	<p>עירובין כ:א</p>
<p>גזירה שמא יקטום את הקנה כיון שהוא רך</p>	<p>מפתח</p>
<p>גזירה שמא יקטום</p>	<p>עירובין לד:ב</p>
<p>דגזרי גזירה שמא ימשך אחר חפצו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אבל טלטול אטו הילוך דמקום אחד הוא ה"נ דגזרי גזירה שמא ימשך אחר חפצו</p>	<p>עירובין מב:ב</p>
<p>גזירה בעלים דנכרי אטו בעלים דישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יוחנן חפצי נכרי קונין שבייתה גזירה בעלים דנכרי אטו בעלים דישראל</p>	<p>עירובין מז:ב</p>

גזירה שמא יאמרו מעה עיקר	מפתח עירובין מט:א
<p>וא"ת מפני מה אין קונין במעה מפני שאינה מצויה בערבי שבתות היכא דעירב מיהו לקני גזירה שמא יאמרו מעה עיקר וזמנין דלא שכיח מעה ולא אתי לאיערובי בפת דאתי עירוב לאיקלקולי</p>	מפתח עירובין נח:ב
<p>גזירה שמא יאמרו מדת תחומין באה לכא</p>	מפתח עירובין פא:ב
<p>גזירה שמא יאמר לו נשרפו חטיך בעלייה</p>	מפתח עירובין פא:ב
<p>דאמר רבי יוחנן דבר תורה מעות קונות ומפני מה אמרו משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו נשרפו חטיך בעלייה</p>	מפתח עירובין צ:ב
<p>גזירה שמא ימצא גלוסקא יפה</p>	מפתח פסחים ו:ב
<p>אמר רבא גזירה שמא ימצא גלוסקא יפה ודעתיה עילויה וכי משכחת ליה לבטליה דילמא משכחת ליה לבתר איסורא ולא ברשותיה קיימא ולא מצי מבטיל</p>	מפתח פסחים ט:ב
<p>גזירה שמא יניח עשר וימצא תשע</p>	מפתח פסחים ט:ב
<p>תניא כוותיה דרבא הרוצה לאכול חמץ אחר בדיקה כיצד יעשה מה שמשייר יניחנו בצנעה שלא תבוא חולדה ותיטול בפנינו ויהא צריך בדיקה אחריו רב מרי אמר גזירה שמא יניח עשר וימצא תשע</p>	מפתח פסחים יב:ב
<p>גזירה משום יום המעונן</p>	מפתח פסחים יב:ב
<p>אלא אמר רבא גזירה משום יום המעונן אי הכי אפילו בארבע שעות נמי לא ניכול אמר רב פפא ד' זמן סעודה לכל היא</p>	מפתח פסחים יט:ב
<p>גזירה על ספק הרוקין שבירושלים</p>	מפתח פסחים יט:ב
<p>איתמר ר' אלעזר ור' יוסי בר' חנינא חד אמר לא גזרו על ספק הרוקין שבירושלים וחד אמר לא גזרו על ספק הכלים שבירושלים</p>	מפתח פסחים לג:ב
<p>גזירה דילמא אתי בהו לידי תקלה</p>	מפתח פסחים מו:ב
<p>דתניא הא למה זה דומה לתרומת תותין (זיתים) וענבים שנטמאה שאין לו בה לא היתר אכילה ולא היתר הסקה הא היתר אכילה נמי אית ביה דאי בעי דריך להו פחות פחות מכביצה אמר רבא גזירה דילמא אתי בהו לידי תקלה</p>	מפתח פסחים נו:ב
<p>עירובי תבשילין היא גזירת חכמים</p>	מפתח פסחים נו:ב
<p>אמר ליה מדאורייתא צורכי שבת נעשין ב"ט ורבנן הוא דגזרו ביה גזירה שמא יאמרו אופין מ"ט אף לחול וכיון דאצרכו רבנן עירובי תבשילין אית ליה היכירא</p>	מפתח פסחים נו:ב
<p>דרבנן סברי גזרינן שמא יעלה ויתלוש ואנשי יריחו סברי לא גזרינן שמא יעלה ויתלוש</p>	מפתח פסחים נו:ב
<p>א"ר שמעון בן לקיש מחלוקת בשל מוכן לעורבים לא הוי מוכן לאדם ואנשי יריחו סברי מוכן לעורבים הוי מוכן לאדם אבל בשל מוכן לעורבים דברי הכל אסור גזרינן שמא יעלה ויתלוש</p>	מפתח פסחים נז:ב
<p>גזרינן שמא יעלה ויתלוש</p>	מפתח פסחים נז:ב
<p>א"ר שמעון בן לקיש מחלוקת בשל בין כיפין דרבנן סברי מוכן לעורבים לא הוי מוכן לאדם ואנשי יריחו סברי מוכן לעורבים הוי מוכן לאדם אבל בשל מוכן לעורבים דברי הכל אסור גזרינן שמא יעלה ויתלוש</p>	מפתח פסחים נח:ב
<p>בגזרת נדבות ונדדים קמפלגי ר' ישמעאל סבר גזרינן שבת אטו חול ור' עקיבא סבר לא גזרינן</p>	מפתח פסחים נח:ב
<p>במאי קמפלגי בגזרת נדבות ונדדים קמפלגי ר' ישמעאל סבר גזרינן שבת אטו חול ור' עקיבא סבר לא גזרינן</p>	מפתח פסחים טא:ב
<p>גזירה שמא יטלנה ויעבירנה ארבע אמות</p>	מפתח פסחים טא:ב
<p>שמא יטלנה ויעבירנה ארבע אמות ברשות הרבים</p>	מפתח פסחים טא:ב

<p>מפתח אמאי אין הבשר נאכל בטומאה גזירה שמא יטמאו הבעלים לאחר זריקה ויאמרו אשתקד לא נטמאנו ואכלנו</p> <p>הכא במאי עסקינן בציבור דאפילו בטומאה נמי עבדי אי בציבור אמאי אין הבשר נאכל בטומאה גזירה שמא יטמאו הבעלים לאחר זריקה ויאמרו אשתקד לא נטמאנו ואכלנו</p>	<p>פסחים ע"ב:</p>
<p>מפתח גזירה מבעוד יום אטו משחשיכה</p> <p>רבא אמר משום הפסד קדשים דקא מפסיד ליה בידיה דילמא אכיל נורא ממוח דידיה מבעוד יום נמי גזירה מבעוד יום אטו משחשיכה רב פפא אמר כל כי האי גונא כ"ע יש בו משום שבירת העצם</p>	<p>פסחים ע"ב:</p>
<p>מפתח גזירה שמא יטמא לשנה הבאה</p> <p>אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מחלוקת בערל נכרי דב"ה סברי גזירה שמא יטמא לשנה הבאה ויאמר אשתקד מי לא טבלתי ואכלתי עכשיו נמי אטבול ואוכל ולא ידע דאשתקד נכרי הוה ולא מקבל טומאה עכשיו ישראל ומקבל טומאה וב"ש סברי לא גזרינן</p>	<p>פסחים צ"א:</p>
<p>מפתח גזירה ניסן אטו תשרי</p> <p>מטו שלוחי ניסן ולא מטו שלוחי תשרי ועבדי חד יומא ולא אמרו להו ולא מידי שמע רבי יוחנן ואיקפד אמר להו לאו אמרי לכו היכא דמטו שלוחי ניסן ולא מטו שלוחי תשרי ליעבדו תרי יומי גזירה ניסן אטו תשרי</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח גזירה שמא יטלנו בידו וילך אצל הבקי</p> <p>דאמר רבה הכל חייבין בתקיעת שופר ואין הכל בקיאים בתקיעת שופר גזירה שמא יטלנו בידו וילך אצל הבקי ללמוד ויעבירונו ד' אמות ברה"ר</p>	<p>ראש השנה</p>
<p>מפתח גזרינן שאר ימות השנה אטו שבעה</p> <p>כי פליגי בשאר ימות השנה רבנן סברי גזרינן שאר ימות השנה אטו שבעה ור' יהודה סבר לא גזרינן</p>	<p>יומא י"ב:</p>
<p>מפתח גזירה שמא ירביץ גללים</p> <p>אמר רב בעוקם את ראשו ונוקמיה להדיא אמר אביי גזירה שמא ירביץ גללים</p>	<p>יומא ל"א:</p>
<p>מפתח גזירה פר אטו שעיר</p> <p>הא תינח שעיר פר מאי איכא למימר גזירה פר אטו שעיר</p>	<p>יומא סה"ב:</p>
<p>מפתח גזירה משום חטאת שמתו בעליה</p> <p>אמר רב רבנן קמיה דאביי גזירה משום חטאת שמתו בעליה</p>	<p>יומא סה"ב:</p>
<p>מפתח גזירה שעיר אטו פר</p> <p>הא תינח פר שעיר מאי איכא למימר גזירה שעיר אטו פר</p>	<p>יומא סה"ב:</p>
<p>מפתח גזירה משום חטאת שעברה שנתה</p> <p>ומשום גזירה ימותו אלא גזירה משום חטאת שעברה שנתה</p>	<p>יומא סה"ב:</p>
<p>מפתח גזירה משום תקלה (דתנן) אין מקדישין ואין מעריכין ואין מחרימין בזמן הזה</p> <p>אלא אמר רבא גזירה משום תקלה (דתנן) אין מקדישין ואין מעריכין ואין מחרימין בזמן הזה ואם הקדיש והעריך והחרימם בהמה תיעקר פירות כסות וכלים ירקבו מעות וכלי מתכות יוליך הנאה לים המלח</p>	<p>יומא ס"א:</p>
<p>מפתח ר"מ אית ליה גזרת תקרה ור"י לית ליה גזרת תקרה</p> <p>דר"מ אית ליה גזרת תקרה ור"י לית ליה גזרת תקרה</p>	<p>סוכה ט"א:</p>
<p>מפתח בנסרים משופין עסקינן ומשום גזרת כלים נגעו בה</p> <p>א"ר יוחנן רישא בנסרים משופין עסקינן ומשום גזרת כלים נגעו בה</p>	<p>סוכה ט"א:</p>
<p>מפתח גזרה שמא תברח</p> <p>למאן דאמר שמא תמות לא חיישינן למאן דאמר גזרה שמא תברח חיישינן</p>	<p>סוכה כ"ג:</p>

<p>מפתח גזרה שמא תמות</p> <p>כי פליגי בבהמה קשורה למ"ד גזרה שמא תמות חיישינן למ"ד גזרה שמא תברח לא חיישינן ולמאן דאמר גזרה שמא תברח נוחש שמא תמות מיתה לא שכיחא</p>	<p>סוכה כג:א</p>
<p>מפתח אוכלין אכילת עראי חוץ לסוכה ואין ישנים שינת עראי חוץ לסוכה מ"ט אמר רב אשי גזרה שמא ירדם</p> <p>ת"ר אוכלין אכילת עראי חוץ לסוכה ואין ישנים שינת עראי חוץ לסוכה מ"ט אמר רב אשי גזרה שמא ירדם א"ל אביי אלא הא דתניא ישן אדם שינת עראי בתפילין אבל לא שינת קבע ליחוש שמא ירדם</p>	<p>סוכה כז:א</p>
<p>מפתח גזירה שמא יגדל מהן עדרים</p> <p>דר' יוחנן אחד שביעית ואחד מעשר שני מתחללין על בהמה חיה ועוף בין חיינן בין שחוטין דברי ר' מאיר וחכמים אומרים על שחוטין מתחללין על חיינן אין מתחללין גזירה שמא יגדל מהן עדרים</p>	<p>סוכה מב:ב</p>
<p>מפתח גזרה שמא יטלנו בידו וילך אצל בקי</p> <p>אמאי טלטול בעלמא הוא ולידחי שבת אמר רבה גזרה שמא יטלנו בידו וילך אצל בקי ללמוד</p>	<p>סוכה מב:ב</p>
<p>מפתח גזרה משום דרבה</p> <p>ערבה בשביעי מ"ט דחיא שבת א"ר יוחנן כדי לפרסמה שהיא מן התורה אי הכי לולב נמי לידחי כדי לפרסמו שהוא מן התורה לולב גזרה משום דרבה אי הכי ערבה נמי נגזור ערבה שלוחי בית דין מייתי לה לולב לכל מסור</p>	<p>סוכה מג:ב</p>
<p>מפתח גזרה משום יום טוב אחר השבת</p> <p>א"ל אביי אלא מעתה יום טוב בעלמא תשתרי גזרה משום יום טוב אחר השבת שבת דעלמא תשתרי גזרה משום שבת אחר יום טוב</p>	<p>ביצה ב:ב</p>
<p>מפתח גזרה משום פירות הנושרין</p> <p>רב יוסף אמר גזרה משום פירות הנושרין א"ל אביי פירות הנושרין טעמא מאי</p>	<p>ביצה ב:ב</p>
<p>מפתח גזרה שמא יעלה ויתלוש</p> <p>גזרה שמא יעלה ויתלוש היא גופה גזרה ואנן ניקום ונגזור גזרה לגזרה כולה חדא גזרה היא</p>	<p>ביצה ג:א</p>
<p>מפתח גזרה שמא יסחוט</p> <p>אביי משקין שזבו טעמא מאי גזרה שמא יסחוט היא גופה גזרה ואנן ניקום ונגזור גזרה לגזרה כולה חדא גזרה היא</p>	<p>ביצה ג:א</p>
<p>מפתח גזרה משום משקין שזבו</p> <p>גזרה משום משקין שזבו</p>	<p>ביצה ג:א</p>
<p>מפתח גזירה משום התרת חלבו</p> <p>רמי בריה דרב ייבא אמר כוי היינו טעמא דלא מכסינן גזירה משום התרת חלבו אי הכי אפילו בחול נמי בחול</p>	<p>ביצה ח:ב</p>
<p>מפתח גזרינן ציר באמצע אטו ציר מן הצד</p> <p>מר סבר גזרינן ציר באמצע אטו ציר מן הצד ומר סבר לא גזרינן</p>	<p>ביצה יב:א</p>
<p>מפתח גזרה שמא יטלנו בידו ויעבירונו ארבע אמות</p> <p>חל להיות אחר השבת בית שמאי אומרים מטבילין את הכל מלפני השבת וב"ה אומרים כלים מלפני השבת ואדם בשבת ושויין שמשיקין את המים בכלי אבן לטהרן אבל לא מטבילין ומטבילין מגב לגב ומחבורה לחבורה: גמ' דכולי עלמא מיתה כלי בשבת לא מאי טעמא אמר רבה גזרה שמא יטלנו בידו ויעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים</p>	<p>ביצה יז:ב</p>
<p>מפתח גזירה בור בחצרו אטו בור ברשות הרבים</p> <p>א"ל אביי יש לו בור בחצרו מאי איכא למימר א"ל גזירה בור בחצרו אטו בור ברשות הרבים</p>	<p>ביצה יח:א</p>
<p>מפתח גזרה משום סחיטה</p> <p>גזרה משום סחיטה אמר ליה אביי תינח כלים דבני סחיטה נינהו כלים דלאו בני סחיטה נינהו מאי איכא למימר</p>	<p>ביצה יח:א</p>

מפתח	גזרה שמא ישהא	
ביצה ח:א	גזרה שמא ישהא תניא כוותיה דרב ביבי כלי שנטמא מערב יום טוב אין מטבילין אותו ביום טוב גזרה שמא ישהא	
מפתח	גזרה שמא ירבה בשבילו	
ביצה כא:ב	דאמר רבי יהושע בן לוי מזמנין את הנכרי בשבת ואין מזמנין את הנכרי ביום טוב גזרה שמא ירבה בשבילו	
מפתח	שמא יעלה ויתלוש	
ביצה כה:א	והמקושרים והמנועניין בבורות ובבתים ובשיחין ובמערות מותרין ובאילנות אסורין שמא יעלה ויתלוש	
מפתח	רבי מאיר סבר גזרינן מומין שבגוף אטו מומין שבעין ור' יהודה סבר לא גזרינן	
ביצה כז:א	כי פליגי במומין שבגוף רבי מאיר סבר גזרינן מומין שבגוף אטו מומין שבעין ור' יהודה סבר לא גזרינן	
מפתח	גזרו רבנן על בנין עראי משום בנין קבע	
ביצה לב:ב	א"ל רבה זוטא לרב אשי אלא מעתה בנה אצטבא ב"ר ט דלא עביד אהלא הכי נמי דשרי א"ל התם בנין קבע אסרה תורה בנין עראי לא אסרה תורה וגזרו רבנן על בנין עראי משום בנין קבע והכא משום כבודו לא גזרו ביה רבנן	
מפתח	לא עולין באילן גזרה שמא יתלוש	
ביצה לו:ב	לא עולין באילן גזרה שמא יתלוש	
מפתח	לא רוכבין על גבי בהמה	
ביצה לו:ב	ולא רוכבין על גבי בהמה גזרה שמא יצא חוץ לתחום שמע מינה תחומין דאורייתא גזרה שמא יחתוך זמורה	
מפתח	ולא שטיין על פני המים גזרה	
ביצה לו:ב	ולא שטיין על פני המים גזרה שמא יעשה חבית של שייטין	
מפתח	ולא מטפחין ולא מספקין ולא מרקדין	
ביצה לו:ב	ולא מטפחין ולא מספקין ולא מרקדין:גזרה שמא יתקן כלי שיר	
מפתח	ואלו הן משום מצוה	
ביצה לז:א	ואלו הן משום מצוה לא מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין:גזרה משום מקח וממכר	
מפתח	גזרה שמא תעשה עיסה בשותפות	
ביצה לח:ב	א"ל מי קא מדמית איסורא לממונא איסורא בטיל ממונא לא בטיל וטעמא מאי אביי אמר גזרה שמא תעשה עיסה בשותפות	
מפתח	גזירה שמא יטלנה בידו וילך אצל בקי	
מגילה ד:ב	מגילה בשבת לא קרינן מאי טעמא אמר רבה הכל חייבין בקריאת מגילה (ובתקיעת שופר) ואין הכל בקיאים במקרא מגילה גזירה שמא יטלנה בידו וילך אצל בקי ללמוד ויעבירנה ארבע אמות ברשות הרבים והיינו טעמא דשופר והיינו טעמא דלולב	
מפתח	גזירה משום הנכנסין ומשום היוצאין	
מגילה כב:א	גזירה משום הנכנסין ומשום היוצאין	
מפתח	גזירה שמא יטביל מחטין וצינוריות	
חגיגה כב:א	איכא למ"ד משום גזירה שמא יטביל מחטין וצינוריות בכלי שאין בפיו כשפופרת הנוד סל וגרנותני שאין בפיהן כשפופרת הנוד ליכא ואזדא	
מפתח	גזירה משום שמא יאמרו ב' יבמות הבאות	
יבמות ט:א	ומדרבנן הוא דאסור גזירה משום שמא יאמרו ב' יבמות הבאות משני בתים חדא מייבמא ואידך מיפטרא בולא כלום	

<p>גזירה אלמנה מן האירוסין אטו אלמנה מן הנשואין</p>	<p>מפתח</p>
<p>גזירה אלמנה מן האירוסין אטו אלמנה מן הנשואין</p>	<p>יבמות כ:ב</p>
<p>גזירה במקום מצוה אטו שלא במקום מצוה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ממזרת ונתינה מאי איכא למימר גזירה במקום מצוה אטו שלא במקום מצוה אלא מעתה אשת אחי מאביו לא תתייבם גזירה משום אשת אחיו מאמו ייבום בנחלה תלא רחמנא מידע ידיע אשה שאין לה בנים לא תתייבם גזירה משום אשה שיש לה בנים בבנים תלא רחמנא מידע ידיע אשת אחיו שהיה בעולמו לא תתייבם גזרה משום אשת אחיו שלא היה בעולמו בישיבה תלא רחמנא מידע ידיע כל הנשים לא תתייבמנה גזרה משום אילונית לא שכיחא ממזרת ונתינה נמי לא שכיחא אלא אמר רבא גזרה ביאה ראשונה אטו ביאה שניה</p>	<p>יבמות כ:ב</p>
<p>גירושין דשכיחי גזרו בהו רבנן</p>	<p>מפתח</p>
<p>וכי תימא ה"נ לחומרא חומרא דאתי לידי קולא הוא שאם אתה אומר חולצת מתייבמת גירושין דשכיחי גזרו בהו רבנן מפולת דלא שכיחי לא גזרו בהו רבנן</p>	<p>יבמות לא:א</p>
<p>גזירה שמא יאמרו ב' יבמות הבאות</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואי זיקת ב' יבמין דאורייתא חליצה נמי לא תיבעי אלא מדרבנן וגזירה שמא יאמרו ב' יבמות הבאות מבית אחד מתייבמות</p>	<p>יבמות לא:ב</p>
<p>גזירה שמא יאמרו בית אחד מקצתו בנוי</p>	<p>מפתח</p>
<p>ונייבם לחדא וניחלוץ לחדא גזירה שמא יאמרו בית אחד מקצתו בנוי ומקצתו חלוץ</p>	<p>יבמות לא:ב</p>
<p>גזירה דילמא חליץ ברישא והדר מייבם</p>	<p>מפתח</p>
<p>יאמרו אי דמייבם והדר חליץ הכי נמי אלא גזירה דילמא חליץ ברישא והדר מייבם וקם ליה באשר לא יבנה ורחמנא אמר כיון שלא בנה שוב לא יבנה</p>	<p>יבמות לא:א</p>
<p>גזרו שניות בחלוצה או לא</p>	<p>מפתח</p>
<p>איבעיא להו גזרו שניות בחלוצה או לא בערוה דאורייתא גזרו בהו רבנן שניות בחלוצה לא גזרו רבנן שניות או דלמא לא שנא</p>	<p>יבמות מ:ב</p>
<p>גזרה שמא תעשה עוברה סנדל</p>	<p>מפתח</p>
<p>אלמה תניא לא ישא אדם מעוברת חברו ומינקת חברו ואם נשא יוציא ולא יחזיר עולמית גזרה שמא תעשה עוברה סנדל</p>	<p>יבמות מ:א</p>
<p>גזירה ביאה אחר הגט</p>	<p>מפתח</p>
<p>ומ"ט אמור רבנן ביאה פסולה יש אחריה כלום אמרי אי ביאה אחר הגט היא גזירה ביאה אחר הגט משום ביאה אחר חליצה ואי ביאה אחר מאמר היא גזירה ביאה אחר מאמר משום ביאה אחר ביאה ומ"ט אמור רבנן האי חליצה פסולה אין אחריה כלום אמרי מאי לגזור נגזור חליצה אחר הגט משום חליצה אחר חליצה כל כי הני תחלוץ ותיזיל ליגזור חליצה אחר מאמר משום חליצה אחר ביאה אטו חליצה אחר מאמר מי לא בעיא גט למאמרו חליצה אחר ביאה נמי בעיא גט לביאתו</p>	<p>יבמות נ:ב</p>
<p>גזירה ביאה ראשונה אטו ביאה שניה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אלא מן האירוסין יבא עשה וידחה את לא תעשה גזירה ביאה ראשונה אטו ביאה שניה</p>	<p>יבמות סא:א</p>
<p>גזירה משום גרושה בת ישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>למאן דאמר משום גרושה בת (לוי מי לא אכלה במעשר וליטעמיק גרושה בת כהן מי לא אכלה בתרומה) אלא גזירה משום גרושה בת ישראל</p>	<p>יבמות פ:א</p>
<p>גזירה שמא יאמרו גירש זה ונשא זה</p>	<p>מפתח</p>
<p>צריכה גט מזה ומזה: בשלמא מראשון תבעי גט אלא משני אמאי זנות בעלמא הוא אמר רב הונא גזירה שמא יאמרו גירש זה ונשא זה ונמצאת אשת איש יוצאה בלא גט</p>	<p>יבמות פ:ב</p>

מפתח	גזירה שמא ישחט בן עוף
	כתובות ה:א גזירה שמא ישחט בן עוף
מפתח	גזירה שמא ישהא בעמידה גזירה שמא ישהא בעמידה ובשביעית אין יורד לתוך שדהו כו': מאי שנא דאוכל מן הנוטות דפירי דהפקירא אינון ארעא נמי אפקרה אמר עולא בעומדין אילנות על הגבולים ר' שמעון בן אליקים אמר גזירה שמא ישהא בעמידה
מפתח	בפולמוס של אספסיינוס גזרו על עטרות חתנים בפולמוס של אספסיינוס גזרו על עטרות חתנים ועל האירוס בפולמוס של טיטוס גזרו על עטרות כלות ושלא ילמד אדם את בנו יונית בפולמוס האחרון גזרו שלא תצא הכלה באפריון בתוך העיר ורבותינו התירו שתצא הכלה באפריון בתוך העיר
מפתח	גזרה שמא יחזור דבר לקולו שנים שהביאו גט ממדינת הים צריכין שיאמרו בפנינו נכתב ובפנינו נחתם או אין צריכין אמר ליה אין צריכין ומה אילו יאמרו בפנינו גרשה מי לא מהימני לרבא ניהא לרבה קשיא הכא במאי עסקינן לאחר שלמדו אי הכי חד נמי גזרה שמא יחזור דבר לקולו
מפתח	גזרו על עטרות חתנים ועל האירוס א"ל ריש גלותא לרב הונא כלילא מנא לן דאסור א"ל מדרבנן דתנן בפולמוס של אספסיינוס גזרו על עטרות חתנים ועל האירוס אדהכי קם רב הונא לאפנויי א"ל רב חסדא קרא כתיב (יחזקאל כא, ג) כה אמר ה' אלהים הסר המצנפת והרם העטרה זאת לא זאת השפלה הגבה והגבוה השפיל וכי מה ענין מצנפת אצל עטרה אלא לומר לך בזמן שמצנפת בראש כ"ג עטרה בראש כל אדם נסתלקה מצנפת מראש כ"ג נסתלקה עטרה מראש כל אדם
מפתח	דגזרו על גושה ועל אורה הנכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל רבי מטמא רבי יוסי ברבי יהודה מטהר ואפי' רבי לא קא מטמא אלא בארץ העמים דגזרו על גושה ועל אורה אבל סוריא על גושה גזרו על אורה לא גזרו
מפתח	גזירה משום כולכם א"ר פפא זאת אומרת עדי הגט אין חותמין זה בלא זה מאי טעמא אמר רב אשי גזירה משום כולכם
מפתח	גזרינן דלמא אתיא לאיחלופי בקיום שטרות ורבי יהודה מכשיר טעמא דאין הגט יוצא מתחת ידי שניהם הא גט יוצא מתחת ידי שניהם מכשירי רבנן אמר ליה אין וכי אין גט יוצא מתחת ידי שניהם במאי פליגי מר סבר גזרינן דלמא אתיא לאיחלופי בקיום שטרות דעלמא בעד אחד ומר סבר לא גזרינן
מפתח	אין כותבין תורף גזירה שמא יחתום אין כותבין תורף גזירה שמא יחתום כתבו לתורף תלשו חתמו ונתנו לה כשר כתבו על חרס של עציץ נקוב כשר דשקיל ליה ויהיב ליה ניהלה על עלה של עציץ נקוב אביי אמר כשר ורבא אמר פסול אביי אמר כשר
מפתח	אמר פסול גזרה שמא יקטום על עלה של עציץ נקוב אביי אמר כשר ורבא אמר פסול אביי אמר כשר דשקיל ליה ויהיב ליה ניהלה רבא אמר פסול גזרה שמא יקטום
מפתח	גזירה שמא יאמרו גיטה קודם לבנה האומר כתבו גט לארוסתי לכשאכנסנה אגרשנה אינו גט ואמר עולא מה טעם גזירה שמא יאמרו גיטה קודם לבנה ה"נ גזירה שמא יאמרו גיטה קודם לבנה
מפתח	ומה טעם אמרו משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו נשרפו חיטיך בעלייה ומה טעם אמרו משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו נשרפו חיטיך בעלייה
מפתח	ומה טעם אמרו שתוקי פסול גזירה שמא ישא אחותו מאביו ומה טעם אמרו שתוקי פסול גזירה שמא ישא אחותו מאביו אלא מעתה שתוקי שתוקית לא ישא שמא ישא אחותו מאביו כל כי הני מזנו ואזלי בת שתוקית לא ישא שמא ישא אחותו מאביו אלא לא שכיחא ה"נ לא שכיחא

תקנות חז"ל

מפתח	רבנן תקנו שיאמרו השכיבנו	ברכות ט:ב
	אלא כיון דתקיננו רבנן השכיבנו כגאולה אריכתא	
מפתח	תקנו שיאמרו יהיו לרצון אחר י"ח ברכות	ברכות ט:ב
	הואיל ולא אמרו דוד אלא לאחר י"ח פרשיות לפיכך תקיננו רבנן לאחר י"ח ברכות	
מפתח	עזרא תיקן טבילה לבעלי קריין	ברכות כב:ב
	והאמר מר עזרא תקן טבילה לבעלי קריין	
מפתח	תיקנו שיהא אוחז התפילין בידו ונכנס לבית הכסא	ברכות כג:א
	בראשונה היו מניחין תפילין בחורין הסמוכין לבית הכסא ובאין עכברים ונוטלין אותן התקיננו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן התקיננו שיהא אוחזן בידו ונכנס	
מפתח	התקיננו שיהו מניחין את התפילין בחלונות הסמוכות	ברכות כג:א
	התקיננו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן	
מפתח	תפלות אבות תקנום	ברכות כו:ב
	רבי יוסי ברבי חנינא אמר תפלות אבות תקנום	
מפתח	רבי יהושע בן לוי אמר תפלות כנגד תמידין תקנום	ברכות כו:ב
	רבי יהושע בן לוי אמר תפלות כנגד תמידין תקנום	
מפתח	משה תיקן לישראל ברכת הזן	ברכות מח:ב
	אמר רב נחמן משה תקן לישראל ברכת הזן	
מפתח	יהושע תיקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ	ברכות מח:ב
	יהושע תקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ	
מפתח	דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים	ברכות מח:ב
	דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים דוד תקן על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ושלמה תקן על הבית הגדול והקדוש	
מפתח	הטוב והמטיב ביבנה תקנוה כנגד הרוגי ביתר	ברכות מח:ב
	הטוב והמטיב ביבנה תקנוה כנגד הרוגי ביתר דאמר רב מתנא אותו היום שניתנו הרוגי ביתר לקבורה	
מפתח	והתקיננו שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם	ברכות נד:א
	והתקיננו שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם שנאמר (רות ב, ד) והנה בעז בא מבית לחהם ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו לו יברכך השם	
מפתח	שמעון בן שטח תיקן כתובה לאשה	שבת יד:ב
	שמעון בן שטח תיקן כתובה לאשה	
מפתח	שלמה תיקן עירובין ונטילת ידים	שבת יד:ב
	אמר שמואל בשעה שתיקן שלמה עירובין ונטילת ידים יצתה בת קול ואמרה (משלי כג, טו) בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני (משלי כז, יא) חכם בני ושמח לבי ואשיבה חורפי דבר אתא	
מפתח	שלמה תיקן עירובין ונטילת ידים	עירובין כא:ב
	שלמה שתיקן עירובין ונטילת ידים יצתה בת קול ואמרה (משלי כג, טו) בני אם חכם לבך ישמח לבי	

מפתח	התקין ר"ג הזקן שיש להן אלפים אמה לכל רוח	עירובין מה:א:
	התקין ר"ג הזקן שיש להן אלפים אמה לכל רוח	
מפתח	התקינו שיהו חוזרין למקומן בכלי זינן	עירובין מה:א:
	התקינו שיהו חוזרין למקומן בכלי זינן רב נחמן בר יצחק אמר ל"ק כאן שנצחו ישראל את אומות העולם כאן שנצחו אומות העולם את עצמן	
מפתח	יעקב אבינו תיקן שיהיו אומרים "ברוך שם..." בלחש	פסחים נו:א:
	באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אמרי רבנן היכי נעביד נאמר והו לא אמרו משה רבינו לא נאמר והו אמרו יעקב התקינו שיהו אומרים אותו בחשאי	
מפתח	התקינו שיהיו מחלקין את עורות הקדשים מערב שבת לע"ש	פסחים נז:א:
	ת"ר בראשונה היו מניחין עורות קדשים בלשכת בית הפרוה לערב היו מחלקין אותן לאנשי בית אב והיו בעלי זרועות נוטלין אותן בזרוע התקינו שיהיו מחלקין אותן מערב שבת לע"ש	
מפתח	תקנו להן לישראל שיהו אומרין שירת הים על כל צרה וצרה שלא תבא	פסחים קז:א:
	אמר שמואל שיר שבתורה משה וישראל אמרוהו בשעה שעלו מן הים והלל זה מי אמרו נביאים שביניהן תקנו להן לישראל שיהו אומרין אותו על כל פרק ופרק ועל כל צרה וצרה שלא תבא עליהן ולכשנגאלין אומרים אותו על גאולתן	
מפתח	התקינו שיהו מזכירין שם שמים אפילו בשטרות	ראש השנה
	שגזרה מלכות יון גזרה שלא להזכיר שם שמים על פיהם וכשגברה מלכות חשמונאי ונצחום התקינו שיהו מזכירין שם שמים אפילו בשטרות וכך היו כותבים בשנת כך וכך ליוחנן כהן גדול לאל עליון	
מפתח	כשבית המקדש היה קיים היו מחלקין את השבת לקידוש החודש מפני תקנת הקרבן	ראש השנה
	על שני חדשים מחלקין את השבת על ניסן ועל תשרי שבהן שלוחין יוצאין לסוריא ובהן מתקנין את המועדות וכשהיה בית המקדש קיים מחלקין אף על כולן מפני תקנת הקרבן	
מפתח	כשהפסיקו להקריב קורבנות התקינו שלא יהו מחלקין אלא על ניסן ותשרי	ראש השנה
	ת"ר בראשונה היו מחלקין אף על כולן משחרב בית המקדש אמר להן רבן יוחנן בן זכאי וכי יש קרבן התקינו שלא יהו מחלקין אלא על ניסן ועל תשרי בלבד	
מפתח	משקלקלו הבייתוסים התקינו שלא יהו מקבלין עדות אלא מן המכירין	ראש השנה
	אם אינן מכירין אותו משלחין עמו אחר להעידו בראשונה היו מקבלין עדות החדש מכל אדם משקלקלו הבייתוסים התקינו שלא יהו מקבלין אלא מן המכירין	
מפתח	התקינו שלא יהו מקבלין עדות אלא מן המכירין	ראש השנה
	אמר להם שמעתי שבקשו בייתוסים להטעות את חכמים אמרתי אלך אני ואודיע להם שמא יבואו בני אדם שאינם מהוגנין ויטעו את חכמים אמרו לו מאתים זוז נתונין לך במתנה והשוכרך ימתח על העמוד באותה שעה התקינו שלא יהו מקבלין אלא מן המכירין	
מפתח	משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין	ראש השנה
	בראשונה היו משיאין משואות משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין	
מפתח	התקין רבן גמליאל הזקן שיהו מהלכין אלפים אמה לכל רוח	ראש השנה
	חצר גדולה היתה בירושלים ובית יעזק היתה נקראת ולשם כל העדים מתכנסין ובית דין בודקין אותם שם וסעודות גדולות עושין להם בשביל שיהו רגילין לבא בראשונה לא היו זזין משם כל היום התקין רבן גמליאל הזקן שיהו מהלכין אלפים אמה לכל רוח ולא אלו בלבד אלא אף חכמה הבאה ליילד והבא להציל מן הדליקה ומן הגייס ומן הנהר ומן המפולת הרי אלו כאנשי העיר ויש להם אלפים לכל רוח	
מפתח	התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו תוקעין	ראש השנה
	משחרב בהמ"ק התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו תוקעין בכל מקום שיש בו ב"ד אמר רבי אלעזר לא התקין רבן יוחנן בן זכאי אלא ביבנה בלבד אמרו לו אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו בית דין	
מפתח	התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב	ראש השנה
	בראשונה היה הלולב ניטל במקדש שבעה ובמדינה יום אחד משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה שבעה זכר למקדש	

<p>התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור</p> <p>דתנן משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור א"ר יהודה והלא מן התורה הוא אסור דכתיב עד עצם היום הזה</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>התקינו שלא יהו מקבלין אלא עד המנחה</p> <p>בראשונה היו מקבלין עדות החדש כל היום פעם אחת נשתהו העדים מלבוא ונתקלקלו הלויים בשיר התקינו שלא יהו מקבלין אלא עד המנחה ואם באו עדים מן המנחה ולמעלה נוהגין אותו היום קודש ולמחר קודש</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו מקבלין עדות החדש</p> <p>משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו מקבלין עדות החדש כל היום</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>התקינו שלא יהו מקבלין עדות החדש</p> <p>התקינו שלא יהו מקבלין עדות החדש אלא כדי שיהא שהות ביום להקריב תמידין ומוספין ונסכיהם ולומר שירה שלא בשיבוש</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>אין כהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן</p> <p>ת"ר אין כהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזו אחד מתשע תקנות שהתקין ריב"ז</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>התקינו שיהו קושרין אותו על פתח אולם מבפנים</p> <p>בראשונה היו קושרין לשון של זהורית על פתח אולם מבחוץ הלבין היו שמחין לא הלבין היו עצבין התקינו שיהו קושרין אותו על פתח אולם מבפנים ועדיין היו מציצין ורואין הלבין היו שמחין לא הלבין היו עצבין התקינו שיהו קושרין אותו חציו בסלע וחציו בין קרניו של שער המשתלח</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>התקין רבן יוחנן בן זכאי שאפילו ראש בית דין בכל מקום שלא יהו העדים הולכין אלא למקום הוועד</p> <p>מר ר' יהושע בן קרחה ועוד זאת התקין רבן יוחנן בן זכאי שאפילו ראש בית דין בכל מקום שלא יהו העדים הולכין אלא למקום הוועד</p>	<p>מפתח</p> <p>ראש השנה</p>
<p>דתקינו לה שלא יאמרו כהן גדול חבוש בבית האסורין</p> <p>ולשכה טעמא לחוד רבנן סברי דירה בעל כרחה שמה דירה ורבי יהודה סבר דירה בעל כרחה לא שמה דירה ומדרבנן הוא דתקינו לה שלא יאמרו כהן גדול חבוש בבית האסורין</p>	<p>מפתח</p> <p>יומא י"ב</p>
<p>התקינו שיהיו קושרין את הלשון של זהורית על פתח אולם מבפנים ועדיין היו מציצין ורואין הלבין היו שמחין לא ה</p> <p>ת"ר בראשונה היו קושרין לשון של זהורית על פתח האולם מבחוץ הלבין היו שמחין לא הלבין היו עצבין ומתביישין התקינו שיהיו קושרין על פתח אולם מבפנים ועדיין היו מציצין ורואין הלבין היו שמחין לא הלבין היו עצבין התקינו שיהיו קושרין אותו חציו בסלע וחציו בין קרניו</p>	<p>מפתח</p> <p>יומא ז"א</p>
<p>התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה</p> <p>בראשונה היה לולב ניטל במקדש שבעה ובמדינה יום אחד משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה שבעה זכר למקדש ושיהא יום הנף כולו אסור</p>	<p>מפתח</p> <p>סוכה מא:א</p>
<p>התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור</p> <p>ויקרא כג, יד עד עצם היום הזה עד עיצומו של יום וקסבר עד ועד בכלל ומי סבר ליה כוותיה והא מפליג פליג עליה (דתניא) משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור אמר לו רבי יהודה והלא מן התורה הוא אסור דכתיב עד עצם היום הזה עד עיצומו של יום רבי יהודה הוא דקא טעי הוא סבר מדרבנן קאמר ולא היא מדאורייתא קאמר והא התקין קאמר מאי התקין דרש והתקין</p>	<p>מפתח</p> <p>סוכה מא:ב</p>
<p>התקינו שיהא כל אחד ואחד נוטל בביתו</p> <p>ומלמדין אותם לומר כל מי שמגיע לולבי לידו הרי הוא לו במתנה למחר משכימין ובאין והחזינן זורקין אותם לפניהם והן מחטפין ומכין איש את חבירו וכשראו ב"ד שבאו לידי סכנה התקינו שיהא כל אחד ואחד נוטל בביתו ויעביירונו ארבע אמות ברשות הרבים</p>	<p>מפתח</p> <p>סוכה מא:ב</p>
<p>התקינו שיהו נשים יושבות מלמעלה ואנשים מלמטה</p> <p>אמר רבי אלעזר כאותה ששינינו חלקה היתה בראשונה והקיפוח גזזטרא והתקינו שיהו נשים יושבות מלמעלה ואנשים מלמטה תנו רבנן בראשונה היו נשים מבפנים ואנשים מבחוץ והיו באים לידי קלות ראש התקינו שיהו נשים יושבות מבחוץ ואנשים מבפנים ועדיין היו באין לידי קלות ראש התקינו שיהו נשים יושבות מלמעלה ואנשים מלמטה</p>	<p>מפתח</p> <p>סוכה נא:ב</p>

<p>התקינו שיהו שלוחין יוצאין</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר אב"י כותיה דרב מסתברא דתנן בראשונה היו משיאין משואות משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין</p>	<p>ביצה ד:ב</p>
<p>התקינו שלא יהו מקבלים את העדים אלא עד המנחה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ונתקלקלו הלויים בשיר התקינו שלא יהו מקבלים את העדים אלא עד המנחה ואם באו עדים מן המנחה ולמעלה נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש</p>	<p>ביצה ה:א</p>
<p>התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו מקבלין עדות החדש</p>	<p>מפתח</p>
<p>משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו מקבלין עדות החדש כל היום</p>	<p>ביצה ה:א</p>
<p>משה תיקן להם לישראל שמונה משמרות</p>	<p>מפתח</p>
<p>תנא ר"ש בן אלעזר כהנים ולויים וכלי שיר מעכבין את הקרבן במאי קמפלגי מר סבר עיקר שירה בפה ומר סבר עיקר שירה בכלי אמר רב חמא בר גוריא אמר רב משה תיקן להם לישראל שמונה משמרות ארבעה מאלעזר וד' מאיתמר בא שמואל והעמידן על שש עשרה בא דוד והעמידן על עשרים וארבעה</p>	<p>תענית כז:א</p>
<p>התקינו נביאים הראשונים עשרים וארבעה משמרות על כל משמר ומשמר</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאי קאמר ה"ק אלו הן מעמדות ומה טעם תיקנו מעמדות לפי שנאמר (במדבר כח, ב) צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי והיאך קרבנו של אדם קרב והוא אינו עומד על גביו התקינו נביאים הראשונים עשרים וארבעה משמרות על כל משמר ומשמר היה מעמד בירושלים של כהני' ושל לויים ושל ישראלים</p>	<p>תענית כז:א</p>
<p>זמנים הרבה תקנו להם</p>	<p>מפתח</p>
<p>כנה"ג תקינו היכא רמיזא אמר רב שמן בר אבא א"ר יוחנן אמר קרא (אסתר ט, לא) לקיים את ימי הפורים האלה בזמניהם זמנים הרבה תקנו להם האי מיבעיא ליה לגופיה א"כ לימא קרא זמן מאי זמניהם זמנים טובא ואכתי מיבעי ליה זמנו של זה לא כזמנו של זה</p>	<p>מגילה ב:א</p>
<p>משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין</p>	<p>מפתח</p>
<p>משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין בענינו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת והלכות חג בחג</p>	<p>מגילה א:א</p>
<p>עזרא תיקן להן לישראל שיהו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא ר' שמעון בן אלעזר אומר עזרא תיקן להן לישראל שיהו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת ושבמשנה תורה קודם ר"ה מאי טעמא אמר אב"י ואיתמא ריש לקיש כדי שתכלה השנה וקללותיה בשלמא שבמשנה תורה איכא כדי שתכלה שנה וקללותיה</p>	<p>מגילה לא:ב</p>
<p>משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין</p>	<p>מפתח</p>
<p>משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין בענינו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג</p>	<p>מגילה לב:א</p>
<p>התקינו שיהו הכל מביאין בסלי נצרים</p>	<p>מפתח</p>
<p>תנו רבנן בראשונה היו מוליכין בבית האבל עשירים בקלותות של כסף ושל זהב ועניים בסלי נצרים של ערבה קלופה והיו עניים מתביישים התקינו שיהו הכל מביאין בסלי נצרים של ערבה קלופה מפני כבודן של עניים</p>	<p>מועד קטן</p>
<p>התקינו שיהו הכל משקין בזכוכית צבועה</p>	<p>מפתח</p>
<p>בראשונה היו משקין בבית האבל עשירים בזכוכית לבנה ועניים בזכוכית צבועה והיו עניים מתביישיין התקינו שיהו הכל משקין בזכוכית צבועה מפני כבודן של עניים</p>	<p>מועד קטן</p>
<p>התקינו שיהו מכסין פני הכל מפני כבודן של עניים</p>	<p>מפתח</p>
<p>בראשונה היו מגלין פני עשירים ומכסין פני עניים מפני שהיו מושחרין פניהן מפני בצורת והיו עניים מתביישיין התקינו שיהו מכסין פני הכל מפני כבודן של עניים</p>	<p>מועד קטן</p>
<p>התקינו שיהו הכל מוציאין בכליכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>בכליכה והיו עניים מתביישיין התקינו שיהו הכל מוציאין בכליכה מפני כבודן של עניים</p>	<p>מועד קטן כז:ב</p>

<p>התקינה שיהו מניחין תחת הכל מפני כבודן</p> <p>בראשונה היו מניחין את המוגמר תחת חולי מעים מתים והיו חולי מעים חיים מתביישין התקינה שיהו מניחין תחת הכל מפני כבודן של חולי מעים חיים</p>	<p>מפתח</p> <p>מועד קטן כזב</p>
<p>התקינה שיהו מטבילין על גבי כל הנשים</p> <p>בראשונה היו מטבילין את הכלים על גבי נדות מתות והיו נדות חיות מתביישות התקינה שיהו מטבילין על גבי כל הנשים מפני כבודן של נדות חיות</p>	<p>מפתח</p> <p>מועד קטן כזב</p>
<p>התקינה שיהו מטבילין על גב הכל</p> <p>בראשונה מטבילין על גבי זבין מתים והיו זבין חיים מתביישין התקינה שיהו מטבילין על גב הכל מפני כבודן של זבין חיים</p>	<p>מפתח</p> <p>מועד קטן כזב</p>
<p>ונהגו העם אחריו לצאת בכלי פשתן</p> <p>בראשונה היתה הוצאת המת קשה לקרוביו יותר ממיתתו עד שהיו קרוביו מניחין אותו ובורחין עד שבא רבן גמליאל ונהג קלות ראש בעצמו ויצא בכלי פשתן ונהגו העם אחריו לצאת בכלי פשתן</p>	<p>מפתח</p> <p>מועד קטן כזב</p>
<p>זמנים הרבה תקנו להם חכמים לקריאת מגילה</p> <p>אמר ר' יוחנן (אסתר ט, לא) לקיים את ימי הפורים בזמניהם זמנים הרבה תיקנו להם חכמים</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות יגב</p>
<p>עזרא תקן שאין בתי דינין קבועין אלא בשני ובחמישי</p> <p>אלא מתקנת עזרא ואילך שאין בתי דינין קבועין אלא בשני ובחמישי</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות גא</p>
<p>תקנת בנות ישראל שיהא שמח עמה שלשה ימים</p> <p>שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא שמח עמה שלשה ימים חמישי בשבת וערב שבת</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות הא</p>
<p>שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא שמח עמה ג' ימים</p> <p>דתניא שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא שמח עמה ג' ימים</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות זא</p>
<p>חכמים תקנו להם לבנות ישראל לבתולה מאתים</p> <p>אמר שמואל משום רבי שמעון בן אלעזר חכמים תקנו להם לבנות ישראל לבתולה מאתים ולאמנה מנה והם האמינוהו שאם אמר פתח פתוח מצאתי נאמן א"כ מה הועילו חכמים בתקנתם</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות יא</p>
<p>באושא התקינה שיהא אדם מתגלגל עם בנו</p> <p>באושא התקינה שיהא אדם מתגלגל עם בנו עד שתים עשרה שנה מכאן ואילך יורד עמו לחייו</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות יגא</p>
<p>באושא התקינה האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות</p> <p>באושא התקינה האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות יגא</p>
<p>בעלייה התקינה שיהו בנות ניזונות מן המטלטלין</p> <p>דאמר רב יצחק בר יוסף בעלייה התקינה שיהו בנות ניזונות מן המטלטלין תא שמע בידיה דרבי בנאי אחוה דרבי חייה בר אבא הוו מטלטלין דיתמי אתו לקמיה דשמואל א"ל זיל זון מאי לאו למזוני וכדרב יצחק בר יוסף סבירא ליה לא התם לפרנסה הואי ושמואל לטעמיה דאמ</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות יגב</p>
<p>באושא התקינה המבזבז אל יבזבז יותר מחומש</p> <p>באושא התקינה המבזבז אל יבזבז יותר מחומש הני מילי מחיים שמא ירד מנכסיו אבל לאחר מיתה לית לן בה</p>	<p>מפתח</p> <p>כתובות יגב</p>

מפתח באושה התקינה האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות

דא"ר יוסי בר' חנינא באושה **התקינה** האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות מתניתין בחייה ולפירות תקנת אושא בגופה של קרקע ולאחר מיתה

מפתח

כתובות
ע"ב:

מפתח שמעון בן שטח תיקן שיהיו כל נכסי הבעל אחראין לכתובתה

בראשונה היו כותבין לכתולה מאתים ולאמנה מנה והיו מזקינין ולא היו נושאין נשים עד שבא שמעון בן שטח **ותיקן** כל נכסיו אחראין לכתובתה

כתובות
פ"ב:

מפתח התקינה שיהיו מניחין אותה בבית חמיה

תניא נמי הכי בראשונה היו כותבין לכתולה מאתים ולאמנה מנה והיו מזקינין ולא היו נושאין נשים **התקינה** שיהיו מניחין : אותה בבית אביה ועדיין כשהוא כועס עליה אומר לה לכי אצל כתובתיך **התקינה** שיהיו מניחין אותה בבית חמיה

כתובות
פ"ב:

מפתח תקנו תפלה בלחש כדי שלא לבייש את עוברי עבירה

האמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי מפני מה **תקנו** תפלה בלחש כדי שלא לבייש את עוברי עבירה

סוטה
ל"ב:

מפתח תקנת רבי יוחנן בן זכאי שאין הכהנים רשאין לעלות בסנדליהן לדוכן

רבנן אמרי מהכא דאין הכהנים רשאין לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע **תקנות** שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא

סוטה
מ"א:

מפתח הכותב טופסי גיטין צריך שיניח מקום האיש ומקום האשה ומקום הזמן

הכותב טופסי גיטין צריך שיניח מקום האיש ומקום האשה ומקום הזמן שטרי מלוה צריך שיניח מקום המלוה מקום הלוח מקום המעות מקום הזמן שטרי מקח צריך שיניח מקום הלוקח ומקום המוכר מקום המעות מקום השדה ומקום הזמן מפני **התקנה** רבי יהודה פוסל בכולן ר' אלעזר מכשיר בכולן חוץ מגיטי נשים שנאמר (**דברים כד, א**) וכתב לה לשמה

גיטין
כ"א:

מפתח התקין רבן גמליאל הזקן שלא יהו עושין כן

השולח גט לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גט שנתתי לך בטל הוא הרי זה בטל קידם אצל אשתו או ששלח אצלה שליח ואמר לה גט ששלחתי לך בטל הוא הרי זה בטל אם משהגיע גט לידה שוב אינו יכול לבטלו בראשונה היה עושה ב"ד ממקום אחר ומבטלו **התקין** רבן גמליאל הזקן שלא יהו עושין כן מפני תיקון העולם

גיטין
ל"ב:

מפתח תקנת ממזרים

מאי מפני תיקון העולם ר' יוחנן אמר מפני תקנת ממזרים ריש לקיש אמר מפני תקנת עגונות ר' יוחנן אמר מפני **תקנת ממזרים**

גיטין
ל"א:

מפתח התקין ר"ג הזקן שיהא כותב איש פלוני

בראשונה היה משנה שמו ושמה שם עירו ושם עירה **התקין ר"ג** הזקן שיהא כותב איש פלוני וכל שיש לו אשה פלונית וכל שום שיש לה מפני תיקון העולם

גיטין
ל"ד:

מפתח התקין ר"ג הזקן שתהא נודרת ליתומים

אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומים אלא בשבועה נמנעו מלהשביעה **התקין ר"ג** הזקן שתהא נודרת ליתומים כל מה שירצו וגובה כתובתה העדים חותמין על הגט מפני תיקון העולם והלל התקין פרוזבול מפני תיקון העולם

גיטין
ל"ד:

מפתח התקינה שיהא עדים מפרשין שמותיהן

התקינה שיהא עדים מפרשין שמותיהן בגיטין מפני תיקון העולם

גיטין
ל"א:

מפתח הלל התקין פרוסבול שלא ימנעו העם מלהלוות

הלל התקין פרוסבול וכו': נתן התם פרוסבול אינו משמט זה אחד מן הדברים שהתקין הלל הזקן שראה את העם שנמנעו מלהלוות זה את זה ועברו על מה שכתוב בתורה (**דברים טו, ט**) השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל

גיטין
ל"א:

מפתח מריש הגזול שבנאו בבירה יטול את דמיו מפני תקנת השבים

העיד רבי יוחנן בן גודגדא על החרשת שהשיאה אביה שהיא יוצאה בגט ועל קטנה בת ישראל שנשאת לכהן שאוכלת בתרומה ואם מתה בעלה יורשה ועל המריש הגזול שבנאו בבירה שיטול את דמיו מפני **תקנת** השבים

גיטין
נ"א:

מפתח ב"ה אומרים אין לו אלא דמי מריש בלבד משום תקנת השבין

תנו רבנן גזל מריש ובנאו בבירה ב"ש אומרים מקעקע כל הבירה כולה ומחזיר מריש לבעליו וב"ה אומרים אין לו אלא דמי מריש בלבד משום **תקנת השבין**

גיטין
נ"א:

התקין הלל הזקן שיהא חולש את מעותיו ללשכה ויהא שובר את הדלת ונכנס ואימתי שירצה הלה יבוא ויטול את מעותיו

אגדות

מפתח	פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי לחורבה	ברכות ג:א
	אמר רבי יוסי פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל בא אליהו זכור לטוב ושמר לי על הפתח (והמתין לי) עד שסיימתי תפילתי לאחר שסיימתי תפילתי אמר לי שלום עליך רבי ואמרתי לו שלום עליך רבי ומורי ואמר לי בני מפני מה נכנסת לחורבה זו אמרתי לו להתפלל ואמר לי היה לך להתפלל בדרך ואמרתי לו מתיירא הייתי שמא יפסיקו בי עוברי דרכים ואמר לי היה לך להתפלל תפילה קצרה באותה שעה למדתי ממנו שלושה דברים למדתי שאין נכנסין לחורבה ולמדתי שמתפללין בדרך ולמדתי שהמתפלל בדרך מתפלל תפילה קצרה ואמר לי בני מה קול שמעת בחורבה זו ואמרתי לו שמעתי בת קול שמנהמת כיונה ואומרת אוי לבנים שבעוונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין האומות	
מפתח	שלוש משמרות היו הלילה	ברכות ג:א
	שלוש משמרות היו הלילה ועל כל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג כארי ואומר אוי לבנים שבעוונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין אומות העולם	
מפתח	בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות	ברכות ג:א
	בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין יהא שמייה הגדול מבורך הקדוש ברוך הוא מנענע ראשו ואומר אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו	
מפתח	שלוש משמרות היו הלילה ועל כל משמר ומשמר	ברכות ג:א
	שלוש משמרות היו הלילה ועל כל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג כארי שנאמר ה' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאוג ישאג על נוהו וסימן לדבר משמרה ראשונה חמור נוער שניה כלבים צועקים שלישיית תינוק יונק משדי אמו ואשה מספרת עם בעלה	
מפתח	כינור היה תלוי למעלה ממיטתו של דוד	ברכות ג:ב
	כינור היה תלוי למעלה ממיטתו של דוד וכיון שהגיע חצות לילה בא רוח צפונית ונושבת בו ומנגן מאליו מיד היה עומד ועוסק בתורה עד שעלה עמוד השחר כיון שעלה עמוד השחר נכנסו חכמי ישראל אצלו אמרו לו אדונינו המלך עמך ישראל צריכין פרנסה אמר להם לכו והתפרנסו זה מזה אמרו לו אין הקומץ משביע את הארי ואין הבור מתמלא מחולייתו אמר להם לכו ופשטו ידיכם בגדוד מיד יועצים באחיתופל ונמלכין בסנהדרין ושואלין באורים ותומים	
מפתח	אמר דוד לפני הקב"ה רבונו של עולם	ברכות ג:ד
	אמר דוד לפני הקב"ה רבונו של עולם לא חסיד אני שכל מלכי מזרח ומערב יושבים אגודות אגודות בכבודם ואני ידי מלוכלכות בדם ובשפיר ובשליא כדי לטהר אשה לבעלה ולא עוד אלא כל מה שאני עושה אני נמלך במפיבשת רבי ואומר לו מפיבשת רבי יפה דנתי יפה חייבתי יפה זכיתי יפה טהרתי יפה טמאתי ולא בושתי	
מפתח	אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע	ברכות ג:א
	אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע מובטח אני בך שאתה משלם שכר טוב לצדיקים לעתיד לבוא אבל איני יודע אם יש לי חלק ביניהם אם לאו שמא יגרום החטא כדר' יעקב בר אידי דר' יעקב בר אידי רמי כתיב (בראשית כח, טו) והנה אנכי עמך ושמרתך בכל אשר תלך וכתוב (בראשית לב, ח) ויירא יעקב מאד אמר שמא יגרום החטא	
מפתח	פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים	ברכות ג:ז
	פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים וראיתי אכתריאל יה' ה' צבאות שהוא יושב על כסא רם ונשא ואמר לי ישמעאל בני ברכני אמרתי לו יה"ר מלפניך שיכבשו רחמיך את כעסך ויגולו רחמיך על מדותיך ותתנהג עם בניך במדת הרחמים ותכנס להם לפני משורת הדין ונענע לי בראשו וקמ"ל שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך	
מפתח	שלושה דברים בקש משה מלפני הקב"ה	ברכות ג:ז
	שלושה דברים בקש משה מלפני הקב"ה ונתן לו בקש שתשרה שכינה על ישראל ונתן לו שנאמר (שמות לג, טז) הלוא בלכתך עמנו בקש שלא תשרה שכינה על עובדי כוכבים ונתן לו שנאמר (שמות לג, טז) ונפלינו אני ועמך בקש להודיעו דרכי של הקב"ה ונתן לו שנא' (שמות לג, יג) הודיעני נא את דרכיך	
מפתח	מעשה דרב פפא	ברכות ג:ח
	מעשה דרב פפא דרב פפא אזל לגבי ארמית הוציאה לו מטה אמרה לו שב אמר לה איני יושב עד שתגביהי את המטה הגביהה את המטה ומצאו שם תינוק מת מכאן אמרו חכמים אסור לישוב על מטת ארמית	

בימים ההם חלה חזקיהו למות	מפתח
<p>בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמר ה' (צבאות) צו לבינתך כי מת אתה ולא תחיה וגו' מאי כי מת אתה ולא תחיה מת אתה בעולם הזה ולא תחיה לעולם הבא אמר ליה מאי כולי האי אמר ליה משום דלא עסקת בפריה ורביה א"ל משום דחזאי לי ברוח הקדש דנפקי מינאי בנין דלא מעלו א"ל בהדי כבשי דרחמנא למה לך מאי דמפקדת איבעי לך למעבד ומה דניחא קמיה קודשא בריך הוא לעביד אמר ליה השתא הב לי ברתך אפשר דגרמא זכותא דידי ודידך ונפקי מינאי בנין דמעלו א"ל כבר נגזרה עליך גזירה א"ל בן אמוץ כלה נבואתך וצא כך מקובלני מבית אבי אבא אפי' חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים</p>	ברכות י:א
ששה דברים עשה חזקיהו המלך	מפתח
<p>ששה דברים עשה חזקיהו המלך על ג' הודו לו ועל ג' לא הודו לו על ג' הודו לו גזנ ספר רפואות והודו לו כתת נחש הנחשת והודו לו גירר עצמות אביו על מטה של חבלים והודו לו ועל ג' לא הודו לו סתם מי גיחון ולא הודו לו קצץ דלתות היכל ושגרם למלך אשור ולא הודו לו עבר ניסן בניסן ולא הודו לו</p>	ברכות י:ב
א"ר טרפון אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות	מפתח
<p>א"ר טרפון אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתי בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כדי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה</p>	ברכות י:ב
ומעשה ברבי ישמעאל ור' אלעזר בן עזריה שהיו מסובין במקום אחד	מפתח
<p>ומעשה ברבי ישמעאל ור' אלעזר בן עזריה שהיו מסובין במקום אחד והיה ר' ישמעאל מוטה ור' אלעזר בן עזריה זקוף כיון שהגיע זמן קריאת שמע הטה רבי אלעזר וזקף ר' ישמעאל אמר לו רבי אלעזר בן עזריה לר' ישמעאל ישמעאל אחי אמשול לך משל למה הדבר דומה משל לאחד שאומרים לו זקנך מגודל אמר להם יהיה כנגד המשחיתים אף כך אתה כל זמן שאני זקוף אתה מוטה עכשיו כשאני הטתי אתה זקפת אמר לו אני עשיתי כדברי ב"ה ואתה עשית כדברי ב"ש ולא עוד אלא שמא יראו התלמידים ויקבעו הלכה לדורות</p>	ברכות י:א
מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את ר' יוחנן בן החורנית	מפתח
<p>מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את ר' יוחנן בן החורנית מצאוהו שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית ולא אמרו לו כלום אמרו להם משם ראייה אף הם אמרו לו א"כ היית נוהג לא קיימת מצות סוכה מימך</p>	ברכות י:א
אמר ר"ט אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות כדברי ב"ש	מפתח
<p>אמר ר"ט אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתי בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כדאי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה</p>	ברכות י:א
מעשה ומתה שפחתו של רבי אליעזר נכנסו תלמידיו לנחמו	מפתח
<p>מעשה ומתה שפחתו של רבי אליעזר נכנסו תלמידיו לנחמו כיון שראה אותם עלה לעלייה ועלו אחריו נכנס לנאפילון נכנסו אחריו נכנס לטרקלין נכנסו אחריו אמר להם כמדומה אני שאתם נכונים בפושרים עכשיו אי אתם נכונים אפילו בחמי חמין לא כך שניתי לכם עבדים ושפחות אין עומדין עליהם בשורה ואין אומרים עליהם ברכת אבליים ולא תנחומי אבליים אלא מה אומרים עליהם כשם שאומרים לו לאדם על שורו ועל חמורו שמתו המקום ימלא לך חסרונך כך אומרים לו על עבדו ועל שפחתו המקום ימלא לך חסרונך</p>	ברכות י:ב
מעשה בחסיד אחד שנתן דינר לעני בערב ר"ה	מפתח
<p>והתניא מעשה בחסיד אחד שנתן דינר לעני בערב ר"ה בשני בצורת והקניטתו אשתו והלך ולן בבית הקברות ושמע שתי רוחות שמספרות זו לזו אמרה חדא לחברתה חברתי בואי ונשוט בעולם ונשמע מאחורי הפרגוד מה פורענות בא לעולם אמרה לה חברתה איני יכולה שאני קבורה במחצלת של קנים אלא לכי את ומה שאת שומעת אמרי לי הלכה היא ושטה ובאה ואמרה לה חברתה חברתי מה שמעת מאחורי הפרגוד אמרה לה שמעתי שכל הזורע ברביעה ראשונה ברד מלקה אותו הלך הוא זורע ברביעה שניה של כל העולם כולו לקה שלו לא לקה לשנה האחרת הלך ולן בבית הקברות ושמע אותן שתי רוחות שמספרות זו עם זו אמרה חדא לחברתה בואי ונשוט בעולם ונשמע מאחורי הפרגוד מה פורענות בא לעולם אמרה לה חברתי לא כך אמרתי לך איני יכולה שאני קבורה במחצלת של קנים אלא לכי את ומה שאת שומעת בואי ואמרי לי הלכה ושטה ובאה ואמרה לה חברתה חברתי מה שמעת מאחורי הפרגוד אמרה לה שמעתי שכל הזורע ברביעה שניה שדפון מלקה אותו הלך זורע ברביעה ראשונה של כל העולם כולו נשדף ושלו לא נשדף אמרה לו אשתו מפני מה אשתך של כל העולם כולו לקה ושלך לא לקה ועכשיו של כל העולם כולו נשדף ושלו לא נשדף סח לה כל הדברים הללו אמרו לא היו ימים מועטים עד שנפלה קטטה בין אשתו של אותו חסיד ובין אמה של אותה ריבה אמרה לה לכי ואראך בתך שהיא קבורה במחצלת של קנים לשנה האחרת הלך ולן בבית הקברות ושמע אותן רוחות שמספרות זו עם זו אמרה לה חברתי בואי ונשוט בעולם ונשמע מאחורי הפרגוד מה פורענות בא לעולם אמרה לה חברתי הניחני דברים שביני לבינך כבר נשמעו בין החיים</p>	ברכות י:ב
מעשה ברבי יהודה שראה קרי והיה מהלך על גב הנהר	מפתח
<p>מעשה ברבי יהודה שראה קרי והיה מהלך על גב הנהר אמרו לו תלמידיו רבינו שנה לנו פרק אחד בהלכות דרך ארץ ירד וטבל ושנה להם אמרו לו לא כך למדתנו רבינו שונה הוא בהלכות דרך ארץ אמר להם אע"פ שמיקל אני על אחרים מחמיר אני על עצמי</p>	ברכות י:א

<p>מעשה בתלמיד אחד שהניח תפילין</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בתלמיד אחד שהניח תפילין בחורין הסמוכים לרשות הרבים ובאת זונה אחת ונטלתן ובאת לבית המדרש ואמרה ראו מה נתן לי פלוני בשכרי כיון ששמע אותו תלמיד כך עלה לראש הגג ונפל ומת באותה שעה התקינו שיהא אוחזן בבגדו ובידו ונכנס</p>	<p>ברכות כג:א</p>
<p>פעם אחת נתקשרו שמים בעבים</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת נתקשרו שמים בעבים כסבורים העם לומר חשכה הוא ונכנסו לבית הכנסת והתפללו של מוצאי שבת בשבת ונתפזרו העבים וזרחה החמה ובאו ושאלו את רבי ואמר הואיל והתפללו התפללו שאני צבור דלא מטרחינן להו</p>	<p>ברכות כז:ב</p>
<p>מעשה בתלמיד אחד שבא לפני ר' יהושע</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בתלמיד אחד שבא לפני ר' יהושע א"ל תפלת ערבית רשות או חובה אמר ליה רשות בא לפני רבן גמליאל א"ל תפלת ערבית רשות או חובה אמר לי רשות א"ל והלא ר' יהושע אמר לי רשות א"ל המתן עד שיכנסו בעלי תריסין לבית המדרש כשנכנסו בעלי תריסין עמד השואל ושאל תפלת ערבית רשות או חובה אמר להם רבן גמליאל לחכמים כלום יש אדם שחולק בדבר זה אמר ליה ר' יהושע לאו א"ל והלא משמך אמרו לי רשות אמר ליה יהושע עמוד על רגליך ויעידו בך עמד רבי יהושע על רגליו ואמר אלמלא אני חי והוא מת יכול החי להכחיש את המת ועכשיו שאני חי והוא חי היאך יכול החי להכחיש את החי</p>	<p>ברכות כז:ב</p>
<p>דקאמר ר' אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דקאמר ר' אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא בן שבעים שנה תנא אותו היום סלקוהו לשומר הפתח ונתנה להם רשות לתלמידים ליכנס שהיה ר"ג מכריז ואומר כל תלמיד שאין תוכו כברו לא יכנס לבית המדרש ההוא יומא אתוספו כמה ספסלי א"ר יוחנן פליגי בה אבא יוסף בן דוסתאי ורבנן חד אמר אתוספו ארבע מאה ספסלי וחד אמר שבע מאה ספסלי הוה קא חלשא דעתיה דר"ג אמר דלמא ח"ו מנעתי תורה מישראל</p>	<p>ברכות כח:א</p>
<p>אר"ג הואיל והכי הוה איזיל ואפייסיה לר' יהושע</p>	<p>מפתח</p>
<p>אר"ג הואיל והכי הוה איזיל ואפייסיה לר' יהושע כי מטא לביתיה חזינהו לאשיתא דביתיה דמשחרן א"ל מכותלי ביתך ניכר שפחמי אתה א"ל אוי לו לדור שאתה פרנסו שאי אתה יודע בצערן של ת"ח במה הם מתפרנסים ובמה הם נזונים אמר לו נעניתי לך מחול לי לא אשגח ביה עשה בשביל כבוד אבא</p>	<p>ברכות כח:א</p>
<p>כשחלה ר' אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו</p>	<p>מפתח</p>
<p>כשחלה ר' אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו אמרו לו רבינו למדנו אורחות חיים ונזכה בהן לחיי העולם הבא אמר להם הזהרו בכבוד חבריכם ומנעו בניכם מן ההגיון והושיבוים בין ברכי תלמידי חכמים וכשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם עומדים ובשביל כך תזכו לחיי העולם הבא</p>	<p>ברכות כח:ב</p>
<p>וכשחלה רבי יוחנן בן זכאי נכנסו תלמידיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>וכשחלה רבי יוחנן בן זכאי נכנסו תלמידיו לבקרו כיון שראה אותם התחיל לבכות אמרו לו תלמידיו נר ישראל עמוד הימיני פטיש החזק מפני מה אתה בוכה אמר להם אילו לפני מלך בשר ודם היו מוליכין אותי שהיום כאן ומחר בקבר שאם כועס עלי אין כעסו כעס עולם ואם אוסרני אין איסורו עולם ואם ממיתני אין מיתתו מיתת עולם ואני יכול לפייסו בדברים ולשחדו בממון אעפ"כ הייתי בוכה ועכשיו שמוליכים אותי לפני מ"ה הקב"ה שהוא חי וקיים לעולם ולעולמי עולמים שאם כועס עלי כעסו כעס עולם ואם אוסרני איסורו עולם ואם ממיתני מיתתו מיתת עולם ואיני יכול לפייסו בדברים ולא לשחדו בממון ולא עוד אלא שיש לפני שני דרכים אחת של גן עדן ואחת של גיהנם ואיני יודע באיזו מוליכים אותי ולא אבכה אמרו לו רבינו ברכנו אמר להם יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם אמרו לו תלמידיו עד כאן אמר להם ולואי תדעו כשאדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם</p>	<p>ברכות כח:ב</p>
<p>והא תנן אל תאמין בעצמך עד יום מותך</p>	<p>מפתח</p>
<p>והא תנן אל תאמין בעצמך עד יום מותך שהרי יוחנן כ"ג שמש בכהונה גדולה שמנים שנה ולבסוף נעשה צדוקי</p>	<p>ברכות כט:א</p>
<p>מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם</p>	<p>מפתח</p>
<p>מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שקראו להקב"ה צבאות עד שבאתה חנה וקראתו צבאות אמרה חנה לפני הקב"ה רבש"ע מכל צבאי צבאות שבראת בעולמך קשה בעיניך שתתן לי בן אחד משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שעשה סעודה לעבדיו בא עני אחד ועמד על הפתח אמר להם תנו לי פרוסה אחת ולא השגיחו עליו דחק ונכנס אצל המלך א"ל אדוני המלך מכל סעודה שעשית קשה בעיניך ליתן לי פרוסה אחת:אם ראה תראה א"ר אלעזר אמרה חנה לפני הקב"ה רבש"ע אם ראה מוטב ואם לאו תראה אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי וכיון דמסתתרנא משקו לי מי סוטה ואי אתה עושה תורתך פלסתר שנאמר (במדבר ה, כת) ונקתה ונזרעה זרע</p>	<p>ברכות לא:ב</p>
<p>וחנה היא מדברת על לבה</p>	<p>מפתח</p>
<p>וחנה היא מדברת על לבה אמר רבי אלעזר משום רבי יוסי בן זמרא על עסקי לבה אמרה לפניו רבונו של עולם כל מה שבראת באשה לא בראת דבר אחד לבטלה עינים לראות ואזנים לשמוע חוטים להריח פה לדבר ידיים לעשות בהם מלאכה רגלים להלך בהן דדים להניק בהן דדים הללו שנתת על לבי למה לא להניק בהן תן לי בן ואניק בהן</p>	<p>ברכות לא:ב</p>

<p>מפתח משל לאדם אחד שהיה לו בן</p> <p>משל לאדם אחד שהיה לו בן הרחיצו וסכו והאכילו והשקהו ותלה לו כיס על צוארו והושיבו על פתח של זונות מה יעשה אותו הבן שלא יחטא</p>	<p>ברכות לב:א</p>
<p>מפתח אמר לו הקדוש ב"ה למשה משה רד מגדולתך</p> <p>אמר לו הקדוש ב"ה למשה משה רד מגדולתך כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל ועכשיו ישראל חטאו אתה למה לי מיד תשש כחו של משה ולא היה לו כח לדבר וכיון שאמר (דברים ט, יד) הרף ממני ואשמידם אמר משה דבר זה תלוי בי מיד עמד ונתחזק בתפלה ובקש רחמים משל למלך שכעס על בנו והיה מכה גדולה והיה אוהבו יושב לפניו ומתירא לומר לו דבר אמר המלך אלמלא אוהבי זה שיושב לפני הרגתיך אמר דבר זה תלוי בי מיד עמד והצילו</p>	<p>ברכות לב:א</p>
<p>מפתח מעשה בחסיד אחד שהיה מתפלל</p> <p>מעשה בחסיד אחד שהיה מתפלל בדרך בא שר אחד ונתן לו שלום ולא החזיר לו שלום המתין לו עד שסיים תפלתו לאחר שסיים תפלתו א"ל ריקא והלא כתוב בתורתכם (דברים ד, טו) ונשמרתם מאד לנפשתיכם כשנתתי לך שלום למה לא החזרת לי שלום אם הייתי חותך ראשך בסייף מי היה תובע את דמך מידי א"ל המתן לי עד שאפייסך בדברים א"ל אילו היית עומד לפני מלך בשר ודם ובא חברך ונתן לך שלום היית מחזיר לו א"ל לאו ואם היית מחזיר לו מה היו עושים לך א"ל היו חותכים את ראשי בסייף א"ל והלא דברים ק"ו ומה אתה שהיית עומד לפני מלך בשר ודם שהיום כאן ומחר בקבר כך אני שהייתי עומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא חי וקיים לעד ולעולמי עולמים על אחת כמה וכמה מיד נתפייס אותו השר ונפטרו אותו חסיד לביתו לשלום</p>	<p>ברכות לב:ב</p>
<p>מפתח אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע אדם נושא אשה על אשתו ראשונה</p> <p>אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע אדם נושא אשה על אשתו ראשונה זוכר מעשה הראשונה אתה עזבתני ושכחתיני אמר לה הקב"ה בתי י"ב מזלות בראתי ברקיע ועל כל מזל ומזל בראתי לו שלשים חיל ועל כל חיל וחיל בראתי לו שלשים לגיון ועל כל לגיון ולגיון בראתי לו שלשים רהטון ועל כל רהטון ורהטון בראתי לו שלשים קרטון ועל כל קרטון וקרטון בראתי לו שלשים גסטרא ועל כל גסטרא וגסטרא תליתי בו שלש מאות וששים וחמשה אלפי רבוא כוכבים כנגד ימות החמה וכולן לא בראתי אלא בשבילך</p>	<p>ברכות לב:ב</p>
<p>מפתח חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין שעה אחת</p> <p>חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין שעה אחת וחוזרין ושוהין שעה אחת וכי מאחר ששוהין תשע שעות ביום בתפלה תורתן היאך משתמרת ומלאכתן היאך נעשית אלא מתוך שחסידים הם תורתם משתמרת ומלאכתן מתברכת</p>	<p>ברכות לב:ב</p>
<p>מפתח מעשה במקום אחד שהיה ערוד</p> <p>מעשה במקום אחד שהיה ערוד והיה מזיק את הבריות באו והודיעו לו לר' חנינא בן דוסא אמר להם הראו לי את חורו הראוהו את חורו נתן עקבו על פי החור יצא ונשכו ומת אותו ערוד נטלו על כתפו והביאו לבית המדרש אמר להם ראו בני אין ערוד ממת אלא החטא ממת באותה שעה אמרו אוי לו לאדם שפגע בו ערוד ואוי לו לערוד שפגע בו ר' חנינא בן דוסא</p>	<p>ברכות לב:א</p>
<p>מפתח מעשה בתלמיד אחד שירד לפני התיבה</p> <p>מעשה בתלמיד אחד שירד לפני התיבה בפני רבי אליעזר והיה מאריך יותר מדאי א"ל תלמידיו רבינו כמה ארכן הוא זה אמר להם כלום מאריך יותר ממשה רבינו דכתיב ביה (דברים ט, כה) את ארבעים היום ואת ארבעים הלילה</p>	<p>ברכות לב:א</p>
<p>מפתח מעשה בתלמיד אחד שירד לפני התיבה</p> <p>מעשה בתלמיד א' שירד לפני התיבה בפני ר"א והיה מקצר יותר מדאי א"ל תלמידיו כמה קצרן הוא זה א"ל כלום מקצר יותר ממשה רבינו דכתיב (במדבר יב, יג) אל נא רפא נא לה</p>	<p>ברכות לב:א</p>
<p>מפתח מעשה שחלה בנו של ר"ג שגר שני ת"ח</p> <p>מעשה שחלה בנו של ר"ג שגר שני ת"ח אצל רבי חנינא בן דוסא לבקש עליו רחמים כיון שראה אותם עלה לעלייה ובקש עליו רחמים בירידתו אמר להם לכו שחלצתו חמה אמרו לו וכי נביא אתה אמר להן לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי אלא כך מקובלני אם שגורה תפלתי בפי יודע אני שהוא מקובל ואם לאו יודע אני שהוא מטורף ישבו וכתבו וכוונו אותה שעה וכשבאו אצל ר"ג אמר להן העבודה לא חסרתם ולא הותרתם אלא כך היה מעשה באותה שעה חלצתו חמה ושאל לנו מים לשתות</p>	<p>ברכות לב:ב</p>
<p>מפתח מעשה ברבי חנינא בן דוסא שהלך ללמוד תורה</p> <p>מעשה ברבי חנינא בן דוסא שהלך ללמוד תורה אצל ר' יוחנן בן זכאי וחלה בנו של ריב"ז אמר לו חנינא בני בקש עליו רחמים ויחיה הניח ראשו בין ברכיו ובקש עליו רחמים וחיה אמר רבי יוחנן בן זכאי אלמלי הטיח בן זכאי את ראשו בין ברכיו כל היום כולו לא היו משגיחים עליו אמרה לו אשתו וכי חנינא גדול ממך אמר לה לאו אלא הוא דומה כעבד לפני המלך ואני דומה כשר לפני המלך</p>	<p>ברכות לב:ב</p>
<p>מפתח מעשה ברבן גמליאל והזקנים שהיו מסובין</p> <p>ומעשה ברבן גמליאל והזקנים שהיו מסובין בעלייה ביריחו והביאו לפניהם כתבות ואכלו ונתן רבן גמליאל רשות לר' עקיבא לברך קפץ וברך רבי עקיבא ברכה אחת מעין שלש אמר ליה רבן גמליאל עקיבא עד מתי אתה מכניס ראשך בין המחלוקת א"ל רבינו אע"פ שאתה אומר כן וחבריך אומרים כן למדתנו רבינו יחיד ורבים הלכה כרבים</p>	<p>ברכות לב:א</p>

<p>תרי תלמידי דהוו יתבי קמיה דבר קפרא</p>	<p>מפתח</p>
<p>תרי תלמידי דהוו יתבי קמיה דבר קפרא הביאו לפניו כרוב ודורמסקין ופרגיות נתן בר קפרא רשות לאחד מהן לברך קפץ וברך על הפרגיות לגלג עליו חבירו כעס בר קפרא אמר לא על המברך אני כועס אלא על המלגלג אני כועס אם חבירך דומה כמי שלא טעם טעם בשר מעולם אתה על מה לגלגת עליו חזר ואמר לא על המלגלג אני כועס אלא על המברך אני כועס ואמר אם חכמה אין כאן זקנה אין כאן תנא ושניהם לא הוציאו שנתן מאי לאו בהא קא מפלגי דמברך סבר שלקות ופרגיות שהכל נהיה בדברו הלכך חביב עדיף ומלגלג סבר שלקות ב"פ האדמה פרגיות שהכל נהיה בדברו הלכך פירא עדיף</p>	<p>ברכות לט:א</p>
<p>אילן שאכל ממנו אדם הראשון</p>	<p>מפתח</p>
<p>אילן שאכל ממנו אדם הראשון רבי מאיר אומר גפן היה שאין לך דבר שמביא יללה על האדם אלא יין שנאמר (בראשית ט, כא) וישת מן היין וישכר רבי נחמיה אומר תאנה היתה שבדבר שנתקלקלו בו נתקנו שנאמר (בראשית ג, ז) ויתפרו עלה תאנה ר"י אומר חטה היתה שאין התינוק יודע לקרות אבא ואמא עד שיטעום טעם דגן</p>	<p>ברכות מ:א</p>
<p>עיר אחת היתה בארץ ישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>עיר אחת היתה בארץ ישראל וגופנית שמה שהיו בה שמנים זוגות אחים כהנים נשואים לשמנים זוגות אחיות כהנות ובדקו רבנן מסורא ועד נהרדעא ולא אשכחו בר מבנתיה דרב חסדא דהוו נסיבן לרמי בר חמא ולמר עוקבא בר חמא</p>	<p>ברכות מ:א</p>
<p>מעשה ברבי אליעזר שנכנס לבית הכנסת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה ברבי אליעזר שנכנס לבית הכנסת ולא מצא עשרה ושחרר עבדו והשלימו לעשרה</p>	<p>ברכות מז:ב</p>
<p>א"ר ישמעאל בן אלישע שלשה דברים סח לי סוריאלי שר הפנים</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר ישמעאל בן אלישע שלשה דברים סח לי סוריאלי שר הפנים אל תטול חלוקך בשחרית מיד השמש ותלבש ואל תטול ידיך ממי שלא נטל ידיו ואל תחזיר כוס אספרגוס אלא למי שנתנו לך מפני שתכספית ואמרי לה אסתלגנית של מלאכי חבלה מצפין לו לאדם ואומרים אימתי יבא אדם לידי אחד מדברים הללו וילכד</p>	<p>ברכות נא:א</p>
<p>אמר ריב"ל שלשה דברים סח לי מלאך המות</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ריב"ל שלשה דברים סח לי מלאך המות אל תטול חלוקך שחרית מיד השמש ותלבש ואל תטול ידיך ממי שלא נטל ידיו ואל תעמוד לפני הנשים בשעה שחוזרות מן המת מפני שאני מרקד ובא לפנין וחריבי בידי ויש לי רשות לחבל ואי פגע מאי תקנתיה</p>	<p>ברכות נא:א</p>
<p>בצלאל על שם חכמתו נקרא</p>	<p>מפתח</p>
<p>בצלאל על שם חכמתו נקרא בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור לו לבצלאל עשה לי משכן ארון וכלים הלך משה והפך ואמר לו עשה ארון וכלים ומשכן אמר לו משה רבינו מנהגו של עולם אדם בונה בית ואחר כך מכניס לתוכו כלים ואתה אומר עשה לי ארון וכלים ומשכן כלים שאני עושה להיכן אכניסם שמא כך אמר לך הקב"ה עשה משכן ארון וכלים אמר לו שמא בצלאל היית וידעת</p>	<p>ברכות נה:א</p>
<p>אמר ר' יוחנן מיום שחרב בית המקדש נגזרה גזירה על בתיהן של צדיקים</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יוחנן מיום שחרב בית המקדש נגזרה גזירה על בתיהן של צדיקים שיחרבו שנאמר (ישעיהו ה, ט) באזני ה' צבאות אם לא בתים רבים לשמה יהיו גדולים וטובים מאין יושב ואמר ר' יוחנן עתיד הקדוש ברוך הוא להחזיר לישובן שנאמר (תהלים קכה, א) שיר המעלות לדוד הבוטחים ביי' כהר ציון מה הר ציון עתיד הקדוש ברוך הוא להחזירו לישובו אף בתיהן של צדיקים עתיד הקב"ה להחזיר לישובן</p>	<p>ברכות נח:ב</p>
<p>מעשה בהלל הזקן שהיה בא בדרך</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בהלל הזקן שהיה בא בדרך ושמע קול צוחה בעיר אמר מובטח אני שאין זה בתוך ביתי ועליו הכתוב אומר (תהלים קיב, ז) משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח בה</p>	<p>ברכות ס:א</p>
<p>כי הא דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא מטא לההיא מתא</p>	<p>מפתח</p>
<p>כי הא דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא מטא לההיא מתא בעא אושפיזא לא יחבי ליה אמר כל דעביד רחמנא לטב אזל ובת בדברא והוה בהדיה תרנגולא וחמרא ושרגא אתא זיקא כבייה לשרגא אתא שונרא אכליה לתרנגולא אתא אריה אכליה לחמרא אמר כל דעביד רחמנא לטב ביה בליליא אתא גייסא שבייה למתא אמר להו לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא הכל לטובה</p>	<p>ברכות ט:ב</p>

מפתח פעם אחת גזרה מלכות הרשעה

פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה בא פפוס בן יהודה ומצאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות ברבים ועוסק בתורה אמר ליה עקיבא אי אתה מתירא מפני מלכות אמר לו אמשול לך משל למה הדבר דומה לשועל שהיה מהלך על גב הנהר וראה דגים שהיו מתקבצים ממקום למקום אמר להם מפני מה אתם בורחים אמרו לו מפני רשתות שמביאין עלינו בני אדם אמר להם רצונכם שתעלו ליבשה ונדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם אמרו לו אתה הוא שאומרים עליך פקח שבחיות לא פקח אתה אלא טפש אתה ומה במקום חיותנו אנו מתיראין במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה אף אנחנו עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה שכתוב בה **(דברים ל. כ.)** כי הוא חיך ואורך ימך כך אם אנו הולכים ומבטלים ממנה עאכ"ו אמרו לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לר"ע וחבשוהו בבית האסורים ותפסו לפפוס בן יהודה וחבשוהו אצלו אמר לו פפוס מי הביאך לכאן אמר ליה אשריך רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה אוי לו לפפוס שנתפס על דברים בטלים

ברכות
סא:ב

מפתח בשעה שהוציאו את ר' עקיבא להריגה

בשעה שהוציאו את ר' עקיבא להריגה זמן ק"ש היה והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן אמר להם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו נוטל את נשמתך אמרתי מתי יבא לידי ואקיימו ועכשיו שבא לידי לא אקיימו היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד ב"ק ואמרה אשריך ר"ע שיצאה נשמתך באחד אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה זו תורה וזו שכרה **(תהלים יז. יז)** ממתים ידך י"י ממתים וגו' אמר להם חלקם בחיים יצתה בת קול ואמרה אשריך ר"ע שאתה מזומן לחיי העוה"ב

ברכות
סא:ב

מפתח פעם אחת נכנסתי אחר ר' יהושע לבית הכסא

אמר רבי עקיבא **פעם אחת** נכנסתי אחר ר' יהושע לבית הכסא ולמדתי ממנו ג' דברים למדתי שאין נפנין מזרח ומערב אלא צפון ודרום ולמדתי שאין נפרעין מעומד אלא מיושב ולמדתי שאין מקנחין בימין אלא בשמאל אמר ליה בן עזאי עד כאן העזת פניך ברבך א"ל תורה היא וללמוד אני צריך

ברכות
סא:ב

מפתח תניא בן עזאי אומר פעם אחת נכנסתי אחר רבי עקיבא לבית הכסא

תניא בן עזאי אומר פעם אחת נכנסתי אחר רבי עקיבא לבית הכסא ולמדתי ממנו ג' דברים למדתי שאין נפנין מזרח ומערב אלא צפון ודרום ולמדתי שאין נפרעין מעומד אלא מיושב ולמדתי שאין מקנחין בימין אלא בשמאל אמר לו ר' יהודה עד כאן העזת פניך ברבך אמר לו תורה היא וללמוד אני צריך

ברכות
סא:ב

מפתח כשירד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה

כשירד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוצה לארץ שגרו אחריו שני ת"ח רבי יוסי בן כיפר ובן בנו של זכריה בן קבוטל כיון שראה אותם אמר להם למה באתם אמרו ליה ללמוד תורה באנו הכריז [עליהם] אנשים הללו גדולי הדור הם ואבותיהם שמשו בבית המקדש

ברכות
סא:א

מפתח לא יקרא לאור הנר שמא יטה אמר ר' ישמעאל בן אלישע אני אקרא ולא אטה

לא יקרא לאור הנר שמא יטה אמר ר' ישמעאל בן אלישע אני אקרא ולא אטה פעם א' קרא ובקש להטות אמר כמה גדולים דברי חכמים שהיו אומרים לא יקרא לאור הנר ר' נתן אומר קרא והטה וכתב על פנקסו אני ישמעאל בן אלישע קריתי והטיתי נר בשבת לכשיבנה בהמ"ק אביא חטאת שמנה

שבת
יב:ב

מפתח מעשה בתלמיד א' ששנה הרבה וקרא הרבה

מעשה בתלמיד א' ששנה הרבה וקרא הרבה ושימש תלמידי חכמים הרבה ומת בחצי ימיו והיתה אשתו נוטלת תפיליו ומחזרתם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ואמרה להם כתיב בתורה **(דברים ל. כ.)** כי הוא חיך ואורך ימך בעלי ששנה הרבה וקרא הרבה ושימש תלמידי חכמים הרבה מפני מה מת בחצי ימיו ולא היה אדם מחזירה דבר פעם אחת נתארחתי אצלה והיתה מסיחה כל אותן מאורע ואמרתי לה בתי בימי נדותך מה הוא אצלך אמרה לי חס ושלוש אפי' באצבע קטנה לא נגע [בי] בימי לבוניך מהו אצלך אכל עמי ושתה עמי וישן עמי בקירוב בשר ולא עלתה דעתו על דבר אחר ואמרתי לה ברוך המקום שהרגו שלא נשא פנים לתורה שהרי אמרה תורה **(ויקרא יח. יט)** ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב כי אתא רב דימי אמר מטה חדא הואי במערבא אמרי אמר רב יצחק בר יוסף סינר מפסיק בינו לבינה

שבת
יא:א

מפתח א"ל הלל לשמאי מפני מה בוצרין בטהרה

א"ל הלל לשמאי מפני מה בוצרין בטהרה ואין מוסקין בטהרה א"ל אם תקניטני גוזרני טומאה אף על המסיקה נעצו חרב בבית המדרש אמרו הנכנס יכנס והיוצא אל יצא ואותו היום היה הלל כפוף ויושב לפני שמאי כאחד מן התלמידים והיה קשה לישראל כיום שנעשה בו העגל

שבת
יא:א

מפתח מאי חנוכה דתנו רבנן בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה

מאי חנוכה דתנו רבנן בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון שכשנכנסו יוונים להיכל תמאו כל השמנים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה

שבת
כא:ב

מפתח**אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם**שבת
לא:

אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם הודיעני ה' קצי אמר לו גזרה היא מלפני שאין מודיעין קצו של בשר ודם ומדת ימי מה היא גזרה היא מלפני שאין מודיעין מדת ימיו של אדם ואדעה מה חדל אני אמר לו בשבת תמות אמות באחד בשבת אמר לו כבר הגיע מלכות שלמה בנך ואין מלכות נוגעת בחברתה אפ' כמלא נימא אמות בערב שבת אמר לו **(תהלים פד, יא)** כי טוב יום בחצריך מאלף טוב לי יום אחד שאתה יושב ועוסק בתורה מאלף עולות שעתידי שלמה בנך להקריב לפני על גבי המזבח

מפתח**מעשה בשני בני אדם**

שבת ל:ב

כל יומא דשבתא הוה יתיב וגריס כולי יומא ההוא יומא דבעי למינח נפשיה קם מלאך המות קמיה ולא יכיל ליה דלא הוה פסק פומיה מגריסא אמר מאי אעביד ליה הוה ליה בוסתנא אחורי ביתיה אתא מלאך המות סליק ובחיש באילני נפק למיחזי הוה סליק בדרגא איפחית דרגא מתותיה אישתיק ונח נפשיה שלח שלמה לבי מדרשא אבא מת ומוטל בחמה וכלבים של בית אבא רעבים מה אעשה שלחו ליה חתוך נבלה והנח לפני הכלבים

מפתח**מעשה בשני בני אדם שהמרו זה את זה אמרו כל מי שילך ויקניט את הלל**

שבת ל:ב

מעשה בשני בני אדם שהמרו זה את זה אמרו כל מי שילך ויקניט את הלל יטול ד' מאות זוז אמר אחד מהם אני אקניטנו אותו היום ע"ש היה והלל חפף את ראשו הלך ועבר על פתח ביתו אמר מי כאן הלל מי כאן הלל נתעטף ויצא לקראתו אמר לו בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול א"ל שאל בני שאל מפני מה ראשיהן של בבליים סגלגלות א"ל בני שאלה גדולה שאלת מפני שאין להם חיות פחות הלך והמתין שעה אחת חזר ואמר מי כאן הלל מי כאן הלל נתעטף ויצא לקראתו אמר לו בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול א"ל שאל בני שאל מפני מה עיניהן של תרמודיין תרוטות אמר לו בני שאלה גדולה שאלת מפני שדרין בין החולות הלך והמתין שעה אחת חזר ואמר מי כאן הלל מי כאן הלל נתעטף ויצא לקראתו א"ל בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול א"ל שאל בני שאל מפני מה רגליהם של אפרקיים רחבות א"ל בני שאלה גדולה שאלת מפני שדרין בין בצעי המים אמר לו שאלות הרבה יש לי לשאול ומתירא אני שמא תכעוס נתעטף וישב לפניו א"ל כל שאלות שיש לך לשאול שאל א"ל אתה הוא הלל שקורין אותך נשיא ישראל א"ל הן א"ל אם אתה הוא לא ירבו כמותך בישראל א"ל בני מפני מה א"ל מפני שאבדתי על ידך ד' מאות זוז א"ל הוי זהיר ברוחך כדי הוא הלל שתאבד על ידו ד' מאות זוז וד' מאות זוז והלל לא יקפיד

מפתח**מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי**שבת
לא:

מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי אמר לו כמה תורות יש לכם אמר לו שתים תורה שבכתב ותורה שבעל פה א"ל שבכתב אני מאמין ושבועל פה איני מאמין גיירני ע"מ שתלמדני תורה שבכתב גער בו והוציאו בניזיפה בא לפני הלל גייריה יומא קמא א"ל א"ב ג"ד למחר אפיך ליה א"ל והא אתמול לא אמרת לי הכי א"ל לאו עלי דידי קא סמכת דעל פה נמי סמוך עלי:שוב מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי א"ל גיירני ע"מ שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת דחפו באמת הבנין שבידו בא לפני הלל גייריה אמר לו דעלך סני לחברך לא תעביד זו היא כל התורה כולה ואידך פירושה הוא זיל גמור

מפתח**מעשה בנכרי אחד שהיה עובר אחורי בית המדרש**שבת
לא:

מעשה בנכרי אחד שהיה עובר אחורי בית המדרש ושמע קול סופר שהיה אומר **(שמות כח, ד)** ואלה הבגדים אשר יעשו חושן ואפוד אמר הללו למי אמרו לו לכהן גדול אמר אותו נכרי בעצמו אלך ואתגייר בשביל שישמוני כהן גדול בא לפני שמאי אמר ליה גיירני על מנת שתשימוני כהן גדול דחפו באמת הבנין שבידו בא לפני הלל גייריה א"ל כלום מעמידין מלך אלא מי שיועד טכסיסי מלכות לך למוד טכסיסי מלכות הלך וקרא כיון שהגיע **(במדבר א, נא)** והזר הקרב יומת אמר ליה מקרא זה על מי נאמר א"ל אפי' על דוד מלך ישראל נשא אותו גר קל וחומר בעצמו ומה ישראל שנקראו בניו למקום ומתוך אהבה שאהבם קרא להם **(שמות ד, כב)** בני בכורי ישראל כתיב עליהם והזר הקרב יומת גר הקל שבא במקלו ובתמילו על אחת כמה וכמה בא לפני שמאי א"ל כלום ראוי אני להיות כהן גדול והלא כתיב בתורה והזר הקרב יומת בא לפני הלל א"ל ענוותן הלל ינוחו לך ברכות על ראשך שהקרבתי תחת כנפי השכינה לימים נזדווגו שלשתן למקום אחד אמרו קפדנותו של שמאי בקשה לטורדנו מן העולם ענוותנותו של הלל קרבנו תחת כנפי השכינה

מפתח**כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה היה שם רבי יהודה ור' אלעזר בר' יוסי ור"ש**שבת
לג:ב

כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה היה שם רבי יהודה ור' אלעזר בר' יוסי ור"ש נשאלה שאלה זו בפניהם מכה זו מפני מה מתחלת בבני מעיים וגומרת בפה נענה רבי יהודה ברבי אלעאי ראש המדברים בכל מקום ואמר אע"פ שכליות יועצות ולב מבין ולשון מחתך פה גומר נענה רבי אלעזר ברבי יוסי ואמר מפני שאוכלין בה דברים טמאים דברים טמאים סלקא דעתך אלא שאוכלין בה דברים שאינן מתוקנים ענה ר' שמעון ואמר בעון ביטול תורה אמרו לו נשים יוכיחו שמבטלות את בעליהן נכרים יוכיחו שמבטלין את ישראל תינוקות יוכיחו שמבטלין את אביהן תינוקות של בית רבן יוכיחו

מפתח**דאמר שמואל בר נתן א"ר חנינא כשהלך רבי יוסי לציפורי מצא חמין שנשתהו על גבי כירה**שבת
לח:א

דאמר שמואל בר נתן **א"ר חנינא** כשהלך רבי יוסי לציפורי מצא חמין שנשתהו על גבי כירה ולא אסר להן ביצים מצומקות שנשתהו על גבי כירה ואסר להן מאי לאו לאותו שבת לא לשבת הבאה מכלל דביצים מצומקות מצטמקות ויפה להן נינהו אין דאמר רב חמא בר חנינא פעם אחת נתארחתי אני ורבי למקום אחד והביאו לפנינו ביצים מצומקות כעוזרדין ואכלנו מהן הרבה

<p>מעשה במרחץ של בני ברק שפקקו נקביו מע"ט</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה במרחץ של בני ברק שפקקו נקביו מע"ט למחר נכנס ראב"ע ור"ע והזיעו בו ויצאו ונשתטפו בבית החיצון אלא שחמין שלו מחופין בנסרים כשבא הדבר לפני חכמים אמרו אף על פי שאין חמין שלו מחופין בנסרין ומשרבו עוברי עבירה התחילו לאסור אמבטיאות של כרכין מטייל בהן ואינו חושש מאי עוברי עבירה דא"ר שמעון בן פזי אמר ריב"ל משום בר קפרא בתחלה היו רוחצין בחמין שהוחמו מע"ש התחילו הבלנים להחם בשבת ואומרים מערב שבת הוחמו אסרו את החמין והתירו את הזיעה ועדיין היו רוחצין בחמין ואומרים מזיעין אנחנו אסרו להן את הזיעה והתירו חמי טבריה ועדיין היו רוחצין בחמי האור ואומרים בחמי טבריה רחצנו אסרו להן חמי טבריה והתירו להן את הצונן ראו שאין הדבר עומד להן התירו להן חמי טבריה וזיעה במקומה עומדת</p>	<p>שבת מ:א</p>
<p>פעם אחת נכנסתי אחר רבי לבית המרחץ</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת נכנסתי אחר רבי לבית המרחץ ובקשתי להניח לו פך של שמן באמבטי ואמר לי טול בכלי שני ותן שמע מינה תלת שמע מינה שמן יש בו משום בשול וש"מ כלי שני אינו מבשל וש"מ הפשרו זהו בשולו</p>	<p>שבת מ:ב</p>
<p>פעם אחת גזרה מלכות רומי הרשעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>שפעם אחת גזרה מלכות רומי הרשעה גזירה על ישראל שכל המניח תפילין ינקרו את מוחו והיה אלישע מניחם ויוצא לשוק ראהו קסדור אחד רץ מפניו ורץ אחריו וכיון שהגיע אצלו נטלן מראשו ואחזן בידו אמר לו מה זה בידך אמר לו כנפי יונה פשט את ידו ונמצאו כנפי יונה לפיכך קורין אותו אלישע בעל כנפים ומאי שנא כנפי יונה משאר עופות משום דאמתיל כנסת ישראל ליונה שנאמר (תהלים סח, יד) כנפי יונה נחפה בכסף וגו' מה יונה כנפיה מגינות עליה אף ישראל מצות מגינות עליה</p>	<p>שבת מ:ט</p>
<p>מעשה באחד שמתה אשתו והניחה בן לינק</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באחד שמתה אשתו והניחה בן לינק ולא היה לו שכר מניקה ליתן ונעשה לו נס ונפתחו לו דדין כשני דדי אשה והניק את בנו אמר רב יוסף בא וראה כמה גדול אדם זה שנעשה לו נס כזה א"ל אביי אדרבה כמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית אמר רב יהודה בא וראה כמה קשים מזונותיו של אדם שנשתנו עליו סדרי בראשית</p>	<p>שבת נג:ב</p>
<p>מעשה באדם אחד שנשא אשה גידמת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באדם אחד שנשא אשה גידמת ולא הכיר בה עד יום מותה אמר רב בא וראה כמה צנועה אשה זו שלא הכיר בה בעלה אמר לו רבי חייא זו דרכה בכך אלא כמה צנוע אדם זה שלא הכיר באשתו</p>	<p>שבת נג:ב</p>
<p>א"ל הקב"ה לגבריאל לך ורשום על מצחן</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ל הקב"ה לגבריאל לך ורשום על מצחן של צדיקים תיו של דיו שלא ישלטו בהם מלאכי חבלה ועל מצחם של רשעים תיו של דם כדי שישלטו בהן מלאכי חבלה אמרה מדת הדין לפני הקב"ה רבש"ע מה נשתנו אלו מאלו אמר לה הללו צדיקים גמורים והללו רשעים גמורים אמרה לפניו רבש"ע היה בידם למחות ולא מיחו אמר לה גלוי וידוע לפני שאם מיחו בהם לא יקבלו מהם</p>	<p>שבת נה:א</p>
<p>מאימתי תמה זכות אבות</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאימתי תמה זכות אבות אמר רב מימות הושע בן בארי שנא' (הושע ב, יב) אגלה את נבלתה לעיני מאהביה ואיש לא יצילנה מידי ושמואל אמר מימי חזאל שנאמר (מלכים ב יג, כב) וחזאל מלך ארם לחץ את ישראל כל ימי יהואחז וכתוב ויחן ה' אותם וירחמם ויפן אליהם למען בריתו את אברהם יצחק ויעקב ולא אבה השחיתם ולא השליכם מעל פניו עד עתה ר' יהושע בן לוי אמר מימי אליהו שנאמר (מלכים א יח, לו) ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא ויאמר ה' אלהי אברהם יצחק וישראל היום יודע כי אתה אלהים בישראל ואני עבדך ובדברך עשיתי [את] כל הדברים האלה וגו' ורבי יוחנן אמר מימי חזקיהו שנאמר (ישעיהו ט, ט) למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קנאת ה' צבאות תעשה זאת</p>	<p>שבת נה:א</p>
<p>בשעה שנשא שלמה את בת פרעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>בשעה שנשא שלמה את בת פרעה הכניסה לו אלף מיני זמר ואמרה לו כך עושיין לעבודה זרה פלונית וכך עושים לעז' פלונית ולא מיחה בה אמר רב יהודה אמר שמואל בשעה שנשא שלמה את בת פרעה ירד גבריאל ונעץ קנה בים ועלה בו שירטון ועליו נבנה כרך גדול [של רומי] במתניתא תנא אותו היום שהכניס ירבעם שני עגלי זהב אחד בבית אל ואחד בדרן נבנה צריף אחד וזהו איטליאה של יון</p>	<p>שבת נו:ב</p>
<p>דרש רבא בריה דרב עילאי מאי דכתיב</p>	<p>מפתח</p>
<p>דרש רבא בריה דרב עילאי מאי דכתיב (ישעיהו ג, טז) ויאמר ה' יען כי גבהו בנות ציון שהיו מהלכות בקומה זקופה ותלכנה נטויות גרון שהיו מהלכות עקב בצד גודל ומשקרות עינים דהוה מלאן כוחלא לעינייהו ומרמזן הלוך וטפוף שהיו מהלכות ארוכה בצד קצרה (ישעיהו ג, טז) וברגליהן תעכסנה אמר רב יצחק דבי ר' אמי מלמד שמטילות מור ואפרסמון במנעליהן ומהלכות בשוקי ירושלים וכיון שמגיעות אצל בחורי ישראל בועטות בקרקע ומתיזות עליהם ומכניסות בהן יצר הרע כארס</p>	<p>שבת ס:ב</p>

מפתח בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי

שבת
פח:ב

בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע מה לילוד אשה בינינו אמר להן לקבל תורה בא אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם (**תהלים ת, ה**) מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה אמר לפניו רבש"ע מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה שנאמר (**איוב כו, ט**) מאחז פני כסא פרשזו עליו עננו ואמר ר' נחום מלמד שפירש שדי מזיו שכינתו ועננו עליו אמר לפניו רבנו של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה (**שמות כ, ב**) אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים אמר להן למצרים ירדתם לפרעה השתעבדתם תורה למה תהא לכם שוב מה כתיב בה לא יהיה לך אלהים אחרים בין עמים אתם שריוין שעובדין עבודת גלולים שוב מה כתיב בה זכור את יום השבת לקדשו כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות שוב מה כתיב בה לא תשא משא ומתן יש ביניכם שוב מה כתיב בה כבוד את אביך ואת אמך אב ואם יש לכם שוב מה כתיב בה לא תרצח לא תנאף לא תגנוב קנאה יש ביניכם יצר הרע יש ביניכם מיד הודו לו להקב"ה שנאמר (**תהלים ת, ב**) השם אדונינו מה אדיר שמך וגו' ואילו תנה הודך על השמים לא כתיב מיד כל אחד ואחד נעשה לו אוהב ומסר לו דבר שנאמר (**תהלים סח, יט**) עלית למרום שבת שבי לקחת מתנות באדם

מפתח אמרו באזנינו שמענו שמעה חזר ואמר לפני הקב"ה

שבת
פא:א

אמרו באזנינו שמענו שמעה חזר ואמר לפני הקב"ה רבש"ע חיפשתי בכל הארץ ולא מצאתיה אמר לו לך אצל בן עמרם הלך אצל משה אמר לו תורה שנתת לך הקב"ה היכן היא אמר לו וכי מה אני שנתת לי הקב"ה תורה א"ל הקב"ה למשה משה בדאי אתה אמר לפניו רבנו של עולם חמודה גנוזה יש לך שאתה משתעשע בה בכל יום אני אחזיק טובה לעצמי אמר לו הקב"ה למשה הואיל ומיעטת עצמך תקרא על שמך שנאמר (**מלאכי ג, כב**) זכרו תורת משה עבדי

מפתח לעתיד לבא יאמר להם הקב"ה לישראל לכו נא

שבת
פב:ב

לעתיד לבא יאמר להם הקב"ה לישראל לכו נא אצל אבותיכם ויזכירו אתכם ויאמרו לפניו רבש"ע אצל מי נלך אצל אברהם שאמרת לו (**בראשית טו, יג**) ידוע תדע ולא בקש רחמים עלינו אצל יצחק שביך את עשו (**שם כז, מ**) והיה כאשר תריד ולא בקש רחמים עלינו אצל יעקב שאמרת לו (**שם מו, ד**) אנכי ארד עמך מצרימה ולא בקש רחמים עלינו אצל מי נלך עכשיו יאמר ה' אמר להן הקב"ה הואיל ותליתם עצמכם בי אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו

מפתח מניין שאין כותבין תפילין על עור בהמה טמאה

שבת
קא:ק

מניין שאין כותבין תפילין על עור בהמה טמאה דכתיב (**שמות יג, ט**) למען תהיה תורת ה' בפיך מדבר המותר בפיך אלא מעתה על גבי עור נבלות וטרפות אל יכתבו א"ל אמשול לך משל למה"ד לשני בני אדם שנתחייבו הריגה למלכות אחד הרגו מלך ואחד הרגו איספקליטור איזה מהן משובח הוי אומר זה שהרגו מלך אלא מעתה יאכלו אמר ליה התורה אמרה (**דברים יד, כא**) לא תאכלו כל נבלה ואת אמרת יאכלו א"ל קאלוס

מפתח מעשה באבא חלפתא שהלך אצל רבן גמליאל

שבת
קט:א

מעשה באבא חלפתא שהלך אצל רבן גמליאל בריבי לטבריא ומצאו שהי' יושב על שלחנו של (יוחנן הנזוף) ובידו ספר איוב תרגום והוא קורא בו אמר לו זכור אני ברבן גמליאל אבי אביך שהיה עומד ע"ג מעלה בהר הבית והביאו לפניו ספר איוב תרגום ואמר לבנאי שקעהו תחת הנדבך אף הוא צוה עליו וגנזו ר' יוסי ברבי יהודה אומר עריבה של טיט כפו עליו אמר רבי שתי תשובות בדבר חדא וכי טיט בהר הבית מנין ועוד וכי מותר לאבדן ביד אלא מניחן במקום התורפה והן מרקבין מאליהן

מפתח פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית

שבת
קט:א

פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית בלודקיא והביאו לפניו שלחן של זהב משוי ששה עשר בני אדם ושש עשרה שלשלאות של כסף קבועות בו וקערות וכוסות וקיתוניות וצלוחיות קבועות בו ועליו כל מיני מאכל וכל מיני מגדים ובשמים וכשמניחים אותו אומרים (**תהלים כד, א**) להשם הארץ ומלואה וגו' וכשמסלקין אותו אומרים (**תהלים קטו, טז**) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם אמרתי לו בני במה זכית לך אמר לי קצב הייתי ומכל בהמה שהיתה נאה אמרתי זו תהא לשבת אמרתי לו [אשריך שזכית] וברוך המקום שזיכך לך

מפתח א"ל קיסר לרבי יהושע בן חנניא

שבת
קט:א

א"ל קיסר לרבי יהושע בן חנניא מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף אמר לו תבלין אחד יש לנו ושבת שמו שאנו מטילין לתוכו וריחו נודף אמר לו תן לנו הימנו אמר לו כל המשמר את השבת מועיל לו ושאינו משמר את השבת אינו מועיל לו א"ל ריש גלותא לרב המנונא מאי דכתיב (**ישעיהו נח, יג**) ולקדוש ה' מכוּבד א"ל זה יוה"כ שאין בו לא אכילה ולא שתיה אמרה תורה כבדהו בכסות נקיה וכבדתו

מפתח מעשה ונפלה דליקה בחצירו של יוסף בן סימאי

שבת
קכ:א

מעשה ונפלה דליקה בחצירו של יוסף בן סימאי בשיחין ובאו אנשי גיסטרא של ציפורי לכבות מפני שאפטרופוס של מלך היה ולא הניחן מפני כבוד השבת ונעשה לו נס וירדו גשמים וכיבו לערב שיגר לכל אחד מהן שתי סלעין ולאפרכוס שבהן חמשים וכששמעו חכמים בדבר אמרו לא היה צריך לך שהרי שנינו נכרי שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה: אבל קטן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששבתתו עליהן

<p>מעשה באדם אחד שירד מגליל עליון</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באדם אחד שירד מגליל העליון ונשכר אצל בעה"ב אחד בדרום שלש שנים ערב יוה"כ אמר לו תן לי שכרי ואלך ואזון את אשתי ובני אמר לו אין לי מעות אמר לו תן לי פירות אמר לו אין לי תן לי קרקע אין לי תן לי בהמה אין לי תן לי כרים וכסתות אין לי הפשיל כליו לאחוריו והלך לביתו בפחי נפש לאחר הרגל נטל בעה"ב שכרו בידו ועמו משוי ג' חמורים אחד של מאכל ואחד של משתה ואחד של מיני מגדים והלך לו לביתו אחר שאכלו ושתו נתן לו שכרו אמר לו בשעה שאמרת לי תן לי שכרי ואמרתי אין לי מעות במה חשדתי אמרתי שמא פרקמטיא בזול נזדמנה לך ולקחת בהן ובשעה שאמרת לי תן לי בהמה ואמרתי אין לי בהמה במה חשדתי אמרתי שמא מושכרת ביד אחרים בשעה שאמרת לי תן לי קרקע ואמרתי לך אין לי קרקע במה חשדתי אמרתי שמא מוחכרת ביד אחרים היא ובשעה שאמרתי לך אין לי פירות במה חשדתי אמרתי שמא אינן מעושרות ובשעה שאמרתי לך אין לי כרים וכסתות במה חשדתי אמרתי שמא הקדיש כל נכסיו לשמים א"ל העבודה כך היה הדרתי כל נכסי בשביל הורקנוס בני שלא עסק בתורה וכשבאתי אצל חבירי בדרום התיירו לי כל נדרי ואתה כשם שדנתני לזכות המקום ידין אותך לזכות</p>	<p>שבת קכז:ב</p>
<p>מעשה בחסיד אחד שפדה ריבה אחת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בחסיד אחד שפדה ריבה אחת בת ישראל ולמלון השכיבה תחת מרגלותיו למחר ירד וטבל ושנה לתלמידיו ואמר (להן) בשעה שהשכבתיה תחת מרגלותי במה חשדונוי אמרנו שמא יש בנו תלמיד שאינו בדוק לרבי בשעה שירדתי וטבלתי במה חשדונוי אמרנו שמא מפני טורח הדרך אירע קרי לרבי אמר להם העבודה כך היה ואתם כשם שדנתוני לכף זכות המקום ידין אתכם לכף זכות</p>	<p>שבת קכז:ב</p>
<p>פעם אחת הוצרך דבר אחד לתלמידי חכמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת הוצרך דבר אחד לתלמידי חכמים אצל מטרוניתא אחת שכל גדולי רומי מצויין אצלה אמרו מי ילך אמר להם ר' יהושע אני אלך הלך רבי יהושע ותלמידיו כיון שהגיע לפתח ביתה חלץ תפיליו ברחוק ארבע אמות ונכנס ונעל הדלת בפניהן אחר שיצא ירד וטבל ושנה לתלמידיו ואמר (להן) בשעה שחלצתי תפילין במה חשדונוי אמרנו כסבור רבי לא יכנסו דברי קדושה במקום טומאה בשעה שנעלתי במה חשדונוי אמרנו שמא דבר מלכות יש בינו לבניה בשעה שירדתי וטבלתי במה חשדונוי אמרנו שמא ניתזה צינורא מפיה על בגדיו של רבי אמר להם העבודה כך היה ואתם כשם שדנתוני לזכות המקום ידין אתכם לזכות</p>	<p>שבת קכז:ב</p>
<p>פעם אחת גזרה מלכות הרשעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה גזרה על ישראל שכל המניח תפילין על ראשו יקרו את מוחו והיה אלישע מניח תפילין ויצא לשוק וראהו קסדור אחד רץ מלפניו ורץ אחריו כיון שהגיע אצלו נטלן מראשו ואחזן בידו א"ל מה בידך אמר לו כנפי יונה פשט את ידו ונמצאו בה כנפי יונה לפיכך היו קוראין אותו בעל כנפים מאי שנא כנפי יונה דא"ל ולא א"ל שאר עופות משום דדמיא כנסת ישראל ליונה שנאמר (תהלים סח, יד) כנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה בירקק חרוץ מה יונה זו כנפיה מגינות עליה אף ישראל מצות מגינות עליהן</p>	<p>שבת קלא:א</p>
<p>פעם אחת שכחו ולא הביאו איזמל מע"ש</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת שכחו ולא הביאו איזמל מע"ש והביאוהו בשבת והיה הדבר קשה לחכמים היאך מניחין דברי חכמים ועושין כר"א חדא דר"א שמותי הוא ועוד יחיד ורבים הלכה כרבים</p>	<p>שבת קלב:ב</p>
<p>פעם אחת הלכתי לכרכי הים</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת הלכתי לכרכי הים ובאת אשה לפני שמלה בנה ראשון ומת שני ומת שלישי הביאתו לפני ראיתי שהיא אדום אמרתי לה המתיני לו עד שיבלע בו דמו המתינה לו עד שנבלע בו דמו ומלה אותו וחיה והיו קורין אותו נתן הבבלי על שמי</p>	<p>שבת קלד:א</p>
<p>פעם אחת הלכתי למדינת קפוטקיא</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת הלכתי למדינת קפוטקיא ובאת אשה אחת לפני שמלה בנה ראשון ומת שני ומת שלישי הביאתו לפני ראיתי שהיא ירוק הצצתי בו ולא ראיתי בו דם ברית אמרתי לה המתיני לו עד שיפול בו דמו והמתינה לו ומלה אותו וחיה והיו קורין שמו נתן הבבלי על שמי</p>	<p>שבת קלד:א</p>
<p>מפני מה עובדי כוכבים מזוהמין</p>	<p>מפתח</p>
<p>מפני מה עובדי כוכבים מזוהמין שלא עמדו על הר סיני שבשעה שבא נחש על חוה הטיל בה זוהמא ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן עובדי כוכבי' שלא עמדו על הר סיני לא פסקה זוהמתן</p>	<p>שבת קמה:ב</p>
<p>א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי גרים מאי א"ל אע"ג דאינהו לא הוו מזלייהו הוו דכתיב (דברים כט, יד) את אשר ישנו פה עמנו עומד היום לפני ה' אלהינו ואת אשר איננו פה וגו' ופליגא דר' אבא בר כהנא דא"ר אבא בר כהנא עד שלשה דורות לא פסקה זוהמא מאבותינו אברהם הוליד את ישמעאל יצחק הוליד את עשו יעקב הוליד י"ב שבטים שלא היה בהן שום דופי</p>	<p>שבת קמו:א</p>
<p>מעשה בחסיד אחד שנפרצה לו פרץ בתוך שדהו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בחסיד אחד שנפרצה לו פרץ בתוך שדהו ונמלך עליה לגודרה ונזכר ששבת הוא ונמנע אותו חסיד ולא גדרה ונעשה לו נס ועלתה בו צלף וממנה היתה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו</p>	<p>שבת קנב:ב</p>

משל למלך ב"ו שחלק בגדי מלכות לעבדיו	מפתח
<p>משל למלך ב"ו שחלק בגדי מלכות לעבדיו פקחין שבהן קיפלום והניחום בקופסא טפשים שבהן הלכו ועשו בהן מלאכה לימים ביקש המלך את כליו פקחין שבהן החזירו לו כשהן מגוהצין טפשין שבהן החזירו לו כשהן מלוכלכין שמח המלך לקראת פקחין וכעס לקראת טפשין על פקחין אמר ינתנו כלי לאוצר והם ילכו לבתיהם לשלום ועל טפשין אמר כלי ינתנו לכובס והן יתחבשו בבית האסורים</p>	שבת קנב:ב
ואף שלמה אמר בחכמתו	מפתח
<p>ואף שלמה אמר בחכמתו (קהלת ט. ח) בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר א"ר יוחנן בן זכאי משל למלך שיזמן את עבדיו לסעודה ולא קבע להם זמן פיקחין שבהן קישטו את עצמן וישבו על פתח בית המלך אמרו כלום חסר לבית המלך טיפשין שבהן הלכו למלאכתן אמרו כלום יש סעודה בלא טורח בפתאום ביקש המלך את עבדיו פיקחין שבהן נכנסו לפניו כשהן מקושטין והטיפשים נכנסו לפניו כשהן מלוכלכין שמח המלך לקראת פיקחים וכעס לקראת טיפשים אמר הללו שקישטו את עצמן לסעודה ישבו ויאכלו וישתו הללו שלא קישטו עצמן לסעודה יעמדו ויראו חתנו של ר"מ משום ר"מ אמר אף הן נראין כמשמשין אלא אלו ואלו יושבין הללו אוכלין והללו רעבין הללו שותין והללו צמאים שנאמר (ישעיהו סה. יג) כה אמר ה' הנה עבדי יאכלו ואתם תרעבו הנה עבדי ישתו ואתם תצמאו הנה עבדי ירונו מטוב לב ואתם תצעקו מכאב לב ד"א בכל עת יהיו בגדיך לבנים אלו ציצית ושמן על ראשך אל יחסר אלו תפילין</p>	שבת קנב:א
מעשה ברבי עקיבא שליטת אתרוג באחד בשבט	מפתח
<p>מעשה ברבי עקיבא שליטת אתרוג באחד בשבט ונהג בו ב' עישורין אחד כדברי ב"ש ואחד כדברי ב"ה ר' עקיבא גמריה איסתפיק ליה ולא ידע אי בית הלל בחד בשבט אמור אי בחמיסר בשבט אמור ועבד הכא לחומרא והכא לחומרא</p>	עירובין א:א
מעשה באדם אחד מבקעת בית חורתן	מפתח
<p>מעשה באדם אחד מבקעת בית חורתן שנעץ ד' קונדיסין בארבע פינות השדה ומתח זמורה עליהם ובא מעשה לפני חכמים והתירו לו לענין כלאים ואמר ר"ל כדרך שהתירו לו לענין כלאים כך התירו לו לענין שבת ר' יוחנן אמר לכלאים התירו לו לענין שבת לא התירו לו</p>	עירובין יא:א
מעשה ברבי אליעזר שהלך אצל רבי יוסי בן פרידא תלמידו	מפתח
<p>מעשה ברבי אליעזר שהלך אצל רבי יוסי בן פרידא תלמידו לאובלין ומצאו שיושב במבוי שאין לו אלא לחי אחד אמר לו בני עשה לחי אחר אמר לו וכי לסותמו אני צריך א"ל יסתם ומה בכך</p>	עירובין יא:ב
וכשבאתי אצל ר' ישמעאל אמר לי בני מה מלאכתך אמרתי לו לבלר אני	מפתח
<p>וכשבאתי אצל ר' ישמעאל אמר לי בני מה מלאכתך אמרתי לו לבלר אני אמר לי בני הוי זהיר במלאכתך שמלאכתך מלאכת שמים היא שמא אתה מחסר אות אחת או מיותר אות אחת נמצאת מחריב את כל העולם כולו אמרתי לו דבר אחד יש לי וקנקנתום שמו שאני מטיל לתוך הדיו אמר לי וכי מטילין קנקנתום לתוך הדיו והלא אמרה תורה (במדבר ה. כג) וכתב (במדבר ה. כג) ומחה כתב שיכול למחות</p>	עירובין יג:א
א"ר אבא אמר שמואל שלש שנים נחלקו ב"ש	מפתח
<p>א"ר אבא אמר שמואל שלש שנים נחלקו ב"ש וב"ה הללו אומרים הלכה כמותנו והללו אומרים הלכה כמותנו יצאה בת קול ואמרה אלו ואלו דברי אלהים חיים הן והלכה כב"ה וכי מאחר שאלו ואלו דברי אלהים חיים מפני מה זכו ב"ה לקבוע הלכה כמותן מפני שנוחין ועלובין היו ושונין דבריהן ודברי ב"ש ולא עוד אלא שמקדימין דברי ב"ש לדבריהן כאותה ששנינו מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית בית שמאי פוסלין וב"ה מכשירין אמרו ב"ה לב"ש לא כך היה מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את ר' יוחנן בן החורנית ומצאוהו יושב ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית אמרו להן בית שמאי (אי) משם ראייה אף הן אמרו לו אם כך היית נוהג לא קיימת מצות סוכה מימך ללמדך שכל המשפיל עצמו הקב"ה מגביהו וכל המגביה עצמו הקב"ה משפילו</p>	עירובין יג:ב
אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע	מפתח
<p>אי דכתיב (שיר השירים ז. יב) לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים נשכימה לכרמים נראה אם פרח הגפן פתח הסמדר הנצו הרמונים שם אתן את דודי לך לכה דודי נצא השדה אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע אל תדינני כיושבי כרכים שיש בהן גזל ועריות ושבועת שוא ושבועת שקר נצא השדה בא ואראך תלמידי חכמים שעוסקין בתורה מתוך הדחק נלינה בכפרים אל תקרי בכפרים אלא בכופרים בא ואראך אותם שהשפעת להן טובה והן כפרו בך נשכימה לכרמים אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות נראה אם פרח הגפן אלו בעלי מקרא פתח הסמדר אלו בעלי משנה הנצו הרמונים אלו בעלי גמרא שם אתן את דודי לך אראך כבודי וגודלי שבח בני ובנותי</p>	עירובין כא:ב
בתחילה היתה תורה דומה לכפיפה	מפתח
<p>בתחילה היתה תורה דומה לכפיפה שאין לה אזנים עד שבא שלמה ועשה לה אזנים קווצותיו תלתלים אמר רב חסדא אמר מר עוקבא מלמד שיש לדרוש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות שחורות כעורב במי אתה מוצאן במי שמשכים ומעריב עליהן לבית המדרש</p>	עירובין כא:ב
אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבונו של עולם הרבה גזירות גזרתי על עצמי	מפתח
<p>אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבונו של עולם הרבה גזירות גזרתי על עצמי יותר ממה שגזרת עלי וקיימתים</p>	עירובין כא:ב

מעשה בר"ע שהיה חבוש בבית האסורין והיה ר' יהושע הגרסי משרתו	מפתח
<p>מעשה בר"ע שהיה חבוש בבית האסורין והיה ר' יהושע הגרסי משרתו בכל יום ויום היו מכניסין לו מים במדה יום אחד מצאו שומר בית האסורין אמר לו היום מימך מרובין שמא לחתור בית האסורין אתה צריך שפך חציין ונתן לו חציין כשבא אצל ר"ע אמר לו יהושע אין אתה יודע שזקן אני וחיי תלויין בחייך סח לו כל אותו המאורע אמר לו תן לי מים שאטול ידי אמר לו לשתות אין מגיעין ליטול ידיך מגיעין אמר לו מה אעשה שחייבים עליהן מיתה מוטב אמות מיתת עצמי ולא אעבור על דעת חבירי אמרו לא טעם כלום עד שהביא לו מים ונטל ידיו כששמעו חכמים בדבר אמרו מה בזקנותו כך בילדותו על אחת כמה וכמה ובית האסורין כך שלא בבית האסורין על אחת כמה וכמה</p>	עירובין כא:ב
אמר רבי יהודה פעם אחת היינו יושבין לפני ר"ע ותשעה באב שחל להיות בע"ש היה	מפתח
<p>אמר רבי יהודה פעם אחת היינו יושבין לפני ר"ע ותשעה באב שחל להיות בע"ש היה והביאו לו ביצה מגולגלת וגמעה בלא מלח ולא שהיה תאב לה אלא להראות לתלמידים הלכה ורבי יוסי אומר מתענה ומשלים אמר להן ר' יוסי אי אתם מודים לי בט' באב שחל להיות באחד בשבת שמפסיק מבעוד יום אמרו לו אבל אמר להם מה לי ליכנס בה כשהוא מעונה מה לי לצאת ממנה כשהוא מעונה אמרו לו אם אמרת לצאת ממנה שהרי אכל ושתה כל היום כולו תאמר ליכנס בה כשהוא מעונה שלא אכל ושתה כל היום כולו</p>	עירובין מא:א
ותניא לאחר פטירתו של (רשב"ג) נכנס ר' יהושע להפר את דבריו	מפתח
<p>ותניא לאחר פטירתו של (רשב"ג) נכנס ר' יהושע להפר את דבריו עמד רבי יוחנן בן גוריון על רגליו ואמר חזי אנא דבתר רישא גופא אזיל כל ימיו של רבן גמליאל קבענו הלכה כמותו עכשיו אתה מבקש לבטל דבריו יהושע אין שומעין לך שכבר נקבעה הלכה כר"ג ולא היה אדם שעורער בדבר כלום</p>	עירובין מא:א
והתניא א"ר אלעזר (בן) צדוק אני (הייתי) מבני סנאב בן בנימין	מפתח
<p>והתניא א"ר אלעזר (בן) צדוק אני (הייתי) מבני סנאב בן בנימין פעם אחת חל תשעה באב להיות בשבת ודחינוהו לאחר השבת והתענינו בו ולא השלמנוהו מפני שיר"ט שלנו היה טעמא דיר"ט הא ערב יר"ט משלימין</p>	עירובין מא:א
מעשה שבאו מפלנדרסין והפליגה ספינתם	מפתח
<p>מעשה שבאו מפלנדרסין והפליגה ספינתם בים ר"ג ורבי אלעזר בן עזריה הלכו את כולה ר' יהושע ור"ע לא זזו מד"א שרצו להחמיר על עצמן פעם אחת לא נכנסו לנמל עד שחשיכה אמרו לו לרבן גמליאל מה אנו לירד אמר להם מותרים אתם שכבר הייתי מסתכל והיינו בתוך התחום עד שלא חשיכה</p>	עירובין מא:ב
שפורת היתה לו לרבן גמליאל שהיה מביט וצופה בה אלפים אמה ביבשה	מפתח
<p>שפורת היתה לו לרבן גמליאל שהיה מביט וצופה בה אלפים אמה ביבשה וכנגדה אלפים בים הרוצה לידע כמה עומקו של גיא מביא שפורת ומביט בה וידע כמה עומקו של גיא והרוצה לידע כמה גובהו של דקל מודד קומתו וצלו וצל קומתו וידע כמה גובה של דקל הרוצה שלא תשרה חיה רעה בצל קבר נועץ קנה בד' שעות ביום ויראה להיכן צלו נוטה משפיע ועולה משפיע ויורד</p>	עירובין מג:ב
תניא א"ר יהודה מעשה ברבי טרפון שהיה מהלך בדרך וחשכה לו ולן חוץ לעיר	מפתח
<p>תניא א"ר יהודה מעשה ברבי טרפון שהיה מהלך בדרך וחשכה לו ולן חוץ לעיר לשחרית מצאוהו רועי בקר אמרו לו רבי הרי העיר לפניך הכנס נכנס וישב בבית המדרש ודרש כל היום כולו (אמרו לו) משם ראייה שמא בלבו היתה או בית המדרש מובלע בתוך תחומו היה</p>	עירובין מא:א
מעשה באנשי בית ממל ובאנשי בית גוריון	מפתח
<p>מעשה באנשי בית ממל ובאנשי בית גוריון בארומא שהיו מחלקין גרוגרות וצימוקין לעניים בשני בצורת ובאין עניי כפר שיחין ועניי כפר חנניה ומחשיכין על התחום למחרת משכימין ובאין אמר רב אשי מתניתין נמי דיקא דקתני מי שיצא לילך לעיר שמערבין לה והחזירו חברו הוא מותר לילך וכל בני העיר אסורין דברי רבי יהודה</p>	עירובין נא:ב
א"ר יוחנן י"ח ימים גידלתי אצל רבי אושעיא בריבי ולא למדתי ממנו אלא דבר אחד	מפתח
<p>א"ר יוחנן י"ח ימים גידלתי אצל רבי אושעיא בריבי ולא למדתי ממנו אלא דבר אחד במשנתנו כיצד מאברין את הערים באלף איני והאמר רבי יוחנן י"ב תלמידים היו לו לרבי אושעיא בריבי וי"ח ימים גידלתי ביניהן ולמדתי לב כל אחד ואחד וחכמת כל אחד ואחד לב כל אחד ואחד וחכמת כל אחד ואחד</p>	עירובין נג:א
א"ר יוחנן רבי אושעיא בריבי בדורו כר' מאיר בדורו	מפתח
<p>א"ר יוחנן רבי אושעיא בריבי בדורו כר' מאיר בדורו מה רבי מאיר בדורו לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו אף רבי אושעיא לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו אמר ר' יוחנן לבן של ראשונים כפתחו של אולם ושל אחרונים כפתחו של היכל ואנו כמלא נקב מחט סידקית ראשונים ר"ע אחרונים ר"א בן שמוע איכא דאמרי ראשונים ר' אלעזר בן שמוע אחרונים ר' אושעיא בריבי ואנו כמלא נקב מחט סידקית</p>	עירובין נג:א
אמר רב יהודה אמר רב בני יהודה שהקפידו על לשונם נתקיימה תורתם בידם	מפתח
<p>אמר רב יהודה אמר רב בני יהודה שהקפידו על לשונם נתקיימה תורתם בידם בני גליל שלא הקפידו על לשונם לא נתקיימה תורתם בידם</p>	עירובין נג:א

מפתח

מפתח

אמר רב יהודה אמר רב בני יהודה שהקפידו על לשונם נתקיימה תורתם בידם בני גליל שלא הקפידו על לשונם לא נתקיימה תורתם בידם מידי בקפידא תליא מילתא אלא בני יהודה דדייקי לישנא ומתנחי להו סימנא נתקיימה תורתן בידן בני גליל דלא דייקי לישנא ולא מתנחי להו סימנא לא נתקיימה תורתן בידם בני יהודה גמרו מחד רבה נתקיימה תורתן בידם בני גליל דלא גמרי מחד רבה לא נתקיימה תורתן בידם רבינא אמר בני יהודה דגלו מסכתא נתקיימה תורתן בידם בני גליל דלא גלו מסכתא לא נתקיימה תורתן בידם

עירובין
גג:א

מפתח

מפתח

אמר רבי יהושע בן חנניה מימי לא נצחני אדם חוץ מאשה תינוק ותינוקת אשה מאי היא פעם אחת נתארחתי אצל אכסניא אחת עשתה לי פולין ביום ראשון אכלתים ולא שיירתי מהן כלום שנייה ולא שיירתי מהן כלום ביום שלישי הקדיחתן במלח כיון שטעמתי משכתי ידי מהן אמרה לי רבי מפני מה אינך סועד אמרתי לה כבר סעדתי מבעוד יום אמרה לי היה לך למשוך ידך מן הפת אמרה לי רבי שמא לא הנחת פאה בראשונים ולא כך אמרו חכמים אין משיירין פאה באילפס אבל משיירין פאה בקערה

עירובין
גג:ב

מפתח

מפתח

תינוקת מאי היא **פעם אחת הייתי** מהלך בדרך והיתה דרך עוברת בשדה והייתי מהלך בה אמרה לי תינוקת אחת רבי לא שדה היא זו אמרתי לה לא דרך כבושה היא אמרה לי ליסטים כמותך כבושה

עירובין
גג:ב

מפתח

מפתח

תינוק מאי היא **פעם אחת** הייתי מהלך בדרך וראיתי תינוק יושב על פרשת דרכים ואמרתי לו באיזה דרך נלך לעיר אמר לי זו קצרה וארוכה וזו ארוכה וקצרה והלכתי בקצרה וארוכה כיון שהגעתי לעיר מצאתי שמקיפין אותה גנות ופרדיסין חזרתי לאחורי אמרתי לו בני הלא אמרת לי קצרה אמר לי ולא אמרתי לך ארוכה נשקתיו על ראשו ואמרתי לו אשריכם ישראל שכולכם חכמים גדולים אתם מגדולכם ועד קטנכם

עירובין
גג:ב

מפתח

מפתח

מאי דכתיב ומדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל במות ומבמות הגיא א"ל אם אדם משים עצמו כמדבר זה שהכל דשין בו תורה ניתנה לו במתנה וכיון שניתנה לו במתנה נחלו אל שנאמר וממתנה נחליאל וכיון שנחלו אל עולה לגדולה שנאמר ומנחליאל במות ואם מגיס לבו הקדוש ברוך הוא משפילו שנאמר ומבמות הגיא ואם חוזר בו הקב"ה מגביהו שנאמר **(ישעיהו מ, ז)** כל גיא ינשא

עירובין
נד:א

מפתח

מפתח

מעשה בר"ג שהיה רוכב על החמור רוכב על החמור והיה מהלך מעכו לכזיב והיה רבי אילעאי מהלך אחריו מצא גלוסקין בדרך אמר לו אילעאי טול גלוסקין מן הדרך מצא נכרי אחד אמר לו מבגאי טול גלוסקין הללו מאילעאי ניטפל לו ר' אילעאי אמר לו מהיכן אתה אמר לו מעיירות של בורגנין ומה שמך מבגאי שמני כלום היכירך רבן גמליאל מעולם אמר לו לאו באותה שעה למדנו שכיון רבן גמליאל ברוח הקודש ושלשה דברים למדנו באותה שעה למדנו שאין מעבירין על האוכלין ולמדנו שהולכין אחרי רוב עוברי דרכים ולמדנו שחמצו של נכרי אחר הפסח מותר בהנאה כיון שהגיע לכזיב בא אחד לישאל על נדרו אמר לזה שעמו כלום שתינו רביעית יין האיטלקי אמר לו הן אם כן יטייל אחרינו עד שיפיג יינינו וטייל אחריהן ג' מילין עד שהגיע לסולמא של צור כיון שהגיע לסולמא דצור ירד ר"ג מן החמור ונתעטף וישב והתיר לו נדרו והרבה דברים למדנו באותה שעה למדנו שרביעית יין האיטלקי משכר ולמדנו שיכור אל יורה ולמדנו שדרך מפיגה את היין ולמדנו שאין מפירין נדרים לא רכוב ולא מהלך ולא עומד אלא יושב

עירובין
טז:ב

מפתח

מפתח

פעם אחת שכחו ולא הביאו ספר תורה מבעוד יום למחר שכחו ולא הביאו ספר תורה מבעוד יום למחר פרסו סדין על העמודים והביאו ספר תורה וקראו בו פרסו לכתחילה מי שרי והא הכל מודים שאין עושין אהל עראי בשבת אלא מצאו סדינין פרוסין על העמודים והביאו ספר תורה וקראו בו

עירובין
פז:ב

מפתח

מפתח

כשהיינו לומדים תורה אצל ר"ש תורה אצל ר"ש בתקוע היינו מעלין שמן ואלונטית מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף אחר עד שהיינו מגיעין אצל המעיין שהיינו רוחצין בו אמר רבי יהודה מעשה בשעת הסכנה והיינו מעלין ס"ת מחצר לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף לקרות בו אמרו לו אין שעת הסכנה ראה

עירובין
צא:א

מפתח

מפתח

אמר רבי אלעזר בר צדוק **פעם אחת** נכנסתי אחר אבא לבית רבן גמליאל והביאו לפניו סריקין המצוירין בפסח אמרתי אבא לא כך אמרו חכמים אין עושין סריקין המצוירין בפסח אמר לי בני לא של כל אדם אמרו אלא של נחתומין אמרו איכא דאמרי הכי קאמר ליה לא של נחתומין אמרו אלא של כל אדם

פסחים
לז:א

מפתח

מפתח

עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות ואלו הן באר ומן וקשת הכתב והמכתב והלוחות קברו של משה ומערה שעמד בה משה ואלהיה פתיחת פי האתון ופתיחת פי הארץ לבלוע את הרשעים ויש אומרים אף מקלו של אהרן שקדיה ופרחיה ויש אומרים אף המזיקי

פסחים
נד:א

שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם	מפתח
<p>שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם ואלו הן תורה ותשובה וגן עדן וגיהנם וכסא הכבוד ובית המקדש ושמו של משיח תורה דכתיב (משלי ח, כב) השם קנני ראשית דרכו תשובה דכתיב (תהלים צ, ב) בטרם הרים יולדו וכתוב (תהלים צ, ג) תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם גן עדן דכתיב (בראשית ב, ח) ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם גיהנם דכתיב (ישעיהו ל, לג) כי ערוך מאתמול תפתה כסא הכבוד ובית המקדש דכתיב (ירמיהו יז, יב) כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו שמו של משיח דכתיב (תהלים עב, יז) יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו</p>	פסחים נד:א
דתניא רבי יוסי אומר שני דברים עלו במחשבה ליבראות בערב שבת ולא נבראו	מפתח
<p>דתניא רבי יוסי אומר שני דברים עלו במחשבה ליבראות בערב שבת ולא נבראו עד מוצאי שבת ובמוצאי שבת נתן הקב"ה דיעה באדם הראשון מעין דוגמא של מעלה והביא שני אבנים וטחנן זו בזו ויצא מהן אור והביא שתי בהמות והרכיב זו בזו ויצא מהן פרד</p>	פסחים נד:א
ג' דברים עלו במחשבה ליבראות	מפתח
<p>ג' דברים עלו במחשבה ליבראות ואם לא עלו דין הוא שיעלו על המת שיסריח ועל המת שישתכח מן הלב ועל התבואה שתרכב וי"א על המטבע שיצא</p>	פסחים נד:ב
שבעה דברים מכוסים מבני אדם אלו הן יום המיתה ויום הנחמה ועומק הדין	מפתח
<p>שבעה דברים מכוסים מבני אדם אלו הן יום המיתה ויום הנחמה ועומק הדין ואין אדם יודע מה בלבו של חבירו ואין אדם יודע במה משתכר ומלכות בית דוד מתי תחזור ומלכות חייבת מתי תכלה</p>	פסחים נד:ב
ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין	מפתח
<p>ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין ונסתלקה ממנו שכינה אמר שמא חס ושלום יש במטתי פסול כאברהם שיצא ממנו ישמעאל ואבי יצחק שיצא ממנו עשו אמרו לו בניו שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד אמרו כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד</p>	פסחים נז:א
ת"ר ששה דברים עשה חזקיה המלך על שלשה הודו לו ועל שלשה לא הודו לו	מפתח
<p>ת"ר ששה דברים עשה חזקיה המלך על שלשה הודו לו ועל שלשה לא הודו לו גירר עצמות אביו על מטה של חבלים והודו לו כיתת נחש הנחשת והודו לו גנז ספר רפואות והודו לו ועל שלשה לא הודו לו קיצץ דלתות של היכל ושיגרן למלך אשור ולא הודו לו סתם מי גיחון העליון ולא הודו לו עיבר ניסן בניסן ולא הודו לו</p>	פסחים נז:א
תנו רבנן ששה דברים עשו אנשי יריחו שלשה ברצון חכמים ושלשה שלא ברצון חכמים	מפתח
<p>תנו רבנן ששה דברים עשו אנשי יריחו שלשה ברצון חכמים ושלשה שלא ברצון חכמים ואלו ברצון חכמים מרכיבין דקלים כל היום וכורכין את שמע וקוצרין לפני העומר ואלו שלא ברצון חכמים גודשין לפני העומר ופורצין פרצות בגנותיהן ובפרדסותיהן להאכיל נשר לעניים בשני בצורת בשבתות וימים טובים ומתירין גמזיות של הקדש של חרוב ושל שקמה דברי רבי מאיר</p>	פסחים נז:א
תנו רבנן ארבע צווחות צוחה עזרה ראשונה	מפתח
<p>תנו רבנן ארבע צווחות צוחה עזרה ראשונה צאו מכאן בני עלי שטימאו היכל ה' ועוד צווחה צא מיכן יששכר איש כפר ברקאי שמכבד את עצמו ומחלל קדשי שמים דהוה כריך ידיה בשיראי ועביד עבודה ועוד צווחה העזרה שאו שערים ראשיכם ויכנס ישמעאל בן פיאכי תלמידו של פנחס וישמש בכהונה גדולה ועוד צווחה העזרה שאו שערים ראשיכם ויכנס יוחנן בן נרבאי תלמידו של פנקאי וימלא כריסו מקדשי שמים אמרו עליו על יוחנן בן נרבאי שהיה אוכל ג' מאות עגלים ושותה ג' מאות גרבי יין ואוכל ארבעים סאה גזלות בקינוח סעודה אמרו כל ימיו של יוחנן בן נרבאי לא נמצא נותר במקדש</p>	פסחים נז:א
פעם אחת ביקש אגריפס המלך ליתן עיניו באוכלוסי ישראל	מפתח
<p>תנו רבנן פעם אחת ביקש אגריפס המלך ליתן עיניו באוכלוסי ישראל אמר ליה לכהן גדול תן עיניך בפסחים נטל כוליא מכל אחד ונמצאו שם ששים ריבוא זוגי כליות כפלים כיוצא מצרים חוץ מטמא ושהיה בדרך רחוקה ואין לך כל פסח ופסח שלא נמנו עליו יותר מעשרה בני אדם</p>	פסחים נד:ב
פעם אחת חל ארבעה עשר להיות בשבת	מפתח
<p>פעם אחת חל ארבעה עשר להיות בשבת שכחו ולא ידעו אם פסח דוחה את השבת אם לאו אמרו כלום יש אדם שיודע אם פסח דוחה את השבת אם לאו אמרו להם אדם אחד יש שעלה מבבל והלל הבבלי שמו ששימש שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון ויודע אם פסח דוחה את השבת אם לאו שלחו וקראו לו אמרו לו כלום אתה יודע אם הפסח דוחה את השבת אם לאו אמר להם וכי פסח אחד יש לנו בשנה שדוחה את השבת והלא הרבה יותר ממאתים פסחים יש לנו בשנה שדוחין את השבת אמרו לו מנין לך אמר להם נאמר מועדו בפסח ונאמר (במדבר כח, ב) מועדו בתמיד מה מועדו האמור בתמיד דוחה את השבת אף מועדו האמור בפסח דוחה את השבת ועוד ק"ו הוא ומה תמיד שאין ענוש כרת דוחה את השבת פסח שענוש כרת אינו דין שדוחה את השבת מיד הושיבוהו בראש ומינוהו נשיא עליהם והיה דורש כל היום כולו בהלכות הפסח התחיל מקנטרן בדברים אמר להן מי גרם לכם שאעלה מבבל ואהיה נשיא עליכם עצלות שהיתה בכם שלא שמשתם שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון</p>	פסחים טז:א

ומעשה במלך ומלכה שאמרו לעבדיהם צאו ושחטו עלינו את הפסח	מפתח
<p>ומעשה במלך ומלכה שאמרו לעבדיהם צאו ושחטו עלינו את הפסח ויצאו ושחטו עליהן שני פסחים באו ושאלו את המלך אמר להם לכו ושאלו את המלכה באו ושאלו מן המלכה אמרה להם לכו ושאלו את ר"ג באו ושאלו את ר"ג אמר להם מלכה ומלך דעתן קלה עליהן יאכלו מן הראשון אנן לא נאכל לא מן הראשון ולא מן השני</p>	פסחים פח:ב
ושוב פעם אחת נמצאת הלטאה בבית המטבחים	מפתח
<p>ושוב פעם אחת נמצאת הלטאה בבית המטבחים ובקשו לטמא כל הסעודה כולה באו ושאלו את המלך אמר להם לכו ושאלו את המלכה באו ושאלו את המלכה אמרה להם לכו ושאלו את רבן גמליאל באו ושאלו אותו אמר להם בית המטבחים רותח או צונן אמרו לו רותח אמר להם לכו והטילו עליה כוס של צונן הלכו והטילו עליה כוס של צונן וריחשה וטהר ר"ג כל הסעודה כולה נמצא מלך תלוי במלכה ונמצאת מלכה תלויה בר"ג נמצאת כל הסעודה תלויה בר"ג</p>	פסחים פח:ב
חמשה דברים צוה ר"ע את רבי שמעון בן יוחי	מפתח
<p>חמשה דברים צוה ר"ע את רבי שמעון בן יוחי כשהיה חבוש בבית האסורין אמר לו רבי למדני תורה אמר איני מלמדך אמר לו אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות אמר לו בני יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק אמר לו ומי בסכנה והלא עגל בסכנה אמר לו אם בקשת ליחנק היתלה באילן גדול וכשאתה מלמד את בנך למדהו בספר מוגה</p>	פסחים ק"ב:א
משה וישראל אמרוהו בשעה שעמדו על הים	מפתח
<p>ר"א אומר משה וישראל אמרוהו בשעה שעמדו על הים הם אמרו (תהלים קטו, א) לא לנו ה' לא לנו משיבה רוח הקודש ואמרה להן (ישעיהו מח, יא) למעני למעני אעשה רבי יהודה אומר יהושע וישראל אמרוהו בשעה שעמדו עליהן מלכי כנען הם אמרו לא לנו ומשיבה וכו' רבי אלעזר המודעי אומר דבורה וברק אמרוהו בשעה שעמד עליהם סיסרא הם אמרו לא לנו ורוח הקודש משיבה ואמרת להם למעני למעני אעשה ר' אלעזר בן עזריה אומר חזקיה וסייעתו אמרוהו בשעה שעמד עליהם סנחריב הם אמרו לא לנו ומשיבה וכו' רבי עקיבא אומר חנניה מישאל ועזריה אמרוהו בשעה שעמד עליהם נבוכדנצר הרשע הם אמרו לא לנו ומשיבה וכו' רבי יוסי הגלילי אומר מרדכי ואסתר אמרוהו בשעה שעמד עליהם המן הרשע הם אמרו לא לנו ומשיבה וכו' וחכמים אומרים נביאים שביניהן תיקנו להם לישראל שיהו אומרים אותו על כל פרק ופרק ועל כל צרה וצרה שלא תבא עליהם לישראל ולכשנגאלין אומרים אותו על גאולתן</p>	פסחים ק"ז:א
בעשרה מאמרות של שבח נאמר ספר תהלים	מפתח
<p>בעשרה מאמרות של שבח נאמר ספר תהלים בניצוח בנגון במשכיל במזמור בשיר באשרי בתהלה בתפלה בהודאה בהללויה גדול מכולן הללויה שכולל שם ושבח בבת אחת</p>	פסחים ק"ז:א
בשעה שהפיל נמרוד הרשע את אברהם אבינו	מפתח
<p>בשעה שהפיל נמרוד הרשע את אברהם אבינו לתוך כבשן האש אמר גבריאלי לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע ארד ואצנן ואציל את הצדיק מכבשן האש אמר לו הקב"ה אני יחיד בעולמי והוא יחיד בעולמו נאה ליחיד להציל את היחיד ולפי שהקב"ה אינו מקפח שכר כל בריה אמר תזכה ותציל שלשה מבני בניו דרש ר"ש השלוני בשעה שהפיל נבוכדנצר הרשע חנניה מישאל ועזריה לתוך כבשן האש עמד יורקמו שר הברד לפני הקב"ה אמר לפניו רבש"ע ארד ואצנן את הכבשן ואציל לצדיקים הללו מכבשן האש אמר לו גבריאלי אין גבורתו של הקב"ה בכך שאתה שר ברד והכל יודעין שהמים מכבין את האש אלא אני שר של אש ארד ואקרר מבפנים</p>	פסחים ק"ח:א
דרש רבה בר מרי מאי	מפתח
<p>וכדדרש רבה בר מרי מאי דכתיב (תהלים קנ, ז) וימרו על ים בים סוף מלמד שהמרו ישראל באותה שעה ואמרו כשם שאנו עולין מצד אחד כך מצריים עולים מצד אחר אמר לו הקב"ה לשר של ים פלוט אותן ליבשה אמר לפניו רבש"ע כלום יש עבד שנותן לו רבו מתנה וחוזר ונוטל ממנו אמר לו אתן לך אחד ומחצה שבהן אמר לו רבש"ע יש עבד שתובע את רבו אמר לו נחל קישון היא לי ערב מיד פלט אותן ליבשה ובאו ישראל וראו אותן שנאמר (שמות יד, ל) וירא ישראל את מצריים מת על שפת הים</p>	פסחים ק"ח:ב
עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים	מפתח
<p>עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק לאחר שאוכלין ושותין נותנין לו לאברהם אבינו כוס של ברכה לברך ואומר להן איני מברך שיצא ממני ישמעאל אומר לו ליצחק טול וברך אומר להן איני מברך שיצא ממני עשו אומר לו ליעקב טול וברך אומר להם איני מברך שתי אחיות בחייהן שעתידה תורה לאוסרן עלי אומר לו למשה טול וברך אומר להם איני מברך שלא זכיתי ליכנס לארץ ישראל לא בחיי ולא במותי אומר לו ליהושע טול וברך אומר להן איני מברך שלא זכיתי לבן דכתיב יהושע בן נון (דברי הימים א ז, כז) נון בנו יהושע בנו אומר לו לדוד טול וברך אומר להן איני אברך ולי נאה לברך שנאמר (תהלים קטז, ג) כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא</p>	פסחים ק"ט:ב
אמר הקב"ה הביאו לפני עומר בפסח	מפתח
<p>אמר הקב"ה הביאו לפני עומר בפסח כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות ומפני מה אמרה תורה הביאו שתי הלחם בעצרת מפני שעצרת זמן פירות האילן הוא אמר הקב"ה הביאו לפני שתי הלחם בעצרת כדי שיתברכו לכם פירות האילן ומפני מה אמרה תורה נסכו מים בחג אמר הקדוש ברוך הוא נסכו לפני מים בחג כדי שיתברכו לכם גשמי שנה ואמרו לפני בראש השנה מלכיות זכרונות ושופרות מלכיות כדי שתמליכוני עליכם זכרונות כדי שיעלה זכרונכם לפני לטובה ובמה בשופר אמר רבי אבהו למה תוקעין בשופר של איל אמר הקדוש ברוך הוא תקעו לפני בשופר של איל כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני</p>	ראש השנה

שאלה בלוריא הגיורת את רבן גמליאל

מפתח

שאלה בלוריא הגיורת את רבן גמליאל כתיב בתורתכם (**דברים יז**) אשר לא ישא פנים וכתוב (**במדבר ו, כו**) ישא ה' פניו אליך נטפל לה רבי יוסי הכהן אמר לה אמשול לך משל למה הדבר דומה לאדם שנושה בחבירו מנה וקבע לו זמן בפני המלך ונשבע לו בחיי המלך הגיע זמן ולא פרעו בא לפייס את המלך ואמר לו עלבוני מחול לך לך ופייס את חבירך הכא נמי כאן בעבירות שבין אדם למקום כאן בעבירות שבין אדם לחבירו

ראש
השנה

שגזרה המלכות גזרה שלא יעסקו בתורה

מפתח

שגזרה המלכות גזרה שלא יעסקו בתורה ושלא ימולו את בניהם ושיחללו שבתות מה עשה יהודה בן שמוע וחביריו הלכו ונטלו עצה ממטרוניתא אחת שכל גדולי רומי מצויין אצלה אמרה להם בואו והפגינו בלילה הלכו והפגינו בלילה אמרו אי שמים לא אחיכם אנחנו ולא בני אב אחד אנחנו ולא בני אם אחת אנחנו מה נשתנינו מכל אומה ולשון שאתם גוזרין עלינו גזירות קשות וביטולם ואתו היום עשאוהו יום טוב

ראש
השנה

פעם אחת בקשו בייתוסין להטעות את חכמים

מפתח

פעם אחת בקשו בייתוסין להטעות את חכמים שכרו שני בני אדם בד' מאות זוז אחד משלנו ואחד משלהם שלהם העיד עדותו ויצא שלנו אמרו לו אמור כיצד ראית את הלבנה אמר להם עולה הייתי במעלה אדומים וראיתי שהוא רבוע בין ב' סלעים ראשו דומה לעגל אזניו דומין לגדי קרניו דומות לצבי זנבו מונחת לו בין ירכותיו והצצתי בו ונרתעתי ונפלתי לאחורי ואם אין אתם מאמינים לי הרי מאתים זוז צרויין לי בסדיני אמרו לו מי הזקיך לך אמר להם שמעתי שבקשו בייתוסים להטעות את חכמים אמרתי אלך אני ואודיע להם שמא יבואו בני אדם שאינם מהוגנין ויטעו את חכמים אמרו לו מאתים זוז נתונין לך במתנה והשוכרך ימתח על העמוד באותה שעה התקינו שלא יהו מקבלין אלא מן המכירין

ראש
השנה

בראשונה היו משיאין משואות משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין

מפתח

בראשונה היו משיאין משואות משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין כיצד היו משיאין משואות מביאין כלונסאות של ארז ארוכין וקנים ועצי שמן ונעורת של פשתן וכורך במשיחה ועולה לראש ההר ומצית בהן את האור ומוליך ומביא ומעלה ומוריד עד שהוא רואה את חבירו שהוא עושה כן בראש ההר השני וכן בראש ההר השלישי ומאין היו משיאין משואות מהר המשחה לסרטבא ומסרטבא לגרופינא ומגרופינא לחוורין ומחוורין לבית בלתין ומבית בלתין לא זזו משם אלא מוליך ומביא ומעלה ומוריד עד שהיה רואה כל הגולה לפניו כמדורת האש

ראש
השנה

כיצד בודקין את העדים זוג שבא ראשון בודקין אותו ראשון

מפתח

כיצד בודקין את העדים זוג שבא ראשון בודקין אותו ראשון ומכניסין את הגדול שבהן ואומרין לו אמור כיצד ראית את הלבנה לפני החמה או לאחר החמה לצפונה או לדרומה כמה היה גבוה ולאין היה נוטה וכמה היה רחב אם אמר לפני החמה לא אמר כלום ואח"כ היו מכניסין את השני ובודקין אותו אם נמצאו דבריהם מכוונים עדותן קיימת ושאר כל הזוגות שואלין אותן ראשי דברים לא שהיו צריכים להם אלא כדי שלא יצאו בפחי נפש בשביל שיהו רגילים לבוא

ראש
השנה

פעם אחת נתקשרו שמים בעבים

מפתח

פעם אחת נתקשרו שמים בעבים ונראית דמות לבנה בעשרים ותשעה לחדש כסבורים העם לומר ר"ח ובקשו ב"ד לקדשו אמר להם ר"ג כך מקובלני מבית אבי אבא אין חדושה של לבנה פחותה מעשרים ותשעה יום ומחצה ושני שלישי שעה וע"ג חלקים ואתו היום מתה אמו של בן זזא והספידה ר"ג הספד גדול לא מפני שראויה לך אלא כדי שידעו העם שלא קידשו ב"ד את החדש

ראש
השנה

ועוד באו שנים ואמרו ראינוהו בזמנו

מפתח

ועוד באו שנים ואמרו ראינוהו בזמנו ובליל עיבורו לא נראה וקיבלן ר"ג אמר רבי דוסא בן הורכינס עדי שקר הן היאך מעידים על האשה שילדה ולמחר כריסה בין שיניה אמר לו רבי יהושע רואה אני את דבריך שלח לו ר"ג גוזרני עליך שתבא אצלי במקלך ובמעוטיך ביוה"כ שחל להיות בחשבונך הלך ומצאו ר"ע מיצר אמר לו יש לי ללמוד שכל מה שעשה ר"ג עשוי שנאמר (**ויקרא כג, ט**) אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם בין בזמנן בין שלא בזמנן

ראש
השנה

בא לו אצל ר' דוסא בן הורכינס אמר לו

מפתח

בא לו אצל ר' דוסא בן הורכינס אמר לו אם באין אנו לדון אחר בית דינו של ר"ג צריכין אנו לדון אחר כל בית דין ובית דין שעמד מימות משה ועד עכשיו שנאמר (**שמות כד, ט**) ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל ולמה לא נתפרשו שמותן של זקנים אלא ללמד שכל שלשה ושלושה שעמדו בית דין על ישראל הרי הוא כבית דינו של משה נטל מקלו ומעוטי בידו והלך ליבנה אצל ר"ג ביום שחל יוה"כ להיות בחשבוננו עמד ר"ג ונשקו על ראשו אמר לו בוא בשלום רבי ותלמידי רבי בחכמה ותלמידי שקבלת את דברי

ראש
השנה

בראשונה היו קושרין לשון של זהורית

מפתח

בראשונה היו קושרין לשון של זהורית על פתח אולם מבחוץ הלבין היו שמחין לא הלבין היו עצבין התקינו שיהו קושרין אותו על פתח אולם מבפנים ועדיין היו מציצין ורואין הלבין היו שמחין לא הלבין היו עצבין התקינו שיהו קושרין אותו חציו בסלע וחציו בין קרניו של שעיר המשתלח

ראש
השנה

כל שנותיו של רבן יוחנן בן זכאי מאה ועשרים

מפתח

כל שנותיו של רבן יוחנן בן זכאי מאה ועשרים שנה מ' שנה עסק בפרקמטיא מ' שנה למד מ' שנה לימד ותניא מ' שנה קודם שנחרב הבית לא היה לשון של זהורית מלבין אלא מאדים ותנן משחרב הבית התקין רבן יוחנן בן זכאי ואידך אותם ארבעים שנה דלמד תלמיד יושב לפני רבו הוה ואמר מילתא ואסתבר טעמיה וקבעיה רביה בשמיה

ראש
השנה

<p>גלוי עריות דכתיב (ישעיהו ג, טז) ויאמר ה' יען</p>	<p>מפתח</p>
<p>גלוי עריות דכתיב (ישעיהו ג, טז) ויאמר ה' יען כי גבהו בנות ציון ותלכנה נטויות גרון ומשקרות עינים הלוך וטפוף תלכנה וברגליהן תעכסנה יען כי גבהו בנות ציון שהיו מהלכות ארוכה בצד קצרה ותלכנה נטויות גרון שהיו מהלכות בקומה זקופה ומשקרות עינים דהו מליין כוחלא עיניהן הלוך וטפוף תלכנה שהיו מהלכות עקב בצד גודל וברגליהן תעכסנה א"ר יצחק שהיו מביאות מור ואפרסמון ומניחות במנעליהן וכשמגיעות אצל בחורי ישראל בועטות ומתיזות עליהן ומכניסין בהן יצה"ר כארס כבעוס</p>	<p>יומא ט:ב</p>
<p>מעשה בצדוקי אחד שהתקין מבחוץ והכניס ביציאתו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בצדוקי אחד שהתקין מבחוץ והכניס ביציאתו היה שמח שמחה גדולה פגע בו אביו אמר לו בני אף על פי שצדוקין אנו מתיראין אנו מן הפרושים אמר לו כל ימי הייתי מצטער על המקרא הזה (ויקרא טז, ב) כי בענן אראה על הכפורת אמרתי מתי יבוא לידי ואקיימנו עכשיו שבא לידי לא אקיימנו אמרו לא היו ימים מועטין עד שמת והוטל באשפה והיו תולעין יוצאין מחוטמו ויש אומרים ביציאתו ניגף דתני רבי חייא כמין קול נשמע בעזרה שבא מלאך וחבטו על פניו ונכנסו אחיו הכהנים ומצאו ככף רגל עגל בין כתפיו שנאמר (יחזקאל א, ז) ורגליהם רגל ישרה וכף רגליהם ככף רגל עגל</p>	<p>יומא ט:ב</p>
<p>עשרה נסים נעשו בבית המקדש</p>	<p>מפתח</p>
<p>עשרה נסים נעשו בבית המקדש לא הפילה אשה מריח בשר הקדש ולא הסריח בשר הקדש מעולם ולא נראה זבוב בבית המטבחים ולא אירע קרי לכהן גדול ביום הכפורים ולא נמצא פסול בעומר ובשתי הלחם ובלחם הפנים עומדים צפופים ומשתחווים רווחים ולא הזיק נחש ועקרב בירושלים מעולם ולא אמר אדם לחברו צר לי המקום שאלין בירושלים</p>	<p>יומא כא:א</p>
<p>בשעה שבנה שלמה בית המקדש</p>	<p>מפתח</p>
<p>בשעה שבנה שלמה בית המקדש נטע בו כל מיני מגדים של זהב והיו מוציאין פירותיהן בזמן וכשהרוח מנשבת בהן נושרין שנא' (תהלים עב, טז) ירעש כלבנון פרו וכושכנסו נכרים להיכל יבש שנאמר (נחום א, ז) ופרח לבנון אומלל ועתיד הקב"ה להחזירן שנאמר (ישעיהו לה, ב) פרוח תפרח ותגל אף גילת ורגן כבוד הלבנון</p>	<p>יומא כא:ב</p>
<p>אלו חמשה דברים שהיו בין מקדש ראשון</p>	<p>מפתח</p>
<p>אלו חמשה דברים שהיו בין מקדש ראשון למקדש שני ואלו הן ארון וכפורת וכרובים אש ושכינה ורוח הקודש ואורים ותומים</p>	<p>יומא כא:ב</p>
<p>מעשה בשני כהנים שהיו שניהן שוין</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בשני כהנים שהיו שניהן שוין ורצין ועולין בכבש קדם אחד מהן לתוך ארבע אמות של חבירו נטל סכין ותקע לו בלבו עמד רבי צדוק על מעלות האולם ואמר אחינו בית ישראל שמעו הרי הוא אומר (דברים כא, א) כי ימצא חלל באדמה ויצאו זקניך ושופטין אנו על מי להביא עגלה ערופה על העיר או על העזרות געו כל העם בבכיה בא אביו של תינוק ומצאו כשהוא מפרפר אמר הרי הוא כפרתכם</p>	<p>יומא כג:א</p>
<p>למה נמשלה אסתר לאילה</p>	<p>מפתח</p>
<p>למה נמשלה אסתר לאילה לומר לך מה אילה רחמה צר וחביבה על בעלה כל שעה ושעה כשעה ראשונה אף אסתר היתה חביבה על אחשורוש כל שעה ושעה כשעה ראשונה א"ר אסי למה נמשלה אסתר לשחר לומר לך מה שחר סוף כל הלילה אף אסתר סוף כל הנסים</p>	<p>יומא כט:א</p>
<p>אמרו עליו על הלל הזקן שבכל יום ויום</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו עליו על הלל הזקן שבכל יום ויום היה עושה ומשתכר בטרפעיק חציו היה נותן לשומר בית המדרש וחציו לפרנסתו ולפרנסת אנשי ביתו פעם אחת לא מצא להשתכר ולא הניחו שומר בית המדרש להכנס עלה ונתלה וישב על פי ארובה כדי שישמע דברי אלהים חיים מפי שמעיה ואבטליון אמרו אותו היום ערב שבת היה ותקופת טבת היתה וירד עליו שלג מן השמים כשעלה עמוד השחר אמר לו שמעיה לאבטליון אבטליון אחי בכל יום הבית מאיר והיום אפל שמא יום המעונן הוא הציצו עיניהן וראו דמות אדם בארובה עלו ומצאו עליו רום שלש אמות שלג פרקוהו והרחיצוהו וסיכוהו והושיבוהו כנגד המדורה אמרו ראוי זה לחלל עליו את השבת</p>	<p>יומא לה:ב</p>
<p>ת"ר עני ועשיר ורשע באין לדין</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר עני ועשיר ורשע באין לדין לעני אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אומר עני הייתי וטרוד במזונותי אומרים לו כלום עני היית יותר מהלל</p>	<p>יומא לה:ב</p>
<p>עשיר אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה</p>	<p>מפתח</p>
<p>עשיר אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אומר עשיר הייתי וטרוד הייתי בנכסי אומרים לו כלום עשיר היית יותר מרבי אלעזר אמרו עליו על רבי אלעזר בן חרסום שהניח לו אביו אלף עיירות ביבשה וכנגדן אלף ספינות בים ובכל יום ויום נוטל נאד של קמח על כתיפו ומהלך מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה פעם אחת מצאוהו עבדיו ועשו בו אנגריא אמר להן בבקשה מכם הניחוני ואלך ללמוד תורה אמרו לו חיי רבי אלעזר בן חרסום שאין מניחין אותך ומימיו לא הלך וראה אותך אלא יושב ועוסק בתורה כל היום וכל הלילה</p>	<p>יומא לה:ב</p>

רשע אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה	מפתח
<p>רשע אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אמר נאה הייתי וטרוד ביצרי (היה) אומרים לו כלום נאה היית מיוסף אמרו עליו על יוסף הצדיק בכל יום ויום היתה אשת פוטיפר משדלתו בדברים בגדים שלבשה לו שחרית לא לבשה לו ערבית בגדים שלבשה לו ערבית לא לבשה לו השמע לי אמר לה לאו אמרה לו הריני חובשתך בבית האסורין אמר לה (תהלים קמ"ז) השם מתיר אסורים הריני כופפת קומתך (תהלים קמ"ח) השם זוקף כפופים הריני מסמא את עיניך (תהלים קמ"ח) השם פוקח עורים נתנה לו אלף ככרי כסף לשמוע אליה לשכב אצלה להיות עמה ולא רצה לשמוע אליה לשכב אצלה בעוה"ז להיות עמה לעוה"ב</p>	<p>יומא לה:ב</p>
אמרו עליו על רבי ישמעאל בן פאבי שעשתה לו אמו כתונת של מאה מנה	מפתח
<p>אמרו עליו על רבי ישמעאל בן פאבי שעשתה לו אמו כתונת של מאה מנה ולובשה ועובד בה עבודת יחיד ומסרה לציבור</p>	<p>יומא לה:ב</p>
אמרו עליו על ר' אלעזר בן חרסום שעשתה לו אמו כתונת משתי ריבוא	מפתח
<p>אמרו עליו על ר' אלעזר בן חרסום שעשתה לו אמו כתונת משתי ריבוא ולא הניחוהו אחיו הכהנים ללובשה מפני שנראה כערום</p>	<p>יומא לה:ב</p>
וכן בדניאל הוא אומר (דניאל ט, ה) חטאנו (והעוינו) והרשענו ומרדנו	מפתח
<p>וכן בדניאל הוא אומר (דניאל ט, ה) חטאנו (והעוינו) והרשענו ומרדנו אלא מהו שאמר משה נושא עון ופשע וחטאה אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע בשעה שישראל חוטאין לפניך ועושיין תשובה עשה להם זדונות כשגגות</p>	<p>יומא לה:ב</p>
פעם אחת יצאתי אני ואחד מבני בניהם	מפתח
<p>פעם אחת יצאתי אני ואחד מבני בניהם לשדה ללקט עשבים וראיתי (ששחק ובכה) אמרתי לו מפני מה בכית אמר לי כבוד אבותי נזכרתי ומפני מה שחקת אמר לי שעתיד הקב"ה להחזירה לנו ומפני מה נזכרת אמר לי מעלה עשן כנגדי הראהו לי אמר לי שבועה היא בידני שאין מראין אותו לכל אדם</p>	<p>יומא לח:א</p>
פעם אחת מצאתי זקן א' ומגילת סממנין בידו	מפתח
<p>פעם אחת מצאתי זקן א' ומגילת סממנין בידו אמרתי לו מאין אתה אמר לי מבית אבטינס אני ומה בידך אמר לי מגילת סממנין הראהו לי אמר לי כל זמן שבית אבא היו קיימין לא היו מוסרין אותו לכל אדם ועכשיו הרי הוא לך והזהר בה וכשבאתי וסחתי דברי לפני ר"ע אמר לי מעתה אסור לספר בגנותן של אלו</p>	<p>יומא לח:א</p>
ת"ר מה נסים נעשו לדלתותיו אמרו כשהלך ניקנור להביא דלתות מאלכסנדריא של מצרים	מפתח
<p>ת"ר מה נסים נעשו לדלתותיו אמרו כשהלך ניקנור להביא דלתות מאלכסנדריא של מצרים בחזירתו עמד עליו נחשול שבים לטבעו נטלו אחת מהן והטילוה לים ועדיין לא נח הים מזעפו בקשו להטיל את חברתה עמד הוא וכרכה אמר להם הטילונו עמה מיד נח הים מזעפו והיה מצטער על חברתה כיון שהגיע לנמלה של עכו היתה מבצבצת ויוצאה מתחת דופני הספינה ויש אומרים בריה שבים בלעתה והקיא אתה ליבשה</p>	<p>יומא לח:א</p>
אותה שנה שמת בה שמעון הצדיק	מפתח
<p>אותה שנה שמת בה שמעון הצדיק אמר להם בשנה זו הוא מת אמרו לו מניין אתה יודע אמר להם בכל יום הכפורים היה מזדמן לי זקן אחד לבוש לבנים ועטוף לבנים נכנס עמי ויצא עמי והיום נזדמן לי זקן אחד לבוש שחורים ועטוף שחורים נכנס עמי ולא יצא עמי אחר הרגל חלה שבעה ימים ומת ונמנעו אחיו הכהנים מלברך בשם</p>	<p>יומא לח:ב</p>
ארבעים שנה קודם חורבן הבית	מפתח
<p>ארבעים שנה קודם חורבן הבית לא היה גורל עולה בימין ולא היה לשון של זהורית מלבין ולא היה נר מערבי דולק והיו דלתות ההיכל נפתחות מאליהן עד שגער בהן רבן יוחנן בן זכאי אמר לו היכל היכל מפני מה אתה מבעית עצמך יודע אני בך שסופך עתיד ליחרב וכבר נתנבא עליך זכריה בן עדוא (זכריה י"א) פתח לבנון דלתיך ותאכל אש בארויך</p>	<p>יומא לח:ב</p>
אמרו עליו על רבי ישמעאל בן קמחית	מפתח
<p>אמרו עליו על רבי ישמעאל בן קמחית פעם אחת סיפר דברים עם ערבי אחד בשוק ונתזה צינורא מפיו על בגדיו ונכנס ישבב אחיו ושמש תחתיו וראתה אמן שני כהנים גדולים ביום אחד ושוב אמרו עליו על רבי ישמעאל בן קמחית פעם אחת יצא וסיפר עם אדון אחד בשוק ונתזה צינורא מפיו על בגדיו ונכנס יוסף (עם) אחיו ושמש תחתיו וראתה אמן שני כהנים גדולים ביום אחד</p>	<p>יומא מז:א</p>
שבעה בנים היו לה לקמחית וכולן שמשו	מפתח
<p>שבעה בנים היו לה לקמחית וכולן שמשו בכהונה גדולה אמרו לה חכמים מה עשית שזכית לכך אמרה להם מימי לא ראו קורות ביתי קלעי שערי אמרו לה הרבה עשו כן ולא הועילו</p>	<p>יומא מז:א</p>
דרבא מסיים בה משמיה דרב יהודה לא יעדי עביד שולטן מדבית יהודה	מפתח
<p>דרבא מסיים בה משמיה דרב יהודה לא יעדי עביד שולטן מדבית יהודה ולא יהיו עמך ישראל צריכין לפרנס זה מזה ולא תכנס לפניך תפלת עוברי דרכים רבי חנינא בן דוסא הוה קא אזיל באורחא שדא מטרא עליה אמר רבש"ע כל העולם כולו בנחת וחנינא בצער פסק מיטרא כי אתא לביתה אמר רבש"ע כל העולם כולו בצער וחנינא בנחת אתא מיטרא</p>	<p>יומא גב:ב</p>

	<p>מעשה בכהן גדול אחד שהאריך בתפלתו ונמנו אחיו הכהנים ליכנס אחריו</p>	<p>מפתח</p>
	<p>מעשה בכהן גדול אחד שהאריך בתפלתו ונמנו אחיו הכהנים ליכנס אחריו התחילו הם נכנסין והוא יוצא אמרו לו מפני מה הארכת בתפלתך אמר להם קשה בעיניכם שהתפללתי עליכם ועל בית המקדש שלא יחרב אמרו לו אל תהי רגיל לעשות כן שהרי שינו לא היה מאריך בתפלתו כדי שלא להביע את ישראל</p>	<p>יומא ג:ב</p>
	<p>מעשה בכהן אחד שהיה מתעסק וראה רצפה משונה מחברותיה</p>	<p>מפתח</p>
	<p>מעשה בכהן אחד שהיה מתעסק וראה רצפה משונה מחברותיה ובא והודיע את חבריו ולא הספיק לגמור את הדבר עד שיצתה נשמתו וידעו ביחוד ששם ארון גנוז מאי הוה עביד אמר רבי חלבו מתעסק בקרדומו היה תנא דבי רבי ישמעאל שני כהנים בעלי מומין היו מתליעין בעצים ונשמטה קרדומו של אחד מהם ונפלה שם ויצתה אש ואכלתו</p>	<p>יומא א:א</p>
	<p>בשעה שהיו ישראל עולין לרגל מגללין להם את הפרוכת ומראין להם את הכרובים</p>	<p>מפתח</p>
	<p>בשעה שהיו ישראל עולין לרגל מגללין להם את הפרוכת ומראין להם את הכרובים שהיו מעורים זה בזה ואומרים להן ראו חבתכם לפני המקום כחבת זכר ונקבה</p>	<p>יומא א:א</p>
	<p>והתניא בעשרים וחמשה [בטבת] יום הר גרזים</p>	<p>מפתח</p>
	<p>והתניא בעשרים וחמשה [בטבת] יום הר גרזים [הוא] דלא למספד יום שבקשו כותיים את בית אלהינו מאלכסנדרוס מוקדון להחריבו ונתנו להם באו והודיעו את שמעון הצדיק מה עשה לבש בגדי כהונה ונתעטף בבגדי כהונה ומיקירי ישראל עמו ואבוקות של אור בידיהן וכל הלילה הללו הולכים מצד זה והללו הולכים מצד זה עד שעלה עמוד השחר כיון שעלה עמוד השחר אמר להם מי הללו אמרו לו יהודים שמרדו בך כיון שהגיע לאנטיפטרס זרחה חמה ופגעו זה בזה כיון שראה לשמעון הצדיק ירד ממרכבתו והשתחוה לפניו אמרו לו מלך גדול כמותך ישתחוה ליהודי זה אמר להם דמות דיוקנו של זה מנצחת לפני בבית מלחמתי אמר להם למה באתם אמרו אפשר בית שמתפללים בו עליך ועל מלכותך שלא תחרב יתעוך עובדי כוכבים להחריבו אמר להם מי הללו אמרו לו כותיים הללו שעומדים לפניך אמר להם הרי הם מסורין בידיכם מיד נקבום בעקביהם ותלאום בזנבי סוסייהם והיו מגררין אותן על הקוצים ועל הברקנים עד שהגיעו להר גרזים כיון שהגיעו להר גרזים חרשוהו וזרעוהו כרשינין כדרך שבקשו לעשות לבית אלהינו ואותו היום עשאוהו י"ט</p>	<p>יומא ט:א</p>
	<p>אתא ירמיה ואמר נכרים מקרקרין בהיכלו</p>	<p>מפתח</p>
	<p>דברים י, יז האל הגדול הגבור והנורא אתא ירמיה ואמר נכרים מקרקרין בהיכלו איה נוראותיו לא אמר נורא אתא דניאל אמר נכרים משתעבדים בבניו איה גבורותיו לא אמר גבור אתו אינהו ואמרו אדרבה זו היא גבורת גבורתו שכובש את יצרו שנותן ארץ אפים לרשעים ואלו הן נוראותיו שאלמלא מוראו של הקב"ה היאך אומה אחת יכולה להתקיים בין האומות</p>	<p>יומא ט:ב</p>
	<p>א"ר יוחנן שלשה זירים</p>	<p>מפתח</p>
	<p>א"ר יוחנן שלשה זירים הן של מזבח ושל ארון ושל שלחן של מזבח זכה אהרן ונטלו של שלחן זכה דוד ונטלו של ארון עדיין מונח הוא כל הרוצה ליקח יבא ויקח שמא תאמר פחות הוא ת"ל (משלי ח, טו) בי מלכים ימלוכו</p>	<p>יומא עב:ב</p>
	<p>בשעה שהיו ישראל עולין לרגל מגללין להם את הפרוכת ומראין להם את הכרובים</p>	<p>מפתח</p>
	<p>היא עוברה דארחא אתו לקמיה דרבי אמר להו זילו לחושו לה דיומא דכיפורי הוא לחושו לה ואילחישא קרי עליה (ירמיהו א, ה) בטרם אצרך בבטן ידעתין וגו' נפק מינה רבי יוחנן היא עוברה דארחא אתו לקמיה דרבי חנינא אמר להו לחושו לה ולא אילחישא קרי עליה תהלים נח, ד זורו רשעים מרחם נפק מינה שבתאי אצר פירי</p>	<p>יומא פב:ב</p>
	<p>מעשה בהילני המלכה בלוד שהיתה סוכתה</p>	<p>מפתח</p>
	<p>מעשה בהילני המלכה בלוד שהיתה סוכתה גבוהה מעשרים אמה והיו זקנים נכנסין ויוצאין לשם ולא אמרו לה דבר אמרו לו משם ראייה אשה היתה ופטורה מן הסוכה אמר להן והלא שבעה בנים הוו לה ועוד כל מעשיה לא עשתה אלא על פי חכמים למה לי למיתני ועוד כל מעשיה לא עשתה אלא על פי חכמים הכי קאמר להו כי תאמרו בנים קטנים היו וקטנים פטורין מן הסוכה כיון דשבעה הוו אי אפשר דלא הוי בהו חד שאינו צריך לאמו וכי תימרו קטן שאינו צריך לאמו מדרבנן הוא דמיחייב ואייהו בדרבנן לא משגחה ת"ש ועוד כל מעשיה לא עשתה אלא ע"פ חכמים בשלמא למ"ד בשאין דפנות מגיעות לסכך מחלוקת דרכה של מלכה לישב בסוכה שאין דפנות מגיעות לסכך</p>	<p>סוכה ב:ב</p>
	<p>פעם אחת שכחו ולא הביאו ס"ת מערב שבת</p>	<p>מפתח</p>
	<p>פעם אחת שכחו ולא הביאו ס"ת מערב שבת למחר פירסו סדינין על גבי העמודים והביאו ספר תורה וקראו בו פירסו סלקא דעתך מהיכן הביאום בשבת אלא מצאו סדינין פרוסין על גבי העמודים והביאו ספר תורה וקראו בו</p>	<p>סוכה ט:ב</p>
	<p>דאמר ריש לקיש הריני כפרת רבי חייא ובניו</p>	<p>מפתח</p>
	<p>דאמר ריש לקיש הריני כפרת רבי חייא ובניו שבתחלה כשנשתכחה תורה מישראל עלה עזרא מבבל ויסדה חזרה ונשתכחה עלה הלל הבבלי ויסדה חזרה ונשתכחה עלו רבי חייא ובניו ויסדוה</p>	<p>סוכה א:א</p>
	<p>אמר רבי שמעון מעשה בטבי עבדו של רבן גמליאל שהיה ישן תחת המטה</p>	<p>מפתח</p>
	<p>אמר רבי שמעון מעשה בטבי עבדו של רבן גמליאל שהיה ישן תחת המטה ואמר להן רבן גמליאל לזקנים ראיתם טבי עבדי שהוא תלמיד חכם ויודע שעבדים פטורין מן הסוכה לפיכך ישן הוא תחת המטה ולפי דרכינו למדנו שהישן תחת המטה לא יצא ידי חובתו</p>	<p>סוכה ב:ב</p>

<p>חצירות היו בנויות בירושלים ע"ג הסלע</p>	<p>מפתח</p>
<p>חצירות היו בנויות בירושלים ע"ג הסלע ותחתיהם חלל מפני קבר התהום ומביאין נשים עוברות וילדות שם ומגדלות בניהם שם לפרה ומביאין שוורים ועל גביהן דלתות ותינוקות יושבין על גביהן וכוסות של אבן בידיהם הגיעו לשילוח ירדו לתוך המים ומילאום ועלו וישבו להם רבי יוסי אומר ממקומו היה משלשל וממלא מפני קבר התהום ותניא ר' יהודה אומר לא היו מביאין דלתות אלא שוורים והא שוורים דאהל שאינו עשוי בידי אדם הוא</p>	<p>סוכה כא:א</p>
<p>ר' יהודה אומר לא היו מביאין דלתות כל עיקר</p>	<p>מפתח</p>
<p>ר' יהודה אומר לא היו מביאין דלתות כל עיקר מפני שדעתו של תינוק גסה עליו שמא יוציא ראשו או אחד מאבריו ויטמא בקבר התהום אלא מביאין שוורים המצרים שכריסותיהן רחבות והתינוקות יושבין על גביהן וכוסות של אבן בידיהן הגיעו לשילוח ירדו ומלאום ועלו וישבו להן על גביהן והרי מטה דיש בה כמה אגרופים</p>	<p>סוכה כא:ב</p>
<p>שאל אפטרופוס של אגריפס המלך</p>	<p>מפתח</p>
<p>שאל אפטרופוס של אגריפס המלך את רבי אליעזר כגון אני שאיני רגיל לאכול אלא סעודה אחת ביום מהו שאוכל סעודה אחת ואפטר אמר לו בכל יום ויום אתה ממשיך כמה פרפראות לכבוד עצמך ועכשיו אי אתה ממשיך פרפרת אחת לכבוד קונך ועוד שאלו כגון אני שיש לי שתי נשים אחת בטבריא ואחת בציפורי ויש לי שתי סוכות אחת בטבריא ואחת בציפורי מהו שאצא מסוכה לסוכה ואפטר אמר לו לא שאני אומר כל היוצא מסוכה לסוכה בטל מצותה של ראשונה</p>	<p>סוכה כא:א</p>
<p>מעשה בר' אליעזר ששבת בגליל העליון</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בר' אליעזר ששבת בגליל העליון בסוכתו של יוחנן ברבי אלעאי בקיסרי ואמרי לה בקיסריון והגיע חמה לסוכה אמר לו מהו שאפרוש עליה סדין אמר לו אין לך כל שבט ושבת מישראל שלא העמיד ממנו שופט הגיע חמה לחצי הסוכה אמר לו מהו שאפרוש עליה סדין אמר לו אין לך כל שבט ושבת מישראל שלא יצאו ממנו נביאים שבט יהודה ובנימין העמידו מלכים על פי נביאים הגיע חמה למרגלותיו של ר' אליעזר נטל יוחנן סדין ופירש עליה הפשיל ר' אליעזר טליתו לאחוריו ויצא לא מפני שהפליגו בדברים אלא מפני שלא אמר דבר שלא שמע מפי רבו לעולם</p>	<p>סוכה כז:ב</p>
<p>אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי מימיו לא שח שיחת חולין ולא הלך ד' אמות בלא תורה ובלא תפילין ולא קדמו אדם בבית המדרש ולא ישן בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי ולא הרחרח במבואות המטונפות ולא הניח אדם בבית המדרש ויצא ולא מצאו אדם יושב ודומם אלא יושב ושונה ולא פתח אדם דלת לתלמידיו אלא הוא בעצמו ולא אמר דבר שלא שמע מפי רבו מעולם ולא אמר הגיע עת לעמוד מבית המדרש חוץ מערבי פסחים וערבי יום הכפורים וכן היה ר' אליעזר תלמידו נוהג אחריו</p>	<p>סוכה כח:א</p>
<p>שמונים תלמידים היו לו להלל הזקן</p>	<p>מפתח</p>
<p>שמונים תלמידים היו לו להלל הזקן שלשים מהן ראויים שתשרה עליהן שכיהן כמשה רבינו ושלשים מהן ראויים שתעמוד להם חמה כיהושע בן נון עשרים בינונים גדול שבכולן יונתן בן עוזיאל קטן שבכולן רבן יוחנן בן זכאי</p>	<p>סוכה כח:א</p>
<p>אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי שלא הניח</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי שלא הניח מקרא ומשנה גמרא הלכות ואגדות דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים קלים וחמורים וגזרות שוות תקופות וגימטריאות שיחת מלאכי השרת ושיחת שדים ושיחת דקלים משלות כובסין משלות שועלים דבר גדול ודבר קטן דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן היות דאביי ורבא לקיים מה שנאמר (משלי ח, כא) להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא</p>	<p>סוכה כח:א</p>
<p>מעשה ברבי עקיבא שבא לבית הכנסת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה ברבי עקיבא שבא לבית הכנסת ואתרוגו על כתפו אמר לו רבי יהודה משם ראייה אף הם אמרו לו אין זה הדר</p>	<p>סוכה לז:ב</p>
<p>מעשה ביקירי ירושלים</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה ביקירי ירושלים שהיו אוגדין את לולביהן בגימוניות של זהב אמרו לו משם ראייה במינו היו אוגדין אותו מלמטה</p>	<p>סוכה לז:א</p>
<p>מעשה ברבן גמליאל ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ומעשה ברבן גמליאל ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא שהיו באין בספינה ולא היה לולב אלא לרבן גמליאל בלבד שלקחו באלף זוז נטלו רבן גמליאל ויצא בו ונתנו לרבי יהושע במתנה נטלו רבי יהושע ויצא בו ונתנו לרבי אלעזר בן עזריה במתנה נטלו רבי אלעזר בן עזריה ויצא בו ונתנו במתנה לרבי עקיבא נטלו ר"ע ויצא בו והחזירו לרבן גמליאל למה לי למימר החזירו מלתא אגב אורחיה קא משמע לן מתנה על מנת להחזיר שמה מתנה</p>	<p>סוכה מא:ב</p>
<p>כך היה מנהגן של אנשי ירושלים אדם יוצא מביתו ולולבו בידו</p>	<p>מפתח</p>
<p>כך היה מנהגן של אנשי ירושלים אדם יוצא מביתו ולולבו בידו הולך לבית הכנסת ולולבו בידו קורא קריאת שמע ומתפלל ולולבו בידו קורא בתורה ונושא את כפיו מניחו על גבי קרקע הולך לבקר חולים ולנחם אבלים ולולבו בידו כנס לבית המדרש משגר לולבו ביד בנו וביד עבדו וביד שלוחו</p>	<p>סוכה מא:ב</p>

<p>מעשה בצדוקי אחד שניסך על גבי רגלי</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בצדוקי אחד שניסך על גבי רגליו ורגמוהו כל העם באתרוגיהן ואותו היום נפגמה קרן המזבח והביאו בול של מלח וסתמוהו לא מפני שהוכשר לעבודה אלא מפני שלא יראה מזבח פגום שכל מזבח שאין לו לא כבש ולא קרן ולא יסוד ולא ריבוע פסול לעבודה</p>	<p>סוכה מח:ב</p>
<p>מי שלא ראה דיופלוסטון</p>	<p>מפתח</p>
<p>מי שלא ראה דיופלוסטון של אלכסנדריא של מצרים לא ראה בכבודן של ישראל אמרו כמין בסילקי גדולה היתה סטיו לפנים מסטיו פעמים שהיו בה (ששים רבוא על ששים רבוא) כפלים כיוצאי מצרים והיו בה ע"א קתדראות של זהב כנגד ע"א של סנהדרין גדולה כל אחת ואחת אינה פחותה מעשרים ואחד רבוא ככרי זהב ובימה של עץ באמצעיתה וחזן הכנסת עומד עליה והסודרין בידו וכיון שהגיע לענות אמן הלה מניף בסודר וכל העם עונין אמן ולא היו יושבין מעורבין אלא זהבין בפני עצמן וכספין בפני עצמן ונפחין בפני עצמן וטרסיים בפני עצמן וגרדיים בפני עצמן וכשעני נכנס שם היה מכיר בעלי אומנתו ונפנה לשם ומשם פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו</p>	<p>סוכה נא:ב</p>
<p>אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה שמח</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה שמח בשמחת בית השואבה אמר כן אם אני כאן הכל כאן ואם איני כאן מי כאן הוא היה אומר כן למקום שאני אוהב שם רגלי מוליכות אותי אם תבא אל ביתי אני אבא אל ביתך אם אתה לא תבא אל ביתי אני לא אבא אל ביתך שנאמר (שמות כ, כד) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך אף הוא ראה גלגולת אחת שצפה על פני המים אמר לה על דאטפת אטפוך ומטיפיך יטופון</p>	<p>סוכה נג:א</p>
<p>אמרו עליו על רבן שמעון בן גמליאל</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו עליו על רבן שמעון בן גמליאל כשהיה שמח בשמחת בית השואבה היה נוטל שמנה אבוקות של אור וזורק אחת ונוטל אחת ואין נוגעות זו בזו וכשהוא משתחוה נועץ שני גודליו בארץ ושוחה ונושק את הרצפה וזוקף ואין כל בריה יכולה לעשות כן</p>	<p>סוכה נג:א</p>
<p>כשהיינו שמחים שמחת בית השואבה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יהושע בן חנניה כשהיינו שמחים שמחת בית השואבה לא ראינו שינה בעיינינו כיצד שעה ראשונה תמיד של שחר משם לתפלה משם לקרבן מוסף משם לתפלת המוסף משם לבית המדרש משם לאכילה ושתייה משם לתפלת המנחה משם לתמיד של בין הערבים מכאן ואילך לשמחת בית השואבה</p>	<p>סוכה נג:א</p>
<p>מעשה ברבי אליעזר שהיה יושב ודורש</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה ברבי אליעזר שהיה יושב ודורש כל היום כולו בהלכות יום טוב יצתה כת ראשונה אמר הללו בעלי פטסין כת שניה אמר הללו בעלי חביות כת שלישית אמר הללו בעלי כדין כת רביעית אמר הללו בעלי לגינן כת חמישית אמר הללו בעלי כוסות התחילו כת ששית לצאת אמר הללו בעלי מארה נתן עיניו בתלמידים התחילו פניהם משתנין אמר להם בני לא לכם אני אומר אלא להללו שיצאו שמניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>בשעת פטירתן אמר להם</p>	<p>מפתח</p>
<p>בשעת פטירתן אמר להם (נחמיה ה, ז) לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדונינו ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם אמר מר שמניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה והא שמחת יום טוב מצוה היא רבי אליעזר לטעמיה דאמר שמחת יום טוב רשות</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>אמרו עליו על שמאי הזקן כל ימיו היה אוכל לכבוד</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו עליו על שמאי הזקן כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת מצא בהמה נאה אומר זו לשבת מצא אחרת נאה הימנה מניח את השניה ואוכל את הראשונה אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו שכל מעשיו לשם שמים שנאמר (תהלים סח, כ) ברוך אדני יום יום</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>אמר לו הקב"ה למשה משה מתנה טובה יש לי</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר לו הקב"ה למשה משה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיע אותם מכאן אמר רבן שמעון בן גמליאל הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו לא קשיא הא במתנה דעבידא לאגלווי הא במתנה דלא עבידא לאגלווי שבת נמי מתנה דעבידא לאגלווי מתן שכרה לא עבידא לאגלווי</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>ההוא סמיא דהוה מסדר מתניתא קמיה דמר שמואל</p>	<p>מפתח</p>
<p>ההוא סמיא דהוה מסדר מתניתא קמיה דמר שמואל חזייה דהוה עציב אמר ליה אמאי עציבת אמר ליה דלא אותיבי ערובי תבשילין אמר ליה סמוך אדידי לשנה חזייה דהוה עציב אמר ליה אמאי עציבת אמר ליה דלא אותיבי ערובי תבשילין אמר ליה פושע את לכולי עלמא שרי לדיך אסור</p>	<p>ביצה טז:ב</p>

<p>מעשה בהלל הזקן שהביא עולתו לעזרה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בהלל הזקן שהביא עולתו לעזרה לסמוך עליה ב"ר ט' חברו עליו תלמידי שמאי הזקן אמרו לו מה טיבה של בהמה זו אמר להם נקבה היא ולזבחי שלמים הבאתיה כשכש להם בזנבה והלכו להם ואותו היום גברה ידם של בית שמאי על בית הלל ובקשו לקבוע הלכה כמותן והיה שם זקן אחד מתלמידי שמאי הזקן ובבא בן בוטא שמו שהיה יודע שהלכה כבית הלל ושלא הביא כל צאן קדר שבירושלים והעמידן בעזרה ואמר כל מי שרוצה לסמוך יבא ויסמוך ואותו היום גברה ידן של בית הלל וקבעו הלכה כמותן ולא היה שם אדם שערער בדבר כלום</p>	<p>ביצה כ:א</p>
<p>שוב מעשה בתלמיד אחד מתלמידי ב"ה</p>	<p>מפתח</p>
<p>שוב מעשה בתלמיד אחד מתלמידי ב"ה שהביא עולתו לעזרה לסמוך עליה מצאו תלמיד אחד מתלמידי ב"ש אמר לו מה זו סמיכה אמר לו מה זו שתיקה שתקו בניזפה והלך לו</p>	<p>ביצה כ:ב</p>
<p>כדאמרה ליה ברתיא דקיסר לר' יהושע בן חנניה אי חכמה מפוארה בכלי מכוער</p>	<p>מפתח</p>
<p>כדאמרה ליה ברתיא דקיסר לר' יהושע בן חנניה אי חכמה מפוארה בכלי מכוער אמר לה אביך רמי חמרא במני דפחרא אמרה ליה אלא במאי נירמי אמר לה אתון דחשביתו רמו במאני דהבא וכספא אזלה ואמרה ליה לאבוה רמיא לחמרא במני דהבא וכספא ותקיף אתו ואמרו ליה אמר לה לברתיא מאן אמר לך הכי אמרה ליה רבי יהושע בן חנניה קריהו אמר ליה אמאי אמרת לה הכי אמר ליה כי היכי דאמרה לי אמרי לה והא איכא שפירי דגמירי</p>	<p>תענית ז:א</p>
<p>מעשה ומתו בניו של ר' יוסי בן רבי חנינא</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה ומתו בניו של ר' יוסי בן רבי חנינא ורחץ בצונן כל שבעה התם כשתכפוהו אבליו הוה דתניא תכפוהו אבליו זה אחר זה הכביד שערו מיקל בתער ומכבס כסותו במים</p>	<p>תענית יג:א</p>
<p>שכן מצינו באנשי נינוה</p>	<p>מפתח</p>
<p>שכן מצינו באנשי נינוה שלא נאמר בהם וירא האלהים את שקם ואת תעניתם אלא (יונה ג.ו.) וירא האלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה (יונה ג.ח.) ויתכסו שקים האדם והבהמה מאי הוה עבדי אסרא הבהמות לחוד ואת הוולדות לחוד אמרו לפניו רבונו של עולם אם אין אתה מרחם עלינו אין אנו מרחמים על אלו (יונה ג.ח.) ויקראו אל אלהים בחזקה מאי אמור אמרו לפניו רבונו של עולם עלוב ושאינו עלוב צדיק ורשע מי נדחה מפני מי (יונה ג.ח.) וישובו איש מדרכו הרעה ומן החמס אשר בכפיהם מאי ומן החמס אשר בכפיהם אמר שמואל אפילו גזל מריש ובנאו בבירה מקעקע כל הבירה כולה ומחזיר מריש לבעליו</p>	<p>תענית ט:א</p>
<p>פעם אחת נגזרה גזירה על ישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>שפעם אחת נגזרה גזירה על ישראל שלא יעסקו בתורה ושלא ימולו את בניהם ושיחללו שבתות מה עשה יהודה בן שמוע וחביריו הלכו ונטלו עצה ממטרוניתא אחת שכל גדולי רומי מצויין אצלה אמרה להם עמדו והפגינו בלילה הלכו והפגינו בלילה אמרו אי שמים לא אחים אנחנו לא בני אב אחד אנחנו לא בני אם אחת אנחנו מה נשתנינו מכל אומה ולשון שאתם גוזרין עלינו גזירות רעות ובטלום ואותו היום עשאוהו יר"ט</p>	<p>תענית יח:א</p>
<p>ניקנור אחד מאפרכי יוונים</p>	<p>מפתח</p>
<p>ניקנור אחד מאפרכי יוונים היה ובכל יום ויום היה מניף ידו על יהודה וירושלים ואומר אימתי תפול בידי וארמסנה וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום קצצו בהונות ידיו ורגליו ותלאום בשערי ירושלים ואמרו פה שהיה מדבר בגאווה וידים שהיו מניפות על ירושלים תעשה בהם נקמה</p>	<p>תענית יח:ב</p>
<p>מאי טוריינוס אמרו כשבקש טוריינוס להרוג את לולינוס</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאי טוריינוס אמרו כשבקש טוריינוס להרוג את לולינוס ופפוס אחיו בלודקיא אמר להם אם מעמו של חנניה מישאל ועזריה אתם יבא אלהיכם ויציל אתכם מידי כדרך שהציל את חנניה מישאל ועזריה מיד נבוכדנצר אמרו לו חנניה מישאל ועזריה צדיקים גמורין היו וראויין היו ליעשות להם נס ונבוכדנצר מלך הגון היה וראוי ליעשות נס על ידו ואותו רשע הדיוט הוא ואינו ראוי ליעשות נס על ידו ואנו נתחייבנו כליה למקום ואם אין אתה הורגנו הרבה הורגים יש לו למקום והרבה דובין ואריות יש לו למקום בעולמו שפוגעין בנו והורגין אותנו אלא לא מסרנו הקדוש ברוך הוא בידך אלא שעתיד לפרע דמינו מידך אעפ"כ הרגן מיד אמרו לא זזו משם עד שבאו דיופלי מרומי ופצעו את מוחו בגיזרין</p>	<p>תענית יח:ב</p>
<p>מעשה שאמרו לו לחוני המעגל</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה שאמרו לו לחוני המעגל התפלל שירדו גשמים אמר להם צאו והכניסו תנורי פסחים בשביל שלא ימוקו התפלל ולא ירדו גשמים מה עשה עג עוגה ועמד בתוכה ואמר לפניו רבש"ע בניך שמו פניהם עלי שאני כבן בית לפניך נשבע אני בשמך הגדול שאיני זז מכאן עד שתרחם על בניך התחילו גשמים מנטפין אמר לא כך שאלתי אלא גשמי בורות שיחין ומערות התחילו לירד בזעף אמר לא כך שאלתי אלא גשמי רצון ברכה ונדבה ירדו כתיקנן עד שיצאו ישראל מירושלים להר הבית מפני הגשמים באו ואמרו לו כשם שהתפללת עליהם שירדו כך התפלל שילכו להן אמר להם צאו וראו אם נמחית אבן הטועין שלח לו שמעון בן שטח אלמלא חוני אתה גוזרני עליך נידוי אבל מה אעשה לך שאתה מתחטא לפני המקום ועושה לך רצונך כבן שהוא מתחטא על אביו ועושה לו רצונו ועליך הכתוב אומר (משלי כג.כה.) ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך</p>	<p>תענית יט:א</p>

פעם אחת עלו כל ישראל לרגל לירושלים

מפתח

פעם אחת עלו כל ישראל לרגל לירושלים ולא היה להם מים לשתות הלך נקדימון בן גוריון אצל אדון אחד אמר לו הלויני שתיים עשרה מעיינות מים לעולי רגלים ואני אתן לך שתיים עשרה עינות מים ואם איני נותן לך הריני נותן לך שתיים עשרה ככר כסף וקבע לו זמן כיון שהגיע הזמן ולא ירדו גשמים בשחרית שלח לו שגר לי או מים או מעות שיש לי בידך שלח לו עדיין יש לי זמן כל היום כולו שלי הוא בצהרים שלח לו שגר לי או מים או מעות שיש לי בידך שלח לו עדיין יש לי שהות ביום במנחה שלח לו שגר לי או מים או מעות שיש לי בידך שלח לו עדיין יש לי שהות ביום לגלג עליו אותו אדון אמר כל השנה כולה לא ירדו גשמים ועכשיו ירדו גשמים נכנס לבית המרחץ בשמחה עד שהאדון נכנס בשמחתו לבית המרחץ נקדימון נכנס לבית המקדש כשהוא עצב נתעטף ועמד בתפלה אמר לפניו רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך עשיתי שיהו מים מצויין לעולי רגלים מיד נתקשרו שמים בעבים וירדו גשמים עד שנתמלאו שתיים עשרה מעינות מים והותירו עד שיצא אדון מבית המרחץ נקדימון בן גוריון יצא מבית המקדש כשפגעו זה בזה אמר לו תן לי דמי מים יותר שיש לי בידך אמר לו יודע אני שלא הרעיש הקב"ה את עולמו אלא בשבילך אלא עדיין יש לי פתחון פה עליך שאוציא ממך את מעותי שכבר שקעה חמה וגשמים ברשותי ירדו חזר ונכנס לבית המקדש נתעטף ועמד בתפלה ואמר לפניו רבונו של עולם הודע שיש לך אהובים בעולמך מיד נתפזרו העבים וזרחה החמה באותה שעה אמר לו האדון אילו לא נקדרה החמה היה לי פתחון פה עליך שאוציא ממך מעותי תנא לא נקדימון שמו אלא בוני שמו ולמה נקרא שמו נקדימון שנקדרה חמה בעבורו

תענית
ט:ב

מיום שחרב בית המקדש נעשו גשמים צימוקין לעולם

מפתח

מיום שחרב בית המקדש נעשו גשמים צימוקין לעולם יש שנה שגשמיה מרובין ויש שנה שגשמיה מועטין יש שנה שגשמיה יורדין בזמנן ויש שנה שאין גשמיה יורדין בזמנן שנה שגשמיה יורדין בזמנן למה הוא דומה לעבד שנתן לו רבו פרנסתו בא' בשבת נמצאת עיסה נאפית כתיקנה ונאכלת כתיקנה

תענית
ט:ב

מעשה שבא רבי אלעזר (בן ר') שמעון ממגדל

מפתח

מעשה שבא רבי אלעזר (בן ר') שמעון ממגדל גדור מבית רבו והיה רכוב על החמור ומטייל על שפת נהר ושמו שמחה גדולה והיתה דעתו גסה עליו מפני שלמד תורה הרבה נזדמן לו אדם אחד שהיה מכוער ביותר אמר לו שלום עליך רבי ולא החזיר לו אמר לו ריקה כמה מכוער אותו האיש שמה כל בני עירך מכוערין כמותך אמר לו איני יודע אלא לך ואמור לאומן שעשאי כמה מכוער כלי זה שעשית כיון שידע בעצמו שחטא ירד מן החמור ונשתטח לפניו ואמר לו נעניתי לך מחול לי אמר לו איני מוחל לך עד שתלך לאומן שעשאי ואמור לו כמה מכוער כלי זה שעשית היה מטייל אחריו עד שהגיע לעירו יצאו בני עירו לקראתו והיו אומרים לו שלום עליך רבי מורי מורי אמר להם למי אתם קורין רבי רבי אמרו לו לזה שמטייל אחריו אמר להם אם זה רבי אל ירבו כמותו בישראל אמרו לו מפני מה אמר להם כך וכך עשה לי אמרו לו אעפ"כ מחול לו שאדם גדול בתורה הוא אמר להם בשבילכם הריני מוחל לו ובלבד שלא יהא רגיל לעשות כן

תענית
כ:א

אמרו עליו על נחום איש גם זו שהיה סומא

מפתח

אמרו עליו על נחום איש גם זו שהיה סומא משתי עיניו גידם משתי ידיו קיטע משתי רגליו וכל גופו מלא שחין והיה מוטל בבית רעוע ורגלי מטתו מונחין בספלין של מים כדי שלא יעלו עליו נמלים פעם אחת [היתה מטתו מונחת בבית רעוע] בקשו תלמידיו לפנות מטתו ואח"כ לפנות את הכלים אמר להם בניי פנו את הכלים ואח"כ פנו את מטתי שמובטח לכם כל זמן שאני בבית אין הבית נופל פינו את הכלים ואחר כך פינו את מטתו ונפל הבית אמרו לו תלמידיו רבי וכי מאחר שצדיק גמור אתה למה עלתה לך כך אמר להם בניי אני גרמתי לעצמי שפעם אחת הייתי מהלך בדרך לבית חמי והיה עמי משוי ג' חמורים אחד של מאכל ואחד של משתה ואחד של מיני מגדים בא עני אחד ועמד לי בדרך ואמר לי רבי פרנסני אמרתי לו המתן עד שאפרוק מן החמור לא הספקתי לפרוק מן החמור עד שיצתה נשמתו הלכתי ונפלתי על פניו ואמרתי עיני שלא חסו על עיניך יסומו ידיי שלא חסו על ידיך יתגדמו רגליי שלא חסו על רגליך יתקטעו ולא נתקררה דעתי עד שאמרתי כל גופי יהא מלא שחין אמרו לו אוי לנו שראינוך בכך אמר להם אוי לי אם לא ראיתוני בכך ואמאי קרו ליה נחום איש גם זו דכל מילתא דהוה סלקא ליה אמר גם זו לטובה

תענית
כ:א

מעשה ובלעו זאבים שני תינוקות

מפתח

מעשה ובלעו זאבים שני תינוקות והקיאום דרך בית הרעי ובא מעשה לפני חכמים וטיהרו את הבשר וטמאו את העצמות

תענית
כ:ב

מעשה ששלחו לחוני המעגל

מפתח

מעשה ששלחו לחוני המעגל וכו': ת"ר פעם אחת יצא רוב אדר ולא ירדו גשמים שלחו לחוני המעגל התפלל וירדו גשמים התפלל ולא ירדו גשמים עג עוגה ועמד בתוכה כדרך שעשה חבקוק הנביא שנאמר (חבקוק ב, א) על משמרתי אעמדה ואתיצבה על מצור וגו' אמר לפניו רבונו של עולם בניך שמו פניהם עלי שאני כבן בית לפניך נשבע אני בשמך הגדול שאיני זז מכאן עד שתרחם על בניך התחילו גשמים מנטפין אמרו לו תלמידיו רבי ראינוך ולא נמות כמדומין אנו שאין גשמים יורדין אלא להתיר שבועתך אמר לא כך שאלתי אלא גשמי בורות שיחין ומערות ירדו בזעף עד שכל טפה וטפה כמלא פי חבית ושיערו חכמים שאין טפה פחותה מלוג אמרו לו תלמידיו רבי ראינוך ולא נמות כמדומין אנו שאין גשמים יורדין אלא לאבד העולם אמר לפניו לא כך שאלתי אלא גשמי רצון ברכה ונדבה ירדו כתיקנן עד שעלו כל העם להר הבית מפני הגשמים אמרו לו רבי כשם שהתפללת שירדו כן התפלל וילכו להם אמר להם כך מקובלני שאין מתפללין על רוב הטובה אעפ"כ הביאו לי פר הודאה הביאו לו פר הודאה סמך שתי ידיו עליו ואמר לפניו רבש"ע עמך ישראל שהוצאת ממצרים אינן יכולין לא ברוב טובה ולא ברוב פורענות כעסת עליהם אינן יכולין לעמוד השפעת עליהם טובה אינן יכולין לעמוד יהי רצון מלפניך שיפסקו הגשמים ויהא ריוח בעולם מיד נשבה הרוח ונתפזרו העבים וזרחה החמה ויצאו העם לשדה והביאו להם כמהין ופטירות

תענית
כ:א

חזייה לברתיה דהוות עציבא אמר לה בתי

מפתח

חזייה לברתיה דהוות עציבא אמר לה בתי למאי עציבת אמרה ליה כלי של חומץ נתחלף לי בכלי של שמן והדלקתי ממנו אור לשבת אמר לה בתי מאי איכפת לך מי שאמר לשמן וידלוק הוא יאמר לחומץ וידלוק תנא היה דולק והולך כל היום כולו עד שהביאו ממנו אור להבדלה

תענית
כ:א

<p>מעשה ברבי אליעזר שגזר שלש עשרה תעניות</p> <p>מעשה ברבי אליעזר שגזר שלש עשרה תעניות על הצבור ולא ירדו גשמים באחרונה התחילו הצבור לצאת אמר להם תקנתם קברים לעצמכם געו כל העם בבכיה וירדו גשמים שוב מעשה בר' אליעזר שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות ולא נענה ירד רבי עקיבא אחריו ואמר אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה אבינו מלכנו למען רחם עלינו וירדו גשמים הוו מרנני רבנן יצתה בת קול ואמרה לא מפני שזה גדול מזה אלא שזה מעביר על מדותיו וזה אינו מעביר על מדותיו</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית כה:ב</p>
<p>שמואל הקטן גזר תעניתא וירדו להם גשמים</p> <p>שמואל הקטן גזר תעניתא וירדו להם גשמים קודם הנץ החמה כסבורין העם לומר שבחו של צבור הוא אמר להם אמשול לכם [משל] למה הדבר דומה לעבד שמבקש פרס מרבו אמר להם תנו לו ואל אשמע קולו שוב שמואל הקטן גזר תעניתא וירדו להם גשמים לאחר שקיעת החמה כסבורים העם לומר שבחו של צבור הוא אמר להם שמואל לא שבח של צבור הוא אלא אמשול לכם משל למה הדבר דומה לעבד שמבקש פרס מרבו ואמר להם המתינו לו עד שיתמקמק ויצטער ואחר כך תנו לו</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית כה:ב</p>
<p>חמשה דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר</p> <p>חמשה דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז וחמשה בתשעה באב בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות ובטל התמיד והובקעה העיר ושרף אפוסטמוס את התורה והעמיד צלם בהיכל בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ וחרב הבית בראשונה ובשניה ונלכדה ביתר ונחרשה העיר</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית כה:א</p>
<p>כשעלו בני הגולה לא מצאו עצים בלשכה</p> <p>כשעלו בני הגולה לא מצאו עצים בלשכה ועמדו אלו והתנדבו משלהם וכך התנו נביאים שביניהן שאפי' לשכה מלאה עצים יהיו אלו מתנדבין משלהן שנאמר (נתמיה י, לה) והגורלות הפלנו על קרבן העצים הכהנים הלויים והעם להביא לבית אלהינו</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית כה:א</p>
<p>פעם אחת גזרה המלכות גזירה על ישראל</p> <p>פעם אחת גזרה המלכות גזירה על ישראל שלא יביאו עצים למערכה ושלא יביאו בכורים לירושלים והושיבו פרוזדאות על הדרכים כדרך שהושיב ירבעם בן נבט שלא יעלו ישראל לרגל מה עשו כשרין (שבאותו הדור ויראי חטא) הביאו סלי בכורים וחיפום בקציעות ונטלום ועלי על כתפיהן וכיון שהגיעו אצל פרוזדאות אמרו להם להיכן אתם הולכין אומרין להם לעשות שני ייגולי דבילה במכתשת שלפנינו ובעלי שעל כתפיו כיון שעברו מהן עיטרום בסלים והביאום לירושלים</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית כה:א</p>
<p>פעם אחת גזרה המלכות גזירה</p> <p>פעם אחת גזרה המלכות גזירה על ישראל שלא יביאו עצים למערכה והושיבו פרוזדאות על הדרכים כדרך שהושיב ירבעם בן נבט על הדרכים שלא יעלו ישראל לרגל מה עשו יראי חטא שבאותו הדור הביאו גזריהן ועשו סולמות והניחו על כתפיהם והלכו להם כיון שהגיעו אצלן אמרו להם להיכן אתם הולכין אמרו להם להביא גוזלות משובך שלפנינו ובסולמות שעל כתפיו כיון שעברו מהן פירקום והביאום והעלום לירושלים ועליהם ועל כיוצא בהם הוא אומר (משלי י, ז) זכר צדיק לברכה ועל ירבעם בן נבט וחבריו נאמר ושם רשעים ירקב</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית כה:א</p>
<p>ה' דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר</p> <p>ה' דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז כו': נשתברו הלוחות מנלן דתניא בששה לחדש ניתנו עשרת הדברות לישראל רבי יוסי אומר בשבעה בו מאן דאמר בששה ניתנו ובשבעה עלה משה מ"ד בשבעה בשבעה ניתנו ובשבעה עלה משה</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית כה:ב</p>
<p>משחרב הבית בראשונה נתקבצו כיתות כיתות</p> <p>משחרב הבית בראשונה נתקבצו כיתות כיתות של פרחי כהונה ומפתחות ההיכל בידן ועלו לגג ההיכל ואמרו לפנינו רבונו של עולם הואיל ולא זכינו להיות גזברין נאמנים יהיו מפתחות מסורות לך וזרקום כלפי מעלה ויצתה כעין פיסת יד וקיבלתן מהם והם קפצו ונפלו לתוך האור ועליהן קונן ישעיהו הנביא (ישעיהו כב, א) משא גיא חזיון מה לך איפוא כי עליית כולך לגגות תשואות מלאה עיר הומיה קריה עליזה חלליך לא חללי חרב ולא מתי מלחמה אף בהקב"ה נאמר (ישעיהו כב, ה) מקרקר קיר ושוע אל ההר</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית כט:א</p>
<p>כשחרב בית המקדש בראשונה</p> <p>כשחרב בית המקדש בראשונה אותו היום ערב תשעה באב היה ומוצאי שבת היה ומוצאי שביעית היתה ומשמרתה של יהוירב היתה והלויים היו אומר' שירה ועומדין על דוכנם ומה שירה היו אומר' (תהלים צד, כג) וישב עליהם את אונם וברעתם יצמיתם ולא הספיקו לומר יצמיתם ה' אלהינו עד שבאו נכרים וכבשום וכן בשניה נלכדה ביתר גמרא נחרשה העיר</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית כט:א</p>
<p>כשחרב טורנוסרופוס הרשע את ההיכל</p> <p>כשחרב טורנוסרופוס הרשע את ההיכל נגזרה גזרה על רבן גמליאל להריגה בא אדון אחד ועמד בבית המדרש ואמר בעל החוטם מתבקש בעל החוטם מתבקש שמע רבן גמליאל אזל טשא מינייהו אזל לגביה בצנעא א"ל אי מצילנא לך מייתית לי לעלמא דאתי א"ל הן א"ל אשתבע לי אשתבע ליה סליק לאיגרא נפיל ומית וגמירי דכי גזרי גזירתא ומית חד מינייהו מבטלי לגזרתייהו יצתה בת קול ואמרה אדון זה מזומן לחיי העולם הבא</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית כט:א</p>
<p>רב מתנה אמר יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה</p> <p>רב מתנה אמר יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה ואמר רב מתנה אותו יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה תקנו ביבנה הטוב והמטיב הטוב שלא הסריחו והמטיב שנתנו לקבורה</p>	<p>מפתח</p> <p>תענית לא:א</p>

בנות ישראל יוצאות וחולות בכרמים	מפתח
<p>בנות ישראל יוצאות וחולות בכרמים: תנא מי שאין לו אשה נפנה לשם: מיוחסות שבהן היו אומרות בחור וכו': תנו רבנן יפיפות שבהן מה היו אומרות תנו עיניכם ליופי שאין האשה אלא ליופי מיוחסות שבהן מה היו אומרות תנו עיניכם למשפחה לפי שאין האשה אלא לבנים מכוערות שבהם מה היו אומרות קחו מקחכם לשום שמים ובלבד שתעטרונו בזהובים</p>	תענית לא:א
תרגום של נביאים יונתן בן עוזיאל אמרו	מפתח
<p>תרגום של נביאים יונתן בן עוזיאל אמרו מפי חגי זכריה ומלאכי ונזדעזעה ארץ ישראל ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה יצתה בת קול ואמרה מי הוא זה שגילה סתריי לבני אדם עמד יונתן בן עוזיאל על רגליו ואמר אני הוא שגליתי סתריך לבני אדם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא אלא לכבודך עשיתי שלא ירבו מחלוקת בישראל ועוד ביקש לגלות תרגום של כתובים יצתה בת קול ואמרה לו דיך מ"ט משום דאית ביה קץ משיח ותרגום של תורה</p>	מגילה ג:א
אמר רבי חנינא רבי נטע נטיעה בפורים ורחץ בקרונה של צפורי בשבעה עשר בתמוז	מפתח
<p>אמר רבי חנינא רבי נטע נטיעה בפורים ורחץ בקרונה של צפורי בשבעה עשר בתמוז ובקש לעקור תשעה באב ולא הוודו לו אמר לפניו רבי אבא בר זבדא רבי לא כך היה מעשה אלא תשעה באב שחל להיות בשבת הוה ודחינוהו לאחר השבת ואמר רבי הוואיל ונדחה ידחה ולא הוודו חכמים קרי עליה (קהלת ד, ט) טובים השנים מן האחדים</p>	מגילה ה:ב
רבה ורבי זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדדי	מפתח
<p>רבה ורבי זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדדי איבסום קם רבה שחטיה לרבי זירא למחר בעי רחמי ואחייה לשנה אמר ליה ניתי מר ונעביד סעודת פורים בהדי הדדי אמר ליה לא בכל שעתא ושעתא מתרחיש ניסא</p>	מגילה ז:ב
מעשה בתלמי המלך שכינס שבעים ושנים זקנים	מפתח
<p>דתניא מעשה בתלמי המלך שכינס שבעים ושנים זקנים והכניסן בשבעים ושנים בתים ולא גילה להם על מה כינסן ונכנס אצל כל אחד ואחד ואמר להם כתבו לי תורת משה רבכם נתן הקב"ה בלב כל אחד ואחד עצה והסכימו כולן לדעת אחת וכתבו לו (בראשית א, כז) אלהים ברא בראשית</p>	מגילה ט:א
מעשה ברבי יוסף בן אולם מציפורי שאירע בו פסול	מפתח
<p>מעשה ברבי יוסף בן אולם מציפורי שאירע בו פסול ככהן גדול ומינוהו תחתיו ובא מעשה לפני חכמים ואמרו ראשון חוזר לעבודתו שני אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט כהן גדול משום איבה כהן הדיוט משום מעלין בקודש ולא מורדין</p>	מגילה ט:ב
שאלו תלמידיו את רשב"י מפני מה נתחייבו	מפתח
<p>שאלו תלמידיו את רשב"י מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל שבאותו הדור כליה אמר להם אמרו אתם אמרו לו מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע אם כן שבשושן יהרגו שבכל העולם כולו אל יהרגו אמרו לו אמור אתה אמר להם מפני שהשתחוו לצלם אמרו לו וכי משוא פנים יש בדבר אמר להם הם לא עשו אלא לפנים אף הקב"ה לא עשה עמהן אלא לפנים</p>	מגילה י:א
כולן על שמו נקראו בן יאיר	מפתח
<p>כולן על שמו נקראו בן יאיר בן שהאיר עיניהם של ישראל בתפלתו בן שמעי בן ששמע אל תפלתו בן קיש שהקיש על שערי חכמים ונפתחו לו קרי ליה יהודי אלמא מיהודה קאתי וקרי ליה ימיני אלמא מבנימין קאתי</p>	מגילה י:ב
ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור	מפתח
<p>שמות ב, ה) ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור ואמר רבי יוחנן שירדה לרחוץ מגילולי בית אביה ילדה והא רבויי רביתיה לומר לך שכל המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו ירד זה משה ולמה נקרא שמו ירד שירד להם לישראל מן בימיו גדור שגדר פרצותיהן של ישראל חבר שחיבר את ישראל לאביהן שבשמים סוכו שנעשה להם לישראל כסוכה יקותיאל שקוו ישראל לאל בימיו זנוח שהזניח עונותיהן של ישראל אבי אבי אבי אב בתורה אב בחכמה אב בניאות</p>	מגילה י:ג
בשכר צניעות שהית' בה ברחל	מפתח
<p>בשכר צניעות שהית' בה ברחל זכתה ויצא ממנה שאול ובשכר צניעות שהיה בו בשאול זכה ויצאת ממנו אסתר ומאי צניעות היתה בה ברחל דכתיב (בראשית כט, יב) ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי אחי אביה הוא והלא בן אחות אביה הוא אלא אמר לה מינסבא לי אמרה ליה אין מיהו אבא רמאה הוא ולא יכלת ליה אמר לה אחיו אנא ברמאות אמרה ליה ומי שרי לצדיקי לסגויי ברמיותא אמר לה אין (שמואל ב כב, כז) עם נבר תתבר ועם עקש תתפל אמר לה ומאי רמיותא אמרה ליה אית לי אחתא דקשישא מינאי ולא מנסיב לי מקמה מסר לה סימנים כי מטא ליליא אמרה השתא מיכספא אחתאי מסרתניהו ניהלה</p>	מגילה י:ג

<p>ויבז בעיניו לשלוח יד במרדכי לבדו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ויבז בעיניו לשלוח יד במרדכי לבדו אמר רבא בתחילה במרדכי לבדו ולבסוף בעם מרדכי ומנו רבנן ולבסוף בכל היהודים הפיל פור הוא הגורל תנא כיון שנפל פור בחודש אדר שמח שמחה גדולה אמר נפל לי פור בירח שמת בו משה ולא היה יודע שבשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד</p>	<p>מגילה יג:ב</p>
<p>הרבה נביאים עמדו להם לישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>הרבה נביאים עמדו להם לישראל כפלים כיוצאי מצרים אלא נבואה שהוצרכה לדורות נכתבה ושלא הוצרכה לא נכתבה</p>	<p>מגילה יד:א</p>
<p>שבע נביאות מאן נינהו</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבע נביאות מאן נינהו שרה מרים דבורה חנה אביגיל חולדה ואסתר שרה דכתיב (בראשית יא, כט) אבי מלכה ואבי יסכה ואמר ר' יצחק יסכה זו שרה ולמה נקרא שמה יסכה שסכתה ברוח הקדש שנאמר (בראשית כא, יב) כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה ד"א יסכה שהכל סוכין ביופיה</p>	<p>מגילה יד:א</p>
<p>ותקח מרים הנביאה אחות אהרן</p>	<p>מפתח</p>
<p>ותקח מרים הנביאה אחות אהרן ולא אחות משה אמר ר"נ אמר רב שהיתה מתנבאה כשהיא אחות אהרן ואומרת עתידה אמי שתלד בן שיושיע את ישראל ובשעה שנולד נתמלא כל הבית כולו אורה עמד אביה ונשקה על ראשה אמר לה בתי נתקיימה נבואתיך וכיון שהשליכוהו ליאור עמד אביה וטפחה על ראשה ואמר לה בתי היכן נבואתיך היינו דכתיב (שמות ב, ז) ותצב אחותו מרחוק לדעה לדעת מה יהא בסוף נבואתה</p>	<p>מגילה יד:א</p>
<p>ארבע נשים יפיפות היו בעולם</p>	<p>מפתח</p>
<p>ארבע נשים יפיפות היו בעולם שרה (ואביגיל רחב) ואסתר ולמאן דאמר אסתר ירקרוקת היתה מפיק אסתר ומעייל ושתי תנו רבנן רחב בשמה זינתה יעל בקולה אביגיל בזכירתה מיכל בת שאול בראייתה אמר רבי יצחק כל האומר רחב רחב מיד ניקרי א"ל רב נחמן אנה אמיןא רחב רחב ולא איכפת לי אמר ליה כי קאמינא ביודעה ובמכירה</p>	<p>מגילה יד:א</p>
<p>אמרה מדת הדין לפני הקב"ה רבונו של עולם</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרה מדת הדין לפני הקב"ה רבונו של עולם מה נשתנו אלו מאלו אמר לה הקדוש ברוך הוא ישראל עסקו בתורה אומות העולם לא עסקו בתורה אמר ליה גם אלה ביין שגו ובשכר תעו פקו פליליה</p>	<p>מגילה יד:ב</p>
<p>ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו כי הוה נקיט ואזיל בשבילא דבי המן חזיתיה ברתיא דקיימא אאיגרא סברה האי דרכיב אבוה והאי דמסגי קמיה מרדכי שקלה עציצא דבית הכסא ושדיתיה ארישא דאבוה דלי עיניה וחזת דאבוה הוא נפלה מאיגרא לארעא ומתה והיינו דכתיב וישב מרדכי אל שער המלך אמר רב ששת ששב לשקו ולתעניתו והמן נדחף אל ביתו אבל וחפוי ראש אבל על בתו וחפוי ראש על שאירע לו</p>	<p>מגילה יד:א</p>
<p>אם מזרע היהודים מרדכי</p>	<p>מפתח</p>
<p>אם מזרע היהודים מרדכי וגו' אמרו ליה אי משאר שבטים קאתי יכלת ליה ואי משבט יהודה ובנימין ואפרים ומנשה לא יכלת ליה יהודה דכתיב (בראשית מט, ח) ידך בערף אויביך אינך דכתיב בהו (תהלים פ, ג) לפני אפרים ובנימין ומנשה עוררה את גבורתך (אסתר ו, יג) כי נפל תפול לפניו דרש ר' יהודה בר אלעאי שתי נפילות הללו למה אמרו לו אומה זו משולה לעפר ומשולה לכוכבים כשהן יורדין יורדין עד עפר וכשהן עולין עולין עד לכוכבים</p>	<p>מגילה יד:א</p>
<p>מעשה בר' מאיר שהלך לעבר שנה בעסיא</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בר' מאיר שהלך לעבר שנה בעסיא ולא היה שם מגילה וכתבה מלבו וקראה א"ר אבהו שאני רבי מאיר דמיקיים ביה (משלי ד, כה) ועפעפיך יישירו נגדך אמר ליה רמי בר חמא לרבי ירמיה מדפתי מאי ועפעפיך יישירו נגדך אמר לו אלו דברי תורה דכתיב בהו (משלי כג, ה) התעיף עיניך בו ואיננו ואפילו הכי מיושרין הן אצל ר' מאיר</p>	<p>מגילה יד:ב</p>

<p>מימות משה ועד רבן גמליאל לא היו למדין תורה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מימות משה ועד רבן גמליאל לא היו למדין תורה אלא מעומד משמת רבן גמליאל ירד חולי לעולם והיו למדין תורה מיושב והיינו דתנן משמת רבן גמליאל בטל כבוד תורה כתוב אחד אומר (דברים ט, ט) ואשב בהר וכתוב אחד אומר (דברים י, י) ואנכי עמדתי בהר אמר רב עומד ולומד יושב ושונה</p>	<p>מגילה כ:א</p>
<p>פעם אחת הייתי מהלך באישון לילה</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת הייתי מהלך באישון לילה ואפלה וראיתי סומא שהיה מהלך בדרך ואבוקה בידו אמרתי לו בני אבוקה זו למה לך אמר לי כל זמן שאבוקה בידי בני אדם רואין אותי ומצילין אותי מן הפחתין ומן הקוצין ומן הברקנין</p>	<p>מגילה כד:ב</p>
<p>מה היה בחלקו של יהודה הר הבית</p>	<p>מפתח</p>
<p>מה היה בחלקו של יהודה הר הבית הלשכות והעזרות ומה היה בחלקו של בנימין אולם והיכל ובית קדשי הקדשים ורצועה היתה יוצאת מחלקו של יהודה ונכנסת בחלקו של בנימין ובה מזבח בנוי והיה בנימין הצדיק מצטער עליה בכל יום לבולעה שנאמר (דברים לג, יב) חופף עליו כל היום לפיכך זכה בנימין ונעשה אושפיזכן לשכינה</p>	<p>מגילה כז:א</p>
<p>שאלו תלמידיו את רבי זכאי</p>	<p>מפתח</p>
<p>שאלו תלמידיו את רבי זכאי במה הארכת ימים אמר להם מימי לא השתנתי מים בתוך ד"א של תפלה ולא כניתי שם לחבירי ולא ביטלתי קידוש היום אמא זקינה היתה לי פעם אחת מכרה כפה שבראשה והביאה לי קידוש היום תנא כשמתה הניחה לו ג' מאות גרבי יין כשמת הוא הניח לבניו שלשת אלפים גרבי יין ולא ברכתני לפני כהן ולא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה</p>	<p>מגילה כז:ב</p>
<p>שאלו תלמידיו את ר"א בן שמוע</p>	<p>מפתח</p>
<p>שאלו תלמידיו את ר"א בן שמוע במה הארכת ימים אמר להם מימי לא עשיתי קפנדריא לב"ה ולא פסעתי על ראשי עם קדוש ולא נשאתי כפי בלא ברכה שאלו תלמידיו את ר' פרידא במה הארכת ימים אמר להם מימי לא קדמני אדם לבית המדרש</p>	<p>מגילה כז:ב</p>
<p>שאלו תלמידיו את רבי נחוניא בן הקנה</p>	<p>מפתח</p>
<p>שאלו תלמידיו את רבי נחוניא בן הקנה במה הארכת ימים אמר להם מימי לא נתכבדתי בקלון חברי ולא עלתה על מטתי קללת חברי וותרן בממוני הייתי לא נתכבדתי בקלון חברי</p>	<p>מגילה כח:א</p>
<p>שאל ר"ע את רבי נחוניא הגדול</p>	<p>מפתח</p>
<p>שאל ר"ע את רבי נחוניא הגדול (אמר לו) במה הארכת ימים אתו גווי וקא מחו ליה סליק יתיב ארישא דדיקלא א"ל רבי אם נאמר (במדבר כז, ד) כבש למה נאמר אחד אמר להו צורבא מדרבנן הוא שבקוהו א"ל אחד מיוחד שבעדרו א"ל מימי לא קבלתי מתנות ולא עמדתי על מדותי וותרן בממוני הייתי לא קבלתי מתנות כי הא דר' אלעזר כי הוה משדרי ליה מתנות מבי נשיאה לא הוה שקיל כי הוה מזמני ליה לא הוה אזיל אמר להו לא ניחא לכו דאחיה דכתיב (משלי טו, כז) שונא מתנות יחיה</p>	<p>מגילה כח:א</p>
<p>שאלו תלמידיו את ר' זירא במה הארכת ימים</p>	<p>מפתח</p>
<p>שאלו תלמידיו את ר' זירא במה הארכת ימים אמר להם מימי לא הקפדתי בתוך ביתי ולא צעדתי בפני מי שגדול ממני ולא הרהרתי במבואות המטונפות ולא הלכתי ד"א בלא תורה ובלא תפילין ולא ישנתי בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי ולא ששתי בתקלת חבירי ולא קראתי לחבירי (בחניכתי)</p>	<p>מגילה כח:א</p>
<p>שאלו תלמידיו את רבי נחוניא בן הקנה</p>	<p>מפתח</p>
<p>שאלו תלמידיו את רבי נחוניא בן הקנה במה הארכת ימים אמר להם מימי לא נתכבדתי בקלון חברי ולא עלתה על מטתי קללת חברי וותרן בממוני הייתי לא נתכבדתי בקלון חברי</p>	<p>מגילה כח:א</p>
<p>תניא ר"ש בן יוחי אומר בוא וראה</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא ר"ש בן יוחי אומר בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקב"ה שבכל מקום שגלו שכינה עמהן גלו למצרים שכינה עמהן שנאמר (שמואל א ב, כז) הנגלה נגליתי לבית אביך בהיותם במצרים וגו' גלו לבלל שכינה עמהן שנאמר (ישעיהו מג, יד) למענכם שלחתי בבלה ואף כשהן עתידין ליגאל שכינה עמהן שנאמר (דברים לג, ג) ושב ה' אלהיך את שבותך והשיב לא נאמר אלא ושב מלמד שהקב"ה שב עמהן מבין הגליות בבבל</p>	<p>מגילה כט:א</p>

<p>מפתח אמר אברהם לפני הקב"ה</p>	<p>מגילה לא:ב</p>
<p>אמר אברהם לפני הקב"ה רבש"ע שמא ח"ו ישראל חוטאים לפניך ואתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה אמר לו לאו אמר לפניו רבש"ע במה אדע אמר לו קחה לי עגלה משולשת וגו' אמר לפניו רבש"ע תינח בזמן שבת המקדש קיים בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם אמר לו כבר תקנתי להם סדר קרבנות כל זמן שקוראין בהן מעלה אני עליהן כאילו מקריבין לפני קרבן ומוחל אני על כל עונותיהם</p>	
<p>מפתח אמר רב מעשה באדם אחד שכינס מעות לעלות לרגל ובא ספדן ועמד על פתח ביתו ונטלתן אשתו ונתנתן לו ונמנע ולא עלה</p>	<p>מועד קטן ט:א</p>
<p>אמר רב מעשה באדם אחד שכינס מעות לעלות לרגל ובא ספדן ועמד על פתח ביתו ונטלתן אשתו ונתנתן לו ונמנע ולא עלה באותה שעה אמרו לא יעורר על מתו ולא יספידנו קודם לרגל שלשים יום</p>	
<p>מפתח אותה שנה לא עשו ישראל את יום הכפורים</p>	<p>מועד קטן ט:א</p>
<p>אותה שנה לא עשו ישראל את יום הכפורים והיו דואגים ואומרים שמא נתחייבו שונאיהן של ישראל כלייה יצתה בת קול ואמרה להם כולכם מזומנין לחיי העולם הבא מאי דרוש אמרו קל וחומר ומה משכן שאין קדושתו עולם וקרבן יחיד דוחה שבת דאיסור סקילה מקדש דקדושתו עולם וקרבן צבור ויום הכפורים דענוש כרת לא כ"ש</p>	
<p>מפתח יצתה בת קול ואמרה להם כולכם מזומנין לחיי העולם</p>	<p>מועד קטן ט:א</p>
<p>יצתה בת קול ואמרה להם כולכם מזומנין לחיי העולם הבא ומגלן דאחיל להו דתני תחליפא (מלכים א' ח, טו) ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך וילכו לאהליהם שמחים וטובי לב על כל הטובה אשר עשה ה' לדוד עבדו ולישראל עמו לאהליהם שהלכו ומצאו נשיהם בטהרה שמחים שנהנו מזיו השכינה וטובי לב שכל אחד ואחד נתעברה אשתו בבן זכר על כל הטובה שיצתה בת קול ואמרה להם כולכם מזומנין לחיי העולם הבא לדוד עבדו ולישראל עמו</p>	
<p>מפתח בשעה שביקש שלמה להכניס ארון למקדש</p>	<p>מועד קטן ט:א</p>
<p>בשעה שביקש שלמה להכניס ארון למקדש דבקו שערים זה לזה אמר שלמה עשרים וארבע רגלים ולא נענה פתח ואמר (תהלים כד, ז) שאו שערים ראשיכם וגו' ולא נענה כיון שאמר (דברי הימים ב' ו, מב) השם אלהים אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך מיד נענה באותה שעה נהפכו פני שונאי דוד כשולי קדירה וידעו הכל שמחל לו הקב"ה על אותו עון</p>	
<p>מפתח בנות ישראל שהגיעו לפירקן ולא הגיעו לשנים עניות</p>	<p>מועד קטן ט:ב</p>
<p>בנות ישראל שהגיעו לפירקן ולא הגיעו לשנים עניות טופלות אותן בסיד עשירות טופלות אותן בסולת בנות מלכים בשמן המור שנאמר (אסתר ב, יב) ששה חדשים בשמן המור</p>	
<p>מפתח ואלה שמות גבורותיו של דוד</p>	<p>מועד קטן ט</p>
<p>ואלה שמות גבורותיו של דוד יושב בשבת בשעה שהיה יושב בישיבה לא היה יושב על גבי כרים וכסתות אלא על גבי קרקע דכל כמה דהוה רביה עירא היאירי קיים הוה מתני להו לרבנן על גבי כרים וכסתות כי נח נפשיה הוה מתני דוד לרבנן והוה יתיב על גבי קרקע אמרו ליה ליתבי מר אכרים וכסתות לא קביל עליה תחכמוני אמר רב אמר לו הקב"ה הואיל והשפלת עצמך תהא כמוני שאני גוזר גזרה ואתה מבטלה ראש השלישים תהא ראש לשלשת אבות הוא עדינו העצני כשהיה יושב ועוסק בתורה היה מעדן עצמו כתולעת ובשעה שיוצא למלחמה היה מקשה עצמו כעץ על שמונה מאות חלל בפעם אחת שהיה זורק חץ ומפיל שמונה מאות חלל בפעם אחת והיה מתאנח על מאתים דכתיב (דברים לב, ל) איכה ירדף אחד אלף יצתה בת קול ואמרה (מלכים א' טו, ה) רק בדבר אוריה החתי</p>	
<p>מפתח מעשה ומת אביו של רבי צדוק בגיזק והודיעוהו לאחר שלש שנים</p>	<p>מועד קטן ט:א</p>
<p>מעשה ומת אביו של רבי צדוק בגיזק והודיעוהו לאחר שלש שנים ובא ושאל את אלישע בן אבויה וזקנים שעמו ואמרו נהוג שבעה ושלשים וכשמת בנו של רבי אחייה בגולה ישב עליו שבעה ושלשים</p>	
<p>ומעשה ומת בנו של ר' יוסי בציפורי</p>	<p>מועד קטן ט</p>
<p>ואם היו רבים צריכין לו אינו נמנע ומעשה ומת בנו של ר' יוסי בציפורי ונכנס לבית המדרש ודרש כל היום כולו רבה בר בר חנה איתרעא ביה מילתא סבר דלא למיפק לפירקא א"ל ר' חנינא אם היו רבים צריכין לו אינו נמנע</p>	
<p>מפתח מעשה ומתו בניו של ר"ע נכנסו כל ישראל</p>	<p>מועד קטן ט</p>
<p>מעשה ומתו בניו של ר"ע נכנסו כל ישראל והספידום הספד גדול בשעת פטירתן עמד ר"ע על ספסל גדול ואמר אחינו בית ישראל שמעו אפי' שני בנים חתנים מנוחם הוא בשביל כבוד שעשיתם ואם בשביל עקיבא באתם הרי כמה עקיבא בשוק אלא כך אמרתם (תהלים לז, לא) תורת אלהיו בלבבו וכ"ש ששכרם כפול לכו לבתיכם לשלום</p>	

מעשה שמתה אשתו של יוסף הכהן **מפתח**

מעשה שמתה אשתו של יוסף הכהן ואמר לאחותה בבית הקברות לכי ופרנסי את בני אחותך ואעפ"כ לא בא עליה אלא לזמן מרובה מאי לזמן מרובה אמר רב פפא לאחר שלשים יום

מועד קטן

כתב ירמיה ספר קינות **מפתח**

כתב ירמיה ספר קינות אמר להו מה כתיב ביה (איכה א, א) איכה ישבה בדד אמר להו אנא מלכא א"ל (איכה א, ב) בכה תבכה בלילה אנא מלכא (איכה א, ג) גלתה יהודה מעוני אנא מלכא (איכה א, ד) דרכי ציון אבלות אנא מלכא (איכה א, ה) היו צריה לראש אמר להו מאן אמרה (איכה א, ה) כי ה' הוגה על רוב פשעיה מיד קדר כל אזכרות שבה ושרפן באש והיינו דכתיב (ירמיהו לו, כד) ולא פחדו ולא קרעו את בגדיהם מכלל דבעו למיקרע

מועד קטן

ת"ר כשמתו בניו של רבי ישמעאל נכנסו ד' זקנים לנחמו ר' טרפון ור' יוסי הגלילי ור' אלעזר בן עזריה ור"ע **מפתח**

ת"ר **כשמתו בניו** של רבי ישמעאל נכנסו ד' זקנים לנחמו ר' טרפון ור' יוסי הגלילי ור' אלעזר בן עזריה ור"ע אמר להם ר' טרפון דעו שחכם גדול הוא ובקי באגדות אל יכנס אחד מכם לתוך דברי חבירו אמר ר"ע ואני אחרון פתח רבי ישמעאל ואמר רבו עונותיו תכפוהו אבליו הטריח רבותיו פעם ראשונה ושניה נענה ר"ט ואמר (ויקרא י, ו) ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השריפה והלא דברים ק"ו ומה נדב ואביהוא שלא עשו אלא מצוה אחת דכתיב (ויקרא ט, ט) ויקריבו בני אהרן את הדם אליו כך בניו של ר' ישמעאל על אחת כמה וכמה נענה ר' יוסי הגלילי ואמר (מלכים א יד, ג) וספדו לו כל ישראל וקברו אותו והלא דברים ק"ו ומה אביה בן ירבעם שלא עשה אלא דבר אחד טוב דכתיב ביה (מלכים א יד, ג) יען נמצא בו דבר טוב כך בניו של ר' ישמעאל על אחת כמה וכמה

מועד קטן

מעשה ברבי יוחנן בן ברוקה **מפתח**

מעשה ברבי יוחנן בן ברוקה ורבי אלעזר (בן) חסמא שהלכו להקביל פני ר' יהושע בפקיעין אמר להם מה חידוש היה בבית המדרש היום אמרו לו תלמידיך אנו ומימך אנו שותין אמר להם אף על פי כן אי אפשר לבית המדרש בלא חידוש שבת של מי היתה שבת של ר' אלעזר בן עזריה היתה ובמה היתה הגדה היום אמרו לו בפרשת הקהל ומה דרש בה (דברים לא, יב) הקהל את העם האנשים והנשים והטף אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין כדי ליתן שכר למביאייהו אמר להם מרגלית טובה היתה בידכם ובקשתם לאבדה ממני

חגיגה א:

והא הנהו תרי אילמי דהוו בשבבותיה דרבי בני בריתיה דרבי יוחנן בן גודגדא **מפתח**

והא הנהו תרי אילמי דהוו בשבבותיה דרבי בני בריתיה דרבי יוחנן בן גודגדא ואמרי לה בני אחתיה דרבי יוחנן דכל אימת דהוה עייל רבי לבי מדרשא הוו עיילי ויתבי קמייהו ומניידי ברישייהו ומרחשין שפוותייהו ובעי רבי רחמי עלייהו ואיתסו ואשתכח דהוה גמירי הלכתא וספרא וספרי וכולה הש"ס

חגיגה א:

מעשה בר' יוסי בן דורמסקית **מפתח**

מעשה בר' יוסי בן דורמסקית שהלך להקביל פני ר' אלעזר בלוד אמר לו מה חידוש היה בבהמ"ד היום א"ל נמנו וגמרו עמו ומואב מעשרין מעשר עני **במעשה ברבי יוחנן** בן ברוקה ורבי אלעזר (בן) חסמא שהלכו להקביל פני ר' יהושע בפקיעין אמר להם מה חידוש היה בבית המדרש היום אמרו לו תלמידיך אנו ומימך אנו שותין אמר להם אף על פי כן אי אפשר לבית המדרש בלא חידוש שבת של מי היתה שבת של ר' אלעזר בן עזריה היתה ובמה היתה הגדה היום אמרו לו בפרשת הקהל ומה דרש בה (דברים לא, יב) הקהל את העם האנשים והנשים והטף אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין כדי ליתן שכר למביאייהו אמר להם מרגלית טובה היתה בידכם ובקשתם לאבדה ממני שביעית אמר לו יוסי פשוט ידך וקבל עיניך פשט ידיו וקבל עיניו בכה ר' אלעזר ואמר (תהלים כה, יד) סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם אמר לו לך אמור להם אל תחושו למניינכם כך מקובלני מרבן יוחנן בן זכאי ששמע מרבו ורבו מרבו הלכתא למשה מסיני עמו ומואב מעשרין מעשר עני שביעית מה טעם הרבה כרכים כבשו עולי מצרים ולא כבשו עולי בבל מפני שקדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבא והניחום כדי שיסמכו עליהן עניים שביעית תנא לאחר שנתיישרה דעתו אמר יהי רצון שיחזרו עיני יוסי למקומן וחזרו

חגיגה ב:

למה נמשלו דברי תורה לדרבן **מפתח**

למה נמשלו דברי תורה לדרבן לומר לך מה דרבן זה מכוין את הפרה לתלמיה להוציא חיים לעולם אף דברי תורה מכוונין את לומדיהן מדרכי מיתה לדרכי חיים

חגיגה ב:

בעלי אסופות אלו תלמידי חכמים שיושבין אסופות אסופות ועוסקין בתורה **מפתח**

בעלי אסופות אלו תלמידי חכמים שיושבין אסופות אסופות ועוסקין בתורה הללו מטמאין והללו מטהרין הללו אוסרין והללו מתירין הללו פוסלין והללו מכשירין

חגיגה ב:

כי הא דרבי ינאי חזייה להווא גברא דקא יהיב זוזא לעני בפרהסיא **מפתח**

כי הא דרבי ינאי חזייה להווא גברא דקא יהיב זוזא לעני בפרהסיא אמר ליה מוטב דלא יהבת ליה מהשתא דיהבת ליה וכספתיה

חגיגה א:

מפתח	אמר ליה ר' חייא לרבי תיב
חגיגה ה:ב	אמר ליה ר' חייא לרבי תיב את לא תזלזל בנשיאותך איזיל אנא ואקביל אפיה תקפיה ואזל בהדיה כי הוּוּ מיפטרמי מיניה אמר להו אתם הקבלתם פנים הנראים ואינן רואין תזכו להקביל פנים הרואים ואינן נראין
מפתח	אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו
חגיגה יב:א	אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו כיון שנסתכל הקב"ה בדור המבול ובדור הפלגה וראה שמעשיהם מקולקלים עמד וגזו מהן שנאמר (איוב לח, טו) וימנע מרשעים אורם ולמי גזו לצדיקים לעתיד לבא שנאמר וירא אלהים את האור כי טוב ואין טוב אלא צדיק שנאמר (ישעיהו ג, י) אמרו צדיק כי טוב כיון שראה אור שגזו לצדיקים שמח שנאמר (משלי יג, ט) אור צדיקים ישמח
מפתח	אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו
חגיגה יב:א	אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה ומביט בו מסוף העולם ועד סופו דברי רבי יעקב וחכ"א הן הן מאורות שנבראו ביום ראשון ולא נתלו עד יום רביעי
מפתח	בעשרה דברים נברא העולם בחכמה ובתבונה
חגיגה יב:א	בעשרה דברים נברא העולם בחכמה ובתבונה ובדעת ובכח ובגזרה ובגבורה בצדק ובמשפט בחסד וברחמים בחכמה ובתבונה דכתיב (משלי ג, יט) השם בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה בדעת דכתיב (משלי ג, כ) בדעתו תהומות נבקעו בכח וגבורה דכתיב (תהלים סה, ז) מכין הרים בכחו נאזר בגבורה בגזרה דכתיב (איוב כו, יא) עמודי שמים ירופפו ויתמהו מגערתו בצדק ומשפט דכתיב (תהלים פט, טו) צדק ומשפט מכון כסאך בחסד ורחמים דכתיב (תהלים כה, ו) זכר רחמך ה' וחסדיך כי מעולם המה
מפתח	בשעה שברא הקב"ה את העולם
חגיגה יב:א	בשעה שברא הקב"ה את העולם היה מרחיב והולך כשתי פקעיות של שתי עד שגער בו הקב"ה והעמידו שנאמר עמודי שמים ירופפו ויתמהו מגערתו והיינו דאמר ר"ל מאי דכתיב (בראשית לה, יא) אני אל שדי אני הוא שאמרתי לעולם די
מפתח	בשעה שברא הקב"ה את הים
חגיגה יב:א	בשעה שברא הקב"ה את הים היה מרחיב והולך עד שגער בו הקב"ה ויבשו שנאמר (נחום א, ד) גוער בים ויבשוהו וכל הנהרות החריב ת"ר ב"ש אומרים שמים נבראו תחלה ואח"כ נבראת הארץ שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ וב"ה אומרים ארץ נבראת תחלה ואח"כ שמים שנאמר (בראשית ב, ד) ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים אמר להם ב"ה לב"ש לדבריהם אדם בונה עלייה ואח"כ בונה בית שנאמר (עמוס ט, ו) הבונה בשמים מעלותיו ואגודתו על ארץ יסדה אמר להם ב"ש לב"ה לדבריהם אדם עושה שרפרף ואח"כ עושה כסא שנאמר (ישעיהו סו, א) כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי וחכ"א זה וזה כאחת נבראו שנאמר (ישעיהו מח, יג) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים
מפתח	מעשה בתינוק אחד שהיה קורא בבית רבו בספר יחזקאל
חגיגה יב:א	מעשה בתינוק אחד שהיה קורא בבית רבו בספר יחזקאל והיה מבין בחשמל ויצאה אש מחשמל ושרפתו וביקשו לגנוז ספר יחזקאל אמר להם חנניה בן חזקיה אם זה חכם הכל חכמים
מפתח	מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור
חגיגה יד:ב	מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור והיה מהלך בדרך ור' אלעזר בן ערך מחמר אחריו אמר לו רבי שנה לי פרק אחד במעשה מרכבה אמר לו לא כך שניתי לכם ולא במרכבה ביחיד אלא א"כ היה חכם מבין מדעתו אמר לו רבי תרשיני לומר לפניך דבר אחד שלמדתני אמר לו אמור מיד ירד רבן יוחנן בן זכאי מעל החמור ונתעטף וישב על האבן תחת הזית אמר לו רבי מפני מה ירדת מעל החמור אמר אפשר אתה דורש במעשה מרכבה ושכינה עמנו ומלאכי השרת מלוין אותנו ואני ארכב על החמור מיד פתח ר"א בן ערך במעשה המרכבה ודרש וירדה אש מן השמים וסיבבה כל האילנות שבשדה פתחו כולן ואמרו שירה מה שירה אמרו (תהלים קמח, ז) הללו את ה' מן הארץ תנינים וכל תהומות עץ פרי וכל ארזים הללויה נענה מלאך מן האש ואמר הן הן מעשה המרכבה עמד רבן יוחנן ב"ז ונשקו על ראשו ואמר ברוך ה' אלהי ישראל שנתן בן לאברהם אבינו שיודע להבין ולחקור ולדרוש במעשה מרכבה יש נאה דורש ואין נאה מקיים נאה דורש אתה נאה דורש ונאה מקיים אשריך אברהם אבינו שאלעזר בן ערך יצא מחלצין

מפתח**ר' יהושע היה הוא ורבי יוסי הכהן מהלכים בדרך**חגיגה
יד:ב

ר' יהושע היה הוא ורבי יוסי הכהן מהלכים בדרך אמרו אף אנו נדרוש במעשה מרכבה פתח רבי יהושע ודרש ואתו היום תקופת תמוז היה נתקשרו שמים בעבים ונראה כמין קשת בענן והיו מלאכי השרת מתקבצין ובאין לשמוע כבני אדם שמתקבצין ובאין לראות במזמוטי חתן וכלה הלך רבי יוסי הכהן וסיפר דברים לפני רבן יוחנן בן זכאי ואמר אשריכם ואשרי יולדתכם אשרי עיני שכך ראו ואף אני ואתם בחלומי מסובין היינו על הר סיני ונתנה עלינו בת קול מן השמים עלו לכאן עלו לכאן טרקלין גדולים ומצעות נאות מוצעות לכם אתם ותלמידים ותלמידיכם מוזמנים לכת שלישי

מפתח**ארבעה נכנסו בפרדס ואלו הן**חגיגה
יד:ב

ארבעה נכנסו בפרדס ואלו הן בן עזאי ובן זומא אחר ורבי עקיבא אמר להם ר"ע כשאתם מגיעין אצל אבני שיש טהור אל תאמרו מים מים משום שנאמר **(תהלים קא, ז)** דובר שקרים לא יכון לנגד עיני בן עזאי הציץ ומת עליו הכתוב אומר **(תהלים קטז, ט)** יקר בעיני ה' המותה לחסידיו בן זומא הציץ ונפגע ועליו הכתוב אומר **(משלי כה, טז)** דבש מצאת אכול דייך פן תשבענו והקאתו אחר קיצץ בנטיעות רבי עקיבא יצא בשלום וגו'

מפתח**מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהיה עומד**חגיגה
ט"א

מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהיה עומד על גב מעלה בהר הבית וראהו בן זומא ולא עמד מלפניו אמר לו מאין ולאין בן זומא אמר לו צופה הייתי בין מים העליונים למים התחתונים ואין בין זה לזה אלא שלש אצבעות בלבד שנאמר **(בראשית א, ב)** ורוח אלהים מרחפת על פני המים כיונה שמרחפת על בניה ואינה נוגעת אמר להן רבי יהושע לתלמידיו עדיין בן זומא מבחוץ מכדי ורוח אלהים מרחפת על פני המים אימת הוי ביום הראשון הבדלה ביום שני הוא דהואי דכתיב **(בראשית א, ו)** ויהי מבדיל בין מים למים

מפתח**יצתה בת קול ואמרה (ירמיהו ג, יד) שובו בנים שובבים**חגיגה
ט"א

יצתה בת קול ואמרה **(ירמיהו ג, יד)** שובו בנים שובבים חוץ מאחר אמר הואיל ואיטריד ההוא גברא מההוא עלמא ליפוק ליתנהי בהאי עלמא נפק אחר לתרבות רעה נפק אשכח זונה תבעה אמרה ליה ולא אלישע בן אבויה את עקר פוגלא ממישרא בשבת ויהב לה אמרה אחר הוא שאל אחר את ר"מ לאחר שיצא לתרבות רעה א"ל מאי דכתיב **(קהלת ז, יד)** גם את זה לעומת זה עשה האלהים אמר לו כל מה שברא הקב"ה ברא כנגדו ברא הרים ברא גבעות ברא ימים ברא נהרות אמר לו ר"ע רבך לא אמר כך אלא ברא צדיקים ברא רשעים ברא גן עדן ברא גיהנם כל אחד ואחד יש לו ב' חלקים אחד בגן עדן ואחד בגיהנם זכה צדיק נטל חלקו וחלק חברו בגן עדן נתחייב רשע נטל חלקו וחלק חברו בגיהנם

מפתח**שאל אחר את ר"מ לאחר שיצא לתרבות רעה**חגיגה
ט"א

שאל אחר את ר"מ לאחר שיצא לתרבות רעה מאי דכתיב **(איוב כח, יז)** לא יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה כלי פז אמר לו אלו דברי תורה שקשין לקנותן ככלי זהב וכלי פז ונוחין לאבדן ככלי זכוכית אמר לו ר"ע רבך לא אמר כך אלא מה כלי זהב וכלי זכוכית אע"פ שגשברו יש להם תקנה אף ת"ח אע"פ שסרח יש לו תקנה אמר לו אף אתה חזור בך אמר לו כבר שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בנים שובבים חוץ מאחר

מפתח**מעשה באחר שהיה רוכב על הסוס בשבת**חגיגה
ט"א

מעשה באחר שהיה רוכב על הסוס בשבת והיה רבי מאיר מהלך אחריו ללמוד תורה מפיו אמר לו מאיר חזור לאחריך שכבר שיערתי בעקבי סוסי עד כאן תחום שבת א"ל אף אתה חזור בך א"ל ולא כבר אמרתי לך כבר שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בנים שובבים חוץ מאחר תקפיה עייליה לבי מדרשא א"ל לינוקא פסוק לי פסוק אמר לו **(ישעיהו מח, כב)** אין שלום אמר ה' לרשעים עייליה לבי כנישתא אחריתי א"ל לינוקא פסוק לי פסוק אמר לו **(ירמיהו ב, כב)** כי אם תכבסי בנתר ותרבי לך בורית נכתם עונך לפני עייליה לבי כנישתא אחריתי א"ל

מפתח**בתו של אחר אתיא לקמיה דרבי**חגיגה
יד:ב

בתו של אחר אתיא לקמיה דרבי אמרה ליה רבי פרנסני אמר לה בת מי את אמרה לו בתו של אחר אני אמר לה עדיין יש מזרעו בעולם והא כתיב **(איוב יח, יט)** לא נין לו ולא נכד בעמו ואין שריד במגוריו אמרה לו זכור לתורתו ואל תזכור מעשיו מיד ירדה אש וסכסכה ספסלו של רבי בכה ואמר רבי ומה למתגנין בה כך למשתבחין בה על אחת כמה וכמה

מפתח**אמר רבי יהודה בן טבאי אראה בנחמה אם לא הרגתי עד זומם**חגיגה
יד:ב

אמר רבי יהודה בן טבאי אראה בנחמה אם לא הרגתי עד זומם להוציא מלבן של צדוקין שהיו אומרים אין עדים זוממין נהרגין v עד שיהרג הנידון אמר לו שמעון בן שטח אראה בנחמה אם לא שפכת דם נקי שהרי אמרו חכמים אין עדים זוממין נהרגין עד שיזומו שניהם ואין לוקין עד שיזומו שניהם ואין משלמין ממון עד שיזומו שניהם מיד קבל עליו יהודה בן טבאי שאינו מורה הלכה אלא בפני שמעון בן שטח כל ימיו של יהודה בן טבאי היה משתטח על קברו של אותו הרוג והיה קולו נשמע כסבורין העם לומר שקולו של הרוג הוא אמר להם קולי הוא תדעו שלמחר הוא מת ואין קולו נשמע

<p>מעשה באדם אחד שהיה מעביר מי חטאת ואפר חטאת בירדן ובספינה</p> <p>מעשה באדם אחד שהיה מעביר מי חטאת ואפר חטאת בירדן ובספינה ונמצא כזית מת תחוב בקרקעיתה של ספינה באותה שעה אמרו לא ישא אדם מי חטאת ואפר חטאת ויעבירם בירדן בספינה</p>	<p>מפתח</p> <p>חיגה כג:א</p>
<p>אע"פ שנחלקו ב"ש וב"ה בצרות ובאחיות</p> <p>אע"פ שנחלקו ב"ש וב"ה בצרות ובאחיות בגט ישן ובספק אשת איש ובמגרש את אשתו ולנה עמו בפונדק בכסף ובשוה כסף בפרוטה ובשוה פרוטה לא נמנעו ב"ש מלישא נשים מבית הלל ולא ב"ה מבית שמאי ללמדך שחיבה וריעות נוהגים זה בזה לקיים מה שנאמר (זכריה ח, ט) האמת והשלום אהבו</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות יד:ב</p>
<p>מעשה בבתו של רבן גמליאל שהיתה נשואה לאבא אחיו ומת בלא בנים</p> <p>מעשה בבתו של רבן גמליאל שהיתה נשואה לאבא אחיו ומת בלא בנים וייבם רבן גמליאל את צרתה ותסברא רבן גמליאל מתלמידי ב"ש הוא אלא שאני בתו של רבן גמליאל דאילונית הואי הא מדקתני סיפא אחרים אומרים בתו של רבן גמליאל אילונית היתה מכלל דתנא קמא סבר לאו אילונית היתה הכיר בה ולא הכיר בה איכא בינייהו ואיבעית אימא כנס ולבסוף גירש איכא בינייהו איבעית אימא יש תנאי בביאה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות טו:א</p>
<p>מעשה בר' עקיבא שליטת אתרוג באחד בשבט</p> <p>מעשה בר' עקיבא שליטת אתרוג באחד בשבט ונהג בו ב' עשורין אחד כדברי ב"ש ואחד כדברי ב"ה ש"מ עשו ר' עקיבא גמריה אסתפק ליה ולא ידע אי ב"ה באחד בשבט אמור או בט"ו בשבט אמור</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות טו:א</p>
<p>א"ר אלעזר בר צדוק כשהייתי לומד תורה אצל ר' יוחנן החורני ראיתי שהיה אוכל פת חריבה במלח בשני בצורת</p> <p>ת"ש דא"ר אלעזר בר צדוק כשהייתי לומד תורה אצל ר' יוחנן החורני ראיתי שהיה אוכל פת חריבה במלח בשני בצורת באתי והודעתי את אבא אמר לי הולך לו זיתים והולכתי לו ראה אותן שהן לחין אמר לי אין אני אוכל זיתים באתי והודעתי את אבא אמר לי לך ואמור לו חבית נקובה היתה אלא שסתמוה שמרים ותנן חבית של זיתים מגולגלים בית שמאי אומרים אין צריכה לנקב ובית הלל אומרים צריכה לנקב ומודים שאם ניקבה וסתמוה שמרים שהיא טהורה ואע"פ שתלמיד שמאי היה כל מעשיו לא עשה אלא כדברי ב"ה</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות טו:ב</p>
<p>בימי רבי דוסא בן הרכינס התירו צרת הבת</p> <p>בימי רבי דוסא בן הרכינס התירו צרת הבת לאחין והיה הדבר קשה לחכמים מפני שחכם גדול היה ועיניו קמו מלבא לבית המדרש (אמר ומי ילך) ויודיעו אמר להן רבי יהושע אני אלך ואחריו מי רבי אלעזר בן עזריה ואחריו מי ר"ע הלכו ועמדו על פתח ביתו נכנסה שפחתו אמרה לו רבי חכמי ישראל באין אצלך אמר לה יכנסו ונכנסו תפסו לרבי יהושע והושיבהו על מטה של זהב א"ל רבי אמור לתלמידך אחר וישב אמר לו מי הוא רבי אלעזר בן עזריה אמר ויש לו בן לעזריה חבירו קרא עליו המקרא הזה (תהלים לו, כה) נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם תפסו והושיבו על מטה של זהב א"ל רבי אמור לתלמידך אחר וישב</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות טז:א</p>
<p>א"ל ומי הוא עקיבא בן יוסף</p> <p>א"ל ומי הוא עקיבא בן יוסף א"ל אתה הוא עקיבא בן יוסף ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו שב בני שב כמותך ירבו בישראל התחילו מסבבים אותו בהלכות עד שהגיעו לצרת הבת אמרו ליה צרת הבת מהו אמר להן מחלוקת בית שמאי ובית הלל הלכה כדברי מי אמר להן הלכה כבית הלל אמרו ליה והלא משמך אמרו הלכה כבית שמאי אמר להם דוסא שמעתם או בן הרכינס שמעתם אמרו ליה חיי רבי סתם שמענו אמר להם אח קטן יש לי בכור שטן הוא ויונתן שמו והוא מתלמידי שמאי והזהרו שלא יקפח אתכם בהלכות לפי שיש עמו שלש מאות תשובות בצרת הבת שהיא מותרת אבל מעיד אני עלי שמים וארץ שעל מדוכה זו ישב חגי הנביא ואמר שלשה דברים צרת הבת אסורה עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית ומקבלים גרים מן הקרדוין ומן התרמודים</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות טז:א</p>
<p>תנא כשנכנסו נכנסו בפתח אחד כשיצאו</p> <p>תנא כשנכנסו נכנסו בפתח אחד כשיצאו יצאו בשלשה פתחים פגע בו בר"ע אקשי ליה ואוקמיה אמר לו אתה הוא עקיבא ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו אשריך שזכית לשם ועדיין לא הגעת לרועי בקר אמר לו רבי עקיבא ואפילו לרועי צאן עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית דאמר מר הרבה כרכים כבשו עולי מצרים ולא כבשו עולי בבל וקדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבא והניחום כדי שיסמכו עליהן עניים בשביעית ומקבלים גרים מן הקרדוים והתרמודים</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות טז:א</p>
<p>מעשה בלסטים אחד שיצא ליהרג במגיזת קפוטקיא</p> <p>מעשה בלסטים אחד שיצא ליהרג במגיזת קפוטקיא ואמר להם לכו אמרו לה לאשת שמעון בן כהן אני הרגתי את בעלה בכניסתי ללוד ואמרי לה בכניסתו ללוד והשיאו את אשתו אמר להם משם ראייה באומר אני הייתי עם הורגיו והא לסטים</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות כה:ב</p>
<p>מעשה בבלוריא הגיורת שקדמו עבדיה</p> <p>מעשה בבלוריא הגיורת שקדמו עבדיה וטבלו לפניו ובא מעשה לפני חכמים ואמרו קנו עצמן בני חורין לפניו אין לאחריה לא אמר רבא לפניו בין בסתם בין במפורש לאחריה במפורש אין בסתם לא</p>	<p>מפתח</p> <p>יבמות מו:א</p>

<p>מפתח ר' חייא בר אבא איקלע לגבלא</p>	<p>יבמות מו:א</p>
<p>ר' חייא בר אבא איקלע לגבלא חזא בנות ישראל דמעברן מגרים שמלו ולא טבלו וחזא חמרא דישראל דמזגי עובדי כוכבים ושתו ישראל וחזא תורמוסין דשלקי עובדי כוכבים ואכלי ישראל ולא אמר להו ולא מידי אתא לקמיה דר' יוחנן א"ל צא והכרז על בניהם שהם ממזרים ועל יינם משום יין נסך ועל תורמוסן משום בישולי עובדי כוכבים לפי שאינן בני תורה על בניהן שהם ממזרים ר' יוחנן לטעמיה דאמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן לעולם אין גר עד שימול ויטבול וכיון דלא טביל עובד כוכבים הוא</p>	
<p>מפתח ר' אושעיא בר' חייא דאתא לקמיה</p>	<p>יבמות מו:ב</p>
<p>ר' אושעיא בר' חייא דאתא לקמיה גר שמל ולא טבל א"ל שהי כאן עד למחר ונטבלינך ש"מ תלת ש"מ גר צריך שלשה וש"מ אינו גר עד שימול ויטבול וש"מ אין מטבילין גר בלילה ונימא ש"מ נמי בעינן מומחין דלמא דאיקלעו</p>	
<p>מפתח גר שבא להתגייר</p>	<p>יבמות מו:א</p>
<p>תנו רבנן גר שבא להתגייר בזמן הזה אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר אי אתה יודע שישראל בזמן הזה דוויים דחופים סחופים ומטורפין ויסורין באין עליהם אם אומר יודע אני ואיני כדאי מקבלין אותו מיד ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות ומודיעין אותו עון לקט שכחה ופאה ומעשר עני ומודיעין אותו עונשן של מצות אומרים לו הוי יודע שעד שלא באת למדה זו אכלת חלב אי אתה ענוש כרת חללת שבת אי אתה ענוש סקילה ועכשיו אכלת חלב ענוש כרת חללת שבת ענוש סקילה וכשם שמודיעין אותו עונשן של מצות כך מודיעין אותו מתן שכרן אומרים לו הוי יודע שהעולם הבא אינו עשוי אלא לצדיקים וישאל בזמן הזה אינם יכולים לקבל לא רוב טובה ולא רוב פורענות ואין מרבין עליו ואין מדקדקין עליו קיבל מלין אותו מיד נשתיירו בו ציצין המעכבין את המילה חוזרים ומלין אותו שניה נתרפא מטבילין אותו מיד ושני ת"ח עומדים על גביו ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות טבל ועלה הרי הוא כישראל לכל דבריו</p>	
<p>מפתח אשה נשים מושיבות אותה</p>	<p>יבמות מו:ב</p>
<p>אשה נשים מושיבות אותה במים עד צוארה ושני ת"ח עומדים לה מבחוץ ומודיעין אותה מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות אחד גר ואחד עבד משוחרר ובמקום שנדה טובלת שם גר ועבד משוחרר טובלין וכל דבר שחוצץ בטבילה חוצץ בגר ובעבד משוחרר ובנדה</p>	
<p>מפתח שלשה דברים עשה משה מדעתו והסכימה דעתו</p>	<p>יבמות ס:א</p>
<p>שלשה דברים עשה משה מדעתו והסכימה דעתו לדעת המקום פירש מן האשה ושיבר הלוחות והוסיף יום אחד פירש מן האשה מאי דרש אמר ומה ישראל שלא דברה עמהם שכינה אלא לפי שעה וקבע להם זמן אמרה תורה (שמות יט, טו) אל תגשו אל אשה אני שמיוחד לדבור בכל שעה ושעה ולא קבע לי זמן על אחת כמה וכמה והסכימה דעתו לדעת המקום שנאמר (דברים ה, ל) לך אמור להם שובו לכם לאהליכם ואתה פה עמוד עמדי שיבר את הלוחות מאי דרש אמר ומה פסח שהוא אחד משש מאות ושלש עשרה מצות אמרה תורה (שמות יב, מג) כל בן נכר לא יאכל בו התורה כולה וישאל מומרים על אחת כמה וכמה והסכימה דעתו לדעת המקום דכתיב (שמות לד, א) אשר שברת ואמר ריש לקיש אמר ליה הקב"ה למשה יישר כחך ששברת הוסיף יום אחד מדעתו מאי דרש דכתיב (שמות יט, ז) וקדשתם היום ומחר היום כמחר מה מחר לילו עמו אף היום לילו עמו ולילה דהאידינא נפק ליה ש"מ תרי יומי לבר מהאידינא והסכימה דעתו לדעת המקום דלא שריא שכינה עד שבתא</p>	
<p>מפתח שנים עשר אלף זוגים תלמידים</p>	<p>יבמות ס:ב</p>
<p>שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שמם עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע והם הם העמידו תורה אותה שעה תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת אמר רב חמא בר אבא ואיתימא ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה מאי היא א"ר נחמן אסכרה</p>	
<p>מפתח מעשה באשה אחת שחציה שפחה</p>	<p>יבמות ס:א</p>
<p>מעשה באשה אחת שחציה שפחה וחציה בת חורין וכפו את רבה ועשאה בת חורין אמר רב נחמן בר יצחק מנהג הפקר נהגו בה</p>	
<p>מפתח מעשה באדם אחד שרכב על סוס בשבת</p>	<p>יבמות צ:ב</p>
<p>ומעשה באדם אחד שרכב על סוס בשבת בימי יונים והביאוהו לב"ד וסקלוהו לא מפני שראוי לכך אלא שהשעה צריכה לכך ושוב מעשה באדם אחד שהטיח באשתו תחת התאנה והביאוהו לבית דין והלקוהו לא מפני שראוי לכך אלא שהשעה צריכה לכך</p>	
<p>מפתח כך היה המעשה בבית הכנסת של טבריא בנגר שיש בראשו גלוסטרא</p>	<p>יבמות צ:ב</p>
<p>כך היה המעשה בבית הכנסת של טבריא בנגר שיש בראשו גלוסטרא שנחלקו בו רבי אלעזר ורבי יוסי עד שקרעו ספר תורה בחמתן קרעו ס"ד אלא אימא שנקרע ס"ת בחמתן והיה שם רבי יוסי בן קיסמא אמר תמיה אני אם לא יהיה בית הכנסת זז עבודת כוכבים וכן הוה הדר</p>	

מעשה בניפטיים הגר שנשא אשת אחיו מאמו	מפתח
<p>מעשה בניפטיים הגר שנשא אשת אחיו מאמו ובא מעשה לפני חכמים ואמרו אין אישות לגר ואלא גר דקדיש ה"נ לא תפסי בה קדושין אלא אימא אין איסור אשת אח לגר מאי לאו דנסבא אח כשהוא גר לא דנסבא כשהוא עובד כוכבים כשהוא עובד כוכבים מאי למימרא מהו דתימא ליגזור כשהוא עובד כוכבים אטו כשהוא גר קמ"ל</p>	<p>יבמות צב:א</p>
א"ר יוסי פעם אחת הלכתי לנציבין מצאתי זקן אחד	מפתח
<p>א"ר יוסי פעם אחת הלכתי לנציבין מצאתי זקן אחד אמרתי לו כלום אתה בקי בר' יהודה בן בתירא אמר לי הן ועל שולחני הוא תדיר כלום ראית שחלץ ביבמה אמר לי ראיתי שחלץ הרבה פעמים במנעל או בסנדל אמר לי וכי חולצין במנעל (והתורה אמרה נעלו ולא מנעלו) אמרתי לו א"כ מה ראה ר' מאיר לומר חלצה במנעל חליצתה כשירה</p>	<p>יבמות קה:א</p>
בשעה שבא נחש על חוה הטיל בה זוהמא	מפתח
<p>בשעה שבא נחש על חוה הטיל בה זוהמא ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן עובדי כוכבים שלא עמדו בהר סיני לא פסקה זוהמתן</p>	<p>יבמות קב:ב</p>
משפחה אחת היתה בירושלים שהיו מתים	מפתח
<p>משפחה אחת היתה בירושלים שהיו מתים כבן שמנה עשרה שנה באו והודיעו את רבן יוחנן בן זכאי אמר להם שמא ממשפחת עלי אתם שנא' (שמואל א ב, לג) וכל מרבית ביתך ימותו אנשים לכו ועסקו בתורה ותחיו הלכו ועסקו בתורה וחיו והיו קורין אותן ממשפחת יוחנן על שמו</p>	<p>יבמות קה:א</p>
רבי ישמעאל ברבי יוסי אגב יוקריה הוה מפסע ואזיל	מפתח
<p>רבי ישמעאל ברבי יוסי אגב יוקריה הוה מפסע ואזיל אמר ליה אבדן מי הוא זה שמפסע על ראשי עם קדוש אמר ליה אני ישמעאל בר' יוסי שבאתי ללמוד תורה מרבי אמר ליה וכי אתה הגון ללמוד תורה מרבי אמר ליה וכי משה היה הגון ללמוד תורה מפי הגבורה אמר ליה וכי משה אתה אמר ליה וכי רבך אלהים הוא</p>	<p>יבמות קה:ב</p>
מעשה באחד שנפל לבור הגדול	מפתח
<p>נפל למים בין שיש להן סוף בין שאין להן סוף אשתו אסורה אמר רבי מאיר מעשה באחד שנפל לבור הגדול ועלה לאחר שלשה ימים אמר רבי יוסי מעשה בסומא שירד לטבול במערה וירד מושכו אחריו ושהו כדי שתצא נפשם והשיאו את נשותיהם ושוב מעשה בעסיא באחד ששלשלוהו לים ולא עלתה בידם אלא רגלו אמרו חכמים מן הארכובה ולמעלה תנשא מן הארכובה ולמטה לא תנשא</p>	<p>יבמות קכא:א</p>
א"ר ג פעם אחת הייתי מהלך בספינה	מפתח
<p>א"ר ג פעם אחת הייתי מהלך בספינה וראיתי ספינה אחת שנשברה והייתי מצטער על תלמיד חכם שבה ומנו רבי עקיבא וכשעליתי ביבשה בא וישב ודן לפני בהלכה אמרתי לו בני מי העלך אמר לי דף של ספינה נזדמן לי וכל גל וגל שבא עלי נענעתי לו ראשי מכאן אמרו חכמים אם יבואו רשעים על אדם ינענע לו ראשו אמרתי באותה שעה כמה גדולים דברי חכמים שאמרו מים שיש להם סוף מותרת מים שאין להם סוף אסורה</p>	<p>יבמות קכא:א</p>
א"ר עקיבא פעם אחת הייתי מהלך בספינה	מפתח
<p>א"ר עקיבא פעם אחת הייתי מהלך בספינה וראיתי ספינה אחת שמטרפת בים והייתי מצטער על תלמיד חכם שבה ומנו רבי מאיר כשעליתי למדינת קפוטקיא בא וישב ודן לפני בהלכה אמרתי לו בני מי העלך אמר לי גל טרדני לחברו וחברו לחברו עד שהקיאני ליבשה אמרתי באותה שעה כמה גדולים דברי חכמים שאמרו מים שיש להם סוף אשתו מותרת מים שאין להם סוף אשתו אסורה</p>	<p>יבמות קכא:א</p>
מעשה בשני בני אדם מכמורין מכמורין בירדן ונכנס אחד מהם למחילה של דגים	מפתח
<p>מעשה בשני בני אדם מכמורין מכמורין בירדן ונכנס אחד מהם למחילה של דגים ושקעה חמה ולא ראה פתחה של מחילה ושהה חברו כדי שתצא נפשו ובא והודיע בתוך ביתו למחר זרחה חמה והכיר פתחה של מחילה ובא ומצא הספד גדול בתוך ביתו אמר רבי כמה גדולים דברי חכמים שאמרו מים שיש להם סוף אשתו מותרת שאין להם סוף אשתו אסורה</p>	<p>יבמות קכא:א</p>
מעשה בבתו של נחוניא חופר שיחין שנפלה לבור הגדול ובאו והודיעו לרבי חנינא בן דוסא	מפתח
<p>ת"ר מעשה בבתו של נחוניא חופר שיחין שנפלה לבור הגדול ובאו והודיעו לרבי חנינא בן דוסא שעה ראשונה אמר להם שלום שניה אמר להם שלום שלישית אמר להם עלתה אמר לה בתי מי העלך אמרה לו זכר של רחלים נזדמן לי וזקן מנהיגו אמרו לו נביא אתה אמר להם לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי אלא דבר שהצדיק מתעסק בו יכשל בו זרעו אמר רבי אבא אע"פ כן מת בנו בצמא שנאמר (תהלים נ, ג) וסביבו נשערה מאד</p>	<p>יבמות קכא:ב</p>

<p>מעשה בישראל ועובד כוכבים שהלכו בדרך</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בישראל ועובד כוכבים שהלכו בדרך ובא עובד כוכבים ואמר חבל על יהודי שהיה עמי בדרך שמת בדרך וקברתיו והשיאו אשתו ושוב מעשה בקולר של בני אדם שהיו מהלכין לאנטוכיא ובא עובד כוכבים אחד ואמר חבל על קולר של בני אדם שמתו וקברתים והשיאו את נשותיהם ושוב מעשה בששים בני אדם שהיו מהלכין לכרכום ביתר ובא עובד כוכבים ואמר חבל על ששים בני אדם שהיו מהלכין בדרך ביתר שמתו וקברתים והשיאו את נשותיהם</p>	<p>יבמות קכב:א</p>
<p>מעשה באחד שעמד על ראש ההר</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באחד שעמד על ראש ההר ואמר איש פלוני בן פלוני ממקום פלוני מת הלכו ולא מצאו שם אדם והשיאו את אשתו ושוב מעשה בצלמון באחד שאמר אני איש פלוני בן איש פלוני נשכני נחש והרי אני מת והלכו ולא הכירוהו והלכו והשיאו את אשתו</p>	<p>יבמות קכב:א</p>
<p>מעשה בבני לוי שהלכו לצוער עיר התמרים</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בבני לוי שהלכו לצוער עיר התמרים וחלה אחד מהם והביאוהו בפונדק ובחזרתם אמרו לפונדקית איה חברנו נומית להם מת וקברתיו והשיאו את אשתו ולא תהא כהנת כפונדקית אמר להו לכשתהא כפונדקית נאמנת הפונדקית הוציאה להם מקלו ותרמילו וספר תורה שהיה בידו</p>	<p>יבמות קכב:א</p>
<p>אמר רבי עקיבא כשירדתי לנהרדעא לעבר השנה מצאתי נחמיה איש בית דלי אמר לי שמעתי שאין משיאין את האשה בארץ ישראל על פי עד אחד אלא יהודה בן בבא ונומיתי לו כן הדברים אמר לי אמור להם משמי אתם יודעים שהמדינה משובשת בגיטות מקובלני מר"ג הזקן שמשאין את האשה על פי עד אחד וכשבאתי והרציתי הדברים לפני ר"ג שמח לדברי ואמר מצאנו חבר לרבי יהודה בן בבא מתוך הדבר נזכר ר"ג שנהרגו הרוגים בתל ארזא והשיא ר"ג נשותיהן על פי עד אחד</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באדם אחד שבא להעיד על האשה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באדם אחד שבא להעיד על האשה לפני רבי טרפון אמר לו בני היאך אתה יודע בעדות אשה זו אמר אני והוא היינו הולכים בדרך ורדף אחרינו גייס ונתלה בייחור של זית ופשחו והחזיר את הגייס לאחוריו אמרתי לו אריה יישר כחך אמר לי מנין אתה יודע שאריה שמי כך קורין אותי בעירי יוחנן ברבי יהונתן אריה דמכפר שיחיא לימים חלה ומת והשיא רבי טרפון את אשתו ורבי טרפון לא בעי דרישה וחקירה</p>	<p>יבמות קכב:ב</p>
<p>ההוא דאתא לקמיה דרבן גמליאל ב"ר אמר ליה רבי בעלתי ולא מצאתי דם</p>	<p>מפתח</p>
<p>ההוא דאתא לקמיה דרבן גמליאל ב"ר אמר ליה רבי בעלתי ולא מצאתי דם אמרה ליה רבי עדיין בתולה אני אמר להן הביאו לי שתי שפחות אחת בתולה ואחת בעולה הביאו לו והושיבן על פי חבית של יין בעולה ריחה נודף בתולה אין ריחה נודף אף זו הושיבה ולא היה ריחה נודף אמר לו לך זכה במקחך</p>	<p>כתובות יב</p>
<p>ההוא דאתא לקמיה דרבן גמליאל הזקן אמר לו רבי בעלתי ולא מצאתי דם</p>	<p>מפתח</p>
<p>ההוא דאתא לקמיה דרבן גמליאל הזקן אמר לו רבי בעלתי ולא מצאתי דם אמרה לו רבי ממשפחת דורקטי אני שאין להן לא דם נדה ולא דם בתולים בדק רבן גמליאל בקרובותיה ומצא כדבריה אמר לו לך זכה במקחך אשריך שזכית למשפחת דורקטי מאי דורקטי דור קטוע</p>	<p>כתובות יב</p>
<p>אמרו עליו על רבי יהודה בר אילעאי</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו עליו על רבי יהודה בר אילעאי שהיה נוטל בד של הדס ומרקד לפני הכלה ואומר כלה נאה וחסודה</p>	<p>כתובות ז:א</p>
<p>אמרו עליו על אגריפס המלך שעבר מלפני כלה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרו עליו על אגריפס המלך שעבר מלפני כלה ושבוהו חכמים שבוהו מכלל דשפיר עבד והא א"ר אשי אפילו למ"ד נשיא שמחל על כבודו מחול מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול דאמר מר (דברים ז', טו) שום תשים עליך מלך שתהא אימתו עליך פרשת דרכים הוא</p>	<p>כתובות ז:א</p>
<p>מעשה נמי באשה אחת גדולה שהיתה גדולה בנוי</p>	<p>מפתח</p>
<p>ומעשה נמי באשה אחת גדולה שהיתה גדולה בנוי וקפצו עליה בני אדם לקדשה ואמרה להם מקודשת אני לימים עמדה וקידשה את עצמה אמרו לה חכמים מה ראית לעשות כן אמרה להם בתחלה שבאו עלי אנשים שאינם מהוגנים אמרתי מקודשת אני עכשיו שבאו עלי אנשים מהוגנים עמדתי וקדשתי את עצמי וזו הלכה העלה רב אחא שר הבירה לפני חכמי' באושא ואמרו אם נתנה אמתל' לדבריה נאמנת</p>	<p>כתובות ז:א</p>

<p>מעשה באדם אחד שהיה מסיח לפי תומו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באדם אחד שהיה מסיח לפי תומו ואמר זכורני כשאני תינוק ומורכב על כתיפו של אבא והוציאוני מבית הספר והפשיטוני את כותנתי והטבילוני לאכול בתרומה לערב ור' חייא מסיים בה וחבירי בדילין ממני והיו קורין אותי יוחנן אוכל חלות והעלהו רבי לכהונה על פיו</p>	<p>כתובות כ:א</p>
<p>העיד רבי יוסי הכהן ור' זכריה בן הקצב על בת ישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>העיד רבי יוסי הכהן ור' זכריה בן הקצב על בת ישראל שהורנה באשקלון וריחקה בני משפחתה ועדיה מעידים אותה שלא נסתרה ושלא נטמאה ואמרו להם חכמים אם אתם מאמינים שהורנה האמינו שלא נסתרה ושלא נטמאה ואם אי אתם מאמינים שלא נסתרה ושלא נטמאה אל תאמינו שהורנה</p>	<p>כתובות כז:ב</p>
<p>דכתיב (בראשית מב, ח) ויכר יוסף את אחיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>דכתיב (בראשית מב, ח) ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו מלמד שיצא בלא חתימת זקן ובא בחתימת זקן א"ל זיל אייתי סהדי דאחיה את א"ל אית לי סהדי ומסתפינו מיניה דגברא אלמא הוא א"ל לדידיה זיל אייתינהו את דלאו אחוך הוא א"ל דינא הכי המוציא מחבירו</p>	<p>כתובות כז:ב</p>
<p>מעשה בא לפני רבי באדם</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בא לפני רבי באדם אחד שהיה מסיח לפי תומו ואמר אני ואמי נשבינו לבין העובדי כוכבים יצאתי לשאוב מים דעתי על אמי ללקט עצים דעתי על אמי והשיאה ר לכהונה על פיו</p>	<p>כתובות כז:ב</p>
<p>ומעשה באחד שבקש לבזבז [יותר מחומש]</p>	<p>מפתח</p>
<p>ומעשה באחד שבקש לבזבז [יותר מחומש] ולא הניח לו חבירו ומנו רבי ישבב ואמרי לה רבי ישבב ולא הניחו חבירו ומנו רבי עקיבא</p>	<p>כתובות נ:א</p>
<p>ההוא רומאה דאמר לה להיא איתתא מינסבת לי</p>	<p>מפתח</p>
<p>ההוא רומאה דאמר לה להיא איתתא מינסבת לי אמרה ליה לא אזיל אייתי רימני פלי ואכל קמה כל מיא דצערי לה בלעתיה ולא הב לה עד דזג לה לסוף אמר לה אי מסינא לך מינסבת לי אמרה ליה אין אזיל אייתי רימני פלי ואכל קמה אמר לה כל מיא דצערי לך תוף שדאי תוף שדאי עד דנפקא מינה כי הוצא ירקא ואתסיאת</p>	<p>כתובות סא:ב</p>
<p>ר"ע רעיא דבן כלבא שבוע הוה חזיתיה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ר"ע רעיא דבן כלבא שבוע הוה חזיתיה ברתייה דהוה צניע ומעלי אמרה ליה אי מקדשנא לך אזלת לבי רב אמר לה אין איקדשא ליה בצינעה ושדרתייה שמע אבוא אפקה מביתיה אדרה הנאה מנכסיה אזיל יתיב תרי סרי שנין בבי רב כי אתא אייתי בהדיה תרי סרי אלפי תלמידי שמעיה לההוא סבא דקאמר לה עד כמה מדברת אלמנות חיים אמרה ליה אי לדידי ציית יתיב תרי סרי שני אחריני אמר ברשות קא עבידנא הדר אזיל ויתיב תרי סרי שני אחריני בבי רב כי אתא אייתי בהדיה עשרין וארבעה אלפי תלמידי שמעיה דביתיה הות קא נפקא לאפיה אמרו לה שיבבתא שאילי מאני לבוש ואיכסאי אמרה להו (משלי יב, ג) יודע צדיק נפש בהמתו כי מטיא לגביה נפלה על אפה קא מנשקא ליה לכרעיה הוה קא מדחפי לה שמעיה אמר להו שבקוה שלי ושלכם שלה הוה שמע אבוא דאתא גברא רבה למתא אמר איזיל לגביה אפשר דמפר נדראי אתא לגביה א"ל אדעתא דגברא רבה מי נדרת א"ל אפילו פרק אחד ואפ"י הלכה אחת אמר ליה אנא הוה נפל על אפיה ונשקיה על כרעיה ויהיב ליה פלגא ממוניה</p>	<p>כתובות סז:ב</p>
<p>מעשה בכלתו של נקדימון בן גוריון שפסקו לה חכמים סאתים יין לציקי קדרה מערב שבת לע"ש</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בכלתו של נקדימון בן גוריון שפסקו לה חכמים סאתים יין לציקי קדרה מערב שבת לע"ש אמרה להן כך תפסקו לבנותיכם תנא שומרת יבם היתה ולא ענו אחריה אמן תנא כוס אחד יפה לאשה שנים ניוול הוא שלשה תובעת בפה ארבעה אפילו חמור תובעת בשוק ואינה מקפדת אמר רבא לא שנו אלא שאין בעלה עמה אבל בעלה עמה לית לך בה</p>	<p>כתובות סה:א</p>
<p>מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור והיה יוצא מירושלים והיו תלמידיו מהלכין אחריו ראה ריבה אחת שהיתה מלקטת שעורים מבין גללי בהמתן של ערביים כיון שראתה אותו נתעטפה בשערה ועמדה לפניו אמרה לו רבי פרנסני אמר לה בתי מי את אמרה לו בת נקדימון בן גוריון אני אמר לה בתי ממון של בית אביך היכן הלך אמרה לו רבי לא כדן מתלין מתלא בירושלים מלח ממון חסר ואמרי לה חסד ושל בית חמיך היכן הוא אמרה לו בא זה ואיבד את זה אמרה לו רבי זכור אתה כשחתמת על כתובתי אמר להן לתלמידיו זכור אני כשחתמתי על כתובתה של זו והייתי קורא בה אלף אלפים דינרי זהב מבית אביה חוץ משל חמיה בכה רבן יוחנן בן זכאי ואמר אשריכם ישראל בזמן שעושיין רצונו של מקום אין כל אומה ולשון שולטת בהם ובזמן שאין עושיין רצונו של מקום מוסרין ביד אומה שפלה ולא ביד אומה שפלה אלא ביד בהמתן של אומה שפלה ונקדימון בן גוריון לא עבד צדקה</p>	<p>כתובות סז:ב</p>

מפתח	אמרו עליו על נקדימון בן גוריון כשהיה יוצא מביתו
<p>אמרו עליו על נקדימון בן גוריון כשהיה יוצא מביתו לבית המדרש כלי מילת היו מציעין תחתיו ובאין עניים ומקפלין אותן מאחריו איבעית אימא לכבודו הוא דעבד ואיבעית אימא כדבעי ליה למיעבד לא עבד כדאמרי אינשי לפום גמלא שיחנא</p>	<p>כתובות ס:ב</p>
מפתח	מעשה בבתו של נקדימון בן גוריון שפסקו לה חכמים ארבע מאות זהובים
<p>מעשה בבתו של נקדימון בן גוריון שפסקו לה חכמים ארבע מאות זהובים לקופה של בשמים לבו ביום אמרה להם כך תפסקו לבנותיכם וענו אחריה אמן</p>	<p>כתובות ס:ב</p>
מפתח	אמרו עליו על הלל הזקן שלקח לעני בן טובים אחד
<p>אמרו עליו על הלל הזקן שלקח לעני בן טובים אחד סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו פעם אחת לא מצא עבד לרוץ לפניו ורץ לפניו שלשה מילין</p>	<p>כתובות ס:ב</p>
מפתח	מעשה באנשי גליל העליון שלקחו לעני בן טובים
<p>מעשה באנשי גליל העליון שלקחו לעני בן טובים אחד מציפורי ליטרא בשר בכל יום ליטרא בשר מאי רבותא אמר רב הונא ליטרא בשר משל עופות ואיבעית אימא בליטרא בשר ממש רב אשי אמר התם כפר קטן היה בכל יומא הוה מפסדי חיותא אמטולתיה</p>	<p>כתובות ס:ב</p>
מפתח	ההוא דאתא לקמיה דרבי נחמיה
<p>ההוא דאתא לקמיה דרבי נחמיה אמר ליה במה אתה סועד א"ל בבשר שמן ויין ישן רצונך שתגלגל עמי בעדשים גלגל עמו בעדשים ומת אמר אוי לו לזה שהרגו נחמיה אדרבה אוי לו לנחמיה שהרגו לזה מיבעי ליה אלא איהו הוא דלא איבעי ליה לפנוקי נפשיה כולי האי ההוא דאתא לקמיה דרבא אמר לו במה אתה סועד אמר לו בתרנגולת פטומה ויין ישן אמר ליה ולא חיישת לדוחקא דציבורא א"ל אטו מדידהו קאכילנא מדרחמנא קאכילנא דתנינא (תהלים קמה, טו) עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו בעתם לא נאמר אלא בעתו מלמד שכל אחד ואחד נותן הקב"ה פרנסתו בעתו</p>	<p>כתובות ס:ב</p>
מפתח	רבי אבא הוה צייר זוזי בסודריה ושדי ליה
<p>רבי אבא הוה צייר זוזי בסודריה ושדי ליה לאחוריה וממצי נפשיה לבי עניי ומצלי עיניה מרמאי</p>	<p>כתובות ס:ב</p>
מפתח	רבי חנינא הוה ההוא עניא דהוה רגיל לשדורי ליה
<p>רבי חנינא הוה ההוא עניא דהוה רגיל לשדורי ליה ארבעה זוזי כל מעלי שבתא יומא חד שדרינהו ניהליה ביד דביתהו אתאי אמרה ליה לא צריך מאי חזית שמעי דהוה קאמרי ליה במה אתה סועד בטלי כסף או בטלי זהב</p>	<p>כתובות ס:ב</p>
מפתח	מעשה בא לפני רבי יצחק באנטוכיא
<p>מעשה בא לפני רבי יצחק באנטוכיא ואמר לא שנו אלא לכתובת אשה משום חנינא אבל בעל חוב לא ורבא אמר רב נחמן אפי' בעל חוב שלא יהא כל אחד ואחד נוטל מעותיו של חברו והולך ויושב במדינת הים ואתה נועל דלת בפני לוויין</p>	<p>כתובות פח:א</p>
מפתח	שעת פטירתו של רבי אמר לבני אני צריך
<p>שעת פטירתו של רבי אמר לבני אני צריך נכנסו בניו אצלו אמר להם הזהרו בכבוד אמכם נר יהא דלוק במקומו שולחן יהא ערוך במקומו מטה תהא מוצעת במקומה יוסף חפני שמעון אפרתי הם שמשוני בחיי והם ישמשוני במותי</p>	<p>כתובות קג:א</p>
מפתח	אל תספדוני בעיירות: סבור מינה משום טרחא
<p>אל תספדוני בעיירות: סבור מינה משום טרחא הוא דקאמר כיון דחזי דקספדי בכרכים וקאתו כולי עלמא אמרו שמע מינה משום יקרא הוא דקאמר הושיבו ישיבה לאחר שלשים יום דלא עדיפנא ממשה רבינו דכתיב (דברים לד, ה) ויבכו בני ישראל את משה בערבות מואב שלשים יום תלתין יומין ספדין ביממא וליליא מכאן ואילך ספדו ביממא וגרסי בליליא או ספדו בליליא וגרסי ביממא עד דספדי תריסר ירחי שתא ההוא יומא דאשכבתיה דרבי נפקא בת קלא ואמרה כל דהוה באשכבתיה דרבי מזומן הוא לחיי העוה"ב ההוא כובס כל יומא הוה אתי קמיה ההוא יומא לא אתא כיון דשמע הכי סליק לאיגרא ונפל לארעא ומית יצתה בת קול ואמרה אף ההוא כובס מזומן הוא לחיי העולם הבא</p>	<p>כתובות קג:ב</p>

<p>מפתח כשחלה רבי נכנס ר' חייא אצלו ומצאו שהוא בוכה</p>	<p>כתובות ג:ב</p>
<p>כשחלה רבי נכנס ר' חייא אצלו ומצאו שהוא בוכה אמר לו רבי מפני מה אתה בוכה והתניא מת מתוך השחוק סימן יפה לו מתוך הבכי סימן רע לו פניו למעלה סימן יפה לו פניו למטה סימן רע לו פניו כלפי העם סימן יפה לו כלפי הכותל סימן רע לו פניו ירוקין סימן רע לו פניו צהובין ואדומים סימן יפה לו מת בע"ש סימן יפה לו במל"ש סימן רע לו מת בערב יוהכ"פ סימן רע לו במוצאי יוהכ"פ סימן יפה לו מת מחולי מעיים סימן יפה לו מפני שרובם של צדיקים מיתתן בחולי מעיים</p>	
<p>מפתח בשעת פטירתו של רבי זקף עשר אצבעותיו</p>	<p>כתובות קד:א</p>
<p>בשעת פטירתו של רבי זקף עשר אצבעותיו כלפי מעלה אמר רבש"ע גלוי וידוע לפניך שיגעתו בעשר אצבעותי בתורה ולא נהנית אפילו באצבע קטנה יהי רצון מלפניך שיהא שלום במנוחתו יצתה ב"ק ואמרה (ישעיהו נז, ב) יבא שלום ינוחו על משכבותם</p>	
<p>מפתח בשעה שהצדיק נפטר מן העולם אומרים</p>	<p>כתובות קד:א</p>
<p>בשעה שהצדיק נפטר מן העולם אומרים מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע צדיק פלוני בא אומר להם יבואו צדיקים ויצאו לקראתו ואומרים לו יבא בשלום ינוחו על משכבותם אמר ר' אלעזר בשעה שהצדיק נפטר מן העולם שלש כיתות של מלאכי השרת יוצאות לקראתו אחת אומרת לו בא בשלום ואחת אומרת הולך נכחו ואחת אומרת לו יבא שלום ינוחו על משכבותם</p>	
<p>מפתח בשעה שהרשע נאבד מן העולם</p>	<p>כתובות קד:א</p>
<p>בשעה שהרשע נאבד מן העולם שלש כיתות של מלאכי חבלה יוצאות לקראתו אחת אומרת (ישעיהו מח, כב) אין שלום אמר ה' לרשעים ואחת אומרת לו (ישעיהו נ, יא) למעצבה ישכב ואחת אומרת לו (יחזקאל לב, יט) רדה והשכבה את ערלים</p>	
<p>מפתח מעשה בשיחין באחד שהניח לו אביו שלשה בדי חרדל</p>	<p>כתובות קיא:ב</p>
<p>מעשה בשיחין באחד שהניח לו אביו שלשה בדי חרדל ונפשח אחד מהן ונמצאו בו תשעה קבין חרדל ועציו סיככו בו סוכת יוצרין</p>	
<p>מפתח לא כעולם הזה העולם הבא העולם</p>	<p>כתובות קיא:ב</p>
<p>לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה יש בו צער לבצור ולדרוך העולם הבא מביא ענוה אחת בקרון או בספינה ומניחה בזוית ביתו ומספק הימנה כפטוס גדול ועציו מסיקין תחת התבשיל</p>	
<p>מפתח אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבונו של עולם</p>	<p>כתובות קיא:ב</p>
<p>אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבונו של עולם רמוז בעיניך דבסים מחמרא ואחוי לי שיניך דבסים מחלבא</p>	
<p>מפתח אין גיהנם לעולם הבא אלא הקב"ה מוציא חמ</p>	<p>נדרים ח:ב</p>
<p>אין גיהנם לעולם הבא אלא הקב"ה מוציא חמה מנרתיקה צדיקים מתרפאין בה ורשעים נידונין בה שנאמר וזרחה לכם יראי שמי שמש וגו' ולא עוד אלא שמתעדינן בה שנאמר מלאכי ג:כ ויצאתם ופשתם כעגלי מרבק והרשעים נידונין בה שנא' מלאכי ג:ט הנה יום בא בווער כתנור וגו</p>	
<p>מפתח אמרו על הילל הזקן שלא מעל אדם בעולתו</p>	<p>נדרים ט:ב</p>
<p>אמרו על הילל הזקן שלא מעל אדם בעולתו כל ימיו מביאה כשהיא חולין לעזרה ומקדישה וסומך עליה ושוחטה</p>	
<p>מפתח אמר רבי שמעון הצדיק מימי לא אכלתי</p>	<p>נדרים ט:ב</p>
<p>אמר רבי שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא אלא אחד פעם אחת בא אדם אחד נזיר מן הדרום וראיתו שהוא יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית להשחית את שערך זה הנאה אמר לי רועה הייתי לאבא בעירי הלכתי למלאות מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחז עלי יצרי ובקש לטורדני מן העולם אמרתי לו רשע למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך במי שהוא עתיד להיות רמה ותולעה העבודה שאגלחך לשמים מיד עמדתי ונשקתי על ראשו אמרתי לו בני כמך ירבו נזירי בישראל עליך הכתוב אומר במדבר ו:ב איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר להשם</p>	

חסידיים הראשונים היו מתאוין להביא קרבן חטאת	מפתח
<p>חסידיים הראשונים היו מתאוין להביא קרבן חטאת לפי שאין הקב"ה מביא תקלה על ידיהם מה היו עושין עומדין ומתנדבין נזירות למקום כדי שיתחייב קרבן חטאת למקום ר' שמעון אומר לא נדרו בניזיר אלא הרוצה להביא עולה מתנדב ומביא שלמים מתנדב ומביא תודה וארבעה מיני לחמה מתנדב ומביא אבל בניזירות לא התנדבו כדי שלא יקראו חוטאין שנאמר במדבר ו:יא וכפר עליו מאשר חטא על הנפש</p>	<p>נדרים י:א</p>
מעשה באדם אחד שהדיר את אשתו	מפתח
<p>מעשה באדם אחד שהדיר את אשתו מלעלות לרגל ועברה על דעתו ועלתה לרגל ובא לפני רבי יוסי אמר לו ואילו היית יודע שעוברת על דעתך ועולה לרגל כלום הדרתה אמר לו לא והתירו רבי יוסי</p>	<p>נדרים כג:א</p>
בשעה שאמר לו הקב"ה לאברהם	מפתח
<p>בשעה שאמר לו הקב"ה לאברהם אבינו התהלך לפני והיה תמים (בראשית יז א) אחזתו רעה אמר שמא יש בי דבר מגונה כיוון שאמר לו ואתנה בריתי ביני ובינך (שם פסוק ב) נתקררה דעתו ויוצא אותו החוצה (בראשית טו ה) אמר לפניו רבונו של עולם הסתכלתי במזל שלי (ואין לי אלא בן אחד) אמר לו צא מאיצטגנינות שלך אין מזל לישראל</p>	<p>נדרים לב:א</p>
מאי דכתי' קוהלת ט:יד עיר קטנה ואנשים	מפתח
<p>מאי דכתי' קוהלת ט:יד עיר קטנה ואנשים וגו' עיר קטנה זה הגוף ואנשים בה מעט אלו אברים ובא אליה מלך גדול וסבב אותה זה יצר הרע ובנה עליה מצודים וחרמים אלו עונות ומצא בה איש מסכן וחכם זה יצר טוב ומלט הוא את העיר בחכמתו זו תשובה ומעשים טובים ואדם לא זכר את האיש המסכן ההוא דבשעת יצר הרע לית דמדכר ליה ליצ"ט קוהלת ז:ט החכמה תעוז לחכם מעשרה שליטים החכמה תעוז לחכם זו תשובה ומעשים טובים מעשרה שליטים שתי עינים ושתי אזנים ושתי ידים ושתי רגלים וראש הגוייה ופה</p>	<p>נדרים לב:ב</p>
ביקש הקב"ה להוציא כהונה משם	מפתח
<p>ביקש הקב"ה להוציא כהונה משם שנאמר בראשית יד:יח והוא כהן לאל עליון כיון שהקדים ברכת אברהם לברכת המקום הוציאה מאברהם שנאמר בראשית יד:ט ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ וברוך אל עליון אמר לו אברהם וכי מקדימין ברכת עבד לברכת קונו מיד נתנה לאברהם שנאמר תהלים קיא:א נאם ה' לאדני שב לימיני עד אשית אויביך הדום לרגליך ובתריה כתיב נשבע ה' ולא ינחם אתה כהן לעולם על דברתי מלכי צדק על דיבורו של מלכי צדק והיינו דכתיב והוא כהן לאל עליון הוא כהן ואין זרעו כהן</p>	<p>נדרים לב:ב</p>
שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם	מפתח
<p>שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם ואלו הן תורה ותשובה וגן עדן וגיהנם וכסא הכבוד ובית המקדש ושמו של משיח תורה דכתיב (משלי ח, כב) השם קנני ראשית דרכו תשובה דכתיב (תהלים צ, ב) בטרם הרים יולדו וכתיב (תהלים צ, ג) תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם גן עדן דכתיב (בראשית ב, ח) ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם גיהנם דכתיב (ישעיהו ל, לג) כי ערוך מאתמול תפתה כסא הכבוד ובית המקדש דכתיב (ירמיהו יז, יב) כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו שמו של משיח דכתיב (תהלים עב, יז) יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו</p>	<p>נדרים לט:ב</p>
מאי דכתיב (חבקוק ג, יא): שמש ירח עמד זבולה	מפתח
<p>מאי דכתיב (חבקוק ג, יא): שמש ירח עמד זבולה שמש וירח בזבול מאי בעיין והא ברקיע קביעי מלמד שעלו שמש וירח מרקיע לזבול ואמרו לפניו רבונו של עולם אם אתה עושה דין לבן עמרם אנו מאירים ואם לאו אין אנו מאירין באותה שעה ירה בהן חיצים וחניתות אמר להם בכל יום ויום משתחווים לכם ואתם מאירים בכבודי לא מחיתם בכבוד בשר ודם מחיתם ובכל יום ויום יורין בהן חיצין וחניתות ומאירים שנאמר (חבקוק ג, יא): לאור חציך יהלכו</p>	<p>נדרים לט:ב</p>
מעשה בתלמיד אחד מתלמידי ר' עקיבא שחלה	מפתח
<p>מעשה בתלמיד אחד מתלמידי ר' עקיבא שחלה לא נכנסו חכמים לבקרו ונכנס ר' עקיבא לבקרו ובשביל שכיבדו וריבצו לפניו חיה א"ל רבי החייתני יצא ר' עקיבא ודרש כל מי שאין מבקר חולים כאילו שופך דמים כי אתא רב דימי אמר כל המבקר את החולה גורם לו שיחיה וכל שאינו מבקר את החולה גורם לו שימות</p>	<p>נדרים מא:א</p>
אמרה ההיא מטרוניתא לרבי יהודה	מפתח
<p>אמרה ההיא מטרוניתא לרבי יהודה מורה ורוי אמר לה הימנותא בידא דההיא איתתא אי טעימנא אלא קידושא ואבדלתא וארבעה כסי דפסחא וחוגרני צידיעי מן הפסח עד העצרת אלא (קהלת ח, א) חכמת אדם תאיר פניו</p>	<p>נדרים מט:ב</p>

מפתח **אמר לי' ההוא צדוקי לרבי יהודה פניך**

אמר לי' ההוא צדוקי לרבי יהודה פניך דומין אי כמלוי רבית אי כמגדלי חזירין א"ל ביהודאי תרוייהו אסירן אלא עשרים וארבעה בית הכסא אית לי מן ביתא עד בי מדרשא וכל שעה ושעה אני נכנס לכל אחד ואחד ר' יהודה כד אזיל לבי מדרשא שקיל גולפא על כתפיה אמר גדולה מלאכה שמכבדת את בעליה רבי שמעון שקיל צנא על כתפיה אמר גדולה מלאכה שמכבדת את בעליה

נדרימ
ט:ב

מפתח **ר' עקיבא איתקדשת ליה ברתיא (דבר) דכלבא שבוע**

ר' עקיבא איתקדשת ליה ברתיא (דבר) דכלבא שבוע שמע (בר) כלבא שבוע אדרה הנאה מכל נכסיה אזלא ואיתנסיבה ליה בסיטוא הוה גנו בי תיבנא הוה קא מנקיט ליה תיבנא מן מזייה אמר לה אי הואי לי רמינא ליך ירושלים דדהבא אתא אליהו אידמי להון כאנשא וקא קרי אבבא אמר להו הו בי פורתא דתיבנא דילדת אתתי ולית לי מידעם לאגונה אמר לה ר' עקיבא לאנתתיה חזי גברא דאפילו תיבנא לא אית ליה אמרה ליה זיל הוי בי רב אזל תרתי סרי שנין קמי דר' אליעזר ור' יהושע למישלם תרתי סרי שנין קא אתא לביתיה שמע מן אחורי ביתיה דקאמר לה חד רשע לדביתהו שפיר עביד ליך אבוך חדא דלא דמי ליך ועוד [שבקך] ארמלות חיות כולהון שנין אמרה ליה אי צאית לדילי ליהוי תרתי סרי שנין אחרנייתא אמר הואיל ויהבת לי רשותא איהדר לאחורי הדר אזל הוה תרתי סרי שני אחרנייתא אתא בעשרין וארבעה אלפין זוגי תלמידי נפוק כולי עלמא לאפיה ואף היא קמת למיפק לאפיה אמר לה ההוא רשיעא ואת להיכא אמרה ליה **(משלי יב, ז)** יודע צדיק נפש בהמתו אתת לאיתחזווי ליה קא מדחן לה רבנן אמר להון הניחו לה **שלי ושלכם** שלה הוא

נדרימ
א:

מפתח **ההוא גברא דיהב עבדא לחבריה לאגמוריה**

ההוא גברא דיהב עבדא לחבריה לאגמוריה אלפא מיני לפדי אגמריה תמני מאה אומניה לדינא לקמיה דרבי אמר רבי אבותינו אמרו נשינו טובה אנו אפילו בעינינו לא ראינו רבי עבד ליה הלולא לר"ש ברבי כתב על בית גנא עשרין וארבעה אלפין ריבואין דינרין נפקו על בית גנא דין ולא אומניה לבר קפרא אמר ליה אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו על אחת כמה וכמה אומניה אמר לעושי רצונו בעולם הזה כך לעוה"ב עאכ"ו

נדרימ
ב:

מפתח **אמרה ליה בת קיסר לרבי יהושע בן חנניה תורה מפוארה בכלי מכוער**

אמרה ליה בת קיסר לרבי יהושע בן חנניה תורה מפוארה בכלי מכוער א"ל למדי מבית אבוך במה מניחין יין אמרה ליה במאני דפחרא אמר לה כולי עלמא בפחרא ואתון במאני דפחרא אתון אחיתון במאני דכספא ודהבא אזלת ורמת חמרא במאני דכספא ודהבא וסרי אמר לה אף אורייתא כן והאיכא שפירין וגמירין אמר לה אי הו סנו הו גמירין טפי

נדרימ
ב:

מפתח **ההוא גברא בזמן שהוקפלו המקצועות**

ההוא גברא בזמן שהוקפלו המקצועות דקאכיל אחתיה בשקא ושקליה ואמטייה למשדיה בנהרא אמר לו אוי לו לטרפון שזה הורגו שמע ההוא גברא שבקיה וערק אמר רבי אבהו משום ר' חנניה בן גמליאל כל ימיו של אותו צדיק היה מצטער על דבר זה אמר אוי לי שנשתמשתי בכתרה של תורה

נדרימ
ט:א:

מפתח **ורבי טרפון כיון דכי אכיל דהוקפלו**

ורבי טרפון כיון דכי אכיל דהוקפלו רוב המקצועות הוה אמאי צעריה ההוא גברא משום דההוא הו גנבי ליה ענבי כולה שתא וכיון דאשכחיה לר' טרפון סבר היינו דגנבן אי הכי אמאי ציער נפשיה משום דרבי טרפון עשיר גדול הו והוה ליה לפייסו בדמים

נדרימ
ט:א:

מפתח **מעשה באחד שנדר מאשתו הנאה**

ומעשה באחד שנדר מאשתו הנאה והיתה כתובתה ת' דינרים ובא לפני ר"ע וחייבו ליתן לה כתובתה אמר לו רבי ח' מאות דינרין הניח אבא נטל אחי ד' מאות ואני ד' מאות לא דיה שתטול היא מאתים ואני מאתים א"ל ר"ע אפי' אתה מוכר שער ראשך אתה נותן לה כתובתה אמר לו אילו הייתי יודע שהוא כן לא הייתי נודר והתירה רבי עקיבא

נדרימ
ט:ב:

מפתח **מעשה באחד שנדר מבת אחותו הנייה**

ומעשה באחד שנדר מבת אחותו הנייה והכניסוה לבית ר' ישמעאל וייפוה אמר לו ר' ישמעאל בני מזו נדרת אמר לו לאו והתירה ר' ישמעאל באותה שעה בכה ר' ישמעאל ואמר בנות ישראל נאות הן אלא שהעניות מנוולתן וכשמת ר' ישמעאל היו בנות ישראל נושאות קינה ואומרות בנות ישראל על ר' ישמעאל בכינה וכן הוא אומר בשאול **(שמואל ב א, כד)** בנות ישראל על שאול בכינה

נדרימ
ט:א:

מפתח **ההוא דאמר לה לדביתהו קונם שאי את נהנית לי**

ההוא דאמר לה לדביתהו קונם שאי את נהנית לי עד שתטעימי תבשילך לרבי יהודה ולר"ש ר' יהודה טעים אמר ק"ו ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים המאררים בספק ואני על אחת כמה וכמה ר"ש לא טעים אמר ימותו כל בני אלמנה ואל יזוז שמעון ממקומו ועוד כי היכי דלא לתרגלי למינדר

נדרימ
ט:ב:

ההוא דאמר לדביתהו קונם שאי את נהנית לי	מפתח
<p>ההוא דאמר לדביתהו קונם שאי את נהנית לי עד שתרוקי בו ברשב"ג אתת ורקק אלבושיה א"ל רב אחא מדפתי לרבינא והא האי לזילותא קא מיכוין א"ל מירק על מני דרשב"ג זילותא רבתא היא</p>	נדרים סו:ב
ההוא דאמר לה לדביתהו קונם שאי את נהנית לי	מפתח
<p>ההוא דאמר לה לדביתהו קונם שאי את נהנית לי עד שתראי מום יפה שביך לר' ישמעאל בר' יוסי אמר להם שמא ראשה נאה אמרו לו סגלגל שמא שערה נאה דומה לאניצי פשתן שמא עיניה נאות טרוטות הן שמא אזניה נאות כפולות הן שמא חוטמה נאה בלום הוא שמא שפתותיה נאות עבות הן שמא צוארה נאה שקוט הוא שמא כריסה נאה צבה הוא שמא רגליה נאות רחבות כשל אווזא שמא שמה נאה לכלוכית שמה אמר להן יפה קורין אותה לכלוכית שהיא מלוכלכת במומין ושרייה</p>	נדרים סו:ב
ההוא בר בבל דסליק לארעא דישראל	מפתח
<p>ההוא בר בבל דסליק לארעא דישראל נסיב איתתא אמר לה בשיילי לי תרי טלפי בשילה ליה תרי טלפי רתח עלה למחר אמר לה בשיילי לי גריוא בשילה ליה גריוא אמר לה זילי אייתי לי תרי בוציני אזלת ואייתי ליה תרי שרגי אמר לה זילי תברי יתהון על רישא דבבא הוה יתיב בבא בן בוטא אבבא וקא דאין דינא אזלת ותברת יתהון על רישיה אמר לה מה הדין דעבדת אמרה ליה כך ציוני בעלי אמר את עשית רצון בעליך המקום יוציא ממך שני בנים כבבא בן בוטא</p>	נדרים סו:ב
אמר שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר	מפתח
<p>אמר שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא חוץ מאדם אחד שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית לשחת שער נאה זה אמר לי רועה הייתי לאבי בעירי והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחז יצרי עלי וביקש לטורדני מן העולם אמרתי לו ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך שסופך להיות רמה ותולע' העבודה שאגלחך לשמי' עמדתני ונשקתיו על ראשו אמרתי לו כמותך ירבו נזירים בישראל עליך הכתוב אומר (במדבר נ, ב) איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר להשם</p>	נזיר ד:ב
מעשה באשה אחת שהיתה שיכורה	מפתח
<p>מעשה באשה אחת שהיתה שיכורה ומזגו לה את הכוס ואמרה הריני נזירה ממנו אמרו חכמים לא נתכוונה זו אלא לומר הרי הוא עלי קרבן</p>	נזיר יא:א
מעשה בהילני המלכה שהלך בנה למלחמה	מפתח
<p>מעשה בהילני המלכה שהלך בנה למלחמה ואמרה אם יבוא בני מן המלחמה בשלום אהא נזירה שבע שנים ובא בנה מן המלחמה והיתה נזירה שבע שנים ובסוף שבע שנים עלתה לארץ והורוה ב"ה שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות ובסוף שבע שנים נטמאת ונמצאת נזירה עשרים ואחת שנה</p>	נזיר יט:ב
מעשה ברבי חנינא שהדירו אביו בנזיר	מפתח
<p>מעשה ברבי חנינא שהדירו אביו בנזיר והביאו לפני רבן גמליאל והיה רבן גמליאל בודקו לידע אם הביא שתי שערות אם לא הביא רבי יוסי אומר לידע אם הגיע לעונת נדרים אם לאו אמר לו רבי אל תצטער לבדוקני אם קטן אני אהיה בשביל אבא אם גדול אני אהיה בשביל עצמי עמד רבן גמליאל ונשקו על ראשו אמר מובטח אני בזה שמורה הלכה בישראל אמרו לא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל</p>	נזיר כט:ב
נחום המדי כשעלו נזירים מן הגולה	מפתח
<p>נחום המדי כשעלו נזירים מן הגולה ומצאו בהמ"ק חרב אמר להם נחום המדי אילו הייתם יודעין שבהמ"ק חרב הייתם נוזרים אמרו לו לא והתירן נחום המדי וכשבא הדבר אצל חכמים אמרו כל שנזר עד שלא חרב בהמ"ק נזיר ומשחרב בהמ"ק אינו נזיר</p>	נזיר לב:ב
מעשה במרים התרמודית שנזרק עליה אחד מן הדמים	מפתח
<p>מעשה במרים התרמודית שנזרק עליה אחד מן הדמים ובאו ואמרו לה על בתה שהיתה מסוכנת והלכה ומצאה שמתה ואמרו חכמים תביא שאר קרבנותיה ותטהר</p>	נזיר מז:א
אחר פטירתו של רבי מאיר אמר להן רבי יהודה	מפתח
<p>אחר פטירתו של רבי מאיר אמר להן רבי יהודה לתלמידיי אל יכנסו תלמידי רבי מאיר לכאן מפני שקנתרנין הן ולא ללמוד תורה הן באין אלא לקפחני בהלכות הן באין דחק סומכוס ונכנס אמר להם כך שנה לי רבי מאיר על אלו טומאות הנזיר מגלח על המת ועל כזית מן המת כעס רבי יהודה ואמר להן לא כך אמרתי לכם אל יכנסו תלמידי רבי מאיר לכאן מפני שקנתרנין הן על כזית מן המת מגלח על המת לא כ"ש</p>	נזיר מט:ב

בא וראה כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה	מפתח
<p>בא וראה כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה שבשעה שבת המקדש קיים אדם מקריב עולה שזר עולה בידו מנחה שזר מנחה בידו אבל מי שדעתו שפלה מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם שנאמר (תהלים נא, ט) זבחי אלהים רוח נשברה ולא עוד אלא שאין תפלתו נמאסת שנאמר (תהלים נא, ט) לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה</p>	<p>סוטה ב:ה</p>
היו מעלין אותה לבית דין הגדול שבירושלים	מפתח
<p>היו מעלין אותה לבית דין הגדול שבירושלים ומאיימין עליה כדרך שמאיימין על עדי נפשות ואומר לה בתי הרבה יין עושה הרבה שחוק עושה הרבה ילדות עושה הרבה שכנים הרעים עושיין עשי לשמו הגדול שנכתב בקדושה שלא ימחה על המים ואומר לפני דברים שאינם כדי לשומען היא וכל משפחת בית אביה אם אמרה טמאה אני שוברת כתובתה ויוצאת ואם אמרה טהורה אני מעלין אותה לשער המזרח שעל פתח שער נקנור ששם משקין את הסוטות ומטהרין את היולדות ומטהרין את המצורעין וכהן אוחד בבגדיה אם נקרעו נקרעו ואם נפרמו נפרמו עד שהוא מגלה את לבה וסותר את שער רבי יהודה אומר אם היה לבה נאה לא היה מגלהו ואם היה שער נאה לא היה סותר היתה מתכסה בלבנים מכסה בשחורים היה עליה כלי זהב וקטליאות נזמים וטבעות מעבירין ממנה כדי לנוולה ואחר כך מביא חבל מצרי וקושרו למעלה מדדיה וכל הרוצה לראות בא לראות חוץ מעבדיה ושפחותיה מפני שלבה גס בהן וכל הנשים מותרות לראותה שנאמר (יחזקאל כג, מח) ונוסרו כל הנשים ולא תעשינה כזמתכנה</p>	<p>סוטה א:ז</p>
כדרך שמאיימין עליה שלא תשתה כך מאיימין עליה	מפתח
<p>כדרך שמאיימין עליה שלא תשתה כך מאיימין עליה שתשתה אומרים לה בתי אם ברור לך הדבר שטהורה את עמדי על בוריין ושתי לפי שאין מים המרים דומין אלא לסם יבש שמונח על בשר חי אם יש שם מכה מחלחל ויורד אין שם מכה אינו מועיל כלום לא קשיא כאן קודם שנמחקה מגילה כאן לאחר שנמחקה מגילה</p>	<p>סוטה ב:ז</p>
אומר לפני דברים של הגדה ומעשים שאירעו	מפתח
<p>אומר לפני דברים של הגדה ומעשים שאירעו בכתובים הראשונים כגון (איוב טו, יח) אשר חכמים יגידו ולא כחדו מאבותם יהודה הודה ולא בוש מה היה סופו נחל חיי העולם הבא ראובן הודה ולא בוש מה היה סופו נחל חיי העולם הבא ומה שזרן מה שזרן כדקא אמרינן אלא מה שזרן בעולם הזה (איוב טו, ט) להם לבדם נתנה הארץ ולא עבר זר בתוכם</p>	<p>סוטה ב:ז</p>
וכן מצינו בסוטה שבמדה שמדדה בה מדדו לה	מפתח
<p>וכן מצינו בסוטה שבמדה שמדדה בה מדדו לה היא עמדה על פתח ביתה ליראות לו לפיכך כהן מעמידה על שער נקנור ומראה קלונה לכל היא פרסה לו סודרין נאין על ראשה לפיכך כהן נוטל כפה מעל ראשה ומניחו תחת רגליה היא קשטה לו פניה לפיכך פניה מוריקות היא כחלה לו עיניה לפיכך עיניה בולטות היא קלעה לו את שערך לפיכך כהן סותר את שערך היא הראתה לו באצבע לפיכך ציפורניה נושרות היא חגרה לו בצילצול לפיכך כהן מביא חבל המצרי וקושר לה למעלה מדדיה היא פשטה לו את יריכה לפיכך יריכה נופלת היא קיבלתו על כריסה לפיכך בטנה צבה היא האכילתו מעדני עולם לפיכך קרבנה מאכל בהמה היא השקתה יין משובח בכוסות משובחים לפיכך כהן משקה מים המרים במקידה של חרש</p>	<p>סוטה ב:ח</p>
וכן מצינו בנחש הקדמוני שנתן עינו ראו לו מה שביקש לא נתנו לו ומה שבידו נטלוהו ממנו אמר הקב"ה אני	מפתח
<p>וכן מצינו בנחש הקדמוני שנתן עינו ראו לו מה שביקש לא נתנו לו ומה שבידו נטלוהו ממנו אמר הקב"ה אני אמרתי יהא מלך על כל בהמה וחיה ועכשיו (בראשית ג, יד) ארור הוא מכל הבהמה ומכל חית השדה אני אמרתי יהלך בקומה זקופה עכשיו על גחונו ילך אני אמרתי יהא מאכלו מאכל אדם עכשיו עפר יאכל הוא אמר אהרוג את אדם ואשא את חוה עכשיו איבה אשית בינך ובין האשה ובין זרעך ובין זרעה וכן מצינו בקין וקרח ובלעם ודואג ואחיתופל וגחזי ואבשלום ואדוניו ועוזיהו והמן שנתנו עיניהם במה שאינו ראוי להם מה שביקשו לא ניתן להם ומה שבידם נטלוהו מהם</p>	<p>סוטה ב:ט</p>
אמר רבא בתחילה בחומר ובלבנים	מפתח
<p>אמר רבא בתחילה בחומר ובלבנים ולבסוף ובכל עבודה בשדה את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן שהיו מחליפין מלאכת אנשים לנשים ומלאכת נשים לאנשים ולמ"ד נמי התם בפה רך הכא ודאי בפריכה דרש רב עזריא בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים בשעה שהולכות לשאוב מים הקב"ה מזמן להם דגים קטנים בכדיהן ושואבות מחצה מים ומחצה דגים ובאות ושופות שתי קדירות אחת של חמין ואחת של דגים ומוליכות אצל בעליהן לשדה ומרחיצות אותן וסכות אותן ומאכילות אותן ומשקות אותן ונזקקות להן בין שפתים שנאמר (תהלים סח, יז) אם תשכבון בין שפתים וגו'</p>	<p>סוטה ב:א</p>
בשכר תשכבון בין שפתים זכו ישראל לביזת מצרים	מפתח
<p>בשכר תשכבון בין שפתים זכו ישראל לביזת מצרים שנאמר (תהלים סח, יז) כנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה בירקרק חרוץ וכיון שמתעברות באות לבתיהם וכיון שמגיע זמן מולדיהן הולכות ויולדות בשדה תחת התפוח שנאמר (שיר השירים ח, ה) תחת התפוח עוררתך וגו'</p>	<p>סוטה ב:א</p>
וכשנגלה הקב"ה על הים הכירוהו תחלה	מפתח
<p>וכשנגלה הקב"ה על הים הכירוהו תחלה שנאמר (שמות טו, ב) זה אלי ואנוהו (שמות א, טו) ויאמר מלך מצרים למילדות העבריות וגו' רב ושמואל חד אמר אשה ובתה וחד אמר כלה וחמותה מ"ד אשה ובתה יוכבד ומרים ומ"ד כלה וחמותה יוכבד ואלישבע תניא כמ"ד אשה ובתה דתניא שפרה זו יוכבד ולמה נקרא שמה שפרה שמשפרת את הולד ד"א שפרה שפרו ורבו ישראל בימיה פועה זו מרים ולמה נקרא שמה פועה שהיתה פועה (ומוציאה את הולד) ד"א פועה שהיתה פועה ברוח הקודש ואומרת עתידה אמי שתלד בן שמושיע את ישראל (שמות א, טז) ויאמר בילדכן את העבריות וגו'</p>	<p>סוטה ב:א</p>

מפתח וילך איש מבית לוי להיכן הלך

וילך איש מבית לוי להיכן הלך אמר רב יהודה בר זבינא שהלך בעצת בתו תנא עמרם גדול הדור היה כיון (שראה שאמר) פרעה הרשע כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו אמר לשוא אנו עמלין עמד וגירש את אשתו עמדו כולן וגירשו את נשותיהן אמרה לו בתו אבא קשה גזירתך יותר משל פרעה שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ואתה גזרת על הזכרים ועל הנקיבות פרעה לא גזר אלא בעוה"ז ואתה בעוה"ז ולעוה"ב פרעה הרשע ספק מתקיימת גזירתו ספק אינה מתקיימת אתה צדיק בודאי שגזירתך מתקיימת שנאמר (**איוב כב, כח**) ותגזר אומר ויקם לך עמד והחזיר את אשתו עמדו כולן והחזירו את נשותיהן

סוטה
יב:א

מפתח ויקח ויחזור מיבעי ליה

ויקח ויחזור מיבעי ליה א"ר יהודה בר זבינא שעשה לו מעשה ליקוחין הושיבה באפריון ואהרן ומרים מרקדין לפניו ומלאכי השרת אמרו (**תהלים קיג, ט**) אם הבנים שמחה את בת לוי אפשר בת מאה ושלשים שנה היא וקרי לה בת דא"ר חמא בר' חנינא זו יוכבד שהורתה בדרך ולידתה בין החומות שנאמר (**במדבר כו, נט**) אשר ילדה אותה ללוי במצרים לידתה במצרים ואין הורתה במצרים א"ר יהודה שנולדו בה סימני נערות (**שמות ב, ב**) ותהר האשה ותלד בן והא הות מעיברא ביה תלתא ירחי מעיקרא א"ר יהודה בר זבינא מקיש לידתה להורתה מה הורתה שלא בצער אף לידתה שלא בצער

סוטה
יב:א

מפתח וטרא את התיבה בתוך הסוף

וטרא את התיבה בתוך הסוף כיון דחזו דקא בעו לאצולי למשה אמרו לה גבירתנו מנהגו של עולם מלך בשר ודם גוזר גזירה אם כל העולם כולו אין מקיימין אותה בניו ובני ביתו מקיימין אותה ואת עוברת על גזירת אביך בא גבריאל וחבטן בקרקע ותשלח את אמתה ותקחה ר' יהודה ור' נחמיה חד אמר ידה וחד אמר שפחתה מ"ד ידה דכתיב אמתה ומ"ד שפחתה מדלא כתיב ידה ולמ"ד שפחתה הא אמרת בא גבריאל וחבטן בקרקע

סוטה
יב:ב

מפתח ותפתח וטראהו את הילד

ותפתח וטראהו את הילד וטרא מיבעי ליה א"ר יוסי ברבי חנינא שראתה שכינה עמו והנה נער בכה קרי ליה ילד וקרי ליה נער תנא הוא ילד וקולו כנער דברי רבי יהודה אמר לו רבי נחמיה א"כ עשיתו למשה רבינו בעל מום אלא מלמד שעשתה לו אמו חופת נעורים בתיבה אמרה שמא לא אזכה לחופתו ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה מנא ידעה א"ר יוסי ברבי חנינא שראתה אותו מהול זה א"ר יוחנן מלמד שנתנבאה שלא מדעתה זה נופל ואין אחר נופל והיינו דאמר רבי אלעזר מאי דכתיב (**ישעיהו ח, יט**) וכי יאמרו אליכם דרשו אל האובות ואל הידעונים המצפצפים והמהגים צופין ואינם יודעין מה צופין מהגים ואינן יודעים מה מהגים ראו שמושיען של ישראל במים הוא לוקה עמדו וגזרו כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו כיון דשדיוה למשה אמרו תו לא חזינו כי ההוא סימנא בטלו לגזירתיהו והם אינן יודעין שעל מי מריבה הוא לוקה והיינו דאמר רבי חמא ברבי חנינא מאי דכתיב (**במדבר כ, יג**) המה מי מריבה אשר רבו המה שראו איצטגניני פרעה וטעו והיינו דקאמר משה (**במדבר יא, כא**) שש מאות אלף רגל

סוטה
יב:ב

מפתח אמר להן משה לישראל בשבילי נצלתם כולכם

אמר להן משה לישראל בשבילי נצלתם כולכם ר' חנינא בר פפא אמר אותו היום עשרים ואחד בניסן היה אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבונו של עולם מי שעתיד לומר שירה על הים ביום זה ילקה ביום זה רבי אחא בר חנינא אמר אותו היום ששה בסיון היה אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע מי שעתיד לקבל תורה מהר סיני ביום זה ילקה ביום זה בשלמא למ"ד בששה בסיון משכחת לה ג' ירחי דאמר מר בשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד משה ומשבעה באדר ועד ששה בסיון תלתא ירחי אלא למ"ד בעשרים ואחד בניסן היכי משכחת לה אותה שנה מעוברת היתה רובו של ראשון ורובו של אחרון ואמצעי שלם ותאמר אחותו אל בת פרעה האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות ומאי שנא מעבריות מלמד שהחזירוהו למשה על כל המצריות כולן ולא ינק אמר פה שעתיד לדבר עם השכינה יינק דבר טמא והיינו דכתיב (**ישעיהו כח, ט**) את מי יורה דעה וגו' למי יורה דעה ולמי יבין שמועה לגמולי מחלב ולעתיקי משדים

סוטה
יב:ב

מפתח ותקח מרים הנביאה אחות אהרן

ותקח מרים הנביאה אחות אהרן אהרן וגו' אחות אהרן ולא אחות משה אמר רב עמרם אמר רב ואמרי לה אמר רב נחמן אמר רב מלמד שהיתה מתנבאה כשהיא אחות אהרן ואומרת עתידה אמי שתלד בן שמושיע את ישראל וכיון שנולד משה נתמלא כל הבית כולה אור עמד אביה ונסקה על ראשה אמר לה בתי נתקיימה נבואתך וכיון שהטילוהו ליאור עמד אביה וטפחה על ראשה אמר לה בתי היכן נבואתך והיינו דכתיב (**שמות ב, ד**) ותתצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו לידע מה יהא בסוף נבואתה

סוטה
יב:ב

מפתח ויעל יוסף לקבור את אביו

ויעל יוסף לקבור את אביו ויעלו אתו כל עבדי פרעה וגו' והדר (**בראשית נ, ח**) וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו ומאי שנא לבסוף דכתיב (**בראשית נ, יד**) וישב יוסף מצרימה הוא ואחיו והדר וכל העולים אתו לקבור את אביו א"ר יוחנן בתחילה עד שלא ראו בכבודן של ישראל לא נהגו בהן כבוד ולבסוף שראו בכבודן נהגו בהן כבוד דכתיב (**בראשית נ, ז**) ויבאו עד גורן האטד וכי גורן יש לו לאטד א"ר אבהו מלמד שהקיפיהו כתרם לארונם של יעקב כגורן זה שמקיפים לו אטד שבאו בני עשו ובני ישמעאל ובני קטורה תנא כולם למלחמה באו כיון שראו כרתו של יוסף תלוי בארונם של יעקב נטלו כולן כתריהן ותלאום בארונם של יעקב תנא שלשים וששה כתרם נתלו בארונם של יעקב (**בראשית נ, ז**) ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד

סוטה
יג:א

מפתח כיון שהגיעו למערת המכפלה

כיון שהגיעו למערת המכפלה אתא עשו קא מעכב אמר להן (**בראשית לה, כז**) ממרא קרית הארבע היא חברון ואמר רבי יצחק קרית ארבע ארבע זוגות היו אדם וחוה אברהם ושרה יצחק ורבקה יעקב ולא היה קברה ללאה בדידה והאי דפייש ידידי הוא אמרו ליה זבינתה אמר להו נהי דזביני בכירותא פשיטותא מי זביני אמרו ליה אין דכתיב (**בראשית נ, ה**) בקברי אשר כריתי לי וא"ר יוחנן משום ר"ש בן היוצדק אין כירה אלא לשון מכירה שכן בכרכי הים קורין למכירה כירה אמר להו לי איגרתא אמרו ליה איגרתא בארעא דמצרים היא ומאן ניזיל ניזיל נפתלי דקליל כי איילתא דכתיב (**בראשית מט, כא**) נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר

סוטה
יג:א

מפתח באותה שעה נתקיימה נבואתה של רבקה

מפתח

באותה שעה נתקיימה נבואתה של רבקה דכתיב **(בראשית כז, מה)** למה אשכל גם שניכם יום אחד ואע"ג דמיתתן לא ביום אחד הואי קבורתן מיהא ביום אחד הואי ואי לא עסק ביה יוסף אחיו לא הוו מעסקי ביה והכתיב **(בראשית נ, יג)** וישאו אותו בניו ארצה כנען אמרו הניחו לו כבודו במלכים יותר מבהדיטות:מי לנו גדול מיוסף

סוטה
יג:א

מפתח בא וראה כמה חביבות מצות על משה רבינו

מפתח

בא וראה כמה חביבות מצות על משה רבינו שכל ישראל כולן נתעסקו בביזה והוא נתעסק במצות שנאמר **(משלי י, ח)** חכם לב יקח מצות וגו' ומנין היה יודע משה רבינו היכן יוסף קבור אמרו סרח בת אשר נשתיירה מאותו הדור הלך משה אצלה אמר לה כלום את יודעת היכן יוסף קבור אמרה לו ארון של מתכת עשו לו מצרים וקבעוהו בנילוס הנהר כדי שיתברכו מימי הלך משה ועמד על שפת נילוס אמר לו יוסף יוסף הגיע העת שנשבע הקב"ה שאני גואל אתכם והגיעה השבועה שהשבעת את ישראל אם אתה מראה עצמך מוטב אם לאו הרי אנו מנוקין משבועתך מיד צף ארונו של יוסף ואל תתמה היאך ברזל צף שהרי כתיב **(מלכים ב, ו, ה)** ויהי האחד מפיל הקורה ואת הברזל נפל אל המים וגו' אהה אדוני והוא שאול ויאמר איש האלהים אנה נפל ויראהו את המקום ויקצב עץ וישלך שמה ויצף הברזל והלא דברים **ק"ו** ומה אלישע תלמידו של אליהו ואליהו תלמידו של משה צף ברזל מפניו מפני משה רבינו על אחת כמה וכמה

סוטה
יג:א

מפתח וכל אותן שנים שהיו ישראל במדבר

מפתח

וכל אותן שנים שהיו ישראל במדבר היו שני ארונות הללו אחד של מת ואחד של שכינה מהלכין זה עם זה והיו עוברין ושבין אומרים מה טיבן של שני ארונות הללו אמרו אחד של מת ואחד של שכינה וכי מה דרכו של מת להלך עם שכינה אמרו קיים זה כל מה שכתוב בזה ואי לא עסיק ביה משה ישראל לא הוו מעסקי ביה והכתיב **(יהושע כד, לב)** ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם

סוטה
יג:א

מפתח דרש ר' שמלאי תורה תחלתה גמילות חסדים

מפתח

דרש ר' שמלאי תורה תחלתה גמילות חסדים וסופה גמילות חסדים תחילתה גמילות חסדים דכתיב ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם וסופה גמילות חסדים דכתיב ויקבר אותו בגיא

סוטה
יד:א

מפתח מפני מה נתאוה משה רבינו

מפתח

מפני מה נתאוה משה רבינו ליכנס לא"י וכי לאכול מפריה הוא צריך או לשבוע מטובה הוא צריך אלא כך אמר משה הרבה מצות נצטוו ישראל ואין מתקיימין אלא בא"י אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו כולן על ידי אמר לו הקב"ה כלום אתה מבקש אלא לקבל שכר מעלה אני עליך כאילו עשיתם

סוטה
יד:א

מפתח כשהייתי למד תורה אצל ר"ע

מפתח

כשהייתי למד תורה אצל ר"ע הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר לי דבר כשבאתי אצל ר' ישמעאל א"ל בני מה מלאכתך אמרתי לו לבלר אני אמר לי בני הוי זהיר שמלאכתך מלאכת שמים היא שמא תחסיר אות אחת או תתיר אות אחת נמצאת אתה מחריב את כל העולם כלו אמרתי לו דבר אחד יש לי שאני מטיל לתוך הדיו וקנקנתום שמו אמר לי וכי מטילין קנקנתום לתוך הדיו התורה אמרה ומחה כתב שיוכל למחות

סוטה
כ:א

מפתח משל לאדם שהיה מהלך באישון לילה

מפתח

משל לאדם שהיה מהלך באישון לילה ואפילה ומתיירא מן הקוצים ומן הפחתים ומן הברקנים ומחיה רעה ומן הליסטין ואינו יודע באיזה דרך מהלך נזדמנה לו אבוקה של אור ניצל מן הקוצים ומן הפחתים ומן הברקנים ועדיין מתיירא מחיה רעה ומן הליסטין ואינו יודע באיזה דרך מהלך כיון שעלה עמוד השחר ניצל מחיה רעה ומן הליסטין ועדיין אינו יודע באיזה דרך מהלך הגיע לפרשת דרכים ניצל מכולם

סוטה
כא:א

מפתח והאמר רבי יוחנן למדנו יראת חטא מבתולה וקיבול שכר מאלמנה

מפתח

והאמר רבי יוחנן למדנו יראת חטא מבתולה וקיבול שכר מאלמנה יראת חטא מבתולה דר' יוחנן שמעה לה היא בתולה דנפלה אאפה וקאמרה רבש"ע בראת גן עדן ובראת גיהנם בראת צדיקים ובראת רשעים יהי רצון מלפניך שלא ישלחו בני אדם קיבול שכר מאלמנה דהיא אלמנה דהואי בי כנישתא בשיבבותה כל יומא הות אתיא ומצלה בי מדרשיה דר' יוחנן אמר לה בתי לא בית הכנסת בשיבבותך אמרה ליה רבי ולא שכר פסיעות יש לי

סוטה
כב:א

מפתח אמר רב נחמן בר יצחק

מפתח

אמר רב נחמן בר יצחק דמטמרא מטמרא ודמגליא מגליא בי דינא רבה ליתפרע מהני דחפו גונדי אמר לה ינאי מלכא לדביתיה אל תתייראי מן הפרושין ולא ממי שאינן פרושין אלא מן הצבועין שדומין לפרושין שמעשיהן כמעשה זמרי ומבקשין שכר כפנחס

סוטה
כב:ב

מפתח שלשה דברים סח לי זעירא מאנשי ירושלים

מפתח

שלשה דברים סח לי זעירא מאנשי ירושלים בעל שמחל על קינויו קינויו מחול זקן ממרא שרצו בית דין למחול לו מוחלין לו ובן סורר ומורה שרצו אביו ואמו למחול לו מוחלין לו וכשבאתי אצל חבירי שבדרום על שנים הודו לי ועל זקן ממרא לא הודו לי שלא ירבו מחלוקת בישראל

סוטה
כא:א

מפתח ששה שבטים עלו ראש הר גריזים

ששה שבטים עלו ראש הר גריזים וששה שבטים עלו לראש הר עיבל והכהנים והלויים והארוץ עומדים למטה באמצע הכהנים מקיפין את הארון והלויים את הכהנים וכל ישראל מכאן ומכאן שנאמר **(יהושע ח, לג)** וכל בני ישראל וזקניו ושוטריו ושופטיו עומדים מזה ומזה לארון וגו' הפכו פניהם כלפי הר גריזים ופתחו ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה ואלו עונין אמן הפכו פניהם כלפי הר עיבל ופתחו בקללה **(דברים כז, טו)** ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה ואלו עונין אמן עד שגומרין ברכות וקלות ואחר כך הביאו את האבנים ובנו את המזבח וסדוהו בסיד וכתבו עליו את כל דברי התורה בשבעים לשון

סוטה
לב:א

מפתח יוחנן כהן גדול שמע ב"ק מבית קדש הקדשים

יוחנן כהן גדול שמע ב"ק מבית קדש הקדשים שהוא אומר נצחו טליא דאזלו לאגחא קרבא לאנטוכיא ושוב מעשה בשמעון הצדיק ששמע בת קול מבית קדש הקדשים שהוא אומר בטילת עבידתא דאמר שניא לאייתאה על היכלא ונהרג גסקלגס ובטלו גזירותיו וכתבו אותה שעה וכיוונו ובלשון ארמי היה אומר אי בעית אימא בת קול שאני דלאשמועי עבידא ואי בעית אימא גבריא לא הוה דאמר מר בא גבריא לא ולימדו שבעים לשון

סוטה
לב:א

מפתח אמר הקב"ה הן בכו בכיה של חנם

אמר הקב"ה הן בכו בכיה של חנם ואני אקבע להם בכיה לדורות ויאמרו כל העדה לרגום אותם באבנים וכתוב **(במדבר יד, ז)** וכבוד ה' נראה באהל מועד אמר רבי חייא בר אבא מלמד שנטלו אבנים וזרקום כלפי מעלה **(במדבר יד, ז)** וימותו האנשים מוציאי דבת הארץ רעה במגפה אמר רבי שמעון בן לקיש שמתו מיתה משונה אמר רבי חנינא בר פפא דרש ר' שילא איש כפר תמרתא מלמד שנשתרבב לשונם ונפל על טיבורם והיו תולעים יוצאות מלשונם ונכנסות בטיבורם ומטיבורם ונכנסות בלשונם ורב נחמן בר יצחק אמר באסכרה מתו

סוטה
לה:א

מפתח כיצד כתבו ישראל את התורה

כיצד כתבו ישראל את התורה רבי יהודה אומר על גבי אבנים כתבוהו שנאמר **(דברים כז, ח)** וכתבת על האבנים את כל דברי התורה הזאת וגו' ואחר כך סדו אותן בסיד אמר לו רבי שמעון לדבריך היאך למדו אומות של אותו הזמן תורה אמר לו בינה יתירה נתן בהם הקב"ה ושיגרו נוטירין שלהן וקילפו את הסיד והשיאוה ועל דבר זה נתחתם גזר דינם לבאר שחת שהיה להן ללמד ולא למדו ר' שמעון אומר על גבי סיד כתבוהו וכתבו להן למטה **(דברים כ, יח)** למען אשר לא ילמדו אתכם לעשות ככל וגו' הא למדת שאם היו חוזרין בתשובה היו מקבלין אותן

סוטה
לה:ב

מפתח כמה נסים נעשו באותו היום עברו ישראל

כמה נסים נעשו באותו היום עברו ישראל את הירדן ובאו להר גריזים ולהר עיבל יתר מששים מיל ואין כל בריה יכולה לעמוד בפניהם וכל העומד בפניהם מיד נתרז שנאמר **(שמות כג, כז)** את אימתי אשלח לפניך והמותי את כל העם אשר תבא בהם וגו' ואומר **(שמות טו, טז)** תפול עליהם אימתה ופחד עד יעבר עמך ה' זו ביאה ראשונה עד יעבר עם זו קניית זו ביאה שניה אמר מעתה ראויין היו ישראל לעשות להם נס בביאה שניה כביאה ראשונה אלא שגרם החטא ואחר כך הביאו את האבנים ובנו את המזבח וסדוהו בסיד וכתבו עליהם את כל דברי התורה בשבעים לשון שנאמר **(דברים כז, ח)** באר היטב

סוטה
לא:א

מפתח וסימתה עיניהן מלמעלה וסירסתן מלמטה

וסימתה עיניהן מלמעלה וסירסתן מלמטה שנאמר **(עמוס ב, ט)** ואנכי השמדתי את האמורי מפניהם אשר כגובה ארזים גבהו וחסון הוא כאלונים ואשמיד פריו ממעל ושרשיו מתחת וגו' רב פפא אמר שתי צרעות הואי חדא דמשה וחדא דיהושע דמשה לא עבר דיהושע עבר: ששה שבטים עלו לראש הר גריזים כו': מאי **(יהושע ח, לג)** והחציו אמר רב כהנא כדרך שחלוקין כאן כך חלוקין באבני אפוד מיתבי שתי אבנים טובות היו לו לכהן גדול על כתיפיו אחת מכאן ואחת מכאן ושמות שנים עשר שבטים כתוב עליהם ששה על אבן זו וששה על אבן זו שנאמר **(שמות כח, י)** ששה משמותם על האבן האחת

סוטה
לא:א

מפתח וידברו בני יוסף את יהושע לאמר

וידברו בני יוסף את יהושע לאמר מדוע נתתה לי נחלה גורל אחד וחבל אחד ואני עם רב ויאמר אליהם יהושע אם עם רב אתה עלה לך היערה אמר להן לכו והחבאו עצמכם ביערים שלא תשלוט בכם עין הרע אמרו ליה זרעיה דיוסף לא שלטא ביה עינא בישא דכתיב **(בראשית מט, כב)** בן פורת יוסף בן פורת עלי עין ואמר ר' אבהו אל תהי קורא עלי עין אלא עולי עין רבי יוסי בר' חנינא אמר מהכא **(בראשית מח, טז)** וידגו לרוב בקרב הארץ מה דגים שבים מים מכסין עליהן ואין העין שולטת בהן אף זרעו של יוסף אין העין שולטת בהן

סוטה
לז:ב

מפתח יוסף שקידש שם שמים בסתר הוסיפו עליו

יוסף שקידש שם שמים בסתר הוסיפו עליו אות אחת משמו של הקב"ה יהודה שקידש שם שמים בפרהסיא נקרא כולו על שמו של הקב"ה יוסף מאי היא דכתיב **(בראשית לט, יא)** ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו א"ר יוחנן מלמד ששניהם לדבר עבירה נתכוונו ויבא הביתה לעשות מלאכתו רב ושמואל חד אמר לעשות מלאכתו ממש וחד אמר לעשות צרכיו נכנס ואין איש מאנשי הבית וגו' אפשר בית גדול כביתו של אותו רשע לא היה בו איש

סוטה
לז:ב

מפתח אותו היום יום חגם היה והלכו כולן

אותו היום יום חגם היה והלכו כולן לבית עבודת כוכבים שלהם והיא אמרה להן חולה היא אמרה אין לי יום שניזקק לי יוסף כיום הזה **(בראשית לט, יב)** ותתפשהו בבגדו לאמר וגו' באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון אמר לו יוסף עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות דכתיב **(משלי כט, ג)** ורועה זונות יאבד הון מיד **(בראשית מט, כד)** ותשב באיתן קשתו א"ר יוחנן משום ר' מאיר ששבה קשתו לאיתנו ויפוזו זרועי ידיו נעץ ידיו בקרקע ויצאה שכבת זרעו מבין ציפורני ידיו

סוטה
לז:ב

מידי אביר יעקב מי גרם לו שיחקק על אבני אפוד	מפתח
<p>מידי אביר יעקב מי גרם לו שיחקק על אבני אפוד אלא אביר יעקב משם רועה אבן ישראל משם זכה ונעשה רועה שנאמר (תהלים פ, ב) רועה ישראל האזינה נוהג כצאן יוסף תניא היה ראוי יוסף לצאת ממנו י"ב שבטים כדרך שיצאו מיעקב אביו שנאמר (בראשית לו, ב) אלה תולדות יעקב יוסף אלא שיצא שכבת זרעו מבין ציפורני ידיו ואעפ"כ יצאו מבנימין אחיו וכולן נקראו על שמו שנאמר (בראשית מו, כא) ובני בנימין בלע ובכר ואשבל וגו' בלע שנבלע בין האומות ובכר בכור לאמו היה ואשבל ששבאו אל גרא שגר באכסניות ונעמן שנעים ביותר אחי וראש אחי הוא וראשי הוא מופים וחופים הוא לא ראה בחופתי ואני לא ראיתי בחופתו וארד שירד לבין אומות העולם</p>	<p>סוטה לז:ב</p>
בשעה שאמר לו פרעה ליוסף	מפתח
<p>בשעה שאמר לו פרעה ליוסף (בראשית מא, מד) ובלעדיך לא ירים איש את ידו וגו' אמרו איצטגניני פרעה עבד שלקחו רבו בעשרים כסף תמשילהו עלינו אמר להן גנוני מלכות אני רואה בו אמרו לו א"כ יהא יודע בשבעים לשון בא גבריאלי ולימדו שבעים לשון לא הוה קגמר הוסיף לו אות אחת משמו של הקב"ה ולמד שנאמר (תהלים פא, ו) עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים</p>	<p>סוטה לז:ב</p>
באותה שעה היה משה מאריך בתפלה	מפתח
<p>באותה שעה היה משה מאריך בתפלה אמר לו הקב"ה ידידי טובעים בים ואתה מאריך בתפלה לפני אמר לפניו רבונו של עולם ומה בידי לעשות אמר לו (שמות יד, טו) דבר אל בני ישראל ויסעו ואתה הרם את מטך ונטה את ידך וגו' לפיכך זכה יהודה לעשות ממשלה בישראל שנאמר (תהלים קיד, ב) היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו מה טעם היתה יהודה לקדשו וישראל ממשלותיו משום דהים ראה ויננס</p>	<p>סוטה לז:א</p>
שאלו תלמידיו את ר' אלעזר בן שמוע	מפתח
<p>שאלו תלמידיו את ר' אלעזר בן שמוע במה הארכת ימים אמר להן מימי לא עשיתי בית הכנסת קפנדריא ולא פסעתי על ראשי עם קודש ולא נשאתי כפי בלא ברכה</p>	<p>סוטה לז:א</p>
רבי אבהו ורבי חייא בר אבא איקלעו לההוא אתרא רבי אבהו דרש באגדתא רבי חייא בר אבא דרש בשמעתא	מפתח
<p>רבי אבהו ורבי חייא בר אבא איקלעו לההוא אתרא רבי אבהו דרש באגדתא רבי חייא בר אבא דרש בשמעתא שבקוה כולי עלמא לרבי חייא בר אבא ואזול לגביה דר' אבהו חלש דעתיה אמר ליה אמשל לך משל למה הדבר דומה לשני בני אדם אחד מוכר אבנים טובות ואחד מוכר מיני סידקית על מי קופצין לא על זה שמוכר מיני סידקית כל יומא הוה מלוה רבי חייא בר אבא לרבי אבהו עד אושפיזיה משום יקרא דבי קיסר ההוא יומא אלויה רבי אבהו לרבי חייא בר אבא עד אושפיזיה ואפילו הכי לא איתותב דעתיה מיניה</p>	<p>סוטה מא:א</p>
אגריפס המלך עמד וקבל וקרא עומד	מפתח
<p>אגריפס המלך עמד וקבל וקרא עומד ושבוהו חכמים וכשהגיע (דברים יז, טו) ללא תוכל לתת עליך איש נכרי זלגו עיניו דמעות אמרו לו אל תתירא אגריפס אחינו אתה אחינו אתה</p>	<p>סוטה מא:א</p>
כראות פני אלהים ותרצני	מפתח
<p>כראות פני אלהים ותרצני ופליגא דרבי לוי דאמר רבי לוי משל של יעקב ועשו למה הדבר דומה לאדם שזימן את חבירו והכיר בו שמבקש להורגו אמר לו טעם תבשיל זה שאני טועם כתבשיל שטעמתי בבית המלך אמר ידע ליה מלכא מיסתפי ולא קטיל ליה</p>	<p>סוטה מז:ב</p>
ואמר אליהם שמע ישראל	מפתח
<p>ואמר אליהם שמע ישראל:מאי שנה שמע ישראל אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אמר להן הקדוש ברוך הוא לישראל אפילו לא קיימתם אלא קריאת שמע שחרית וערבית אי אתם נמסרין בידם:אל ירך לבבכם אל תיראו כו':תנו רבנן פעמיים מדבר עמם אחת בספר ואחת במלחמה</p>	<p>סוטה מז:א</p>
ר' יהושע בן פרחיה אזל ערק לאלכסנדריא	מפתח
<p>ר' יהושע בן פרחיה אזל ערק לאלכסנדריא של מצרים כי הוה שלמא שלח ליה שמעון בן שטח מני ירושלים עיר הקודש לך אלכסנדריא של מצרים אחותי בעלי שרוי בתוכך ואני יושבת שוממה אמר ש"מ הוה ליה שלמא כי אתא אקלע לההוא אושפיזא קם קמיהו ביקרא שפיר עבדי ליה יקרא טובא יתיב וקא משתבח כמה נאה אכסניא זו א"ל אחד מתלמידיו רבי עיניה טרוטות א"ל רשע בכך אתה עוסק אפיק ארבע מאה שפורי ושמתייה כל יומא אתא לקמיה ולא קבליה יומא חד הוה קרי קרית שמע אתא לקמיה הוה בדעתיה לקבוליה אחוי ליה בידיה סבר מדחא דחי ליה אזל זקף לבינתא פלחא אמר ליה חזור בך א"ל כך מקובלני ממך כל החוטא ומחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה</p>	<p>סוטה מז:א</p>
משרבו בעלי הנאה נתעותו הדינין	מפתח
<p>משרבו בעלי הנאה נתעותו הדינין ונתקלקלו המעשים ואין נוח בעולם משרבו רואי פנים בדין בטל (דברים א, יז) לא תגורו ופסק לא תכירו ופרקו עול שמים ונתנו עליהם עול בשר ודם משרבו לוחשי לחישות בדין רבה חרון אף בישראל ונסתלקה השכינה משום שנאמר (תהלים פב, א) בקרב אלהים ישפוט משרבו (יחזקאל לג, לא) אחרי בצעם לבם הולך רבו האומרים (שעיהו ה, כ) לרע טוב ולטוב רע משרבו האומרים לרע טוב ולטוב רע רבו היו בעולם משרבו מושכי הרוק רבו היהירים ונתמעטו התלמידים והתורה חוזרת על לומדיה משרבו היהירים התחילו בנות ישראל להנשא ליהירים שאין דורינו רואה אלא לפנים</p>	<p>סוטה מז:ב</p>

משחרב בהמ"ק ראשון בטלו ערי מגרש	מפתח
<p>משחרב בהמ"ק ראשון בטלו ערי מגרש ופסקו אורים ותומים ופסק מלך מבית דוד ואם לחשך אדם לומר (עזרא ב. סג) ויאמר התרשטא להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמוד כהן לאורים ותומים [אמור לו] כאדם שאומר לחבירו עד שיחיו מתים ויבא משיח בן דוד</p>	<p>סוטה מט:ב</p>
משמתו חגי זכריה ומלאכי נסתלקה רוח הקודש	מפתח
<p>משמתו חגי זכריה ומלאכי נסתלקה רוח הקודש מישראל ואע"פ כן היו משתמשים בבת קול שפעם אחת היו מסובין בעליית בית גוריא ביריחו נתנה עליהן בת קול מן השמים ואמרה יש בכם אדם אחד שראוי שתשרה שכינה עליו אלא שאין דורו ראוי לכך נתנו עיניהם בהלל הזקן וכשמת הספידוהו הי חסיד הי עניו תלמידו של עזרא ושוב פעם אחרת היו מסובין בעלייה ביבנה נתנה להן בת קול מן השמים ואמרה להן יש בכם אדם א' שראוי שתשרה שכינה עליו אלא שאין דורו זכאין לכך נתנו עיניהם בשמואל הקטן וכשמת הספידוהו הי עניו הי חסיד</p>	<p>סוטה מט:ב</p>
משמת ר"מ בטלו מושלי משלים	מפתח
<p>משמת ר"מ בטלו מושלי משלים משמת בן עזאי בטלו השקדנים משמת בן זומא בטלו הדרשנים משמת ר"ע בטל כבוד התורה משמת ר' חנינא בן דוסא בטלו אנשי מעשה משמת ר' יוסי קטנתא פסקו חסידים ולמה נקרא שמו קטנתא שהיה קטנתא של חסידים משמת רבי יוחנן בן זכאי בטל זיו החכמה משמת ר"ג הזקן בטל כבוד התורה ומתה טהרה ופרישות משמת רבי ישמעאל בן פאבי בטלה זיו הכהונה</p>	<p>סוטה מט:א</p>
בעקבות משיחא חוצפא יסגא ויוקר יאמיר	מפתח
<p>בעקבות משיחא חוצפא יסגא ויוקר יאמיר הגפן נתן פריה והיין ביוקר ומלכות תהפך למינות ואין תוכחת בית וועד יהיה לזנות והגליל יחרב והגבלן ישום ואנשי הגבול יסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו וחכמות סופרים תסרח ויראי חטא ימאסו והאמת תהא נעדרת נערים פני זקנים ילבינו זקנים יעמדו מפני קטנים בן מנוול אב בת קמה באמה כלה בחמותה אויבי איש אנשי ביתו פני הדור כפני הכלב הבן אינו מתבייש מאביו ועל מה יש לנו להשען על אבינו שבשמים</p>	<p>סוטה מט:ב</p>
כשצרו מלכי בית חשמונאי זה על זה	מפתח
<p>כשצרו מלכי בית חשמונאי זה על זה היה הורקנוס מבחוץ ואריסטובלוס מבפנים בכל יום ויום היו משלשלין דינרים בקופה ומעלין להן תמידיים היה שם זקן אחד שהיה מכיר בחכמת יונית לעז להם בחכמת יונית אמר להן כל זמן שעוסקים בעבודה אין נמסרין בידכם למחר שלשלו להם דינרים בקופה והעלו להם חזיר כיון שהגיע לחצי חומה נעץ צפרניו נזדעזעה א"י ארבע מאות פרסה אותה שעה אמרו ארור אדם שיגדל חזירים וארור אדם שילמד לבנו חכמת יונית</p>	<p>סוטה מט:ב</p>
אמר שמואל משום רשב"ג	מפתח
<p>אמר שמואל משום רשב"ג מאי דכתיב (איכה ג. נא) עיני עוללה לנפשי מכל בנות עירי אלף ילדים היו בבית אבא חמש מאות למדו תורה וחמש מאות למדו חכמת יונית ולא נשתייר מהן אלא אני כאן ובן אחי אבא בעסיא שאני של בית ר"ג דקרובין למלכות הוו דתניא מספר קומי הרי זה מדרכי האמורי אבטולוס בן ראובן התירו לספר קומי שהוא קרוב למלכות של בית רבן גמליאל התירו להן חכמה יונית מפני שקרובין למלכות</p>	<p>סוטה מט:ב</p>
משמת רבי אליעזר נגזו ס"ת	מפתח
<p>משמת רבי אליעזר נגזו ס"ת משמת רבי יהושע בטלה עצה ומחשבה משמת ר"ע בטלו זרועי תורה ונסתתמו מעיינות החכמה משמת רבי אלעזר בן עזריה בטלו עטרות חכמה (משלי יד. כד) שעטרת חכמים עשרם משמת רבי חנינא בן דוסא בטלו אנשי מעשה משמת אבא יוסי בן קטונתא בטלו חסידים ולמה נקרא שמו אבא יוסי בן קטונתא שהיה מקטני חסידים משמת בן עזאי בטלו השקדנין משמת בן זומא בטלו הדרשנין משמת רשב"ג עלה גובאי ורבו צרות משמת רבי הוכפלו צרות:משמת רבי בטלה ענוה ויראת חטא</p>	<p>סוטה מט:ב</p>
מעשה באדם אחד שהביא גט לפני רבי ישמעאל	מפתח
<p>מעשה באדם אחד שהביא גט לפני רבי ישמעאל אמר לו צריך אני לומר בפני נכתב ובפני נחתם או איני צריך אמר לו בני מהיכן אתה אמר לו רבי מכפר סיסאי אני אמר לו צריך אתה לומר בפני נכתב ובפני נחתם שלא תיזקק לעדים לאחר שיצא נכנס לפניו רבי אלעאי אמר לו רבי והלא כפר סיסאי מובלעת בתחום ארץ ישראל וקרובה לציפורי יותר מעכו ותנן רבי מאיר אומר עכו כארץ ישראל לגיטין ואפי' רבנן לא פליגי עליה דר"מ אלא בעכו דמרחקא אבל כפר סיסאי דמקרבא לא אמר לו שתוק בני שתוק הואיל ויצא הדבר בהיתר יצא</p>	<p>גיטין ו:ב</p>
בשעה שאמר הקב"ה לישראל הסר המצנפת	מפתח
<p>בשעה שאמר הקב"ה לישראל הסר המצנפת והרם העטרה אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע זאת להן לישראל שהקדימו לפניך בסיני נעשה לנשמע אמר להן לא זאת להן לישראל שהשפילו את הגבוה והגביהו את השפל והעמידו צלם בהיכל</p>	<p>גיטין ז:א</p>
מעשה והביאו לפני רבן גמליאל	מפתח
<p>מעשה והביאו לפני רבן גמליאל לכפר עותנאי גט אשה והיו עדי עדי כותים והכשיר אמר אביי תני עדו רבא אמר לעולם תרי ורבן גמליאל מיפלג פליג וחסורי מיחסרא והכי קתני ורבן גמליאל מכשיר בשנים ומעשה נמי שהביאו לפני רבן גמליאל לכפר עותנאי גט אשה והיו עדי עדי כותים והכשיר</p>	<p>גיטין י:ב</p>

<p>מעשה באדם אחד בשני בצורת שהפקיד דינר זהב</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באדם אחד בשני בצורת שהפקיד דינר זהב אצל אלמנה והניחתו בכד של קמח ואפאתו בפת ונתנתו לעני לימים בא בעל הדינר ואמר לה הבי לי דינר אמרה ליה סם המות באחד מבניה של אותה אשה אם נהייתי מדינרך כלום אמרו לא היו ימים מועטין עד שמת אחד מבניה וכששמעו חכמים בדבר אמרו מה מי שנשבע באמת כך הנשבע על שקר על אחת כמה וכמה</p>	<p>גיטין לה:א</p>
<p>אבא בר מניומי הוה מסיק ביה רבה זוזי</p>	<p>מפתח</p>
<p>אבא בר מניומי הוה מסיק ביה רבה זוזי אייתינהו ניהליה בשביעית אמר ליה משמט אני שקלינהו ואזל אתא אביי אשכחיה דהוה עציב אמר ליה אמאי עציב מר אמר ליה הכי הוה מעשה אזל לגביה אמר ליה אמטת ליה זוזי למר אמר ליה אין אמר ליה ומאי אמר לך אמר ליה משמט אני אמר ליה ואמרת ליה אף על פי כן אמר ליה לא אמר ליה ואי אמרת ליה אף על פי כן הוה שקלינהו מינך השתא מיהת אמטינהו ניהליה ואימא ליה אע"פ כן אזל אמטינהו ניהליה ואמר ליה אף על פי כן שקלינהו מינה אמר לא הוה ביה דעתא בהאי צורבא מרבנן מעיקרא</p>	<p>גיטין לה:ב</p>
<p>מעשה באשה אחת שחציה שפחה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באשה אחת שחציה שפחה וחציה בת חורין וכפו את רבה ועשאה בת חורין ואמר רב נחמן בר יצחק מנהה הפקר נהגו בה הכי השתא התם לא לעבד חזיא ולא לבן חורין חזיא הכא אפשר דמיחד לה לעבדיה ומנטר לה גופא</p>	<p>גיטין לה:א</p>
<p>מעשה בעובד כוכבים אחד בצידן שהיה כותב ספרים והתיר רשב"ג ליקח ממנו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ומעשה בעובד כוכבים אחד בצידן שהיה כותב ספרים והתיר רשב"ג ליקח ממנו ורשב"ג עיבוד לשמן בעי כתיבה לשמן לא בעי דתניא ציפן זהב או שטלה עליהן עור בהמה טמאה פסולות עור בהמה טהורה כשרות ואע"פ שלא עיבדן לשמן רבי שמעון בן גמליאל אומר אפילו עור בהמה פסולות עד שיעבדן לשמן</p>	<p>גיטין מה:ב</p>
<p>אמר רבי יוחנן מאי דכתיב (משלי כח, יד) אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יוחנן מאי דכתיב (משלי כח, יד) אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה ומקשה לבו יפול ברעה ובר קמצא ובר קמצא חרוב ירושלים אתרנגולא ותרנגולתא חרוב טור מלכא אשקא דריספך חרוב ביתר אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים דההוא גברא דרחמיה קמצא ובעל דבביה בר קמצא עבד סעודתא אמר ליה לשמעיה זיל אייתי לי קמצא אזל אייתי ליה בר קמצא אתא אשכחיה דהוה יתיב אמר ליה מכדי ההוא גברא בעל דבבא דההוא גברא הוא מאי בעית הכא קום פוק אמר ליה הואיל ואתאי שבקן ויהיבנא לך דמי מה דאכילנא ושתינאמא ליה לא אמר ליה יהיבנא לך דמי פלגא דסעודתיך אמר ליה לא אמר ליה יהיבנא לך דמי כולה סעודתיך א"ל לא נקטיה בידיה ואוקמיה ואפקיה אמר הואיל והווי יתיב רבנן ולא מחו ביה ש"מ קא ניחא להו איזיל איכול בהו קורצא בי מלכא אזל אמר ליה לקיסר מרדו בך יהודאי א"ל מי ימר א"ל שדר להו קורבנא חזית אי מקרבין ליה אזל שדר בידיה עגלא תלתא בהדי דקאתי שדא ביה מומא בניב שפתים ואמרי לה בדוקין שבעין דוכתא דלדידן הוה מומא ולדידהו לאו מומא הוא סבור רבנן לקרוביה משום שלום מלכות אמר להו רבי זכריה בן אבוקולס יאמרו בעלי מומין קריבין לגבי מזבח סבור למיקטליה דלא ליזיל ולימא אמר להו רבי זכריה יאמרו מטיל מום בקדשים יהרג אמר רבי יוחנן ענוותנותו של רבי זכריה בן אבוקולס החריבה את ביתנו ושרפה את היכלנו והגליתנו מארצנו</p>	<p>גיטין נה:ב</p>
<p>מעשה בארוס וארוסתו שנשבו לבין העובדי כוכבים והשיאום זה לזה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בארוס וארוסתו שנשבו לבין העובדי כוכבים והשיאום זה לזה אמרה לו בבקשה ממך אל תגע בי שאין לי כתובה ממך ולא נגע בה עד יום מותו וכשמת אמרה להן סיפדו לזה שפטפט ביצרו יותר מיוסף דאילו ביוסף לא הוה אלא חדא שעתא והאי כל יומא ויומא ואילו יוסף לאו בחדא מטה והאי בחדא מטה ואילו יוסף לאו אשתו והא אשתו</p>	<p>גיטין לה:א</p>
<p>נעמן גר תושב היה נבזרראדן גר צדק היה מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק</p>	<p>מפתח</p>
<p>נעמן גר תושב היה נבזרראדן גר צדק היה מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק מבני בניו של סיסרא למדו תינוקות בירושלים מבני בניו של סנחריב למדו תורה ברבים מאן אינון שמעיה ואבטליון היינו דכתיב (חזקאל כד, ח) נתתי את דמה על צחיח סלע בבלתי הכסות (בראשית כז, כב) הקול קול יעקב והידים ידי עשו הקול זה אדריינוס קיסר שהרג באלכסנדריא של מצרים ששים רבוא על ששים רבוא כפלים כיוצאי מצרים קול יעקב זה אספסיינוס קיסר שהרג בכרך ביתר ארבע מאות רבוא ואמרי לה ארבעת אלפים רבוא והידים ידי עשו זו מלכות הרשעה שהחריבה את ביתנו ושרפה את היכלנו והגליתנו מארצנו דבר אחר הקול קול יעקב אין לך תפלה שמועלת שאין בה מזרעו של יעקב והידים ידי עשו אין לך מלחמה שנוצחת שאין בה מזרעו של עשו</p>	<p>גיטין לה:ב</p>
<p>אשה ושבעה בניה אתיוהו קמא לקמיה דקיסר</p>	<p>מפתח</p>
<p>ורב יהודה אמר זו אשה ושבעה בניה אתיוהו קמא לקמיה דקיסר אמרו ליה פלח לעבודת כוכבים אמר להו כתוב בתורה (שמות כ, ב) אנכי ה' אלהיך אפקוהו וקטלוהו ואתיוהו לאידך לקמיה דקיסר אמרו ליה פלח לעבודת כוכבים אמר להו כתוב בתורה (שמות כ, ב) לא יהיה לך אלהים אחרים על פני אפקוהו וקטלוהו ואתיוהו לאידך אמרו ליה פלח לעבודת כוכבים אמר להו כתוב בתורה (שמות כ, ב) זובח לאלהים יחרם אפקוהו וקטלוהו ואתיוהו לאידך אמרו ליה פלח לעבודת כוכבים אמר להו כתוב בתורה (שמות כ, ב) לא תשתחוה לאל אחר אפקוהו וקטלוהו ואתיוהו לאידך אמרו ליה פלח לעבודת כוכבים אמר להו כתוב בתורה (דברים ו, ד) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד אפקוהו וקטלוהו ואתיוהו לאידך אמרו ליה פלח לעבודת כוכבים אמר להו כתוב בתורה (דברים ד, ט) וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד אפקוהו וקטלוהו ואתיוהו לאידך אמרו ליה פלח לעבודת כוכבים אמר להו כתוב בתורה (דברים כ, יז) את ה' האמרת וגו' וה' האמירך היום כבר נשבענו להקדוש ברוך הוא שאין אנו מעבירין אותו באל אחר ואף הוא נשבע לנו שאין מעביר אותנו באומה אחרת א"ל קיסר אישדי לך גושפנקא וגחין ושקליה כי היכי דלימרו קביל עליה הרמנא דמלכא א"ל חבל עלך קיסר חבל עלך קיסר על כבוד עצמך כך על כבוד הקב"ה על אחת כמה וכמה אפקוהו למיקטליה אמרה להו אימיה יהבוהו ניהלי ואינשקיה פורתא אמרה לו בניי לכו ואמרו לאברהם אביכם אתה עקדת מזבח אחד ואני עקדתי שבעה מזבחות אף היא עלתה לגג ונפלה ומתה יצתה בת קול ואמרה (תהלים קיג, ט) אם הבנים שמחה</p>	<p>גיטין לה:א</p>

מפתח **מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהלך לכרך גדול שברומי אמרו לו תינוק אחד יש בבית האסורים**

מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהלך לכרך גדול שברומי אמרו לו תינוק אחד יש בבית האסורים יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים הלך ועמד על פתח בית האסורים אמר **(ישעיהו מב, כד)** מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזזים ענה אותו תינוק ואמר הלא ה' זו חטאנו לו ולא אבו בדרכיו הלך ולא שמעו בתורתו אמר מובטחני בו שמורה הוראה בישראל העבודה שאיני זז מכאן עד שאפדנו בכל ממון שפוסקין עלי אמרו לא זז משם עד שפדאו בממון הרבה ולא היו ימים מועטין עד שהורה הוראה בישראל ומנו רבי ישמעאל בן אלישע

גיטין
נח:א

מפתח **מעשה בבנו ובבתו של ר' ישמעאל בן אלישע שנשבו לשני אדונים לימים**

מעשה בבנו ובבתו של ר' ישמעאל בן אלישע שנשבו לשני אדונים לימים נזדווגו שניהם במקום אחד זה אומר יש לי עבד שאין כיופיו בכל העולם וזה אומר יש לי שפחה שאין בכל העולם כולו כיופיה אמרו בוא ונשיאם זה לזה ונחלק בוולדות הכניסום לחדר זה ישב בקרן זוית זה וזו ישבה בקרן זוית זה זה אומר אני כהן בן כהנים גדולים אשא שפחה וזאת אומרת אני כהנת בת כהנים גדולים אנשא לעבד ובכו כל הלילה כיון שעלה עמוד השחר הכירו זה את זה ונפלו זה על זה וגעו בבכיה עד שיצאה נשמתן ועליהן קונן ירמיה **(איכה א, טז)** על אלה אני בוכיה עיני עיני יורדה מים

גיטין
נח:א

מפתח **מעשה באשה אחת וצפנת בת פניאל שמה צפנת שהכל צופין ביופיה**

מעשה באשה אחת וצפנת בת פניאל שמה צפנת שהכל צופין ביופיה בת פניאל בתו של כהן גדול ששימש לפני ולפנים שנתעלל בה שבאי כל הלילה למחר הלבישה שבעה חלוקים והוציאה למוכרה בא אדם אחד שהיה מכוער ביותר אמר לו הראני את יופיה אמר לו ריקא אם אתה רוצה ליקח קח שאין כיופיה בכל העולם כולו אמר לו אף על פי כן הפשיטה ששה חלוקים ושביעי קרעתה ונתפלשה באפר אמרה לפניו רבונו של עולם אם עלינו לא חסת על קדושת שמך הגבור למה לא תחוס ועליה קונן ירמיה **(ירמיהו נ, כו)** בת עמי חגרי שק והתפלשי באפר

גיטין
נח:א

מפתח **מעשה באדם אחד שנתן עיניו באשת רבו**

מעשה באדם אחד שנתן עיניו באשת רבו ושוליא דנגרי הוה פעם אחת הוצרך (רבו) ללות אמר לו שגר אשתך אצלי ואלונה שיגר אשתו אצלו שהה עמה שלשה ימים קדם ובא אצלו אמר לו אשתי ששיגרתי לך היכן היא אמר לו אני פטרתיה לאלתר ושמעתי שהתינוקות נתעללו בה בדרך אמר לו מה אעשה אמר לו אם אתה שומע לעצתי גרשה אמר לו כתובתה מרובה אמר לו אני אלון ותן לה כתובתה עמד זה וגרשה הלך הוא ונשאה כיון שהגיע זמנו ולא היה לו לפורעו אמר לו בא ועשה עמי בחובך והיו הם יושבים ואוכלים ושותין והוא היה עומד ומשקה עליהן והיו דמעות נושרות מעיניו ונפלות בכוסיהן ועל אותה שעה נתחתם גזר דין ואמרי לה על שתי פתילות בנר אחד

גיטין
נח:א

מפתח **צאו וראו מה עשה עובד כוכבים אחד באשקלון ודמא בן נתינה שמו**

צאו וראו מה עשה עובד כוכבים אחד באשקלון ודמא בן נתינה שמו פעם אחת בקשו חכמים פרקמטיא בששים ריבוא שכר והיה מפתח מונח תחת מראשותיו של אביו ולא ציערו אמר רב יהודה אמר שמואל שאלו את ר' אליעזר עד היכן כיבוד אב ואם אמר להם צאו וראו מה עשה עובד כוכבים אחד לאביו באשקלון ודמא בן נתינה שמו בקשו ממנו חכמים אבנים לאפוד בששים ריבוא שכר ורב כהנא מתני בשמונים ריבוא והיה מפתח מונח תחת מראשותיו של אביו ולא ציערו לשנה האחרת נתן הקב"ה שכרו שנולדה לו פרה אדומה בעדרו נכנסו חכמי ישראל אצלו אמר להם יודע אני בכם שאם אני מבקש מכם כל ממון שבעולם אתם נותנין לי אלא אין אני מבקש מכם אלא אותם ממון שהפסדתי בשביל כבוד אבא וא"ר חנינא ומה מי שאינו מצווה ועושה כך מצווה ועושה עאכו"כ דאר"כ גדול מצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה

קידושין
לא:א

מפתח **פעם אחת היה לבוש סירקון של זהב והיה יושב בין גדולי רומי**

פעם אחת היה לבוש סירקון של זהב והיה יושב בין גדולי רומי ובאתה אמו וקרעתו ממנו וטפחה לו על ראשו וירקה לו בפניו ולא הכלימה

קידושין
לא:א

מפתח **אמר ליה רב יעקב בר אבוב לאביי**

אמר ליה רב יעקב בר אבוב לאביי כגון אנא דעד דאתינא מבי רב אבא מדלי לי כסא ואמא מזגה לי היכי איעביד א"ל מאמך קביל ומאבוך לא תקבל דכיון דבר תורה הוא חלשה דעתיה רבי טרפון הוה ליה ההיא אמא דכל אימת דהות בעיא למיסק לפוריא גחין וסליק לה וכל אימת דהות נחתת עלויה אתא וקא משתבח בי מדרשא אמרי ליה עדיין לא הגעת לחצי כיבוד כלום זרקה ארנקי בפניך לים ולא הכלמתה

קידושין
לא:ב

מפתח **רב יוסף כי הוה שמע קל כרעא דאמיה אמר איקום מקמי שכינה דאתיא**

רב יוסף כי הוה שמע קל כרעא דאמיה אמר איקום מקמי שכינה דאתיא אמר רבי יוחנן אשרי מי שלא חמאן רבי יוחנן כי עברתו אמר מת אביו ילדתו מתה אמו

קידושין
לא:ב

מפתח **רב אסי הוה ליה ההיא אמא זקינה**

רב אסי הוה ליה ההיא אמא זקינה אמרה לי בעינא תכשיטין עבד לה בעינא גברא נייעין לך בעינא גברא דשפיר כותך שבקה ואזל לארעא דישראל שמע דקא אזלה אבתריה אתא לקמיה דרבי יוחנן אמר לי מהו לצאת מארץ לחוצה לארץ א"ל אסור לקראת אמא מהו א"ל איני יודע [אתרח] פורתא הדר אתא אמר ליה אסי נתרצית לצאת המקום יחזירך לשלום אתא לקמיה דרבי אלעזר א"ל חס ושלום דלמא מירתח רתח א"ל מאי אמר לך אמר ליה המקום יחזירך לשלום אמר ליה ואם איתא דרתח לא הוה מברך לך אדהכי והכי שמע לארונא דקאתי אמר אי ידעי לא נפקי

קידושין
לא:ב

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי צדוק שהיו מסובין בבית המשתה

מפתח

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי צדוק שהיו מסובין בבית המשתה בנו של רבן גמליאל והיה רבן גמליאל עומד ומשקה עליהם נתן הכוס לר' אליעזר ולא נטלו נתנו לר' יהושע וקיבלו אמר לו רבי אליעזר מה זה יהושע אנו יושבין ורבן גמליאל (ברבי) עומד ומשקה עלינו אמר ליה מצינו גדול ממנו ששמש (אברהם גדול ממנו ושמש) אברהם גדול הדור היה וכתוב בו **(בראשית יח, ח)** והוא עומד עליהם ושמה תאמרו כמלאכי השרת נדמו לו לא נדמו לו אלא לערביים ואנו לא יהא רבן גמליאל ברבי עומד ומשקה עלינו

קידושין
לב:ב

אמר להם רבי צדוק עד מתי אתם מניחים כבודו של מקום ואתם עוסקים בכבוד הבריות

מפתח

אמר להם רבי צדוק עד מתי אתם מניחים כבודו של מקום ואתם עוסקים בכבוד הבריות הקב"ה משיב רוחות ומעלה נשיאים ומוריד מטר ומצמיח אדמה ועורך שולחן לפני כל אחד ואחד ואנו לא יהא רבן גמליאל ברבי עומד ומשקה עלינו

קידושין
לב:ב

רבי צדוק וחביריו ר' צדוק תבעתיה ההיא מטרוניתא

מפתח

רבי צדוק וחביריו ר' צדוק תבעתיה ההיא מטרוניתא אמר לה חלש לי ליבאי ולא מצינא איכא מידי למיכל אמרה ליה איכא דבר טמא אמר לה מאי נפקא מינה דעביד הא אכול הא שגרת תנורא קא מנחא ליה סליק ויתב בגויה אמרה ליה מאי האי אמר לה דעביד הא נפיל בהא אמרה ליה אי ידעי כולי האי לא צערתך

קידושין
מא:א

רב כהנא הוה קמזבין דיקולי תבעתיה ההיא מטרוניתא

מפתח

רב כהנא הוה קמזבין דיקולי תבעתיה ההיא מטרוניתא אמר לה איזיל איקשיט נפשאי סליק וקנפיל מאיגרא לארעא אתא אליהו קבליה אמר ליה אטרחתן ארבע מאה פרסי א"ל מי גרם לי לאו עניותא יב ליה שיפא דדינרי

קידושין
מא:א

וכבר היה רבי טרפון וזקנים מסובין בעלית בית נתזה בלוד

מפתח

וכבר היה רבי טרפון וזקנים מסובין בעלית בית נתזה בלוד נשאלה שאילה זו בפניהם תלמוד גדול או מעשה גדול נענה רבי : טרפון ואמר מעשה גדול נענה ר"ע ואמר תלמוד גדול נענו כולם ואמרו תלמוד גדול שהתלמוד מביא לידי מעשה

קידושין
מט:ב

ע"מ שאני תלמיד אין אומרים כשמעון בן עזאי וכשמעון בן זומא

מפתח

ע"מ שאני תלמיד אין אומרים כשמעון בן עזאי וכשמעון בן זומא אלא כל ששואלין אותו בכ"מ דבר אחד בלימודו ואומרו ואפילו במסכתא דכלה על מנת שאני חכם אין אומרים כחכמי 'בנה כר' עקיבא וחביריו אלא כל ששואלים אותו דבר חכמה בכל מקום ואומרה על מנת שאני גבור אין אומרים כאבנר בן נר וכיוצא בן צרויה אלא כל שחביריו מתיראים ממנו מפני גבורתו על מנת שאני עשיר אין אומרים כרבי אלעזר בן חרסום וכרבי אלעזר בן עזריה אלא כל שבני עירו מכבדים אותו מפני עושרו על מנת שאני צדיק אפילו רשע גמור מקודשת שמא הרהר תשובה בדעתו על מנת שאני רשע אפילו צדיק גמור מקודשת שמא הרהר דבר עבודת כוכבים בדעתו

קידושין
מט:ב

עשרה קבים חכמה ירדו לעולם תשעה נטלה ארץ ישראל ואחד כל העולם כולו

מפתח

עשרה קבים חכמה ירדו לעולם תשעה נטלה ארץ ישראל ואחד כל העולם כולו עשרה קבים יופי ירדו לעולם תשעה נטלה ירושלים ואחד כל העולם כולו עשרה קבים עשירות ירדו לעולם תשעה נטלו רומיים קדמונים ואחד כל העולם כולו ' קבים עניות ירדו לעולם תשעה נטלה בבל ואחד כל העולם כולו עשרה קבים גסות ירדו לעולם תשעה נטלה עילם ואחד כל העולם כולו

קידושין
מט:ב

עשרה קבים גבורה ירדו לעולם תשעה נטלו פרסיים

מפתח

עשרה קבים גבורה ירדו לעולם תשעה נטלו פרסיים וכו' עשרה קבים כנים ירדו לעולם תשעה נטלה מדי כו' עשרה קבים כשפים ירדו לעולם תשעה נטלה מצרים כו' עשרה קבים נגעים ירדו לעולם ט' נטלו חזירים כו' י' קבים זנות ירדו לעולם תשעה נטלה ערביא כו' עשרה קבים עזות ירדו לעולם תשעה נטלה מישן כו' עשרה קבים שיחה ירדו לעולם תשעה נטלו נשים כו' עשרה קבים שכרות ירדו לעולם תשעה נטלו כושיים כו' עשרה קבים שינה ירדו לעולם תשעה נטלו עבדים ואחד נטלו כל העולם כולו: **מתני'** ע"מ שאני כהן ונמצא לוי ונמצא כהן נתין ונמצא ממזר ממזר ונמצא נתין בן עיר ונמצא בן כ

קידושין
מט:ב

תנו רבנן לאחר פטירתו של ר' מאיר אמר להם רבי יהודה לתלמידיו

מפתח

תנו רבנן לאחר פטירתו של ר' מאיר אמר להם רבי יהודה לתלמידיו אל יכנסו תלמידי רבי מאיר לכאן מפני שקנתרנים הם ולא ללמוד תורה הם באים אלא לקפחני בהלכות הם באים דחק סומכוס ונכנס אמר להם כך שנה לי ר' מאיר המקדש בחלקו בין קדשי קדשים ובין קדשים קלים לא קידש כעס ר' יהודה עליהם אמר להם לא כך אמרתי לכם אל יכנסו מתלמידי ר"מ לכאן מפני שקנתרנים הם ולא ללמוד תורה הם באים אלא לקפחני בהלכות הם באים

קידושין
נב:ב

נחמיה העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה

מפתח

נחמיה העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה כיון שהגיע **(דברים ו, יג)** לאת ה' אלהיך תירא פירש אמרו לו תלמידיו רבי כל אתין שדרשת מה תהא עליהם אמר להם כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך קבלתי על הפרשה עד שבא רבי עקיבא ולימד את ה' אלהיך תירא לרבות תלמידי חכמים

קידושין
נז:א

מעשה בינאי המלך שהלך לכוחלית שבמדבר וכיבש שם ששים כרכים

מפתח

מעשה בינאי המלך שהלך לכוחלית שבמדבר וכיבש שם ששים כרכים ובחזרתו היה שמח שמחה גדולה וקרא לכל חכמי ישראל אמר להם אבותינו היו אוכלים מלוחים בזמן שהיו עסוקים בבנין בית המקדש אף אנו נאכל מלוחים זכר לאבותינו והעלו מלוחים על שולחנות של זהב ואכלו והיה שם אחד איש לץ לב רע ובליעל ואלעזר בן פועירה שמו ויאמר אלעזר בן פועירה לינאי המלך ינאי המלך לבם של פרושים עליך ומה אעשה הקם להם בציץ שבין עיניך הקים להם בציץ שבין עיניו היה שם זקן אחד ויהודה בן גדידה שמו ויאמר יהודה בן גדידה לינאי המלך ינאי המלך רב לך כתר מלכות הנח כתר כהונה לזרעו של אהרן שהיו אומרים אמו נשבת במודיעים ויבוקש הדבר ולא נמצא ויבדלו חכמי ישראל בזעם

קידושין
ס:א

ויאמר אלעזר בן פועירה לינאי המלך ינאי המלך הדיוט שבישראל

מפתח

ויאמר אלעזר בן פועירה לינאי המלך ינאי המלך הדיוט שבישראל כך הוא דינו ואתה מלך וכהן גדול כך הוא דינך ומה אעשה אם אתה שומע לעצתי רומסם ותורה מה תהא עליה הרי כרוכה ומונחת בקרן זוית כל הרוצה ללמוד יבוא וילמוד

קידושין
ס:א

רבי שמעון בן אלעזר אומר ראית מימך חיה ועוף שיש להם אומנות

מפתח

רבי שמעון בן אלעזר אומר ראית מימך חיה ועוף שיש להם אומנות והן מתפרנסין שלא בצער והלא לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער אלא שהרעותי מעשי וקפחתי את פרנסתי

קידושין
פב:א

אבא גוריון איש צדיין אומר משום אבא גוריא לא ילמד אדם את בנו חמר גמל קדר ספן רועה וחנוני

מפתח

אבא גוריון איש צדיין אומר משום אבא גוריא לא ילמד אדם את בנו חמר גמל קדר ספן רועה וחנוני שאומנותן אומנות ליסטים רבי יהודה אומר משמו החמרין רובן רשעים והגמלין רובן כשרין הספנין רובן חסידים טוב שברופאים לגיהנם והכשר שבטבחים שותפו של עמלק רבי נהוראי אומר מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה שאדם אוכל משכרה בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא

קידושין
פב:א

תניא ר"ש בן אלעזר אומר מימי לא ראיתי צבי קייץ וארי סבל ושוועל חנוני והם מתפרנסים שלא בצער

מפתח

תניא ר"ש בן אלעזר אומר מימי לא ראיתי צבי קייץ וארי סבל ושוועל חנוני והם מתפרנסים שלא בצער והם לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני מה אלו שלא נבראו אלא לשמשני מתפרנסים שלא בצער ואני שנבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער אלא שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי שנאמר [\(רמיהו ה, כה\)](#) עונותיכם הטו

קידושין
פב:ב